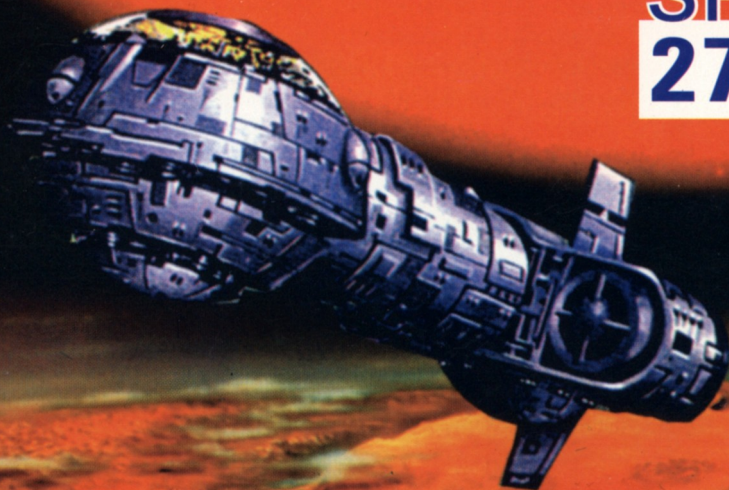

ASIMOV

Perioada Campbell

SF
27

Terra

Mulți consideră că esența science fiction-ului modern se poate găsi în lucrările lui Isaac Asimov, iar această antologie de douăzeci și una de povestiri îi confirmă imaginația inepuizabilă și stilul irezistibil.

„Deși am scris peste o sută douăzeci de cărți despre aproape toate subiectele posibile, de la astronomie până la Shakespeare și de la matematică la satiră, probabil că lumea mă cunoaște cel mai bine ca autor de science fiction.

Am început ca scriitor de science fiction- în primii unsprezece ani ai carierei mele literare n-am scris nimic altceva decât texte science fiction, exclusiv pentru revistele de profil...”

Isaac Asimov

Antologia este dedicată lui John W. Campbell, redactor-șef al bine cunoscutei reviste Astounding Science Fiction, care l-a consacrat pe Isaac Asimov.

Editura Teora
Lei 35 000

ISBN 973-601-351-0

9 789736 013515

Isaac Asimov

PERIOADA CAMPBELL

(Titlu original: Early Asimov – 1972)

Antologie de povestiri science fiction

Traducere de Mihai-Dan Pavelescu

Versiunea 0.9 standard RIF1

Isaac Asimov

Cuprins

1. ÎN JURUL SOARELUI.....	13
2. MAGNIFICA DESCOVERIRE.....	32
3. TENDINȚE.....	54
4. O ARMĂ PEA TERIBILĂ.....	79
5. METIȘII.....	102
6. SIMȚUL TĂINUIT.....	131
7. HOMO SOL.....	146
8. METIȘII PE VENUS.....	174
9. EREDITATE.....	207
10. CRĂCIUN PE GANYMEDE.....	240
11. OMULEȚUL DIN METROU.....	260
12. INIȚIEREA.....	275
13. SUPERNEUTRONUL.....	296
14. NIMIC NU ESTE DEFINITIV.....	312
15. DREPTURI NESCRISE.....	336
16. PISICUȚA TEMPORALĂ.....	373
17. AUTOR! AUTOR!.....	377
18. FUNDĂTURA.....	415
19. NICI O LEGĂTURĂ.....	444
20. CÛRSA REGINEI ROȘII.....	469
21. PĂMÂNTUL-MAMĂ.....	501

Perioada Campbell

*În amintirea lui John Wood Campbell, Jr. (1910-1971),
din considerente pe care această carte le va face extrem
de clare.*

Isaac Asimov

Deși am scris peste o sută douăzeci de cărți despre aproape toate subiectele posibile, de la astronomie până la Shakespeare și de la matematică la satiră, probabil că lumea mă cunoaște cel mai bine ca autor de science fiction.

Am început ca scriitor de science fiction – în primii unsprezece ani ai carierei mele literare n-am scris nimic altceva decât texte science fiction, exclusiv pentru revistele de profil... și pentru sume derizorii. Ideea publicării unor *cărți* adevărate nu pătrunsese niciodată în mintea mea, în esență modestă.

A venit însă o vreme când am început să scriu cărți, și atunci m-am apucat să strâng materialele apărute anterior în reviste. Între 1950 și 1969, mi-au fost publicate zece antologii (toate la editura Doubleday). Ele conțineau optzeci și cinci de povestiri (plus patru poezii comice) care, inițial, fuseseră destinate revistelor și apăruseră acolo. Aproape un sfert dintre ele proveneau din primii unsprezece ani ai carierei mele literare.

Pentru știința dumneavoastră, culegerile respective au fost:

EU, ROBOTUL (1950)
FUNDAȚIA (1951)
FUNDAȚIA SI IMPERIUL (1952)
A DOUA FUNDAȚIE (1953)
CALEA MARȚIANĂ SI ALTE POVESTIRI (1955)
PĂMÂNTUL AJUNGE PENTRU TOȚI (1957)
NOUĂ VIITORURI (1959)
POVESTIRI CU ROBOTI (1964)
MISTERELE LUI ASIMOV (1968)
CĂDEREA NOPTII ȘI ALTE POVESTIRI (1969)

S-ar putea afirma că ar fi fost îndeajuns, dar cine susține așa ceva omite apetitul insașiabil al cititorilor mei

Perioada Campbell

(fie ei binecuvântați!). Primesc întruna scrisori care-mi solicită liste cu povestiri vechi, astfel încât cei interesați să poată răscoli anticariatele, în căutarea unor reviste demult dispărute. Există alții care alcătuiesc bibliografii ale lucrărilor mele science fiction (nu mă întrebați motivul) și care doresc să afle tot soiul de detalii pe jumătate uitate în legătură cu acestea. Ei devin de-a dreptul furioși când află că unele dintre primele mele texte n-au fost publicate niciodată și, ca atare, nu mai există. Se pare că le doresc și pe acelea și consideră că neglijența mea a dus la distrugerea unor capodopere.

În mod firesc, atunci când editura Panther Books, din Anglia, și editura Doubleday mi-au propus să alcătuiesc o antologie cuprinzând povestirile ce nu fuseseră incluse în volumele anterior amintite și să prezint istoria fiecărui text, n-am putut rezista ispitei. Toți cei care m-au cunoscut știu cât de vulnerabil sunt înaintea măgulirilor – vă înșelați amarnic dacă apreciați că pot rezista flatărilor mai mult de o jumătate de secundă (o estimare aproximativă).

Din fericire, am un jurnal, pe care l-am început pe 1 ianuarie 1938, în ajunul celei de-a optsprezecea aniversări; el îmi poate oferi datele și detaliile¹ necesare.

¹ Inițial, jurnalul a semănat cu majoritatea însemnărilor intime ținute de adolescenți, dar destul de repede a ajuns să se limiteze la simpla consemnare a datelor legate de cariera mea literară. Pentru oricine, cu excepția mea, este de-a dreptul plictisitor-în asemenea măsură, încât îl las la îndemâna oricui dorește să-l consulte. Nimeni n-a izbutit să citească mai mult de două pagini. Ocazional, sunt întrebat dacă nu cred că jurnalul ar trebui să conțină sentimentele și gândurile mele cele mai tainice, dar întotdeauna răspunsul pe care-l ofer este același: „Nu! Niciodată!”. La urma urmelor, ce rost ar mai avea să fiu scriitor dacă ar trebui să-mi irosc sentimentele și gândurile cele mai tainice într-un banal jurnal? (n.a.)

Am început să scriu la o vârstă fragedă - pe la unsprezece ani, mi se pare. Motivele nu sunt foarte clare. Aș putea afirma că am făcut acest lucru datorită unui impuls lăuntric, însă asta ar indica faptul că nu sunt în stare să găsesc un motiv logic.

Poate că am fost un cititor avid ce trăia într-o familie prea săracă pentru a-și permite să cumpere cărți, nici chiar pe cele mai ieftine, pe care, de altfel, nu le considera o lectură recomandabilă. Eram nevoit să merg la biblioteca publică (prima legitimație de cititor mi-a obținut-o tata, pe când aveam șase ani) și să mă descurc cu două cărți pe săptămână.

Pur și simplu, nu-mi era suficient, iar necesitățile mele îmbrăcau forme extreme. La începutul fiecărui trimestru școlar, citeam cu nesaț toate manualele pe care le căpătam, devorându-le pur și simplu. Fiind binecuvântat cu o memorie excelentă și cu posibilitatea de a-mi reaminti instantaneu orice amănunt, cam acesta constituia tot învățatul din *respectivul* trimestru; terminam însă în mai puțin de o săptămână, după care... ce-mi rămânea de făcut?

Ca atare, pe la unsprezece ani m-am gândit că dacă-mi scriam propriile cărți, le puteam reciti ori de câte ori doream. Desigur, n-am scris niciodată o carte întreagă. Începeam câte una și scriam până mă pierdeam în ea, ori mă plictisea și atunci începeam alta. Toate acele scrieri de început s-au pierdut pentru totdeauna, deși îmi amintesc destul de limpede unele detalii.

În primăvara lui 1934, am urmat un curs de literatură ținut în școala mea (liceul Boys, din Brooklyn), ce punea accentul pe compoziția literară. Întrucât profesorul care ne predă respectivul curs era în același timp consilier al revistei bianuale de literatură a elevilor, el intenționa să

Perioada Campbell

adune materiale publicabile.

A fost o experiență umilitoare. Pe atunci, aveam paisprezece ani – o vârstă destul de neaoșă și inocentă. Scriam flecuștețe, în vreme ce toți ceilalți (care împliniseră deja șaisprezece ani) compuneau texte sofisticate și tragice, de atmosferă. Aceștia nu se sfiau să-și ascundă disprețul față de mine și, cu toate că atitudinea lor mă rănea, nu puteam reacționa în nici un fel.

Pentru o clipă, crezusem că-i învățasem minte, atunci când una dintre creațiile mele fusese acceptată pentru revistă, în vreme ce multe de-ale lor fuseseră refuzate. Din nefericire, profesorul mi-a spus, cu o crudă lipsă de sensibilitate, că textul meu fusese singurul umoristic dintre cele primite și, ca atare, fusese silit să-l accepte, deoarece trebuia să aibă și *unul* care să nu fie sumbru.

Textul acela se intitula „Frățiorii”, se referea la apariția în familia mea a unui frate mai mic, fapt petrecut cu cinci ani în urmă, și a fost prima mea povestire publicată. Presupun că încă mai poate fi găsită în arhivele liceului Boys.

Uneori, mă întreb ce s-a întâmplat cu toți acei rafinați autori tragici de la cursul de literatură. Nu-mi amintesc nici măcar un singur nume și nici n-am de gând să investighez... Totuși, nu pot să nu fiu curios.

Abia pe 29 mai 1937 (conform unei date pe care am însemnat-o cândva – deși asta se întâmpla înainte de a-mi inaugura jurnalul, așa că nu pot băga mâna în foc), mi s-a năzărit în mod vag gândul că ar trebui să scriu pentru o publicație profesionistă; ceva pentru care *să fiu plătit!* Evident, trebuia să fie o povestire science fiction, fiindcă fusesem pasionat de gen încă din 1929, și nu recunoșteam

nici o altă formă de literatură care să fi meritat eforturile mele.

Textul pe care l-am început în acest scop, prima povestire pe care am conceput-o cu hotărârea de a deveni „scriitor”, se numea „Tirbușonul cosmic”.

În el, priveam timpul ca pe o spirală. Indivizii puteau sări de pe o spiră pe alta, deplasându-se astfel în viitor pe o durată fixă. Traversând timpul în acest chip, eroul meu descoperea un Pământ pustiu. Toate formele de viață dispăruseră, însă existau indicii că ele pieriseră cu foarte puțin timp în urmă... totuși, motivul dispariției rămânea necunoscut. Relatarea se făcea la persoana întâi, dintr-un sanatoriu de boli nervoase, fiindcă povestitorul fusese, desigur, internat la balamuc după ce revenise în timpul său și încercase să spună cele văzute.

Scrisesem doar câteva pagini în 1937, apoi îmi pierdusem interesul. Probabil că simplul fapt că intenționasem să public textul mă paralizase. Atâta vreme cât ceea ce scriam era destinat exclusiv ochilor mei, puteam fi oricât de neglijent. Ideea că alți posibili cititori aveau să-mi judece „capodopera” apăsa însă teribil asupra fiecărui cuvânt așternut pe pagină. Prin urmare... am abandonat totul.

Apoi, în mai 1938, cea mai importantă revistă în domeniu, *Astounding Science Fiction*, și-a modificat data apariției, din a treia miercuri a lunii în cea de-a patra vineri. Atunci când numărul pe iunie n-a sosit la data obișnuită, am intrat în panică.

Pe 17 mai, n-am mai putut rezista și am luat metroul până la Seventh Avenue, numărul 79, unde se afla pe atunci editura Street & Smith Publications, Inc.² Acolo, un

² Am relatat în detaliu acest episod într-un articol intitulat „Portretul scriitorului în copilărie”, care a fost inclus drept Capitolul 17 în culegerea mea de articole Știința, numerele și eu (publicată de

Perioada Campbell

funcționar m-a informat în legătură cu schimbarea datei de apariție.

Atingerea înfricoșătoare a destinului, ca și ușurarea binefăcătoare ce-i urmasa mi-au reactivat dorința de a scrie și de a publica. Am revenit la „Tirbușonul cosmic” și l-am terminat pe 19 iunie.

Următoarea întrebare era: Ce să fac cu povestirea? Nu aveam nici cea mai mică idee referitoare la ce trebuie făcut cu un manuscris destinat publicării, iar toți cei pe care-i cunoșteam manifestau aceeași neștiință. Am discutat cu tata, a cărui cunoaștere în problemele lumii exterioare o întrecea doar cu puțin pe a mea, și nici el nu mi-a putut oferi un sfat.

Atunci m-am gândit că, în urmă cu o lună, când mă dusesem la numărul 79 de pe Seventh Avenue, numai ca să mă interesez de *Astounding*, nu fusesem trăsnet pentru cutezanța mea. De ce să nu repet călătoria și să înmânez personal manuscrisul?

Ideea era cu adevărat teribilă. A devenit și mai înspăimântătoare atunci când tata mi-a sugerat că pregătirea drumului implica să fiu proaspăt bărbierit și să port costumul de haine cel mai bun. Asta însemna o pregătire suplimentară, iar ora era deja înaintată și eu trebuia să mă întorc la timp acasă pentru a ridica ediția de după-amiază a ziarului. (Tata avea o prăvălie universală, în care vindea și ziare, iar viața era foarte complicată în zilele acelea pentru un adolescent cu înclinații și sensibilități artistice ca mine. Un simplu exemplu: locuiam într-un

Doubleday în 1968). În el, bizuindu-mă exclusiv pe memorie, am afirmat că telefonasem la Street & Smith. Când am răsfoit jurnalul, căutând alte date necesare cărții de față, am constatat uluit că mă deplasasem în persoană până la editură - o incursiune de-a dreptul cutezătoare pentru mine în vremea aceea, dar și o dovadă a disperării ce mă cuprinsese, (n.a.)

apartament cu camerele înșiruite una după cealaltă, iar singura modalitate de a se trece din sufragerie în dormitorul părinților, sau al surorii, sau al fratelui era prin dormitorul *meu*. Așadar, odaia mea era frecvent străbătută și faptul că eu puteam fi în chinurile creației nu însemna absolut nimic pentru nimeni.)

Am recurs la un compromis. M-am bărbierit, dar nu mi-am mai schimbat hainele și am tuit-o. Era 21 iunie 1938.

Eram convins că pentru îndrăzneala de a cere să-l văd pe redactorul-șef al lui *Astounding* aveam să fiu azvârlit afară din clădire, iar manuscrisul meu urma să fie rupt bucățele și aruncat după mine într-o ploaie de confeti. Tata, însă (care era cu capul în nori), nutrea convingerea că un scriitor – termen prin care înțelegea orice persoană ce deținea un manuscris – avea să fie tratat cu respectul datorat unui intelectual. El nu se temea câtuși de puțin... numai că eu eram cel care trebuia să intre în redacție.

Căutând să-mi maschez panica, am solicitat să-l văd pe redactorul-șef. Secretara (revăd scena extrem de limpede, exact așa cum s-a petrecut) a vorbit câteva clipe la telefon, apoi a spus: „Domnul Campbell vă așteaptă”.

M-a condus printr-o sală largă și înaltă, ticsită cu suluri de hârtie și teancuri enorme de reviste, impregnată de izul dumnezeiesc al hârtiei ieftine „pulp” (un miros care, până în ziua de azi, îmi reînvie cele mai mărunte detalii ale tinereții și-mi umple ochii de lacrimile nostalgiei). Dincolo de sala respectivă, într-o odăiță, se afla dl Campbell.

John Wood Campbell Jr. lucra de un an la Street & Smith și preluase conducerea lui *Astounding Stories* (pe care o rebotezase imediat *Astounding Science Fiction*) cu două luni în urmă. Pe atunci, avea doar douăzeci și opt de ani. El era unul dintre cei mai celebri și apreciați autori de science fiction (publicase sub propriul nume și sub pseudonimul Don A. Stuart), însă urma să-și îngroape pentru totdeauna

Perioada Campbell

reputația de scriitor sub faima mult mai mare pe care avea s-o câștige ca redactor.

Avea să rămână redactor-șef la *Astounding Science Fiction* și la succesoarea acesteia, *Analog Science Fact - Science Fiction*, pentru o treime de veac. În toată această perioadă, am rămas prieteni – totuși, oricât aveam să îmbătrânesc și oricât de venerat urma să devin în domeniul science fiction-ului, niciodată nu l-am abordat altfel decât cu respectul pe care mi l-a inspirat cu ocazia primei întâlniri.

Era un bărbat voinic și cu opinii ferme, care fuma și vorbea întruna, dar, mai mult decât orice altceva, îi plăcea să emită idei uluitoare, cu care-și asalta interlocutorul, provocându-l să-l contrazică. Numai că era dificil să-l contrazici pe Campbell, chiar și atunci când ideile sale păreau absolut și dement de ilogice.

La acea primă întâlnire am vorbit mai mult de o oră. El mi-a arătat exemplarele următoare ale revistei (realmente, reviste venite din *viitor*) și am aflat că în două numere consecutive aveau să-mi apară scrisorile de fan, adresate redacției – așadar, Campbell îmi cunoștea interesul față de science fiction.

Mi-a povestit apoi despre viața lui, despre pseudonimul adoptat și despre convingerile sale. Mi-a spus că, pe când avea șaptesprezece ani, taică-său îi expediase un manuscris la *Amazing Stories*, care ar fi fost publicat, dacă revista nu l-ar fi pierdut... iar el nu avusese altă copie, (în privința asta, îl depășisem. Adusesem personal manuscrisul și aveam o copie.) Mi-a promis că avea să-mi citească povestirea chiar în seara aceea și să-mi trimită imediat o scrisoare, fie ea de acceptare sau de refuz. Mi-a mai promis că, în cazul unui refuz, avea să menționeze care erau minusurile textului, pentru ca eu să pot învăța din greșeli.

Și-a respectat toate promisiunile. După două zile, pe 23

iunie, am primit o scrisoare de la el. Era un refuz. (Întrucât cartea de față relatează evenimente reale, nu imaginate, n-ar trebui să vă surprindă faptul că prima mea povestire a fost imediat refuzată.)

Iată ce am consemnat în jurnal în legătură cu acest lucru: „La 9:30 am primit înapoi «Tirbușonul cosmic», cu o scrisoare politicoasă de refuz. Nu i-au plăcut începutul lent și sinuciderea finală”.

Campbell n-a agreat nici relatarea făcută la persoana întâi și nici dialogul rigid, adăugând că lungimea textului (douăzeci de pagini) nu era cea mai fericită – prea mare pentru o povestire și prea mică pentru o nuveletă. În concepția sa, revista se alcătua aidoma unui puzzle; de aceea prefera anumite lungimi de texte.

Deja însă prinsesem viteză. Fericirea de a fi petrecut peste o oră cu John Campbell, fiorul de a fi discutat între patru ochi, și de pe picior de egalitate, cu un idol, îmi declanșaseră ambiția de a realiza altă povestire science fiction, mai bună decât prima. Politicoasa scrisoare de refuz – două pagini scrise mărunt-în care discuta textul meu cu toată seriozitatea și fără urmă de superioritate sau dispreț, mi-a sporit încrederea, înainte de lăsarea seriei, terminasem jumătate din ciorna altei povestiri.

După mulți ani, l-am întrebat pe Campbell (cu care ajunsesem foarte apropiat) de ce se mai deranjase cu persoana mea, când acea primă povestire fusese, cu siguranță, groaznică.

„Era într-adevăr groaznică”, mi-a răspuns el cu franchețe-deoarece nu obișnuia să mintă sau să măgulească. „Pe de altă parte, însă, am întrevăzut *ceva* în tine. Ascultai atent, erai entuziast și am știut că nu vei abandona, indiferent câte texte ți-aș refuza. Atâta vreme cât acceptai să te străduiești și să tragi din greu pentru a evolua, eram gata să lucrez cu tine.”

Perioada Campbell

Ăsta era John. Eu n-am fost singurul autor, debutant ori veteran, cu care avea să lucreze în felul acela. Răbdător, bizuindu-se pe uriașa lui vitalitate și pe talent, el și-a format un grup de colaboratori alcătuit din cei mai buni scriitori de science fiction din lume, la momentul respectiv.

1. ÎN JURUL SOARELUI

Future Fiction, martie 1940

Jimmy Turner fluiera vesel, chiar dacă puțin fals, când pătrunse în anticameră.

— Moș Țâfnilă e înăuntru? se interesă el și-i făcu cu ochiul secretarei drăguțe, care se îmbujoră.

— Este și te așteaptă.

Zicând acestea, fata arătă spre ușa pe care scria cu litere mari și negre: „Frank McCutcheon, Director General, Poșta Spațială”.

— Care-i treaba, șefu'? întrebă Jimmy, intrând în odaie.

— Tu ești? ridică ochii McCutcheon și mușcă dintr-un trabuc urât mirositor, la loc!

Îl privi pe tânăr de sub sprâncenele stufoase și cărunte. Nimeni nu-și amintea ca „Moș Țâfnilă”, așa cum era răsfățat de toți angajații Poștei Spațiale, să fi răs vreodată, deși se șoptea că în copilărie zâmbise când își văzuse tatăl căzând dintr-un măr. În clipa aceasta însă, expresia lui făcea ca zvonul respectiv să pară cu totul exagerat.

— Fii atent, Turner! latră el. Poșta Spațială deschide o nouă rută și tu ai fost ales să o inaugurezi. – Ignorând strâmbătura tânărului, continuă: De acum încolo, corespondența venusiană va fi distribuită tot timpul anului.

— Ce?! Am considerat dintotdeauna că ar fi un dezastru financiar să distribuim poșta venusiană, exceptând cazurile când planeta s-ar afla de partea asta a Soarelui.

— Așa-i, încuviință McCutcheon, dacă am folosi rutele obișnuite. Am putea însă traversa direct sistemul solar, dacă am reuși să ne apropiem îndeajuns de mult de Soare. Aici intervii tu. S-a conceput o navă nouă, care se poate

Perioada Campbell

apropia la treizeci și două de milioane de kilometri de Soare și care va fi capabilă să rămână acolo un timp nelimitat.

— Stați un pic, ș... domnule McCutcheon! îl opri agitat Jimmy. N-am înțeles prea bine. Despre ce navă e vorba?

— De unde vrei să știi? N-am evadat dintr-un laborator de cercetări. Din câte mi s-a spus, emite un câmp care deviază radiația Soarelui în jurul navei. Ai priceput? Deviază toate radiațiile. Căldura nu ajunge la tine. Poți rămâne acolo pe vecie și va fi mai răcoare decât în New York.

— Chiar așa? făcu Jimmy sceptic. A fost testată, ori ăsta-i un mic detaliu de care trebuie să mă ocup eu?

— Sigur c-a fost testată, dar nu în actualele condiții solare.

— Atunci, la revedere! Am făcut destule pentru Poștă, dar există o limită. Nu sunt nebun, *încă*.

McCutcheon se încordă.

—Trebuie să-ți reamintesc jurământul de angajare, Turner? „Zborul nostru prin spațiu...”

— „....poate fi oprit numai de moarte”, încheie Jimmy. Îl știu la fel de bine ca și dumneavoastră, dar, totodată, am observat că-i foarte ușor să-l citezi dintr-un fotoliu comod. Dacă sunteți atât de idealist, o puteți face și singur. Pe mine să nu contați. Dacă doriți, mă puteți concedia. Pot găsi alte slujbe, uite-așa! pocni el din degete.

Glasul lui McCutcheon se transformă într-o șoaptă mătăsoasă.

— Haide, haide, Turner, nu te enerva! N-ai auzit încă totul. O să-l ai partener pe Roy Snead.

— Ce?! Pe Snead?! Lăudărosul ăla n-ar avea curajul să accepte o asemenea misiune nici într-un milion de ani. Spuneți-mi alt banc.

— De fapt, el a și acceptat Eram sigur că vei fi gata să-l însoțești, dar probabil c-a avut dreptate. Îmi spusese că n-o să ai curaj, însă nu-l crezusem.

Isaac Asimov

McCutcheon îi făcu semn că era liber să plece și-și coborî ochii asupra raportului pe care-l examina când intrase Jimmy. Tânărul șovăi, apoi se întoarse.

— Stați puțin, domnule McCutcheon, vreți să spuneți că Roy a fost de acord să plece? – Directorul general încuviință absent și Jimmy explodează: Fir-ar al naibii de nenorocit, crăcănat și umflat! Așadar, crede că-s prea laș să mă duc? Ei bine, o să-i arăt eu! Accept postul și fac prinsoare pe zece dolari contra unui bănuț venusian că e/ o să dea bir cu fugiții în ultima clipă.

— Perfect! – McCutcheon se sculă și-i strânse mâna. – Știusese eu că rațiunea va învinge. Detaliile le vei căpăta de la maiorul Wade. Cred că vei porni peste vreo șase săptămâni. Eu plec chiar mâine spre Venus, așa că ne vom întâlni acolo.

Jimmy ieși din încăpere clocotind de mânie, iar McCutcheon își sună secretara.

— Domnișoară Wilson, fă-mi legătura cu Roy Snead.

După câteva minute, luminița roșie a videofonului se aprinse. Pe ecran apăru elegantul și oacheșul Snead.

— Salut, Snead! mormăi McCutcheon. Ai pierdut pariul – Turner a acceptat postul. Am crezut c-o să moară de răs când i-am spus că tu ai refuzat. Să-mi trimiți, te rog, cei douăzeci de dolari.

— Stați un pic, domnule McCutcheon! – Snead pălise de furie. – De ce i-ați spus imbecilului ăluia de bețivan că nu mă duc? Special ați făcut-o! Ei bine, accept să plec, dar puteți paria pe încă douăzeci de dolari că e/ o să se răzgândească. Ea însă voi fi acolo.

Roy Snead încă bolborosea mânios, când McCutcheon întrerupse legătura.

Lăsându-se pe spate în fotoliu, directorul general își azvârli trabucul mestecat și aprinse unul nou. Chipul îi rămăsese încruntat, totuși tonul lui era unul de satisfacție

Perioada Campbell

atunci când comentă:

— Ha! Eram sigur c-așa o să-i prind.

Ambii bărbați erau extenuați și transpirați când *Helios* accelerează pentru a începe traversarea orbitei lui Mercur. În ciuda amicitiei superficiale impuse de săptămânile de singurătate în spațiu, Jimmy Turner și Roy Snead abia dacă mai schimbau o vorbă între ei. Dacă la aceste circumstanțe adăugați ostilitatea mocnită, arșița Soarelui imens și nesiguranța torturantă în privința rezultatului final, veți obține un cuplu cu adevărat nefericit.

Privind obosit puzderia de cadrane din fața sa și îndepărtându-și din ochi o șuviță de păr umed, Jimmy mârâi:

— Cât arată termometrul?

— Cincizeci și unu de grade Celsius și urcă întruna, sosi răspunsul răstit.

Jimmy blestemă îndelung, apoi se apucă să analizeze situația:

— Sistemul de răcire lucrează la capacitate maximă, blindajul reflectă nouăzeci și cinci la sută din radiația solară, și cu toate astea temperatura este peste cincizeci de grade. Gravometrul arată că suntem de-abia la cincizeci și șase de milioane de kilometri de Soare. Mai avem de parcurs douăzeci și patru de milioane de kilometri înainte ca să intre în funcțiune Câmpul Deflector. Probabil că temperatura va depăși șaiszeci și cinci de grade. Minunat! Verifică exsicatorul. Dacă aerul nu este perfect uscat, n-o să rezistăm mult.

— Ne aflăm în interiorul orbitei lui Mercur, gândește-te!
- Vocea lui Roy era răgușită. - Până acum, nimeni n-a mai fost așa aproape de Soare. Și continuăm să ne apropiem.

Isaac Asimov

— Ba au mai fost destui, chiar și mai aproape, îi reaminti Jimmy, dar *ei* au pierdut controlul navelor și au ajuns *în* Soare. Friedländer, Debuc, Anton...

Glasul i se stinse, lăsând loc unei tăceri gânditoare. Roy se foi neliniștit.

— De fapt, cât de eficace este acest Câmp Deflector? Gândurile tale vesele nu sunt chiar liniștitoare, să știi.

— Ei bine, a fost testat în cele mai dure condiții de laborator pe care le-au putut reproduce tehnicienii, l-am urmărit. A fost supus unei radiații echivalente cu cea care s-ar simți la o distanță de treizeci și două de milioane de kilometri față de Soare. Câmpul a funcționat perfect. Lumina a fost atât de deviată, încât nava a devenit invizibilă. Cei dinăuntru au afirmat că tot ceea ce se afla în exterior a devenit invizibil, iar căldura nu ajungea deloc la ei. Există însă un amănunt ciudat... Câmpul lucrează numai sub anumite intensități de radiații.

— Oricum ar fi, sper să se termine odată. Dacă Moș Tâfnilă se gândește ca ăsta să fie traseul meu curent... ei bine, o să-și piardă pilotul cel mai bun.

— Cei *doi* piloți cei mai buni, îl corectă Jimmy.

Amândoi amuțiră și *Helios* continuă să accelereze.

Temperatura urca: 55, 58, 60. Apoi, după alte trei zile, când mercurul tremura în jurul valorii 65, Roy anunță că se apropiau de centura critică, zona din spațiu unde radiația solară era îndeajuns de intensă pentru a acționa Câmpul.

Cei doi așteptară, cu mințile încordate și pulsurile bubuind.

— Se va întâmpla în mod brusc?

— Nu știu. Vom vedea.

Pe ecrane, doar stelele erau vizibile. Soarele, având de trei ori mărimea aparentă de pe Pământ, își revărsa razele orbitoare asupra fuzelajului opac, întrucât hublourile navei se închideau în mod automat când radiația atingea o

Perioada Campbell

anumită intensitate.

Apoi, stelele începură să dispară. La început, încetul cu încetul, pieriră cele mai palide dintre ele... apoi cele mai strălucitoare: Steaua Polară, Regulus, Arcturus, Sirius. Spațiul deveni complet negru.

— Funcționează, suspină Jimmy.

De-abia terminase de vorbit, când hublourile dinspre Soare se deschiseră. Astrul dispăruse!

— Ha! Mă simt deja mai răcorit, jubilă Jimmy. A funcționat perfect! Știi, dacă ar putea adapta Câmpul ăsta la toate intensitățile de radiații, s-ar putea obține invizibilitatea. Ar fi o armă teribilă.

Zicând acestea, tânărul aprinse o țigară și se lăsă pe spate încântat.

— Între timp, mergem orbește, îi atrase atenția Roy.

— Nu trebuie să-ți faci griji, rânji cu superioritate celălalt bărbat. M-am ocupat eu de toate. Suntem pe o orbită în jurul Soarelui. Peste două săptămâni, vom fi de partea opusă și atunci vom accelera și vom părăsi sectorul ăsta, îndreptându-ne șnur spre Venus.

Părea cu adevărat foarte încântat de sine.

— Lasă totul în seama lui Jimmy Turner, „Creierul”! adăugă el. O să parcurgem traseul în două luni, nu în șase. Acum ești cu asul Poștei Spațiale!

Roy râse răutăcios.

— Dacă te-ar asculta careva, ar crede că tu ai făcut singur totul. În realitate, doar pilotezi nava pe ruta calculată *de mine*. Ești un simplu tehnician, pe când ea sunt creierul.

— Chiar așa? Orice amărât care de-abia a terminat școala de navigație poate calcula o rută, dar trebuie să fii un bărbat adevărat ca s-o pilotezi.

— Asta-i opinia ta. Te întreb, însă: cine-i plătit mai bine - pilotul sau navigatorul?

Jimmy rămase fără replică și Roy ieși triumfător din cabina de comandă. Nepăsătoare la schimbul acela de cuvinte, *Helios* își continua drumul.

Timp de două zile, totul se desfășură cu bine; apoi, în ziua a treia, Jimmy inspectă termometrul, se scărpină în cap și păru alarmat. Roy veni alături de el și înălță surprins sprâncenele.

— S-a întâmplat ceva? – Aplecându-se, citi valoarea la care se ridicase linia roșie și subțire. – Nu-s decât treizeci și șapte de grade. Nu trebuie să te strâmbi ca o capră constipată. Văzându-te, am crezut că s-a întâmplat ceva cu Câmpul Deflector și că temperatura crește din nou.

După aceea se întoarse și căscă ostentativ.

— Termină, maimuță fără creier! explodează Jimmy, ridicând pe jumătate piciorul, gata să-i dea un șut. M-aș simți mult mai bine dacă temperatura ar crește. Câmpul ăsta funcționează prea bine pentru gustul meu.

— Cum?! Ce vrei să spui?

— O să-ți explic și, dacă mă ascuți cu atenție, *s-ar putea* să înțelegi. Nava este construită ca o incintă etanșă, de aceea acumulează foarte greu căldură și o pierde la fel de greu. – Făcu o pauză plină de subînțeles, apoi continuă: în cazul unor temperaturi obișnuite, ea n-ar trebui să piardă mai mult de un grad pe zi, dacă nu există surse termice exterioare. Poate că la temperatura pe care am avut-o noi, pierderea s-ar fi putut ridica la două-trei grade pe zi. Ai priceput?

Cum gura lui Roy rămăsese larg deschisă, Jimmy vorbi mai departe:

— Ei bine, nenorocita de navă a pierdut vreo douăzeci și opt de grade în mai puțin de trei zile.

— Imposibil!

Perioada Campbell

— Cătuși de puțin, surâse ironic Jimmy. Să-ți spun eu ce s-a întâmplat... De vină e blestematul ăla de Câmp. Acționează ca agent de respingere față de radiațiile electromagnetice și, cumva, grăbește pierderea de căldură din interiorul navei.

Roy căzu pe gânduri și făcu niște calcule mintale rapide.

— Dacă ai dreptate, vorbi el în cele din urmă, peste cinci zile vom atinge zero grade și vom avea de petrecut o săptămână într-un climat de iarnă.

— Exact! Chiar dacă am admite o reducere a pierderilor de căldură, o dată cu micșorarea temperaturii, probabil că vom ajunge în jur de *minus* patruzeci de grade Celsius.

Roy înghiți un nod.

— La treizeci și două de milioane de kilometri de Soare...

— Asta n-ar fi cel mai rău, sublinie Jimmy. Nava noastră, aidoma tuturor celor utilizate pentru călătoriile în interiorul orbitei marțiene, nu are sisteme de încălzire. Întrucât Soarele strălucește violent, iar ele sunt lipsite de orice posibilitate de pierdere a căldurii altfel decât printr-o radiație ineficientă, navele marțiene și venusiene s-au specializat dintotdeauna în sisteme de răcire. Noi, de pildă, avem un sistem de refrigerare extrem de eficient.

— Atunci am dat de dracu'! Același lucru e valabil și în cazul costumelor spațiale.

În ciuda temperaturii confortabile, cei doi începuseră să simtă câțiva fiori înghețați pe șira spinării.

— Eu n-am de gând să continuu așa, izbucni Roy. Propun s-o ștergem imediat de aici și să pornim spre Pământ. Nu ne pot cere mai mult...

— Dă-i drumul! Tu vel fi pilotul. Poți calcula însă o rută de la depărtarea asta de Soare și să garantezi că nu vom cădea *în* Soare?

— La dracul Nu mă gândisem...

Amândoi bărbații își epuizaseră soluțiile. Comunicațiile radio deveniseră imposibile după ce depășiseră orbita lui Mercur. Activitatea solară era maximă și perturbațiile electrostatice le zădărniceau toate încercările.

Ca atare, se resemnară să aștepte.

Următoarele câteva zile au fost dedicate în exclusivitate privirii termometrului, cu mici răgazuri de câteva minute, în care unul sau altul dintre bărbați își amintea câte un blestem nefolositor pe care să-l arunce asupra capului lui Frank McCutcheon. Desigur, mâncau și dormeau, însă fără nici o satisfacție.

Între timp, *Helios*, sinchisindu-se prea puțin de soarta echipajului ei, gonia mai departe.

După cum prezisese Roy, la sfârșitul celei de a șaptea zile petrecute în Câmpul Deflector, temperatura trecu de linia roșie marcată cu „zero grade”. Deși evenimentul era așteptat, cei doi au fost extrem de tulburați.

Jimmy extrăsese vreo trei sute cincizeci de litri de apă din rezervor și umpluse aproape toate recipientele de la bord.

— Așa am putea împiedica plesnirea conductelor atunci când apa va îngheța, explica el. Și pentru că asta e mai mult decât probabil, ar fi bine să ne asigurăm apă de consum. Mai avem încă o săptămână de drum.

În ziua următoare, a opta a călătoriei, apa îngheță. Gheața albăstruie se revărsa din recipiente. Cei doi o priviră posaci. Jimmy încercă să facă o spărtură în suprafața cea mai apropiată.

— Bocnă, constată el și-și mai puse un cearșaf pe umeri.

Acum le venea greu să se mai gândească la altceva decât la frigul care sporea. Roy și Jimmy luaseră toate păturile și cearșafurile de pe navă, după ce se îmbrăcaseră cu câte trei-patru cămăși și tot atâtea perechi de pantaloni.

Stăteau în cușete cât puteau mai mult, iar când erau

Perioada Campbell

siliți să le părăsească se ghemuiau lângă micuțul arzător, încercând să se încălzească. Dar până și această vagă plăcere le fu repede refuzată, fiindcă, după cum remarcase Jimmy, „combustibilul pentru arzător este extrem de limitat și trebuie să-l păstrăm pentru dezghețarea apei și alimentelor.”

Amândoi erau arțăgoși și se certau frecvent, totuși nenorocirea comună îi împiedica să se ia de gât. În cea de-a zecea zi, însă, uniți de aceeași ură, cei doi deveniră pe neașteptate prieteni.

Temperatura oscila în jurul valorii de minus cincisprezece grade. Jimmy se ghemuise într-un colț, gândindu-se la toate ocaziile când se plânsese de căldura newyorkeză din august și întrebându-se cum putuse fi atât de nerecunoscător. Între timp, Roy izbutise să-și pună în mișcare degetele amortite, cât să calculeze că mai aveau de îndurat exact 6 354 de minute de ger.

Privi cifrele cu groază și i le comunică lui Jimmy, care se strâmbă și mormăi:

— După cum mă simt, n-o să rezist nici 54 de minute, darămite 6 354. – Apoi, cu un suspin, adăugă: Decât să calculezi minutele, mai bine te-ai gândi la o modalitate de a scăpa din chestia asta.

— Dacă n-am fi fost atât de aproape de Soare, am fi putut porni reactoarele posterioare ca să accelerăm.

— Da, și dacă am ajunge *în* Soare, ne-ar fi cald și bine. Ce să-ți zic, mare soluție ai găsit!

— Dacă țin bine minte, tu ești cel care se autointitula „Creierul”. Gândește-te *tu* la ceva. După cum vorbești, parcă eu aș fi vinovatul.

— Păi sigur că ești, maimuțoi cu haine! Intuiția mea

superioară mi-a spus din capul locului să nu mă aventurez în călătoria asta nebunească. Când McCutcheon mi-a propus-o, l-am refuzat sec. Știam eu..., încheie Jimmy cu jale. În schimb, tu, prost cum ești, ai acceptat și te-ai năpustit cu capul înainte acolo unde oamenii dotați cu judecată evită să pășească. Evident că atunci *am fost nevoit să* te urmez. Știi ce ar fi trebuit să fac? Începu el să strige. Ar fi trebuit să te las să pleci singur și să-ngeheți, iar eu să stau lângă un foc zdravăn și să mă bucur. Asta bineînțeles dacă aș fi știut ce urma să se întâmple...

Pe chipul lui Roy apăru o expresie surprinsă și jignită.

— Așa, deci? Așa prezinți lucrurile?! Ei bine, pot spune că te pricepi de minune la deformarea adevărului, dacă de altceva nu ești capabil. Realitatea este că fu ai fost atât de imbecil încât să accepți, iar *eu*, bietul de mine, am fost târât de împrejurări...

În privirea lui Jimmy se putea distinge numai un imens sentiment de stupefacție.

— E clar că frigul te-a făcut s-o iei razna, deși știam că nu era nevoie de un efort prea mare ca să-ți alunge puțină minte.

— Fii atent! replică Roy înfierbântat. Pe zece octombrie, McCutcheon mi-a spus că tu ai acceptat misiunea și a râs de mine deoarece n-am avut același curaj. Negi lucrul ăsta?

— Bineînțeles, dintr-un motiv foarte simplu. Pe zece octombrie, Moș Țâfnilă mi-a spus *mie* că *tu* ai acceptat să mergi și că ai pariat cu...

Brusc, vocea i se stinse și pe față îi apăru o expresie șocată.

— Auzi... ești sigur că McCutcheon ți-a spus că eu am acceptat să merg?

Un fior de gheață încleștă inima lui Roy când pricepu deducția celuiilalt, un fior ce făcu uitată amorteala gerului.

— Îți jur! Încuviință el. Altfel, nici nu plecăm.

Perioada Campbell

— Iar mie mi-a spus că tu ai acceptat și *de aceea* am fost de acord să merg, murmură Jimmy, simțindu-se deodată un imbecil.

Amândoi plonjară într-o tăcere prelungită și rău prevestitoare, întreruptă în cele din urmă de Roy, cu un glas tremurând de emoție:

— Jimmy, am fost victimele unui dublu șiretlic murdar, nenorocit și demn de dispreț! – Ochii i se dilataseră de mânie. – Am fost înșelați, furați... Mai departe, el nu-și mai găsi cuvintele, totuși continuă să bolborosească sunete lipsite de înțeles, indicând furia lui devastatoare.

Jimmy se stăpânea ceva mai bine, însă era la fel de acuzator.

— Ai dreptate, McCutcheon ne-a tras pe sfoară! A atins limitele nemerniciei umane. Dar i-o vom plăti! După vreo 6 300 de minute, vom avea de pus la punct niște lucruri cu domnul McCutcheon.

— Ce o să facem? – Ochii lui Roy scânteiau cu setea de sânge a anticipării.

— Deocamdată, propun pur și simplu să-l facem bucățele.

— Nu-i destul. Ce zici să-l fierbem în ulei?

— Da, nu-i rău, însă poate dura prea mult. Eu zic să-i tragem doar o bătaie zdravănă – cu niște boxuri ca lumea.

Roy își frecă palmele.

— O să avem timp să ne gândim la niște măsuri cu adevărat adecvate. Blestematul de nenorocit, păcătos și...

Restul cuvintelor trecu imediat în domeniul celor pe care nu le poate suporta hârtia.

Timp de alte patru zile, temperatura continuă să scadă. În cea de-a paisprezecea zi, mercurul îngheță, coloana solidă indicând minus patruzeci de grade.

În acea teribilă și ultimă zi, aprinseră arzătorul, folosind tot combustibilul. Tremurând și pe jumătate înghețați, se

ghemuiră lângă el, încercând să extragă orice strop de căldură.

Cu câteva zile în urmă, Jimmy descoperise într-un colț obscur o pereche de apărători pentru urechi și acum le schimbau între ei, din oră în oră. Amândoi stăteau îngropați sub un maldăr de pături, frecându-și mâinile și picioarele amorțite. Cu fiecare minut, conversația lor, concentrată aproape exclusiv asupra lui McCutcheon, devenea tot mai acidă.

— Citând mereu blestematul ăla de slogan al Poștei Spațiale: „Zborul nostru prin sp...” Jimmy se înecă de furie.

— Da, și frecându-și fundul pe scaun, în loc să vină aici și să procedeze ca un adevărat bărbat, fir-ar..., îl completă Roy.

— Ei bine, peste două ore o să ieșim din zona de deflecție. Apoi, în trei săptămâni, vom ajunge pe Venus, rosti Jimmy și strănută.

— De-abia aștept, îngână Roy, care avea guturai de două zile. N-o să mai zbor prin spațiu, decât ca să mă întorc pe Pământ. După aventura asta, o să trăiesc din cultivarea bananelor în America Centrală. Cel puțin, acolo poți avea parte de o căldură decentă.

— E posibil să nu mai putem părăsi planeta după cele ce-i vom face lui McCutcheon.

— Da, aici ai dreptate. Nu-i nimic! Pe Venus este mai cald chiar decât în America Centrală și de altceva nu-mi pasă.

— N-o să avem nici griji legale, strănută din nou Jimmy. Pe Venus, pedeapsa maximă pentru crimă cu premeditare este închisoarea pe viață. Voi avea o celulă frumoasă, caldă și uscată, pe tot restul vieții. Ce poate fi mai plăcut?

Limba mare a cronometrului continua să se rotească cu viteza ei constantă; minutele treceau unul câte unul. Mâinile lui Roy tremurau fericite deasupra manetei care

Perioada Campbell

avea să acționeze jeturile posterioare din dreapta, ce urmau să îndepărteze nava de Soare și de teribila Zonă de Deflecție.

— Acum! strigă în cele din urmă Jimmy. Bagă mare!

Reactoarele intrară în acțiune cu un vuiet profund și reverberat.

Helios tremură dintr-un capăt în celălalt. Piloții simțiră accelerația apăsându-i în fotolii și chiuiră încântați. Peste câteva minute, Soarele avea să strălucească din nou, iar ei aveau să se încălzească și să simtă iarăși binecuvântata căldură.

Se întâmplă înainte ca ei să-și dea seama. Un fulger trecător, apoi un uruit și un clic, iar hublourile dinspre Soare se închiseră.

— Uite! strigă Roy. Stelele! Am scăpat! - Aruncă o privire extaziată spre termometru și adăugă: Ei bine, moșule, de acum începem să urcăm.

Își strânse mai bine păturile în jurul trupului, deoarece frigul nu dispăruse instantaneu.

În biroul lui Frank McCutcheon din filiala venusiană a Poștei Spațiale se aflau doi bărbați: McCutcheon însuși și mai vârstnicul și cărunțul Zebulon Smith, inventatorul Câmpului Deflector. Acesta din urmă vorbea:

— Domnule McCutcheon, este foarte important să aflu exact cum a funcționat Câmpul Deflector. Sunt sigur că vi s-au transmis toate informațiile...

Chipul lui McCutcheon părea un exercițiu de încruntare, când directorul mușcă din capătul unui trabuc ieftin și-l aprinse.

— Dragul meu domn Smith, rosti el, asta-i exact ceea ce n-au făcut. Din clipa când s-au îndepărtat îndeajuns de mult de Soare pentru a relua comunicațiile, am solicitat informații privitoare la aplicabilitatea Câmpului. Au refuzat să-mi răspundă. Au spus că a funcționat, că ei trăiesc și că

Isaac Asimov

vor oferi detalii după ce vor ajunge pe Venus. Atât!

Zebulon Smith suspină dezamăgit.

— Nu-i puțin cam neobișnuit – un fel de nesubordonare, ca să-i spun așa? Crezusem că li s-a cerut să-și completeze rapoartele și să ofere toate amănuntele cerute.

— Așa este. Sunt însă cei mai buni piloți ai mei și sunt mai temperamental. Într-o oarecare măsură, trebuie să le las mână liberă. În plus, i-am păcălit pentru a-i convinge să plece în misiunea asta, una foarte riscantă după câte știți, de aceea înclin să fiu tolerant.

— Ei bine, atunci bănuiesc că trebuie să aștept.

— Oh, nu va dura chiar atât de mult! Îl asigură McCutcheon. Azi trebuie să sosească și vă asigur că, de îndată ce voi intra în legătură cu ei, vă voi trimite toate detaliile. La urma urmelor, băieții au supraviețuit timp de două săptămâni la o distanță de treizeci și două de milioane de kilometri de Soare – așadar, invenția dumneavoastră reprezintă un succes. Asta ar trebui să vă satisfacă.

La scurt timp după plecarea lui Smith, secretara lui McCutcheon intră în cabinet, având întipărită pe chip o încruntătură surprinsă.

— Domnule McCutcheon, începu ea, s-a întâmplat ceva cu piloții de pe *Helios*. Tocmai am primit o informare din partea maiorului Wade din Pallas City, unde au asolizat. Cei doi au refuzat să participe la ceremonia care li se pregătise și au închiriat imediat o navetă spre noi, refuzând orice explicații. Când Wade a încercat să-i oprească, au devenit violenți.

Femeia puse telexul pe birou. McCutcheon îi aruncă o privire distrată.

— Mda! Par puțin debusolați. Ei bine, trimite-i la mine imediat cum apar. O să-i readuc cu picioarele pe pământ.

După alte trei ore, problema celor doi piloți arțăgoși îi

Perioada Campbell

reveni în minte, declanșată de data aceasta de un scandal ce răsună din secretariat. Auzi vocile groase și mânioase a doi bărbați și protestele ascuțite ale secretarei sale. Brusca, ușa se deschise cu violență, iar în prag apărură Jim Turner și Roy Snead.

Închizând imediat ușa în urma sa, Roy se rezemă cu spatele de ea.

— Nu lăsa pe nimeni să mă deranjeze până nu termin, îi spuse Jimmy.

— Nimeni n-o să intre pe aici, încuviință încruntat Roy, dar nu uita - mi-ai promis că-mi lași ceva și mie.

McCutcheon tăcu în tot acest timp, dar când îl văzu pe Turner că extrage cu neglijență un box masiv din buzunar și-l fixează cu un aer hotărât pe pumn, decise că era momentul să oprească comedia aceea.

— Salut, băieți! vorbi el cu o voioșie neobișnuită. Mă bucur să vă revăd. Luați loc!

Jimmy îi ignoră invitația.

— Ai ceva de spus, vreo ultimă dorință, înainte de a începe operațiunile? Întrebă el, scrâșnind din dinți cu un sunet neplăcut.

— Ei bine, dacă așa pui problema, replică McCutcheon, aş putea întreba, dacă mi se permite, despre ce-i vorba? Poate că Deflectorul n-a funcționat și ați avut parte de o călătorie fierbinte...?

Singurele răspunsuri au fost un pufnet sonor dinspre Roy și o privire înghețată din partea lui Jimmy.

—În primul rând, zise acesta din urmă, ce a fost cu înșelătoria aceea mârșavă și ieftină cu care ne-ai păcălit?

McCutcheon ridică sprâncenele surprins.

—Te referi la minciunile pe care vi le-am spus în scopul de a vă face să plecați? Nici măcar n-a fost mare lucru. Nimic altceva decât o rutină în lumea afacerilor. Păi, zilnic fac lucruri mult mai rele pe care oamenii le consideră

absolut normale. În plus, voi ce ați avut de pățit de pe urma lor?

— Povestește-i despre „plăcuta noastră călătorie”, Jimmy, șuieră Roy.

— Exact asta și intenționez. Întorcându-se către McCutcheon, bărbatul adoptă un aer de martir și prinse să deșarte sacul: în primul rând, în blestemata asta de călătorie, ne-am copt la 65 de grade, însă asta era de așteptat – nu aveam motive să ne plângem, doar ne aflam la jumătatea distanței dintre Mercur și Soare. După aceea însă, am pătruns în zona unde lumina se curbează. Radiația primită de noi a coborât la zero și am început să pierdem căldură, dar nu câte o jumătate de grad pe zi, după cum ne povestiseră în școala de pilotaj.

Jimmy făcu o pauză, pentru a scuipa câteva noi înjurături ce tocmai îi veniseră în minte, apoi continuă relatarea:

— După trei zile, coborâserăm la treizeci și cinci de grade și peste o săptămână la zero grade. Apoi, vreme de alte șapte zile nesfârșite, termometrul a arătat temperaturi din ce în ce mai scăzute. În ultima zi a fost atât de frig încât mercurul a înghețat!

Glasul lui crescui, apoi se stinse, în vreme ce un acces de autocompătimire îl făcu pe Roy să suspine audibil. McCutcheon rămase inexpressiv.

— După aceea, am rămas fără nici un sistem de încălzire, continuă Jimmy, mai exact fără căldură și fără haine groase. Am înghețat, fir-ar al naibii! A trebuit să dezghețăm mâncarea și apa. Nu ne mai puteam mișca. A fost un iad, îți spun, dar la temperatura opusă!

Tânărul amuți, nemaigăsindu-și cuvintele. Roy preluă

Perioada Campbell

ștafeta.

— Ne aflam la treizeci și două de milioane de kilometri de Soare și-mi degeraseră urechile. Degeraserăm, ai auzit?! – Își scutură pumnul amenințător sub nasul lui McCutcheon. – Și era numai vina ta! Ne-ai tras pe sfoară! Când dârdâiam acolo, am jurat c-o să ne întoarcem și-o să punem mâna pe tine – și, crede-mă, o să ne ținem de promisiunea aia! – Se răsuci spre Jimmy: Haide, dă-i drumul odată! Am pierdut destulă vreme.

— Stați puțin, băieți! vorbi McCutcheon. Lăsați-mă să înțeleg ceva. Vreți să spuneți că acest Câmp Deflector a funcționat atât de bine încât n-a permis pătrunderea radiației, ba chiar a extras căldura din navă?

Jimmy încuviință printr-un mormăit.

— Și ați înghețat timp de o săptămână din cauza asta? Același mormăit.

Atunci se petrecu un lucru foarte straniu. McCutcheon, „Moș Țâfnilă”, omul care nu știa să râdă, zâmbi. Mai exact, își dezgoli dinții într-un rânet. Mai mult chiar, rânetul se lăți până ce în încăpere porni să se audă un chicotit tot mai puternic, care se transformă într-un râs sănătos și apoi în hohote nestăvilite. Într-o rafală stentoriană, McCutcheon se descărcă pentru o viață de încruntări posomorâte.

Pereții reverberau, geamurile ferestrelor zăngăneau, dar hohotele homerice continuau. Roy și Jimmy rămăseseră cu gurile căscate, complet derutați. Un contabil curios își strecură capul pe ușă, într-un acces de temeritate, și încremeni. Alți funcționari se strânseseră înapoia lui, șușotind stupefiați. *McCutcheon râdea!*

Treptat, amuzamentul directorului general se destrămă, încheindu-se printr-o criză de tuse; în cele din urmă, bătrânul înălță o față congestionată spre cei doi, a căror uimire se preschimbase de mult în indignare.

— Băieți, oftă McCutcheon, asta a fost poanta cea mai

bună pe care am auzit-o în viața mea. Amândoi vă puteți considera plătiți dublu.

Continua să rânjească, de parcă nu-și mai putea controla mușchii obrazilor, și începuse să sughiță. Piloții rămaseră indiferenți înaintea anunțului.

— Ce-i atât de amuzant? dori Jimmy să știe. Eu nu văd nimic de râs.

Glasul lui McCutcheon devenise numai miere.

— Dacă țineți minte, înainte de plecare, v-am dat amândurora câteva foi cu instrucțiuni speciale. Ce ați făcut cu ele?

În odaie se lăsă o tăcere stânjenitoare.

— Nu știu. Cred că am rătăcit-o pe a mea, bolborosi Roy.

— Eu nici nu m-am uitat la ea... am uitat, înghiți un nod Jimmy.

— Vedeți?! exclamă triumfător McCutcheon. Totul s-a petrecut numai din cauza prostiei voastre.

— De unde știi? se răsti Jimmy. Maiorul Wade ne-a spus tot ce trebuia să știm despre navă și, în plus, cred că *tu* n-ai fi putut adăuga absolut nimic despre pilotare!

— Chiar așa? Ei bine, se pare că Wade a uitat să vă atragă atenția asupra unui amănunt pe care l-ați fi găsit în instrucțiunile mele. Intensitatea Câmpului Deflector este *reglabilă*. Când ați pornit, fusese comutată la valoarea maximă. Bătrânul reîncepu să chicotească. Dacă v-ați fi deranjat să citiți instrucțiunile mele, ați fi aflat că deplasarea unei mici manete – depărtă puțin degetul arătător de cel mare – ar fi redus intensitatea Câmpului, permițând să pătrundă atâta radiație câtă doreați.

De acum chicotitul redevenise mai sonor.

— Ați dărdăit o săptămână, fiindcă nu v-a dus mintea să acționați o manetă! Și după aceea, voi, așii piloților, veniți aici și dați vina *pe minei* Nu-i amuzant?

Perioada Campbell

Bătrânul reîncepu să hohotească, în vreme ce tinerii, extrem de stingheriți, se priveau întrebători.

Când McCutcheon se opri din râs, Jimmy și Roy dispăruseră.

În fundătura de lângă clădirea Poștei Spațiale, un puști de zece ani privea, cu gura căscată și total fascinat, doi bărbați angajați într-o acțiune ciudată, destul de surprinzătoare, în cadrul căreia se loveau pe rând. Iar loviturile nu erau câtuși de puțin blânde!

2. MAGNIFICA DESCOPERIRE

Future Fiction, iulie 1940

Walter Sills reflecta, așa cum făcuse deseori până atunci, asupra faptului că viața era grea și lipsită de satisfacții. Își examină mohorâtul laborator chimic și rânji cinic – muncea într-un loc mizerabil, trăind din ocazionalele analize de minereuri cu care de-abia își plătea aparatura indispensabilă, în vreme ce alții, poate nici pe jumătate la fel de valoroși ca el, lucrau pentru marile concerne industriale și duceau o viață lipsită de griji.

Privi pe geam spre râul Hudson, înflăcărat de razele soarelui în amurg, și se întrebă posac dacă aceste ultime experimente aveau să-i aducă, în sfârșit, gloria pe care o căuta, sau dacă nu erau decât tot false alarme.

Ușa se întredeschise, lăsând să apară chipul vesel al lui Eugene Taylor. Sills ridică mâna în semn de salut și Taylor pătrunse în laborator.

— Noroc, bețivan bătrân! se auzi vocea sa voioasă. Cum merg treburile?

Sills clătină nemulțumit din cap înaintea exuberanței celuilalt.

— Mi-aș dori să pot avea atitudinea ta nesăbuită față de viață, Gene! Ca fapt divers, treburile merg prost. Am nevoie de bani, dar cu cât am mai multă nevoie de ei, cu atât buzunarele îmi sunt mai goale...

— Ei bine, nici eu n-am deloc, nu? făcu Taylor. Totuși, de ce să-ți faci griji din cauza asta? Ai cincizeci de ani și grijile nu ți-au adus nimic, în afara cheliei. Eu am treizeci de ani și vreau să-mi păstrez frumosul păr șaten.

— O să am și bani, Gene, rânji chimistul. Las' pe mine!

Perioada Campbell

— Noile idei capătă contur?

— Mai știi? Mi se pare că nu ți-am spus mare lucru, așa-i? Vino încoace, să-ți arăt ce progrese am înregistrat.

Taylor îl urmă la o măsuță pe care se afla un stativ cu eprubete. Într-una din acestea se găsea cam un centimetru dintr-o substanță cu luciu metalic.

— Amestec de sodiu și mercur, explică Sills, sau amalgam de sodiu, cum i se mai spune.

Chimistul luă de pe raft o sticlă purtând eticheta „Sol. Clorură de amoniu” și turnă câteva picături în eprubetă. Instantaneu, amalgamul de sodiu începu să se transforme într-o substanță cu aspect spongios.

— Asta, continuă Sills, e amalgam de amoniu. Radicalul de amoniu (NH_4) acționează aici ca metal și se combină cu mercurul.

Așteptă ca reacția să ia sfârșit, apoi înlătură lichidul de deasupra.

— Amalgamul de amoniu nu-i foarte stabil, îl informă el pe Taylor, așa că va trebui să acționez rapid.

Apucă un flacon conținând un lichid gălbui, plăcut mirositor, și turnă din el, umplând eprubetă. Apoi, după ce o agită, amalgamul de amoniu dispăru, fiind înlocuit de o picătură micuță, metalică, ce se depuse pe fundul vasului.

Taylor rămase cu gura căscată.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Lichidul acesta este un derivat complex al hidrazinei, pe care l-am descoperit eu și l-am botezat amonalină. Nu i-am stabilit deocamdată formula, dar asta-i mai puțin important. Principalul este că poate dizolva amoniul din amalgam. Picătura de pe fundul eprubetei este mercur pur, iar amoniul e în soluție.

Cum Taylor tăcea, Sills urmă entuziasmat:

— Nu pricepi? Sunt la jumătatea drumului spre izolarea amoniului pur, ceva ce nu s-a mai reușit până acum! Dacă

Isaac Asimov

voi izbuti, voi dobândi faimă, succes, Premiul Nobel – și cine știe ce alte lucruri.

— Măicuțiță! – Privirea lui Taylor se umplu de respect. – N-aș fi dat doi bani pe lichidul ăla galben...

Zicând acestea, el întinse mâna spre flaconul respectiv, dar Sills îl opri.

— Încă n-am terminat, Gene. Trebuie să-l aduc în starea metalică liberă și deocamdată n-o pot face. De fiecare dată când încerc să evapor amoniacul, amoniul se descompune în amoniac și hidrogen... Dar voi reuși – ți-o spun eu!

Epilogul scenei anterioare avu loc peste vreo două săptămâni. Taylor primi un telefon urgent din partea amicului chimist și în scurt timp își făcu apariția în laborator, gâfâind și cu ochii strălucind de satisfacția anticipării.

— Ai reușit?

— Da... și este ceva mai grozav decât bănuisem! – Ochii lui Sills scânteiau, trădând agitația ce-l cuprinsese. – E rost de milioane de dolari. Până acum, explică el, acționasem în sens greșit. Încălzirea solventului descompunea mereu amoniul dizolvat, așa că-l separ prin refrigerare. Procedul este similar celui folosit pentru saramură, care, atunci când e înghețată lent, se transformă în gheață naturală, sarea cristalizându-se separat. Din fericire, amoniacul îngheață la optsprezece grade Celsius și nu necesită o răcire accentuată.

Chimistul arătă cu un gest dramatic o retortă micuță aflată într-o incintă cu pereți din sticlă. Retorta conținea cristale aciculare gălbui, peste care se găsea un strat subțire dintr-o substanță colorată într-un galben-mat.

— De ce o ții înăuntru? întrebă Taylor.

Perioada Campbell

— Am umplut incinta cu argon, pentru a menține pur amoniul, substanța galbenă de pe amonalină. Acesta este atât de activ încât reacționează cu orice, exceptând gazele inerte.

Taylor se minună și-și bătu pe spinare amicul, care surâdea încântat.

— Așteaptă, Gene, murmură savantul, abia acum urmează partea importantă.

Degetul tremurător al lui Sills arată spre capătul opus al laboratorului, unde altă incintă etanșă conținea o grămăjoară galbenă ce scânteia.

— Acela este oxidul de amoniu, $(\text{NH}_4)_2\text{O}$, format prin trecerea aerului *perfect uscat* peste amoniul liber în stare metalică. El este inert - incinta conține clor și, după cum se vede, nu se manifestă nici o reacție. Poate fi obținut la fel de ieftin ca aluminiul, dacă nu chiar mai ieftin, deși el pare mai valoros decât aurul. Bănuiești cam ce fel de posibilități se deschid în fața noastră?

— Cum să nu? explodează Taylor. Bijuterii din amoniu, tacâmuri placate cu amoniu... un milion de alte chestii. Apoi, cine știe câte aplicații industriale! Ai dat lovitura, Walt - ești bogat!

— *Suntem* bogați, îl corectă cu blândețe Sills, după care se apropie de telefon. Ziarele trebuie informate. Voi începe chiar acum să culeg roadele.

— Poate c-ar fi mai bine să păstrezi secretul, se încruntă Taylor.

— Oh, nu te teme, n-o să suflu nici o vorbă în privința procesului propriu-zis! Voi oferi doar ideea generală. În plus, suntem în siguranță - cererea de brevetare se află deja la Washington.

Sills greșea însă! Articolul publicat în ziar avea să le aducă două zile foarte, foarte agitate.

J. Throgmorton Bankhead era ceea ce de obicei se numește „un lider industrial”. Fiind președinte al corporației „Acme, Placări cu Crom și Argint”, fără îndoială că își merita titlul respectiv; totuși, pentru nevasta lui răbdătoare, nu era decât un soț dispeptic și morocănos, mai cu seamă la micul dejun... iar acum se găsea la micul dejun.

Agitându-și nervos ziarul, bărbatul bolborosi printre înghițituri de pâine prăjită cu unt:

— Omul ăsta va ruina țara! – Arată îngrozit titlurile de o șchioapă: Am zis și repet că individul este complet sărit de pe fix. N-o să se mulțumească...

— Joseph, te rog, interveni soția lui, te-ai înroșit la față! Nu uita că ești hipertensiv. Știi bine că doctorul ți-a interzis să mai citești noutățile din Washington, dacă te irită. Mai bine, fii atent – aproape de bucătăreasă. Este...

— Doctoru-i un tâmpit, la fel ca tine! răcni Bankhead. O să citesc toate noutățile pe care am chef să le citesc și o să mă-nroșesc la față de câte ori o să vreau!

Bărbatul duse ceașca de cafea la gură și sorbi puțin, cu o expresie critică. În acest timp, privirea îi căzu asupra unui titlu mult mai mic, aflat în josul paginii: „Savant descoperă înlocuitorul aurului”. Ceașca rămase în văzduh, pe când ochii lui Bankhead parcurseră rapid articolul. „Inventatorul” – afirma acesta – „susține că noul metal este mult superior cromului, nichelului ori argintului, putând fi folosit pentru obținerea unor bijuterii frumoase și ieftine. «Oamenii simpli» – declară profesorul Sills – «vor mânca de pe farfurii din amoniu, cu mult mai spectaculoase decât farfuriile din aur ale nababilor indieni.» Nu există nici o...”

J. Throgmorton Bankhead încetase să mai citească. Imagini ale unei corporații Acme ruinate îi dansau înaintea ochilor; ceașca îi căzu din mână și cafeaua fierbinte i se

Perioada Campbell

întinse pe pantaloni.

Soția sări speriată în picioare.

— Ce s-a-ntâmpat, Joseph?

— Nimic, răcni Bankhead. Nimic! Lasă-mă, naibii, în pace!

„Liderul industrial” părăsi nervos odaia, lăsându-și nevasta să răsfoiască jurnalul, în căutarea știrii ce reușise să-l tulbure în asemenea măsură.

De obicei, „Bob’s Tavern” de pe strada Cincisprezece era permanent aglomerat, dar, în dimineața la care ne referim, acolo nu se găseau decât patru-cinci bărbați jalnic îmbrăcați, care se strânseseră în jurul siluetei mătăhăloase a onorabilului Peter Q. Hornswoggie, fost eminent congressman.

Ca întotdeauna, Hornswoggie vorbea nestăvilit. Tot ca întotdeauna, subiectul său îl constituia viața de congressman.

— Îmi amintesc, spunea el, când același argument a fost ridicat în Cameră, iar eu am răspuns cam așa: „În declarația sa, eminentul reprezentant al statului Nevada scapă din vedere un aspect foarte important al problemei. El nu-și dă seama că este în interesul întregii națiuni să se rezolve de urgență problema tuturor cojitorilor de mere ai țării. Domnilor, de bunăstarea cojitorilor de mere atârână viitorul întregii industrii fructifere și pe industria fructiferă se bazează întreaga economie a acestei uriașe și glorioase națiuni – Statele Unite ale Americii!”.

Hornswoggie făcu o pauză, deșertă jumătate din halba de bere și surâse triumfător:

— Nu voi ezita să vă spun, domnilor, că la aceste cuvinte întreaga Cameră a izbucnit în aplauze frenetice.

Isaac Asimov

Unul dintre ascultători clătină încet din cap, minunându-se:

— Trebuie să fie grozav să puteți vorbi așa, domnule senator. Cred că erați o senzație!

— Așa-i! Încuviință barmanul. Păcat că ați fost înfrânt la trecutele alegeri...

Fostul congressman aprobă din cap, apoi rosti pe un ton înălțător:

— Din surse demne de încredere, am aflat că în campania aceea mituirile au atins un nivel ne...

Se opri brusc, zăbind un anumit articol în ziarul unui ascultător. Smulse rapid gazeta, citi în tăcere, după care ochii îi străluciră.

— Prieteni, spuse el, mă tem că trebuie să vă părăsesc. La primărie au apărut niște probleme grave. – Se aplecă spre barman și-i șopti la ureche: N-ai cumva o fisă pentru telefon? Din greșeală, mi-am uitat portofelul în cabinetul primarului. Ți-o restitui mâine.

Strângând în pumn moneda oferită fără tragere de inimă, Peter Q. Hornswoggie părăsi localul.

Într-o odăiță slab iluminată, undeva pe lângă First Avenue, Michael Maguire, cunoscut de poliție sub porecla mult mai sonoră de Mike Glonț, își curăța revolverul fredonând fals o melodie la modă. Ușa se întredeschise și Mike își ridică privirea.

— Tu ești, Piticule?

— Io-s, răspunse individul micuț și zbârcit care se strecură înăuntru. Ț-am adus ziaru' dă seară. Gaborii tot crede că Bragoni l-a mierlit.

— Da? Asta-i bine. – Nepăsător, Mike își îndreptă din nou atenția asupra revolverului. – Alte noutăți?

Perioada Campbell

— Nt! O nebună care s-a omorât, da' nimic altceva.

Îi azvârli ziarul și plecă. Mike se lăsă pe spate și-l răsfoi plictisit.

Un titlu îi atrase atenția, determinându-l să citească articolul însoțitor. După aceea, lăsă gazeta, își aprinse o țigară și căzu pe gânduri. În cele din urmă, deschise ușa.

— Hei, Piticule, vino-ncoace! Am o treabă pentru tine.

Walter Sills era fericit, ba chiar s-ar fi putut spune că se simțea în al nouălea cer. Se plimba prin laborator aidoma unui rege, pășind ca un păun, scăldându-se în gloria proaspăt dobândită. Taylor îl privea de pe un scaun, părând aproape la fel de încântat.

— Cum te simți când ești faimos? dori el să știe.

— Ca atunci când ai un milion de dolari, pentru că asta-i suma pe care o voi cere în schimbul secretului amoniului. De acum încolo, va curge numai lapte și miere pentru mine.

— Lasă detaliile în seama mea, Walt. Azi iau legătura cu Staples, de la „Vulturii Oțelului”. O să-ți ofere un preț bun.

Se auzi soneria și Sills tresări, apoi alergă să deschidă ușa.

— Aici locuiește Walter Sills?

În prag se afla un individ voinic și încruntat, care privea disprețuitor în jur.

— Da, eu sunt Sills. Doriți să discutați cu mine?

— Exact. Mă numesc J. Throgmorton Bankhead și reprezint corporația „Acme, Placări cu Crom și Argint”. Aș dori să stăm puțin de vorbă.

— Intrați, intrați! Dânsul este Eugene Taylor, asociatul meu. Putem discuta în prezența lui.

— Perfect. — Bankhead se așează oftând pe un scaun. — Bănuiesc că vă dați seama care este motivul acestei vizite.

Isaac Asimov

— Probabil că ați citit în ziare despre amoniu...

— Exact. Am venit să mă conving că articolul nu este o farsă și să achiziționez tehnologia.

— Puteți vedea cu ochii dumneavoastră, domnule. - Sills îl conduse pe industriaș în dreptul incintei umplute cu argon în care se aflau cele câteva grame de amoniu pur. - Acesta este metalul. Aici, în dreapta, se găsește oxidul - în mod straniu, o substanță mai metalică decât metalul însuși. La oxidul acesta s-au referit ziarele, denumindu-l „înlocuitorul aurului”.

Chipul lui Bankhead nu trăda absolut nimic din groaza pe care o simțea la vederea oxidului.

— Scoateți-l, ca să văd despre ce-i vorba, ceru el.

— Imposibil, domnule Bankhead, clătină din cap Sills. Acelea sunt primele și singurele mostre de amoniu și oxid de amoniu existente. Ele sunt piese de muzeu. Dacă doriți, pot produce altele.

— Evident, dacă vă așteptați să-mi investesc banii în asta. Dacă mă vor satisface, aș fi dispus să cumpăr brevetul pentru... să zicem, o mie de dolari.

— O mie de dolari! exclamă la unison Sills și Taylor.

— Un preț corect, domnilor.

— Un milion ar fi un preț cu adevărat corect! strigă revoltat Taylor.

Descoperirea asta e o mină de aur!

— Un milion?! Visați, domnilor! Compania mea se ocupă de mai mulți ani de problema amoniului și acum suntem aproape de rezolvare. Din păcate, ne-ați luat-o înainte cu vreo săptămână... De aceea, sunt gata să vă cumpăr patentul, pentru a evita alte neplăceri. Vă dați seama că dacă mă refuzați, aș putea continua cercetările, fabricând

Perioada Campbell

singur amoniul prin tehnologia noastră.

— În cazul acesta, vă vom acționa în judecată, interveni Taylor.

— Aveți bani pentru un proces de durată... și atât de costisitor? Să știți că eu am, rânji răutăcios Bankhead. Ca să vă dovedesc totuși că nu sunt chiar un ins absurd, vă ofer două mii.

— Ați auzit care este prețul nostru, replică neînduplecat Taylor.

— În regulă, domnilor. - Bankhead porni către ușă. - Reflectați, totuși, la oferta mea - sunt sigur că-i veți vedea avantajele.

Deschizând ușa, „liderul industrial” îl descoperi pe Peter Q. Hornswoggie stând în genunchi, concentrat, în dreptul broaștei. Bankhead pufni sonor și fostul congressman sări în picioare speriat, făcând câteva plecăciuni în lipsă de altceva mai bun.

Magnatul trecu pe lângă el disprețuitor; imediat Hornswoggie intră, trânti ușa înapoia lui și-i privi pe cei doi prieteni uluiți.

— Individul acela, stimați domni, este un răufăcător avut, un monarh industrial. El reprezintă tipul de jefuitor care nenorocește țara aceasta. Ați procedat perfect, refuzându-i oferta.

Punându-și mâna pe pieptul lat, le zâmbi cu bunătate.

— Cine naiba sunteți? icni Taylor, revenindu-și din surprinderea inițială.

— Eu? făcu Hornswoggle uimit. Păi... ăăă... sunt Peter Quintus Hornswoggle. Mă cunoașteți, fără doar și poate... Anul trecut am făcut parte din Camera Reprezentanților.

— N-am auzit niciodată de dumneavoastră! Ce doriți?

— Ce întrebare!! Am citit în ziare despre minunata voastră descoperire și am venit să-mi ofer serviciile.

— Ce servicii?

Isaac Asimov

— Am înțeles, nu sunteți niște oameni umblați prin lume. Din cauza acestei invenții reprezentați o posibilă pradă pentru toți ticăloșii lipsiți de scrupule care pot apărea... ca Bankhead, de pildă. În schimb, un afacerist pragmatic ca mine, o persoană cu simț practic, v-ar putea fi de un inestimabil folos. Sunt dispus să mă ocup de problemele voastre, de rezolvarea detaliilor, de lu...

— Totul pe gratis, bineînțeles, nu? îl opri Taylor, cu un ton caustic.

Hornswoggle fu încercat de un acces de tuse.

— Desigur, m-am gândit că mi s-ar putea acorda un mic procent din descoperirea voastră.

Sills, care până atunci rămăsese tăcut, se repezi brusc spre el.

— Afară! M-ați auzit? Afară, până nu chem poliția.

— Vă rog, domnule profesor, nu vă enervați!

Hornswoggle se retrase către ușa pe care Taylor i-o ținea deschisă. Ieși, continuând să protesteze, și blestemă în șoaptă când ușa i se trânti în față.

— Ce facem, Gene? se văită Sills prăbușindu-se pe scaunul cel mai apropiat. Ni s-au oferit doar două mii. Acum o săptămână, această sumă ar fi reprezentat mai mult decât aș fi putut spera, dar acum...

— Las-o baltă! Individul trăgea o cacealma. Uite ce-i, o să-i telefonez imediat lui Staples. O să luăm cât ne oferă el – adică destul de mult – apoi, dacă apar necazuri cu Bankhead... ei bine, asta o să fie problema lui Staples. – Își bătu tovarășul pe umăr, încurajându-l: Practic, necazurile noastre au luat sfârșit...

Din nefericire însă, Taylor greșea: necazurile lor de-abia începeau.

Perioada Campbell

De pe trotuarul celălalt, o siluetă discretă, cu ochişori ca două mărgele iscodind deasupra gulerului ridicat al hainei, examina cu atenție clădirea. Dacă s-ar fi deranjat să fie curios, orice polițist l-ar fi putut identifica pe respectivul individ drept Egan „Piticul”, dar, cum nici un om al legii nu se osteni s-o facă, „Piticul” scăpă nebăgat în seamă.

— Rahat, murmură el în barbă, floare la ureche! Totu-i la parter și geamu' din spate poate fi forțat... Nu-i alarme, nu-i nimic.

După ce trase aceste concluzii, el chicoti și plecă.

Nu numai „Piticul” avea idei. Pe când se îndepărta, Peter Q. Hornswoggie descoperi că în interiorul țestei sale masive bântuiau niște gânduri ciudate - gânduri ce implicau suficiente acțiuni neortodoxe.

Și J. Throgmorton Bankhead era la fel de activ. Aparținea acelei clase viguroase cunoscute drept „întreprinzători”, fiind lipsit de scrupule în privința felului cum „întreprindea”, mai ales că nu intenționa să plătească un milion de dolari pentru secretul amoniului; ca atare, socotea că era necesar să apeleze la una dintre cunoștințele sale.

Cunoștința respectivă, deși foarte utilă, nu era dintre cele mai plăcute și Bankhead consideră firesc să fie foarte prudent pe durata vizitei. Cu toate acestea, conversația care avu loc se încheie într-un mod plăcut pentru amândoi.

Sills se trezi brusc dintr-un somn agitat. Pentru câteva clipe, rămase ascultând neliniștit, apoi se aplecă și-l înghionti pe Taylor. Fu răsplătit prin câteva mormăieli incoerente.

— Gene, Gene, trezește-te! Haide, trezește-te!

— Ce? Ce-i? Ce s-a-ntâmplat?

Isaac Asimov

— Taci! Ascultă... auzi?

— N-aud nimic. Lasă-mă să dorm!

Sills îi puse degetul pe buze și celălalt amuți. Jos, în laborator, se azeau clar niște zgomote.

Ochii lui Taylor se lărgiră și somnul îl părăsi pe deplin.

— Hoții, șopti el.

Cei doi coborâră din pat în vârful picioarelor, își puseră halatele și papucii și se îndreptară către ușă. Taylor purta un revolver și o luă înainte, coborând treptele.

Străbătuseră poate jumătate din scară când de dedesubt se auzi un strigăt de surpriză, urmat de mai multe sunete înfundate de lovituri.

Acestea continuă preț de câteva momente, după care răsună un zdrăngănit de sticlă spartă.

— Amoniul meu! răcni Sills cu glas îndurerat și se năpusti pe scări, evitând brațele întinse ale lui Taylor.

Chimistul năvăli în laborator, urmat îndeaproape de asociatul său, care blestema de zor, și aprinse lumina. Sub razele puternice ale becurilor, două trupuri înțeleștate încremeniră, clipind orbite, apoi se despărțiră.

Pistolul lui Taylor îi fixa fără nici un dubiu pe intruși.

— Ce drăguț..., rosti tânărul.

Unul dintre cei doi se sculă, clătinându-se, dintre cioburile retortelor și eprubetelor și, apăsându-și palma peste o tăietură de pe mână, își plecă trupul mătăhălos într-o reverență plină de demnitate. Era Peter Q. Hornswoggle.

— Neîndoios, începu el, privind oarecum nervos spre arma de foc, împrejurările par dubioase, dar le pot explica extrem de ușor. Vedeți dumneavoastră, în ciuda tratamentului brutal pe care l-am primit după ce mi-am expus oferta, am continuat să simt o anumită grijă față de această descoperire. Ca atare, fiind o persoană practică și cunoscând răutățile lumii în care trăim, am decis ca în

Perioada Campbell

noaptea aceasta să țin un ochi asupra laboratorului, întrucât observasem că ați neglijat să luați precauții împotriva unor răufăcători. Vă puteți imagina cât de surprins am fost când am văzut această jalnică creatură – arată spre individul cu nas turtit, care rămăsese amețit pe podea – strecurându-se prin fereastra din spate. Fără să stau pe gânduri, riscându-mi viața, l-am urmărit pe infractor, încercând cu disperare să vă salvez descoperirea. Consider realmente că am făcut un lucru extraordinar. Sunt sigur că acum mă veți considera o persoană cu adevărat valoroasă și vă veți reevalua opiniile în ceea ce privește anterioarele mele propuneri.

Taylor îl ascultă cu un râșnet cinic.

— Poți minți al naibii de bine, nu-i așa, P. Q.? îl luă el peste picior, și ar fi continuat pe aceeași notă, cu o fermitate mai mare, dacă celălalt spărgător nu ar fi început brusc să protesteze vehement:

— Ce dracu', șefu', grasu' ăsta-ncearcă să mă bage-n rahat, da' io-s nevinovat! M-a angajat un tip să intru aici și să sparg seifu' și io nu m-aleg decât cu niște bănuți, cât să-mi duc zilele. Numa' să sparg seifu', șefu', nu să fac vr'un rău cuiva. De-abia m-apucasem dă treabă, mă-ncălzeam cum se spune, când a apărut banditu' ăsta c-o daltă ș-un arzător și-a tăiat-o drept spre seif. Normal că mie nu-mi place dă concurență, așa că l-am...

Hornswoggle se retrăsese însă într-un turn de fildeș.

— Rămâne de văzut dacă afirmațiile unui gangster pot avea trecere înaintea cuvintelor unei persoane care, o afirm cu toată onestitatea, a fost, la vremea sa, unul dintre membrii cei mai eminenți ai marii...

— Gura, amândoi! răcni Taylor, agitând amenințător pistolul. Anunț poliția și n-aveți decât să-i plictisiți *pe ei* cu poveștile voastre, la spune, Walt, s-a întâmplat ceva?

— Se pare că nu, spuse Sills, terminând inspectarea

laboratorului. Au spart numai niște retorte goale. În rest, nimic.

— E bine, începu Taylor, apoi amuți uluit.

Pe ușa dinspre coridor pătrunsese un individ flegmatic, purtând o pălărie ale cărei boruri îi acopereau ochii. Un revolver ținut într-o mână expertă schimba considerabil situația.

— Haide, mârâi el spre Taylor, iasă fierul!

Arma acestuia lunecă dintre degetele șovăitoare și căzu zăngănind pe podea. Noul sosit îi examinează pe toți cei adunați în încăperea cu o privire amuzată.

— la uite! Deci, alți doi voiau să mi-o ia înainte. Locul ăsta pare extrem de frecventat.

Sills și Taylor se holbau cu gurile căscate, în vreme ce dinții lui Hornswoggie clănțăneau energic. Primul hoț se foi neliniștit, murmurând:

— Iisuse, ie Mike Glonț!

— Îmhî, aprobă acesta, Mike Glonț. Mulți mă cunosc și știu bine că nu mi-e frică să apăs pe trăgaci când mi se pare necesar. Haide, chelule, dă-mi invenția! Știi tu - chestia aia cu aurul fals... Să n-ajung să număr până la cinci!

Sills se îndreaptă încet către seiful vechi din colț. Mike se retrase puțin, pentru a-i face loc să treacă, și mâneca pardesiului său atinse un raft. Un flaconaș cu soluție de sulfat de sodiu se clătină și căzu.

Mânat de o bruscă inspirație, Sills urlă:

— Dumnezeuule, ai grijă! E nitroglicerină!

Flaconul lovi dușumeaua și se sparse cu un clinchet sonor. Involuntar, Mike răcni și sări îngrozit într-o parte. În aceeași clipă, Taylor îl izbi din plin cu un placaj superb, iar

Perioada Campbell

Sills se repezi spre arma căzută a prietenului său, pentru a-i ține la respect pe ceilalți doi. Nu mai era însă nevoie. Din primul moment al confuziei generale, aceștia se topiseră în noaptea din care apăruseră.

Taylor și Mike Glonț se rostogoliră pe podeaua laboratorului, încleștați într-o luptă disperată, cu Sills topăind în jurul lor și rugându-se cerului să se oprească măcar o clipă, pentru a putea izbi cu patul revolverului în țeasta gangsterului.

Nu avu însă parte de așa ceva. Brusc, Mike se încordă, aplică o lovitură năucitoare sub bărbia lui Taylor și se eliberă. Sills zbieră consternat și apăsă pe trăgaci în direcția siluetei care o luase la fugă. Focul său nu nimeri ținta și Mike scăpă neatins. Sills nu încercă să-l urmărească.

Un pahar cu apă rece îl trezi pe Taylor. Scuturând amețit din cap, acesta privi dezastrul din laborator.

— Măiculiță! bolborosi el. Ce mai noapte!

— Ce ne facem, Gene? suspină Sills. Acum, și viețile ne sunt în pericol. Niciodată nu m-am gândit că era posibil să ne calce niscaiva hoți, altfel n-aș fi anunțat descoperirea în ziare.

— Acum este prea târziu, n-are rost să te mai căinezi. Fii atent, primul lucru pe care-l avem de făcut este să ne culcăm. În noaptea asta, n-o să ne mai deranjeze nimeni. În schimb, mâine te duci la bancă și depui într-un seif toată documentația referitoare la tehnologie, așa cum trebuia să fi procedat din capul locului. Staples o să vină la trei după-amiaza. Batem palma cu el și după aceea vom trăi fericiți până la adânci bătrânețe.

Chimistul clătină din cap cu tristețe.

— În tot cazul, până acum, amoniul s-a dovedit tare periculos! Aproape că-mi doresc să nu fi auzit niciodată de el. Mai că aș prefera să revin la analizele de minereu.

În vreme ce traversa orașul, îndreptându-se către

bancă, Sills nu găsi nici un motiv pentru a-și redobândi buna dispoziție. Nici chiar zdruncinăturile și zornăielile familiare ale străvechiului său automobil nu reușiră să-l înveselească. Dintr-o viață caracterizată prin monotonie pașnică, trecuse într-o perioadă de nebunie, și schimbarea nu-l mulțumea câtuși de puțin.

— Ca și sărăcia, bogăția are problemele ei specifice, remarcă el sentențios, oprind înaintea clădirii din marmură, cu un etaj, a băncii.

Apoi, savantul coborî cu grijă din automobil, își întinse picioarele amortite și porni spre ușile batante.

Nu reuși însă să ajungă până acolo. Două specimene mătăhăloase ale rasei umane îl flancară, și Sills simți un obiect foarte dur apăsându-i cu o intensitate dureroasă coastele. Deschise involuntar gura și fu răsplătit cu o voce de gheață:

— Gura, chelule, altfel o să capeți ceea ce meriți pentru șmecheria aia cu care m-ai păcălit azi-noapte!

Sills se înfioră și nu se împotrivi. Recunoscuse cu multă ușurință glasul lui Mike Glonț.

— Unde-s hârțiile? Întrebă Mike. Nu mă face s-aștept!

— În buzunarul interior, croncăni Sills, tremurând din toate măduarele.

Tovarășul lui Mike strecură o mână expertă în buzunarul indicat și scoase trei-patru file împăturite.

— Astea ie, Mike?

Glonț le examinează rapid și încuviință din cap.

— Îmhî! Gata, chelule, vezi-ți de drum!

Sills fu îmbrâncit cu brutalitate, apoi cei doi gangsteri săriră în automobilul lor și se îndepărtară cu viteză, în vreme ce chimistul rămase întins pe trotuar. Câțiva trecători amabili îl ajutară să se ridice.

— N-am pățit nimic, izbuti el să icnească. M-am împiedicat, asta-i tot. Nu m-am rănit.

Perioada Campbell

Savantul intră în bancă și se lăsă să cadă pe cel mai apropiat scaun, simțind că era pe punctul de a leșina. Fără urmă de îndoială: nu era făcut pentru noua viață.

Totuși, ar fi trebuit să se aștepte la așa ceva. Taylor prevăzuse posibilitatea unui asemenea incident. Chiar și el avusese impresia, la un moment dat, că-l urmărea o mașină. Cu toate acestea, din cauza spaimei, fusese cât pe ce să strice totul.

Ridică din umerii săi firavi și, scoțându-și pălăria, extrase din căptușeala acesteia câteva file împăturite. Peste cinci minute, le depuse în seiful principal al băncii și văzu închizându-se imensa ușă din oțel. Abia după aceea oftă ușurat.

— Mă-ntreb ce se va întâmpla, murmură el pe drumul de întoarcere, când vor încerca să urmeze instrucțiunile de pe hârtiile furate. Își umezi buzele și clătină din cap. Va fi o explozie a naibii de violentă...

Ajungând acasă, Sills găsi trei polițiști plimbându-se în sus și-n jos pe trotuarul din fața laboratorului.

— Am solicitat protecția poliției, îi explică Taylor, ca să evităm incidentele de genul celor de azi-noapte.

Chimistul îi povesti aventura de la bancă și prietenul său dădu din cap rânjind.

— Ei bine, de-acum totul s-a terminat! spuse el în final. Staples va sosi în două ore, iar până atunci suntem apărați de poliție. După aceea, ridică el din umeri, e treaba lui Staples.

— Uite ce-i, Gene, îl întrerupse brusc Sills, sunt totuși îngrijorat în privința amoniului... Nu i-am testat posibilitățile de acoperire metalică și știi bine că ele sunt cele cu adevărat importante. Dacă Staples constată că-i vindem gogoși?

— Mda, făcu Taylor, frecându-și bărbia, aici ai dreptate. Uite ce putem face. Înainte de a veni el, haide să acoperim

Isaac Asimov

un obiect - o lingură, să spunem - ca să verificăm dacă totul merge bine...

— Nu-mi place deloc! se plânse Sills. Dacă n-ar fi fost huliganii ăia, n-ar fi trebuit să procedăm în maniera asta complet neștiințifică.

— Mai întâi, să mâncăm ceva.

Se apucară de treabă după ce prânziră. Aparatura fu instalată în grabă. Turnară soluție saturată de amonalină într-o cuvă cubică, având latura de treizeci de centimetri. O lingură veche reprezenta catodul, iar o cantitate de amalgam de amoniu (separată de restul soluției printr-o placă de sticlă perforată) constituia anodul. Curentul era asigurat de trei baterii înseriate.

— Funcționează pe același principiu ca acoperirile obișnuite cu cupru, explică Sills. După pornirea curentului electric, ionii de amoniu sunt atrași de catod... care e lingura. În mod obișnuit, amoniul s-ar descompune, fiind instabil, dar situația se schimbă atunci când e dizolvat în amonalină. Amonalina este foarte puțin ionizată și la anod se eliberează oxigen. Cel puțin, așa stau lucrurile în teorie. Să vedem ce se-ntâmplă în practică.

Chimistul apăsă comutatorul, fiind urmărit cu sufletul la gură de Taylor. Câteva clipe nu se zări absolut nimic și amicul său se încruntă dezamăgit. Curând însă, Sills îl prinse de mânecă.

— Uite! şuieră el. Uită-te la anod!

Pe amalgamul spongios de amoniu se formau bule de gaz. Bărbații priviră lingura.

Treptat, remarcară o schimbare. Aspectul metalic se opaciză, culoarea argintie pierzându-și lent nuanța albicioasă. În mod evident, peste ea se depunea un strat

Perioada Campbell

galben distinct, chiar dacă era mat. După cincisprezece minute, Sills întrerupse curentul, suspinând mulțumit.

— Acoperirea este perfectă.

— Bun! Scoate lingura, s-o vedem!

— Ce? exclamă neîncrezător Sills. S-o scot?! Păi este amoniu pur. Dacă-l expunem la aer, vaporii de apă o să-l transforme instantaneu în NH_4OH . Nu putem face așa ceva.

Trase lângă masă un compresor de aer.

— Acum, explică el în continuare, trec aerul prin filtre de clorură de calciu și după aceea introduc oxigenul perfect uscat – combinat cu patru volume de azot – direct în solvent.

Savantul introduse duza în soluție, imediat sub lingură, și deschise ușor valva compresorului. Parcă făcuse o scamatorie. Aproape instantaneu, galbenul lingurii începu să sclipească și să scânteieze, căpătând o frumusețe aproape eterică.

Cei doi bărbați priveau, ținându-și răsuflarea. Sills opri compresorul și, pentru o vreme, admirară emoționați lingura cea minunată. Apoi, Taylor șopti răgușit:

— Scoate-o din soluție! Lasă-mă s-o pipăi! Dumnezeu, e superbă!

Cu o expresie de venerație, Sills prinse lingura cu un clește și o extrase din cuvă.

Tot ce s-a petrecut imediat după aceea nu poate fi descris complet. Ulterior, când reporterii ațâțați i-au hăituit nemilos, nici Taylor și nici Sills nu și-au amintit câtuși de puțin cum decurseseră lucrurile în următoarele câteva minute.

În clipa când lingura placată cu amoniu veni în contact cu aerul din laborator, nările bărbaților fură asaltate de cel mai îngrozitor miros imaginat vreodată – o duhoare ce nu putea fi descrisă, o miasmă puturoasă de iad, ce transformă odaia într-un coșmar oribil.

Isaac Asimov

Horcăind, Sills dădu drumul lingurii. Ambii prieteni tușeau și icneau, astupându-și îngroziți nările și gura, urlând, lăcrimând, strănutând!

Taylor înhăță lingura și privi disperat în jur. Mirosul se întetea, iar, pe de altă parte, în încercările lor disperate de a-l înlătura, izbutiseră să distrugă laboratorul și să răstoarne cuva cu amonalină. Rămăsese un singur lucru de făcut, și Taylor nu ezită o clipă. Lingura zbură prin fereastra deschisă, pe Twelfth Avenue, aterizând pe trotuar, la picioarele unui polițist... dar lui Taylor nu-i mai păsa.

— Scoate-ți hainele..., icni Sills. Va trebui să le ardem! După aceea, va trebui să pulverizăm ceva în laborator – orice substanță care are un iz puternic. Să ardem sulf... să aduc niște brom lichid...

Amândoi se dezbrăcau în grabă, când își dădură seama că cineva intrase pe ușa descuiată. Soneria sunase, însă ei n-o auziseră. Era Staples, regele oțelului, un bărbat înalt de aproape doi metri, cu o coamă leonină.

Un singur pas în laborator îi distruse complet demnitatea. Staples se prăbuși, gemând înlăcrimat, iar după câteva clipe Twelfth Avenue avu parte de spectacolul unui gentleman în vârstă, elegant îmbrăcat, alergând din răspuțeri pe mijlocul carosabilului și în același timp chinându-se să-și smulgă cât mai multe haine de pe el.

Lingura își continua acțiunea teribilă. Cei trei polițiști dăduseră bir cu fugiții de mult, într-o dezordine penibilă, iar acum simțurile buimăcite și torturate ale celor două biete ființe ce provocaseră fără voia lor întregul dezastru erau asaltate de vacarmul dinspre stradă.

Din casele vecine, țâșneau afară bărbați, femei și copii. Mașinile pompierilor pătrundeau în cartier cu sirenele

Perioada Campbell

urlând asurzitor, pentru a fi rapid abandonate de ocupanții lor. Echipaje de poliție apăreau... și fugeau.

În cele din urmă, Sills și Taylor nu mai putură suporta duhoarea și, rămași doar cu pantalonii pe ei, porniră în goană către Hudson. Nu se opriră decât după ce se băgară în râu până la gât, cu aerul binecuvântat și pur deasupra capetelor.

Taylor întoarse o privire buimacă spre chimist.

— Totuși, cum putea duhni în halul ăla? Ai spus că era stabil, iar solidele stabile sunt inodore. Ca să miroasă trebuie să degaje vapori, nu?

— Ai mirosit vreodată mosc? gemu Sills. Moscul degajă un iz specific, pe o perioadă nedefinită, fără să piardă în mod apreciabil din greutate. Noi am descoperit ceva similar.

O vreme, cei doi rămaseră pe gânduri, strâmbându-se ori de câte ori briza aducea un damf de amoniu. Într-un târziu, Taylor vorbi pe ton scăzut:

— Când își vor da seama ce anume a declanșat totul și vor descoperi cine sunt autorii, mă tem că vom fi acționați în judecată – sau poate chiar băgați la închisoare.

— Regret din tot sufletul c-am descoperit blestemăția asta! răspunse chimistul, înnegurându-se. Nu ne-a adus decât necazuri.

Zicând acestea, Sills cedă nervos și suspină sonor. Taylor îl bătu cu jale pe umeri.

— Lucrurile nu stau chiar atât de rău. Descoperirea aceasta te va face celebru și-ți vei putea fixa singur prețul, lucrând la oricare laborator din țară. În plus, e sigur că vei obține Premiul Nobel.

— Așa-i, surâse chimistul. Și, cine știe, poate c-o să găsesc și o modalitate de contracarare a mirosului. Sper...

— Sper și eu, îi ținu isonul Taylor. Hai să ne-ntoarcem! Cred că până acum au reușit să îndepărteze lingura.

3. TENDINȚE

Astounding Science Fiction, iulie 1939

Când am intrat în cameră, John Harman stătea la biroul său, cufundat în gânduri. Mă obișnuisem de mult să-l găsesc privind pe fereastră spre Hudson, cu bărbia sprijinită în palmă și chipul încruntat – această poziție devenise chiar prea familiară. Îmi părea rău că micuțul și combativul Harman trebuia să se consume în felul acela, zi după zi, când de fapt ar fi trebuit să primească laudele și venerația lumii întregi.

— Ai văzut editorialul din *Clarion*, șefu'? I-am întrebat, trântindu-mă într-un scaun.

A întors către mine ochii injectați.

— Nu, nu l-am văzut. Ce zice? Se cere din nou ca pedeapsa divină să se abată asupra capului meu?

Din glas îi picura un sarcasm amar.

— De data asta, au mers ceva mai departe, am răspuns. Ascultă: „Mâine este ziua în care John Harman va încerca să profaneze cerurile. Mâine, călcând în picioare opinia publică și conștiința umană, acest individ îl va sfida pe Dumnezeu. Destinul omului nu este de a merge oriunde îl împing ambiția și dorințele. Există lucruri care-i sunt de-a pururi interzise, iar dintre ele face parte și aspirația către stele. Aidoma Evei, John Harman dorește să muște din fructul oprit și, aidoma Evei, el va fi pedepsit așa cum se cuvine.

Totuși, simpla discutare a intențiilor nu este suficientă. Dacă noi îi vom permite ca în felul acesta să stârnească mânia Domnului, vina va aparține omenirii, nu doar lui Harman. Lăsându-l să-și înfăptuiască planurile nelegiuite, noi devenim complici și răzbunarea divină se va abate și

Perioada Campbell

asupra noastră. Ca atare, este esențial să se ia imediat măsuri pentru a-l împiedica pe Harman să decoleze mâine în așa-zisa lui rachetă. Refuzând să ia aceste măsuri, guvernul poate determina declanșarea unor acțiuni violente. Dacă nu va interveni pentru confiscarea rachetei sau înțemnițarea lui Harman, este posibil ca cetățenii revoltați să treacă direct la fapte...”

Harman a sărit din scaun furios, mi-a smuls ziarul din mâini și l-a azvârlit într-un colț.

— Asta-i o instigare directă la linșaj! a răcnit el. Uită-te la astea!

Mi-a aruncat cinci-șase plicuri. O privire mi-a fost de ajuns ca să mă lămuresc despre ce era vorba.

— Alte amenințări cu moartea?

— Exact! A fost necesar să solicit un număr mai mare de polițiști care să patruleze în exteriorul clădirii, plus o escortă de motocicliști pentru mâine, când vom merge la poligonul de testări.

A pornit să se plimbe agitat prin încăpere.

— Nu știu ce să fac, Clifford, a continuat el să se plângă. Am muncit aproape zece ani la *Prometeu*. Am dat în brânci, am cheltuit o avere, am renunțat la toate plăcerile vieții... pentru ce? Pentru ca o gașcă de renașcentiști nebuni să manipuleze conștiința publică împotriva mea în asemenea măsură încât să-mi fie amenințată viața?

— Ești înaintea vremurilor, șefu! am comentat eu, ridicând din umeri cu un gest de resemnare care l-a făcut să se răsucească mânios spre mine.

— Ce vrei să spui? Suntem în 1973! De peste o jumătate de secol, lumea este pregătită pentru zborul spațial. Acum cincizeci de ani, oamenii visau la ziua când omul se va putea elibera de cătușele Pământului, începând explorarea adâncimilor spațiului cosmic. De cincizeci de ani, știința a avansat permanent către acest țel și acum... acum am

Isaac Asimov

ajuns în sfârșit acolo, dar – iată! – tu spui că lumea nu-i pregătită.

— Anii '20 și '30 au constituit o perioadă de anarhie, decadență și haos, după cum era menționat și în, ții minte, cursurile de istorie, i-am reamintit cu blândețe. Nu-i poți accepta drept etalon.

— Știu, știu. Te referi, firește, la războaiele din 1914 și 1940. Sunt povești vechi pentru mine – tata a luptat în al doilea, iar bunicul în primul. Cu toate acestea, vremurile respective au reprezentat *înflorirea* științei. Pe atunci oamenii nu se temeau, ci visau și îndrăzneau. În știință nu exista conservatorism. Nici o teorie nu era prea radicală pentru a fi propusă și nici o descoperire prea revoluționară pentru a fi publicată. Astăzi, lumea e cuprinsă de decădere, iar o idee măreață ca zborul spațial este numită „sfidare la adresa Domnului”.

Capul i s-a plecat încet, și Harman s-a întors pentru a-și ascunde lacrimile și buzele ce-i tremurau. După aceea, s-a îndreptat din nou, brusc, și ochii i-au scânteiat.

— Dar le voi arăta eul O s-o fac, în ciuda Raiului, Iadului și Pământului! Am investit prea mult ca să abandonez totul.

— Ușurel, șefu'! I-am sfătuit. Furia nu te va ajuta deloc mâine, când o să intri în navă. Și așa șansele de reușită nu sunt tocmai absolute, de aceea n-are rost să pornești măcinat de griji și gânduri.

— Ai dreptate. Să nu ne mai gândim la asta. Unde-i Shelton?

— La Institut, pregătește plăcile acelea fotografice speciale.

— Nu lipsește cam de mult?

— N-aș zice. Totuși, fiindcă veni vorba, șefu¹, este ceva cu el. Mie nu-mi place...

— Prostii! E cu noi de doi ani și n-am de ce mă plânge.

— Bine, am deschis larg brațele în semn de resemnare.

Perioada Campbell

Treaba ta dacă nu vrei să m-asculți. Ți-am mai zis că l-am prins citind una dintre fițuicile acelea concepute de Otis Eldredge. Cunoști genul: „Teme-te, Omenire, căci ziua Judecării se apropie! Pedeapsa pentru păcatele tale nu va întârzia. Căiește-te și fi-vei mântuită!”. Și toate celelalte gunoaie străvechi...

Harman a pufnit dezgustat.

— Renascentist sonat, de doi bani! Presupun că soiul ăsta de persoane va continua să existe atâta vreme cât pe lume vor mai fi destui cretini. Totuși, nu-l poți condamna pe Shelton doar pentru că citește așa ceva. Chiar și eu le-am citit.

— El *afirmă* că a luat-o de pe trotuar și a citit-o „din curiozitate”, dar sunt sigur că l-am văzut scoțând-o din portofel. În plus, merge în fiecare duminică la biserică.

— Si *asta* reprezintă un delict? în ziua de azi, toți merg la biserică!

— Adevărat, totuși nu la Societatea Evanghelică a Secolului Douăzeci. Este secta lui Eldredge.

Ultimele mele cuvinte l-au făcut pe Harman să tresară. În mod evident, auzea pentru prima dată de așa ceva.

— Mda, pare interesant, nu? în cazul ăsta, va trebui să fim cu ochii pe el.

După aceea însă, evenimentele au început să se deruleze rapid și am uitat complet de Shelton... până a fost prea târziu.

În acea ultimă zi de dinainte de teste, nu aveam mare lucru de făcut, așa că am trecut în odaia alăturată, unde am parcurs raportul final al lui Harman adresat Institutului. Ar fi trebuit să corectez eventualele erori, însă mă tem că n-am fost foarte conștiincios. Pentru a spune adevărul, nu

m-am putut concentra. La fiecare câteva minute, cădeam pe gânduri.

Toată agitația aceea legată de zborul spațial părea stranie. Cu șase luni în urmă, când Harman anunțase pentru întâia dată perfecționarea lui *Prometeu*, lumea științei jubilase. Bineînțeles, declarațiile exprimaseră prudență, totuși entuziasmul fusese real.

Masele însă nu priviseră situația în același mod. Acest lucru poate părea straniu pentru voi, cei din secolul douăzeci și unu, însă probabil că în 73 trebuia să ne așteptăm la așa ceva. Pe atunci, oamenii nu erau foarte preocupați de progres. De mai mulți ani, se manifesta o înclinație către religie, la modul excesiv, iar când toate sectele s-au unit în a condamna racheta lui Harman... ei bine, ați priceput!

La început, numai biserica s-a opus categoric, ceea ce ne-a făcut să credem că respectivul conflict s-ar putea stinge treptat. Nu s-a întâmplat însă așa. Ziarele au preluat subiectul și, practic, au răspândit doctrina. Într-un timp remarcabil de scurt, sărmanul Harman a devenit o amenințare la adresa lumii, după care au început necazurile adevărate.

Zilnic, primea amenințări cu moartea și referiri la pedeapsa divină. Nici măcar pe stradă nu putea merge în siguranță. Zeci de secte, din care nu făcea parte - Harman era unul dintre acei foarte puțini atei ai momentului, ceea ce constituia alt cap de acuzare la adresa lui - l-au excomunicat și l-au pus sub interdicție. Iar cel mai mare rău l-au provocat Otis Eldredge și a sa Societate Evanghelică, care au început să agite populația.

Eldredge era un individ ciudat, unul dintre acele genii (în felul lor) care apar la răstimpuri. Dotat cu o strălucită tehnică oratorică și cu un limbaj electrizant, el era capabil pur și simplu să hipnotizeze auditoriul. Douăzeci de mii de

Perioada Campbell

oameni deveneau plastilină în mâinile sale, dacă i-ar fi putut convinge să-l asculte. Timp de patru luni, el a tunat și fulgerat împotriva lui Harman; patru luni, un șuvoi neîntrerupt de acuzații s-a revărsat frenetic de pe buzele sale. Și timp de patru luni, indignarea lumii a sporit.

Totuși, Harman nu putea fi intimidat. În corpul său de numai un metru șaizeci înălțime, el avea spiritul a cinci bărbați de doi metri. Cu cât lupii urlau mai abitir, cu atât el se încrâncena mai tare. Cu o încăpățănare aproape dumnezeiască – dușmanii o numeau diabolică – Harman a refuzat să cedeze măcar un centimetru. Cu toate acestea, pentru mine, care-l cunoșteam, fermitatea sa nu reprezenta decât o mască imperfectă a tristeții imense și a dezamăgirii amare ce-l bântuiau.

În clipa aceea, țârâitul soneriei mi-a întrerupt gândurile și m-a făcut să sar surprins în picioare. În zilele respective, vizitatorii erau extrem de puțini.

Privind pe fereastră, am zărit o siluetă înaltă și mătăhăloasă discutând cu sergentul de poliție Cassidy. L-am recunoscut imediat pe Howard Winstead, directorul Institutului. Harman s-a grăbit să-l întâmpine și, după un scurt schimb de cuvinte, cei doi au intrat în cabinet, l-am urmat, curios să aflu ce anume îl adusese aici pe Winstead, care era mai degrabă om politic decât savant.

La început, Winstead n-a părut în largul lui; n-a afișat obișnuitul său comportament fermecător. Evita stânjenit să privească în ochii lui Harman, apucându-se să bolborosească o serie de banalități referitoare la vreme. După aceea, a trecut la subiect, direct și fără pic de diplomatie.

— John, a rostit el, ce-ai zice dacă ai amâna testul pentru o vreme?

— De fapt, vrei să-l abandonez cu totul, așa-i? Ei bine, n-o s-o fac și ăsta-i ultimul meu cuvânt.

— Stai, a ridicat Winstead brațul, nu te enerva! Lasă-mă să-ți explic. Știu că Institutul a fost de acord să-ți dea mână liberă și mai știu că ai achitat cel puțin jumătate din cheltuieli din propriul buzunar, dar... nu mai poți continua.

— Chiar așa? a pufnit Harman batjocoritor.

— Uite ce-i, John, tu te pricepi la știință, însă nu cunoști oamenii, spre deosebire de mine. Chiar dacă nu-ți dai seama, nu trăim în lumea „Deceniilor Nebune”. Din 1940 și până acum s-au petrecut schimbări profunde.

Ajuns în acest punct, a început, cu glas măsurat, ceea ce părea în mod evident un discurs pregătit din vreme:

— Știi bine că, după Primul Război Mondial, lumea, privită ca un tot, s-a îndepărtat de religie îndreptându-se spre eliberarea de convenții. Oamenii erau dezgustați, deziluzionați și cinici. Eldredge i-a denumit „răi și păcătoși”. Cu toate acestea, știința a înflorit – unii spun că așa se întâmplă în asemenea epoci neconvenționale. Din punctul ei de vedere, a fost o „Epocă de Aur”. Pe de altă parte, cunoști istoria politică și economică a acelor vremuri. O perioadă de haos politic și anarhie internațională, sinucigașă și dementă, culminând cu izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. În măsura în care prima conflagrație a dus la o perioadă de avânt, cea de-a doua a determinat o întoarcere la religie. Oamenii au fost scârbiți de „Deceniile Nebune”. Se săturaseră de ele și, în primul rând, se temeau de revenirea lor. Pentru a înlătura această posibilitate, ei au renunțat la modul de viață care a caracterizat perioada aceea. După câte vezi, motivele lor erau lesne de înțeles și demne de laudă. Libertatea, sofisticarea, lipsa convențiilor... toate au dispărut, ca șterse cu buretele. Acum trăim într-o a doua epocă victoriană și nu mi se pare nimic anormal, deoarece istoria omenirii se desfășoară ciclic, iar spirala ei ne poartă acum spre religie și formalism. Un singur lucru a dăinuit: respectul omenirii față

Perioada Campbell

de știință. Am introdus prohibiția, femeile nu mai au voie să fumeze, produsele cosmetice sunt interzise, fustele mini și decolteurile au dispărut, iar divorțul constituie o neplăcută dovadă de neseriozitate. Știința însă nu a fost afectată... *deocamdată*. Tocmai din acest motiv, ea trebuie să fie precaută, să se străduiască să nu-i irite pe oameni. În caz contrar, ei vor ajunge lesne să creadă – iar Otis Eldredge s-a apropiat periculos de mult de acest subiect în unele discursuri – că știința a provocat ororile celui de-al Doilea Război Mondial. Vor spune că știința a sugrumat cultura, că tehnologia a înăbușit sociologia și că acest dezechilibru a provocat conflagrațiile mondiale. În privința asta, aș spune că înclin să le dau dreptate. Știi însă ce se va întâmpla, dacă *se va ajunge* vreodată la asta? Este posibil să se interzică cercetarea științifică, sau – dacă nu se va ajunge chiar atât de departe – ea va fi atât de limitată, încât cu siguranță că va decădea și va dispărea. Ceea ce va provoca un dezastru din care omenirea nu-și va reveni nici peste un mileniu. Iar toate acestea pot fi accelerate de testul tău de zbor. Ațâți omenirea, determinându-i o reacție greu de potolit. Te previn, John! Vei fi direct răspunzător de consecințe.

Pentru o clipă, s-a lăsat o tăcere profundă, după care Harman s-a silit să suradă.

— Haide, haide, Howard, te lași înspăimântat de umbre pe pereți! Vrei să spui că tu crezi cu adevărat că întreaga lume este pe punctul de a se afunda într-un al doilea Ev Mediu? La urma urmelor, oamenii inteligenți sunt de partea științei, nu?

— Dacă așa este, atunci, din câte îmi dau eu seama, n-au mai rămas prea mulți. – Winstead a scos o pipă din

buzunar, a umplut-o cu tutun și a urmat: Acum două luni, Eldredge a înființat o Ligă Morală care a cunoscut un avânt incredibil. *Numai în Statele Unite există douăzeci de milioane de membri!* Eldredge se laudă că, după următoarele alegeri, Congresul va fi de partea lui și se pare că nu-i o simplă cacealma. Se desfășoară deja acțiuni energice de lobby pentru votarea unei legi care să interzică experimentele cu rachete. Ține cont de faptul că legi de felul acesta au fost promulgate în Polonia, Portugalia și România. Da, John, ne găsim primejdios de aproape de persecuția pe față a științei.

Bărbatul a început să pufăie rapid și nervos.

— Dar dacă reușesc, Howard, dacă reușesc? a insistat Harman. Ce va fi atunci?

— La naiba! Știi bine care sunt sortii de izbândă. Propria ta estimare îți acordă doar zece la sută șanse de supraviețuire.

— Și ce înseamnă asta? Următorul va învăța din greșelile mele și șansele se vor îmbunătăți. Asta înseamnă metoda științifici!

— Gloata habar n-are de metoda științifică și nici n-o interesează. Ce spui? Îl amâni?

Harman a sărit în picioare, răsturnându-și scaunul.

— Îți dai seama ce-mi ceri? Vrei să renunț fără să clipesc la munca mea de o viață, la visul meu? Crezi că mă voi retrage și voi aștepta ca *scumpa* noastră omenire să devină mai binevoitoare? Crezi că se va schimba în timpul vieții *mele*? Iată răspunsul meu: Consider că am dreptul inalienabil la cunoaștere. Știința însăși are dreptul inalienabil la progres și dezvoltare, fără imixtiuni din exterior. Amestecându-se în munca mea, lumea greșește, iar eu am dreptate. Nu va fi deloc ușor, pentru că eu *nu-mi voi abandona* drepturile.

Winstead a clătinat din cap cu părere de rău.

Perioada Campbell

— Greșești, John, atunci când vorbești despre drepturi „inalienabile”. Ceea ce tu numești „drept” nu reprezintă decât un *privilegiu general acceptat*. Ceea ce societatea acceptă este drept, ceea ce nu acceptă este greșit.

— Amicul tău, Eldredge, ar fi de acord cu o astfel de definiție a „dreptății” sale? a întrebat Harman cu amărăciune.

— Nu, bineînțeles că nu, dar asta-i lipsit de însemnătate, la cazul triburilor africane care au practicat canibalismul. Membrii lor au crescut într-o societate de canibali cu o lungă tradiție în această privință, care accepta practica respectivă. Pentru ei, canibalismul este *corect*, și de ce n-ar fi? Vezi, așadar, cât de relative sunt noțiunile astea și cât de prostească este concepția ta asupra drepturilor „inalienabile” de a continua testele?

— Să știi, Howard, că ți-ai ratat cariera – ar fi trebuit să te faci avocat. Harman devenise de-a dreptul furios. Ai scos de la naftalină toate argumentele de care ți-ai adus aminte. Pentru numele lui Dumnezeu, omule, încerci să pretinzi că refuzul de a te alătura majorității constituie o crimă? Ești adeptul uniformității absolute, al ortodoxismului, banalității și locurilor comune? Știința ar dispărea mai repede sub programul schițat de tine decât sub prohibiția guvernamentală.

Sculându-se, Harman și-a țintuit interlocutorul cu un deget acuzator:

— Trădezi știința și tradiția acelor rebeli faimoși: Galileo, Darwin, Einstein și cei asemenea lor. Racheta mea va decola mâine conform graficului, în ciuda celor ca tine și a altor birocrați din Statele Unite. Am repetat-o de nenumărate ori, de aceea refuz să te mai ascult. Poți să pleci!

Roșu la față, directorul Institutului s-a răsucit spre mine:

—îmi ești martor, tinere, că l-am prevenit pe acest prost

Isaac Asimov

Încăpățânat, pe acest... acest fanatic fără creier.

Individul s-a mai bâlbâit puțin, apoi a ieșit – întruchiparea furiei indignate.

După plecarea lui, Harman s-a întors către mine.

— Ei bine, *tu* ce crezi? Probabil îi dai dreptate.

Nu exista decât un singur răspuns posibil și n-am ezitat să-l rostesc:

— Șefu', mă plătești doar ca să urmez ordinele. Sunt alături de tine!

În clipa aceea, a intrat Shelton și Harman ne-a trimis pe amândoi să recalculăm pentru a nu-știu-câta-oară detaliile orbitei de zbor, iar el a plecat să se culce.

A doua zi, 15 iulie, s-a arătat plină de splendoare, iar Harman, Shelton și cu mine eram aproape la fel de voioși când am traversat Hudson-ul, îndreptându-ne spre poligonul unde *Prometeu*, înconjurat de o pază corespunzătoare, se ridica în toată măreția lui.

La o distanță aparent sigură, înapoia unor bariere improvizate, se găsea o mulțime incredibilă. Majoritatea spectatorilor erau ostili și se manifestau în mod zgomotos. Ba chiar, pentru o clipă, când escorta de motocicliști ne-a deschis o cale prin aglomerație, răcnetele și imprecățiile ce ne-au ajuns la urechi aproape m-au convins că ar fi trebuit să-l ascultăm pe Winstead.

Harman i-a ignorat însă pe toți contestatarii, schițând doar un rânjet disprețuitor la adresa unui urlat: „Trece John Harman, fiul Necuratului!” Calm, ne-a trimis să începem inspecțiile finale. Eu am verificat blindajul exterior, gros de treizeci de centimetri, și ecluza, căutând eventuale fisuri, apoi m-am asigurat de buna funcționare a purificatorului de aer. Shelton a controlat ecranul deflector și rezervoarele de combustibil. În cele din urmă, Harman a încercat scafandrul spațial, l-a apreciat drept corespunzător și a anunțat că era gata.

Perioada Campbell

Mulțimea s-a fosit. Pe o platformă improvizată din scânduri, s-a suit o siluetă binecunoscută. Era un individ înalt și uscățiv, cu trăsături ascetice, cu ochi afundați în orbite, arzători sub pleoapele pe jumătate închise, și având capul încununat cu o coamă albă și deasă – Otis Eldredge. Mulțimea l-a recunoscut imediat și au răsunat ovații. Entuziasmul s-a amplificat, și în curând întreaga masă de turbulenți a ajuns să răcească asurzitor.

Bărbatul a înălțat un braț, solicitând liniște, s-a întors către Harman, care-l privea cu surprindere și neplăcere, și a împuns aerul în direcția lui cu un deget lung și osos.

— John Harman, fiul diavolului, sămânța Satanei, te afli aici într-un scop necurat! Dorești să purcezi în tentativa blasfemiatoare de a străpunge vălul înapoia căruia omului îi este interzis să privească... Guști din fructul oprit al Edenului și nu știi că acesta este fructul păcatului...

Publicul și-a răcnit aprobarea și profetul a continuat:

— Mâna Domnului este asupra ta, John Harman. El nu va permite violarea tainelor Sale. Vei muri azi, John Harman!

Glasul i-a crescut în intensitate, iar ultimele cuvinte au fost pronunțate cu o feroare cu adevărat profetică.

Harman i-a întors spatele cu dispreț și s-a adresat cu o voce puternică și clară sergentului de poliție:

— Domnule polițist, vă rog să îndepărtați acești spectatori. Testul poate fi periculos datorită jeturilor rachetei și ei se află prea aproape.

— Dacă vă temeți de linșaj, domnule Harman, nu trebuie s-o luați pe ocolite, a replicat sergentul pe un ton neprietenos. Nu vă faceți griji, o să-i ținem pe loc. Cât despre eventualele pericole... din partea *acelui aparat...*

Sergentul nu și-a terminat fraza, pufnind zgomotos în direcția lui *Prometeu*, ceea ce a provocat un torent de zbierete.

Isaac Asimov

Harman n-a mai comentat, ci s-a urcat tăcut în navă. În clipa aceea, un soi de liniște stranie a pogorât asupra mulțimii, o încordare palpabilă. Nimeni nu s-a năpustit spre rachetă – o acțiune pe care o considerasem inevitabilă. Dimpotrivă, chiar Otis Eldredge le-a strigat oamenilor să se îndepărteze.

— Lăsați păcătosul cu păcatele lui! a răcnit el. „Răzbunarea este pentru mine”, grăit-a Domnul.

— Hai s-o ștergem de aici! mi-a șoptit Shelton cu glas tensionat, când s-a apropiat clipa decolării. Jeturile duzelor sunt otrăvitoare...

A luat-o apoi la goană, făcându-mi semne desperate să-l urmez.

Încă nu ajunsesem în dreptul mulțimii de spectatori, când înapoia mea s-a auzit un vuiet teribil și am simțit cum mă lovește un val de aer încins. Imediat după aceea, a răsunat şuierul înspăimântător al unui obiect trecând în viteză pe lângă urechea mea și am fost azvârlit la pământ. Am rămas amețit preț de câteva clipe, cu urechile țiuind și capul învârtindu-mi-se.

Când m-am sculat, clătinându-mă buimac, am văzut o imagine teribilă. În mod evident, întregul combustibil din *Prometeu* explodase, iar în locul rachetei se căsca acum un crater adânc. Solul era presărat cu sfărâmături. Strigătele răniților erau sfâșietoare, iar corpurile sfârtecate... Însă pe ele nu voi încerca să le descriu.

Un geamăt slab, venind dinspre picioarele mele, mi-a atras atenția. Am privit într-acolo și am icnit îngrozit, fiindcă l-am zărit pe Shelton cu ceafa transformată într-o masă însângerată.

— Eu am făcut-o... Glasul nefericitului era răgușit și

Perioada Campbell

triumfător, dar atât de slab că de-abia îl puteam distinge. Eu am făcut-o... Am perforat compartimentele cu oxigen lichid, iar când scânteia a trecut prin amestecul de acetiluri toată blestemăția a explodat. A gemut din nou și a încercat să se miște, fără să reușească. Probabil că m-a nimerit o schijă, dar nu-mi pasă... Mor împăcat știind că...

Vocea i se transformase într-un șuier găjâit, iar pe chip i se întipărise expresia extatică a unui martir. Apoi Shelton a murit și mi-a fost imposibil să-l condamn pentru ceea ce făcuse.

Abia atunci mi-am amintit de Harman. Ambulanțe din Manhattan și din Jersey City apăruseră la locul exploziei și una dintre ele se îndrepta cu toată viteza către un pâlț de arbori aflat la vreo cinci sute de metri depărtare, în ale căror vârfuri zăcea un fragment contorsionat din cabina lui *Prometeu*. Am schiopătat cât de repede am putut într-acolo, însă, până să ajung, îl extrăseseră pe Harman și plecaseră, cu sirena funcționând la maximum.

N-am rămas pe poligon. *Deocamdată*, gloata neorganizată nu se ocupa decât de cei morți și de răniți, însă când avea să-și revină din șoc și să se gândească la răzbunare, viața mea n-avea să valoreze nici cât o ceapă degerată. Am transpus în practică dictonul referitor la sănătatea fugii și am dispărut fără tam-tam.

Săptămâna care a urmat a fost una îngrozitoare pentru mine. Am stat ascuns în casa unui prieten, fiindcă nu-mi permiteam să fiu zărit în public și recunoscut. Harman se găsea într-un spital din Jersey City, neavând altceva decât niște vânătăi și tăieturi superficiale - grație direcției exploziei, precum și arborilor, care-i amortizaseră prăbușirea. Asupra lui se revărsase ura populației.

Atât New York-ul, cât și restul lumii pur și simplu înnebuniseră. Toate ziarele din oraș anunțau cu titluri de o schioapă: „28 de morți și 73 de răniți - prețul păcatului!”,

scrise cu litere roșii precum sângele. Editorialele solicitau moartea lui Harman, cerând ca acesta să fie arestat și judecat pentru crime deosebit de grave.

Teribilul urlat „Linșați-l!” a răsunat în toate cele cinci districte new-yorkeze, și câteva mii de oameni au traversat Hudson-ul, mergând spre Jersey City. În fruntea lor se găsea Otis Eldredge, cu ambele picioare în ghips, adresându-se gloatei dintr-un automobil decapotabil. Era o veritabilă armată.

Carson, primarul din Jersey City, a mobilizat toți polițiștii disponibili și a telefonat disperat la Trenton, solicitând trupe federale. New York-ul a închis toate podurile și tunelurile ce ieșeau din oraș... dar deja plecaseră câteva mii de locuitori.

În ziua de șaisprezece iulie, pe coasta Jersey au avut loc ciocniri violente. Poliția, aflată mult în inferioritate, și-a folosit bastoanele fără discriminare, totuși treptat a bătit în retragere. Trupele călare au străbătut gloata, căutând s-o disperseze, dar numărul atacatorilor le-au copleșit. Mulțimea nu s-a oprit decât atunci când au fost utilizate gazele lacrimogene, dar nici atunci nu s-a retras.

A doua zi, a fost declarată starea de asediu și trupele federale au pătruns în Jersey City. Acest eveniment a însemnat sfârșitul linșatorilor. Eldredge a fost convocat la o discuție cu primarul, iar după aceea le-a cerut discipolilor săi să plece acasă.

Într-o declarație făcută presei, primarul Carson a spus: „John Harman trebuie să răspundă pentru faptele sale, dar este esențial să se respecte legea. Justiția își va urma cursul și statul New Jersey va lua toate măsurile cuvenite.”

Până la sfârșitul săptămânii, situația revenise oarecum la normal, iar Harman nu se mai afla în centrul atenției

Perioada Campbell

opinii publice. Peste alte două săptămâni, ziarele de-abia îl mai aminteau, referindu-se la el doar când se aducea în discuție noua lege antirachete care fusese votată în unanimitate de ambele camere ale Congresului.

John nu părăsise însă spitalul. Împotriva lui nu începuse vreo acțiune legală, totuși se părea că avea să rămână acolo permanent, „pentru propria protecție”. Ca atare, m-am apucat de treabă.

Spitalul Temple era situat într-un cartier mărginaș și nu prea populat din Jersey City. Deci, într-o noapte fără lună, nu mi-a fost câtuși de puțin greu să mă strecur neobservat în parcul său. Cu o ușurință care m-a surprins, m-am furișat în interiorul clădirii printr-un gemuleț de la subsol, am amețit un sanitar ce moțăia și am intrat în camera 15E, unde, conform fișelor de internare, se găsea Harman.

— Cine-i acolo?

Întrebarea lui Harman, trădându-i neliniștea, mi-a răsunat ca o muzică în urechi.

— S-s-t! Mai încet! Sunt eu, Cliff McKenny.

— Tu?! Ce cauți aici?

— Încerc să te eliberez. Dacă n-o fac, e posibil să rămâi în văgăuna asta tot restul vieții. Haide, să nu mai pierdem vremea!

În timp ce vorbeam, i-am îndesat hainele în brațe și în scurt timp eram pe coridor. Am părăsit spitalul și ne-am urcat în mașina mea înainte ca Harman să-și fi revenit îndeajuns din surpriză pentru a începe să pună întrebări.

— Ce s-a întâmplat de atunci? a fost prima lui întrebare. Nu-mi amintesc absolut nimic între momentul când am apăsat butonul de pornire și clipa când m-am trezit în spital.

— Nu ți-au spus nimic?

— Absolut nimic, a jurat el. Degeaba i-am asaltat cu întrebări...

Isaac Asimov

I-am povestit atunci tot ce se întâmplase după explozie. A căscat larg ochii, șocat, când a aflat despre morți și răniți, apoi a clocotit de furie auzind de trădarea lui Shelton. Asediul gloatei și tentativa de linșaj i-au adus pe buze câteva blesteme înăbușite.

— Bineînțeles că ziarele au urlat „crimă”, am încheiat, dar nu ți-o puteau pune în cârcă. Au încercat cu genocid, dar au existat prea mulți martori care te-au auzit cerând ca mulțimea să fie îndepărtată, reținând în același timp și refuzul sergentului. În felul ăsta, ai scăpat de toate acuzațiile. Sergentul a murit în explozie, așa că n-au putut da vina nici pe el. Totuși, cu Eldredge vociferând și cerând să fie dezvăluit locul unde te ascunzi, nu puteai fi în siguranță aici. Era mai bine să pleci cât timp o puteai face.

Harman a încuviințat din cap, apoi a întrebat:

— Eldredge a supraviețuit exploziei, nu?

— Din păcate... Și-a fracturat ambele picioare, dar asta n-a fost de ajuns ca să-l amuțească.

A trecut o altă săptămână până am ajuns în refugiul nostru - ferma unchiului meu din Minnesota. Acolo, într-o comunitate rurală izolată, am rămas până s-a potolit scandalul legat de dispariția lui Harman și a încetat urmărirea noastră superficială. Ca să fiu cinstit, urmărirea aceea a durat teribil de puțin, fiindcă autoritățile păreau mai degrabă ușurate decât îngrijorate de dispariție.

Liniștea și solitudinea au făcut minuni în cazul lui Harman. În șase luni el a devenit un om nou - gata să se gândească la a doua tentativă de cucerire a spațiului. Se părea că nici o nenorocire din lume nu-l putea opri dacă decisesse să facă ceva.

— Greșeala mea, la prima încercare, a fost că am

Perioada Campbell

anunțat experimentul, mi-a mărturisit el, într-o zi de iarnă. Ar fi trebuit să iau în calcul și starea de spirit a publicului, așa cum a zis Winstead. De data aceasta însă – și-a frecat palmele, privind gânditor în depărtare – o să-i scutesc de alt marș. Testul se va desfășura în secret... în secret absolut.

— E și recomandabil, am râs eu strâmb. Știi că toate experiențele cu rachete, ba chiar și cercetările teoretice constituie delikte pedepsite cu moartea?

— Vrei să spui că ți-e frică?

— Nu mi-este, șefu'. Am subliniat un simplu aspect. Pot menționa și un altul. Doar noi doi nu putem construi o rachetă.

— M-am gândit la asta și am găsit o rezolvare. În plus, mă pot ocupa și de problema financiară. Va trebui să întreprinzi o serie de călătorii. Te vei duce mai întâi la Chicago, la firma „Roberts & Scranton”, de unde o să retragi tot ce a mai rămas din moștenirea tatei. Mai mult de jumătate, a adăugat el posac, s-a dus pe prima navă. După aceea, o să-i cauți pe cât mai mulți din vechea echipă: Harry Jenkins, Joe O'Brien, Neil Stanton... Și să te întorci cât de repede poți. M-am săturat să pierd vremea.

Peste două zile, am plecat la Chicago. Obținerea acordului unchiului meu a fost extrem de simplă. „Ori pentru o turmă de oi, ori pentru un miel”, a mormăit el, „pedeapsa e tot aia, așa că dă-i drumul! Sunt destul de vârat acum în chestia asta.”

Am umblat mult și am avut nevoie de numeroase ore de discuții de convingere pentru a obține acordul altor patru persoane – cele trei menționate de Harman, plus un mecanic, Saul Simonoff. Cu echipa aceea încropită și cu jumătatea de milion rămasă din moștenirea lui Harman, ne-am apucat de treabă.

Construcția *Noului Prometeu* a constituit în sine o poveste, o poveste lungă, ce s-a întins pe o perioadă de

Isaac Asimov

cinci ani, presărată cu descurajări și nesiguranță. Treptat, achiziționând lonjeroane din Chicago, plăci de blindaj din oțel aliat cu beriliu din New York, o pilă cu vanadiu din San Francisco și diferite alte piese din toate colțurile țării, am construit urmașa ghinionistei nave *Prometeu*.

Dificultățile erau insurmontabile. Pentru a nu atrage bănuieli asupra noastră, a trebuit să facem achizițiile de-a lungul unui interval mai mare de timp și din locuri cât mai îndepărtate între ele. Pentru asta, am recurs la ajutorul diverșilor amici care, la momentul respectiv, habar nu aveau la ce slujeau piesele cumpărate.

Am fost nevoiți să ne producem singuri combustibilul – zece tone – și asta probabil că a reprezentat partea cea mai grea; în tot cazul, a durat cel mai mult. În cele din urmă, o dată cu terminarea fondurilor lui Harman, ne-am lovit de principala problemă – necesitatea economiilor. Știusese din capul locului că niciodată nu aveam să izbutim să construim o navă la fel de mare sau de complexă pe cât fusese prima, dar în scurt timp s-a dovedit că trebuia să-i reducem echipamentul până la un punct periculos de apropiat de limita minimă. Ecranul deflector de-abia ne satisfăcea și toate încercările de a realiza o comunicație radio au fost abandonate.

În vreme ce noi munceam pe brânci în pădurile din nordul statului Minnesota, lumea și-a continuat mersul, iar profețiile lui Winstead s-au dovedit uluitor de apropiate de adevăr.

Evenimentele petrecute în decursul acelor cinci ani – din 1973 până în 1978 – sunt binecunoscute elevilor din ziua de azi, perioada respectivă reprezentând apogeul a ceea ce acum denumim „Epoca neo-victoriană”. Privite retrospectiv,

Perioada Campbell

ele par de-a dreptul incredibile.

Interzicerea tuturor cercetărilor privind zborul spațial s-a petrecut chiar la început, totuși ea a constituit un start neînsemnat prin comparație cu măsurile antiștiințifice adoptate în anii următori. La alegerile pentru Congres ținute în 1974, Eldredge a ieșit învingător, obținând controlul asupra Camerei și majorității Senatului.

După aceea, nu s-a mai pierdut nici o clipă. La prima sesiune a celui de-al nouăzeci și treilea Congres, s-a promulgat celebra lege Stonely-Carter. Ea înființa Biroul Federal de Investigare a Cercetării Științifice, care a căpătat deplină autoritate în stabilirea legislației naționale în domeniul cercetării. Toate laboratoarele, industriale și școlare, trebuiau să-și anunțe din timp planurile de cercetări, iar noul birou le putea interzice... și o făcea după cum avea chef.

Inevitabilul apel la Curtea Supremă a avut loc pe 9 noiembrie 1974, când Joseph Westly de la Universitatea Stanford a solicitat dreptul de a-și continua cercetările în domeniul energiei atomice, pe temeiul că legea Stonely-Carter nu era constituțională.

Cu cât interes am urmărit procesul, noi, cei cinci bărbați izolați printre troienele din Vestul Mijlociu! Ne abonaserăm la toate ziarele din Minneapolis și St. Paul – care soseau cu o întârziere de două zile – și devoram fiecare cuvântel. Pe durata celor două luni de suspans, munca a încetat complet.

La început, s-a zvonit că tribunalul avea să declare legea neconstituțională, și în toate orașele mari s-au organizat demonstrații uriașe împotriva acestei decizii. Liga Morală și-a utilizat imensa influență... și Curtea Supremă a cedat. Scorul final a fost cinci contra patru în favoarea constituționalității. *Știința sugrumată de votul unui singur om.*

Isaac Asimov

Cu adevărat, se putea vorbi de sugrumare. Membrii Biroului erau oamenii lui Eldredge, cu trup și suflet, și respingeau orice proiect care nu prezenta imediată aplicabilitate industrială.

„Știința a ajuns prea departe”, afirmase Eldredge într-un discurs, faimos la vremea respectivă. „Trebuie să o stopăm, pe o durată nedefinită, și să permitem lumii să recupereze handicapul. Numai în felul acesta și cu nădejdea în Dumnezeu putem spera să dobândim prosperitatea universală și permanentă.”

Aceasta a fost însă una dintre ultimele lui declarații. Eldredge nu se refăcuse în totalitate după fracturile suferite în acea teribilă zi din iulie '73 și viața agitată de după aceea îl solicitase extrem de mult, împingându-l până la limita rezistenței. A murit pe 2 februarie 1976, iar jalea națională a egalat-o pe cea resimțită după asasinarea lui Lincoln.

Decesul lui n-a avut un efect imediat asupra cursului evenimentelor. Ba chiar, o dată cu trecerea anilor, regulamentul BFICS-ului s-a înăsprit. Știința a fost înăbușită în asemenea măsură încât facultățile s-au văzut nevoite să reintroducă filozofia și studiul clasicilor drept materii principale... iar numărul studenților a scăzut drastic, atingând o valoare nemaiîntâlnită în secolul douăzeci.

Această situație putea fi constatată în toată lumea, nivelul cel mai coborât consemnându-se în Anglia, iar cel mai puțin deprimant în Germania, ultimul stat care a căzut sub influența „neo-victoriană”.

Punctul cel mai de jos a fost atins de știință în primăvara lui 1978, cu numai o lună înainte de terminarea *Noului Prometeu*, prin promulgarea „Decretului Paștilor” – botezat astfel fiindcă a fost anunțat în ajunul respectivei sărbători. Acesta interzicea definitiv *toate* cercetările sau experimentările independente. BFICS își rezerva dreptul de a aproba doar cercetările *solicitate în mod specific*.

Perioada Campbell

În ajunul acela de Paști, John Harman și cu mine stăteam înaintea fuzelajului sculptor al *Noului Prometeu-eu* cufundat în pesimism, iar el aproape debordând de viață.

— Ei bine, Clifford, băiete, mi-a spus, îmi mai trebuie ultima tonă de combustibil, câteva reglaje finale și sunt gata pentru a doua încercare. De data aceasta, printre noi nu mai sunt Sheltoni.

Și, imediat, a început să fredoneze un imn. Asta era tot ce se difuza la radio în zilele acelea, și chiar noi, rebelii, ajunseserăm să le fredonăm, deoarece, auzindu-le de atâtea ori, ni se întipăriseră în minte.

— Degeaba, șefu'! am mormăit. Șansele sunt de zece la unu c-o s-o sfârșești undeva prin spațiu, sau, dacă o să te întorci, c-o să te legeni într-un laț. Nu putem învinge! am clătinat jalnic din cap.

— Prostii! Situația asta nu poate dura, Cliff.

— Eu cred că poate. Winstead a avut dreptate. Istoria merge în spirală, iar din 1945 ne găsim pe spira proastă. Suntem înaintea timpurilor... sau înapoia lor.

— Nu mai pomeni de prostul ăla de Winstead! Faci exact aceeași greșală ca el. Tendințele se manifestă pe secole și milenii, nu în ani ori decenii. Timp de cinci sute de ani, societatea s-a îndreptat către știință. În treizeci de ani nu putem inversa procesul.

— Atunci ce se întâmplă în prezent? am întrebat sarcastic.

— Traversăm o reacție de moment cauzată de avansul prea rapid din Deceniile Nebune. O reacție similară a avut loc și în Epoca Romantică - prima perioadă victoriană - fiind determinată de avansul prea rapid al Epocii Rațiunii din secolul optsprezece.

Isaac Asimov

— Chiar crezi în ceea ce spui? am continuat eu să-l sâcâi, șocat de siguranța cu care vorbea.

— Sigur că da. Perioada actuală seamănă perfect cu „renașterile” convulsive care au afectat orășelele bigote din sudul Statelor Unite în urmă cu vreun secol. Timp de o săptămână, să zicem, toți deveneau religioși, iar virtutea domnea triumfătoare. Apoi, unul câte unul, toți cedau în fața ispitelor și Satana își relua supremația. De fapt, chiar și acum există simptome de alunecare spre îndărăt. După moartea lui Eldredge, Liga Morală a fost zguduită de lupte interne, în cadrul ei având loc cel puțin șase schisme. Înseși extremele acestea prin care trec cei aflați la putere ne sunt de folos, fiindcă țara a început să se plictisească de ei.

Asta a încheiat disputa noastră; ca de obicei, eu fusesem înfrânt.

După o lună, *Noul Prometeu* a fost gata. Nu scânteia și nici nu era la fel de frumoasă ca prima rachetă, întrucât avea destule improvizații vizibile, însă eram mândri de ea – mândri și triumfători.

— Voi încerca din nou, oameni buni – glasul lui Harman suna răgușit, iar trupul mărunț îi vibra de fericire – și s-ar putea să nu izbândesc, dar nu-mi pasă! în sfârșit, voi străbate spațiul și visul omenirii se va împlini. Ocolul Lunii și revenirea pe Pământ! Voi fi primul care va vedea fața invizibilă a satelitului nostru. Merită riscul!

— Păcat că n-ai destul combustibil ca să încerci o aselenizare, șefu’! am comentat eu.

La cuvintele mele, un murmur pesimist a străbătut grupulețul nostru, dar Harman nu l-a băgat în seamă.

— La revedere, ne-a spus. Pe curând!

Și, surâzând voios, s-a urcat în navă.

Peste cincisprezece minute, cei cinci bărbați care rămăseserăm „acasă” stăteam încrunțați în jurul mesei din sufragerie, afundați în gânduri, cu ochii îndreptați afară,

Perioada Campbell

spre locul unde un cerc de iarbă pârjolită marca decolarea *Noului Prometeu*.

Intr-un târziu, Simonoff a exprimat gândul care ne obseda pe toți:

— Poate c-ar fi mai bine pentru el *să nu se mai întoarcă*. Cred că nu va fi tratat prea bine.

Am încuviințat la unison, posomorâți.

Cât de prostească mi se pare prezicerea aceea acum, din perspectiva a treizeci de ani!

Restul istorisirii nu-mi mai aparține, întrucât nu l-am mai văzut pe Harman decât la o lună după ce călătoria lui a luat sfârșit printr-o aterizare fără incidente.

La aproape treizeci și șase de ore după decolare, un proiectil țiuitor a trecut peste Washington și s-a înfipt în mîlul din Potomac.

În cincisprezece minute, investigatorii au ajuns la locul respectiv, iar peste alte cincisprezece minute a sosit și poliția, fiindcă se descoperise că proiectilul era o *rachetă*. Toți l-au privit cu un respect involuntar pe bărbatul epuizat și murdar, care a ieșit din navă bălăbănindu-se, gata să leșine.

Într-o tăcere mormântală, el și-a agitat pumnul în direcția spectatorilor ce se holbau și a răcnit:

— Haide, spânzurați-mă, idioților! Eu însă am ajuns la Lună și *asta* n-o puteți ascunde. Aduceți BFICS-ul! Poate că vor declara zborul ilegal și, ca atare, inexistent.

A râs slab și apoi și-a pierdut cunoștința.

— Duceți-l la spital! a strigat cineva. E bolnav!

Harman a fost suit într-o mașină de poliție și transportat de urgență la spital, în vreme ce în jurul rachetei s-a organizat un cordon de pază.

Oficialitățile guvernamentale au sosit și au cercetat nava, au citit jurnalul de bord, au inspectat fotografiile Lunii, apoi au plecat fără să facă nici un comentariu.

Isaac Asimov

Numărul celor adunați acolo a sporit și curând s-a răspândit vestea că un om ajunsese pe Lună.

În mod oarecum curios, n-au existat nici un fel de resentimente. Oamenii erau impresionați și uluiți; mulțimea șușotea și arunca priviri întrebătoare spre secera palidă a Lunii, de-abia întrezărită în razele puternice de soare. Peste toate se așternuse o pătură stânjenitoare de tăcere, tăcerea indeciziei.

Apoi, la spital, Harman și-a dezvăluit identitatea și întreaga lume a înnebunit. Harman însuși a fost stupefiat de rapida schimbare petrecută pe plan mondial. Părea aproape incredibil, cu toate acestea era adevărat. Revolta secretă, combinată cu povestea înfruntării eroice dintre om și condițiile vitrege – genul de poveste care a încântat inimile oamenilor din cele mai vechi timpuri – a avut drept rezultat mobilizarea tuturor într-un curent tot mai puternic de antivictorianism. Din fericire, Eldredge era mort... și nu avea cine să-l înlocuiască.

L-am vizitat pe Harman în spital, la puțin timp după aceea. Stătea în pat, pe jumătate îngropat sub ziare, telegrame și scrisori. Mi-a surâs larg și a dat din cap cu subînțeles.

— Ei bine, Cliff, mi-a șoptit el, istoria a ajuns din nou pe spira cea bună.

4. O ARMĂ PEA TERIBILĂ

Amazing Stories, mai 1939

Karl Frantor considera că priveliștea era oribilă. Ploaia cădea întruna sub forma unei bure fine din norii ce atârnau jos; vegetația pipernicită, cu aspect de cauciuc roșu-maroniu, se întindea cât vedeai cu ochii în toate direcțiile. Din când în când, o pasăre-șotron trecea pe deasupra lor, scoțând țipete plângărețe.

Karl întoarse capul și privi micuța cupolă a lui *Afrodopolis*, cel mai mare oraș de pe Venus.

— Dumnezeu, mormăi el, până și domul este mai bun decât planeta asta îngrozitoare! Se înfășură mai strâns în haina cauciucată și adăugă: Aș da orice să fiu înapoi pe Pământ!

După aceea, se răsuci către silueta subțiratică a lui Antil.

— Când ajungem la ruine?

Acesta nu-i răspunse și Karl văzu lacrima care se prelingea pe obrazul verzui și ridat al venusianului. O alta sclipi în ochii mari, de lemurian: niște ochi blânzi, incredibil de frumoși.

Glasul pământeanului se înmuie.

— Iartă-mă, Antil, n-am vrut să spun ceva rău la adresa lui Venus!

— Nu-i vorba de asta, prietene, vorbi venusianul. Evident, pe o planetă străină nu găsești multe lucruri de admirat. Eu însă o iubesc pe Venus și plâng copleșit de frumusețea sa.

Cuvintele răsunau fluent, deși cu inevitabila distorsiune cauzată de coardele vocale neobișnuite cu limbaje aspre.

Isaac Asimov

— Știu că ți se pare de neînțeles, continuă Antil, însă pentru mine Venus este un paradis, un tărâm de vis... pur și simplu nu-mi pot exprima corespunzător sentimentele față de planetă.

— Există, totuși, unii care afirmă că numai pământenii pot iubi.

Venusianul clătină cu tristețe din cap.

— Poporul tău ne neagă multe alte sentimente, nu doar capacitatea de a simți emoții.

— Spune-mi, Antil, schimbă lute subiectul Karl, totuși nu ți se pare că Venus oferă un peisaj monoton? Ai fost pe Pământ și ar trebui să știi... Cum se poate compara veșnicia aceasta de brun și cenușiu cu culorile vii și calde ale planetei mele?

— Pentru mine, rămâne cu mult, mult mai frumoasă. Ai uitat că am o percepție a culorilor mult diferită de a ta*? Cum să-ți explic frumusețile, bogățiile de culori în care abundă acest peisaj?

Antil amuți, subjugat de minunățiile despre care vorbea, în timp ce pentru Karl cenușii mohorât, melancolic, rămânea neschimbat.

— Într-o bună zi, continuă băștinașul cu glas visător, Venus va aparține din nou venusienilor. Pământenii nu ne vor mai conduce și vom recăpăta gloria strămoșilor.

—Haide, haide, râse Karl, vorbești ca un membru al Bandelor Verzi, care fac atâtea probleme guvernului! Crezusem că nu ești adeptul violenței...

— Nu sunt - ochii lui Antil erau gravi și oarecum înspăimântați - însă extremiștii câștigă teren și mă tem de ce poate fi mai rău. Și dacă... dacă izbucnește rebeliunea împotriva Pământului, *trebuie* să mă alătur ei.

— Cu toate că nu împărtășești opiniile celor ce-o promovează...

— Bineînțeles, ridică el din umeri, cu gestul pe care-l

Perioada Campbell

Învățase de la pământeni, prin violență nu putem obține nimic! Voi sunteți cinci miliarde, iar noi de-abia o sută de milioane. Voi aveți resurse și armament, iar noi nu avem nimic. Ar fi o nebulie, și chiar dacă am învinge, este posibil să determinăm o astfel de stare de lucruri încât între cele două planete să nu mai fie niciodată pace.

— Atunci ce motiv ai avea să te alături lor?

— Pentru că sunt venusian.

Pământeanul izbucni iarăși în râs.

— Se pare că patriotismul este la fel de lipsit de logică pe Venus ca și pe Pământ. Hai să pornim însă spre ruinele străvechiului vostru oraș. Nu mai avem prea mult, așa-i?

— Nu, cam vreo doi kilometri tereștri. Nu uita însă că nu trebuie să tulburi nimic. Ruinele lui *Ash-taz-zor* sunt sacre pentru noi, fiind singurele dovezi ale vremurilor când am fost o rasă măreață, iar nu urmașii ei degenerați...

Ochiul venusian poate să facă distincție între două nuanțe ale căror lungimi de undă diferă numai prin cinci unități angstrom. Venusienii văd mii de culori în fața cărora pământenii sunt orbi. (n. a.)

Cei doi porniră în tăcere, înaintând cu greutate peste solul moale, sărind peste rădăcinile arborilor-șerpi și ocolind pe departe ocazionalele liane-rostogolitoare.

— Sărman Venus! vorbi după un timp Antil cu glas blând și trist. Acum cincizeci de ani, pământenii au venit cu promisiuni de pace și prosperitate... iar noi i-am crezut. Le-am arătat minele de smaralde și ierburile *juju* și ochii le-au sclipit de poftă. Au venit tot mai mulți și aroganța lor a crescut. Pentru ca acum...

— Îmi pare rău, totuși cred că pui prea mult la suflet...

— Prea mult?! Avem dreptul să votăm? Avem măcar un reprezentant în Congresul Provinciilor Venusiene? Nu există legi care-i opresc pe venusieni să călătorească în aceleași stratobile cu pământenii, ori să mănânce în aceleași

localuri, ori să locuiască în aceeași casă? Oare nu ne sunt închise toate colegiile? Nu sunt ocupate de pământeni cele mai bune și mai fertile regiuni ale planetei? Există măcar *un drept* pe care pământenii să ni-l permită pe planeta *noastră*?

— Tot ceea ce spui este perfect adevărat și deplâng situația. Și pe Pământ au existat cândva reacții similare față de unele așa-zise „rase inferioare”, dar cu timpul aceste discriminări au dispărut, astfel încât azi domnește egalitatea totală. Nu uita că pământenii inteligenți sunt de partea voastră. Eu, de pildă, am demonstrat vreodată prejudecăți față de vreun venusian?

— Nu, Karl, știu bine că n-ai făcut-o. Totuși, câți oameni inteligenți există? Pe Pământ au fost necesare milenii lungi și grele, abundând în războaie și suferințe, până să se stabilească egalitatea. Ce se va întâmpla dacă Venus va refuza să aștepte atât de mult?

— Desigur, ai dreptate, se încruntă Karl, dar trebuie să așteptați. Ce altceva puteți face?

— Nu știu... nu știu...

Brusc, pământeanul își dori să nu fi pornit în această călătorie spre ruinele misteriosului *Ash-taz-zor*. Terenul monoton și plângerile justificate ale lui Antil îl deprimaseră. Era pe punctul de a renunța la țelul excursiei sale, când venusianul ridică degetele palmate și indică o colină din depărtare.

— Acolo este intrarea, spuse el. *Ash-taz-zor* a fost îngropat de multe mii de ani și doar venusienii îi cunosc existența. Tu ești primul pământean care-l va vedea.

— Voi păstra secretul, Antil! Ți-am promis...

— Vino atunci!

Antil îndepărtă vegetația luxuriantă și dezvălui un pasaj îngust între două stânci. Îi făcu semn lui Karl să-l urmeze. Se strecurară într-un coridor îngust și umed. Antil scoase

Perioada Campbell

din buzunar o micuță lanternă Atomit, care-și proiectă lumina albă, perlată, pe pereții din piatră șiroind de umezeală.

— Coridoarele, vorbe el, au fost săpate cu trei secole în urmă de către strămoșii noștri, care considerau orașul drept un loc sacru. De atunci însă, puțini au mai venit pe aici. Eu am fost primul, după mult, mult timp. Poate că acesta e un alt semn al degenerării noastre.

Merseră în linie dreaptă cale de o sută de metri, apoi coridorul se deschise într-o sală uriașă. Karl amuți la vederea ei. În fața lui, se zăreau ruine de clădiri, minuni arhitecturale fără rival pe Pământ din zilele Atenei lui Pericle. Toate însă se năruiseră, astfel încât ceea ce rămăsese echivala doar cu niște aluzii la măreția vechiului oraș.

Antil traversă sala și pătrunse pe un alt coridor care se adâncea, întortocheat, aproape un kilometru prin sol și stâncă. Ici-colo, se ramificau alte coridoare și în câteva rânduri Karl întrezări construcții pe jumătate năruite. S-ar fi oprit să le investigheze, dacă Antil nu i-ar fi îndemnat să meargă mai departe.

Leșiră în altă sală, numai că de data aceasta se treziră în fața unei clădiri scunde și lăbărțate, construită din piatră verde, lustruită. Aripa din dreapta era complet distrusă, dar restul părea aproape intact.

Ochii venusianului sclipeau; micuța lui siluetă deveni semeață, degajând un aer de mândrie.

— Acesta este echivalentul unui muzeu de arte și științe. Înăuntru, vei putea să admiri măreția apusă a culturii noastre.

Karl intră, emoționat la culme: era primul pământean

care vedea străvechile realizări venusiene. Interiorul clădirii era împărțit într-o serie de nișe adânci, ramificându-se din lunga colonadă centrală. O frescă uriașă, deslușită cu greutate la lumina lanternei, acoperea plafonul.

Pierdut în admirație, Karl trecu de la o nișă la alta. Sculpturile și tablourile din jur aveau o extraordinară straniețate – frumusețea lor era dublată de senzația de nepământesc.

Bărbatul își dădea seama că îi scăpa ceva esențial în arta venusiană, pur și simplu datorită lipsei de limbaj comun între cele două culturi; totuși, putea aprecia valoarea lucrărilor din punct de vedere tehnic. Admira mai cu seamă coloristica picturilor, care depășea cu mult orice văzuse pe Pământ. Deși fisurate, pe jumătate șterse și jupuite, armonia lor era superbă.

— Ce n-ar fi dat Michelangelo să fi avut extraordinara percepție coloristică a ochilor venusieni! murmură el.

— Fiecare rasă posedă anumite calități, comentă Antil, împăunându-se fericit. *Eu*, de pildă, mi-am dorit adesea ca urechile mele să poată distinge cele mai mici inflexiuni sonore, așa cum se spune despre pământeni că o fac. Probabil că atunci aș fi fost în stare să înțeleg ce este atât de plăcut în muzica voastră. Altfel, mi se pare obositor de monotonă...

Merseă mai departe și, pe măsură ce minutele se scurgeau, Karl era tot mai fascinat de cultura venusiană. Zări mii de benzi lungi și înguste din metal subțire, legate laolaltă și acoperite cu liniuțele și ovalurile specifice scrierii băștinașilor. Acolo, o știa prea bine, puteau exista taine pentru care savanții de pe Pământ ar fi fost gata să-și dea jumătate din viață.

Apoi, când Antil îi arată un obiect micuț, înalt de numai cincisprezece centimetri, și-i spuse că, în conformitate cu inscripția, era un tip de convertor nuclear de câteva ori mai

Perioada Campbell

eficient decât actualele modele pământene, Karl explodează:

— De ce nu dezvăluieți toate astea Pământului? Dacă s-ar cunoaște aceste excepționale realizări ale trecutului, venusienii ar fi priviți cu mult mai mult respect.

— Da, v-ați folosi de vechile noastre cunoștințe, replică amar Antil, fără a renunța însă la stăpânirea pe care o exercitați asupra planetei și a rasei noastre. Sper că nu vei da uitării promisiunea pe care mi-ai făcut-o...

— Nu, nu voi sufla un cuvânt, totuși consider că faceți o greșeală.

— Eu nu cred așa.

Antil se întoarce, cu intenția de a părăsi nișa, dar Karl îl opri.

— Nu intrăm și în cămăruța asta? întrebă el.

— Cămăruță? se răsuci venusianul, lărgind surprins ochii. Despre ce cămăruță vorbești? Aici nu mai există nimic.

Karl înălță mirat din sprâncene și, fără un cuvânt, arată fisura cât firul de păr ce urca până la jumătatea peretelui din fund.

Antil murmură ceva neauzit și se lăsă iute în genunchi, pipăind cu delicatețe crăpătura.

— Ajută-mă, Karl! Cred că ușa aceasta n-a fost destinată deschiderii. Cel puțin, ea nu este amintită nicăieri – și eu cunosc ruinele lui *Ash-taz-zor* mai bine decât oricare altul din neamul meu.

Cei doi împinseră secțiunea respectivă a peretelui, care se urni cu greu, scârțâind, pe o mică distanță, apoi cedă pe neașteptate, catapultându-i în nișa micuță, aproape goală, dinapoia ei. Ridicându-se în picioare, cei doi exploratori priviră în jur.

Pământeanul indică dărele neregulate, ruginii de pe podea și de la baza ușii culisante.

— Se pare că odaia a fost etanșată destul de eficient,

spuse el. Numai rugina acumulată de-a lungul mileniilor a ros izolațiile. S-ar putea crede că aici există un secret.

Antil clătină din cap.

— Ultima dată când am trecut pe aici nu exista nici urmă de ușa. Totuși – ridicând lanterna deasupra capului, el examinează rapid cămăruța – locul pare gol.

Avea dreptate. Cu excepția unui cufăr paralelipipedic cu șase picioare butucănoase, încăperea conținea doar cantități imense de praf și acel miros de mușgai, aproape sufocant, al criptelor mult timp închise.

Karl se apropie de cufăr și încercă să-l miște din colțul unde se afla. Acesta nu se clinti, totuși capacul alunecă sub apăsarea degetelor sale.

— Antil! strigă el. Capacul culisează. Privește!

Și pământeanul arată spre un compartiment puțin adânc din interior, care conținea o plăcuță pătrată dintr-un material sticlos și cinci cilindri, măsurând fiecare cincisprezece centimetri în lungime, asemănători unor stilouri.

Zărimdu-le, Antil scoase un strigăt de încântare și, pentru prima dată de când îl cunoștea Karl, se lansă într-un monolog în venusiană. Apoi scoase plăcuța sticloasă și o examinează cu atenție. Mânat de curiozitate, Karl i se alătură. Plăcuța era acoperită cu puncte multicolore, foarte apropiate între ele, totuși bărbatul nu pricepea motivul extremei satisfacții a lui Antil.

— Ce este?

— Un document complet în străvechiul nostru limbaj ceremonial. Până acum, nu s-au găsit decât fragmente dispartate. Este o descoperire extraordinară.

— Poți descifra scrisul? – Karl privea obiectul cu mult mai mult respect.

— Cred că pot. Este o limbă moartă, totuși o știu destul de bine. Vezi... este un limbaj al culorilor. Fiecare cuvânt se

Perioada Campbell

desemnează printr-o combinație de două, și uneori trei, puncte colorate. Culoarele sunt însă extrem de fin nuanțate, de aceea, chiar dacă ar cunoaște graiul, un pământean ar trebui să utilizeze un spectroscop pentru a-l citi.

— Tu l-ai putea citi chiar acum?

— Cred că da. Lanterna oferă o lumină similară celei naturale și n-ar trebui să am probleme. Cu toate acestea, ar putea dura destul de mult – tu ești liber să-ți continui investigațiile. E imposibil să te rătăcești – firește, cu condiția să nu părăsești clădirea.

Karl plecă, luând cu el a doua lanternă. Venusianul rămase aplecat deasupra manuscrisului antic, descifrându-l chinuitor de încet.

Pământeanul reveni după două ore. Antil nu-și schimbase poziția, dar pe chipul său apăruse o expresie de oroare inexistentă anterior. Plăcuța zăcea la picioarele sale, abandonată. Apariția zgomotoasă a lui Karl nu-l clinti din loc; parcă transformat în stană de piatră, venusianul stătea nemișcat și privea în gol.

— Antil! se repezi Karl spre el. Antil! Ce s-a întâmplat?

Celălalt se întoarse lent, parcă mișcându-se printr-un lichid vâscos, și privi prin el. Pământeanul îl prinse de umerii firavi și-l scutură cu putere.

Venusianul își reveni în fire. Smulgându-se din mâinile lui Karl, sări în picioare, apoi luă din cufăr cele cinci obiecte cilindrice, mânuindu-le cu o stranie șovăială, și le puse în buzunar. Tot acolo băgă și plăcuța sticloasă. După aceea, trase capacul cufărului și-i făcu semn pământeanului să părăsească odăița.

— Trebuie să plecăm. Am stat deja prea mult.

Glasul lui suna cumva ciudat, înspăimântat, neliniștindu-

I pe Karl.

Se întoarseră în tăcere pe același drum, revenind pe solul poros al lui Venus. Se apropia amurgul și bărbatul simțea că-l încearcă foamea. Trebuiau să se grăbească dacă voiau să ajungă în *Afrodopolis* înainte de lăsarea nopții. Karl își ridică gulerul hainei, își înfundă pe ochi șapca din cauciuc și porni la drum.

Parcurseră kilometru după kilometru – domul orașului începuse să se profileze pe orizontul cenușiu. Mestecând sandvișurile îmbibate de umezeală, pământeanul tânjea cu disperare după atmosfera uscată și confortabilă din *Afrodopolis*. În tot acest timp, Antil, care de obicei era prietenos, păstrase o tăcere absolută, fără măcar să arunce o privire spre tovarășul său de drum.

Karl acceptă situația cu stoicism. Privea venusienii cu mai multă îngăduință decât majoritatea pământenilor, totuși îi era imposibil să nu simtă un vag dispreț față de firea hiperemotivă a lui Antil și a rasei sale. Tăcerea aceea gânditoare reprezenta manifestarea unor sentimente care la Karl s-ar fi concretizat pur și simplu printr-un suspin ori o încruntătură. Cunoscând acest lucru, starea celuiilalt nu-l afecta în mod deosebit.

Apoi își aminti că spaima din ochii acestuia îi trezise o ușoară neliniște – ea apăruse după traducerea plăcuței ciudate. Oare ce secret venit din vechime îi putuse ea dezvălui?

În cele din urmă, Karl își luă inima în dinți și întrebă cu un glas șovăitor:

— Ce scria pe plăcuță, Antil? Presupun că era ceva interesant, judecând după felul în care te-a absorbit...

Replica venusianului a fost doar un semn prin care-l

Perioada Campbell

îndemna să iuțească pasul, urmată de dublarea propriei viteze. Karl se arătă surprins, simțindu-se totodată și puțin jignit. Pe durata drumului, nu mai căută să facă conversație.

Când ajunseră lângă *Afrodopolis*, venusianul întrerupse tăcerea. Chipul lui zbârcit, scofâlcit și supt, se întoarse către Karl afișând expresia unuia care ajunsese la o hotărâre dificilă.

— Karl, rosti el, am fost prieteni, de aceea vreau să-ți dau un sfat amical. Pleacă săptămâna viitoare spre Pământ! Știu că tatăl tău ocupă o poziție importantă printre miniștrii Președintelui Planetar. Într-un viitor destul de apropiat, tu însuși vei deveni probabil un personaj important. Din aceste considerente, te rog din tot sufletul să-ți întrebuițezi absolut toată influența pentru a obține o moderare a atitudinii Pământului față de Venus. Eu, la rândul meu, fiind nobil ereditar al celui mai important trib venusian, mă voi strădui din răspuțeri să reprim orice încercări de violență.

Karl se încruntă.

— Am senzația că înapoia acestei rugăminți se ascunde ceva, dar nu pricep despre ce poate fi vorba. Ce vrei să spui?

— Doar atâta: Dacă situația nu se va îmbunătăți - și încă rapid! - Venus se va răscula. Într-un asemenea caz, nu voi avea altă soluție decât să-i ofer serviciile mele, și atunci planeta nu va mai fi lipsită de apărare.

Cuvintele lui nu reușiră decât să-l amuze pe pământean.

— Haide, haide, Antil! Patriotismul tău este admirabil și supărarea ta justificată, totuși melodrama și șovinismul nu mă impresionează. Mai presus de orice, eu sunt un realist.

— Crede-mă, Karl, rosti venusianul - ș/ glasul lui sună teribil de sincer - că îți vorbesc cu toată onestitatea. În cazul unei răscoale, nu garantez siguranța Pământului.

Isaac Asimov

— „Siguranța Pământului!” Chiar așa?

Enormitatea declarației îl uluise pe Karl.

— Da, fiindcă s-ar putea să fiu silit să vă distrug planeta.

Asta-i!

Apoi, Antil se răsuci brusc pe călcâie și dispăru în desişuri, îndreptându-se către sătucul venusian aflat lângă cupola cea uriaşă.

Trecuseră cinci ani, ani plini de frământări şi nelinişte, întrucât Venus clocotea mocnit aidoma unui vulcan care se trezeşte. Miopii stăpâni pământeni ai lui *Afrodo polis*, ai *Venusiei* şi ai altor oraşe-domuri ignoraseră cu superioritate toate semnele ce indicau pericolul. În puţinele ocazii când se gândeau la micuţii venusieni verzi, o făceau cu o grimasă dispreţuitoare, parcă spunând: „Ah, ǼIA!”

Dar „Ǽia” ajunseseră în cele din urmă la limita răbdării şi naţionalistele Bande Verzi deveniseră tot mai gălăgioase. Iar apoi, într-o zi cenuşie, identică anterioarelor zile cenuşii, valuri de băştinaşi invadaseră oraşele pământenilor într-o răscoală organizată.

Luete prin surprindere, domurile mici cedaseră. Într-o succesiune rapidă, *New Washington*, *Muntele Vulcan* şi *St. Denis* fuseseră ocupate, laolaltă cu întregul continent răsăritean. Înainte ca pământenii nehotărâţi să-şi dea seama ce se întâmpla, jumătate din Venus le scăpase de sub control.

Şocat şi uluit de această situaţie – care, desigur, ar fi trebuit să fie anticipată – Pământul trimisese arme şi alimente locuitorilor din celelalte oraşe asediate şi începuse să-şi echipeze o flotă imensă, pentru recuperarea teritoriilor pierdute.

Pământul era iritat, dar nu temător, ştiind că terenul

Perioada Campbell

pierdut datorită atacului-surpriză putea fi recâștigat cu ușurință, iar teritoriile ce nu fuseseră pierdute nu aveau să fie cedate niciodată. Cel puțin, aceasta părea să fie opinia generală.

Prin urmare, oricine putea să-și imagineze stupefacția conducătorilor pământeni la auzul veștii că avansarea venusienilor nu încetase. *Venusia City* fusese asigurat cu suficiente arme și provizii; liniile sale defensive fuseseră puse la punct, iar locuitorii se găseau la posturi. O mică armată de băștinași dezbrăcați și neînarmați se apropiase, solicitând predarea necondiționată. *Venusia* refuzase cu dispreț, iar mesajele către Pământ se referiseră pe un ton batjocoritor la venusienii fără arme care lăsaseră îmbătați de succes.

Apoi, pe neașteptate, mesajele încetaseră și băștinașii ocupaseră *Venusia*.

Episodul se repetase, o dată și încă o dată, în orașe care ar fi trebuit să fie fortărețe inexpugnabile. *Afrodopolis* însuși, cu o populație de o jumătate de milion, se prăbușise în fața a numai cinci sute de venusieni. Aceasta în ciuda faptului că apărătorii dispuseseră de toate armele cunoscute pe Pământ.

Guvernul Terestru trecuse sub tăcere respectivele fapte, motiv pentru care Pământul habar n-avea că pe Venus se petreceau niște evenimente ciudate; în schimb, în ședințele secrete, politicienii se încruntaseră ascultând declarația stranie a lui Karl Frantor, fiul ministrului educației.

Jan Heersen, ministrul de război, se ridică furios după încheierea raportului.

— Doriți să luăm în serios afirmația unui broscoi pe jumătate nebun și să încheiem pace cu Venus, respectând

condițiile lor? urlă el. Mi se pare absolut imposibil! Animalele alea trebuie-nvățate minte! Flota noastră le va face bucățele – și ar fi trebuit s-o fi făcut mai demult!

— S-ar putea să nu fie chiar atât de simplu! sări căruntul Frantor în apărarea fiului său. Mulți dintre noi am susținut de la bun început că politica guvernului față de venusieni este greșită. Cine știe ce arme au descoperit și ce vor face pentru a se răzbuna?

— Basmе! exclamă Heersen. Îi puneți pe broscoi pe picior de egalitate cu oamenii. Sunt niște animale, care ar trebui să ne mulțumească pentru că le-am adus avantajele civilizației. Nu uitați că-i tratăm mult mai bine decât au fost tratate unele dintre rasele pământene în epocile trecute – de pildă, indienii americani.

— Trebuie să investigăm, domnilor! interveni Karl Frantor, ridicând tonul. Amenințarea lui Antil este prea serioasă pentru a fi ignorată, indiferent dacă pare prostească. Numai că, în lumina victoriilor venusiene, mie nu mi se pare câtuși de puțin prostească. Propun să plec într-acolo, însoțit de amiralul von Blumdorff, în calitate de emisar. Înainte de a declanșa un atac, să vedem despre ce-i vorba...

Pentru prima dată, luă cuvântul taciturnul Președinte Pământean, Jules Debuc:

— Propunerea lui Karl Frantor mi se pare rezonabilă. Sunt de acord. Există obiecții?

Nu existară, deși Heersen pufni și se strâmbă cu dispreț. Astfel, peste o săptămână, Karl Frantor însoți flota terestră care porni către Venus.

După o absență de cinci ani, planeta i se păru schimbată lui Karl. Rămăsese la fel de umedă, la fel de monoton peisajul ei alb-sur, la fel de presărată de cupolele orașelor... și totuși, cumva diferită.

Dacă odinioară pământenii îngâmfați se plimbau cu o

Perioada Campbell

superioritate disprețuitoare printre venusienii înfricoșați, acum aceștia din urmă răsturnaseră situația. *Afrodopolis* era pe de-a întregul un oraș al băștinașilor, iar în cabinetul fostului guvernator se afla... Antil.

Karl îl privi cu suspiciune, neștiind ce să spună.

— Nu mă așteptam să te văd aici, reuși el să articuleze în cele din urmă. Tu... pacifistul...

— Alegerea nu mi-a aparținut. Condițiile au impus-o. Dar tu!? Nu m-am așteptat ca *tu* să fii ambasadorul Pământului.

— Cu ani în urmă, ai proferat amenințarea aceea prostească și de aceea eu am fost cel mai pesimist în privința răscoalei voastre. După cum vezi, acum m-am întors, dar nu sunt singur.

Și pământeanul indică vag cu mâna în sus, unde navele spațiale așteptau nemișcate și teribile.

— Ai venit să mă ameninți? pufni celălalt.

—În nici un caz! Vreau doar să aflu care vă sunt intențiile și propunerile.

— Asta-i foarte ușor. Venus își dorește independența. În schimb, vă oferim prietenia noastră, precum și un comerț liber, fără restricții.

— Vă așteptați să acceptăm fără împotrivire?

— Sper c-o veți face... pentru binele Pământului.

Karl suspină și se lăsă pe spate în scaun, cu o expresie exasperată.

— Pentru numele lui Dumnezeu, s-a terminat cu aluziile misterioase și amenințările voalate! Spune-mi despre ce-i vorba. Cum ați reușit să cuceriți cu atâta ușurință *Afrodopolis* și celelalte orașe?

— Am fost siliți s-o facem. N-am dorit-o. – Glasul lui Antil se pițigăia din cauza agitației. N-au fost de acord să accepte condițiile noastre oneste de capitulare și au început să tragă cu tunurile. Am... am fost nevoiți să

folosim... arma. După aceea, a trebuit să-i ucidem pe cei mai mulți... din milă.

— Nu înțeleg. Despre ce armă vorbești?

— Îți amintești incursiunea noastră în ruinele lui *Ash-taz-zor*, Karl? Odăița secretă... plăcuța cu scrierea străveche... cei cinci cilindri...?

— Mă gândisem eu, încuviință sumbru pământeanul, dar nu fusesem sigur.

— Era o armă teribilă. - Antil vorbea din ce în ce mai repede, ca și cum îl îngrozea însăși amintirea ei. - Strămoșii au descoperit-o... dar n-au întrebuintat-o niciodată. Au ascuns-o, deși nu-mi dau seama de ce n-au distrus-o. Îmi pare rău că n-au făcut-o, realmente îmi pare rău! Însă eu am găsit-o și trebuia să o folosesc... pentru binele lui Venus.

Glasul îi coborî până la nivelul unei șoapte; cu o evidentă sfortare, Antil își adună curajul necesar explicației.

— Cilindrii aceia micuți și inofensivi pe care i-ai văzut atunci, Karl, erau capabili să producă un câmp de forță de o natură necunoscută - dând dovadă de o mare înțelepciune, strămoșii n-au lăsat nici un fel de detalii în această direcție - care are puterea de a decupla creierul de minte.

— Cum? - Karl rămăsese cu gura deschisă. - Ce tot spui acolo?

— Cu siguranță, trebuie să știi că creierul este doar *localizarea* minții, nu mintea în sine. Natura „minții” constituie un mister, care a rămas necunoscut chiar și pentru strămoși. Indiferent care ar fi ea, se folosește de creier ca de un intermediar pentru accesul în lumea materială.

— Am înțeles. Arma voastră separă mintea de creier... o lasă neajutorată, aidoma unui pilot lipsit de comenzile navei.

Antil încuviință cu solemnitate.

Perioada Campbell

— Ai văzut vreodată un animal lipsit de cerebel? Întrebă el brusc.

— Da, un câine... în laboratorul de biologie din colegiu.

— Vino, atunci. O să-ți arăt un om lipsit de cerebel.

Karl îl urmă pe venusian până la un ascensor. În vreme ce cobora spre nivelul cel mai de jos – al închisorii – își simțea mintea buimăcită. Oscilând între oroare și furie, era pe rând mânat de impulsul irațional de a fugi și de dorința la fel de illogică de a-l ucide pe venusianul de alături. Părăsi amețit liftul și-l urmă pe Antil printr-un coridor slab iluminat, șerpuind printre celule mici.

— Aici!

Glasul lui Antil îl trezi pe Karl precum un șuvoi de apă înghețată. Bărbatul se uită în direcția degetului venusianului și privi cu o repulsie fascinantă la silueta omenească ce se afla acolo.

În privința formei, era fără îndoială omenească... totuși inumană. Individul stătea direct pe sol, iar ochii se căscau larg spre peretele de piatră din fața lui. Ochi goliți de suflet, buze întredeschise dintre care se prelingea salivă, degete ce se mișcau fără noimă. Îngrețoșat, pământeanul își feri iute privirea.

— Nu este chiar lipsit de cerebel, murmură Antil. Din punct de vedere organic, creierul lui e perfect. Atât doar că nu-i... cuplat.

— Atunci cum trăiește? De ce nu moare?

— Sistemul autonom este neatins. Poți să-l ridici în picioare și nu-și va pierde echilibrul, chiar dacă-l vei împinge. Inima continuă să-i bată. Respiră. Dacă îi introduci dumicați în gură, îi înghite, deși ar muri de inaniție dacă te-ai mulțumi să-i lași mâncarea în față. Este... un fel de viață]

totuși mai bine ar fi mort, întrucât decuplarea e ireversibilă.

— E oribil... oribil...

— Chiar mai rău decât bănuiești. Sunt convins că undeva, în învelișul corpului, mintea continuă să existe nevătămată. Fiind înțemnițată într-un trup pe care nu-l poate controla, oare cât de torturată este?

— Nu trebuie să înfrângeți Pământul printr-o brutalitate inimaginabilă! se încordă brusc Karl. Este o armă incredibil de crudă, totuși nu mai ucigașă decât multe din armele noastre. Veți plăti pentru asta!

— Te rog, Karl, nu pricepi nici măcar o milionime din capacitatea de ucidere a „Câmpului Decuplator”. El este independent de spațiu și poate chiar de timp, așa încât raza sa poate fi extinsă aproape la nesfârșit. Știi că a fost necesară o singură descărcare a lui pentru ca toate ființele cu sânge cald din *Afrodopolis* să devină neajutorate? Vocea venusianului creștea în intensitate. Știi că pot scărda ÎNTREGUL PĂMÂNT în Câmp - pentru a vă transforma pe voi, toate miliardele de oameni, în copii ale acestui nenorocit, DINTR-O SINGURĂ LOVITURĂ?

— Ticălosule! șuieră pământeanul, recunoscându-și cu greutate propriul glas. Tu ești singurul care cunoaște secretul acestui Câmp blestemat?

Antil izbucni într-un râs spart.

— Da, Karl, vina cade numai pe umerii mei! Cu toate acestea, nu ai rezolva nimic dacă m-ai ucide. Dacă eu mor, alții vor ști unde să caute instrucțiunile - indivizi care nu privesc Pământul cu aceeași îngăduință ca mine. Nu-mi poți face absolut nimic, deoarece moartea mea ar însemna sfârșitul lumii tale.

Pământeanul era complet buimac. Mărturisirea celui alt, precum și faptul că abia acum înțelegea grozăvia puterii pe care acesta o deținea îl zdrobiseră.

— Cedez, murmură el, cedez... Ce să le spun alor mei?

Perioada Campbell

— Spune-le care sunt condițiile mele și ce aş fi în stare să fac, dacă aş dori.

Karl se feri de venusian, de parcă simpla lui atingere ar fi putut aduce moartea.

— O să le spun.

— Mai spune-le că Venus nu este răzbunător. Nu dorim să folosim arma... este prea teribilă. Dacă ne vor asigura independența în condițiile formulate de noi și ne vor permite să ne luăm anumite precauții înțelepte prin care să evităm o viitoare înrobire, atunci vom detona cei cinci cilindri ca și instrucțiunile de utilizare, expediindu-le în Soare.

Vocea pământeanului rămase tot o șoaptă:

— Le voi spune...

Amiralul von Blumdorff era tot atât de prusac pe cât îl arăta numele, iar convingerile sale militare se bazau pur și simplu pe aplicarea brutală a forței. În mod firesc, reacția sa față de raportul lui Karl a fost explozivă prin disprețul sarcastic.

— Idiotule, se răsti el la tânăr, asta înseamnă să vorbești, să stai la discuții, să negociezi! *îndrăznești* să te-ntorci la mine cu basmele astea despre arme misterioase și forțe neștiute? Ai acceptat ca atare, fără nici o dovadă, tot ce ți-a spus blestematul ăla de broscoi și te-ai predat ca un mizerabil! N-ai putut să-l *ameninți*, să *minți*, să tragi o *cacealma*?

— El nu m-a amenințat, nu m-a mințit și nu mi-a tras o cacealma, răspunse Karl. A spus purul adevăr. Dacă l-ai fi văzut pe omul acela lipsit de creier...

— Prostii! Tocmai aceea este partea cea mai de neiertat din toată blestemăția. Ți-au arătat un dement, un retardat

și nimic mai mult, ți-au spus „Asta-i arma noastră!” și tu ai acceptat fără să clipești! Au făcut și altceva decât să vorbească? Ți-au făcut o demonstrație cu arma? Ți-au arătat-o măcar?

— Bineînțeles că nu mi-au făcut nici o demonstrație. Arma este mortală. Nu intenționau să ucidă un venusian ca să-mi satisfacă curiozitatea. Cât despre faptul că nu mi-au arătat-o... ei bine, *tu* i-ai arăta inamicului atuurile tale? Dacă poți, răspunde-mi *tu* acum la câteva întrebări! De ce este Antil atât de sigur pe el? Cum a cucerit planeta cu atâta ușurință?

— Recunosc că nu pot da o explicație, dar asta nu înseamnă că explicația lor este cea adevărată. Oricum, m-am săturat de vorbe! O să-i atacăm și la dracu' cu atâtea speculații. O să pun rachetele pe ei și-o să poți vedea cum le iese cacealmaua pe nasurile alea urâte.

— Amirale, *trebuie* să transmiți raportul meu Președintelui!

— O s-o fac... după ce trimit *Afrodopolis*-ul pe lumea cealaltă!

Apoi, von Blumdorff se răsuci către consola de comunicații și urlă:

— Atenție către toate navele! Ocupați formațiunea de atac! În cincisprezece minute, vom ataca, folosind toate rachetele. Anunță-l pe căpitanul Larsen, se adresează el ajutorului său, să-i informeze pe cei din *Afrodopolis* că au la dispoziție un sfert de oră ca să ridice steagul alb.

Minutele care s-au scurs după aceea au fost tensionate, înnebunitoare pentru Karl Frantor. El rămase tăcut, cu capul în palme, iar țăcănitul slab al cronometrului ce marca sfârșitul fiecărui minut îi suna precum o detunătură în urechi. Număra în șoaptă toate clicurile - 8, 9, 10. Dumnezeule!

Doar cinci minute până la o moarte sigură! *Sau era*

Perioada Campbell

posibil să nu fi fost așa? Să fi avut dreptate von Blumdorff? Să fi încercat venusienii o cacealma de proporții?

Un asistent apăru în cabină și salută milităros.

— Verzii tocmai au răspuns, domnule amiral.

— Ei bine..., se aplecă înainte von Blumdorff nerăbdător.

— Au transmis: „Solicităm imperios flotei să nu atace. În caz contrar, nu răspundem de consecințe.”

— Atât?!

— Da, domnule.

Amiralul izbucni într-un torent de obscenități teribile.

— Mama lor de păcătoși! răcni el. Joacă tare până-n ultima clipă!

Chiar în momentul acela, cele cincisprezece minute se încheiară și puternica flotă intră în acțiune. Una câte una, navele picară spre vâlul de nori al celei de-a doua planete. Von Blumdorff rânji mulțumit, admirând spectacolul impresionant de pe monitor... până ce formațiunea de luptă perfect geometrică se destrămă pe neașteptate.

Amiralul se holbă și se frecă la ochi. Prima jumătate a flotei pur și simplu înnebunise. Mai întâi, navele oscilaseră pe traiectoriile lor, apoi viraseră și se îndepărtaseră în direcții lipsite de noimă.

După aceea, cealaltă jumătate a flotei începu să-l bombardeze cu rapoarte – navele ce dăduseră bir cu fugiții nu mai răspundeau la apeluri.

Atacul asupra lui *Afrodoopolis* iu anulat imediat, după care se emise ordinul de capturare a navelor desprinse din formațiune. Von Blumdorff se plimba de colo-colo, smulgându-și părul din cap.

— Este arma, mormăi inexpressiv Karl Frantor, apoi reveni la tăcerea lui anterioară.

Isaac Asimov

Dinspre *Afrodopolis* nu sosi nici un mesaj.

Timp de peste două ore, piloții tereștri se luptară cu propriii lor colegi. Urmând traiectoriile aleatorii ale navelor afectate, se apropiară de acestea și se cuplară cu ele. După joncțiuni, prin manevrarea duzelor direcționale, zborurile bune fură oprite. Douăzeci de nave n-au fost însă niciodată ajunse; unele continuară să se învârtă în jurul Soarelui, altele se pierdură în hăurile spațiului, iar câteva se prăbușiră pe Venus.

Când navele recuperate au fost deschise, echipele de salvare au încremenit de oroare. *În fiecare navă se găseau șaptezeci și cinci de Învelișuri umanoide lipsite de minți, cu privirea ațintită în gol. Nu rămăsese nici măcar un singur om.*

Primii care au văzut tragedia au urlat îngroziți și au fugit speriați. Alții au vomitat și și-au ferit ochii. Un ofițer a estimat situația dintr-o privire, a scos cu calm pistolul și a ucis întregul echipaj lipsit de minte.

După aflarea tuturor rapoartelor, mândria și aroganța amiralului von Blumdorff se transformară în neputință și umilință. Când unul dintre piloții afectați i-a fost adus, se retrase clătinându-se din fața lui.

Karl Frantor îl privi cu ochi încercănați.

— Ei bine, amirale, ești mulțumit?

Von Blumdorff nu-i răspunse. Își scoase pistolul și, înainte să-l poată opri cineva, își trase un glonț în tâmplă.

Karl Frantor se afla din nou la o ședință la care participau Președintele și cabinetul său, în fața unui grup de bărbați speriați și cu moralul la pământ. Raportul lui fusese limpede și nu lăsa nici o îndoială în privința măsurilor ce urmau să fie luate.

Perioada Campbell

Președintele Debuc îl privi pe omul fără cerebel, pe care tânărul îl adusese cu el drept dovadă.

— Suntem terminați! spuse el. Trebuie să ne predăm necondiționat, să ne lăsăm la mila lor! Dar într-o bună zi... Și ochii Ti scânteiară răzbunători.

— Nu, domnule Președinte! răsună vocea lui Karl. Nu va mai exista „într-o bună zi”. Trebuie să le acordăm venusienilor drepturile firești pe care le solicită: libertate și independență. Trecutul trebuie dat uitării – morții noștri au plătit pentru jumătatea de secol de sclavie a venusienilor. De acum, în sistemul solar va fi întronată o nouă ordine, se va naște o altă orânduire.

Președintele își coborî capul gânditor, apoi, după câteva clipe, îl ridică din nou, semeț.

— Ai dreptate, încuviință el hotărât, nu mai trebuie să ne gândim la răzbunare!

Peste alte două luni, tratatul de pace a fost semnat și Venus a devenit ceea ce este și în prezent – o putere independentă și suverană. Iar o dată cu semnarea tratatului, un punctuleț sclipitor porni spre Soare. Era... arma prea teribilă pentru a fi folosită.

5. METIȘII

Astonishing Stories, februarie 1940

Jefferson Scanlon își șterse fruntea asudată și inspiră adânc. Întinse un deget ezitant spre comutator... apoi se răzgândi. Prototipul său cel mai recent, reprezentând mai bine de trei luni de muncă susținută, constituia ultima speranță. Investise în el mare parte din cei cincisprezece mii de dolari pe care izbutise să-i împrumute. Iar acum, manipularea unui comutator avea să arate dacă avusese ori nu succes.

Blestemându-se pentru lașitate, Scanlon apucă ferm maneta. O coborî brusc, apoi o ridică printr-o mișcare rapidă. Nu se întâmplă nimic... oricât de atent privise, ochii lui nu zăriseră nici o urmă a fulgerului de energie. Simți un nod în stomac și coborî din nou, cu furie, maneta, lăsând comutatorul în poziția închis. Nu se petrecuse nimic; mașinăria era un alt eșec.

Își îngropă în palme capul care-i bubuia și gemu:

— Doamne! Trebuia să funcționeze... așa s-ar fi cuvenit... Calculele sunt corecte și am produs câmpurile dorite. Conform legilor fizicii, atomul trebuia să se dezintegreze.

Se sculă, ridică maneta inutilă și începu să se plimbe prin odaie, afundat în gânduri.

Ipotezele lui erau corecte... Echipamentul fusese construit conform ecuațiilor... Dacă ipotezele erau corecte, atunci echipamentul trebuia să fie de vină. Dar dacă echipamentul era bun, atunci ipotezele...

— Plec de aici, până n-o iau razna! se adresă Scanlon pereților.

Perioada Campbell

Își luă haina și pălăria din cuierul dinapoia ușii și părăsi casa grăbit, trântind ușa cu furie.

Energie nucleară. Energie nucleară! *Energie nucleară!*

Cele două cuvinte l se învâртеau întruna în creier, aidoma unul refren înnebunitor. Cântecul unei sirene! Îl ademenea, târându-l spre distrugere, deoarece visul său îl făcuse să renunțe la un post sigur și confortabil la Institutul de Tehnologie Massachusetts. Îmbătrânise la numai treizeci de ani – elanurile tinereții rămăseseră mult în urmă – fiind pe punctul de a ajunge un ratat.

Iar acum și banii i se topeau cu rapiditate. Dacă iubirea pentru bani reprezintă cauza tuturor relelor, în mod clar nevoia de bani este cauza disperării. Scanlon surâse gândindu-se la această idee – i se părea elegantă.

Desigur, dacă ar fi reușit vreodată să astupe gaura dintre teorie și practică l-ar fi așteptat lucruri minunate. Întreaga lume ar fi fost a lui, până și Marte, ba chiar și planetele neexplorate. Toată numai a lui. Nu trebuia decât să afle ce anume greșise în ecuații... ba nu, ecuațiile le verificase, era o problemă legată de echipament. Deși... Oftă din nou, sonor.

Gândurile sale sumbre fură brusc întrerupte de hărmălaia unor băieți. Scanlon se încruntă. Detesta zgomotele, mai cu seamă atunci când era deprimat.

Strigătele sporiră treptat, transformându-se în cuvinte inteligibile.

— Prinde-l, Johnny!

— Hopa... ia uitați-vă cum fuge!

O duzină de băieți apărură dinapoia unei clădiri masive ce se afla la nici două sute de metri, alergând de-a valma în direcția bărbatului.

Fără să vrea, acesta îi privi cu curiozitate. Se fugăreau cu voioșia aceea energică specifică tuturor copiilor. În umbrele înserării, urmăritul era greu de distins. Scanlon miji ochii și privi cu atenție. O siluetă singulară se distingea în fața celorlalți, gonind cu disperare.

Scanlon fu cât pe aici să-și scape pipa de surpriză, deoarece urmăritul era un tween, un metis din părinți pământeni și marțieni. Nu putea confunda părul alb și sârmos, care se zburlea rigid în toate direcțiile, precum acele unui porc spinos. Oare ce căuta ființa *aceea* în afara internatului?

Băieții îl ajunseră din nou pe tween și fugarul dispăru printre ei. Strigătele sporiră în intensitate. Șocat, Scanlon văzu o bătă ridicându-se și coborând cu o bufnitură. Revoltat pe propria-i indiferență față de maltratarea nemiloasă a unei creaturi neajutorate, se năpusti spre grămadă, fluturându-și pumnii.

— Plecați, fir-ați ai naibii! Ștergeți-o, până nu... – Și vârful pantofului său contactă în mod violent turul celui mai apropiat huligan, în timp ce brațele sale doborâra alți doi.

Apariția noilor forțe modifică situația în mod considerabil. Chiar dacă dețin superioritatea numerică, băieții au o teamă instinctivă de adulți – mai cu seamă de unul care urlă feroce, așa cum făcea Scanlon. Prin urmare, bătaușii se risipiră aproape instantaneu și bărbatul rămase singur cu tweenul, care zăcea pe jumătate ghemuit și, printre suspine și gâfâituri, azvârlea căutături temătoare și nesigure spre salvatorul său.

— Te-au rănit? Întrebă Scanlon aspru.

— Nu, domnule. – Tweenul se sculă de jos și creasta înaltă a părului său argintiu se legănă. – Mi-am sucit puțin glezna, dar pot umbla. Acum pot să plec. Vă mulțumesc mult că m-ați scăpat.

— Stai așa! Așteaptă!

Perioada Campbell

Glasul lui Scanlon devenise mult mai blând, fiindcă bărbatul își dăduse seama că, deși aproape adult, tweenul era incredibil de slab; hainele sale erau niște zdrențe murdare, iar expresia de pe chipul scofâlcit înduioșa prin oboseala ei absolută.

— la stai, repetă el, când tweenul se opri și se întoarse. Nu ți-e foame?

Fața celui alt se schimonosi, ca și cum în sufletul lui s-ar fi dat o bătălie teribilă.

— Ba da, puțin, răspunse el cu o voce scăzută, rușinată.

— Se vede. Hai cu mine, arată Scanlon cu degetul mare în direcția casei. Trebuie să mănânci ceva. Se pare că nu ți-ar prinde rău nici o baie și niște haine curate.

Zicând acestea, savantul se răsuci pe călcâie și porni înainte, fără să mai scoată nici un cuvânt.

— Cred că ar fi bine să începi cu o baie, băiete! spuse el, după ce intrară în vestibulul locuinței. Uite, ușa-i acolo. Intră repede și încuie-te pe dinăuntru până nu te vede Beulah.

Avertismentul lui venise prea târziu. Un icnet brusc, de surpriză, îl făcu pe Scanlon să se răsucească pe călcâie, cu o expresie de vinovăție întipărită pe față, iar pe tween să se pitească înapoia cuierului.

Beulah, menajera lui Scanlon, se repezi spre ei; pe chipul ei, altfel calm, se încrucișau fulgere de indignare, iar trupul scund și durdiliu radia exasperarea prin toți porii.

— Jefferson Scanlon! Jefferson! – Femeia privi cu dezgust înspre tween. – Cum poți aduce așa ceva în casă? Ți-ai pierdut orice bun simț?

Bietul tween fu copleșit de revărsarea aceea de mânie, însă după primul moment de panică Scanlon își reveni.

— Haide, haide, Beulah! Bietul de el este lihnit, obosit, bătut de derbedei și tu n-ai deloc milă. Mă dezamăgești...

— Te dezamăgesc! pufni menajera, deși înduioșată. Din

Isaac Asimov

cauza mizerabilului *ăsta*. Locul lui este în internatele unde-i țin pe asemenea monștri!

— Bine, vom discuta despre asta mai târziu. Haide, băiete, du-te și fă o baie. Beulah, vezi dacă nu găsești niște haine vechi de-ale mele...

Cu o ultimă privire dezaprobatoare, femeia părăsi antreul.

— N-o băga-n seamă, băiete! spuse Scanlon. Mi-a fost doică, și mă privește încă oarecum posesiv. N-o să-ți facă nici un rău. Mergi și îmbăiază-te!

Când, în cele din urmă, luă loc la masa din sufragerie, tweenul părea cu totul altă persoană. După îndepărtarea stratului de murdărie, chipul său ascuțit era destul de arătos, iar fruntea înaltă îi conferea un aspect de intelectual. Părul continua să-i stea vertical, ridicându-se la treizeci de centimetri deasupra capului, în ciuda faptului că-l udase din belșug. Sub lumina lămpii, albeața lui sclipitoare căpătase o demnitate impunătoare și Scanlon își șterse din minte impresia de urâtenie.

— Îți place friptura rece de pui? întrebă inventatorul.

— Da, *sigur că* da! veni răspunsul entuziast.

— Atunci, sări pe ea! După ce termini ce-i în farfurie, mai poți primi o porție. Servește-te cu orice dorești.

Ochii celui alt sclipiră, apoi tweenul se apucă să înfulece cu nădejde – în câteva minute, masa se goli.

— Bun! rosti Scanlon după ce terminară de mâncat, acum cred că mi-ai putea răspunde la câteva întrebări. Cum te numești?

— Ei îmi spun Max.

— Aha! Mai ai și alt nume?

Tweenul înălță din umeri.

Perioada Campbell

— Ei nu-mi spun decât Max... atunci când îmi vorbesc. Nu cred că un metis are nevoie de două nume.

Amărăciunea din vocea sa nu putea fi confundată.

— De ce fugeai pe aici? De ce nu ai rămas acolo unde locuiești?

— Stăteam într-un internat. Orice este mai bun decât internatul, chiar și lumea din exterior, pe care n-am văzut-o niciodată. Mai cu seamă după moartea lui Tom...

— Cine a fost Tom? Întrebă Scanlon cu blândețe.

— Tot ca mine... Era mai tânăr - avea doar cincisprezece ani - dar a murit. Ridică privirea și ochii îi scânteiară de mânie. *Ei* l-au ucis, domnule Scanlon. Era un băiat atât de prietenos... Nu putea suporta singurătatea, așa ca mine. Avea nevoie de prieteni și de distracții și... și nu mă avea decât pe mine. Nimeni nu voia să-i vorbească, fiindcă era metis. Iar când a murit, n-am mai rezistat nici eu. Am plecat.

— Nu trebuia să procedezi așa, Max. Nu ești precum ceilalți și nu toți te înțeleg. Totuși, cred că s-a făcut ceva pentru tine. După cum vorbești, ai primit o educație...

— Sigur că da, încuviință tweenul posac, dar trebuia să stau într-un colț, cât mai departe de restul. Mă lăsau însă să citesc orice doream, și pentru *asta* le sunt recunoscător.

— Vezi? N-ai fost tratat chiar atât de rău.

Max își înălță capul și-l privi suspicios.

— N-o să mă trimiteți înapoi, nu-i așa?

Se ridicase pe jumătate, de pe scaun, lăsând impresia că era gata s-o ia la goană. Scanlon tuși stingherit.

— Sigur... dacă nu vrei să te-ntorci, n-o să te oblig. Cred totuși c-ar fi mai bine.

— Nu-i adevărat! strigă Max.

— Bine, bine, cum dorești! Acum, însă, ar fi mai bine să mergi la culcare. Ai nevoie de somn. O să discutăm mâine dimineață...

Isaac Asimov

Îl conduse la etaj pe tweenul încă suspicios și-i arătă un dormitor micuț:

— Aici vei dormi în noaptea asta. Eu voi fi în camera de alături așa că dacă ai nevoie de ceva, ajunge să strigi. – Se întoarse gata să plece, apoi își aminti ceva. – Te rog un singur lucru, să nu-ncerci să fugi!

— Vă dau cuvântul de onoare că n-o s-o fac!

Scanlon se retrase gânditor în odaia pe care o denumea „cabinet”. Aprinse un lampadar și se instalează într-un fotoliu uzat. Minute în șir rămase acolo fără să se clintească și, pentru prima dată după șase ani, nu se gândi la visul său legat de energia nucleară.

La ușă răsună un ciocănit slab; la auzul invitației mormăite, în încăpere pătrunse Beulah. Femeia era încruntată și își țuguiase buzele. Se opri în fața lui, punându-și mâinile în șolduri.

— Jefferson, Jefferson! Nu-mi vine să cred că ai putut face una ca asta! Dacă ar ști biata ta mamă...

— la loc, Beulah, îi indică bărbatul un scaun, și nu-ți mai face griji în legătură cu mama. N-ar fi deranjat-o deloc...

— Nu. Și tatăl tău a fost un fraier bun la suflet. Tu semeni leit cu el, Jefferson. Mai întâi, ți-ai cheltuit toți banii pe mașinăriile alea care pot arunca oricând casa în aer și acum ai cules de pe stradă creatura asta oribilă... Spune-mi, Jefferson – urmă o pauză solemnă și amenințătoare – te gândești să-l *păstrezi*?

Scanlon surâse melancolic.

— Cred că da, Beulah. Nu prea am de ales.

O săptămână mai târziu, Scanlon se găsea în atelier. În noaptea anterioară, în creierul său, revigorat după sosirea lui Max, care alungase monotonia, se conturase o posibilă

Perioada Campbell

soluție. Poate că unele componente erau defecte. Până și un neajuns minor putea să facă aparatura inoperantă.

Se apucă de treabă cu ardoare. După o jumătate de oră, mașina se afla demontată pe bancul de lucru, iar Scanlon o examina posomorât.

Nici nu auzi ușa deschizându-se și după aceea închizându-se încetisor. Abia după ce intrusul tuși de două ori, inventatorul absorbit își dădu seama că nu mai era singur.

— Ah... Max... Privirea lui absentă se focaliză asupra tweenului: Dorești să discuți cu mine?

— Dacă sunteți ocupat, domnule Scanlon, pot aștepta. (Săptămâna care trecuse nu-i modificase comportamentul timid.) În camera mea sunt atât de multe cărți...

— Cărți? Ah, bine, o să le iau de acolo, dacă te încurcă. Bănuiesc că nu te interesează-din câte-mi amintesc, sunt în majoritate manuale, nițel cam avansate pentru tine...

— Nu, nu sunt chiar atât de dificile, îl liniști Max și-i arătă o carte pe care o ținea în mână. Voiam doar să-mi explicați ceva aici, în Mecanica Cuantică. Nu cunosc încă perfect calculul integral și mă sâcâie. Stați puțin... găsesc imediat.

Tweenul începu să răsfoiască grăbit paginile, dar se opri brusc, dându-și seama de situația din jur.

— Oh... v-ați demontat prototipul?

Întrebarea îi reaminti bărbatului problemele cu care se confrunta.

— Nu, surâse el amar, nu încă. Mă gândisem că poate era ceva-n neregulă cu etanșarea ori cu contactele... Nu-i cazul... Am greșit pe undeva.

— Îmi pare rău, domnule Scanlon! făcu tweenul și fruntea lui netedă se încruntă a jale.

— Partea cea mai rea este că nu-mi pot da seama ce anume am greșit. Sunt sigur că teoria e perfectă - am

verificat-o în toate modalitățile care-mi sunt accesibile. Am reluat calculele de nu mai știu câte ori și de fiecare dată a ieșit același lucru. Câmpurile de distorsiune spațială cu o anumită intensitate vor dezagrega atomul! Numai că nu se întâmplă așa.

— Pot să mă uit și eu la ecuații?

Scanlon îl privi întrebător pe tween, dar nu zări pe chipul lui decât interesul cel mai serios. Ridică din umeri.

— Uite-le - sub teancul acela de foi de pe masă. Nu știu însă dacă vei reuși să le descifrezi. Nu m-am simțit în stare să le dactilografiez și am un scris destul de neciteț.

Max le examinează cu atenție, parcurgând filele pe rând.

— Cred că mă cam depășesc.

— Mă așteptasem la asta, zâmbi inventatorul.

Apoi bărbatul privi în jurul lui la încăperea ticsită de aparatură și fu cuprins de un neașteptat val de furie. De ce nu funcționa drăcia? Se sculă brusc și-și luă haina.

— O să lipsesc câteva ore, Max, anunță el. Spune-i lui Beulah să nu gătească pentru prânz... Până mă-ntorc eu, mâncarea s-ar răci.

Când Scanlon deschise ușa casei, era după-amiază și se simțea îndeajuns de hămesit pentru ca să nu-și dea seama imediat că în atelier lucra cineva. Apoi auzi un bâzâit strident, urmat de o tăcere, iarăși bâzâitul, suprapus acum unei pârlături ascutite ce dură o secundă, și din nou liniște.

Străbătu holul în grabă și deschise brusc ușa atelierului. Imaginea dinăuntru îl încremeni într-o expresie de totală uluire și neînțelegere buimăcită.

Treptat, bărbatul pricepu mesajele pe care i le expediau simțurile. Prețiosul lui motor nuclear fusese asamblat la loc, dar într-o manieră atât de ciudată încât nici chiar ochii lui

Perioada Campbell

de expert nu puteau distinge o relație logică între diversele componente.

Se întrebă prostește dacă nu cumva trăia un coșmar sau dacă nu avea de-a face cu o glumă proastă, pentru ca apoi totul să-i devină brusc limpede, întrucât în capătul opus al încăperii se zărea, ițindu-se deasupra unui banc de lucru, creasta inconfundabilă de păr argintiu, legănându-se lent dintr-o parte în cealaltă, o dată cu mișcările nevăzutului ei posesor.

— Max! exclamă inventatorul alarmat și în același timp nervos.

În mod evident, tânărul dăduse frâu liber curiozității sale, lăsându-se antrenat în experimente prostești și periculoase.

Auzindu-l, tweenul înălță o față palidă care, la vederea gazdei sale, se îmbujoră vizibil. Se apropie de Scanlon cu pași ezitanți.

— Ce-ai făcut? strigă acesta privindu-l furios. Știi cu ce te-ai jucat? Prin chestia asta trece suficient curent electric încât să te electrocuteze de câteva ori.

— Iertați-mă, domnule Scanlon! Când m-am uitat la ecuații, mi-a trecut prin minte o idee cam năstrușnică, dar m-am temut să spun ceva, fiindcă dumneavoastră știți mult mai multe decât mine. După ce ați plecat, n-am putut rezista tentației de a face o încercare, deși nu intenționasem să ajung până aici. Crezusem că voi reuși să demontez echipamentul înainte de întoarcerea dumneavoastră.

Preț de câteva minute, tăcerea fu atotstăpânitoare. Când Scanlon vorbi din nou, vocea lui avea un ton straniu.

— Ei bine, ce ai făcut?

— N-o să vă supărați?

— Este nițel cam târziu pentru asta. Oricum, n-ai fi putut să faci mai rău decât mine.

Isaac Asimov

— Am observat în ecuațiile dumneavoastră - metisul ridică o filă, apoi încă una - că ori de câte ori apare expresia ce reprezintă câmpurile de distorsiune spațială, ea este reprezentată ca fiind funcție de x^2 plus y^2 plus z^2 . Întrucât câmpurile sunt întotdeauna niște constante, asta dă ecuația unei sfere.

Scanlon încuviință din cap, apoi adăugă:

— Am observat și eu asta, dar n-are legătură cu problema.

— Ei bine, *eu* am considerat că ar putea indica *aranjamentul* necesar al câmpurilor, de aceea am deconectat distorsionatorii și i-am configurat într-o sferă.

Gura inventatorului rămase căscată. Reconfigurarea misterioasă a echipamentului său părea acum clară, ba și mai mult, perfect logică.

— Funcționează? Întrebă el.

— Nu sunt tocmai sigur. Componentele n-au fost construite pentru această asamblare, așa că nu-i decât o improvizație. Se mai adaugă după aceea eroarea de constantă...

— Dar *funcționează*? La naiba, închide circuitul de curent! îi ordonă Scanlon, clocotind de nerăbdare.

—În regulă, dați-vă înapoi! Am redus intensitatea la o zecime, astfel ca energia de ieșire să nu fie mai mare decât capacitatea noastră de preluare.

Tweenul apăsă iute maneta și, în momentul contactului, o sferă strălucitoare de foc alb-albăstrui se ivi brusc în incinta centrală din cuarț. Scanlon își feri automat ochii și privi indicatorul ce măsura energia produsă. Acul urca în mod constant și nu se opri decât fiindcă atinsese limita superioară. Sfera continua să ardă, aparent fără degajare

Perioada Campbell

de căldură, deși pe lângă lumina ei, mai intensă decât cea a unei flăcări de magneziu, becurile electrice păleau, căpătând o nuanță de gălbui stins.

Max acționează din nou maneta și sfera de foc se înroși și se stinse, lăsând odaia într-o penumbră roșiatică. Acul indicator reveni la zero, iar Scanlon simți cum genunchii îi cedează.

Bărbatul se lasă să cadă într-un scaun și își îndreptă ochii asupra tweenului agitat, iar în privirea lui exista respect și uimire, ba chiar ceva mai mult – *teamă*. Până atunci, nu-și dăduse seama că musafirul lui nu era nici pământean și nici marțian, ci aparținea unei rase cu totul diferite. Remarca abia acum deosebiri, nu cele fizice, relativ minore, ci profunda și misterioasă prăpastie mintală dintre ei.

— Energia nucleară! croncăni el răgușit. Rezolvată de un băiat care n-are nici măcar douăzeci de ani...

Deruta lui Max părea de-a dreptul dureroasă.

— Dumneavoastră ați făcut partea cu adevărat importantă, domnule Scanlon, întrucât ați lucrat la ea ani în șir. Eu doar am observat un mic detaliu, pe care poate l-ați fi sesizat chiar mâine.

Glasul metisului se stinse înaintea uităturii fixe a inventatorului.

— Energia nucleară... cea mai de seamă realizare a omului de până acum, și noi chiar am obținut-o... noi doi.

Atât bărbatul, cât și adolescentul păreau copleșiți de grandoearea și forța lucrului pe care-l creaseră.

În clipa aceea, epoca Electricității luă sfârșit.

Jefferson Scanlon mestecă satisfăcut coada pipei. Afară ninge și în văzduh se simțea gerul iernii, dar înăuntru, în

universul lui confortabil și călduros, inventatorul fuma și zâmbea pierdut în gânduri. De cealaltă parte a încăperii, Beulah, la fel de fericită și tăcută, fredona încetișor în ritmul andrelor ce clicăiau, oprindu-se doar ocazional, când degetele ei examinau o porțiune mai complicată a tricotajului. În colțul de lângă fereastră stătea Max, citind, ca de obicei. Scanlon se gândi ușor surprins că, în ultima vreme, tweenul își limitase lecturile la romane populare.

Multe se petrecuseră în ultimul an. Scanlon devenise un savant celebru, respectat în întreaga lume, și ar fi fost de-a dreptul straniu ca el să nu se mândrească cu asta. În al doilea rând, la fel de important, energia nucleară reclădea lumea.

Scanlon nu contenea să mulțumească întruna tuturor divinităților pentru faptul că războaiele dispăruseră de peste două secole; altfel, pentru civilizație, descoperirea lui ar fi însemnat lovitura finală. Acum, însă, coaliția Puterilor Mondiale controla enorma putere a Energiei Nucleare, asigura utilizarea ei în scopuri benefice și o introducea în viața Omului în etape lente, gradate, care evitau tulburările economice.

Călătoriile interplanetare fuseseră deja revoluționate. Zborurile riscante spre Venus și Marte se transformaseră în excursii de vacanță ce puteau fi făcute într-un timp de trei ori mai scurt decât până atunci, iar incursiunile către planetele exterioare deveniseră realitate.

Scanlon se lăsă și mai mult pe spate în scaun, reflectând la singura lui nemulțumire ce umbrea acest vast ocean de satisfacție. Max refuzase orice credit pentru invenție; cu fermitate, ba chiar cu violență, el respinsese până și menționarea numelui său. Nedreptatea respectivă îl durea pe Scanlon, totuși, atunci când anunțase descoperirea, se abținuse să pomenească altceva decât „ajutorul unor asistenți capabili”, iar amintirea acestui lucru

Perioada Campbell

Îl făcea să se simtă aidoma unui proxenet josnic.

Un zgomot puternic, neașteptat, îl trezi din reverie. Surprins, el își întoarse ochii către Max, care închisese brusc cartea.

— Hei, făcu Scanlon, ce s-a-ntâmpat?

Tweenul azvârli romanul cât colo și se sculă în picioare, cu buza inferioară răsfântă, având întipărită pe chip o expresie de om necăjit.

— Mă simt singur, asta-i tot!

Inventatorul înghiți nodul care i se pusese în gât și constată că nu-și găsea cuvintele.

— Cred că știu ce-nseamnă asta, Max, spuse el cu blândețe în cele din urmă. Îmi pare rău pentru tine, dar condițiile sunt atât... atât de...

Expresia tânărului se înmuie. Luminându-se la față, acesta își petrecu un braț afectuos în jurul umerilor tatălui său adoptiv.

— Știi bine că nu m-am referit la asta. Pur și simplu... mi-e greu s-o spun, dar asta-i realitatea: uneori simți nevoia să stai de vorbă cu cineva de vârsta ta... cu cineva aidoma ție.

Beulah își înălță capul și-l fulgeră cu privirea pe metis, dar se abținu de la orice comentariu.

— Într-un fel, ai dreptate, fiule, încuviință Scanlon. Un prieten, un tovarăș de joacă rămâne cel mai bun însoțitor și mă tem că nici eu, nici Beulah nu întrunim calitățile necesare pentru așa ceva. După cum spui, cineva aidoma ție ar fi soluția ideală, dar nu-i deloc simplu...

Bărbatul își frecă nasul cu un deget și rămase cu ochii pironiți în tavan. Max deschise gura, ca și cum ar fi vrut să adauge ceva, apoi se răzgândi și se îmbujoră, aparent fără motiv. După aceea, bolborosi pe un ton abia audibil:

— M-am prostit!

Răsucindu-se brusc pe călcâie, tweenul părăsi odaia,

Isaac Asimov

trântind ușa după el. Bărbatul privi în urma lui cu o surprindere nemascată.

— Hm, ciudat mod de a reacționa! De fapt, ce l-a apucat în ultima vreme?

Beulah opri jocul complicat al andrelelor și remarcă tăios:

— Bărbații se nasc proști și orbi în privința asta.

— Chiar așa? sosi imediat replica lui Scanlon. Adică *tu* știi ce-l roade?

— Bineînțeles că știu. Sare-n ochi, ca și cravata asta oribilă pe care o porți. Mi-am dat seama de câteva luni. Bietul de el!

— Vorbești în șarade, Beulah, replică inventatorul, clătinând din cap.

Menajera lăsa andrelele deoparte și-l privi resemnată.

— Foarte simplu. Băiatul are douăzeci de ani. Are nevoie de prieteni.

— Exact ce a zis și el. În *asta* constă minunata ta înțelegere a psihologiei lui?

— Bravo, Jefferson! Cât a trecut de când tu însuși ai avut douăzeci de ani? Vrei să spui că într-adevăr crezi că-i vorba de prietenie *masculină*?

— Ah! Ah! exclamă Scanlon, luminându-se la față și izbucnind în chicote vesele.

— Bun... și ce ai de gând să faci în privința asta?

— Păi... păi, nimic. Ce se *poate* face?

— Nu-i prea frumos să vorbești așa despre protejatul tău, atunci când ești îndeajuns de bogat pentru a cumpăra cinci sute de internate pentru orfani, fără să simți că ai fi cheltuit vreun bănuț. Cel mai simplu lucru ar fi să găsești o tweenă drăguță, care să-i țină tovărășie.

Scanlon își cercetă atent menajera, și o privire de oroare intensă i se întipări pe chip.

— Vorbești serios, Beulah? Încerci cumva să-mi propui

Perioada Campbell

să caut o tweenă pentru Max? Păi... păi ce știu eu despre femei, mai cu seamă despre tweene? Nu știu ce fel de gusturi are puștiul... Pot risca să aleg una care să-i pară o urâțenie.

— Termină cu prostiile, Jefferson! Lăsând la o parte părul acela oribil, ele sunt ca toate femeile, așa că poți alege în mod sigur una drăguță. N-a existat niciodată un burlac bătrân și morocănos care să *n-o* poată face.

— Nu! Eu *n-o s-o* fac! Dintre toate ideile oribile...

— Jefferson, este protejatul tău! Îi datorezi acest lucru!

Cuvintele îl loviră din plin pe inventator.

— Îi datorez, repetă el. Ai dreptate... în privința asta, ai mai multă dreptate decât crezi. – Oftă și încheie: Presupun că trebuie *s-o* fac...

Scanlon se lăsă stângenit de pe un picior pe altul, sub privirea pătrunzătoare a funcționarei acrite, pe al cărei birou o tăbliță îi anunța numele, cu litere mari: „Doamna Martin, Directoare”.

— Luați loc, domnule, rosti ea posacă. Ce doriți?

Bărbatul își dresе glasul. Deja uitase numărul internatelor pe care le vizitase până atunci și începuse să se simtă depășit de sarcină. Își jură în gând că așezământul acesta avea să fie ultimul – fie că găsea o tweenă de vârsta și aspectul dorite, fie că abandona totul...

— Am venit, își începu el discursul pregătit cu grijă dar ușor ezitant, să mă interesez dacă aveți metiși tween. Dacă...

— Avem trei, îl întrerupse directoarea.

— Și fete?

— *Numai* fete, răspunse ea, cu o privire ușor suspicioasă.

Isaac Asimov

— Grozav! Aș dori să le văd, dacă nu v-ar deranja prea mult. Este...

Căutătura înghețată a doamnei Martin rămase neschimbată.

— Scuzați-mă, dar înainte de a continua, doresc să știu dacă intenționați să adoptați o metisă.

— Da, aș *intenționa* acest lucru, dacă întrunesc condițiile necesare. Este o cerere neobișnuită?

— Exact, sosis răspunsul prompt. Într-un asemenea caz, trebuie mai întâi să investigăm în mod minuțios starea financiară și socială a solicitatorului. Guvernul consideră că este preferabil ca aceste creaturi să rămână sub supravegherea statului, de aceea adopția va fi relativ dificilă.

— Știu, doamnă, știu. Am avut o experiență de acest fel cu cincisprezece luni în urmă. Cred că în privința stării sociale și financiare vă pot oferi satisfacție imediată. Mă numesc Jefferson Scanlon...

— Jefferson Scanlon! exclamă femeia pe un ton aproape isteric. – într-o clipă, fața i se lăți într-un surâs slugarnic. – Sigur că da! Ar fi trebuit să vă recunosc... Ce neatenție din partea mea! Vă rog, nu mai sunt necesare alte referințe. Sunt sigură că în cazul dumneavoastră – și chipul îi căpătă o expresie confidențială – nu vor apărea obstacole birocratice.

Apăsă cu violență un buton de pe tăblia biroului.

— Adu-le imediat pe Madeline și pe cele două micuțe! se răsti ea la pedagoga speriată care apărură în prag. Spune-le să se spele și avertizează-le să aibă grijă cum se comportă!

Apoi, doamna Martin își îndreptă din nou atenția spre Scanlon.

— Nu va dura mult, domnule Scanlon. Este realmente o mare onoare să vă avem printre noi și sunt de-a dreptul

Perioada Campbell

jenată de modul cum v-am tratat. Nu v-am recunoscut de la început, deși mi-am dat seama imediat că sunteți o persoană importantă.

Dacă inițial bărbatul fusese iritat de comportamentul anterior al directoarei, acum amabilitatea ei exagerată îl stânjenea cu adevărat. Își șterse de câteva ori fruntea transpirată, răspunzând prin monosilabe la întrebările ce i se adresau. Exasperat, tocmai ajunsese la concluzia că cel mai bun lucru ar fi fost să o ia la sănătoasa, pentru a scăpa din ghearele femeii, când pedagoga le aduse pe tweene și salvă situația.

Scanlon le examinează pe cele trei metise cu interes și bruscă satisfacție. Două erau copile – nu aveau probabil nici zece ani – dar cea de-a treia părea de vreo optsprezece ani și corespundea din toate punctele de vedere.

Silueta ei micuță era zveltă și grațioasă; deși un burlac inveterat, Scanlon nu-și putu reține o ușoară înclinare din cap, în semn de aprobare.

Cu siguranță, Beulah i-ar fi denumit chipul „corespunzător”, iar ochii ei, plecați acum în podea, timizi și derutați, erau de un albastru intens, amănunt pe care bărbatul îl consideră un atu suplimentar.

Până și părul ciudat îi era superb. Nu avea chiar înălțimea crestei lui Max, iar sclipirea sa alb-mătăsoasă reflecta puternic razele de soare.

Tweenele mici se încleștaseră de fusta ei și-i priveau pe cei doi adulți cu ochi dilatați de o spaimă ce creștea o dată cu scurgerea timpului.

— Doamnă Martin, vorbește Scanlon, cred că cea mare corespunde. Este exact ceea ce doream. Îmi puteți spune cât de repede pot fi întocmite actele necesare?

Isaac Asimov

— Ar putea fi gata și mâine, domnule Scanlon. În cazurile speciale, precum cel al dumneavoastră, pot face unele derogări.

— Vă mulțumesc. Atunci mă voi întoarce...

Fu întrerupt de un scâncet sonor. Una dintre micuțele tweene nu mai rezistase și izbucnise în lacrimi; aproape imediat, îi ținu isonul și cealaltă.

— Madeline, strigă directoarea spre fata de optsprezece ani. Te rog să le potolești pe Rose și pe Blanche! Ce-i comportarea aceasta?!

Însăși Madeline părea destul de palidă și, deși zâmbea și le alina pe micuțe, în ochii ei se zăreau lacrimi.

— Poate că domnișoara nu dorește să părăsească internatul, interveni Scanlon. Evident, nu intenționez s-o adopt altfel decât cu deplinul ei acord.

Doamna Martin surâse disprețuitor.

— Nu vor fi nici un fel de probleme, îl asigură și se întoarce către fată. Ai auzit de faimosul Jefferson Scanlon, nu-i așa?

— D... da, doamnă directoare, răspunse fata cu glas scăzut.

— Lăsați-mă pe mine să lămuresc lucrurile, insistă bărbatul. Spune-mi, domnișoară, preferi cu adevărat să rămâi aici?

— Ah, nu! zise ea sincer. Aș fi bucuroasă să plec, deși – și aruncă o privire temătoare spre doamna Martin – am fost tratată foarte bine aici. Însă... ce se va întâmpla cu cele două micuțe? Nu mă au decât pe mine și dacă plec, ele... ele...

Își pierdu stăpânirea de sine și le strânse cu putere pe lângă ea pe cele două copile.

— Nu vreau să le părăsesc, domnule! Nu plângeți, fetițelor! adăugă ea, sărutându-le pe rând. N-o să vă abandonez.'

Perioada Campbell

Scanlon înghiți un nod și se scotoci în buzunare, căutând o batistă pentru a-și sufla nasul. Doamna Martin privea întreaga scenă cu o detașare dezaprobatore.

— Nu băgați în seamă prostiile acestea! spuse ea. Cred că mâine la amiază toate hârtiile vor fi gata.

— Atunci pregătiți-le pentru toate trei fetele, sosi răspunsul răgușit.

— Cum?! Pentru toate trei? Vorbiți serios?

— Cât se poate de serios. O pot face dacă doresc, nu?

— Da, sigur, totuși...

Scanlon plecă brusc, lăsându-le împietrite pe doamna Martin și pe Madeline: prima era cu totul stupefiată, iar a doua în culmea fericirii. Până și puștoaicele de zece ani simțiră schimbarea situației și plânsetele li se potoliră.

Greu de descris surpriza de pe chipul lui Beulah, care îi așteptase la aeroport, atunci când în loc de o tweenă văzu trei. În ansamblu, însă, surpriza a fost una plăcută, fiindcă micuțele Rose și Blanche o îndrăgiră imediat pe menajeră. Prima lor reacție la vederea ei, a fost să-i sărute cu entuziasm obrajii zbârțiți, gest înaintea cărora femeia radie de fericire și le sărută la rându-i.

Beulah fu de-a dreptul încântată de Madeline și-i șopti lui Scanlon că se pricepea la asemenea chestiuni mult mai bine decât o recunoștea.

— Dacă ar fi avut un păr mai de Doamne-ajută, răspunse bărbatul tot în șoaptă, eu însumi aș fi luat-o de soție.

Apoi zâmbise, extrem de mulțumit de sine.

Sosirea lor acasă, după ora prânzului, reprezintă un moment bine regizat. Scanlon îl convinsese pe Max să-l aștepte în pădure, pentru o plimbare, astfel încât Beulah se

apucă imediat să le arate casa noilor venite.

În timp ce le repartiza odăile, menajera sporovăia întruna, glumind și flecărind, până ce fetele își pierdură sfiala și se simțiră de parcă ar fi locuit dintotdeauna acolo.

Pe înserat, femeia o abordă pe Madeline:

— S-a făcut târziu. Vrei să cobori și să mă ajuți la pregătirea cinei pentru bărbați?

Madeline rămase surprinsă.

— *Bărbați?* Mai există cineva, în afara domnului Scanlon?

— Ah, da. Mai este Max. Încă nu l-ai cunoscut.

— Cineva din familie?

— Nu, copilă. Este un alt protejat al domnului Scanlon.

— Ah, înțeleg, roși ea, ridicând involuntar mâinile spre păr.

Beulah pricepu imediat gândurile fetei și adăugă pe un ton mai blând:

— Nu te teme, scumpo! Pe el n-o să-l deranjeze că ești o tweenă.

Din contra, va fi *încântat* să te vadă.

Se dovedi însă că „încântat” era un adjectiv cu totul inadecvat pentru a descrie sentimentele lui Max la vederea Madelinei.

Tânărul pătrunse în casă înaintea lui Scanlon, scoțându-și paltonul și tropăind din picioare ca să-și scuture zăpada.

— Dumnezeu, strigă el spre inventatorul pe jumătate înghețat care-l urma, de ce ai ținut atâta să ne plimbăm pe gerul ăsta? – Apoi, adulmecând ca un cunoscător, se îndreptă grăbit spre sufragerie, spunând: Mi se pare mie, sau miroase a cotlet de miel?

Ajuns în prag se opri însă brusc și icni, ca și cum ar fi

Perioada Campbell

fost gata să se sufoce. Scanlon trecu pe lângă el și se așează pe scaun.

— Haide! i se adresă, amuzat de roșeața ce invadase chipul tânărului, la loc! Azi avem oaspeți. Ele sunt Madeline, Rose și Blanche. Iar acesta este protejatul meu, Max, adăugă, întorcându-se spre fetele așezate în jurul mesei și remarcând cu satisfacție că Madeline își ținea privirea fixată în farfurie.

— Bună seara, rosti tweenul cu ochii cât cepele. Încântat de cunoștință...

Rose și Blanche îi răspunseră vesele, dar Madeline înălță privirea numai pentru o clipă, apoi o coborî din nou.

Cina a fost una neașteptat de tăcută. Deși toată după-amiaza se plânsese de foame, Max lăasă cotletul și cartofii să se răcească în farfurie, în vreme ce Madeline își învârtea furculița prin mâncare, parcă neștiind ce se poate face cu ea. Scanlon și Beulah înfulecară zdravăn, aruncându-și la răstimpuri căutături complice.

După cină, Scanlon se retrase, considerând că în problemele acelea era preferabilă prezența mai plină de tact a unei femei; când, după câteva ore, Beulah intră în cabinetul său, inventatorul își dădu seama dintr-o privire că apreciasse corect.

—Am spart gheața, îl anunță ea încântată. Acum își povestesc viețile și se înțeleg de minune. Continuă totuși să fie reținuți și stau la capetele opuse ale sufrageriei, dar asta va trece... și încă destul de repede.

— Nu-i așa că se potrivesc, Beulah?

— Nici nu se putea o potrivire mai bună. Iar micuțele Rose și Blanche sunt niște îngerași. Tocmai le-am trimis la culcare.

După o scurtă tăcere, Beulah continuă:

— A fost singura ocazie în care tu ai avut dreptate și eu am greșit – când l-ai adus pe Max în casă și eu m-am

împotrivit – dar ocazia aceea valorează la fel de mult cât toate celelalte luate la un loc. Mama ta ar fi fost fericită.

Scanlon dădu din cap gânditor, apoi, după câteva clipe, continuă:

— Regret că nu-i pot face la fel de fericiți pe toți tweenii de pe Pământ. N-ar fi deloc greu... Dacă i-am trata ca pe niște oameni, nu ca pe infractori, și le-am oferi căldura unor cămine...

— Atunci de ce *n-o faci*?

— Exact la asta mă gândeam, răspunse Scanlon, privind-o cu toată seriozitatea pe bătrâna sa menajeră. Imaginează-ți un oraș locuit numai de tweeni, condus de ei, cu autoritățile civile, școlile și instituțiile publice proprii! Un mic univers în interiorul societății noastre, o lume în care tweenii să se poată considera ființe omenești, nu monștri izolați în ghetouri și disprețuiți de așa-ziii oameni „cu sânge pur”.

Savantul se întinse după pipă și o umplu, cu gesturi măsurate, apoi continuă:

— Lumea are de plătit o datorie unui tween *anume* – o datorie mai presus de orice. Eu însumi sunt dator. O s-o fac! O să creez Tweentown!

În noaptea aceea, Scanlon nu dormi. Stelele descriseră cercurile lor gigantice și în cele din urmă păliră. Cenușiul zorilor apăru și se transformă în lumina dimineții, totuși bărbatul continua să fie neclintit – visa și croia planuri.

La optzeci de ani, vârsta nu-i afectase în prea mare măsură pe Jefferson Scanlon. Pasul său nu mai avea aceeași elasticitate, umerii erau mai gârboviți, dar savantul își menținuse sănătatea robustă, iar sub smocul de păr, acum la fel de alb ca al unui tween, mintea îi funcționa cu o

Perioada Campbell

vigoare nediminuată.

Fericirea alungă bătrânețea; de patruzeci de ani, Scanlon îi privea pe tweeni evoluând și spectacolul acela îl umpluse de fericire.

Zărea acum visul său întinzându-se dincolo de fereastră într-o panoramă largă și minunată. Un orașel superb, cu o populație de peste o mie de locuitori, cuibărit în mijlocul a aproape opt sute de kilometri pătrați de teren fertil în Ohio.

Case regulate și frumoase, străzi late și curate, parcuri, școli, magazine, săli de spectacole – o așezare model, clădită în decenii de eforturi inteligente și cooperare.

Înapoia lui, ușa se deschise și bătrânul recunoscuse imediat pasul ușor.

— Tu ești, Madeline?

— Da, tată. (Era singurul nume sub care îl cunoșteau locuitorii Tween-town-ului.) Max se întoarce cu domnul Johanson.

— Bine. – O privi cu dragoste pe femeie. – A crescut ceva Tween-town-ul, comparativ cu zilele acelea de început, nu?

Madeline încuviință și suspină.

— Nu ofta, draga mea. A meritat toate sacrificiile pe care le-am făcut atâta vreme. Dacă ar fi trăit și Beulah să poată vedea...

Și Scanlon clătină din cap, amintindu-și de bătrâna lui menajeră, răposată de peste un sfert de veac.

— Nu te mai gânde la lucruri triste! îl admonestă Madeline la rândul ei. Uite că vine domnul Johanson. Ține minte: este cea de-a patruzecoa aniversare și trebuie să fie o zi veselă!

Charles B. Johanson întruchipa tipul de om care poate fi

denumit „șmecher”. Era o persoană inteligentă și intuitivă, destul de pricepută în domeniul științelor, dar care intenționa să-și utilizeze aceste calități numai în propriul interes. Ca atare, intrase în politică și fusese numit în nou creatul post de ministru al științei și tehnologiei.

Prima sa acțiune oficială fusese de a-l vizita pe cel mai de seamă inventator și savant al lumii, Jefferson Scanlon, care, în ciuda vârstei, nu avea egal în privința numărului de invenții utile brevetate anual.

Tweentown reprezentase o neașteptată surpriză pentru ministru. În lumea exterioară, circulau știri vagi despre existența orașului, acesta fiind considerat un hobby al bătrânului savant – o excentricitate inofensivă. Johanson descoperise însă că era un proiect bine pus la punct, cu conotații tulburătoare.

Cu toate acestea, când pătrunse în odaia lui Scanlon însoțit de improvizata sa călăuză, Max, atitudinea lui era una de reală plăcere, gândurile ce nu-i dădeau pace fiind ascunse în străfunduri.

—Johanson, exclamă inventatorul, te-ai întors! Ce părere ai de cele văzute?

— De-a dreptul surprinzător... absolut minunat și impresionant! declară ministrul.

— Mă bucur să te-aud vorbind așa, chicoti Scanlon. Avem acum o populație de o mie o sută cincizeci și patru de suflete, care sporește pe zi ce trece. Ai văzut deja ce am realizat, dar nici nu se compară cu ce se va face în viitor – chiar și după moartea mea. Există însă ceva ce aș dori să văd *înaintea* morții, și pentru asta am nevoie de ajutorul tău.

— Despre ce-i vorba? întrebă prudent Johanson.

— Nimic dificil. Să susții legislația prin care tweenilor să li se acorde drepturi depline... politice... legislative... economice... sociale cu pământeni și marțienii.

Perioada Campbell

Johanson șovăi.

— Nu va fi ușor, răspunse celălalt șovăind. Există anumite prejudecăți, poate lesne de înțeles, împotriva lor și până îi vom convinge pe pământeni că tweenii merită să fie egali...

Ministrul își lăsă fraza neterminată și clătină neîncrezător din cap.

— „Că merită să fie egali”?! exclamă Scanlon pe un ton vehement. Păi merită mult mai mult, eu sunt de-a dreptul *moderat* în solicitarea aceasta.

Max, care stătea într-un colț, asistând tăcut la conversație, își mușcă buzele auzindu-i cuvintele, dar bătrânul continuă:

— Tu n-ai habar de reala lor valoare. Ei întruchipează calitățile de vârf ale pământenilor și marțienilor. Puterea analitică, obiectivă, a raționamentului, specifică marțienilor, se contopește cu imboldul emoțional și cu energia de acțiune a pământenilor. În privința intelectului, ne sunt superiori – fiecare dintre ei. Eu nu cer decât egalitate în drepturi cu celelalte rase.

— Poate că entuziasmul tău te induce în eroare..., îl întrerupse Johanson, surâzând împăciuitor.

— Nici vorbă! Cum crezi că am inventat atâtea lucruri de succes – inclusiv câmpul antigravitațional? Crezi că aș fi reușit fără ei? Max – și tweenul își plecă ochii sub căutătura sfredelitoare a ministrului – a fost cel care a definitivat descoperirea energiei nucleare.

Tot mai ațâțat, Scanlon abandonează orice prudență.

— Întrebă-l pe profesorul Whitsun de la Universitatea Stanford și o să-ți confirme. El este o autoritate mondială în domeniul psihologiei și știe ce vorbește. El i-a *studiat* pe tweeni și-ți va spune că ei reprezintă rasa *viitoare* a sistemului solar, destinată în mod inevitabil să preia supremația, înlocuindu-ne pe noi, rasele pure. Nu crezi că,

Isaac Asimov

În acest caz, ei merită egalitatea?

— Ba da, cred, și încă în mod clar! – în ochii lui Johanson apăruse o scânteiere ciudată și un zâmbet strâmb îi flutură pe buze. – Este un lucru foarte important, Scanlon! Mă voi ocupa de el în cel mai scurt timp. Ba chiar imediat!

Imediat după plecarea ministrului, Max se apropie de Scanlon și începu să vorbească fără nici un preambul:

— Tată, trebuie să-ți mărturisesc ceva... un lucru pe care nu l-ai știut până acum.

— Ce vrei să spui?

— Vino cu mine, te rog! O să-ți explic.

Expresia lui gravă era aproape înspăimântătoare. Când ajunseră la ușa, Madeline veni alături de ei, dar la un semn din partea lui Max amuți – numai ochii i se întristară și cutele frunții părură că se adâncesc.

Într-o tăcere absolută, cei trei se urcară în rachetobil și goniră peste oraș, în direcția Dealului Păduros. Trecând apoi peste Lacul Clare, coborâră spre poalele dealului.

Când vehiculul ateriză, un tween înalt și mătăhălos luă poziția de drepti, tresărind totuși surprins la vederea lui Scanlon.

— Bună ziua, tată! șopti el cu respect și aruncă o privire întrebătoare spre Max.

— La fel și ție, Emmanuel, răspunse bătrânul, cu gândul în altă parte.

În clipa aceea, observă că în fața lui se găsea o intrare ingenios camuflată, ce ducea spre interiorul dealului.

Max îi făcu semn să-l urmeze și-l conduse printr-un tunel, care după treizeci de metri se deschidea într-o gigantică peșteră artificială. Scanlon încremeni uimit; înaintea sa se aflau trei uriașe nave spațiale, sclipind în

Perioada Campbell

nuanțe de alb-argintiu și echipate, din câte își putea da seama, cu cele mai recente propulsoare nucleare.

— Iartă-mă, tată, că a trebuit să facem toate astea fără știrea ta! vorbi Max într-un târziu. Este singurul caz din istoria Tween-town-ului.

Inventatorul de-abia îl auzea, lăsând impresia că intrase în transă, așa că Max urmă:

— Cea din centru este nava-amiral: *Jefferson Scanlon*. Cea din dreapta este *Beulah Goodkin*, iar cea din stânga se numește *Madeline*.

— Dar ce-nseamnă toate astea, și de ce atâta mister? izbucni Scanlon în cele din urmă.

— Navele acestea sunt gata de cinci ani, au plinul făcut, sunt complet echipate și pregătite de decolare imediată. La noapte vom porni spre Venus... la noapte! Nu ți-am spus nimic până acum, întrucât nu doream să-ți tulburăm pacea cu un necaz despre care știam demult că va fi inevitabil. Ne gândeam că poate, cine știe - și glasul îi scăzu până la o șoptă - situația urma să se schimbe doar după ce tu aveai să dispari dintre noi...

— Termină cu astea! strigă Scanlon. Vreau toate amănuntele. De ce plecați tocmai acum, când sunt sigur că vă pot obține egalitatea în drepturi?

— Tocmai de aceea, murmură trist Max. Conversația ta cu Johanson a precipitat lucrurile. Atâta vreme cât pământeni și marțieni ne considerau doar diferiți și inferiori, se mulțumeau să ne disprețuiască și să ne tolereze, l-ai spus lui Johanson despre superioritatea noastră și despre faptul că, într-o bună zi, vom lua locul Omenirii. Acum, ei nu mai pot decât să ne urască. Nu ne vor mai tolera, este absolut sigur. Plecăm înainte de izbucnirea furtunii.

Pe măsură ce bătrânul descifra adevărul din cuvintele tweenului, ochii săi se lărgeau.

Isaac Asimov

— Am înțeles. Trebuie să iau legătura cu Johanson! Poate că împreună vom fi în stare să corectăm această eroare teribilă.

Își duse mâna la frunte.

— Max, izbucni Madeline în lacrimi, de ce nu spui principalul? Noi dorim să ne însoțești, tată! Pe Venus, care nu-i aproape deloc colonizată, putem găsi o regiune unde să ne dezvoltăm fără probleme, timp nelimitat. Vom putea înființa națiunea noastră, liberă și neprigonită, puternică și autonomă, care să nu mai depindă de...

Glasul metisei se stinse, la vederea expresiei ce se întipărise pe chipul lui Scanlon.

— Nu, șopti el, nu! Locul meu este aici, alături de rasa mea. Duceți-vă, copiii mei, și înființați-vă națiunea! În cele din urmă, urmașii voștri vor conduce sistemul solar. Dar eu... eu voi rămâne aici.

— Atunci rămân și eu, spuse Max. Ești bătrân și cineva trebuie să aibă grijă de tine. Îți datorez viața.

— N-am nevoie de nimeni! scutură ferm din cap Scanlon. Dayton nu este departe de Tweentown. Voi fi bine îngrijit acolo, sau oriunde m-aș duce. Tu, Max, trebuie să-ți urmezi neamul! Tu ești conducătorul lor! Plecați!

Scanlon rătăcea pe străzile pustii ale Tweentown-ului și încerca să-și adune gândurile. Era greu. Cu o zi în urmă, sărbătorise a patruzecoa aniversare a înființării orașului – un moment în care acesta ajunsese pe culmile prosperității. Azi, însă, era abandonat.

În chip straniu, se simțea totuși cuprins de exaltare. Visul său fusese spulberat, dar pentru a da naștere altuia și mai strălucitor. El avusese grijă de orfani și călăuzise primii pași ai unei noi rase, iar pentru aceste lucruri, cândva,

Perioada Campbell

urma să fie recunoscut drept părintele *superrasei*.

Într-o bună zi, creația *lui* avea să conducă sistemul solar. Energia nucleară... câmpurile antigravitaționale... toate păleau, părând lipsite de importanță. *Acesta* era adevăratul lui dar pe care îl oferise Universului. Așa, gândi el, se simțea probabil și Dumnezeu.

6. SIMȚUL TĂINUIT

Cosmic Stories, martie 1941

Acordurile cadențate ale unui vals de Strauss umpleau odaia. Melodia creștea și descreștea în intensitate sub degetele sensibile ale lui Lincoln Fields; pe sub pleoapele pe jumătate coborâte, pianistul aproape că putea zări perechi rotindu-se pe parchetul lustruit al unei săli de bal.

Muzica îl afectase întotdeauna în felul acela. Îi copleșea mintea cu vise de pură frumusețe, transformându-i camera într-un paradis sonor. Măinile sale alunecară peste clape în ultimele înlănțuiri minunate de acorduri, apoi se opriră, pline de regret.

Bărbatul oftă și pentru o clipă rămase cufundat în tăcere, parcă încercând să extragă ultima esență de frumusețe din ecourile care se stingeau. După aceea, se întoarse și surâse timid spre singurul său spectator.

Garth Jan îi întoarse zâmbetul, dar nu rosti nimic. În ciuda faptului că îl simpatiza foarte mult pe Lincoln, nu manifesta prea multă înțelegere. Între cei doi se întindeau hăuri cu adevărat cosmice, întrucât Garth se născuse într-unui din giganticele orașe subterane marțiene, în vreme ce Lincoln era produsul lăbărțatului New York terestru.

— la zi, se interesă Lincoln cu un ton nesigur, cum ți s-a părut?

Amicul său clătină din cap, apoi răspunse în stilul său precis, minuțios:

— Am ascultat cu atenție și pot spune cu toată sinceritatea că nu a fost neplăcut. A existat un anumit ritm, un fel de cadență care, într-adevăr, este liniștitoare. Cât despre frumusețe... n-am putut s-o descopăr.

Perioada Campbell

Ochii lui Lincoln reflectau compătimire, o milă aproape dureroasă. Marțianul înțelese semnificația privirii, totuși nu trădă nici o scânteiere de invidie. Silueta lui înaltă rămăsese ghemuită în scaunul ce se dovedea prea mic pentru el, legănând înainte și înapoi un picior slăbănog.

Lincoln sări hotărât de la locul său și-l prinse de braț.

— Vino aici! Așează-te la pian!

Garth se supuse, mai degrabă amuzat.

— Înțeleg că vrei să desfășori un mic experiment.

— Ai ghicit. Am citit lucrări științifice care încercau să explice diferențele dintre simțurile pământenilor și cele ale marțienilor, dar n-am reușit să pricep chiar totul.

Zicând acestea, Lincoln apăsă succesiv clapele corespunzătoare notelor do și fa din aceeași octavă, apoi privi întrebător spre celălalt.

— Dacă ar trebui să existe o diferență, rosti Garth nesigur, atunci este una infimă. Dacă n-aș fi fost atent, aș fi spus că ai apăsă de două ori pe aceeași clapă.

— Chiar așa? se minună pământeanul și apăsă pe do și sol.

— Acum am sesizat o diferență.

— Ei bine, presupun că este adevărat ce se spune despre rasa voastră. Bieții de voi... să aveți un auz atât de imperfect! Nu știți ce pierdeți.

Marțianul ridică din umeri cu un gest de fatalism.

— Nu poți pierde ceva ce n-ai avut niciodată.

După o scurtă tăcere, tot el continuă:

— Ți dai seama că această epocă a istoriei este prima în care două rase inteligente au fost capabile să comunice între ele? Comparația dintre simțuri este extrem de interesantă și în același timp îți lărgeste perspectiva asupra vieții.

— E adevărat, încuviință Lincoln, deși se pare că noi deținem un avantaj din această comparație. Luna trecută,

Isaac Asimov

un biolog pământean s-a arătat surprins de faptul că o rasă inadecvat dotată în privința percepțiilor senzoriale, precum cea marțiană, a putut dezvolta o civilizație de un nivel atât de ridicat.

— Totul este relativ... Ne ajunge ceea ce avem.

Lincoln se simți cuprins de frustrare.

— Dacă ai *ști* însă, Garth, dacă ai *putea* să știi ce pierzi! N-ai văzut niciodată splendoarea unui amurg sau a câmpurilor unduitoare de flori. Tu nu poți admira azurul bolții, verdele ierbii, galbenul grânelor coapte. Pentru tine, lumea constă din nuanțe de întuneric și lumină. – Se înfioră înaintea acestui gând, apoi urmă: Nu poți mirosi o floare, savurându-i parfumul delicat. Nici măcar nu te poți bucura de un lucru simplu, precum un prânz gustos și savuros. Nu poți să simți gusturile, mirosurile, nici să vezi culorile. Te compătimeșc pentru lumea mohorâtă în care trăiești...

— Lincoln, cuvintele tale sunt lipsite de sens! Nu are rost să mă compătimești, fiindcă sunt la fel de fericit ca și tine.

Zicând acestea, marțianul se sculă, luându-și bastonul – absolut necesar în gravitația mai mare a Pământului – și adăugă:

— Să știi că nu trebuie să ne judeci cu atâta superioritate. (Se părea că asta îl nemulțumise cel mai mult.) Noi nu ne lăudăm cu acele realizări ale rasei noastre despre care voi nu aveți habar.

După aceea, ca și cum și-ar fi regretat profund vorbele, Garth porni spre ușă iar pe chip i se așternu o expresie de amuzament.

Lincoln rămase nedumerit și gânditor preț de câteva clipe, apoi sări de la locul său și porni în goană după

Perioada Campbell

marțian. Îl prinse de umăr și insistă să se întoarcă.

— Ce ai vrut să spui prin ultimele cuvinte?

Garth își feri căutătura, parcă nedorind să dea ochi cu interlocutorul său.

— Las-o baltă! A fost un moment de indiscreție, provocat de mila ta lipsită de temeii.

— Este însă adevărat, nu? Îl fixă insistent Lincoln. Mi se pare logic ca marțienii să posede alte simțuri decât pământenii, dar nu pot înțelege motivele pentru care rasa voastră ar dori să țină asta în secret.

— Se poate... Acum, însă, când m-am trădat din cauza propriei mele stupidități, ești în stare să-mi promiți că nu vei sufla o vorbă?

— Bineînțeles! Voi fi tăcut ca mormântul, deși să mă ia naiba dacă pot pricepe ceva. Spune-mi, care-i natura acestui simț tănuuit al vostru?

Garth înălță din umeri.

— Cum să-ți explic? Cum mi-ai putea tu defini noțiunea de culoare, când eu nici măcar nu sunt capabil s-o concep?

— Nu-ți cer o definiție. Spune-mi la ce slujește. Te rog – și pământeanul strânse puternic umărul celui alt – asta poți! Ți-am promis că voi păstra secretul.

— Nu-ți va face un bine, suspină marțianul. Te-ar satisface să știi că dacă mi-ai arăta două containere, ambele umplute cu lichide transparente, ți-aș putea spune instantaneu dacă vreunul din ele este otrăvitor? Sau că, arătându-mi un conductor, ți-aș putea preciza pe loc dacă îl străbate un curent electric, chiar dacă acesta ar avea intensitatea de numai o miime de amper? Sau că ți-aș putea aproxima cu o toleranță de două grade temperatura oricărui obiect, de la distanța de cinci metri? Sau că... dar mă tem că am spus deja prea multe.

— Asta-i tot? exclamă Lincoln dezamăgit.

— Ce ai mai dori?

Isaac Asimov

— Tot ce mi-ai descris este foarte util, însă în ce anume constă frumosul? Simțul acesta aparte al vostru nu are și valori pentru suflet... doar pentru corp?

Garth făcu un gest de iritare.

— Lincoln, realmente vorbești prostii! Ți-am oferit pur și simplu ceea ce mi-ai cerut: la ce slujește simțul nostru. În nici un caz nu am încercat să-i explic natura, la, de pildă, capacitatea voastră de a distinge culorile. Din câte am priceput, unica ei utilitate ar consta în sesizarea unor deosebiri subtile pe care noi nu le putem face. De exemplu, voi puteți identifica anumite soluții chimice prin această „culoare”, în vreme ce eu aș fi silit să fac o analiză de laborator. În ce anume constă frumusețea?

Pământeanul deschise gura pentru a-i replica, dar celălalt îl opri cu fermitate.

— Știi! O să-mi îndrugi niște aiureli despre amurguri sau alte chestii similare. Dar ce știi tu despre frumusețe? Ai fost vreodată martorul frumuseții sârmelor din cupru străbătute de curentul alternativ? Ai simțit vreodată gingășia curenților de inducție produși într-un solenoid străbătut de un magnet? Ai asistat vreodată la un *portwem* marțian?

Ochii lui Garth se încețoșaseră sub valul amintirilor reînviată și Lincoln îl privea de-a dreptul uluit. Balanța se înclinase în partea cealaltă și simțul superiorității îl părăsise brusc pe pământean.

— Orice rasă își are propriile caracteristici, mormăi el cu un fatalism ușor ipocrit, însă eu nu văd motivul pentru care ar trebui să vă înconjurați cu atâta mister. Noi, pământenii, nu v-am ascuns nimic...

— Nu ne acuza de ingratitudine! se răsti vehement Garth. (Conform codului etic marțian, lipsa de recunoștință reprezenta viciul suprem și, ca atare, înaintea insinuării lui Lincoln, prudența celuiilalt se risipise.) Noi, marțienii, nu

Perioada Campbell

acționăm niciodată fără motiv. Și în nici un caz nu ascundem această minunată capacitate pentru binele nostru.

Pământeantul surâse batjocoritor. Simțea cu toată ființa că se găsea pe urmele unei descoperiri importante, iar singura cale de a afla adevărul era să-și *tachineze* interlocutorul.

— Fără îndoială, reflectă el, că acțiunile voastre sunt cât se poate de nobile. Curios însă cum întotdeauna găsiți motive altruiste pentru orice ați face...

Garth își mușcă nervos buza de jos.

— Nu ai dreptul să susții așa ceva!

Pentru o clipă, marțianul se gândi să susțină că motivul tăcerii sale îl constituia grija față de viitoarea liniște sufletească a pământeantului, dar îl oprea referirea ironică a acestuia la „altruism”. Treptat, se simți cuprins de o mânie care-l împinse spre decizia sa.

— O să-ți explic printr-o analogie, începu el pe un ton în mod vădit distant și neprietenos.

Garth tăcu câteva clipe, privind în gol, apoi continuă, închizându-și pleoapele pe jumătate:

— Mi-ai spus că trăiesc într-o lume compusă doar din nuanțe de lumină și întuneric. Ai încercat să-mi descrii lumea voastră ca fiind alcătuită din infinită varietate și frumusețe. Te-am ascultat, dar mi-a părut prea puțin. Nu am cunoscut niciodată lumea descrisă de tine și nici n-o voi putea cunoaște. Nu poți regreta ceva ce n-ai avut niciodată. Dar... ce s-ar întâmpla dacă mi-ai putea oferi, pentru cinci minute, capacitatea de a vedea culorile? Dacă, pentru cinci minute, m-aș desfăta în minuni la care n-am visat nicicând? Dacă, după acele cinci minute, aș fi nevoit să renunț *pe*

vecie la ele? Acele cinci minute de paradis ar compensa o ulterioară viață încărcată de regrete, o viață plină de nemulțumiri generate de propriile-mi lipsuri? N-ar fi fost oare mai înțelept să nu-mi fi pomenit niciodată de existența culorilor, îndepărtând astfel permanenta lor ispită?

Pe durata ultimelor cuvinte ale marțianului, Lincoln se sculase în picioare și holbase ochii uluit.

— Vrei să spui că orice pământean ar putea încerca simțul vostru tăinuit?

— Pentru numai cinci minute, o singură dată în viață, răspunse Garth cu o expresie visătoare întipărită pe chip, iar în acele cinci minute...

Se opri brusc și-și privi nemulțumit interlocutorul.

— Acum știi mai multe decât este bine, adăugă el. Ai grijă să nu-ți uiți făgăduiala!

Apoi marțianul se ridică grăbit și părăsi camera, mergând cât putea de repede, sprijinindu-se în baston. Lincoln Fields nu făcu nici un gest pentru a-l opri. Rămase locului, pierdut în gânduri.

Înălțimea uriașă a peșterii făcea ca plafonul să se piardă într-o obscuritate cețoasă în care, la intervale regulate, pluteau globuri luminescente de radit. Încălzit de straturile vulcanice subterane, aerul adia plăcut. În fața lui Lincoln Fields se întindea largul bulevard al principalului oraș marțian, pierzându-se în depărtare.

Pământeanul păși cu stângăcie până la intrarea casei lui Garth Jan; tăpile din plumb gros de cincisprezece centimetri ale bocancilor săi îl stinghereau teribil. Prefera, totuși, să fie împovărat cu această greutate suplimentară decât să țopăie haotic în gravitația redusă a planetei.

Garth se arătă surprins să-și zărească prietenul după

Perioada Campbell

șase luni, dar nu cu totul încântat. Lincoln îi sesiză imediat reacția și se mulțumi să zâmbască în barbă. După obișnuitele formalități, cei doi se așezară.

Strivindu-și țigara în scrumieră, Lincoln declară pe neașteptate:

— Am venit să-ți solicit cele cinci minute despre care spuneai că mi le poți acorda! Ești în stare s-o faci?

— Ce a fost aceasta - o întrebare retorică? Nu mi se pare că ar necesita un răspuns, observă Garth pe un ton disprețuitor.

Pământeanul îl privi gânditor.

— Te deranjează dacă-mi expun poziția în câteva cuvinte?

— Oricum, nu va schimba cu nimic lucrurile.

— Doresc totuși să încerc. Situația este următoarea: M-am născut și am crescut în lux. Am fost dezgustător de răsfățat. Până acum, n-a existat vreo dorință pe care să nu fiu capabil să mi-o satisfac, altfel spus, nu știu ce înseamnă să *nu* capăt ceea ce-mi doresc. Pricepi?

Nu căpătă nici un răspuns, de aceea continuă:

— Mi-am găsit fericirea printre imagini frumoase, cuvinte frumoase și sunete frumoase. Am făcut din frumusețe un cult. Pe scurt, sunt un estetik.

— Foarte interesant, comentă marțianul, fără a-și modifica expresia împietrită. Totuși, ce legătură are cu problema noastră?

— Una singură: Te-ai referit la o nouă formă de frumusețe, una neștiută, ba chiar imposibil de conceput, dar care poate fi cunoscută dacă ți-o dorești. Ideea mă atrage. Mai mult chiar... mă provoacă. Îți reamintesc: atunci când un lucru mă provoacă, îl doresc - așa a fost dintotdeauna.

— În cazul de față, nu ai nici o putere, sublinie Garth. Nu este politicos din partea mea s-o spun, dar nu mă poți *sili*.

Isaac Asimov

Ba mai mult, apreciez că vorbele tale sunt aproape jignitoare prin implicații.

— Mă bucur că ai spus-o, fiindcă atunci pot fi și eu nepoliticos, fără să am muștrări de conștiință.

Garth îi răspunse doar printr-o grimasă.

— Te solicit, rosti Lincoln încet și limpede, în numele recunoștinței.

— Recunoștință?! tresări violent marțianul.

Lincoln rânji larg.

— Este o solicitare pe care nici un marțian onorabil n-o poate refuza... conform codului vostru etic. Îmi datorezi recunoștință, fiindcă prin intermediul meu ai pătruns în casele celor mai importanți și onorabili locuitori ai Pământului.

— Știam asta, se înroși la chip Garth. Nu-i politicos să mi-o reamintești.

— N-am avut de ales. Pe Pământ, tu însuși mi-ai destăinuit că-mi ești recunoscător. În numele recunoștinței mărturisite, îți cer acum să mă ajuți să capăt acest simț necunoscut pe care-l ții atâta de tăinuit. Mă poți refuza?

— Știi bine că nu pot, sosi răspunsul posac. Am șovăit doar pentru binele tău.

Sculându-se în picioare, marțianul întinse un braț.

— Nu-mi lași cale de ieșire, Lincoln. O voi face. După aceea, însă, nu-ți voi mai datora nimic. În felul acesta, vom fi chit. De acord?

— De acord! Cei doi își strânseseră mâinile, apoi Lincoln continuă pe un ton cu totul diferit: Rămânem prieteni însă, da? Sper că această mărunță altercație nu ne va modifica relațiile...

— Nădărduesc și eu același lucru. Acum, însă, e vremea să cinăm și să discutăm despre momentul și locul celor... cinci minute ale tale.

Perioada Campbell

Lincoln se strădui din răputeri să-și înfrâneze ușoara nervozitate care-l cuprinsese în „sala de concerte” a lui Garth. Ba chiar încercă o dorință nestăvilită de a izbucni în râs, gândindu-se că se simțea exact ca în salonul de așteptare al unui dentist.

Își aprinse a zecea țigară, pufăi de două ori, apoi o zvârli cât colo.

— Ai plănuit totul foarte minuțios, Garth..., murmură el.

Marțianul înălță din umeri.

— Ai la dispoziție numai cinci minute, așa că doresc să profiți din plin de ele. Vei „auzi” o parte dintr-un *portwem* – pentru simțul nostru, acesta este echivalentul auditiv al unei simfonii pământene.

— Mai am mult de așteptat? Să fiu sincer, suspansul este teribil!

— Îi așteptăm pe Novi Lon, care va „cânta” *portwem*-ul, și pe Done Voi, medicul meu personal. Trebuie să apară dintr-o clipă în alta.

Lincoln avansă pe podiumul scund ce ocupa centrul încăperii și examină curios mașinăria complicată de pe acesta. Partea ei anterioară era acoperită de un panou sculptor din aluminiu pe care se găseau șapte șiruri de butoane negre, lucioase. În partea de jos se aflau cinci pedale mari, albe. Partea din spate a echipamentului era însă deschisă și înăuntru se zăreau nenumărate fire extrem de subțiri, încrucișându-se în configurații complexe.

— Curios aparat, murmură pământeanul.

Garth i se alătură pe podium.

— Este un instrument scump. M-a costat zece mii de credite marțiene.

— Cum funcționează?

— Nu cu mult diferit față de un pian terestru. Fiecare

buton controlează un circuit electric. Manipulându-le, un expert în *portwem* poate obține o infinitate de configurații ale curentului electric. Pedalele reglează intensitatea curentului.

Lincoln încuviință absent din cap și-și plimbă degetele peste butoane. Observă că micuțul galvanometru situat deasupra lor oscila violent la fiecare apăsare. În rest, însă, nimic nu părea ieșit din comun.

— Instrumentul funcționează cu adevărat? se interesă el.

— Desigur, surâse marțianul. Poate scoate niște disonanțe oribile. Fii atent!

Se așază înaintea aparatului și-și trecu rapid degetele peste butoanele lucioase. Un glas marțian se auzi vociferând pe un ton ascutit și Garth se opri stânjenit.

— A sosit Novi Lon, se adresă el iute pământeanului. Niciodată nu i-a plăcut felul în care interpretez.

Lincoln se întoarse către noul sosit. În mod evident, acesta era un individ în vârstă, întrucât umbla adus de spate. Avea chipul acoperit de o rețea fină de cute, mai cu seamă în jurul ochilor și gurii.

— Așadar, acesta este tânărul pământean! exclamă el într-o engleză cu puternic accent străin. Îți dezaprobat nechibzuința, domnule, totuși îți împărtășesc dorința de a asista la un *portwem*. Mare păcat că nu poți deține simțul nostru mai mult de cinci minute! Fără el, nu se poate spune cu adevărat că trăiești.

— Exagerează, râse Garth. Este unul dintre cei mai mari artiști marțieni, de aceea consideră că oricine refuză să asiste la un *portwem* riscă să-și piardă sufletul. — îl strânse în brațe cu căldură pe bătrân, apoi adăugă: Mi-a fost dascăl în tinerețe și multe ore interminabile s-a chinuit să mă învețe combinațiile corecte.

— Și toată strădania mea a fost zadarnică, nătărăule! îl

Perioada Campbell

repezi celălalt. Te-am auzit când intram. Tot n-ai deprins cum se cuvine *fortgass-ul*. Profanai memoria marelui Bar Danin. Elevul meu! Puah! O rușine!

Apariția celui de-al treilea marțian îl opri din tiradă. Fericit de întrerupere, Garth se apropie grăbit de medic.

— Totul este pregătit?

— Mda, mormăi posac Done Voi. Va fi un experiment cu totul lipsit de interes. Cu toții știm dinainte rezultatul. – Il privi disprețuitor pe pământean și întrebă: El vrea să fie inoculat?

Lincoln încuviință nerăbdător din cap, simțindu-și brusc gura și gâtul uscate de emoție. Îl examinează bănuitor pe Done și se tulbură la vederea fiolei conținând un lichid limpede și a seringii pe care medicul le scosese din geanta sa.

— Ce vreți să faceți? Întrebă el.

— E o simplă injecție, îl liniști Garth. Nu durează nici o secundă. Vezi tu, în acest caz organele de simț sunt reprezentate de anumite grupuri de celule din cortexul cerebral, activate de un hormon. Pentru stimularea celulelor inactive aparținând unor marțieni care întâmplător se nasc... să le zicem „orbi”, se folosește un hormon sintetic. Tu vei primi un tratament similar.

— Aha, deci pământenii posedă celulele respective!

— În stare rudimentară. Hormonul sintetic le va activa, dar numai pentru cinci minute. Apoi, ele sunt practic distruse, datorită activității cu care n-au fost obișnuite, și nu mai pot fi reactivate *niciodată*.

Done Voi își încheie pregătirile și se apropie de Lincoln. Fără să scoată o vorbă, acesta întinse brațul drept și primi injecția. După aceea, așteptă câteva clipe și râse nesigur.

— Nu simt absolut nimic nou.

— Nici nu vei simți vreme de zece minute, explică Garth. Cam atât durează activarea. Așează-te și relaxează-

te. Novi a început compoziția lui Bar Danin „Canale în deșert” – este favorita mea – iar când hormonul va începe să acționeze, te vei trezi în miezul lucrurilor.

Acum, când zarurile fuseseră irevocabil aruncate, Lincoln constată că-i revenise calmul. Novi Lon cânta cu avânt, iar Garth, aflat în dreapta pământeanului, părea deja pierdut în alt univers. Până și Done Voi, doctorul morocănos, își uitase răutățile.

Lincoln chicoti în barbă. Marțienii erau concentrați, totuși, pentru el, în încăpere nu exista nici un sunet, nici o senzație străină. Dacă – dar nu, ar fi fost imposibil! – totul nu era decât o farsă foarte complicată? Se foi stânjenit și-și alungă iritat gândul.

Minutele trecură; degetele lui Novi Lon zburau peste butoane, iar expresia lui Garth era una de pură încântare.

Apoi, pământeanul clipi rapid din ochi. Pentru o clipă, i se păruse că Novi Lon și instrumentul său fuseseră înconjurați de o aură multicoloră.

Fără a-l putea identifica, nimbul respectiv reapăru. Crescu și se lărgi, până ce umplu odaia. I se alăturară alte și alte nuanțe, întrețesându-se și pâlpâind, dilatându-se și contractându-se, modificându-se cu viteza luminii și în același timp rămânând neschimbate. Desene complexe de tonuri strălucitoare se formau și păleau, asaltând pupilele tânărului în rafale silențioase de culoare.

Simultan, apăru senzația de sunet. O șoaptă se înalță, până ce se preschimbă într-un strigăt glorios, răsunător, care se modula pe întreaga gamă în tremolouri rapide. Lincoln avea senzația că auzea simultan toate instrumentele muzicale, de la flaut la contrabas, și totuși, în mod paradoxal, fiecare îi răsuna în ureche cu extremă claritate.

Alături de acestea, se insinuă senzația mult mai subtilă a mirosului. Pornind de la o infimă, abia bănuită urmă

Perioada Campbell

olfactivă, se revărsară parfumurile unui fantomatic câmp de flori. Izuri delicate și în același timp condimentate se urmăreau unele pe altele într-o succesiune crescătoare: rafale blânde de plăcere.

Lincoln intuia totuși că asta nu însemna nimic. Într-un mod nedefinit, el *știa* că ceea ce vedea, auzea și mirosea nu erau decât fantasme, năluciri ale unui creier care încerca disperat să interpreteze o concepție complet nouă în modurile vechi, familiare.

Treptat, culorile, sunetele și aromele dispărură. Creierul pământeanului începuse să-și dea seama că ceea ce se revărsa asupra lui reprezenta ceva neîncercat până atunci. Efectul hormonului spori și brusc - ca într-o revelație - Lincoln pricepu ce anume simțea.

Nu-l vedea, nu-l auzea, nu-l mirosea, nu-l gusta și nici nu-l pipăia. Știa însă ce este, deși nu avea habar de termenul prin care îl putea defini. Treptat, realizează că nu exista un termen pentru așa ceva. După încă o vreme, înțelese că nu exista nici măcar *conceptul* respectiv.

Cu toate acestea, el știa despre ce era vorba.

Creierul său era asaltat de valuri pure de încântare, ce-l transportau într-un univers necunoscut până atunci. Luneca la nesfârșit printr-o eternitate de... ceva. Nu sunete ori imagini, ci... ceva. Ceva de o varietate infinită, care-l învăluia, ascunzându-i împrejurimile. Cu fiecare talaz ce se năruia, Lincoln întrezărea un orizont și mai îndepărtat, iar minunata mantie de senzații devenea mai densă... mai moale... și mai superbă.

Apoi, apăru disonanța. La început, aidoma unei fisuri mititele, stricând o frumusețe perfectă. După aceea, lățindu-se, ramificându-se și mărimdu-se, până ce, în final, se sfărâmă bubuind - deși fără zgomot.

Amețit și buimăcit, Lincoln Fields se regăsi în sala de concert.

Isaac Asimov

Sări în picioare, împleticindu-se, si-l prinse cu putere pe Garth de braț.

— De ce s-a oprit? Spune-i să continue! Spune-i!

Expresia surprinsă a marțianului se preschimbă în milă.

— El încă n-a terminat, Lincoln.

Privirea năucită a pământeanului nu dovedea că ar fi auzit răspunsul. Acesta se uita în jur cu ochi ce nu vedeau. Degetele lui Novi Lon continuau să zboare la fel de sprintene peste butoane; expresia de pe chipul său rămăsese la fel de extaziată. Încetșor, adevărul pătrunse în mintea lui Lincoln și ochii săi goi se umplură de oroare.

Se așeză, scoțând un strigăt răgușit, și-și îngropă fața în palme.

Cele cinci minute trecuseră! Nu mai exista cale de întoarcere!

— Cu numai un minut în urmă, surâse răutăcios Garth, te-am compătimit, Lincoln, dar acum sunt fericit – fericit! Tu însuși m-ai silit s-o fac. Sper că ești mulțumit, fiindcă eu sunt. Pentru tot restul vieții tale – și glasul marțianului se transformă într-o șoptă șuierătoare – îți vei reaminti aceste cinci minute și vei ști ce-ți lipsește... ce nu mai poți avea niciodată. Ești orb, Lincoln, orb!

Pământeanul ridică spre el o față descompusă și încercă să zâmbească, dar nu reuși decât să-și dezgolească dinții într-un soi de rânjet jalnic. Avu nevoie de toată voința de care era capabil pentru a-și menține o expresie senină.

Nu avu curajul să vorbească. Cu pas șovăitor, părăsi încăperea, ținând totuși capul sus.

Dar, în sinea lui, o voce firavă repeta întruna cu amărăciune: „Ai intrat aici ca un om normal. Pleci însă orb... orb... ORB.”

7. HOMO SOL

Astounding Science Fiction, septembrie 1940

Sesiunea cu numărul șapte mii cincizeci și patru a Congresului Galactic se afla în conclav solemn în vasta aulă semicirculară de pe Eon, a doua planetă a lui Arcturus.

Fără grabă, președintele adjunct se sculă în picioare. Trăsăturile lătărețe, tipice unui arcturusean, i se îmbujorară ușor de emoție când îi privi pe delegații care-l înconjurau. Înclinarea lui spre dramatism îl împinse să facă o scurtă pauză înainte de a rosti anunțul oficial; la urma urmelor, primirea unui nou sistem planetar în marea familie galactică nu era un eveniment care să se petreacă de două ori în decursul vieții unui om.

Pe toată durata acelei pauze, tăcerea fu totală. Cele două sute optzeci și opt de delegați – câte unul de pe fiecare dintre cele două sute optzeci și opt de corpuri cerești având atmosferă cu oxigen și chimie bazată pe apă – îl așteptară răbdători să vorbească.

Existau acolo ființe de toate tipurile și formele. Unele înalte și fusiforme, altele largi și mătăhăloase, altele scunde și dolofane. Se zăreau creaturi cu păr lung și sârmos, cu blană sură și rară acoperindu-le capul și fața, cu cârlionți bălai, deși, în coafuri ridicate în vârful capului, sau țeste complet spâne. Unele aveau urechi prelungi, aidoma unor cornete acustice acoperite cu păr, în vreme ce altele aveau timpane membranoase încastrate în tâmple. Dintre cei prezenți, unii aveau ochi mari, ca de gazelă, cu o luminozitate de un purpuriu-închis, iar alții ochișori mici asemănători unor mărgele negre. Exista un delegat cu piele verde, un altul cu trompă de douăzeci de centimetri și un

altul cu o coadă arhaică. Din punct de vedere intern, diferențele erau aproape infinite.

Cu toții însă se asemănau în două privințe: erau umanoizi și posedau inteligență.

În cele din urmă, glasul președintelui adjunct răsună bubuitor:

— Domnilor delegați! Sistemul Sol a descoperit secretul călătoriei interstelare și prin aceasta și-a câștigat dreptul de intrare în Federația Galactică.

O furtună de strigăte aprobatoare se înalță dinspre participanți, însă arcturuseanul ridică un braț, solicitând liniște.

— Am aici, continuă el, raportul oficial din Alpha Centauri, *pe a* cărui a cincea planetă au asolizat umanoizii venind dinspre Sol. Întrucât raportul este pe deplin satisfăcător, se abolește interdicția privind călătoria și comunicațiile cu Sistemul Sol. Sistemul este liber și deschis navelor Federației. Chiar acum se pregătește o expediție ce va pleca într-acolo, sub conducerea lui Joselin Arn de Alpha Centauri, pentru a înmâna Sistemului invitația oficială de intrare în Federație.

Oratorul făcu o pauză și din cele două sute optzeci și opt de gâturi răsună strigătul asurzitor:

— Trăiască Homo Sol! Trăiască Homo Sol! *Trăiască!*

Era tradiționalul bun venit al Federației pentru lumile noi.

Tan Porus își ridică întreaga statură de un metru șaiszeci și trei – era înalt pentru un rigelean – și ochii săi verzi și sfredelitori fulgerară mânioși.

— Asta-i, Lo-fan! De șase luni, nenorocita asta de caracatiță de pe Beta Draconis IV mă derutează complet.

Perioada Campbell

Lo-fan își mângâie încetișor fruntea cu un deget lung, iar una dintre urechile sale păroase tresări de câteva ori. Străbătuse optzeci și cinci de ani-lumină ca să se afle aici, pe Arcturus II, alături de cel mai faimos psiholog al Federației – mai exact, pentru a vedea această moluscă stranie ale cărei reacții îl puseseră în încurcătură pe rigelean.

Se afla în fața lui acum: o masă de carne moale, colorată în purpuriu-închis, care-și agita forma tentaculară prin uriașa cuvă cu apă în care se găsea. Cu o seninătate indiferentă, creatura se hrănea cu frunzele verzui ale unei plante acvatice.

— Mi se pare destul de obișnuită, remarcă Lo-fan.

— Ha! pufni Tan Porus. Fii atent!

Și rigeleanul trase draperia ferestrei, cufundând odaia în beznă. Doar o lumină albăstră, palidă, sclipea deasupra cuvei. În penumbră, caracatița draconească abia putea fi deslușită.

— Acum urmează stimulul, mormăi Porus.

Ecranul de deasupra capului său fu acoperit de o lumină verzuie, liniștitoare, direcționată asupra cuvei. După câteva clipe, lumina căpătă nuanțe de roșu spălăcit, apoi aproape imediat deveni un galben intens. Timp de o jumătate de minut, parcurse întregul spectru, pentru ca o dată cu o ultimă strălucire de alb orbitor să răsună un ton cristalin ca de clopot.

Când ecourile acestuia se stinseră, corpul caracatiței fu străbătut de o vibrație. Apoi animalul se relaxă și coborî lent pe fundul cuvei.

Porus trase draperia în sens opus.

— Doarme *tun!* mârâi el. Așa s-a întâmplat de fiecare dată. Toate speciile pe care le-am avut cad ca împușcate când aud sunetul acesta.

— Doarme, zici? Ciudat... Ai datele referitoare la stimul?

— Bineînțeles! Uite aici... Lista lungimilor de unde luminoase necesare, plus durata fiecăreia, plus tonalitatea exactă a acordului sonor.

Celălalt privi atent cifrele. Fruntea i se încreți și urechile i se ridicară surprinse. Dintr-un buzunar interior, scoase un instrument de calcul.

— Ce tip de sistem nervos are animalul?

— Doi-B. Simplul, banalul, obișnuitul Doi-B. I-am pus pe anumiști, fiziologi și ecologi să-l verifice până i-au apucat năbădăile. Întotdeauna au obținut Doi-B. Idioții!

Lo-fan nu comentă, ci începu să calculeze de zor. Se opri, examinează atent rezultatul, ridică din umeri și se întinse după unul dintre volumele uriașe aflate pe un raft. Îl răsfoi grăbit și alese câteva numere de pe o pagină, apoi reveni la calcule.

În cele din urmă, se opri.

— E illogic, șopti el neajutorat.

— Știi! Am încercat de șase ori, în șase moduri diferite, să explic reacția aceasta... și de fiecare dată am dat greș. Chiar dacă am stabilit un sistem care explică felul cum adoarme, n-am putut explica specificitatea stimulului.

— Este extrem de specific? Întrebă Lo-fan cu un glas ajuns la registrele înalte.

— Asta-i partea cea mai neplăcută, izbucni Tan Porus. – Aplecându-se în față, îl lovi pe celălalt ușor cu palma peste genunchi. – Dacă deplasezi lungimile de undă luminoase cu cincizeci de angstromi într-o parte sau alta – *indiferent* în care – nu mai adoarme. Dacă modifici durata semnalelor luminoase cu două secunde într-o parte sau alta... nu mai adoarme. Dacă modifici înălțimea semnalului sonor final cu o optime de octavă într-o parte sau alta... nu mai adoarme. *Dar* dacă reproduci combinația exactă, intră în comă!

Urechile lui Lo-fan erau două cornete păroase, perfect rigide.

Perioada Campbell

— Pe Galaxie! șopti el. Cum de ai nimerit tocmai peste combinația asta?

— N-a fost meritul meu. S-a întâmplat în Beta Draconis. Într-un colegiu de provincie, elevii din anul întâi făceau experiențe de laborator pentru a stabili reacțiile moluștelor față de stimuli luminoși și sonori... un program ce funcționa de câțiva ani. Un student a efectuat combinațiile prevăzute și specimenul lui a adormit imediat. Evident, s-a speriat teribil și s-a dus la profesor. Acesta a încercat combinația pe altă caracatiță... care a adormit. Au modificat parametrii combinației și nu s-a mai întâmplat nimic. Când au revenit la cei inițiali - rezultatul a fost somnul. După ce au continuat cu jongleriile destul de mult ca să-și dea seama că nu-i pot da de capăt, au trimis cazul pe Arcturus și mi l-au pus în brațe. Au trecut șase luni de când n-am mai dormit ca lumea...

Se auzi un acord muzical si Porus se întoarce iritat.

— Ce-i?

— Un curier din partea președintelui Congresului, domnule, răsună glasul metalic al telecasterului de pe birou.

— Trimite-l sus!

Curierul zăbovi doar cât să-i întindă lui Porus un plic impresionant, sigilat, și să comenteze pe un ton încântat:

— Vești minunate, domnule! Sistemul Sol a obținut calificativul de intrare.

— Și ce dacă?! pufni Porus după plecarea lui. Știam cu toții că așa se va întâmpla.

Apoi psihologul rupse plicul și scoase dinăuntru teancul de foi. Le examinează superficial, apoi oftă:

— Pe *Rigel*!

Isaac Asimov

— Ce s-a întâmplat?

— Politicienii ăștia mă tot deranjează cu fleacurile lor! Ai zice că nu mai există nici un alt psiholog pe Eron. Ascultă! De un secol ne așteptam ca Sistemul Sol să rezolve problema hiperatomică. Acum au soluționat-o, în sfârșit, și o expediție a lor a sosit în Alpha Centauri. Imediat, politicienii s-au lăsat cuprinși de febra sărbătorii! Acum, însă, trebuie să trimitem și noi o expediție care să le propună intrarea în Federație. Și, bineînțeles, în cadrul ei trebuie să existe și un psiholog care să-i întrebe cu frumosul pentru a fi siguri că se va obține reacția dorită, fiindcă, în mod normal, printre militari nu există nici unul instruit cum se cuvine în psihologie.

— Știu, știu, încuviință cu seriozitate Lo-fan. Și noi ne confruntăm cu probleme similare. Nimeni nu are nevoie de psihologi... în schimb, când dau de necazuri, vin în galop la noi.

— Ei bine, e clar că *eu* n-o să merg în Sol. Caracatița asta somnoroasă e prea importantă ca s-o neglijez. Oricum, treaba de acolo este de rutină. Recrutările civilizațiilor noi sunt reacții de tip A pe care le poate rezolva și un stagiar.

— Pe cine vei trimite?

— Nu știu. Am câțiva puști pricepuți care pot face treaba asta cu ochii închiși. O să trimit pe unul dintre ei. Până atunci, ne vedem mâine la facultate, nu?

— Da, o să mă poți și asculta. Țin o prelegere despre stimulul tactil.

— Grozav! Am făcut și eu cercetări în direcția asta, așa c-o să mă intereseze ce ai de spus. Pe mâine, atunci!

Rămas singur, Porus își îndreaptă din nou atenția asupra raportului oficial asupra Sistemului Sol pe care i-l adusese

Perioada Campbell

curierul. Il răsfoi neatent și în cele din urmă îl abandonează suspinând.

— Lor Haridin s-ar putea ocupa de chestia asta, murmură el preocupat. E un băiat bun... merită o vacanță.

Se ridică din fotoliu și, cu raportul sub braț, părăsi cabinetul, pornind pe coridorul cel lung. În clipa când se opri în fața ușii din capătul opus, identificatorul automat se aprinse și un glas venind dinăuntru îl pofti să intre.

Rigeeleau deschise ușa și-și strecură doar capul.

— Ești ocupat, Haridin?

Lor Haridin își înălță ochii și sări imediat în picioare.

— Pe Marele Spațiu, șefu', nici vorbă! De când am terminat treaba cu reacțiile la furie, n-am mai avut mare lucru de făcut. Aveți ceva pentru mine?

— Da... dacă te consideri apt. Ai auzit de Sistemul Sol, nu?

— Bineînțeles! Vizoarele numai despre asta vorbesc. Au descoperit călătoria interstelară, nu?

— Exact. Luna viitoare, o expediție va pleca din Alpha Centauri spre Sol. Vor avea nevoie de un psiholog care să se ocupe de detalii și mă gândeam să te trimit pe tine.

Tânărul se îmbujoră de încântare până în vârful țestei spâne.

— Vorbiți serios, șefu'?

— De ce nu? Desigur... dacă tu crezi că poți face față.

— Sigur că pot. — Haridin se îmbătoșă, adoptând o atitudine ofensată. — Reacții de tip A! Nu pot scăpa așa ceva!

— Să știi că va trebui să le înveți graiul și să administrezi stimulii în limba soleană. Nu-i întotdeauna ușor.

— Tot nu pot da greș, ridică din umeri Haridin. Într-un asemenea caz, traducerea trebuie să fie eficientă doar în proporție de șaptezeci și cinci la sută, pentru a se obține

nouăzeci și nouă virgulă șase la sută din rezultatul dorit. A fost una dintre problemele care mi-au căzut la examenul de absolvire. În privința asta, nu mă puteți păcăli.

Porus izbucni în râs.

— Bine, știi că ești în stare s-o faci. Termină ce mai ai de lucru pe aici și anunță administrația că pleci pentru o durată nedefinită. Și, dacă poți, scrie o lucrare despre solenii aceștia. Dacă va fi de calitate, vei promova pe baza ei.

— Șefu', se încruntă tânărul, dar astea-s chestii vechi! Reacțiile humanoizilor sunt la fel de cunoscute ca și... ca și... *Nu se poate* adăuga nimic nou.

—Întotdeauna există ceva inedit, dacă ești îndeajuns de atent. Ține minte: nimic nu este perfect cunoscut! De pildă, dacă vei parcurge fila 25 a raportului, vei descoperi un detaliu referitor la grija cu care solenii s-au înarmat înainte de a părăsi nava.

— Mi se pare firesc, rosti celălalt, examinând pagina respectivă. O reacție perfect normală.

— Bineînțeles. Ei însă au insistat să-și păstreze armele pe toată durata șederii lor acolo, chiar după ce fuseseră întâmpinați și salutați de alți umanoizi asemănători lor. *Asta* este o abatere evidentă de la normal. Cerceteaz-o... s-ar putea să merite.

—Cum spuneți, șefu'. Vă mulțumesc mult pentru șansa pe care mi-o acordați. Apropo, cum merge cu caracatița?

Porus strâmbă din nas.

— Al șaselea specimen a murit ieri. Dezgustător! Încheie el și părăsi încăperea.

Tan Porus de Rigel tremura de furie când împături teancul de foi și le rupse în două. Deschise telecasterul cu

Perioada Campbell

un gest nervos.

— Fă-mi imediat legătura cu Santins, de la catedra de matematică! se răsti el.

Ochii săi verzi aruncară fulgere către figura liniștită ce apăru aproape instantaneu pe ecran. Mai mult chiar, psihologul schiță cu pumnul un gest de amenințare.

— Pe Eron, ce-i analiza asta pe care mi-ai trimis-o, vierme betelgeusean?!

Sprâncenele interlocutorului se înălțară, mimând o ușoară surpriză.

— Nu mă învinui pe mine, Porus! Ecuatiile îți aparțin. De fapt, de unde ai venit cu ele?

— Nu te privește pe tine! E treaba catedrei de psihologie.

— Perfect! Iar rezolvarea lor este treaba catedrei de matematică. A fost al șaptelea set constituit din cele mai ciudate ecuații pe care le-am văzut vreodată, ba chiar cel mai groaznic. Ai lansat cel puțin șaptesprezece ipoteze lipsite de orice noimă. Ne-au trebuit două săptămâni să punem lucrurile la punct și în cele din urmă le-am redus...

Porus sări ca înțepat.

— Știu la ce le-ați redus! Tocmai am rupt hârtiile. Ați avut optsprezece variabile independente în douăzeci de ecuații, reprezentând două luni de muncă, și le-ați rezolvat la sfârșitul ultimei pagini prin celebra perlă de înțelepciune: „a” egal „a”. Atâta muncă... și capăt o simplă identitate!

— Îți repet, Porus, nu-i vina mea! Te-ai învârtit în cerc, iar în matematică asta înseamnă identitate, n-ai ce-i face... Surâse ușor: La urma urmelor, ce te necăjește? „A” este egal cu „a”, nu?

— *Gura!*

Telecasterul se stinse și psihologul își strânse buzele, clocotind de mânie. Semnalul luminos de deasupra aparatului se reaprinsese.

Isaac Asimov

— Acum ce mai vrei?

Îi răspunse glasul calm și impersonal al recepționistei de la parter:

— Un trimis al guvernului, domnule.

— La naiba cu guvernul! Spune-le c-am murit!

— Este important, domnule. Lor Haridin a revenit din Sistemul Sol și dorește să vă vadă.

— Sol? se încruntă Porus. Care Sol? Aha, mi-am amintit. Trimite-l, dar spune-i să fie scurt.

— Intră, Haridin, rosti el puțin mai târziu, cu o voce mai calmă.

Tânărul arcturusean arăta parcă mai slab și mai obosit decât cu șase luni în urmă, când părăsise Sistemul Arcturus.

— Ei bine, tinere? Ai scris lucrarea?

Haridin își fixă atent unghiile.

— Nu, domnule!

— De ce? se interesă Porus mijind ochii verzi. Să nu-mi spui că ai avut necazuri.

— Am cam avut, șefu', sosi răspunsul șovăitor După ce mi-a citit raportul, consiliul psihologic a decis să vă convoace. În esență, Sistemul Sol a... a refuzat să intre în Federație.

Tan Porus țâșni din scaun precum un resort și ateriză, pur și simplu din noroc, în picioare.

— Ce-e?!

Haridin dădu din cap cu jale și-și dresе glasul.

— Pe Marea Nebuloasă întunecată, blestemă rigeleanul, dacă nu-i o zi minunată! Mai întâi, mi se zice că „a” egal „a”, apoi vii tu și-mi spui că ai ratat o reacție de tip A... *că ai ratat-o complet!*

Perioada Campbell

Tânărul psiholog sări ca ars.

— N-am ratat nimic! E ceva-n neregulă cu solenii înșiși. Nu sunt normali. Când am aterizat, au fost în culmea fericirii. A urmat o sărbătoare extraordinară, lipsită de orice restricții. Nimic nu li se părea îndeajuns de bun pentru noi. Le-am transmis invitația în fața Parlamentului lor, în graiul lor – unul simplu, pe care-l denumesc esperanto. Mă pun chezaș că traducerea mea a fost nouăzeci și cinci la sută eficientă.

— Bine, dar atunci ce s-a întâmplat?

— Nu pot înțelege restul, șefu'. Mai întâi, a urmat o reacție neutră, care m-a surprins puțin, dar apoi – și se cutremură, amintindu-și – în șapte zile, în numai șapte zile, șefu', întreaga planetă și-a schimbat poziția cu o sută optzeci de grade. Mi-a fost imposibil să le deduc reacția psihologică. Am adus cu mine exemplare din ziarele lor în care respingeau ideea de a se alătura unor „monstruoșități extraterestre” și refuzau să fie „conduși de ne-oameni, aflați la parseci depărtare”. Vă întreb: are vreun sens? Iar asta n-a fost decât începutul. Situația s-a înrăutățit, atingând dimensiuni cosmice. Pe Buna Galaxie, am ajuns până la reacțiile de tip G, încercând să-i înțeleg, dar n-am putut! În cele din urmă, a *trebuit* să plecăm. Ne găseam de-a dreptul în pericol *fizic* venind din partea acelor... pământeni, cum se autodenumesc.

Tan Porus rămase pe gânduri, mușcându-și buza.

— Interesant! Ai adus raportul cu tine?

— Nu. A rămas la consiliul psihologic. Membrii lui l-au studiat cu microscopul toată ziua.

— Și la ce concluzie au ajuns?

— Nu mi-au spus-o în mod deschis, se strâmbă tânărul, dar mi-au lăsat impresia că apreciază raportul ca fiind incorect.

— Ei bine, în privința asta voi lua o hotărâre după ce-l

voi parcurge, între timp, însoțește-mă până la Parlament. Pe drum, îmi vei putea răspunde la câteva întrebări.

Joselin Arn de Alpha Centauri își frecă fălcile bărboase cu uriașa sa mână cu șase degete și privi pe sub sprâncenele stufoase la indivizii din fața sa, așezați în semicerc, care-l fixau cu atenție. Consiliul psihologic se compunea din experți de pe douăzeci de planete și privirile lor înmănunchate nu erau chiar ușor de îndurat.

— Am fost informați, începu Friar Obel, președintele consiliului și nativ de pe Vega, căminul umanoizilor cu piele verde, în legătură cu faptul că secțiunile raportului referitoare la situația militară din Sistemul Sol au fost realizate de *dumneavoastră*.

Joselin Arn înclină capul într-o încuviințare tăcută.

— Sunteți pregătit să confirmați lucrurile susținute aici, în ciuda improbabilității lor inerente? Nu sunteți, totuși, un psiholog...

— Nu, dar sunt un soldat! - Maxilarele centaurianului zvâcniră încăpățânate și vocea lui de bas răsună în sală. - Nu mă pricep la ecuații sau la grafice... dar *mă pricep* la nave spațiale. Le-am văzut pe ale lor și le cunosc pe ale noastre, iar ale lor sunt superioare. Am văzut prima lor navă interstelară. Peste o sută de ani, vor avea un hiperatomic mai bun decât al nostru. Le-am văzut armele. Dețin aproape tot ceea ce deținem noi, deși se află într-o etapă istorică situată cu milenii în urma noastră. Ceea ce nu au deocamdată - vor avea, și încă repede. Ceea ce au - vor îmbunătăți. Le-am văzut fabricile de muniții. Ale noastre sunt mai avansate, însă eficiența este de partea lor. Le-am văzut soldații... și aș prefera să lupt de partea lor decât împotriva lor. Toate acestea le-am afirmat în raport și le

Perioada Campbell

repet acum.

Se opri brusc, și Friar Obel așteaptă să înceteze rumoarea din jur, înainte de a lansa o nouă serie de întrebări.

— Dar despre restul științelor: medicina, chimia, fizica? Ce ne puteți spune despre ele?

— Nu consider că sunt persoana cea mai autorizată pentru a mă pronunța în această direcție. Dețineți însă rapoartele experților respectivi, cu care în general sunt de acord.

— Solenii aceștia sunt într-adevăr umanoizi?

— Pe planetele lui Centauri, sigur că da!

Bătrânul psiholog se lasă pe spate în scaun cu un gest nervos și, încruntându-se, îi măsură iute din priviri pe ceilalți specialiști aflați în jurul mesei.

— Domnilor colegi, spuse el, nu aş zice că am progresat în descălcirea acestui ghem de imposibilități. S-ar părea că ne găsim în fața unei rase umanoide aflate în pragul unui progres tehnologic superlativ. Ea posedă în același timp o credință cu totul neștiințifică în forțele paranormale, o predilecție incredibil de copilărească pentru individualism, izolat și în grupuri, și, lucrul cel mai rău, se caracterizează prin lipsa unei viziuni care să accepte o societate galactică.

Își întoarse apoi privirea asupra centaurianului și continuă:

— Dacă ar fi să credem în afirmațiile acestui raport, o asemenea rasă ar trebui să existe... numai că asta ar presupune spulberarea axiomelor fundamentale ale psihologiei. Eu unul refuz însă să cred aceste - iertați-mi vulgaritatea - gaze de cometă. Mi se pare pur și simplu un caz de abordare greșită, care trebuie investigat de autoritățile cuvenite. Sper că veți fi de acord cu propunerea mea ca raportul să fie clasat și să se organizeze o a doua expediție, condusă de un expert în domeniu, nu de un

psiholog stagiar sau de un militar...

Vocea monotonă a savantului fu brusc acoperită de bubuitul unui pumn de fier care se izbise de tăblia mesei. Joselin Am, cu întregu-i trup masiv vibrând de furie, își pierduse răbdarea și sărise în picioare, izbucnind în stil cazon:

— Pe ouăle templișilor, pe viermii târători și pe muștele de latrine și de molime, pe însăși moartea înveșmântată, *nu voi permite una ca asta!* Ce aveți de gând: să stați aici cu teoriile și cu înțelepciunea voastră universală, negând ceea ce eu am văzut cu proprii-mi ochi? Ochii mei – și zvârli foc prin ei – ar trebui să spună că n-au văzut nimic din cauza câtorva mângăleli făcute de mâinile voastre tremurătoare? În adâncul lui Centauri ar trebui să azvârliți toți acești înțelepți din fotolii, și în primul rând psihologii! Flăcările să-i ardă pe toți cei care se îngroapă în cărțile și laboratoarele lor, rămânând orbi față de ceea ce se petrece în lumea exterioară! Psihologie, nu-i așa? O porcărie...

O bătaie ușoară în paftaua centurii îl făcu să se răsucească, cu ochii dilatați și pumnii încleștați. Pentru o clipă, colosul căută în jur, zadarnic. Apoi, coborându-și privirea, zări ochii verzi și enigmaticei ai unui omuleț, a cărui uitătură străpungătoare păru să-i domolească mânia ca un duș cu apă înghețată.

— Te cunosc, Joselin Arn! vorbi Tan Porus fără grabă, alegându-și cu grijă cuvintele. Ești un bărbat curajos și un soldat iscusit, dar, după câte văd, nu-ți plac psihologii. Păcat pentru tine, deoarece succesul politic al Federației se bazează pe psihologie. Dacă ea n-ar mai exista, Uniunea noastră s-ar năruia, marea noastră Federație s-ar topi, Sistemul Galactic s-ar destrăma...

Glasul lui se preschimbă într-un murmur blând, fluid.

— Ai jurat să aperi Sistemul de toți dușmanii lui, Joselin Arn, iar acum tu însuși ai devenit cel mai mare inamic al

Perioada Campbell

său. Tu-i ameninți însăși fundamentele. Îi sapi rădăcinile. Îi otrăvești izvoarele. Te-ai făcut de râs!

Ți-ai pierdut onoarea! Ești un trădător!

Militarul centaurian clătină neajutorat din cap. Vorbele lui Porus îl copleșeau, trezindu-i în suflet o remușcare profundă și amară. Amintirea propriilor sale cuvinte îi apăsau conștiința. Când psihologul termină, Arn își coborî capul și plânse. Lacrimile se prelinseră pe obrajii ridați și însemnați de cicatrice, fapt nemaivăzut, întrucât, vreme de patruzeci de ani, nimeni nu-l făcuse pe colos să dea semne de slăbiciune.

Porus vorbi din nou, iar de data aceasta glasul îi bubui aidoma tunetului:

— Termină cu scâncelile, lașule! Suntem în pericol! *La arme!*

Joselin Arn se îndreaptă brusc; tristețea care-l asaltase până în urmă cu o secundă dispăruse parcă pentru totdeauna.

Încăperea vibra de râsete și militarul pricepu situația. Fusesse pedepsit de Porus. Cunoașterea perfectă a diverselor subtilități ale minții umanoide îl ajutase pe acesta să apese butoanele corespunzătoare și...

Rușinat, centaurianul își mușcă buza, dar nu comentă nimic.

Tan Porus însă nu râsese. Între tachinare și umilință exista o deosebire prea mare. Sări pe un scaun și-și puse mânuța pe umărul masiv al celui alt.

— Fără supărare, amice, a fost doar o lecție! Luptă-te cu sub-umanoizii și cu mediile ostile de pe cincizeci de planete. Sfidează pericolele spațiului într-o navă hodorogită și zdrăngănitore. Înfruntă oricâte pericole dorești. Dar

niciodată, *niciodată*, nu jigni un psiholog! Data viitoare, s-ar putea supăra *cu adevărat*.

Arn lăsă capul pe spate și izbucni în râs – un hohot gigantic, care zgâlțâi odaia precum un cutremur.

— O să-ți țin minte sfatul, psihologule! Să fiu prăjit de-un atomo, dacă n-ai dreptate!

Zicând acestea, militarul părăsi încăperea, cu umerii încă tresăltându-i de râs.

Porus coborî de pe scaun și se întoarse către consiliu.

— Interesantă rasă de umanoizi am descoperit, nu credeți, domnilor colegi?

—Aha, marele Porus a considerat că ar fi necesar să sară în ajutorul elevului său, comentă sec Obel. Probabil că nu mai ai probleme cu digestia, dacă te simți în stare să înghiți raportul lui Haridin.

Aflat în picioare, într-un colț al sălii, cu capul plecat, Haridin se împurpură de mânie, dar nu se clinti.

Porus se încruntă, totuși glasul său își menținu tonul potolit.

— Apreciez că, dacă va fi analizat corect, raportul va produce o revoluție în știință. Este o mină de aur a psihologiei, iar Homo Sol reprezintă descoperirea mileniului.

— Treci la fapte concrete, Porus! mormăi cineva. Trucurile tale sunt minunate pentru căpățâna unui centaurian, dar pe noi nu ne impresionează.

Micuțul și aprigul rigelean emise un bolborosit de furie, apoi agită un pumn mititel în direcția ultimului vorbitor.

— Așa voi face, Inar Tubal, gândac spațial păros ce ești! (în forul său interior, prudența și furia duceau o luptă vizibilă.) Un umanoid înseamnă mult mai mult decât credeți voi – în tot cazul mai mult decât pot pricepe niște sclerozați ca voi. Numai ca să vă arăt ceea ce n-aveți habar, fosile deshidratate ce sunteți, o să încerc să vă demonstrez nițică psihotehnologie care să vă pună pe gânduri! Este vorba

Perioada Campbell

despre panică, cretinilor! *Panică* la nivel planetar!

Se lăasă o tăcere adâncă, după care Friar Obel, a cărui piele verzuie devenise sură, se bâlbâi:

— Ai zis panică la nivel planetar? Panică?

— Da, papagalule! Dați-mi șase luni și cincizeci de ajutoare și vă voi arăta o planetă de umanoizi cuprinsă de panică.

Obel se chinui în zadar să riposteze Vreme de câteva secunde, încercă să-și mențină gura în poziție normală... dar nu izbuti. Ca la un semnal, întregul consiliu abandonă orice urmă de demnitate și izbucni într-o singură și sonoră rafală de râsete.

— Îmi amintesc, icni Inar Tubal de Sirius, a cărui față rotundă era brăzdată de lacrimi de veselie pură, de un student de-al meu care pretinsese cândva că descoperise un stimul ce putea induce panica la nivel planetar. Când i-am verificat calculele, am descoperit un exponent la care pusese greșit virgula. Căscatul, înmulțise cu un termen de zece ori mai mare. Tu unde ai pus virgula, colega Porus?

— Sau ce spui de Legea lui Kraut, care afirmă că nu poți stârni panica în mai mult de cinci umanoizi simultan? chicoti Semper Gor de Capella. Să votăm o rezoluție prin care s-o anulăm? Și, dacă tot ne-am apucat de treabă, ce-ar fi să facem același lucru și cu teoria nucleară?

Porus urcă pe masă și înhăță ciocănelul lui Obel.

— Primul care mai râde primește ăsta în căpățâna lui seacă, anunță el și în sală se așternu liniștea. Eu voi pleca, împreună cu cincizeci de ajutoare, continuă rigeleanul, iar Joselin Arn mă va duce în Sol. Doresc să mă însoțească cinci dintre voi – Inar Tubal, Semper Gor și alții trei – ca să le pot vedea chipurile idioate atunci când voi face ceea ce am spus că voi face.

Apoi, înălțând amenințător ciocănelul, rânji:

— Ei bine, cum rămâne?

Isaac Asimov

— Fie, Porus, privi plictisit Frian Obel în tavan. Tubei, Gor, Helvin, Prat și Winson pot merge cu tine. La sfârșitul perioadei specificate, vom asista la o panică planetară, care va fi extrem de satisfăcătoare... sau te vom vedea cerându-ți scuze, ceea ce ar fi *și mai satisfăcător*, încheie el chicotind.

Tan Porus se uita gânditor pe fereastră. Terrapolis, capitala Pământului, se întindea dedesubtul lui până la orizont. Vacarmul ei înăbușit ajungea chiar până la înălțimea de opt sute de metri, unde se afla rigeleanul.

Peste oraș exista și altceva, invizibil și intangibil, dar câtuși de puțin ireal. Prezența sa era extrem de evidentă pentru micuțul psiholog. El însuși țesuse mantia sufocantă de spaimă jilavă ce se lățea peste metropolă – o mantie oribilă de nesiguranță întunecată, care strângea cu degete lipicioase inimile Omenirii și se oprea cu puțin, doar puțin, înainte de panica adevărată.

Mugetul orașului conținea și glasuri, iar acestea trădau groaza. Rigeleanul se întoarse cu dezgust.

— Haridin! strigă el.

Aflat în fața televizorului, tânărul arcturusean se răsuci.

— M-ați strigat, șefu’?

— Ce credeai că fac? Că vorbesc de unul singur? Ce se mai aude din Asia?

— Nimic nou. Se pare că stimulii nu sunt îndeajuns de puternici. Aparent, pământeni galbeni sunt mai rezistenți decât albi care predomină în America și Europa. Totuși, am dat dispoziții să nu se mărească intensitatea...

— Așa este, încuviință Porus. Nu putem risca să declanșăm o panică *activă*. – Reflectă puțin, apoi urmă: Eu apreciez că aproape am încheiat. Spune-le să mai lovească

Perioada Campbell

unele din orașele mari – ele sunt cele mai vulnerabile – după care vom putea pleca.

Reveni din nou către fereastră.

— Pe Marele Spațiu, ce planetă... ce mai lume! exclamă el, după o vreme. A apărut o întreagă nouă ramură a psihologiei, una la care nici măcar nu visasem. Psihologia mulțimii, Haridin, psihologia gloatei!

Și savantul își încheie spusele scuturând impresionat din cap.

— Este însă și multă suferință, șefu', mormăi tânărul. Panica asta pasivă a paralizat complet comerțul. Pe întreaga planetă, afacerile stagnează. Bieții guvernanți sunt neajutorați, nu știu ce s-a întâmplat.

— Vor afla, când voi fi gata. Cât despre suferințe... ei bine, nici mie nu-mi plac, dar scopul scuză mijloacele... iar în cazul acesta este un scop al naibii de important.

După o scurtă tăcere, buzele lui Porus se strâmbară într-un surâs răutăcios.

— Prostovanii ăia s-au întors ieri din Europa, așa-i?

Haridin îi imită zâmbetul și dădu energic din cap.

— Și cu coada între picioare! Previziunile vi s-au îndeplinit până la a cincea zecimală.

— Perfect! îmi pare rău numai că nu pot să-l văd pe Obel acum, după ultimul mesaj pe care i l-am trimis. Apropo – și glasul rigeleanului coborî – de la ei ce se mai aude?

— Peste două săptămâni, ridică tânărul două degete, vor fi aici.

— Două săptămâni, chicoti Porus încântat, două săptămâni... Psihologul porni către ușă, adăugând:

— Cred c-o să mă duc să-i întâmpin pe dragii mei colegi și să petrec o zi plăcută.

Cei cinci membri ai consiliului își ridicară privirile din însemnările lor și amuțiră stânjeniți la intrarea lui Porus. Acesta zâmbi răutăcios.

— Ați făcut constatări mulțumitoare, domnilor? Fără îndoială, ați găsit cincizeci-șaizeci de erori în ipotezele mele fundamentale...

Hybron Prat de Alpha Cepheus își zbârli puful sur pe care-l denumea păr.

— Nu am încredere în șmecheriile păgâne pe care le realizează aiurelile astea matematice ale tale.

— Inventează tu altele mai bune! râse scurt rigeleanul. Până acum, s-au descurcat destul de bine în privința reacțiilor, nu?

Nu primi nici un răspuns, ci doar un cor afon de glasuri dregându-se.

— Nu-i așa? tună din nou Porus.

— Și ce dacă? replică arțăgos Kim Winson. Unde ți-e panica? Toate bune și frumoase... Umanoizii aceștia or fi mutanți cosmici, dar unde-i marele spectacol pe care ni l-ai promis? Până nu contrazici Legea lui Kraut, toată demonstrația ta nu valorează nici cât un vârful de meteorit.

— Sunteți înfrânți, domnilor, sunteți înfrânți! croncăni micuțul psiholog. Eu mi-am dovedit afirmația: conform psihologiei clasice, această panică pasivă este tot atât de imposibilă ca și forma ei activă. Acum faceți încercări disperate de a nega realitatea și de a nu vă recunoaște înfrânți, legându-vă de un detaliu tehnic. Puteți pleca - plecați acasă, domnilor, și ascundeți-vă sub pat!

Psihologii sunt și ei oameni. Pot analiza motivele care-i pun în mișcare, dar sunt sclavii respectivelor motive la fel ca oricare muritor obișnuit. Psihologii aceștia, faimoși în întreaga galaxie, se zvârcoleau, ca și cum ar fi avut de îndurat zeci de lovituri de cravașă, din cauza mândriei

Perioada Campbell

rănite și a vanității sfărâmate, încăpățânarea lor orbească fiind așadar efectul inevitabil. Ei o știau și mai știau că Porus cunoștea situația – iar asta înrăutățea și mai mult lucrurile.

Inar Tubal privi furios cu ochii săi tiviți cu purpuriu.

— Ori panică activă, ori nimic altceva, Tan Porus! Asta ai promis și asta dorim. Vrem să te ții de cuvânt și – pe Spațiu și Timp! – ne vom lega de orice detaliu tehnic. Panică activă, sau anunțăm eșecul!

Porus își bombă pieptul, cu un aer amenințător, dar, cu un efort uriaș, vorbe calm:

— Fiți rezonabili, domnilor! Nu avem echipamentul necesar pentru panica activă. Până acum, nu ne-am mai confruntat cu această super-formă existentă pe Pământ. Dacă ne scapă de sub control?

Și rigeleanul își încheie spusele scuturând violent din cap.

— Atunci izoleaz-o! mârâi Semper Gor. Declanșează-o și înăbuș-o! Fă toate pregătirile pe care le dorești, dar fă-o!

— Dacă poți... adăugă Hybron Prat.

Dar și Tan Porus avea punctul *său* slab. Temperamentul lui explodă, împrăștiindu-se în cioburi de jur împrejur. Limba sa abilă vitriola aerul, inundându-i pe psihologii mohorâți cu valuri succesive de injurii concentrate.

— Cum vreți voi, capete seci! Să fie cum vreți voi, și vedea-v-aș pierduți în Cosmos! – De enervare, își pierduse răsuflarea. – Vom declanșa procesul chiar aici, în Terrapolis, de îndată ce oamenii se vor întoarce la casele lor. Numai c-ar fi mai bine să vă ascundeți cu toții!

Tan Porus îndepărtă draperia cu mâna și cei cinci psihologi cu care se ciorovăise își feriră ochii. Străzile

capitalei terestre erau lipsite de civili. Mărșăluitul cadențat al patrulilor militare de pe bulevarde suna precum un bocet. Cerul de iarnă părea coborât deasupra trupurilor ce acopereau caldarâmul... iar tăcerea - amintea de liniștea care urmează unui dezastru.

— Pentru câteva ore, situația a fost pe muchie de cuțit, domnilor colegi. - Vocea lui Porus suna obosită. - Dacă panica ar fi depășit granițele orașului, n-am mai fi putut s-o stăvilim.

— Oribil..., murmură Hybron Prat, oribil... A fost o scenă pentru care un psiholog și-ar da mâna ca să o poată vedea... și viața, ca s-o uite.

— Iar ăștia sunt umanoizi! gemu Kim Winson.

Semper Gor se sculă brusc în picioare.

— Tu pricepi semnificația celor întâmplare, Porus? vociferă el. Acești pământeni sunt pur și simplu de necontrolat. Ei nu pot fi manipulați. Ar fi inutili, chiar dacă ar fi niște genii tehnologice de două ori mai mari decât sunt în clipa de față. Cu psihologia aceasta a mulțimilor, cu panica lor de masă și emoțiile extreme, ei pur și simplu nu se încadrează în imaginea generală a umanoizilor.

— Gaz de cometă! pufni Porus. Luați individual, au aceleași sentimente și emoții ca și noi. Singura diferență este că, la ei, acestea se propagă și în acțiunile de masă.

— Iar asta e suficient! exclamă Tubal. Am ajuns la o decizie, Porus. Am luat o hotărâre azi-noapte, în toiul... în toiul *crizei*. Sistemul Sol va fi lăsat în pace. Este un loc nesănătos cu care nu dorim să avem de-a face. Din punctul de vedere al Galaxiei, Homo Sol va fi plasat în carantina cea mai strictă. Hotărârea este definitivă!

— Poate pentru Galaxie să fie definitivă, chicoti rigeleanul. Dar pentru Homo Sol?

Tubal ridică din umeri.

— Ce ne privește pe noi?

Perioada Campbell

— Uite ce-i, Tubal, replică Porus, te întreb ceva care va rămâne numai între noi: ai încercat o integrare temporală a ecuației 128 urmată de o expansiune cu tensori karoleani?

— M-m-nu. Nu pot zice c-am încercat.

— Ei bine, atunci aruncă-ți privirea peste calculele astea și distrează-te!

Cei cinci savanți, faimoși membri ai consiliului se adunară în jurul hârtiilor întinse de micuțul psiholog. Expresiile întipărite pe chipurile lor se modificară, trecând de la interes la surpriză și apoi la ceva foarte asemănător panicii.

În final, Naru Helvin rupse paginile cu un gest spasmodic.

— E o minciună! şuieră el.

— În prezent, avem față de ei un avans de două mii de ani și până atunci vom mai fi avansat alte două sute de ani! izbucni Tubal. Indivizii ăștia nu vor putea face nimic împotriva locuitorilor Galaxiei.

Tan Porus râse într-un stil monoton, greu de realizat, dar foarte neplăcut auzului.

—Tot nu vă încredeți în matematică! Bineînțeles, asta face parte din șablonul vostru comportamental... Bine, să vedem dacă experții vă pot convinge – așa cum ar trebui, dacă nu cumva v-a afectat contactul cu acești umanoizi anormali. Joselin – Joselin Arn – vino încoace!

Comandantul centaurian intră, salută în mod automat, apoi rămase în așteptare, ținându-i pe cei șase savanți cu o privire întrebătoare.

— Dacă ar fi necesar, o navă de-a noastră ar putea învinge în luptă o navă pământeană? îl abordă direct rigeleanul.

— Nici o șansă, domnule, rânji amar Arn. Umanoizii aceștia încalcă Legea lui Kraut în privința panicii... dar și a luptei. Navele noastre sunt conduse de un corp de experți. Pământenii au un singur echipaj ce funcționează ca o unitate, fără individualități. Fiecare individ de pe o navă devine un organ al acesteia. După cum bine știți, în cazul nostru așa ceva este imposibil.

În plus, planeta este populată de o mulțime de genii demente. După informațiile mele, când ne-au vizitat, au luat din muzeul Thalsoon nu mai puțin de douăzeci și două de invenții interesante dar inutile, le-au făcut bucățele și din ele au produs unele dintre cele mai neplăcute arme pe care le-am văzut vreodată. Ați auzit de detectorul de linii gravitaționale al lui Julmun Thill? Se folosea - fără prea mare succes - la detectarea zăcămintelor de minereu, înainte de inventarea metodei moderne a potențialului electric.

Cumva, pământenii l-au transformat într-unui dintre cele mai teribile dispozitive de ochire pe care am avut neplăcerea să le văd. În mod automat, ele îndreaptă o armă sau un proiector asupra unor ținte invizibile din spațiu, aer, apă, sau chiar din sol.

— Totuși, surâse Tan Porus, noi avem flote mai mari decât ale lor. I-am putea copleși numericeste, nu?

Joselin Arn clătină din cap.

— Poate că i-am putea înfrânge... acum. N-ar fi însă o victorie ușor de obținut, și nici n-aș miza sută la sută pe izbânda noastră. În nici un caz, n-aș recomanda o înfruntare. Din punct de vedere militar, problema este că acești maniaci ai invențiilor construiesc lucruri noi cu o viteză incredibilă, tehnologic vorbind, au instabilitatea unui val în ocean, în vreme ce civilizația noastră aduce mai degrabă cu o dună de nisip. Am vizitat fabricile lor de automobile și i-am văzut instalând o linie completă de

Perioada Campbell

mașini pentru producerea unui nou model de automobil... pe care au demontat-o peste șase luni, fiindcă devenise învechită!

Acum am intrat pentru scurt timp în contact cu civilizația lor. Am învățat metode noi, pe care vom putea să le adăugăm celor deja cunoscute din peste două sute optzeci de societăți – așadar, un câștig procentual destul de mic. Ei însă au adăugat o civilizație nouă celei deja cunoscute – un avans de sută la sută!

— Care ar fi însă poziția noastră militară, dacă pur și simplu i-am ignorat timp de două sute de ani? continuă Porus seria întrebărilor.

Joselin Arn nu-și putut reține un chicotit.

— *Dacă* am putea, ceea ce înseamnă *dacă* ne vor lăsa ei, aș răspunde imediat și fără ezitare. În clipa de față, ei reprezintă singura mea grijă. Oferiți-le două sute de ani pentru explorarea noilor direcții sugerate de scurta noastră întâlnire... și vor face lucruri pe care nu mi le pot imagina. Așteptați încă două sute de ani și nu va mai fi nici un conflict armat, ci o simplă anexare.

— Mulțumesc, se înclină politicos Porus. Același rezultat a fost obținut și din formulele mele matematice.

Joselin Arn îi salută și părăsi încăperea. Răsucindu-se către cei cinci colegi ai săi, care rămăseseră încremeniți, psihologul continuă:

— Sper totuși că dumneavoastră, domnilor, ca adevărați învățați ce sunteți, veți reacționa într-un chip vag umanoid. V-ați convins că ruperea legăturilor cu această rasă nu depinde de noi? Noi o putem dori... nu însă și ei! Idioților – șuieră el – credeți că-mi voi pierde timpul certându-mă cu voi? Eu hotărâsc, ați înțeles? Homo Sol *va intra* în Federație, în două sute de ani, vor fi instruiți până la atingerea maturității. Și nu vă consult – *v-o impun!*

Rigleeanul le aruncă o privire sfidătoare, apoi mârâi:

Isaac Asimov

— Urmați-mă!

Fără să schițeze nici un gest de împotrivire, cei cinci savanți îl urmară în dormitorul său. Ajungând acolo, Porus trase o draperie, dezvăluind un tablou în mărime naturală.

— Vă spune ceva?

Era portretul unui pământean, dar al unuia de un tip pe care psihologii nu-l mai întâlniseră până atunci. Matur, demn și chipeș, cu o mână mângâindu-și barba regală, părea personificarea maiestății.

— Acesta este Zeus, explică Porus. Pământenii primitivi l-au creat, el întruchipând furtuna și trăsnetele. – Se răsuci către ceilalți, care tăceau derutați: Vă amintește de cineva?

— Homo Canopus? îndrăzni Helvin, nesigur.

Pentru o clipă, chipul lui Porus se destinse, exprimând satisfacția, apoi se înăspri din nou.

— Bineînțeles, pufni el. De ce-ați șovăit atât? Este leit Canopus, inclusiv în ceea ce privește barba. Acum, altceva, urmă el și trase altă draperie.

Noul portret era cel al unei femei cu piept planturos și șolduri largi. Un surâs inefabil îi lumina chipul, iar mâinile ei păreau că mângâie firele de grâne din jurul picioarelor.

— Demetra! spuse Porus. Întruchiparea fertilității agricole. Mama idealizată. Ea de *cine* vă reamintește?

De data aceasta nu mai ezită nimeni. Cinci glasuri răsunară ca unul:

— Homo Betelgeuse!

— Asta-i! zâmbi satisfăcut micul psiholog. Ei bine?

— Ei bine, ce? făcu Tubal.

— N-ați priceput? – Zâmbetul se șterse de pe fața lui Porus. – Nu-i clar? Imbecililor! Dacă o sută de Zeus și o sută de Demetra ar coborî pe Pământ, făcând parte dintr-o

Perioada Campbell

„misiune comercială”, fiind în realitate psihologi experimentați... *Acum* ați înțeles?

— Pe Spațiu, Timp și Meteori! Începu să hohotească *Semper Gor*. Sigur că da! Pământenii vor fi precum plastilina în mâinile propriilor personificări ale fulgerelor și maternității brusc transpuse în viață. În două sute de ani... sigur că da, în două sute de ani am putea reuși foarte multe.

— Să revenim puțin la această așa-zisă „misiune comercială” a ta, *Porus*, interveni *Prat*. În primul rând, cum îl vei convinge pe *Homo Sol* s-o accepte?

— Dragă colega, începu rigeleanul, înclinându-și capul pe un umăr, crezi că am creat panica pasivă ca să mă distrez... sau pentru a le face pe plac unor căpățâni seci? Panica pasivă a paralizat industria, iar în prezent guvernul terestru este confruntat cu revoluția - o altă formă a acțiunilor de gloată ce merită a fi studiată cu interes. Îmbiindu-i cu comerț galactic și prosperitate eternă, nu credeți că vor înhăța ocazia? Materia nu are masă?

Porus opri cu un gest decis murmurele declanșate la auzul vorbelor sale.

— Dacă nu mai aveți alte întrebări, domnilor, vă propun să începem pregătirile de plecare. Vă spun sincer că m-am saturat de Pământ și, mai mult decât atât, vreau ai naibii de mult să mă-ntorc ia caracatița mea.

Apoi, micul psiholog deschise ușa și lansă un strigăt de-a lungul coridorului:

— Hei, *Haridin*! Anunță-l pe *Arn* să pregătească nava în șase ore. Plecăm!

— Dar... dar...

Corul de proteste derutate se cristaliză într-o acțiune directă: *Semper Gor* se repezi la *Porus* și-l trase înapoi în odaie, de parcă acesta ar fi avut de gând să-i părăsească. *Firavul* rigelean se zbătu zadarnic în mâinile puternice ale

celuilalt.

— Dă-mi drumul!

— Am îndurat destule, Porus, spuse Gor, dar acum calmează-te și comportă-te ca un umanoid. Indiferent ce ai spune, nu plecăm până nu terminăm treaba. Trebuie să discutăm cu guvernul terestru în privința misiunii comerciale. Trebuie să obținem aprobarea consiliului. Trebuie să ne alegem psihologul. Trebuie să...

Printr-o smucitură violentă, Porus izbuti să se elibereze.

— Vă trece cumva prin minte că aş aştepta până ce minunatul vostru consiliu va începe să se gândească serios că ar fi cazul să urnească din loc câte ceva în această privință... abia peste două-trei decenii? Acum o lună, Pământul mi-a acceptat condițiile, fără rezerve sau comentarii. Echipete de canopeni și betelgeuseni au pornit acum cinci luni și au aterizat alaltăieri. Doar cu ajutorul lor am izbutit să stopăm panica de ieri... deși voi n-ați bănuț acest lucru nici o clipă. Ați crezut probabil că a fost reușita voastră. Astăzi, domnilor, ei au situația sub control și ajutorul vostru nu mai este necesar. Plecăm acasă!

8. METIȘII PE VENUS

Astonishing Stories, decembrie 1940

Atmosfera umedă și toropită vibră violent, apoi țiui ascuțit. Platoul cel sterp se cutremură de trei ori, când asolizară ovoidele masive, venite din spațiu. Sunetul coborârii lor reverberă din lanțul muntos până la jungla luxuriantă din partea opusă, după care totul redeveni tăcut.

Rând pe rând, trei trape zăngăniră deschizându-se și siluetele omenești ieșiră, ezitând, în șir indian. Mai întâi încet, apoi cu o agitație nerăbdătoare, coborâră pe noua lume, ticsind spațiul din jurul navelor.

O mie de perechi de ochi examină viitorul cămin și o mie de guri vorbiră ațâțate. Iar sub vântul noii planete, o mie de creste de păr alb, înalte de treizeci de centimetri, se legănă grațioase.

Tweenii ajunseseră pe Venus!

— Iată-ne la capătul călătoriei! suspină vlăguit Max Scanlon.

Întorcându-se cu spatele spre hublou, se lăsă să cadă în fotoliu.

— Sunt fericiți ca niște copii... și n-am ce să le reproșez, continuă el. Avem în fața noastră o planetă nouă – iar asta reprezintă un lucru deosebit. În același timp, ne așteaptă zile grele. Aproape că mi-e teamă! Este un proiect ce a fost îmbrățișat cu mult entuziasm, dar care va fi foarte greu de îndeplinit.

Un braț îi înconjură umerii și el îl prinse strâns, zâmbind

Isaac Asimov

către ochii albaștri, blânzi, care-l priveau.

— Dar *ție* nu-ți este teamă, nu-i așa, Madeline?

— Bineînțeles că nu! – Imediat, însă, expresia femeii se întristă. – Dacă ne-ar fi însoțit și tata... Știi bine că el a însemnat pentru noi mai mult decât pentru ceilalți. Noi am fost... primii pe care i-a luat sub aripa lui, nu?

Urmă o tăcere prelungă, amândoi afundându-se în gânduri.

— Mi-l amintesc așa cum era acum patruzeci de ani, oftă într-un târziu Max, în costumul cel vechi, cu pipa, totul... M-a luat de pe stradă... Pe *mine*, un metis disprețuit! Și... și mi te-a adus apoi pe tine!

— Știu, încuviință ea cu lacrimi în ochi, dar a rămas alături de noi și așa va fi de-a pururi – aici... și aici.

Palma ei atinse întâi pieptul propriu, apoi pe cel al lui Max.

— Hei, tată, prinde-o, prinde-o!

Max se întoarce la auzul vocii fiului său mai mare, la timp pentru a prinde ghemulețul cu brațe și picioare care se izbi de el.

— Să te duc la tata, Elsie? Întrebă, încercând să pară cât mai serios. El așa vrea.

Fetița zvârli disperată din picioare.

— Nu, nu! Te vreau pe *tine*, bunicule! Vreau să mă duci în cârcă și să vii afară cu bunica, să vedeți ce frumos este totul.

Max își îndreaptă privirea asupra fiului său și-i făcu semn să plece.

— Piei, tată disprețuit, și lasă-l și pe bunicul să se bucure!

Arthur râse și-și șterse fața de transpirație.

Perioada Campbell

— Din partea mea, n-ai decât s-o păstrezi. Ne-a alergat de ne-a înnebunit. A trebuit s-o ținem de rochiță ca să nu dispară în pădure. Nu-i așa, Elsie?

Auzind muștrările tatălui său, fetița își aminti o supărare mai veche.

— Bunicule, spune-i să mă lase să văd copacii ăia frumoși! Nu vrea să mă lase! – Smulgându-se din brațele lui Max, alergă la un hublou. – Uite-i, bunicule, uite-i! E plin de copaci afară. Nu mai e negru... Mie nu-mi plăcea când era negru afară – ție-ți plăcea?

Max se aplecă și-i zburli părul alb și moale.

— Nu, Elsie, nici mie nu-mi plăcea când era negru. Dar acum nu mai este și nu va mai fi niciodată. Acum, fugi la bunica. A făcut o prăjitură special pentru tine. Haide, fugi!

Se uită cu ochi calzi după soția și nepoata lui, apoi, reîntorcându-se spre fiu! său, îl privi cu seriozitate.

— Ei bine, Arthur?

— Ce urmează acum?

— Nu avem timp de pierdut. Trebuie să începem imediat construcțiile subterane.

— Subterane?! se încruntă nedumerit Arthur.

— Știi, știi... Până acum, n-am pomenit nimic despre asta, dar trebuie făcute. Trebuie să ne pierdem urma din sistemul solar. Pe Venus trăiesc pământeni – cu sânge pur. Nu mulți, e adevărat, totuși există. Nu trebuie să ne găsească... cel puțin până nu vom fi perfect pregătiți. *Asta* poate dura ani de zile.

— Dar, tată, *în subteran!* Să trăim precum cârțițele, ferindu-ne de lumină și aer. Nu-mi place!

— Prostii! Nu exagera! Vom *trăi* la suprafață, însă orașul... centralele energetice, depozitele de alimente și apă, laboratoarele... toate astea trebuie să se găsească în adâncuri și să fie inexpugnabile.

Tweenul bătrân făcu un semn din mână, ce trăda

nerăbdarea, abandonând apoi subiectul.

— Oricum, să lăsăm asta deocamdată. Vreau să discutăm despre altceva... un lucru deja cunoscut.

Ochii lui Arthur se întunecară și ridică privirea spre plafon. Max se sculă și-și puse palmele pe umerii puternici ai fiului său.

— Am trecut de șaiszeci de ani. Nu știu cât mi-a mai rămas de trăit. Oricum, perioada mea cea mai bună s-adus, de aceea prefer să predau conducerea unei persoane mai tinere și mai în putere.

— Tată, știi foarte bine că astea sunt argumente de ordin sentimental. Printre noi, nu există nimeni demn nici măcar pentru a-ți face pantofii, darămite să te înlocuiască... Cât vei fi încă în putere, nimeni nu-ți va asculta nici măcar o secundă planul de a numi un succesor.

— Nu voi ruga pe nimeni să mă asculte. Am decis deja... și tu ești noul conducător.

Tânărul clătină cu fermitate din cap.

— Nu mă poți sili să fac așa ceva împotriva voinței mele.

— Mă tem că eviți responsabilitățile, fiule, surâse Max. Îl lași pe bietul și bătrânul tău tată să se chinuie într-un post care-i stoarce până și ultima picătură din puterile lui șubreze...

— Tată! se auzi replica șocată. Nu-i adevărat! Știi bine că nu-i așa. Tu...

— Atunci dovedește-o! Privește problema în felul următor: Rasa noastră are nevoie de un conducător *activ*, iar eu nu mai pot fi acela. Cât voi trăi, voi fi permanent aici pentru a te sfătui și a te ajuta cât voi putea mai bine, dar de acum înainte *tu* trebuie să ai inițiativa.

Arthur se încruntă și răspunsul lui veni ezitant:

— Bine, atunci. Accept funcția de șef de campanie, dar, nu uita, *tu* ești comandantul suprem.

Perioada Campbell

— Perfect! Putem sărbători evenimentul. – Deschizând un dulăpior, Max luă o casetă din care scoase două țigări de foi. – Rezerva de tutun, oftă el, este pe terminate și nu vom mai avea parte de țigări decât atunci când vom avea propriile plantații. Până una-alta, însă... să fumăm pentru noul conducător!

Fumul albăstrui se înalță în spirale spre plafon. După câteva clipe, Max se încruntă către fiul său.

— Unde-i Henry?

— Nu știu, zâmbi tânărul. De când am asolizat, nu l-am mai văzut. Ți-aș putea însă spune cu *cine* este.

— Asta o știu și eu, pufni Max.

— Puștiul bate fierul cât e cald. Nu peste mulți ani, tată, o să răsfеți alți nepoți.

— Dacă vor fi la fel de cuminți precum primii, atunci sper din toată inima să apuc zilele acelea.

Tatăl și fiul își zâmbiră cu drag și ascultară tăcuți râsetele fericite ale tweenilor de afară.

Henry Scanlon își lăsa capul pe un umăr și ridică mâna, solicitând liniște.

— Auzi apă curgând, Irene?

Fata de alături încuviință.

— În partea aceea...

— Haide atunci într-acolo! Înainte de a asoliza, am văzut sclipirea unui râu.

— Bine, dacă spui tu, deși eu cred că ar fi cazul să ne-ntoarcem la nave.

— De ce? – Henry se opri și o privi. – Crezusem că vei fi bucuroasă să-ți destinzi picioarele după atâtea săptămâni petrecute în nava aia aglomerată.

— Ei bine, ar putea fi periculos...

— Nu aici, în regiunea muntoasă. Zonele muntoase venusiene sunt practic similare celor pământene. După cum poți vedea, aici este pădure, nu junglă. Dacă am fi fost în regiunile de coastă... Tânărul se opri brusc, de parcă tocmai și-ar fi amintit ceva. În plus, de ce te-ai putea teme? Sunt cu tine, nu?

Își atinse demonstrativ arma de la șold. Irene își stăpâni un surâs și-și privi tovarășul semeț.

— Să știi că-mi dau seama că sunt cu tine. *Ăsta* este pericolul.

Pieptul lui Henry se dezumflă cu un suspin evident. Se încruntă.

— *Foarte* amuzant..., rosti el, încruntându-se. Și eu, care credeam că voi primi laude pentru comportamentul meu de excepție.

Tânărul se îndepărtă de față, rămase o vreme morocănos, apoi vorbi către copaci, pe un ton distant:

— Ceea ce-mi reamintește că mâine este ziua Daphnei. I-am promis un cadou.

— Dă-i o centură vibratoare, sosi răspunsul rapid. Grăsana!

— Cine-i grasă? Daphne? Oh... n-aș spune asta. — Prefăcându-se că o examinează atent pe tânăra din fața lui, continuă: Să fiu sincer, eu aș descrie-o mai degrabă ca... să zicem „durdulie”, sau poate „bine înzestrată”.

— Este *grăsă* — vocea Irenei se transformase într-un șuierat și ceva aducând foarte bine cu o încruntătură îi boți fața — și are ochii verzi!

Și fata porni mai departe, ținându-și bărbia sus și extrem de conștientă de propria-i siluetă zveltă. Grăbindu-se, Henry o ajunse din urmă.

— Bineînțeles, eu am preferat întotdeauna fetele slăbuțe.

Irene se răsuci spre el, încleștându-și pumnișorii.

Perioada Campbell

— Eu nu sunt slăbuță, maimuțoi tâmpit!

— Irene, protestă el, dar cine ți-a zis că mă refeream la tine?

Glasul lui era extrem de serios, însă ochii îi râdeau.

Înroșindu-se până la urechi, fata se întoarse brusc; buza inferioară îi tremura. Zâmbetul din ochii lui Henry fu înlocuit de o expresie de îngrijorare. Tânărul întinse brațul, ezitând, și o cuprinse pe după umeri.

— Te-ai supărat?

Surâsul care luminează chipul Irenei fu la fel de sclipitor precum luciul părului ei argintiu sub razele puternice ale soarelui.

— Nu, răspunse ea.

Ochii li se întâlniră și, pentru o clipă, Henry șovăi... și află că acela care șovăie pierde; smucindu-se pe neașteptate și chicotind încântată, fata se eliberă din nou.

— Uite, strigă ea arătând printre arbori, un lac!

Porni în fugă într-acolo. Henry se strâmbă, mormăi ceva în barbă și o urmă.

Scena era pe de-a întregul pământeană. Un pârau sprintar șerpuia printre copacii cu tulpini zvelte, vărsându-se în cele din urmă într-un lac liniștit, larg de câțiva kilometri. Liniștea profundă era întreruptă doar de ritmul înfundat ce răzbătea dinspre gușile reptilelor ce-și aveau cuiburile în vârfurile arborilor.

Cei doi tweeni rămaseră pe mal, ținându-se de mâini și admirând frumusețea peisajului.

Apoi, de undeva, din apropiere, se auzi un pleoscăit și Irene se ghemui în brațele protectoare ale tânărului.

— Ce s-a-ntâmplat?

— N-nimic. Cred c-a fost ceva în apă.

— Ce imaginație ai, Irene!

— Nu! Îmi dau cuvântul că am văzut ceva. S-a ridicat și... Dumnezeuule, Henry, nu mă strânge așa!

Isaac Asimov

Aproape își pierdu echilibrul când Henry îi dădu drumul brusc și-și scoase arma de la șold.

Chiar în fața lor, un cap verde, șiroind de apă, se înalță din unde și-i fixă cu ochii mari, bulbucați. Botul lat și lipsit de buze se deschise și se închise rapid, fără a lăsa să răzbată însă nici un sunet.

Max Scanlon privi gânditor terenul neregulat și-și încrucișă brațele la spate.

— Deci așa crezi tu?

— Sigur că da, tată, insistă Arthur cu entuziasm. Dacă ne îngropăm sub formațiunile acestea de granit, nimeni n-ar mai putea răzbate până la noi. Iar cu aparatura noastră, n-am avea nevoie de mai mult de două luni ca să excavăm toată caverna.

— Hmmm! Se va impune multă atenție...

— Vom fi atenți.

— Regiunile muntoase sunt predispuse la seisme.

— Putem monta suficiente statoraze ca să susțină tot Venusul, cu sau fără seisme.

— Statorazele consumă multă energie și o pană care ar afecta centrala ar însemna sfârșitul.

— Le putem alimenta din cinci centrale separate, ca o formă de protecție. Este imposibil să se defecteze toate simultan.

— Bine, fiule! surâse bătrânul tween. Văd că ai gândit totul în amănunt. Dă-i drumul! Începe când dorești... și nu uita, totul depinde de tine.

— Bine! Să ne întoarcem la nave.

Porniră din nou către vale, strecurându-se cu atenție printre bolovani.

— Știi, Arthur, se opri brusc Max, mă gândesc la

Perioada Campbell

statorazele acelea...

— Da?

Fiul său îi întinse mâna, ajutându-l să treacă peste un bolovan mai mare.

— M-am gândit că dacă le-am putea face bidimensionale și le-am curba, am obține o protecție perfectă, atâta vreme cât avem energie - un statocâmp.

— Pentru asta ar fi nevoie de radiație cvadridimensională, tată. Mulțumesc pentru idee, dar nu se poate realiza.

— Chiar așa? Ia fii atent...

Ceea ce Arthur ar fi trebuit să afle avea să rămână nerostit - cel puțin pentru ziua aceea. Un țipăt ascuțit îi făcu pe amândoi să tresară, întorcând capul zăriră silueta lui Henry Scanlon urcând în fugă spre ei, urmat la o distanță apreciabilă și cu un pas mult mai relaxat de Irene.

— Doamne, tată, de abia te-am găsit! Pe unde ați umblat?

— Pe aici, fiule. Voi unde ați fost?

— Ne-am plimbat și noi... Fii atent, tată! Mai ții minte amfibienii aceia despre care exploratorii spuneau că locuiesc în lacurile din munții Venusului, da? Ei bine, i-am localizat - mulți, o droaie! Nu-i așa, Irene?

Fata se opri să-și tragă răsuflarea și încuviință din cap.

— Sunt foarte drăgălași, domnule Scanlon. Așa, verzi...

Strâmbă năsucul, amuzată. Arthur și tatăl său schimbă între ei căutături ce trădau neîncrederea. Primul dintre ei înălță din umeri.

— Sunteți siguri că n-ați avut năluciri? îmi amintesc că, pe când veneam spre Venus, Henry a afirmat că a văzut un meteor în spațiu, sperându-ne pe toți de moarte, pentru ca apoi să se constate că, de fapt, era reflecția ta în hublou.

Dureros de conștient de chicotitul Irenei, Henry își răsfrânse bătaios buza inferioară.

Isaac Asimov

— Auzi, Art, am impresia că o cauți cu lumânarea! Nu uita că sunt destul de mare ca să-ți pot trage o bătaie!

— Potoliți-vă! răsună glasul autoritar al bătrânului Scanlon. Iar tu, Arthur, ar fi bine să înveți să-i respecti demnitatea fratelui mai mic. Uite ce-i, Henry, Arthur voia doar să spună că amfibienii aceștia sunt mai fricoși decât iepurii. Până acum, au fost observați numai de la depărtare.

— Cu noi n-a fost așa, tată. Au venit foarte mulți. Cred c-au fost atrași de Irene. Nimeni nu-i poate rezista.

— *Tu* în nici un caz, râse Arthur.

Henry se îmbătoșă din nou, dar tatăl lor interveni.

— N-aveți minte nici unul! Haideți să-i vedem și noi pe amfibieni.

— Uluitor, exclamă Max Scanlon. Sunt la fel de prietenoși ca niște copii. Nu mai înțeleg nimic.

— Nici eu, aprobă Arthur. În cincizeci de ani, n-a existat nici un explorator care să-i fi putut observa de aproape, iar acum sunt un adevărat furnicar.

— la fiți atenți la chestia asta! strigă Henry, care începuse să azvârle pietricele în lac.

O piatră se arcui spre apă și, imediat ce o atinse, șase siluete verzi executară câte un salt peste cap spre înapoi și lunecară sub unde. Aproape instantaneu, una dintre ele ieși la suprafață și piatra zbură înapoi, la picioarele lui Henry.

Amfibienii se îngrămădeau, tot mai mulți acum, apropiindu-se de malul lacului, unde se prindeau de ierburile aspre și priveau cu ochi bulbucați spre tweeni. Sub oglinda apei, picioarele lor musculoase, cu degete palmate, puteau fi zărite mișcându-se cu o grație leneșă. Boturile fără buze se deschideau și se închideau fără încetare, într-o cadență stranie.

Perioada Campbell

— Cred că vorbesc, domnule Scanlon, spuse Irene.

— Foarte posibil, încuviință gânditor bătrânul. Au cutii craniene destul de mari și s-ar putea să posede o inteligență considerabilă. Dacă însă coardele vocale și urechile funcționează pe frecvențe mai înalte sau mai joase decât cele omenești, nu i-am putea auzi – ceea ce ar explica muțenia lor.

— Probabil că acum și ei vorbesc de zor despre noi, zise Arthur.

— Da și se-ntreabă ce soi de monștri suntem, adăugă Irene.

Henry nu interveni în discuție. Se apropia cu pași precauți de lac.

Sub picioarele lui, solul devenise noroios, iar plantele semiacvatice se îndesiseră. Grupul de amfibieni din acea zonă întoarse priviri neliniștite spre tânăr, iar unul sau doi se împinseră în mal, depărtându-se lent.

Totuși, creatura cea mai apropiată rămase locului. Botul său larg era închis, ochii îl urmăreau cu băgare de seamă pe Henry... însă ea nu se clintea.

Oprindu-se, Henry ezită, apoi întinse mâna.

— Salut, fibu'!

„Fibul” se zgâi la brațul tweenului. Încet și prudent, propriul său membru anterior palmat se extinse și atinse degetele metisului. Apoi se retrase brusc, în vreme ce buzele sale se mișcă într-o agitație silențioasă.

— Fii atent, se auzi glasul lui Max. Să nu-l sperii! Are pielea foarte sensibilă și este posibil ca obiectele uscate să i-o rănească. Înmoaie mâna în apă.

Henry îl ascultă, efectuând gesturi lente. Mușchii celuilalt se încordară, fibul fiind gata să fugă la o mișcare bruscă. Tweenul întinse din nou palma, de data aceasta șiroind de apă.

Vreme de un minut, nu se petrecu nimic, fibul lăsând

impresia că reflecta asupra acțiunii pe care urma s-o întreprindă. Apoi, după două șovăieli, urmate de retrageri rapide, degetele se atinseră iarăși.

— Bravo, fibu'! încuviință Henry și strânse mâna.

Creatura tresări ușor, apoi îi răspunse ia strânsoare cu o asemenea forță încât tweenul simți că-i amorțesc degetele. În mod clar încurajați de exemplul tovarășului lor, alți fibi se apropiau acum, ridicând brațele.

Ceilalți tweeni plescăiră prin noroi și întinseră la rândul lor mâini ude.

— Ciudat, observă Irene. De câte ori dau mâna cu ei, îmi vine în minte părul.

— Părul? se întoarse către ea Max.

— Da, părul nostru. Îmi apare în minte o imagine de păr alb și lung, ridicat într-o creastă și scânteind în soare.

Involuntar, fata își duse mâna la propria-i creastă moale.

— Știi, o întrerupse Henry, am remarcat și eu ceva similar. Însă numai când le strâng mâna.

— Dar tu, Arthur? se interesă Max.

Arthur aprobă din cap, înălțând întrebător sprâncenele.

Max surâse și lovi cu pumnul în palma celeilalte mâini.

— Păi, în acest caz, este vorba de un soi de telepatie primitivă – prea slabă pentru a funcționa fără contact fizic, și chiar atunci capabilă doar de transmiterea unor idei simple.

— Totuși, de ce *părul*, tată? întrebă Arthur.

— Poate că asta i-a atras la noi. N-au mai văzut așa ceva și... și, ei bine, cine poate explica psihologia lor?

Apoi, bătrânul se lăsă brusc în genunchi, stropindu-și cu apă creasta înaltă de păr. Lacul clocoti și clipoci, iar fibii se apropiară și mai mult. O labă verde trecu ușor prin creasta albă, după care urmară discuții agitate, desfășurate în tăcere absolută. Luptându-se între ele pentru locurile cele

Perioada Campbell

mai bune, creaturile căutau să-i atingă părul; în cele din urmă, obosit, Max trebui să se scoale în picioare.

— Probabil că acum ne sunt prieteni pe viață, comentă el. Ciudate animale...

În clipa aceea, Irene observă un alt grup de fibi, aflați la vreo sută de metri de țarm. Aceștia pluteau tăcuți, fără a face nici o tentativă de a se apropia.

— *Ei* de ce nu vin? Întrebă fata.

Se întoarse către fibul cel mai apropiat și arătă spre grupul din depărtare, făcând gesturi prea puțin inteligibile. Fu răsplătită doar prin priviri serioase.

— Nu așa, o certă Max cu blândețe.

Întinse mâna, o prinse pe cea a unui fib și rămase nemișcat câteva clipe. Când slăbi strânsoarea, fibul lunecă imediat sub suprafața apei. Peste alte câteva clipe, grupul îndepărtat se puse în mișcare spre ei.

— Cum ai făcut? căscă ochii fata.

— Telepatie! L-am ținut strâns și mi-am imaginat un grup izolat de fibi, apoi un braț lung întinzându-se peste apă, ca să dea mâna cu ei.

Zâmbi încântat: Sunt destul de inteligenți, altfel n-ar fi înțeleș așa rapid.

— Astea sunt femele! strigă Arthur uluit. Să fiu al..., își alăptează pruncii!

Noile venite erau micuțe și aveau culori mai deschise decât ceilalți. Avansară sfioase, îndemnate de masculii îndrăzneți, și își întinseră cu timiditate membrele.

— Ah-h, strigă Irene încântată, priviți!

Îngenunchease în noroi, cu brațele întinse către cea mai apropiată femelă. Ceilalți trei tweeni priviră fascinați cum fiba își strânse mai aproape de piept micuța odraslă.

Isaac Asimov

Irene continua cu gesturi îmbietoare:

— Te rog, te rog! E atât de drăguț... N-o să-i fac nici un rău.

Nu se poate preciza dacă fiba o înțelesese, dar cu o mișcare bruscă ea întinse nodulețul verzui care se mișca în toate direcțiile și-l așeză în brațele ce-l așteptau.

Fata se sculă, chicotind de încântare. Piciorușele palmate se zbăteau prin aer și ochisorii rotunzi o fixau speriați. Ceilalți tweeni se apropiară și-l examină curioși.

— Ce *drăguț* este! Uitați ce botic are! Vrei să-l ții și tu, Henry?

— Nici vorbă! sări băiatul îndărăt ca ars. Să nu-l scap...

— Recepționezi ceva imagini mintale, Irene? se interesă Max.

— N-nu, răspunse fata, încruntându-se atentă. Probabil că este prea mic, sau... ah, *ba da!* Este... este... Se opri și începu să râdă: Este *flămând!*

Fata înapoie pruncul mamei sale, al cărei bot se deschise și se închise de fericire, strângându-și puiul în brațele musculoase. Micul fib își răsuci căpșorul verde, pentru a se uita încă o dată spre ființa care-l ținuse ceva mai devreme la piept.

— Sunt prietenoși și inteligenți, comentă Max. N-au decât să-și păstreze lacurile și râurile! Noi vom rămâne pe uscat, așa că nu vom avea motive de dispută cu ei.

Un tween singuratic stătea pe Creasta Scanlon; binoclul său era fixat asupra Cumpenei, aflată la o distanță de cincisprezece kilometri.

Vreme de cinci minute, binoclul nu se clinti, iar tweenul rămase precum o statuie făcută din aceeași piatră cu muntele.

Perioada Campbell

Când în cele din urmă binoclul fu coborât, buzele metisului se îngustaseră și expresia întipărită pe chipul său era una de disperare. Tweenul porni grăbit în josul pantei, către intrarea ascunsă a Venus-town-ului.

Trecu fără un cuvânt pe lângă santinele și coborî la nivelul cel mai de jos, unde roca solidă continua să fie pulverizată și modelată după dorință prin rafale controlate de superenergie.

Arthur Scanlon ridică ochii și, încercat de o bruscă premoniție, îi făcu semn tehnicianului să oprească dezintegratorul.

— Ce s-a întâmplat, Sorrell? întrebă el.

Tweenul se aplecă și-i șopti la ureche un singur cuvânt.

— Unde? întrebă răgușit Arthur.

— De cealaltă parte a crestei. Vin acum prin Cumpănă spre noi. Am zărit razele de soare scânteind pe metal și... metisul schiță un gest semnificativ cu binoclul.

— Dumnezeu! - Arthur își frecă fruntea gânditor, apoi se întoarse către tweenul neliniștit de la comenzile dezintegratorului. - Continuă! Același regim!

Străbătu grăbit nivelurile îndreptându-se spre intrare, și împărți ordine în dreapta și în stânga:

— Triplați imediat numărul santinelor! Cu excepția mea și a celor care mă însoțesc, nimeni nu mai are voie să iasă! Trimiteți oameni care să-i adune imediat pe cei din exterior. Să-i ducă în adăposturi și să nu facă nici un zgomot.

După aceea coborî din nou și porni pe artera centrală, către locuința tatălui său.

Max Scanlon înălță ochii din calcule și fruntea i se descreți.

— Ce faci, fiule? S-a întâmplat ceva? Ați dat peste alt strat rezistent?

— Nu, nici vorbă de așa ceva. - Arthur închise ușa cu

grijă, apoi continuă pe un ton scăzut: Pământenii!

Pentru o clipă, Max rămase nemișcat. Expresia feței îi încremeni; după aceea, bătrânul expiră zgomotos, se gârbovi în scaun și cutele frunții i se adânciră, trădând îngrijorarea.

— Coloniști?

— Așa se pare. Sorrell spune că a văzut și femei cu copii. Erau câteva sute, cu tot calabalâcul... și veneau înapoi.

— Dumnezeu, ce ghinion! gemu Max. Câte regiuni pustii sunt pe Venus și ei vin tocmai aici! Haide să-i vedem și noi.

Oamenii treceau prin Strâmtoarea Cumpenei într-un șir lung, șerpuitor. Erau coloniști cu fețe și căutături aspre, însoțiți de nevestele gârbovite de muncă și de copiii pe jumătate barbari, crescuți în sălbăticiile venusiene. „Furgonetele venusiene” joase și lătărețe se hurducau zgomotos pe terenul accidentat, ticsite cu maldăre de obiecte gospodărești.

Conducătorii lor cuprinsă cu privirea peisajul din fața lor, iar unul vorbea în silabe rapide, sacadate:

— Aproape c-am ajuns, Jem. Suntem la poale.

— Terenul de colo pare să fie bun, răspunse celălalt, cu un glas tărăgănat. Am putea să ne întemeiem ferme și să ne stabilim aici. Ultima lună a fost grea de tot, oftă el. Mă bucur că s-a terminat!

De pe creasta dinaintea lor - ultima până la valea cu pricina - cei doi Scanlon, tatăl și fiul, puncte nesemnificative de la o asemenea depărtare, îi priveau cu inimi înnegurate.

— Singurul lucru pentru care n-am avut timp să ne pregătim...

— Sunt puțini și neînarmați, vorbea încet și fără tragere de inimă tânărul. Într-o oră, i-am putea alunga. Venusul

Perioada Campbell

este al *nostru*! izbucni el cu o înverșunare neobișnuită.

— Da, i-am putea alunga într-o oră... ba chiar în zece minute. Ar reveni, însă, cu miile și înarmați. Nu suntem pregătiți să ne înfruntăm cu Pământul.

Arthur își mușcă buza de jos și rosti pe jumătate șovăind:

— Pentru binele rasei... i-am putea ucide pe toți.

— Niciodată! exclamă Max cu ochii scânteind de mânie. Nu *noi* vom fi cei care atacă primii. Dacă am ucide, nu ne-am putea aștepta la milă din partea Pământului – și nici n-am merita-o.

— Dar ce putem face, tată? Pământul nu va fi milos nici în actualele condiții. Dacă vom fi remarcați... dacă măcar ei vor bănuși că ne aflăm în acest loc, fuga noastră va deveni inutilă și vom pierde totul.

— Știu, știu...

— Nu putem schimba lucrurile. Am petrecut luni de zile pregătind Venustown-ul. S-o luăm de la început?

— Nu, fiule, murmură Max pe un ton inexpressiv. Simpla încercare de a pleca de aici ar însemna imediata expunere. Putem doar...

— Să trăim aidoma cârțițelor, nu? Fugari hăituiți! Refugiați înspăimântați! Așa-i?

— Spune-i cum vrei... dar trebuie să ne ascundem, Arthur, și să ne îngropăm sub sol.

— Până când?

— Până ce vom perfecționa o satorază bidimensională curbă, înconjurați de o apărare impenetrabilă, vom putea ieși la suprafață. E posibil să dureze ani... e posibil să dureze doar o săptămână... nu știu.

— Iar în fiecare zi ne-am asuma riscul de a fi descoperiți. În orice zi, am putea fi șterși de pe fața planetei de un furnicar de pământeni „puri”. Vom fi nevoiți să trăim cu frica-n sân zi după zi, săptămână după

săptămână, lună după...

— *Trebuie s-o facem.*

Buzele lui Max erau strâns lipite și ochii lui albaștri deveniseră de gheață. Cu pași înceți, cei doi reveniră în Venustown.

Lucrurile se desfășurau în liniște în așezarea subterană, iar ochii se întorceau mereu spre nivelul cel mai de sus și spre ieșirile secrete. Acolo, în exterior, se aflau aerul, soarele și spațiile deschise... dar și pământeni.

Aceștia se stabiliseră la câțiva kilometri în aval. Locuințele lor grosolane începuseră să se înalțe. Terenul din jur fusese defrișat. Fermele căpătau contur. Începuse semănatul.

Iar în măruntaiele Venusului, o mie o sută de tweeni își modelau căminul și așteptau ca un bătrân să deducă ecuațiile incomprehensibile care aveau să permită unei satoraze să se lățească în două dimensiuni și să se curbeze.

Stând pe un prag stâncos, Irene era cufundată în gânduri privind în direcția în care un licăr cenușiu indica existența unei ieșiri spre exterior. Picioarele ei frumoase se legănau înainte și înapoi, iar alături Henry Scanlon se străduia cu disperare să-și mențină ochii ațintiți undeva în depărtare.

— Știi ceva, Henry? Întrebă fata într-un târziu.

— Ce anume?

— Fac prinsoare că fibii ne-ar putea ajuta.

— Să ne ajute la ce, Irene?

— Să scăpăm de pământeni.

Preț de câteva clipe, Henry căzu pe gânduri, apoi întrebă din nou:

Perioada Campbell

— Ce te face să crezi asta?

— Ei bine, sunt destul de inteligenți – mai inteligenți decât bănuim. Mințile lor sunt însă cu totul diferite... De aceea, poate că vor reuși să rezolve situația. În plus... am eu o intuiție. – își retrase brusc mâna: Nu-i nevoie să mă ții! Tânărul înghiți un nod.

— M-am... m-am gândit că stai cam nesigur acolo... știi, s-ar putea să cazi!

— Oh! – Irene privi în jos, de la teribila înălțime de un metru. – Ai dreptate! Mă apucă amețeala când mă uit...

Henry aprecie că era un apropo și acționează în consecință. Urmă un moment de tăcere, timp în care el luă în calcul în mod serios posibilitatea ca fetei să-i fie frig... dar înainte de a decide că acesta era adevărul, ea vorbi din nou:

— Uite ce voiam să-ți spun... De ce nu ieșim să discutăm cu fibii?

— Tata mi-ar lua gâtul dacă aș încerca așa ceva.

— Ar fi palpitant.

— Bineînțeles, dar și periculos. Nu putem risca să fim văzuți.

— Bine, ridică Irene cu resemnare din umeri, dacă ți-este frică nu mai vorbim despre asta!

Henry icni, înroșindu-se la față și sări imediat de pe bordură.

— Cui îi este frică? Când vrei să mergem?

— Chiar acum! În clipa asta! se îmbujoră fata, lăsându-se pradă entuziasmului.

— Bine atunci. Haidem!

Henry porni aproape în fugă, trăgând-o după el. După câteva clipe, se gândi la ceva și se opri brusc, întorcându-se către Irene.

— O să vezi *dacă* mi-este frică!

O cuprinse brusc în brațe și ușorul strigăt de surpriză al fetei fu realmente înăbușit.

Isaac Asimov

— Dumnezeuule, oftă ea când izbuti să vorbească din nou. Ce *brută!*

— Sigur că da. Sunt o brută renumită! gemu Henry deschizând ochii și alungându-și ameteala de moment. Acum, haide la fibii ăia și când o să fiu președinte, amintește-mi să ridic o statuie în onoarea tipului care a inventat sărutul!

Cei doi tineri urcară pe coridorul săpat în stâncă, trecură prin spatele santinelor ce priveau afară, ieșiră prin deschizătura perfect camuflată și ajunseră la suprafață.

Fuioarele de fum ce se înălțau la orizontul sudic constituiau dovezi sumbre ale prezenței omului și, cu gândul acesta în minte, cei doi tineri tweeni se strecurară printre tufișuri, în pădure și de acolo la lacul fibilor.

Nu puteau ști dacă, într-un ciudat fel anume, fibii simțiseră prezența unor prieteni, dar de-abia ajunseseră pe mal, când niște forme verzui întunecate se apropiară de ei pe sub apă.

Un cap lătăreț, cu ochi bulbucați, ieși la suprafață, apoi, peste alte câteva secunde, capetele fibilor porniră să se legene deasupra undelor precum cele ale unor broscii imenși.

Henry își umezi mâna și prinse membrul prietenos întins către el.

— Salut, fibule!

Botul se deschise larg» rostindu-și salutul neauzit.

— Întreabă-l despre pământeni, îl îmboldi Irene, dar tânărul îi făcu semn să stea liniștită.

— Ai răbdare. Durează... Fac tot ce pot.

Timp de două lungi minute, tweenul și fibul rămaseră nemișcați, fixându-se ochi în ochi. Apoi fibul se îndepărtă și,

Perioada Campbell

la un ordin silențios, toate creaturile din lac dispărură, lăsându-i singuri pe tineri.

— Ce s-a întâmplat? se arată Irene nedumerită.

— Nu știu, ridică din umeri Henry. M-am gândit la pământeni și mi s-a părut că el știe despre ce-i vorba. Apoi i-am imaginat pe pământeni luptându-se cu noi și ucigându-ne... iar el s-a gândit la mulți tweeni și puțini pământeni, angajați într-o luptă în care noi învingeam. Eu i-am arătat atunci alți mulți pământeni venind – mii și mii – care ne omoară și...

Fata își dusesese mâinile la urechi.

— Dumnezeu! Nu-i de mirare că sărmana creatură n-a înțeles. Mă mir că n-a înnebunit.

— Ei bine, eu m-am străduit! sosis răspunsul morocănos. Oricum, asta a fost ideea ta năstrușnică...

Irene nu apucă să rostească nici prima silabă a răspunsului, fiindcă lacul se umplu din nou de fibi.

— S-au întors, arată ea.

Un fib înaintă și prinse mâna lui Henry, în vreme ce alții se strânseseră în jur, vizibil agitați. Urmară câteva momente de tăcere și fata se foi nervoasă.

— Ei bine? întrebă ea.

— Taci, te rog. Nu prea înțeleg. Ceva despre animale mari, sau monștri, sau...

Glasul tânărului se stinse și cuta dintre sprâncenele sale se adânci într-o concentrare dureroasă. Încuviință din cap, mai întâi gânditor, apoi cu vigoare. În cele din urmă, desprinzându-și mâna din laba fibului, el se întoarse către fată.

— Am priceput... e soluția perfectă! Putem salva Venustown-ul noi singuri, cu ajutorul fibilor... dacă ești de acord să mergem mâine în Mlaștini. Putem lua cu noi două pistoale și alimente – dacă urmărm cursul râului, ar trebui să ajungem acolo în două-trei zile. Cam tot atâta va dura și

Isaac Asimov

drumul de înapoiere. Ce spui?

Șovăielile nu reprezintă o caracteristică a tinereții. Ezitarea Irenei a fost mai degrabă pentru crearea suspansului.

— Nu știu... poate că n-ar trebui să plecăm singuri, dar... dar o să merg... cu tine.

Ultimul cuvânt fusese doar ușor accentuat.

Peste zece secunde, cei doi reveneau spre orașul subteran și Henry se întreba dacă n-ar fi fost mai potrivit să ridice *două* statui în cinstea celui care inventase sărutul.

Pâlpâitul roșu-gălbui al focului se reflecta din creasta semeață a lui Henry, proiectând umbre mișcătoare pe chipul său îngândurat.

Era cald în Mlaștini și focul sporea temperatura; cu toate acestea, tânărul se apropie și mai mult de flăcări, privind neliniștit forma întinsă a Irenei care dormea de cealaltă parte. Nenumăratele animale de pe Venus, oricât ar fi fost de feroase, se temeau de foc.

Se aflau la trei zile depărtare de platoul stâncos. Pârâiașul devenise un râu călduț cu ape leneșe, cu malurile acoperite de alge verzi. Pădurile încântătoare lăsaseră loc junglei luxuriante, abundând în liane și hățișuri. Zgomotele animalelor sporiseră în intensitate într-un crescendo cacofonic. Văzduhul devenise mai cald și mai umed, solul mai mlaștinos, iar împrejurimile teribil de nefamiliare.

Deocamdată, nu se putea vorbi de un pericol real – Henry era absolut convins de acest lucru. Pe Venus, nu existau creaturi veninoase, iar în privința monștrilor împlătoșați care stăpâneau junglele, aceștia puteau fi ținuți la respect de foc, în timpul nopții, iar ziua de către fibi.

În două rânduri, urletul asurzitor al unui centozaur

Perioada Campbell

răsunase în depărtare și tot în două rânduri zgomotul copacilor rupti îi făcuse pe cei doi tweeni să se cuprindă în brațe, înspăimântați. De fiecare dată însă, fiarele trecuseră mai departe, nepăsătoare.

Era a treia noapte petrecută sub cerul liber și Henry se foia neliniștit. Fibii păreau încrezători că înainte de venirea dimineții aveau să poată începe drumul de întoarcere – cumva, gândul la Venustown devenise atrăgător. Aventura și pericolele sunt ațâțătoare și cu fiecare oră curajul scânteietor al tânărului sporea în ochii Irenei – ceea ce era minunat – totuși îi plăcea să se gândească la Venustown și la familiarul ținut muntos.

Henry se întinse pe burtă și privi posac focul, gândindu-se la cei douăzeci – aproape douăzeci – de ani ai săi.

— Ce naiba, pufni el, rupând un smoc de iarbă, ar fi timpul să mă gândesc la *însurătoare*...

Involuntar, ochii îi alunecară spre silueta adormită dincolo de foc.

Parcă răspunzându-i, pleoapele acesteia tresăriră, apoi dezvăluiră doi ochi albaștri încă moleșiți de somn.

Irene se sculă în capul oaselor și se întinse.

— Nu pot adormi, se plânse ea, căutând zadarnic să-și aranjeze părul alb și aruncând o privire încruntată către foc. E atât de cald!

— Tu vorbești?! o tachină Henry. Ai dormit dusă câteva ore... și ai sforăit ca un buhai.

Ochii fetei se căscară largi.

— Nu-i adevărat! protestă ea, apoi continuă, cu un glas vibrând dramatic: Am sforăit?

— Bineînțeles că nu, chicoti Henry, oprindu-se doar la contactul brusc și violent dintre vârful pantofului fetei și abdomenul său. Au!

— Nu mai avem ce discuta, *domnule* Scanlon! replică sec fata.

Isaac Asimov

Fu rândul lui Henry să se îmbufneze. Se ridică exasperat și păși către ea, apoi îngheță auzind urletul asurzitor al unui centozaur. Când își reveni din spaimă, o descoperi pe Irene în brațele sale.

Roșind, ea se desprinsese, dar răcnetul centozaurului se auzi din nou, din altă parte... iar Irene reveni la locul ei.

Fără să vrea, Henry pălise.

— Cred că fibii i-au prins pe centozauri. Haide să discutăm cu ei.

În zorii cenușii, fibii se întrezăreau precum niște pete neclare. Șiruri de indivizi încordați, cufundați în propriile gânduri. Unul singur părea lipsit de ocupație; după ce întrerupsese contactul cu el, Henry îi spuse fetei:

— Au prins trei centozauri – mai mulți nu pot manipula. Pornim chiar acum spre casă.

Răsăritul îi ajunse din urmă la trei kilometri în aval. Mergând pe țărm, tweenii aruncau priviri îngrijorate spre liziera junglei. În locurile unde aceasta era mai rară, se puteau distinge uriașe forme sure. Țipetele reptilelor se auzeau aproape în permanență.

— Îmi pare rău că te-am luat cu mine, Irene! vorbi Henry. Parcă nu mai sunt atât de sigur că fibii pot dirija monștrii.

— Nu-ți face griji! clătină din cap fata. *Eu* am vrut să vin. Atâta doar că-mi pare rău că nu ne-am gândit să-i lăsăm pe fibi să facă singuri treaba. N-aveau nevoie de noi.

— Ba da! Dacă un centozaur le-ar scăpa de sub control, s-ar năpusti direct spre tweeni și i-ar face bucăți. Într-un asemenea caz, noi ar trebui să ne ocupăm de ei cu pistoalele...

Glasul I se stinse; examină arma ucigașă din mână,

Perioada Campbell

totuși aceasta nu-i putea transmite decât răceala metalului nepăsător.

Prima noapte a întoarcerii a fost una de nesomn pentru ambii tweeni. Undeva, nevăzuți în bezna râului, fibii lucrau în schimburi, menținând controlul fragil asupra creierelor minuscule ale gigantilor centozauri cu douăzeci de picioare. În junglă, monștrii de trei sute de tone urlau neputincioși, nereușind să se împotrivescă forțelor ce-i mențineau în preajma malului, și nici să sfărâme bariera invizibilă care-i împiedica să ajungă lângă apă.

Lângă foc, doi tweeni, rătăciți între forța animalică, aflată într-o parte, și protecția fragilă a unei rețele telepatice, de cealaltă parte, priveau cu nerăbdare către munții ce se găseau la o depărtare de peste șaiszeci de kilometri.

Înaintau încet. Pe măsură ce fibii oboseau, centozaurii deveneau mai încăpățânați. Treptat însă, aerul se răcori. Jungla se rărise și distanța până la Venustown se reducea.

Henry salută primele semne ale familiarei păduri din zona temperată printr-un suspin adânc de ușurare. Numai prezența Irenei îl împiedica să renunțe la rolul de erou.

De-abia aștepta încheierea călătoriei lor donchișotești.

— Practic, s-a sfârșit – mai trebuie doar să răsunе uralele, spuse el. Pot face prinsoare că vor fi urale, Irene. Noi doi vom fi eroi.

Încercarea fetei de a-și manifesta entuziasmul nu fu încununată de prea mare succes.

— Sunt obosită, Henry! Să ne odihnim...

Irene se lăsă să cadă pe sol și, după ce-i anunță pe fibi, tânărul i se alătură.

— Cât mai avem?

Aproape fără să vrea, fata descoperi că-și odihnea capul pe umărul lui.

— Încă o zi. Mâine, la ora asta, vom fi acasă. – Henry o privi posac. – Crezi că n-ar fi trebuit să încercăm acțiunea

pe cont propriu, nu-i așa?

— Nu știu... Inițial, ideea părea foarte bună.

— Știu... Am constatat că am multe idei ce par bune pe moment, pentru ca ulterior să dea greș. Clătină filozofic din cap. Nu cunosc motivul, dar așa se întâmplă...

— Tot ce știu, continuă Irene, este că-n viața mea n-o să mai fac vreo excursie. Nu m-aș scula acum nici dacă...

Vocea i se stinse, iar frumoșii ei ochi albaștri se căscară îngroziți privind spre dreapta. Un centozaur intrase într-un mic afluent al râului al cărui curs îl urmau. Plescăind, giganticul trup șerpesc dotat cu zece perechi de picioare butucănoase sclipea oribil. Capul hâd se înalță către cer și un urlet înfricoșător străpunse văzduhul. Un al doilea i se alătură.

— Ce mai aștepți, Henry?! sări fata în picioare. Haidem! lute!

Tânărul strânse mai tare mânerul armei și o urmă.

Arthur Scanlon dădu peste cap a cincea ceașcă de cafea neagră și, cu un efort, izbuti să focalizeze audiomiterul. Conchise că ochii îi deveniseră prea încăpățânați. Îi frecă cu îndârjire, iritându-i, apoi aruncă o privire peste umăr, spre trupul care se foia prin somn.

Se apropie încetișor de pat și aranjă pătura.

— Săraca mama! șopti el și-i sărută fruntea palidă. - întorcându-se spre audiomiter, îl amenință cu pumnul: Așteaptă numai să pun eu mâna pe tine, nebunul naibii!

— S-a-ntunecat? întrebă Madeline trezindu-se.

— Nu, minți Arthur, simulând o voioșie pe care n-o simțea. O să ne cheme înainte de apus, mamă. Tu dormi și lasă-mă pe mine să mă ocup de toate. Tata e sus și lucrează la statocâmp - mi-a zis că face progrese. Peste

Perioada Campbell

câteva zile, totul va fi în regulă.

Se așează tăcut lângă ea și-i strânse mâna cu putere. Ochii lui obosiți se închiseră din nou.

Brusc, semnalul luminos clipi. Privind iute spre maicăsa, bărbatul ieși pe coridor.

‘ — Ce-i?

Tweenul care aștepta afară îl salută cu respect.

— John Barno dorește să te anunțe că se apropie o furtună, spuse el, înmânându-i un raport oficial.

Arthur îl examinează posac.

— Și ce dacă? Au fost destule furtuni până acum, nu? La ce te poți aștepta pe Venus?

— După toate indicațiile, aceasta pare una cu adevărat neplăcută. Barometrul a scăzut la valori neatinse până acum. Concentrația ionică din atmosfera superioară a atins un maxim necunoscut nouă. Beulah a ieșit din albie și amenință cu inundații.

— Toate căile de acces în Venustown sunt la cel puțin cincizeci de metri deasupra nivelului râului, rosti Arthur, încruntându-se. Cât despre ploaie... sistemul de scurgere și evacuare funcționează perfect. — Rânji brusc: Du-te și spune-i lui Barno că, din partea mea, furtuna poate să țină patruzeci de zile și de nopți. Poate că-i va alunga pe pământeni.

Se răsucii, cu gândul de a se retrage, dar interlocutorul său rămăsese pe poziții.

— Mă scuzați, domnule, dar mai este ceva. O echipă de cercetare...

— Echipă de cercetare? se întoarse brusc Arthur. Cine a ordonat trimiterea ei?

— Tatăl dumneavoastră, domnule. Urmau să ia legătura cu fibii... nu știu în ce scop.

— Bine, continuă!

— Fibii n-au putut fi localizați.

Isaac Asimov

Pentru prima dată, Arthur își trădă surprinderea.

— Au plecat?

Tweenul încuviință din cap.

— Se crede că au căutat să se adăpostească de furtună.

De aceea este îngrijorat Barno.

— Se spune că șobolanii părăsesc corabia care se scufundă, murmură Arthur, apoi, îngropându-și capul în palmele tremurătoare, exclamă: Dumnezeu! Toate o dată! Toate o dată!

Amurgul întunecat ascundea vălul negru ce coborâse deasupra munților din față și puneă în evidență sclipirile bruște ale fulgerelor care nu conteneau.

— E cam frig și a început să bată vântul, se înfioră Irene.

— Da, este un vânt rece, dinspre munte. Cred că o să vină o furtună, aprobă Henry cu un aer absent. Am impresia că și râul s-a mai lățit.

După o scurtă tăcere, tânărul continuă grăbit:

— Uite ce-i, Irene, mai sunt doar câțiva kilometri până la lac... Practic, am ajuns la satul pământenilor. N-a mai rămas mult.

— Mă bucur și pentru noi, și pentru fibi.

Ultima afirmație era în întregime justificată. Acum, fibii înotau mai încet. Cu o zi în urmă, din aval sosise un detașament suplimentar, totuși avansarea încetinise până la viteza unui mers agale. Frigul neobișnuit afecta reptilele multipode, care se supuneau tot mai greu forței telepatice.

Primele picături căzură de îndată ce depășiră lacul. Se întunecase, iar în lumina albăstruie a fulgerelor arborii din

Perioada Campbell

jur se transformaseră în niște spectre negre care întindeau degete tremurătoare spre cer. În depărtare, o vâlvătaie bruscă marcă rugul funerar al unui copac trăsnit.

— Să ne îndreptăm către poiană, rosti Henry, care pălise la față. Pe o asemenea vreme, pădurea poate fi periculoasă.

Luminișul respectiv se afla la marginea așezării coloniștilor. Casele grosolane, mici și vulnerabile înaintea furiei naturii, erau ici-colo luminate, dezvăluind prezența ocupanților. Când primul centozaur ieși dintre copaci, furtuna se dezlănțui cu toată puterea.

Cei doi tweeni se ghemuiră unul într-altul.

— Totul depinde de fibi, răcni Henry, căutând să se facă auzit peste urletul vântului. Sper c-o să se descurce!

Cei trei monștri se îndreptau spre locuințele din lemn. Se deplasau mai rapid acum, când fibii îi dirijau cu toate puterile lor mintale.

Irene își îngropă fața udă în pieptul la fel de ud al tânărului.

— Nu pot privi! Vor face așchii casele alea! Bieții oameni!

— Nu, nu! S-au oprit...

Labele centozaurilor scurtau șanțuri adânci în solul din fața lor și urletele răsunau ascuțit, auzindu-se perfect peste vuietul furtunii. Pământenii ieșiră surprinși din cabane.

Luați pe nepregătite – majoritatea dormeau – și puși în fața unei furtuni venusiene și a unor monștri de coșmar, nici nu putea fi vorba de o replică organizată. Fără să-și ia nimic din case, doar cu hainele pe ei, o rupseră la fugă.

Deruta era totală. Unul sau doi bărbați ceva mai curajoși traseră câteva focuri ineficiente și lipsite de țintă la adresa munților de carne din față... apoi și aceștia o luară la goană.

Când se păru că plecaseră cu toții, giganticele reptile

avansară din nou și așezarea fu transformată în maldăre de surcele rupte.

— Nu se vor mai întoarce niciodată, gâfâi Henry, amețit de succesul planului său. Niciodată! Irene, acum suntem eroi și... Pe neașteptate, vocea lui căpătă accente dramatice: Irene, înapoi! Fugi în pădure!

Mugetele centozaurilor deveniseră mai profunde. Cea mai apropiată dintre fiare se ridică pe ultimele două perechi de picioare, cabrându-se, și capul său enorm se contură oribil în lumina fulgerelor, la aproape șaptezeci de metri înălțime. Cu un bubuit teribil, creatura se lăsă să cadă pe toate picioarele și porni către râul transformat de furtună într-un puhoi dezlănțuit.

Fibii pierduseră controlul!

Arma lui Henry fulgeră în aceeași clipă când tânărul o împinse pe față. Ea însă reveni tăcută alături și ținti la rându-i.

Globul de lumină purpurie ce semnală atingerea țintei înflori, iar centozaurul cel mai apropiat răcni de durere și biciui sălbatic cu coada în direcția arborilor din jur. Sângele țâșnea în valuri din locul unde mai devreme fusese un picior.

Un al doilea glob purpuriu, și creatura se prăbuși cu un bufnet ce zgudui solul, ultimul său urlet atingând un crescendo de note ascuțite.

Ceilalți doi monștri porniseră însă spre tweeni. Înaintau orbește către sursa de putere ce-i ținuse captivi aproape o săptămână, se năpusteau spre râu cu toată forța urii lor lipsite de minte. Iar în calea distrugerii lor se aflau cei doi tineri.

Înapoia lor se afla torentul clocotitor. Pădurea se transformase într-un coșmar, răsunând de bubuitul copacilor doborâți și de răcnete de furie.

Apoi, pe neașteptate, din depărtare se auziră zgomotele

Perioada Campbell

altor arme. Globuri purpurii... o volbură de mișcări spasmodice... țipete ascuțite, urmate de o liniște în care până și vântul, parcă uluit de ultimele evenimente, se opri pentru moment.

Henry răcni de fericire și începu să țopăie ca un apucat.

— Au venit din Venustown! I-au doborât pe centozauri și totul s-a terminat! Am salvat tweenii!

Totul se petrecu într-o fracțiune de secundă. Irene aruncase arma și izbucnise într-un plâns de ușurare. Apoi porni în fugă spre Henry, dar, după câțiva pași, se împiedică... și puhoiul o înhăță.

— Henry!

Vântul îi acoperi strigătul.

Pentru o clipă îngrozitoare, tânărul fu incapabil de cel mai mic gest. Fixă doar cu privirea, prosteste, locul unde fusese Irene, nereușind parcă să înțeleagă ce se întâmplase, apoi se pomeni în apă. Se năpusti cu disperare în bezna înconjurătoare.

— Irene!

De-abia mai putea răsufla. Curentul îl târa la vale.

— *Irene!*

Nici un sunet, doar vântul. Strădaniile sale de a înota se dovedeau zadarnice. Nu putea ieși mai mult de o secundă la suprafață și plămânii erau pe punctul de a-i exploda.

— *Irene!*

Nici un răspuns. Nimic, doar vuietul apei și întunericul.

Apoi simți o atingere. Lovi cu brațul instinctiv într-acolo, dar strânsoarea se înteți. Se simți purtat în văzduh. Plămânii lui chinuți inspirară adânc, icnind. Chipul surâzător al unui fib îl privi, iar după aceea nu mai știu nimic – încercă doar senzații confuze de frig, umezeală și

beznă.

Treptat, Henry deveni conștient de cele din jur. Se găsea pe o pătură, sub copaci, înfășurat strâns în alte pături. Apoi simți căldura lămpilor termice și lumina lămpilor atomo. Toți se adunau în jurul său; ploaia încetase.

Privi buimăcit de colo-colo, după care strigă:

— Irene!

Fata se afla chiar lângă el, înfăolită de asemenea în pături. Îi zâmbi fără putere.

— N-am pățit nimic. Tot fibii m-au salvat.

Madeline se aplecă spre mezin și acesta înghiți cafeaua fierbinte care-i fusese dusă la buze.

— Fibii ne-au povestit ce i-ați ajutat voi să facă, șopti ea. Suntem cu toții mândri, fiule – de tine și de Irene!

Surâsul larg de pe chipul lui Max îi dezvăluia cu claritate satisfacția paternă.

— Psihologic vorbind, ați avut o idee perfectă. Venus este o planetă prea mare și are destule regiuni primitive pentru ca pământeni să mai revină într-un ținut care s-a dovedit infestat de centozauri – oricum, n-o s-o facă pentru multă vreme. Iar atunci când vor veni, statocâmpul nostru va fi gata.

Arthur Scanlon apăru pe neașteptate din noapte. Îl arse un pumn lui Henry în umăr și apoi strânse cu putere mâna fetei.

— Tutorele tău și cu mine, îi spuse, pregătim pentru mâine o serbare, așa că fă bine și odihnește-te! Va fi petrecerea cea mai grozavă la care ai asistat vreodată.

— Serbare? interveni Henry. Să-ți zic eu ce mai puteți face... La terminarea ei, puteți anunța o logodnă.

— Logodnă? păru interesată Madeline. Cum adică?

Perioada Campbell

— O logodnă... urmată de o nuntă, sosi răspunsul iritat. Cred că sunt destul de matur pentru asta. Am dovedit-o chiar azi!

Ochii Irenei se plecară, începând să cerceteze cu atenție un fir de iarbă.'

— Cu cine te logodești, Henry? Întrebă ea într-un târziu.

— Ce? Păi, *cu tine*, bineînțeles! Dumnezeuule, cu cine alta?

— Dar pe mine nu m-ai întrebat..., vorbi ea fără grabă, însă pe un ton răspicat.

Pentru o clipă, Henry se înroși, apoi își încleștă maxilarele.

— Ei bine, nici n-o să te-ntreb. Îți spun! Ce ai de gând să faci?

Se lăsă către fată, iar Max Scanlon chicoti și le făcu semn celorlalți să plece. Se îndepărtară cu toții în vârful picioarelor.

O formă neclară apăru pe neașteptate, împleticindu-se, și cei doi tweeni se smulseră din îmbrățișare, derutați. Uitaseră total de restul lumii.

Nu era însă un tween.

— Oh... păi... este un fib! strigă Irene.

Acesta înaintă legănându-se stângaci peste iarba udă, folosindu-se fără pricepere de membrele musculoase. Apropiindu-se, se lăsă să cadă pe abdomen, istovit la culme, și își întinse apendicele anterioare.

Intenția îi era limpede. Irene și Henry apucară fiecare un membru. Preț de câteva clipe, se așternu o liniște deplină, iar ochii mari ai fibului scânteiară solemni în lumina lămpilor atomo. Apoi, Irene tuși stânjenită și Henry râse sfios. Contactul fu întrerupt.

— Ai văzut același lucru ca mine? Întrebă tânărul.

Irene era roșie ca para focului.

— Da, un lung șir de pui fibi, vreo cincisprezece...

Isaac Asimov

— Sau douăzeci...

—... cu *păr lung și alb!*

9. EREDITATE

Astonishing Stories, aprilie 1941

Dr. Stefansson mângâie teancul gros de file dactilografiate din fața lui.

— Totul se află aici, Harvey – douăzeci și cinci de ani de muncă. Manieratul profesor Harvey pufăi gânditor din pipă.

— Ei bine, rolul tău a luat sfârșit... ca și cel al lui Markey, pe Ganymede. De-acum, totul depinde de gemeni.

Urmă o scurtă tăcere, propice gândurilor, după care Stefansson se foi:

— Intenționezi să-i comunici imediat veștile lui Allen? Interlocutorul său aprobă din cap.

— Va trebui s-o fac înainte de a ajunge pe Marte... cu cât mai repede, cu atât mai bine. – Tăcu, preț de câteva clipe, apoi continuă cu glas încordat: Mă întreb ce simți când, după douăzeci și cinci de ani, afli că ai un frate geamăn despre care n-ai știut nimic. Trebuie să fie un șoc destul de zdravăn.

— George cum a reacționat?

— La început, nu i-a venit să creadă și nu-l învinuiesc. Markey s-a străduit din răspuțeri să-l convingă că nu-i o farsă. Bănuiesc că și cu Allen treaba va merge la fel de greu.

Zicând acestea, profesorul își scutură scrumul din pipă și clătină din cap.

— Mai că m-aș duce pe Marte să văd cum se împacă cei doi, comentă Stefansson.

— Să nu faci așa ceva! Experimentul a durat prea mult și este prea important ca să-l influențezi printr-o prostie.

— Știu, știu! Ereditatea împotriva mediului! Poate că, în

sfârșit vom căpăta răspunsul după care alergăm de atâta vreme... (Vorbea pe jumătate pentru sine, ca și cum ar fi repetat o formulă veche și familiară.) Doi gemeni identici separați la naștere – unul crescut pe bătrânul și civilizatul Pământ, celălalt pe colonizatul Ganymede. Apoi, la împlinirea a douăzeci și cinci de ani, cei doi sunt aduși pentru prima dată laolaltă pe Marte... Doamne! Păcat că n-a apucat și Carter să vadă... Totuși, sunt copiii *lui*.

— Păcat... Noi însă trăim, ca și gemenii. Încheierea experimentului va constitui un tribut adus memoriei lui.

Cine vede pentru întâia dată filiala marțiană a lui „Medicinal Products, Inc.” nu are de unde să știe că în zonă mai există și altceva în afară de deșert. Nu poate zări vastele peșteri subterane unde lichenii sunt cultivați în sere, sub forma unor uriașe câmpuri înfloritoare. Sistemul complicat de transport care conectează fiecare kilometru pătrat al ogoarelor la clădirea centrală este invizibil. Sistemul de irigație, purificatoarele de aer, conductele de canalizare – toate sunt ascunse.

Se observă doar clădirea scundă din cărămidă roșie și de jur împrejur pustiul marțian, ruginiu și arid.

Atât văzuse și George Carter când sosise cu naveta-taxi, dar cel puțin el nu se lăsase înșelat de aparențe. Ar fi fost de-a dreptul anormal s-o facă, fiindcă existența pe care o dusesse pe Ganymede fusese orientată permanent chiar în direcția aceasta. Tânărul cunoștea fiecare centimetru pătrat al peșterilor aflate sub sol, de parcă s-ar fi născut și ar fi crescut acolo.

Acum se găsea în cabinetul profesorului Lemuel Harvey și permitea doar unei vagi umbre de tulburare să-i întunece expresia impasibilă. Ochii săi albaștri ca gheața îi căutară

Perioada Campbell

pe cei ai profesorului.

— Zici că geamănu' ăst-al meu o s-ajungă repede?

— E în drum spre noi, încuviință profesorul.

George își încrucișă picioarele și expresia îi deveni aproape visătoare.

— Zici că seamănă cu mine?

— Destul de bine. Sunteți gemeni identici.

— Mda. M-am gândit ieu. Mi-ar fi plăcut să-l fi cunoscut dă la-nceput... pă Gani. – Se încruntă: Zici c-a trăit toată viața pă Pământ?

O expresie de interes flutură pe chipul lui Harvey.

— Nu-ți plac pământeni? Întrebă el iute.

— N-aș zice. Atât doar că-s gingași. Așa-s toți pă care-i știu.

Harvey își stăpâni un surâs. În scurt timp însă, conversația lăncezi.

Semnalul venind dinspre intrare îl smulse simultan pe Harvey din visare și pe George din scaun. Profesorul apăsă un buton de pe tablă biroului și ușa se deschise.

Un individ pătrunse în încăpere, apoi se opri. Gemenii rămaseră față în față.

Fu un moment încordat, capabil să oprească răsuflarea; de aceea, profesorul Harvey se afundă în fotoliul său moale, își uni palmele și privi atent.

Cei doi stăteau încordați, la trei metri distanță unul de celălalt, fără ca vreunul să încerce un gest de apropiere. Contrastul dintre ei era extrem de interesant, cu atât mai frapant din cauza mării lor asemănări.

Ochi albaștri-glacial fixau ochi albaștri-glacial. Fiecare dintre ei vedea un nas lung și drept deasupra buzelor pline, strânse ferm. Pomeții înalți erau la fel de proeminenți la amândoi, iar bărbia ieșea în același mod în afară, voluntară. Ba chiar exista aceeași sprânceană, la ambii, pe jumătate înălțată într-o expresie de interes absorbit, pe jumătate

întrebător.

Dar, în rest, nu mai existau alte asemănări. Hainele lui Allen Carter aveau întipărită în fiecare cusătură pecetea New York-ului. Începând cu bluza largă și continuând cu pantalonii colorați în purpuriu-închis, lungi până la genunchi, cu ciorapii de culoarea somonului și cu sandalele sclipitoare, el reprezenta întruchiparea ultimei mode terestre.

Pentru o fracțiune de secundă, George Carter fu conștient de faptul că o senzație de stângăcie pusese stăpânire pe el, așa cum stătea acolo, în cămașa lui de bumbac ganymedean, cu mâneci strâmte și închisă la gât. Vesta descheiată și pantalonii largi cu manșetele vârâte în bocancii înalți, cu talpă groasă, erau grosolane și provinciale. Până și e/simți asta – doar o clipă.

Din buzunarul unei mâneci, Allen scoase o tabacheră – era primul gest făcut de unul dintre frați – o deschise și extrase din ea un cilindru subțire de tutun acoperit cu hârtie, care se aprinse singur la prima inhalare.

George șovăi încă o secundă, apoi trecu la fapte, acțiunea sa fiind aproape una de sfidare. Își vârî o mână în buzunarul interior al vestei și scoase de acolo un trabuc verde și mototolit, făcut din frunze ganymedene. Aprinse apoi un chibrit frecându-l pe unghie și rămase pufăind în același ritm cu fratele său.

Imediat, Allen izbucni în râs – un sunet ciudat, ascuțit.

— Am impresia că ai ochii ceva mai apropiați.

— Zic că da. Și păru' tău ie aranjat... altfel.

În vocea ganymedeanului se simțea o ușoară dezaprobare. Mâna dreaptă a lui Allen se înalță instinctiv spre părul său lung, castaniu, grijuliu ondulat, în vreme ce ochii săi inspectau coada neglijentă în care era strâns părul la fel de lung al celuilalt.

— Bănuiesc că va trebui să ne obișnuim unul cu celălalt.

Perioada Campbell

Eu unul sunt gata să încerc.

Pământeanul înaintă cu mâna întinsă.

— Fac prinsoare, rânji George. Și ieu zic la fel.

Mâinile se întâlniră și se strânsură.

— Te cheamă All'n, nu? întrebă cel de pe Ganymede.

— Și pe tine George, nu? replică celălalt.

Apoi, vreme de câteva minute interminabile, nici unul nu mai vorbi. Se priviră... și zâmbiră, pornind să astupe prăpastia unei despărțiri ce durase douăzeci și cinci de ani.

Privirea inexpressivă a lui George examinează covorul de vegetație pipernicită și purpurie care se întindea în loturi pătrate în depărtarea cețoasă a cavernelor. Ziarele și reporterii de specialitate ar fi fost gata să închine imnuri „Lichenilor de aur” de pe Marte, referindu-se la extractele purificate – câteva zeci de grame din mai multe pogoane de cultură – care deveniseră indispensabile pentru cei care practicau profesiunea de medic în întregul sistem solar. Opiați, vitamine, un nou tratament al pneumoniei... plantele acelea valorau aproape cât propria lor greutate în aur.

Pentru George însă, ele rămâneau niște simple plante; plante care trebuiau îngrijite până ajungeau la maturitate, apoi recoltate, balotate și expediate laboratoarelor din Aresopolis-ul aflat la câteva sute de kilometri depărtare.

Reduse la jumătate viteza micului său vehicul de teren și se aplecă furios pe geam.

— Hei, tu! Da, tu, ăla cu noroi pe față! Vezi ce faci – ține naibii apa-n canale!

Apoi reveni în poziție normală și mașina țâșni mai departe. Ganymedeanul mormăi nervos, ca pentru sine:

— Blestemații ăștia d-aci nu-s buni dă nimic. Au atâtea

mașini care le fac treaba, că zic că și-au băgat mințile-n vacanță.

În cele din urmă, vehiculul se opri și tânărul coborî. Strecurându-se printre licheni, se apropie de mai mulți bărbați strânși în jurul unui echipament prevăzut cu brațe de păianjen.

— Am venit, anunță el. Care-i treaba, All'n?

Capul lui Allen răsări dinapoia mașinăriei.

— Stați așa! strigă el către ceilalți, apoi se îndreaptă spre fratele său. George, funcționează! E lent și cam primitiv, dar funcționează. Acum, după ce am reușit să-i stabilesc principiile de bază, l-am putea îmbunătăți. După aceea, vom fi în stare...

— Stai așa, All'n! Pă Gani, noi o luăm încetișor. Așa ajungi să trăiești mult. Ce-i asta?

Allen făcu o pauză pentru a-și șterge fruntea. Chipul îi strălucea de unsoare, transpirație și entuziasm.

— Lucrez la chestia asta de când am absolvit colegiul. Este o variantă modificată a unei mașini pământene, dar mult îmbunătățită - un culegător mecanic.

Pescui din buzunar o foaie de hârtie groasă, de multe ori împăturită și reîmpăturită, și, continuând să vorbească, o întinse pe jos.

— Până acum, culesul a reprezentat partea cea mai ineficientă a procesului de producție, ca să nu mai amintesc de cele cincisprezece-douăzeci la sută pierderi cauzate de recoltarea unor plante neajunse la maturitate. La urma urmelor, ochii omenеști au și ei limite, iar lichenii... Fii atent!

Și Allen se așeză pe vine în fața hârtiei. George se aplecă peste umărul lui, privind încruntat.

— Vezi? Este o combinație între un fluoroscop și o celulă fotoelectrică. Starea de maturitate a plantei poate fi apreciată după dezvoltarea sporilor din interior. Mașinăria

Perioada Campbell

este astfel reglată încât circuitul cuvenit este declanșat doar de raportul corect de lumină/întuneric format de sporii maturi dinăuntru. Pe de altă parte, ai doilea circuit... stai, e mai simplu să-ți demonstrez.

Pământeanul se ridică, plin de entuziasm, și dintr-o săritură urcă în scaunul din partea din spate a culegătorului, apoi trase o manetă.

Mașina se răsuci lent spre licheni și „ochiul” ei se deplasă la o distanță de cincisprezece centimetri deasupra lotului. Trecând peste fiecare plantă, un braț mecanic lung și subțire țâșnea, retezând tulpina la un centimetru deasupra solului și depozitând-o apoi pe panta de descărcare. Înapoia culegătorului rămânea un șir regulat de grămăjoare de licheni.

— Ulterior, vom putea cupla și un balotator. Ai remarcat că de unii licheni nu se atinge? Aceia încă nu sunt maturi. Așteaptă să găsească o plantă prea coaptă, să vezi ce face...

Peste câteva clipe, când o plantă fu ruptă și lăsată locului, Allen scoase un strigăt de fericire și opri culegătorul.

— Ai văzut? Cam într-o lună, vom putea trece la introducerea lui pe loturi.

George își privi posac fratele geamăn.

— Zic c-o să treacă mai mult de-o lună. Ba chiar n-o să fie niciodată!

— Cum adică „niciodată”? Dacă ne grăbim puțin...

— Nu-mi pasă nici dacă-l vopsiți roz-bonbon. Chestia asta n-o s-apară pă loturile *mele*.

— Ale *tale*?

— Îmhî, sosi răspunsul sec. Am același drept dă veto ca și tine. Nu poți face nimic fără-acordul meu și-n privința asta nu ți-l dau. Ba chiar vreau să-ți iei drăcovenia d-aci. N-am nevoie dă iea.

Isaac Asimov

Allen coborî de pe mașină, și se înfipse în fața fratelui său.

— Ai fost de acord să experimentez pe acest lot fără să fie vorba de nici un veto și te rog să respecti înțelegerea pe care am făcut-o.

— Bine. Da' să nu văd blestemata de mașinărie p-alte loturi.

Pământeanul se apropie încet de celălalt. În ochii lui scliffea o căutătură periculoasă.

— Fii atent, George! Nu-mi place atitudinea ta și nu-mi place modul în care-ți utilizezi dreptul de veto. Nu știu cum te-ai obișnuit pe Ganymede, dar aici e vorba de niște lucruri cu adevărat importante și va trebui să renunți la multe din prejudecățile tale provinciale.

— Numai dac-o s-o vreau ieu. Și dacă ții morțiș să te cerți, ar fi mai bine să mergem la tine-n birou. Nu-i bine s-o facem în fața oamenilor.

Drumul de înapoiere, până la Central, a fost parcurs într-o tăcere rău prevestitoare. George fredona încetișor un cântecel, în vreme ce Allen își încrucișase brațele și privea cu o indiferență ostentativă drumul îngust dintre loturi. Tăcerea persistă și după ce intrară în biroul pământeanului. Allen arătă spre un scaun și ganymedeanul luă loc, fără să scoată un cuvânt. Își scoase nelipsitul trabuc și-l așteptă pe celălalt să deschidă discuția.

Allen se așază pe marginea scaunului său și-și sprijini ambele coate pe tăblia mesei, după care începu să vorbească repede:

— Multe detalii din situația noastră îmi sunt cu totul de neînțeles. Nu știu de ce te-au crescut pe tine pe Ganymede și pe mine pe Pământ, nu știu de ce nu ne-au permis să ne

Perioada Campbell

cunoaștem până acum, sau de ce ne-au făcut directori cu drept de veto asupra deciziei celui alt. Știi însă că situația va deveni rapid insuportabilă. Corporația aceasta trebuie modernizată – o știi și tu. Cu toate acestea, ai recurs la dreptul de veto la fiecare noutate pe care am încercat s-o introduc, oricât de mărunță ar fi fost ea. Nu-mi dau seama cum privești tu lucrurile, dar mă încearcă bănuiala că tu te crezi tot pe Ganymede. Dacă ai rămas cu prejudecățile provinciale, te previn că a sosit momentul să renunți rapid la ele. Eu sunt de pe Pământ și corporația aceasta va fi condusă cu eficiență pământească și organizare pe măsură. Înțelegi?

George trimise spre tavan un nor de fum urât mirositor înainte de a răspunde, dar când o făcu, ochii săi fulgerară și glasul îi fu tăios.

— Pământu', da? (eficiența pământească? Ei bine, All'n, țin la tine. N-am ce-i face. Semeni așa de mult cu mine că dacă n-aș ține, zic c-ar însemna să nu țin la mine. Nu-mi face plăcere să ți-o spun, da' ieducația ta ie de vină. – Treptat, vocea sa deveni acuzatoare. – Iești un pământean... Uită-te la tine! Un pământean ie jumate de bărbat și normal că se bizuie pe mașini. Tu zici însă că mașinile – doar *mașinile* – să conducă corporația? Pentru ce-s *oamenii*?

— Oamenii conduc mașinile, s-a răspuns scurt și iritat.

Ganymedeanul se sculă și lovi cu pumnul în birou.

— Ba mașinile-i conduc pe oameni, și-o știi și tu! Mai întâi le folosești, după aia depinzi de ie și-n cele din urmă devii sclavu' lor. Pe dragu' tău de Pământ ierau numa' mașini, mașini, mașini... și care-i rezultatu'? Ce *iești* tu? Ți-o spun ie. Jumate de bărbat!

Apoi, cum furia i se stinse, continuă pe un ton potolit:

— Ie tot țin la tine. Țin la tine destul de mult că să-mi

Isaac Asimov

doresc să fi trăit pă Gani, cu mine. Pă Jupiter, ar fi ieșit un bărbat adevărat din tine!

— Ai terminat? Întrebă Allen.

— Așa zic!

— Atunci o să-ți spun ceva. În tine nu există nimic rău care să nu poată fi îndreptat... dacă ai fi trăit pe o planetă decentă. Așa, însă, tu îi aparții lui Ganymede. Sfatul meu este să revii acolo.

— Nu te gândești să-mi tragi una-n nas, nu? rosti încetișor George.

— Nu. Nu m-aș putea lua la bătaie cu propria-mi imagine, dar dacă ai fi avut fața numai puțin diferită mi-ar fi plăcut să-ți fi ars câteva.

— Crezi c-ai fi fost în stare... un pământean ca tine? Haide, stai jos!

Ne-a cam sărit muștaru' la amândoi. În felu' *ăsta* nu se rezolvă nimic.

Ganymedeanul se așeză din nou, pufăi zadarnic din trabucul stins și apoi îl azvârli dezgustat în recipientul incineratorului.

— Unde-i apa? mârâi el.

Allen surâse încântat.

— Ai avea ceva împotriva dacă ți-ar fi adusă de o mașină?

— De o mașină? Cum adică?

Și George începu să arunce în jur priviri suspicioase.

— Fii atent! Am instalat-o acum o săptămână.

Allen atinse un buton de pe tăblia biroului și dedesubt se auzi un clic slab, urmat de sunetul apei curgând. Peste câteva secunde, un disc metalic de lângă mâna dreaptă a pământeanului glisă în lateral și pe masă apăru un pahar cu

Perioada Campbell

apă.

— Poftim, spuse Allen.

George îl ridică grijuliu și bău. Apoi azvârli paharul în incinerator și se uită lung și gânditor spre fratele său.

— Pot să văd alimentatoru' ăsta cu apă?

— Sigur că da. E instalat sub birou. Stai să-ți fac loc.

Ganymedeanul se strecură dedesubt, în. vreme ce Allen îl urmărea, ușor nedumerit. Un braț musculos apăru de jos și o voce înăbușită răsună:

— Dă-mi o șurubelniță.

— Poftim! Ce vrei să faci?

— Nimic, numa' să mă uit la o chestie...

Tânărul luă șurubelnița și vreme de câteva minute nu se auziră decât ocazionale zăngănituri metalice. În cele din urmă, George își făcu apariția, roșu la față, și-și aranjă satisfăcut gulerul mototolit.

— Pă ce buton apăș?

Allen i-l indică pe cel convenit și fratele său îl apășă. Se auzi gălgâitul apei. Pământeianul privi nedumerit de la birou la George și înapoi. După aceea, își dădu seama că sub tălpile sale se formase o băltoacă. Sări de pe scaun, privi în jos și scânci stupefiat:

— Ce dracu' ai făcut?

Un firicel de apă se prelinse de sub birou către ușă; gălgâitul continua să se audă.

George se îndreptă tacticos spre ieșire.

— L-am scurtcircuitat, la-ți șurubelnița și repară-l! Cu o clipă înainte de a trânti ușa, adăugă: Asta-i buba cu iubitele tale dă mașini! Se strică atunci când ți-e lumea mai dragă...

Târâitul devenise insistent, silindu-l pe Allen Carter să deschidă iritat un ochi. Era încă beznă.

Isaac Asimov

Oftând, ridică un braț spre tăblia patului și conectă audiomiterul.

Glasul tremurător al lui Amos Wells, din tura de noapte, chițăi disperat. Ochii lui Allen se deschiseră brusc și tânărul se sculă în capul oaselor.

— Ești nebun!

Sărise însă în pantaloni chiar în timp ce vorbea. În zece secunde, cobora treptele, câte trei o dată. Se năpusti în biroul principal aproape imediat după fratele său.

Încăperea era ticsită; înăuntru era un vacarm de nedescris.

Allen își îndepărtă părul lung din ochi.

— Cuplați reflectorul turelei! porunci el.

— E cuplat, mormăi cineva cu resemnare.

Pământeianul se repezi la fereastră și privi afară. Raza gălbuie ajungea doar la câțiva metri, după care se pierdea în pâcla groasă. Apoi, tânărul trase de râma ferestrei și aceasta se ridică scârțâind, câțiva centimetri. Se auzi urletul vântului, urmat de un concert de tuse din odaie. Allen trânti fereastra la loc și își duse palmele la ochii plini de lacrimi.

Între două strănuturi, George vorbi:

— Nu suntem în zona furtunilor dă nisip. Ce s-a întâmplat?

— Ba-i chiar o furtună! spuse Wells plângăcios. Cea mai teribilă pe care-am văzut-o până acum. S-a pornit ca din senin. M-a luat prin surprindere. Până am închis toate ecluzele, era prea târziu.

— Prea târziu?! - Allen ignoră nisipul din ochi și repetă răstit: Prea târziu pentru ce?

— Prea târziu pentru vehicule. Navetele au pățit-o cel mai rău. Nu există una care să nu aibă duzele înfundate cu nisip. Același lucru e valabil pentru pompele de irigații și sistemul de ventilație. Generatorii de dedesubt n-au pățit

Perioada Campbell

nimic, dar toate celelalte trebuie demontate și remontate. Suntem în întârziere cu cel puțin o săptămână. Poate chiar cu mai mult...

Tăcerea apăsătoare care se lăsase fu întreruptă într-un târziu de Allen:

— Preia conducerea, Wells! Organizează oamenii în două schimburi și începeți cu pompele. Dacă nu sunt gata în douăzeci și patru de ore, riscăm să rămânem fără jumătate de recoltă. Stai... vin și eu cu voi.

Se răsuci, gata să plece, dar încremeni în mijlocul primului pas la vederea lui Michael Anders, transmisionistul-șef, care venise în goană pe scări.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Toată planeta a luat-o razna, gâfâi Anders. S-a produs cel mai mare seism din istorie... cu epicentrul la nici cincisprezece kilometri de Aresopolis!

Urmă un cor de exclamații secundat de o cascadă de blesteme și imprecășii. Oamenii se adunară tulburați în jurul celor doi; mulți aveau familii sau rude în metropola marțiană. Anders își continuă relatarea cu răsuflarea întretăiată:

— A venit complet pe nepregătite. Aresopolis este în ruine și au izbucnit incendii. Nu există alte detalii, dar acum cinci minute transmisia din laboratorul nostru de acolo a încetat.

Hărmălaia izbucni din nou. Veștile se răspândiră până în colțurile cele mai îndepărtate ale Central-ului și neliniștea atinse o intensitate periculos de apropiată de panică.

— Linște! strigă Allen, încercând să țină situația sub control. În privința lui Aresopolis, nu putem face nimic. Avem necazurile noastre. Probabil că furtuna aceasta neașteptată are o legătură cu seismul... și *de ea* trebuie să ne ocupăm acum. Toată lumea să treacă la treabă – lucrați cu toată viteza! în curând, vor avea nevoie de noi în

Isaac Asimov

Aresopolis! – Apoi, răsucindu-se către Anders, adăugă: întoarce-te la aparate și insistă până capeți din nou legătura! Vii cu mine, George?

— Ieu zic că nu, veni răspunsul. Ocupă-te dă mașinile tale, ieu cobor cu Anders.

Când Allen reveni în Central, se lumina de ziuă – zori întunecate, cețoase. Tânărul era istovit – cu mintea și trupul – și arăta ca atare. Pătrunse în camera transmisiunilor.

— Este un dezastru. Dacă...

— Șșș, îi făcu semn George să tacă.

Fratele său amuți. Anders era aplecat deasupra receptorului, răsucind reglaje minuscule cu degete nervoase.

— Inutil, domnule Carter! Înălță el privirea. Nu-i pot prinde...

— Bine. Rămâi aici și ciulește urechile. Anunță-mă în cazul în care apare ceva, orice...

Apoi, pământeanul ieși din camera transmisiunilor, prinzându-l de braț pe George și trăgându-l după el.

— Când putem livra următoru' lot, All'n?

— Abia peste vreo săptămână. Vreme de câteva zile, n-o să dispunem de nimic care să meargă ori să zboare, cât despre licheni... va trece și mai mult până să putem începe recoltatul.

— N-avem rezerve?

— Câteva tone de plante asortate... în principal din cele roșii-purpurii. Transportul de marțea trecută a luat aproape totul.

George căzu pe gânduri. Fratele său așteaptă câteva momente, apoi întreabă brusc:

Perioada Campbell

— La ce te gândești? Ce se aude din Aresopolis?

— Nenorociri! Cutremuru' a dărâmat jumătate din oraș și restu-i în flăcări. Cincizeci de mii o să-și petreacă nopțile sub ceru' liber. Asta nu-i prea plăcut toamna pe Marte, fără sisteme gravitaționale.

— Pneumonie, fluieră Allen.

— Guturai, gripe și tot felu' de răceli, ca să nu mai zic de-ăia arșii. Moș Vincent ie făcut foc.

— Vrea licheni?

— Mai are rezerve numa' pe două zile. *Trebuie* să mai primească.

Amândoi vorbeau pe un ton liniștit, aproape cu nepăsare, cu acea imensă indiferență care face suportabile crizele de proporții. După o scurtă pauză, George întrebă din nou:

— Când am putea reîncepe livrările?

— În nici un caz mai devreme de o săptămână... indiferent ce am face. Dacă ne-ar trimite o navetă de îndată ce-ar înceta furtuna, poate că am reuși să le expediem stocurile noastre provizorii până ne apucăm de treabă.

— Nici să nu te gândești la asta. Aerodromul ie-n ruine. N-au nici măcar o navetă operațională.

Din nou se lăsă tăcerea, apoi Allen vorbi cu un glas în care se citea încordarea:

— Ce aștepti? De ce ai expresia asta?

— Aștept să recunoști că nenorocitele tale de mașini au dat greș tocmai când aveam mai multă nevoie de ele.

— Recunosc! pufni pământeanul.

— Bun! Ș-acum să-ți demonstrez ce poate face mintea *omului*. - îi întinse o foaie de hârtie: Asta-i copia mesajului pe care i l-am trimis lui Vincent.

Allen își privi îndelung fratele, apoi citi în șoaptă:

„În treizeci și șase de ore vom livra tot ce avem în stoc. Sperăm să vă fie de folos timp de câteva zile, până vom

putea expedia un transport normal. Situația este destul de încurcată aici.”

— Cum o să faci? Întrebă el după ce termină.

— O să-ncerc să-ți arăt, răspunse George, și abia acum fratele său își dădu de seama că părăsiseră Central-ul și se aflau în grote.

După cinci minute de mers, ganymedeanul se opri înaintea unui obiect masiv, ce abia se distingea în penumbră.

— Autocamionu’ dă deșert! spuse el, aprinzând luminile.

Autovehiculul nu era câtuși de puțin impunător. Având o cabină de pilotaj scundă, în față, și trei remorci butucănoase, deschise în partea superioară, el constituia o mostră clară de decrepitudine. Cu cincisprezece ani în urmă, fusese trecut la fiare vechi, după apariția săniilor-de-nisip și a navetelor transportoare.

— L-am verificat acu’ o oră și po’ să spun că ie-n stare dă funcționare, rosti George cu un aer triumfător. Are lagăre ietanșe, climatizor pentru cabină și motor cu combustie internă.

Celălalt îl privi cu o expresie de scârbă.

— Adică arde combustibil chimic...

— Îmhî! Benzină! D-asta-mi place. Îmi amintește dă Ganymede. Pe Gani aveam un motor cu ben...

— Stai așa! Noi nu avem benzină!

— Nu zic că nu. Da’ iexistă o mulțime dă hidrocarburi lichide p-aici. Ce zici de Solvent D? Ie-n principal octan. Avem nu știu câte rezervoare.

— Este adevărat. Totuși, în cabină nu pot lua loc decât doi piloți.

— Știu. Ieu sunt unu’.

— Iar eu celălalt.

— Mi-am zis ieu c-așa o să spui, mormăi George, da’ acu’ n-o să fie doar o treabă d-apăsat butoane. Zici că te-

Perioada Campbell

ncumeți... pământene?

— Zic că da... ganymedene.

Soarele răsărise cu două ore înainte ca motorul camionului să pornească, dar în exterior pâcla se îndesise – dacă așa ceva mai era posibil.

Drumul principal ce străbătea peșterile forfotea de activitate. Figurile grotești, cu ochii holbându-se prin vizoarele din sticlă groasă ale căștilor improvizate, se retraseră atunci când roțile late, special proiectate pentru nisipul marțian, porniră să se învârtă lent. Cele trei remorci fuseseră încărcate cu plante purpurii, apoi acoperite cu prelate strâns legate... iar acum se semnala deschiderea ecluzelor.

Maneta fu apăsată și ușile duble se depărtară, scrâșnind în semn de protest din cauza nisipului prins în glisieră. Autocamionul ieși printr-un vârtej cenușiu de nisip suflat în interior, iar înapoia sa siluetele acoperite de praf își șterseră vizoarele și închiseră ușile.

În virtutea obișnuinței căpătate pe Ganymede, George întâmpină printr-o inspirație adâncă modificarea gravitațională bruscă, apărută după ce părăsiseră câmpurile Gravitor protectoare din caverne. Palmele nu i se clintiră pe volan. În schimb, fratele său se găsea într-o stare mult diferită. Nodul strâns de greață din stomac se relaxa foarte încet și trecu multă vreme până ce respirația sa neregulată și găjâită reveni cât ele cât mai aproape de normal.

În tot acest timp, pământeanul fu conștient de privirile

pe care i le arunca George și de umbra de surâs de pe buzele lui.

Acest lucru era suficient pentru a-l face să-și stăpânească orice geamăt, deși mușchii abdominali îi erau încercați de crampe și o transpirație înghețată îi scălda chipul.

Kilometrii se scurgeau lent, însă iluzia de nemișcare semăna aproape până la identitate cu cea din spațiul cosmic. Peisajul înconjurător se zărea cenușiu – monoton, lipsit de variații. Motorul se auzea ca un tors sonor, iar clicăitul purificatorului de aer, aidoma unui ticăit hipnotic. Din când în când, câte o rafală foarte puternică de vânt repezea în parbriz o jerbă de nisip ce răsună ca un milion de ace din oțel.

George nu-și dezlipea ochii de pe busola bordului. Tăcerea era aproape apăsătoare.

După un timp, ganymedeanul își întoarse capul și mormăi:

— Ce naiba are ventilatoru' ăla?

Allen se ridică și, strecurându-se pe lângă plafonul scund, examinează situația. Când își relua locul, era palici la față.

— S-a oprit...

— O să treacă niște ore până s-oprește furtuna asta. Pân-atunci, trebuie s-avem aer. Treci în spate și repară-l! (Vocea i se auzea sec și monoton.) Ține! continuă el când Allen ajunsese în partea din spate a cabinei. Asta-i trusa de scule. Ai vreo două-j minute până aeru' devine irrespirabil. Deja ieste îmbâcsit.

Norii de nisip se apropiară mai mult și luminița gălbuie de deasupra capului lui George împrăștiă doar parțial bezna dinăuntru.

Înapoia sa răsunară diverse zgomote, apoi glasul lui Allen:

Perioada Campbell

— Fir-ar a naibii de frânghie! Ce caută aici?

Ciocăni ceva și blestemă dezgustat.

— Chestia asta-i plină de rugină.

— Altceva? strigă ganymedeanul.

— Nu știu. Așteaptă până-l curăț.

Răsunară alte ciocănituri, urmate de un scrâșnet aspru, aproape continuu.

Allen reveni la locul lui. Fața îi era acoperită de o sudoare amestecată cu rugină, iar faptul că se ștersese cu dosul mâinii nu îmbunătățise cu nimic situația.

— Acum, c-am curățat rugina, pompa curge ca o sită. Am trecut pe turația maximă, dar nu ne-a mai rămas decât să ne rugăm Domnului să ne scape de avaria totală.

— Dă-i drumu' și roagă-te! replică sec George. Roagă-te să găsești un buton pă care s-apeși.

Pământeanul se încruntă și privi pe geam, fără să mai scoată o vorbă.

Pe la ora patru după-amiaza, George se hotărî să rupă tăcerea:

— Se pare c-atmosfera a-nceput să se limpezească, mormăi el.

Allen căscă și încercă să se întindă. În cabină, aerul era stătut.

Ventilatorul șuiera amenințător între clicăituri, iar acestea deveneau tot mai depărtate în timp. Nu avea să mai reziste multă vreme.

— Cât am mers?

— Cam o treime din drum. Cum te simți?

— Destul de bine, se răsti Allen, apoi se retrase în cochilia sa.

Sosise seara și, o dată cu ea, răsăriseră primele stele sclipitoare ale nopții marțiene, când, cu un ultim și jalnic fâsâit, ventilatorul își dădu obștescul sfârșit.

— La dracu'! făcu George. Oricum, nu mai pot respira-n mizeria asta. Deschide geamurile!

Tăiosul vânt marțian se năpusti înăuntru purtând ultimele fire de nisip. George tuși, își trase peste urechi căciula din lână și deschise radiatoarele.

— Tot se simte nisipu'.

Allen privi melancolic cerul.

— Acolo-i Pământul... cu Luna alături de el.

— Pământu'? repetă George cu un dispreț evident. Apoi, întinzând degetul spre orizont, zise zâmbind: Uite-l acolo pe bătrănu' Jupii!

Dădu capul pe spate și începu să cânte cu o voce sonoră de bariton:

— „Când deasupra-ni strălucește

Al lu' Jupii disc poleit,

Sufletu' meu își dorește

S-ajungă unde-i fericit -

Pă bunul *Ganyme-e-e-edee!*”

Ultima notă vibră și apoi se întrerupse, vibră și se întrerupse din nou și din nou, cu o rapiditate tot mai mare, până ce tremoloul străpunse aerul, ieșind din spectrul audibil.

Allen rămăsese cu ochii holbați la fratele său.

— Cum ai făcut asta?

— Ăsta-i trilu' ganymedean, rânji George. Nu l-ai mai auzit pân-acum?

— Am auzit doar *despre* el...

Celălalt deveni ceva mai cordial.

— Bineînțeles că nu poate fi făcut decât într-o

Perioada Campbell

atmosferă rarefiată. Ar fi trebuit să m-auzi pă Gani. Când îmi iese bine, te scol dă pă scaun. Fii atent! Stai să bea niște cafea și dup-aia o să-ți cânt „Balada lu’ Ganymede”.

Zicând acestea, George inspiră adânc și începu:

— „Fata bălană pă care-o iubesc

M-așteaptă sub razele lui Jupii...”

Allen îl prinse brusc de braț și-l scutură. Ganymedeanul se înecă și se opri, tușind.

— Care-i treaba? se răsti el.

— Am auzit o bubuitură pe acoperiș. Este ceva acolo.

George ridică privirea.

— Treci la volan. Mă duc sus.

— Mă duc eu, clătină din cap Allen. N-am curaj să pilotez chestia asta.

În clipa următoare, se strecură afară.

— Ține-o așa! strigă el și puse un picior pe acoperiș.

Pământeanul încremeni în poziția aceea când deveni conștient de faptul că îl fixau doi ochi galbeni, îngustați ca două crăpături. Nu avu nevoie de mai mult de o secundă pentru a-și da seama că se găsea în fața unui *keazel* – o situație la fel de neplăcută precum descoperirea unui șarpe cu clopoței într-un pat de pe Pământ.

Nu avu însă timp să-și compare poziția actuală cu una terestră, fiindcă *keazel*-ul se repezi spre el, cu colții veninoși sclipind în lumina stelelor.

Allen se feri disperat și-și pierdu priza. Se prăbuși, lovind nisipul cu un bufnet surd, iar trupul rece și solzos al reptilei marțiene sări după el.

Reacția pământeanului fu aproape instinctivă. Fulgerător, își întinse un braț, strângând cu putere botul îngust al creaturii.

În poziția aceea, fiara și omul încremeniră aidoma unui grup statuar. Bărbatul tremura, iar inima îi bubuia rapid și puternic. Nu îndrăznea să se clintească. Constată că nu-și putea aprecia corect mișcările membrilor din cauza gravitației marțiene, cu care nu era obișnuit. Mușchii i se contractau aproape fără voia lui și picioarele îi zvâcneau deși n-ar fi trebuit s-o facă.

Încercă să stea nemișcat... și să se gândească.

Keazel-ul se zbătu și din botul său, strâns puternic în palma lui Allen, ieși un schelălăit tremurat. Mâna bărbatului devenea lunecoasă din cauza transpirației; simți botul animalului mișcându-se puțin. Își mări strânsoarea, cuprins de panică. Din punct de vedere fizic, *keazel*-ul nu putea face față unui om – fie acesta un pământean obosit, speriat și neobișnuit cu gravitația – însă nu era necesară decât o mușcătură... oriunde.

Fiara se smuci brusc; spatele i se curbă și picioarele» zvâcniră. Allen o prinse acum cu ambele mâini. Nu avea pistol sau cuțit. În imediata lui vecinătate nu zărise nici un bolovan. Camionul dispăruse de mult în noaptea marțiană și el rămăsese singur... cu un *keazel*.

Cuprins de disperare, își răsuci brațele. Capul *keazelului* se îndoi, îi putea auzi răsuflarea șuierând și același schelălăit pe un ton coborât.

Târându-se, Allen reuși să-și pună genunchii pe abdomenul rece și solzos. Răsuci capul fiarei în continuare. *Keazel*-ul se lupta cu disperare, totuși bicepsii pământeanului își dovedeau superioritatea. Aproape că simțea ultimele etape de agonie a animalului, își încordă toate forțele... și ceva pocni.

Fiara rămase nemișcată.

Bărbatul se sculă în picioare gâfâind. Vântul nopții marțiene îl străpunse ca un cuțit și transpirația îi îngheță instantaneu pe tot trupul. Era singur în deșert.

Perioada Campbell

Șocul acestei revelații îl copleși. Auzea în urechi un bâzâit puternic. De-abia mai reușea să-și păstreze poziția verticală. Vântul îl mușca, însă începuse să nu-l mai simtă.

Bâzâitul se transformă într-un glas – un glas care suna straniu prin rarefiata atmosferă marțiană.

— All’n, unde iești? Fir-ai al naibii, unde iești? All’n? All’n?

O nouă energie străbătu corpul pământeanului. Acesta își azvârli leșul *keazel-ului* pe umeri și porni împleticit în direcția vocii.

— Aici sunt, G... ganymedeanule. Chiar aici.

După câteva clipe, se lovi orbește de fratele său.

— Pământean blestemat, începu acesta imediat, ce naiba, nici măcar nu te poți ține de-un camion care merge cu cînș’pe kilometri la oră? Puteai să...

Vocea lui George se preschimbă într-un hârâit.

— Pe acoperiș era un *keazel*, vorbi obosit Allen. El m-a doborât, la... pune-l undeva. Pentru fiecare piele de *keazel* adusă, în Aresopolis se dă o recompensă de o sută de dolari.

Următoarea jumătate de oră trecu fără a-i lăsa vreo amintire clară pământeanului. Când își reveni, se afla în cabină și simțea pe limbă gustul cafelei. Motorul torcea din nou și era înconjurat de căldura plăcută a radiatoarelor.

George stătea tăcut alături, cu ochii ațintiți asupra deșertului. Din când în când, își dregea vocea și trăgea cu coada ochiului spre fratele său. Privirea lui arunca scânteieri ciudate.

— Uite ce-i, spuse Allen, de-abia mai stau treaz iar tu pari pe jumătate mort – așa că ce-ar fi să mă-nveți „trilul” ăla ganymedean de care spuneai? Îi învie și pe morți.

George îl fixă și mai pătrunzător, după care mormăi:

— Sigur că da. Fii atent cum mi se mișcă măru’ lu’ Adam!

Când ajunseră la canal, soarele se găsea la jumătatea drumului spre zenit.

Cu o oră înainte de a se lumina de ziuă, auziseră trosnetul chiciurii sub roțile grele; deșertul lua sfârșit și se apropiau de oaza canalului. O dată cu răsăritul soarelui, trosnetele dispăruseră și solul tot mai moale le încetinise înaintarea. Jalnicele tufe sur-verzui ce presărau peisajul neted constituiau prima variație apărută pe nesfârșitul nisip roșu pe care-l văzuseră de la începutul călătoriei.

Apoi Allen se aplecase în față și strânsese brațul fratelui său.

— Uite canalul! exclamase el.

În anotimpul acela, „canalul” - un mic afluent al uriașului Canal Jefferson - conținea doar un firicel de apă. O dâră șerpuită și murdară de umezeală, numai atât. Pe ambele maluri se zăreau însă zonele mlăștinoase de noroi negru, care peste un an terestru aveau să se transforme într-un torent rece ca gheața.

Autocamionul înaintă încetișor pe panta lină, strecurându-se printre bolovanii târâți de puhoaietele primăverii și abandonați o dată cu retragerea apelor. Își croi drum prin noroi, plescăind greoi în bălți. Se legănă zgomotos peste pietroaie, afundându-se până la osii când traversă firicelul murdar din mijlocul albiei, apoi începu ascensiunea versantului opus.

Imediat după aceea, prinse să patineze în mod neașteptat, azvârlindu-i pe cei doi bărbați din locurile lor, se strădui în zadar să meargă mai departe și în cele din urmă rămase neclintit.

Frații coborâră din cabină pentru a constata în ce situație se aflau. George blestemă pățimaș, cu vocea lui

Perioada Campbell

groasă, stâlcind cuvintele mai mult ca oricând.

— Pă Jupii și-n..., ie clar c-am dat dă dracul Ne-am înfundat naibii-n noroi ca niște porci!

Allen își îndepărtă părul din ochi cu un gest obosit.

— Bun, acum nu mai sta locului. Mai avem cel puțin o sută cincizeci de kilometri până la Aresopolis. Trebuie să-l scoatem de aici.

— Sigur că da, da' cum?

Imprecațiile sale scăzură până la nivelul unor murmure suierate; ganymedeanul începu să scotocească prin cabină, găsi un colac de frânghie și-l cercetă cu un ochi suspicios.

— Treci aici, All'n, și când trag apasă pă pedala aia.

George legă funia de puntea din față, apoi o târî după el, plescăind prin noroiul care îi ajungea la glezne, până o întinse.

— Acu'! răcni el.

Chipul i se congestionă de efort, iar mușchii spatelui i se încordară, în cabină, Allen apăsă pedala până la podea, auzi motorul uruind puternic și roțile din spate învârtindu-se nebunește în gol. Camionul se cutremură, dar nu se clinti.

— Degeaba! strigă George. Nu mă pot propti-n picioare. Dacă solul ar fi uscat, aș putea s-o fac.

— Dacă solul ar fi fost uscat nu ne-am fi împotmolit, comentă Allen. Dă-mi mie funia!

— Crezi c-o poți face tu, dacă *ieu* n-am reușit? sosi răspunsul furios, dar celălalt părăsise deja camionul.

Allen observase din cabină bolovanul cel mare afundat în noroi și, ușurat, constată că funia ajungea până acolo. Petrecu frânghia în jurul lui și o înnodă strâns.

Fratele său se aplecă pe fereastra cabinei și-și agită pumnul prin aer.

— Iești tâmpit? Crezi că pietroiu' ăla o să ne tragă?

— Gura, se răsti Allen, și calc-o când îți zic!

Apoi se opri la jumătatea distanței dintre bolovan și

camion și apucă funia.

— *Acu'!* răzni el și trase brusc frânghia spre el cu ambele mâini.

Camionul tresări - roțile sale nu se mai învârteau în gol. Pentru o clipă, ezită, cu motorul vuind la turație maximă, în vreme ce mâinile lui George tremurau pe volan. După aceea, porni. Aproape simultan, bolovanul de la celălalt capăt al frânghiei se desprinse din sol cu un plescăit vâscos și se răsturnă.

Allen desfăcu lațul din jurul lui și alergă spre vehicul.

— Nu te opri! strigă el și sări pe treaptă, trăgând funia.

— Cum naiba ai făcut? căscă George ochii uimiți.

— N-am putere să-ți mai explic acum. După ce o s-ajungem la Aresopolis și după ce ne vom odihni bine, o să-ți desenez triumghiul de forțe și o să-ți arăt ce s-a întâmplat. N-a fost vorba de putere musculară. Nu te uita la mine ca la un Hercule.

Fratele său se sili să-și întoarcă privirea.

— Triumghi dă forțe, zici? N-am mai auzit d-asta, da' dacă poate face *așa ceva*, ieducația merită...

— Gaz de cometă! A mai rămas ceva cafea? - Allen privi ultimul termos, îl scutură cu jale lângă ureche și continuă: Eh, asta-i, hai să mai exersăm trilul. Practic, îl cânt la fel de bine ca tine.

Căscând zgomotos, mai lansă o ultimă întrebare:

— O să ajungem până la căderea nopții?

— S-ar putea...

Canalul rămăsese în urma lor.

Soarele purpuriu cobora încetișor înapoia Lanțului Sudic, unul dintre cele două „lanțuri muntoase” rămase pe Marte - o regiune de dealuri străvechi, erodate, dincolo de care se

Perioada Campbell

afla Aresopolis. Aici era singurul loc de pe planetă unde puteau fi admirate niște peisaje remarcabile; totodată, zona era faimoasă și printr-o altă caracteristică, fiind capabilă, grație curenților de aer ascendenți, să atragă ocazional câte o ploaie din deshidratata atmosferă marțiană.

În mod obișnuit, poate că doi bărbați de pe Pământ, respectiv Ganymede, ar fi rămas mai multă vreme prin regiunea aceea spectaculoasă, dar în cazul gemenilor Carter nu putea fi vorba de așa ceva.

Ochii umflați de nesomn scânteiară din nou la vederea dealurilor din depărtare. Corpurile, aproape istovite, se încordară din nou când începură urcușul.

Iar camionul accelerează - deoarece imediat înapoia dealurilor se găsea Aresopolis. Drumul pe care mergeau nu mai era unul tras cu linia, apt de a fi parcurs exclusiv după busolă pe un teren neted ca în palmă, îi aștepta un traseu îngust și șerpuit prin ținutul accidentat.

Ajunseseră la Piscurile Gemene, când motorul se înecă brusc, tuși de câteva ori, apoi amuți.

Allen se sculă și în glasul lui răsună oboseala și dezgustul:

— Ce s-a mai întâmplat acum cu celebra mașină superrezistentă?

— Ceva la care m-așteptam să vreau oră, ridică din umeri fratele său. Nu mai avem benzină. Nu contează. Suntem la Piscurile Gemene... mai sunt numa' vreo cînșpe kilometri până-n oraș. Am putea ajunge acolo-ntr-o oră și după-aia așa trimite o iechipă să ia plantele.

— Cincisprezece kilometri într-o oră?! protestă Allen. Ești nebun! - Chipul i se schimonosi de groază. - Dumnezeu! Nu putem parcurge distanța asta nici în trei ore și este aproape noapte. Nimeni nu poate rezista prea mult în noaptea marțiană. George, suntem...

Fratele său îl trase cu forța afară din cabină.

— Pă Jupî şi-n..., All'n, nu mai fi aşa dă gingaş *acum!* Îţi zic c-o putem face-ntr-o oră. N-ai încercat niciodată s-alergi în gravitaţie redusă? le de parc-ai zbura. Uită-te la mine!

Şi ganymedeanul porni în fugă, privind atent terenul şi efectuând salturi prelungi care-l aduseră în câteva secunde la poalele celui mai apropiat deal. Apoi, flutură din braţ şi glasul îi răsună îndepărtat:

— Haide!

Allen porni... şi la al treilea salt căzu cât era de lung, dând disperat din braţe şi răşchirând picioarele. Hohotele fratelui său se propagară până la el, zgâriindu-i timpanele.

Clocotind de furie, tânărul se ridică şi se scutură de praf. După aceea, începu să meargă normal.

— Nu te supăra, All'n! strigă George. le ş-ăsta un şpil, iar ieu am practica dă pă Gani. Închipuie-ţi c-alergi p-o saltea dă puf. Fugi ritmic - într-un ritm foarte-ncet - şi rămâi cât mai aproape de sol, nu sări-n înălţime. Uite aşa! Fii atent la mine!

Pământeianul încercă, urmărindu-l cu privirea pe celălalt. Primii paşi nesiguri deveniră treptat fermi şi prelungi. Picioarele se întinseră, iar braţele se balansară la unison, imitându-şi geamănul, pas cu pas.

Luţind ritmul, George îl încuraja, dându-i totodată sfaturi menite a-i corija poziţia:

— Stai mai aproape dă sol, All'n! Nu sări-nainte s-atingi cu vârfurile pământu'!

Ochii pământeianului sclipiră şi pentru o clipă el uită de oboseală.

— E nemaipomenit! *Cu adevărat*, parcă ai zbura... sau parcă ai avea arcuri sub tălpi.

— Trebuia să fi trăit pă Gani, cu mine. Avem stadioane speciale pentru alergări. Un iexpert poate ajunge la şai'ş cinci dă kilometri pă oră, şi ieu am ajuns la cin'ze'ş cinci. Sigur, gravitaţia acolo ie mai mică decât pă Marte...

Perioada Campbell

Părul lung îl flutura în vânt, iar pielea i se înroșea sub curentul rece de aer. Petecile stacojii de soare urcară tot mai sus pe pante, rămaseră câteva clipe chiar pe vârfurile dealurilor, apoi dispărură cu totul. Scurtul amurg marțian își începu rapida transformare în noapte. Luceafărul – Pământul – strălucea deja puternic, tovarășul său, Luna, fiind ceva mai apropiat decât în noaptea trecută.

Minutele se scurgeau fără a fi observate de Allen. Acesta era prea absorbit de minunata senzație a alergării într-o gravitație redusă pentru a face altceva decât să-și urmeze fratele. De-abia remarca frigul care sporea întruna.

George, însă, reacționa altfel. Umbra unei neliniști ce i se întipărise la un moment dat pe chip se transformă într-o încruntătură ce aducea tot mai mult cu panica.

— Oprește-te, All'n! strigă el.

Lăsându-se pe spate, George se opri cu ușurință, cu grație, chiar. Allen încercă să-l imite, dar, ieșind brusc din ritm, nu izbuti decât să cadă în față. Se ridică, bolborosind supărat.

Ganymedeanul nu-l băgă în seamă. Privea îngândurat în depărtare.

— Știi unde ne-aflăm, All'n?

Uitându-se rapid în jur, pământeanul simți o gheară rece strângându-i gâtul. În semiîntuneric, peisajul părea diferit... totuși, *mai* diferit decât ar fi trebuit să fie. Era imposibil să fie *atât* de diferit.

— N-ar fi trebuit să vedem de-acum Pleșuvul? întrebă el cu glas tremurat.

— Ar fi trebuit să-l vedem dă mult. Asta-i din cauza blestematului dă cutremur. Alunecările dă teren au modificat locurile. Probabil că și piscurile... Glasul lui

George devenise tensionat. All'n, n-are rost să ne păcălim singuri! Ne-am răătăcit.

Pentru o clipă, cei doi tineri rămaseră tăcuți, nesiguri. Bolta era purpurie și dealurile se pierdeau în noapte. Allen își linse buzele vineții cu o limbă uscată.

— Ar trebui să ne aflăm la câțiva kilometri distanță. Imposibil să nu vedem orașul dacă îl căutăm cu atenție...

— la în calcul întreaga situație, pământeanule! sosi răspunsul răstit și furios, le noapte, noapte marțiană. Temperatura a coborât sub zero și scade rapid. N-avem timp să căutat... trebuie să ne ducem direct la țintă. Dacă n-ajungem în juma' d-oră, n-o să mai ajungem niciodată.

Allen cunoștea situația la fel de bine, iar menționarea frigului îl făcu să devină și mai conștient de acesta. Clănțănind, se chirci sub pufoaica groasă, căptușită cu blană.

— Am putea face un foc! propuse el cu jumătate de gură.

— Cu ce? pufni George Iritat. Am ajuns pân-aici și probabil c-o să-nghețăm la un kilometru d-oraș. Haide să pornim din nou! Avem o șansă să unu la sută!

Allen îl trase înapoi. Ochii îi sclipeau febril.

— Focuri de tabără..., suieră el. Există o șansă. Vrei să-ncercăm?

— Altceva tot nu ne mai rămâne să făcut, mormăi celălalt. Dar grăbește-te. Cu fiecare minut, simt...

— Atunci, fugi în direcția vântului... și nu te opri!

— Dă ce?

— Nu contează de ce! Fă cum îți spun - fugi în direcția vântului!

Optimismul lui Allen nu era cătuși de puțin fals când acesta porni să se împleticească prin întuneric, împiedicându-se de pietroaie, lunecând pe grohotișuri... mereu cu vântul în spate. George alergia alături de el, o

Perioada Campbell

pată neclară, vagă prin noapte.

Gerul sporea întruna, totuși nu era la fel de mușcător precum fiorul de teamă ce rodea măruntaiele pământeanului.

Moartea nu este deloc plăcută!

Apoi, ajunseră în vârful unui deal, și dinspre George răsună un strigăt triumfător:

— Pă Jupi și-n...

În fața lor, cât vedeau cu ochii, terenul era presărat cu focuri de tabără. Acela era Aresopolis-ul năruit, ai cărui locuitori, rămași fără adăposturi, înfruntau temperatura nopții pur și simplu prin arderea de lemne.

Pe panta dealului, două siluete istovite se bătură reciproc pe spate, hohotiră sălbatic, apoi se îmbrățișară, lipindu-și obraji pe jumătate degerați, și se sărutară, într-un elan de fericire.

În sfârșit, ajunseseră!

Situat la periferia orașului, laboratorul era una dintre puținele clădiri rămase în picioare. Înăuntru, la lumina unor instalații improvizate, chimiști trași la față distilau ultimele picături de extract. Afară, forțele polițienești degajau poteci pentru transportul prețioaselor flacoane ce se distribuiau în punctele de prim-ajutor improvizate în ruinele împânzite cu focuri ale fostei metropole marțiene.

Bătrânul Hal Vincent supraveghea procesul, iar ochii săi spălăciți se ridicau mereu, neliniștiți, către dealuri, plini de speranță și îndoieli în legătură cu transportul promis.

Apoi, două siluete se desprinseră din noapte și se opriră clătinându-se în fața lui.

O groază înghețată încleștă inima bătrânului.

— Plantele... Unde sunt? Le-ați adus?

Isaac Asimov

— La Piscurile Gemene, horcăi Allen. Mai mult de-o tonă, într-un autocamion... Trimite după ele!

Câteva vehicule de teren ale poliției porniră înainte ca pământeanul să termine de vorbit.

— Un autocamion?! exclamă Vincent uluit. De ce n-ați trimis o navetă? De fapt, ce s-a întâmplat cu voi acolo? Cutremurul...!

Nu primi nici un răspuns. George pornise către focul cel mai apropiat, având întipărită pe față o expresie de beatitudine.

— A-h-h, ce căldură!

Încetșor, se lăsă în jos și adormi înainte de a se fi întins complet pe sol.

La rândul său, în vreme ce se târa spre foc, Allen tuși, icnind:

— Ha! Gingașul de ganymedean! N-a putut... rezista...
Apoi pământul se ridică spre el și-l lovi în față.

Allen se deșteptă cu soarele amurgului în ochi și cu mirosul de șuncă prăjită în nări. George îi întinse tigaia și vorbi în timp ce înfuleca de zor:

— Ia și îndoapă-te! - Apoi arătă spre remorcile descărcate lângă laborator și adăugă: Au adus totu'.

Allen dădu din cap și se apucă să mănânce. George își șterse gura cu dosul palmei și continuă:

— Auzi, cum ai găsit orașu'? Mă tot întreb cum ai făcut.

— Focurile de tabără..., răspuse pământeanul cu gura plină. Era singurul fel în care se puteau încălzi, iar focurile întinse pe atâția kilometri pătrați au încălzit aerul. Aerul cald s-a ridicat, iar cel rece din zona dealurilor i-a luat locul. - Gesticula în timp ce vorbea, ca și cum ar fi vrut să-și completeze spusele. - Aerul rece cobora dinspre dealuri

Perioada Campbell

pentru a lua locul celui cald – astfel, se forma vânt și noi am urmat vântul. A fost ca un fel de busolă naturală, indicând locul unde voiam să ajungem.

O vreme, George rămase tăcut lovind cu piciorul, stânenit, în tăciunii focului de peste noapte.

— Ascultă, All'n, te-am judecat greșit, spuse el într-un târziu. Te-am crezut un pământean gingaș până... Se opri, inspiră adânc, apoi explodează: lei bine, pă Jupî și-n..., iești frate-miu geamăn și-s mândru d-asta! Pământu' n-a putut să șteargă din tine ce-i mai bun dintr-un Carter!

Allen deschise gura pentru a-i replica, însă fratele său i-o astupă cu palma.

— Să n-aud o vorbă până nu termin! După ce ne-om întoarce, îți poți termina culegătoru' ăla, sau orice mai dorești. Renunț la veto. Dacă Pământu' și mașinile pot scoate tipu' tău de bărbați, atunci n-am nimic împotriva lor. Deși – adăugă el cu un ton ușor melancolic – treb'e să admiți că dă fiecare dată când s-au paradiat mașinile, de la pompele dă irigat și navete până la ventilatoare și autocamioane, tot omu' a trebuit să tragă.

Înapoia palmei ce-i acoperea jumătate din față, Allen se strâmbă.

— Mașinile au făcut tot ce au putut, murmură el.

— Sigur că da, dar aia-i *tot* ce-s în stare să facă. Atunci când apar cazuri speciale, omu' treb'e să se autodepășească, altfel ie pierdut!

Celălalt tăcu, încuviință din cap, apoi strânse cu putere mâna fratelui său.

— Să știi că noi nu suntem chiar atât de diferiți. Poate că la exterior se văd influențele Pământului sau ale lui Ganymede, dar pe dinăuntru...

Făcu o pauză, tuși, după care continuă:

— la haide să tragem un tril ganymedean!

Și din cele două gâtleejuri gemene se înălță un tremolo

Isaac Asimov

asurzitor, așa cum rareori auzise rarefiata și înghețata atmosferă marțiană.

10. CRĂCIUN PE GANYMEDE

Startling Stories, ianuarie 1942

Olaf Johnson fredona pe nas încetișor, iar ochii săi albaștri erau visători pe când privea impunătorul brad din colțul bibliotecii. Deși biblioteca era odaia cea mai mare din Dom, lui Olaf nu i se părea câtuși de puțin spațioasă pentru această ocazie. Plin de entuziasm, își afundă brațele în lada uriașă de alături și scoase o ghirlandă colorată în roșu și verde.

Nu stătu câtuși de puțin să se întrebe ce neașteptată răbufnire sentimentală îi determinase pe cei de la „Corporația de Produse Ganymedeane” să trimită la Dom un set complet de ornamente pentru pomul de Crăciun. Olaf avea o fire mai degrabă imperturbabilă și, în funcția pe care singur și-o atribuisese, de designer-șef al bradului, se mulțumea cu ceea ce exista.

Pe neașteptate, se încruntă și mormăi o înjurătură. Semnalul luminos ce vestea Adunarea Generală clipea întruna, isteric. Cu un aer jignit, bărbatul abandonă ciocănelul de piuneze, apoi ghirlanda, își desprinse niște beteală din păr și porni către birouri.

Când intră, comandantul Scott Pelham se afla deja în fotoliul cel adânc din capul mesei. Degetele lui bondoace răpăiau fără urmă de ritm pe tăblia din sticlă. Olaf înfruntă fără teamă privirea furioasă a comandantului, știind că în ultimele douăzeci de revoluții ganymedeane nu se întâmplase nimic rău în departamentul său.

Încăperea se umplu rapid și ochii lui Pelham căpătară o expresie și mai aspră în vreme ce se plimbau de la un individ la celălalt.

Isaac Asimov

— Toți sunt prezenți. Oameni buni, suntem confrunțați cu o criză!

Câțiva se foiră. Olaf își fixă privirea în plafon și se relaxă. În medie, crizele se declanșau în Dom cam o dată pe revoluție. De obicei, era vorba de creșterea neașteptată a cantității de oxit ce trebuia adunat sau de calitatea inferioară a ultimei livrări de frunze karen. Cu toate acestea, tresări auzind vorbele comandantului.

— Ce cretin care caută sămânță de scandal i-a aiurit cu basme pe nenorociții ăia de struți?

Olaf își dresă nervos vocea, devenind astfel imediat centrul atenției. Mărul lui Adam i se mișcă brusc, iar fruntea i se încreți vizibil. Se cutremură.

— Eu...eu..., se bâlbâi el, apoi amuți. - Degetele sale lungi se împreună într-un gest disperat de rugămintă. - Adică, vreau să spun că eu am fost acolo ieri, după ultimele... livrări de frunze karen, pentru că struții erau cam lenți și...

O dulceață nefirească apăru în vocea lui Pelham, care surâse larg.

— Olaf, tu le-ai povestit băștinașilor despre Moș Crăciun?

Surâsul comandantului aducea foarte bine cu rânjetul unui lup și Olaf încuviință din cap, cu un aer abătut.

— Deci tu ai făcut-o... Bravo, le-ai povestit despre Moș Crăciun! Care vine într-o sanie ce zboară prin văzduh, trasă de opt reni, nu?

— Păi... nu-i așa? Întrebă Olaf amărât.

— Și, ca să nu existe nici un fel de confuzii, le-ai desenat un ren. Iar moșul are o barbă lungă și albă, și e îmbrăcat în straie roșii tivite cu alb.

Perioada Campbell

— Da, așa-i, aprobă celălalt derutat.

— El mai are un sac uriaș, plin cu cadouri pentru fete și băieți, coboară prin coș și pune darurile în ciorăpei.

— Sigur că da.

— Le-ai mai spus și că se apropie momentul sosirii, nu? După o nouă revoluție, ar trebui să ne viziteze...

— Da, comandante, zâmbi nesigur Olaf, voiam să-ți zic și ție. Tocmai m-am apucat să împodobesc bradul și...

— Gura! – Comandantul răsufla greu și oarecum șuierat. – Știi la ce s-au gândit struții?

— Nu.

Pelham se aplecă peste masă spre Olaf și zbieră:

— Vor ca Moș Crăciun să vină și la *ei*!

Cineva chicoti, dar sub privirea arzătoare a comandantului râsetul se preschimbă într-o tuse sugrumată.

— Iar dacă Moș Crăciun nu vine la ei, struții au decis să nu mai lucreze! Vor să facă grevă!

De data aceasta, nu mai râse nimeni, pe înfundate sau nu. Toată lumea se gândea la același lucru și Olaf fu cel care exprimă gândul cu glas tare:

— Si ce facem cu livrările?

— 6are-i treaba cu livrările? pufni Pelham. Trebuie să v-o spun eu?! „Produse Ganymedeane” trebuie să livreze anual o sută de tone de wolframit, optzeci de tone de frunze karen și cincizeci de tone de oxit, altfel își pierde franchisa. Bănuiesc că toți cei de față cunosc asta. Întâmplător, anul curent se încheie peste două revoluții ganymedeane și noi ne găsim cu cinci la sută în urma graficului.

Se lăsă o tăcere ce reflecta groaza.

— Iar acum, struții nu mai vor să lucreze dacă nu vine Moș Crăciun! continuă comandantul. Dacă ei nu muncesc, nu putem asigura livrările, pierdem franchisa... și slujbele!

Isaac Asimov

Să vă între bine-n cap, idiților! Când compania va pierde franchisa, noi vom pierde cele mai bine plătite slujbe din Sistemul Solar. Vă puteți lua adio de la ele, dacă nu cumva...

Făcu o pauză, îl pironi cu privirea pe Olaf și adăugă:

— Dacă nu cumva, până la următoarea revoluție, facem rost de o sanie zburătoare, de opt reni și de un Moș Crăciun. Și, mă jur pe toți bolovanii din inelele lui Saturn, le vom avea pe toate – mai cu seamă pe Moș Crăciun!

Zece chipuri păliră ca unul.

— Te-ai gândit la vreo soluție, comandante? croncăni cineva.

— Da, să fiu sincer m-am gândit la ceva.

Pelham se lăsă pe spate, întinzându-se în scaun. Dintr-o dată, pomenindu-se ațintit de vârful unui deget arătător, Olaf Johnson se simți scăldat în sudoare.

— Nu, comandante! scânci el.

Degetul nici măcar nu tremură.

Pelham intră tropăind în Dom și-și scoase masca nazală și cilindrii de oxigen atașați la ea. Rând pe rând, își azvârli veșmintele exterioare groase din lână pe care le folosea în exterior și, cu un ultim suspin obosit, își smulse cizmele grele și înalte până la genunchi.

Sim Pierce se opri din inspecția amănunțită a ultimei sarje de frunze karen și-i aruncă o privire plină de speranțe pe deasupra ochelarilor.

— Ei bine? întrebă el.

— Le-am promis pe Moșu', strânse din umeri Pelham. Ce altceva puteam face? În plus, le-am dublat rația de zahăr, așa că s-au întors la muncă... deocamdată.

— Adică până ce Moșu' promis n-o să-și facă apariția. –

Perioada Campbell

Pierce își îndreptă spinarea și vorbește, gesticulând nervos cu o frunză lungă: E cea mai mare prostie pe care-am auzit-o vreodată. Nu se poate realiza. Moș Crăciun nu există!

— Încearcă să le spui asta strușilor. - Comandantul se lasă să cadă într-un scaun și se posomorî. - Ce face Benson?

— Te interesează sania zburătoare pe care a spus că-o poate construi? - Pierce ridică o frunză spre lumină și o cercetă cu un ochi critic. - Mie mi se pare plecat cu sorcova. A coborât azi-dimineață la subsol și de atunci n-a mai apărut. Știu doar că a făcut bucățele electrodisociatorului de rezervă. Dacă se defectează asta care merge acum, rămânem fără oxigen.

— Ei bine, oftă Pelham și se sculă din scaun, din partea mea, *sper* să murim asfixiați. Ar fi cel mai ieftin preț pe care l-am plătit pentru a scăpa din toată porcăria asta. Mă găsiți la subsol.

leși trântind ușa după el.

Ajuns la subsol, rămase locului, privind în jur cu gura căscată. Podeaua era acoperită de piese de oțel cromat. Avu nevoie de câteva minute până recunosc în ele componentele a ceea ce, cu o zi în urmă, fusese un electrodisociator compact și elegant. În mijlocul lor, contrastând cu scânteierea cromului, se afla o sanie prăfuită din lemn, cu tălpi ruginite. De sub ea răsunau ciocănituri.

— Benson!? strigă Pelham.

Un chip încruntat și asudat răsări de dedesubt, iar un jet de zeamă de tutun țâșni spre scuipătoarea de care inginerul nu se despărțea niciodată.

— Ce țipi așa? Aici e o treabă delicată!

— Ce naiba este aiureala asta?

— Sania zburătoare! Să știi că ideea îmi aparține. - Un licăr de entuziasm lumină ochii apoși ai lui Benson și

ghemotocul de tutun din gura lui trecu dintr-o parte în cealaltă în timp ce vorbea. – Sania a fost adusă aici pe vremuri, când se credea că Ganymede este acoperit cu zăpadă ca și ceilalți sateliți jupiterieni. Eu n-a trebuit decât să montez sub ea câțiva gravirepulsori din disociator, care să-i anuleze greutatea când se deschide circuitul de curent. De restul se vor ocupa jeturile de aer comprimat.

Comandantul își mestecă neîncrezător buza inferioară.

— O să funcționeze?

— Sigur că da! S-au mai gândit destui la folosirea repulsorilor pentru deplasarea aeriană, dar pe corpurile cerești cu gravitație mare o asemenea treabă nu-i ușor de realizat. Aici, însă, unde gravitația are de-abia o treime din cea pământeană, iar atmosfera este rarefiată, până și un copii poate pilota vehiculul. Chiar și Johnson ar putea s-o facă, deși n-aș jeli dacă ar cădea și și-ar rupe blestematul ala de gât.

— Bun, atunci fii atent aici! Avem o mulțime de lemn local. Cheamă-l pe Charlie Finn și spune-i să facă o platformă pe care să instaleze sania. Să fie mai lungă cu vreo șapte metri în față și acolo să aibă balustradă.

Benson scuiă din nou și își miji ochii printre șuvițele de păr zburlit.

— La ce te gândești, comandante?

Pelham râse scurt, emițând niște sunete ce aduceau mai degrabă cu un lătrat.

— Struții vor reni, așa că e musai să le dăm reni. Animalele alea trebuie să stea pe ceva, nu?

— Sigur... Stai, stai așa! Pe Ganymede nu există reni!

Comandantul Pelham se opri la jumătatea drumului spre ieșire.

Ochii i se îngustară neplăcut, așa cum se întâmpla ori de câte ori se gândea la Olaf Johnson.

— Olaf a ieșit să aducă opt spinoși. Au patru picioare, un

Perioada Campbell

cap și o coadă la cele două extremități ale trunchiului. Pentru struți, nici nu trebuie mai mult.

Bătrânul inginer digeră informația și chicoti cu subînțeleles.

— A-ntâia! li urez să se distreze din plin.

— Eu la fel, scrâșni Pelham.

Ieși, în vreme ce Benson, continuând să rânjească, se strecură înapoi sub sanie.

Descrierea făcută de comandant spinoșilor era laconică și corectă, deși lipseau câteva detalii. Un spinos avea un bot lung și mobil, două urechi mari care fluturau lin și doi ochi roșiatici sensibili. Masculii aveau pe spate niște spini pliabili, de un stacojiu închis, care păreau să le încânte pe femelele speciei. Combinați toate acestea cu o coadă solzoasă și musculoasă și cu un creier deloc mediocru... și veți avea un spinos – îl veți avea, dacă-l veți putea prinde.

Exact acestea erau gândurile care se învălmășeau în mintea lui Olaf, în vreme ce se furișa, coborând de pe înălțimea stâncoasă spre turma de douăzeci și cinci de spinoși ce pășteau vegetația săracă și aspră. Cele mai apropiate animale ridicară capetele la vederea siluetei înfofolite în blănuri și deformate de masca nazală. Spinoșii nu aveau însă dușmani naturali, așa încât se mulțumiră să arunce o privire plictisită și dezaprobatoare către făptura aceea stranie, apoi reveniră la ocupația lor.

Întrucât bărbatul nu avea decât niște idei aproximative despre vânătoare, se scotoci în buzunar după o bucățică de zahăr, o întinse și rosti:

— Haide, pis, pis, pis!

Urechile celui mai apropiat spinos se ciuliră neliniștite. Olaf înaintă cu zahărul în mână.

— Hai, băiatul Hai, băiatu'!

Spinosul zări zahărul și-și fixă privirea asupra lui. Botul îi tresări, scui pă vegetația pe care abia o rupsesse și se apropie de pământean, întinse gâtul și adulmecă. Apoi, cu o mișcare rapidă și expertă, înhăță zahărul și-l înghiți. Cealaltă mână a lui Olaf nu apucă decât aerul.

Cu o expresie chinuită, bărbatul întinse altă bucățică de zahăr.

— Ia, Prințule! Ia, Fido!

Spinosul scoase un sunet adânc și tremurat din fundul gâtului. Era în mod evident unul de plăcere. Se părea că monstruoșitatea aceea stranie din fața lui înnebunise și intenționa să-l hrănească pe vecie cu bucățele de dulceață concentrată. Înhață din nou delicatesa, retrăgându-se cu aceeași iuțea ca și prima oară. Dar pentru că Olaf ținuse zdravăn zahărul de data aceasta, spinosul fu cât pe ce să-i reteze și o jumătate de deget.

Din urletul pământeanului lipsea nonșalanța necesară în asemenea împrejurări. Totuși, o mușcătură ce poate fi simțită prin mânuși groase este o *mușcătură!*

Înaintă cu îndrăzneală spre spinos. Existau anumite lucruri care puneau în mișcare sângele unui Johnson, redeșteptând străvechiul spirit viking. Iar unul dintre ele era cu siguranță mușcarea unui deget, mai cu seamă dacă cel ce făptuise o asemenea crimă fusese un animal nepământean.

În vreme ce spinosul se retrăgea încetișor, ochii lui trădau o oarecare neliniște. Nu i se mai ofereau cubulețe albe și nu era tocmai sigur de ceea ce avea să se întâmple în continuare. Nesiguranța dispăru brusc atunci când două mâini cu mânuși îi prinseră urechile și traseră.

Spinosul emise un strigăt ascuțit și se năpusti înainte.

Perioada Campbell

Un spinos are o anumită demnitate. Nu-i place să-l tragi de urechi, mai ales atunci când alți spinoși, printre care și câteva femele, au format un cerc în jurul lui și-l privesc.

Pământeanul căzu pe spate și rămase o vreme în poziția aceea, între timp, spinosul se retrase câțiva metri, aidoma unui gentleman, lăsându-l pe Johnson să se scoale în picioare.

Sângele viking al străbunilor clocoti și mai puternic în Olaf. După ce-și frecă vânătaia provocată de cilindrul de oxigen, sări, uitând total de gravitația ganymedeană. Drept urmare, trecu la un metru și jumătate peste spinarea animalului.

Spinosul îl privi cu respect pe Olaf, deoarece săritura fusese cu adevărat impresionantă. În același timp, privirea lui exprima și nedumerire. Manevra celui alt părea lipsită de sens.

Olaf căzu tot pe spate și se lovi de cilindru în același loc. Începuse să se simtă ușor stânjenit. Sunetele ce răzbăteau dinspre animalele ce-l priveau aduceau extrem de mult cu niște chicote.

— N-aveți decât să râdeți, mormăi el posac. Lupta încă n-a început!

Se apropie încetitor, cu precauție, de spinos, li dădu ocol, căutându-i punctul slab. „Adversarul” lui îi imită manevra. Olaf se prefăcu că atacă, iar spinosul se feri. Apoi animalul se cabră și fu rândul lui Olaf să se ferească.

Bărbatul își reamintea întruna noi înjurături. Mârâitul răgușit ce se auzea dinspre spinos părea străin spiritului de înfrățire asociat de obicei Crăciunului.

Brusc, se auzi un vâjâit și Olaf simți ceva lovindu-l îndărătul urechii stângi. De data aceasta, făcu un salt înapoi peste cap și ateriză pe ceafă. Cercul de animale mugii în cor și spinosul își flutură coada triumfător.

Olaf își alungă senzația plutirii printr-un infinit presărat de stele și se sculă clătinându-se.

— Alo, băiatu', protestă el, n-a fost corect să-ți folosești coada!

Sări îndărăt când coada șfichiui din nou aerul, apoi se năpusti într-un placaj disperat. Prinse picioarele animalului și-l simți căzând peste el cu un zbieret indignat.

Acum, înfruntarea se redusese la puterea mușchilor celor doi adversari, iar Olaf deveni o brută lipsită de compasiune. Când în cele din urmă se ridică, spinosul constată că atârna peste umerii străinului. Protestă vehement și încercă să-și susțină obiecțiile printr-o lovitură judicioasă de coadă. Se găsea însă într-o poziție inconfortabilă și coada şuieră peste capul bărbatului.

Ceilalți spinoși se retraseră din calea pământeanului, părând atinși de o incomensurabilă tristețe. În mod clar, erau cu toții prieteni buni ai animalului capturat și nu le plăcea să-l vadă pierzând o înfruntare. Se reîntoarseră la păscut cu o resemnare filozofică, convinși că acesta era destinul.

De cealaltă parte a crestei stâncoase, Olaf ajunse la grotă pregătită din timp. Nu se chinui prea mult ca să se așeze pe capul spinosului și să lege suficiente noduri pentru a-l ține locului.

La capătul câtorva ore bune, după ce doborâse și al optulea animal, bărbatul deprinsese genul de tehnică ce provine din practica îndelungată. Ar fi putut oferi oricărui cowboy terestru sfaturi prețioase referitoare la capturarea tăurașilor. De asemenea, ar fi putut preda lecții de înjurături oricărui șofer de pe Pământ.

Era ajunul Crăciunului și Domul răsună de o zarvă asurzitoare, aidoma unei nove ce explodase doar în registrul sonor. În jurul saniei ruginite, montată pe uriașa platformă de lemn nativ, cinci pământeni duceau o luptă

Perioada Campbell

îndârjită cu un spinos.

Animalul avea opinii clare în legătură cu majoritatea problemelor, iar una dintre părerile sale cele mai inflexibile și mai clar conturate era că nu intenționa să ajungă într-un loc pe care nu-l dorea. Ținea să sublinieze acest lucru lovind cu un cap, o coadă, trei spini și patru picioare în toate direcțiile posibile, cu toată puterea posibilă.

Pământenii insistau însă, iar gesturile lor erau total lipsite de blândețe. În ciuda țipetelor sale răsunătoare și disperate, animalul fu suit pe platformă, târât la locul său și înhămat într-un mod ce nu-i mai permitea nici o inițiativă.

— Perfect! strigă Benson. Dați sticla înapoi!

Ținând botul spinosului cu o mână, agită sticla dedesubt. Spinosul se scutură cu înverșunare și mugii înăbușit. Benson îi turnă pe gât puțin lichid. Se auzi un gâlgâit sonor și un alt muget, de data aceasta de apreciere. Curând, spinosul întinse gâtul, cerșind încă o doză.

— Coniacul nostru cel mai bun! oftă Benson.

Inginerul ridică din nou sticla și o retrase când se goli pe jumătate. Cu ochii rotindu-se rapid în orbite, animalul făcu ceea ce părea o încercare de step extrem de vioi. Se potoli însă destul de repede, întrucât metabolismul ganymedean era afectat aproape instantaneu de alcool. Mușchii i se încordară în rigiditatea beției și, cu un sughiț sonor, își pierdu cunoștința, rămânând totuși în picioare.

— Următorul! răcni inginerul.

Peste o oră, cei opt spinoși erau tot atâtea statui cataleptice. Pe frunte le fuseseră fixate rămurele, pe post de coarne. Aspectul era grosolan și mai degrabă caricatural, totuși acceptabil.

Benson tocmai deschisese gura pentru a întreba de Olaf, când acesta apăru, purtat în brațe de trei camarazi, luptându-se cu înverșunarea unui spinos. Protestele sale erau însă mult mai articulate.

— Nu merg nicăieri în costumul ăsta! zbiră el, încercând să-și vâre unghiile în ochii celui mai apropiat coleg. M-ați auzit?

Desigur, avea motive să protesteze. Nici chiar în formă maximă, Olaf nu fusese niciodată un individ chipeș, iar în starea actuală aducea cu o combinație între coșmarul unui spinos și concepția lui Picasso asupra unui patriarh.

Purta costumul convențional al lui Moș Crăciun. Straiele îi erau atât de roșii pe cât le putuse face hârtia creponată care fusese lipită pe costumul spațial. „Hermina” avea albeața de vată – ceea ce și era. Barba – altă vată lipită pe un suport textil – îi atârna bogată, pornind de sub urechi. Masca nazală ce trona deasupra ei completa o imagine care ar fi fost în stare să bage spaima până și în cei mai nepăsători indivizi.

Olaf nu avusese ocazia de a se „admira” într-o oglindă, dar, judecând după ceea ce putea distinge din costumul său și după ceea ce-i spunea instinctul, ar fi salutat cu drag apariția unui trăsnet sănătos, care să-l transforme în cenușă.

Se împotrivi din răputeri suirii în sanie; de aceea, mai mulți săriră în ajutor, până ce Olaf se transformă într-un morman inert, din care răzbătea numai un glas înăbușit.

— Ți-mi drumu’! bolborosi el. Ți-mi drumu’ și veniți pe rând! Nu-i cinstit!

Încercă să lovească pe cineva, însă nenumăratele brațe care-l strângeau nu-i permiteau să clinească nici măcar un deget.

— Suiți-l! ordonă Benson.

— Te dracu’! icni Olaf. Nu vreau să-mi pun capăt zilelor și n-ai decât să-ți iei blestemăția de sanie și să ți-o bagi-n...

— Ascultă-mă cu atenție! îl întrerupse inginerul. Comandantul te așteaptă acolo. O să-ți pună pielea la frigare, dacă n-apari în jumătate de oră.

Perioada Campbell

— N-are decât să ia sania și să și-o bage-n...

— Atunci gândește-te la slujba ta! Gândește-te la o sută cincizeci pe săptămână. Gândește-te că te-ai lins pe bot de orice bănuț. Gândește-te la Hilda, care te așteaptă pe Pământ și care n-o să se mărite cu tine dacă n-ai o slujbă. Gândește-te la toate astea!

Johnson se gândi și mârâi. Se mai gândi puțin, apoi se sui în sanie, fixă sacul și activă gravirepulsoarele. Bolborosind o înjurătură oribilă, porni jetul posterior.

Sania țâșni înainte și nu lipsi mult ca bărbatul să se rostogolească din vehicul. După aceea, se țină de părțile laterale, privind colinele din jur care se ridicau și coborau cu fiecare zguduitură a saniei nesigure.

Pe măsură ce vântul se înțeți, clătinăturile deveniră mai puternice, iar când răsări Jupiter, lumina lui gălbuie făcu vizibile toate fisurile și țăncurile terenului stâncos spre care sania părea că se îndreaptă la fiecare hurducătură. Și când planeta gigantică se înalță complet deasupra orizontului, efectele băuturii – care se risipeau la fel de repede pe cât se instalau în organismul ganymedean – începură să-i părăsească pe spinoși.

Ultimul animal din șir își reveni primul, simți gustul din bot, se cutremură și-și jură să nu se mai atingă de alcool. După ce luă hotărârea respectivă, privi nepăsător în jur. Peisajul nu-l impresionează imediat. Doar treptat începu să priceapă că, oriunde s-ar fi găsit, terenul de sub picioarele lui nu prezenta obișnuita fermitate a solului ganymedean. Se legăna și zvâcnea, ceea ce era extrem de neobișnuit.

Ar fi putut, totuși, să atribuie lipsa de echilibru recentei sale orgii, dacă n-ar fi fost atât de imprudent încât să privească în jos, peste balustrada de care era ancorat. Din

câte știa, nici un spinos nu murise de infarct, dar, privind în jos, fu cât pe ce să fie el primul.

Urletul lui agonizant, încărcat de groază și disperare, le trezi cu totul – deși acest lucru se petrecu pe fundalul unor dureri de cap cumplite – pe celelalte animale. O vreme, se auzi numai un vacarm confuz de țipete, răstimp în care spinoșii căutară să-și alunge mahmureala și să înțeleagă ce se petrecea. Izbutiră ambele lucruri și porniră să tropăie. Nu era chiar un tropăit adevărat, fiindcă fuseseră strâns legați, dar, cu excepția faptului că nu puteau înainta nici măcar un milimetru, ei efectuau absolut toate mișcările unui galop provocat de spaimă. Iar sania o luă razna.

Olaf își prinse barba cu o clipă înainte de a-i zbura de pe urechi.

— Hei! răcni el.

Era ca și cum ar fi spus: „Nu-i frumos!” unui uragan.

Sania se cutremură, se înclină și execută un tango isteric, apoi zvâcni brusc, parcă dorind să-și împrăstie măruntaiele din lemn pe solul lui Ganymede. Între timp, Olaf se ruga, blestema, plângea și acționa simultan toate jeturile de aer comprimat.

Ganymede se roti în jurul său și Jupiter deveni un vârtej cețos. Poate că tocmai spectacolul respectiv liniști pe spinoși. Mai probabil însă era că, pur și simplu, nu le mai păsa ce avea să se întâmple. Indiferent care ar fi fost motivul, ei se opriră, ținură discursuri sentimentale de adio, își mărturisiră reciproc păcatele și așteptară moartea.

Sania se echilibra și Olaf își recăpătă suflul. Și-l pierdu însă din nou când văzu straniul spectacol din jur: colinele și solul se aflau deasupra capului său, în vreme ce bolta întunecată și uriașul Jupiter ajunseseră dedesubt.

În momentul acela, el însuși făcu pace cu eternitatea și așteptă sfârșitul.

Struții sunt creaturile ce seamănă cel mai bine cu

Perioada Campbell

băştinaşii de pe Ganymede, cu deosebirea că cei din urmă au gâturile mai scurte, capetele mai mari, iar penele lasă impresia că sunt pe punctul de a năpârli. La toate acestea, adăugați o pereche de brațe costelive și acoperite de pene, terminate fiecare prin trei degete butucănoase. Struții pot vorbi engleza, dar când îi auzi îți pare rău c-o fac.

În clădirea scundă din lemn nativ ce ținea loc de „sală de întâlnire” erau adunați aproximativ cincizeci de indivizi. Pe movila de pământ din capătul sălii – aceasta nu se vedea prea bine, deși existau o sumedenie de torțe urât mirositoare, care însă degajau mai mult fum decât lumină – se aflau comandantul Scott Pelham și cinci dintre oamenii săi. Înaintea lor, tropăia cel mai jegos dintre struți, umflându-și pieptul uriaș cu bubuituri ritmice.

Individul se opri o clipă și arătă o gaură neregulată din tavan.

— Asta! croncăni el. Coș. Noi făcut. Moș Crășun venit.

Pelham mormăi, în semn de aprobare. Struțul chicoti fericit, apoi indică săculeții împlețiți din iarbă care atârnau de pereți.

— Asta! Ciorapi. Moș Crășun pus cadouri.

— Îmhâm, făcu comandantul, fără tragere de inimă. Coș și ciorăpei. Foarte drăguț. – Adăugă apoi, printre dinți, către Sim Pierce, aflat lângă el: Dacă mai stau o jumătate de oră în duhoarea asta, simt că-nnebunesc. Când vine dobitocul ăla?

Pierce se foi neliniștit.

— Uite ce-i, începu el. Am făcut niște calcule... Suntem asigurați în toate privințele, cu excepția frunzelor karen, din care ne mai lipsesc patru tone. Dacă am termina aiureala asta în următoarea oră, ca să începem lucrul, i-am putea pune pe struți în două schimburi – și am reuși. Se lăsă pe spate: Da, cred că avem șanse să reușim.

— La limită, replică posac Pelham. Și asta numai dacă

Isaac Asimov

Johnson ajunge aici fără să mai facă alte tâmpenii’.

Struțul vorbea din nou, fiindcă celor din neamul lui le plăcea să vorbească.

— Crășun venit la toți ani. Crășun frumos, toți prieteni. Struți plăcut la Crășun. Voi plăcut la Crășun?

— Da, sigur că da, mârâi politicoș Pelham. Pace pe Ganymede, dragoste pentru oameni... mai ales pentru Johnson. Unde naiba-i idiotul ăla?

Comandantul începu să se foiască neliniștit, în vreme ce struțul țopâi de câteva ori în sus și-n jos, afișând un aer gânditor, evident pentru simpla satisfacție a mișcării în sine. El continuă să sară, adăugând și niște pași ciudați de dans, până ce Pelham începu să să-și încleșteze instinctiv degetele, schițând gesturi de strangulare. Doar un cârâit ațâțat venind dinspre gaura din perete ce purta demnul nume de „fereastră” îl opri să comită un struțocid.

Struții se adunară cu toții acolo și pământeni încercară să-și facă loc și ei împingându-i, pentru a vedea despre ce era vorba.

Pe uriașul fundal gălbui al lui Jupiter se contura o sanie zburătoare trasă de reni. De la depărtarea aceea, părea micuță, însă nu exista nici o îndoială: Moș Crăciun se apropia.

Un singur lucru era în neregulă. Sania, cu „reni” cu tot, deși cobora cu o viteză amețitoare, zbura cu susul în jos.

Struții porniră să țipe asurzitor:

— Moș Crășun! Moș Crășun! Moș Crășun!

Apoi se năpustiră cu toții pe fereastră, călcându-se în picioare, aidoma unor mături însuflețite care înnebuniseră pe neașteptate. Pelham și oamenii săi folosiră ușa scundă pentru a ieși.

Perioada Campbell

Sania se apropia, sporind în dimensiuni, legănându-se dintr-o parte în alta și vibrând ca o roată descentrată. Olaf Johnson nu era decât o siluetă micuță care se ținea cu disperare de părțile laterale.

Pelham răcnea cu disperare, incoerent, înecându-se din cauza atmosferei rarefiate, fapt ce se întâmpla ori de câte ori uita să respire pe nas. Apoi se opri și privi îngrozit. Sania, ajunsă acum aproape la dimensiunile normale, pica de-a dreptul cu botul în jos. Nici dacă ar fi fost o săgeată trasă de Wilhelm Tell n-ar fi țintit cu mai multă precizie fruntea comandantului.

— Toată lumea la pământ! urlă el, azvârlindu-se pe jos.

Curentul produs de trecerea saniei se auzi ca un țuit și-i zburli părul.

Pentru o clipă, vocea lui Olaf se auzi slabă și neclară. Aerul comprimat țâșni, lăsând dâre de vapori de apă condensați.

Pelham rămase locului, tremurând și lipindu-se de crusta înghețată a lui Ganymede. După o vreme, se sculă încetitor, cu genunchii bălăbănindu-se ca ai unei dansatoare hawaiene de hula. Struții, care fugiseră din calea saniei, se adunaseră din nou. În depărtare, vehiculul zburător cotea, făcând cale înapoi.

Comandantul îl văzu cum se leagănă și se înclină, continuând să se rotească. Apoi, vehiculul se clătină spre dom, reuși să-i dea ocol, viră din nou și prinse viteză.

În sanie, Olaf muncea cu disperare. Depărtându-și cât mai mult picioarele, își muta întruna centrul de greutate. Asudând și blestemând, străduindu-se din răspuț să nu privească „în jos” spre Jupiter, silea sania să se balanseze tot mai sălbatic. Acum, vehiculul blestemat ajunsese să

descrie un arc de aproape 180 de grade, iar bărbatul simțea cum stomacul îi protesta vehement.

Ținându-și răsuflarea, el se apăsă cu toată puterea pe piciorul drept și simți sania înclinându-se și mai mult. Ajungând la extremitatea pendulării, dezactivă gravirepulsorul și, sub gravitația slabă a lui Ganymede, sania porni în jos. Datorită bazei îngreunate, în timpul căderii reveni la poziția normală.

Pentru comandantul Pelham, aceasta nu reprezenta însă o ușurare, întrucât constată că se afla din nou pe traiectoria vehiculului.

— Jos! zbieră el, trântindu-se din nou pe sol.

Sania vâjâi pe deasupra, se izbi de un bolovan gigantic, ricoșă la vreo opt metri în văzduh, și se prăbuși în bubuituri și zăngănituri. Olaf căzuse deja peste balustradă.

Moș Crăciun sosise.

Olaf trase adânc aer în piept și se cutremură, apoi își aruncă sacul în spinare, își potrive barba și-l bătu ușor pe grumaz pe unul dintre spinoșii care suferiseră în tăcere. Moartea n-avea decât să vină – de fapt, Olaf o aștepta cu nerăbdare – însă el avea s-o primească în picioare, cu demnitate, ca un adevărat Johnson.

În interiorul barăcii în care se înghesuiseră din nou struții, un bufnet anunță aterizarea sacului pe acoperiș, iar un al doilea, aterizarea lui Moș Crăciun însuși. Un chip alb ca varul se ivi în gaura din plafon.

— Crăciun fericit! croncăni el și căzu înăuntru.

Ca de obicei, Olaf ateriză pe cilindrul de oxigen, care, tot ca de obicei, îi lovi în același loc sensibil.

Struții țopăiau aidoma unor mingi cuprinse de mâncărimi.

Olaf șchiopătă cu greu spre primul ciorap și vâri înăuntru globul colorat pe care-l scosese din sac – unul dintre numeroasele ornamente ale bradului său. Pe rând,

Perioada Campbell

umplu toți ciorapii cu aceleași cadouri.

După ce-și încheie misiunea, se lăasă epuizat pe vine – poziție din care privi desfășurarea ulterioară a evenimentelor, cu ochi sticloși de pește mort. Voioșia și umorul gălăgios, ce prin tradiție însoțeau sărbătoarea lui Moș Crăciun, absentau complet.

Struții compensară însă aceste manifestări clasice printr-un extaz ce friza nebunia. Până când Olaf distribuise ultimul glob, rămăseseră tăcuți și fără să se clintească de la locurile lor. După aceea însă, văzduhul vibără și vui, chinuit de zbieretele discordante ce se înălțară. Într-o jumătate de secundă, în mâna fiecărui struț se găsea un glob.

Băștinașii se apucară să discute agitați, manevrând globurile cu mare atenție și lipindu-le de piepturi. Apoi le comparară reciproc, oprindu-se la răstimpuri ca să admire unul care li se părea deosebit.

Struțul cel mai jegos se apropie de Pelham și-l ciuguli de mânecă.

— Moș Crășun bun, chicoti el. El lăsat ouă! – Privi cu admirație globul și continuă: La struț, ou mai urât este. Țsta ou la Moș Crășun? insistă el, împungându-l pe pământean în abdomen cu degetul lui descărnat.

— Nu! răcni comandantul cu vehemență. La dracu', nu!

Struțul nu-l mai asculta. Strecură globul la adăpostul penelor sale și spuse:

— Culori mai frumos este. Când ieșit Moș Crășun mic? Ce mâncat Moș Crășun mic? Noi îngrijit. Noi învățat Moș Crășun mic, noi făcut deștept – creier mult de struț.

Pierce înhăță brațul comandantului.

— Nu-i contrazice! șuieră el disperat. Ce contează dacă ei cred că sunt ouăle lui Moș Crăciun? Haide! Dacă lucrăm

În schimburi, putem face livrarea la termen! Să-i dăm drumul!

— Așa-i, încuviință Pelham, după care se întoarse către struț: Spune-le tuturor că e vremea să înceapă! – Ridică glasul, vorbind răspicat și sonor: Acum, la treabă! Ați înțeles? Repede, repede, repede! Haide!

Pământeanul gesticula din brațe. Struțul jegos se opri înșă și i se adresă pe un ton apăsător:

— Noi lucrat, dar Johnson spus Moș Crășun venit la toți ani!

— Nu v-ajunge unul? icni Pelham.

— Nu! se rățoi struțul. Noi dorit Moș Crășun din nou. Alt ou. Și din nou. Și din nou. Și din nou. Mult ou. Mult ou cu Moș Crășun mic. Moș Crășun nu venit, noi nu lucrat.

— Mai e până la anul, spuse comandantul. O să discutăm atunci. Până atunci, fie c-o să înnebunesc de tot, fie c-o să uitați toată povestea asta.

Pierce deschise gura, o închise, iar o deschise, o închise, o deschise încă o dată și în cele din urmă reuși să articuleze:

— Comandante, ei vor să vină-n fiecare an.

— Știu. Până ia anul n-o să mai țină minte.

— N-ai priceput! Pentru ei, un an este o revoluție a lui Ganymede în jurul lui Jupiter. În timp terestru, asta înseamnă șapte zile și trei ore! Vor ca Moș Crăciun să vină *săptămânal*.

— Săptămânal..., icni Pelham. Johnson le-a spus...

Pentru o clipă, totul se transformă în stele verzi în fața ochilor săi. Apoi gemu și își întoarse ochii spre Olaf.

Bărbatul îngheță până în măduva oaselor și se sculă temător în picioare, prelingându-se către ușă. Acolo se opri și, aducându-și aminte de tradiție cronică:

— Crăciun fericit și noapte bună!

În clipa următoare, Olaf țâșni spre sanie, cu barba pe

Perioada Campbell

jumătate desprinsă, ca și cum ar fi fost urmărit de toți drăcușorii lui Hades. Nu erau însă drăcușorii, ci comandantul Scott Pelham.

11. OMULEȚUL DIN METROU

(cu James MacCreigh – pseudonimul lui Frederik Pohl)
Fantasy Book, volumul 1, numărul 6

Stațiile de metrou sunt locuri unde oamenii obișnuiesc să coboare; de aceea, atunci când nimeni n-a coborât din primul vagon în stația Atlantic Avenue, conductorul Cullen a început să-și facă griji. Din vagonul respectiv nu coborâse nimeni de când începuse cursa spre Flatbush – deși suiau zeci de pasageri.

Ciudat! Foarte ciudat! Era genul de întâmplare care îi făcea pe conductorii binecrescuți să-și scoată șepcile și să se scarpine în cap. Așa a procedat și Cullen. Nu l-a ajutat cu nimic, dar a repetat gestul la Bergen Street, următoarea stație, unde, iarăși, din primul vagon n-a coborât nimeni. Iar la Grand Army Piaza, bărbatul a adăugat scărpinatului câteva rare cuvinte irlandeze, transmise de sute de ani, din tată în fiu. Acestea au ionizat atmosfera din cabină, dar nu au schimbat situația.

La Eastern Parkway, Cullen făcu un experiment. Pur și simplu, nu deschise ușile primului vagon. Se aplecă în afară pe ușa cabinei sale, întoarse capul, privi... și fu răsplătit cu un adevărat miracol. Pasagerii metroului newyorkez nu sunt timizi, umili sau modești, iar ușile care nu se deschid imediat, sau destul de repede sunt ajutate prin lovituri repetate de picior. De data aceasta, însă, nu se auzi nici o lovitură, nici un răcnet, nici măcar o înjurătură. Cullen holbă ochii.

Începea să se enerveze. La Franklin Avenue, unde se întâlnea cu alte linii, deschise ușile și blestemă mulțimea. Pe fiecare ușă se revărsau pasageri de ambele sexe și de

Perioada Campbell

toate vârstele... cu excepția celor din primul vagon. În schimb, în ei se mai urcară trei bărbați și o fetișcană, deși Cullen putea deja întrezări ușoara curbură a pereților cauzată de teribila înghesuială dinăuntru.

Pe tot restul călătoriei spre Flatbush Avenue, Cullen ignoră complet primul vagon, concentrându-se asupra ultimei stații, unde toți pasagerii *trebuiau* să coboare. Toți! Pe rând, trecură President, Church și Beverly Road, iar Cullen se pomeni numărând opririle până la capăt.

Cu toții păreau niște pasageri normali. Citeau ziarele, priveau bezna dinapoia ferestrelor sau picioarele fetelor de vizavi sau, pur și simplu, se uitau în gol, ca niște oameni obișnuiți. Nici măcar nu doriseră să se suie în vagonul alăturat, unde erau destule scaune goale. Închipuți-vă niște newyorkezi rezistând impulsului de a sta jos!

Sosi însă și Flatbush Avenue. Cullen își frecă palmele, apăsă butoanele de deschidere a ușilor și răcni în stilul său cel mai neinteligibil:

— 'Tima stație!

Repetă anunțul de mai multe ori, cu glas răgușit, și câțiva pasageri din acel blestemat prim vagon înălțară ochii spre el, privindu-l cu reproș. Parcă l-ar fi acuzat că nu ținea cont de campania împotriva poluării fonice.

Pasagerii coborâseră din celelalte vagoane și alții începuseră să intre. Câțiva se uitară curioși către vagonul ticsit, totuși nu foarte mulți. Newyorkezul consideră drept o manevră publicitară tot ceea ce nu poate înțelege.

Cullen reveni la irlandeza strămoșilor săi și porni de-a lungul peronului, îndreptându-se spre cabina mecanicului. Simțea nevoia unei asistențe morale. Mecanicul ar fi trebuit să coboare, pentru a se pregăti de cursa în sens invers, dar n-o făcuse. Cullen îl zări prin geamul ușii, rezemat de comenzi și privind parcă visător semaforul din față.

— Gus! strigă conductorul. Ieși! Am o...

În clipa aceea, amuți, fiindcă acela nu era Gus. În locul lui se afla un bătrânel micuț, care-i zâmbi politicos și-și flutură degetele în semn de salut.

Sufletul de irlandez al lui Patrick Cullen se revoltă. Cu un răcnet, apucă marginea ușii cabinei și încercă s-o deschidă. Ar fi trebuit să-și închipuie însă că n-avea să reușească. Așa că, inspirând adânc și invocându-l pe Dumnezeuul irlandezilor, se repezi pe ușa deschisă a primului vagon și pătrunse în masa de oameni de acolo. Inerția îl purtă doi metri, după care rămase înțepenit. Înapoia lui, cei pe care-i îmbrâncise se desprinseră din brațele tovarășilor de călătorie, se scuzară ca niște adevărați newyorkezi (cu un mormăit, un mârâit și o grimasă) și își îndreptară din nou atenția asupra ziarelor.

Blocat fără putință de desprindere, Cullen auzi soneria dispecerului. Era timpul ca trenul lui să plece. Chemarea datoriei! Cu un efort supraomenesc, se îndreptă către ușă, dar aceasta se închise înainte de a ajunge la ea și trenul se puse în mișcare.

— La dracul icni el, dându-și seama că, pentru prima dată, lipsea de la locul său.

După primii cincisprezece metri, observă că metroul mergea în direcția greșită și amuți.

La urma urmelor, ce ar mai fi rămas de spus – chiar și în limba strămoșilor?

Cum ar fi fost posibil ca metroul să pornească în direcție greșită din Flatbush? În cealaltă parte nu existau șine. Nu exista nici tunel! Nu era decât un opritor cu tampoane, pentru a-i împiedica pe conductorii mai excentrici să încerce sfredelirea unuia. Era absurd!

Totuși, se deplasau în direcția respectivă!

În acest nou tunel existau stații – frumoșele și micuțe, atât cât să primească un vagon. Asta n-ar fi reprezentat însă o problemă, întrucât un singur vagon efectua această

Perioada Campbell

călătorie. Celelalte fuseseră detașate, nu se știe cum, probabil pentru a porni înapoi pe obișnuita rută spre Bronx Park.

Traseul avea o duzină de opriri... cu nume ciudate. Cullen observă doar câteva, deoarece îi venea greu să-și focalizeze privirea. Bulevardul Arhanghelilor, Calea Serafimilor, Piața îngerilor...

Apoi, trenul intră într-o stație gigantică, care semăna neplăcut de mult cu o peșteră, și se opri. Era o sală imensă, înaltă de o sută de metri și aproape sferică. Șinele mergeau până în centrul ei, fără suporti vizibili, și chiar peronul de alături părea suspendat în văzduh.

Conducătorul rămăsese singur în vagon, ceilalți călători coborând pe parcurs, majoritatea la Piața Osana. Stătea pasiv, ținându-se de o bară de porțelan, și privea o reclamă pentru rujuri. Ușa cabinei mecanicului se deschise și omulețul ieși de acolo. Il privi pe Cullen, trecu mai departe, apoi se răsuci brusc.

— Hei, exclamă el, cine ești dumneata?

Cullen se întoarse încetișor, fără să-și desprindă mâna de bara de susținere.

— Eu nu-s decât conducătorul. Nu mă băga în seamă. Oricum, îmi dau demisia. Nu-mi place munca asta.

— Vai de mine, vai de mine! țâțâi omulețul, clătinând din cap. Ce situație neplăcută! Eu mă numesc Crumley, începu el să-i explice. Mă ocup cu furatul. De obicei, fur oameni. Uneori, și vagoane de metrou... dar ele sunt mari și greoaie - nu crezi?

— Domnule, gemu Cullen, am încetat să mai cred ceva, acum două ore. Gânditul nu m-a ajutat deloc. Totuși, cine ești?

— Ți-am spus - mă numesc Crumley. Exersezi pentru a deveni divinitate.

— Ce anume?!

Isaac Asimov

— „Divinitate” – ca Iehova, știi... Fii atent!

Bătrânul arată spre fereastra prin care se vedea peretele grotei. În locul indicat de degetul său, stânca se bombă și se ondulă. Omulețul mișcă degetul și pe peretele din piatră rămase o proeminență sub forma unui „h” răsturnat.

— Acela este simbolul meu, vorbi Crumley cu modestie. Mistic, nu crezi? Dar asta nu-i nimic. Așteaptă să mă organizez ceva mai bine. Atunci să vezi miracole!

Cullen își plimbă privirea de la simbol la surâzătorul domn Crumley până ameți și fu nevoit să se oprească.

— Ascultă, începu el cu glas răgușit, cum ai reușit să scoți vagonul din Flatbush Avenue? De unde a apărut tunelul ăsta? Ești vreunul din străinii ăia...

— Nu, nu, nu! îl opri Crumley. Totul a fost făcut de mine și mi-am folosit voința astfel încât să nu fiu observat. N-a fost deloc ușor. O acțiune de genul ăsta îmi epuizează ectoplasma. Miracolele în care apar și oameni sunt mult mai dificile decât celelalte, fiindcă trebuie să te lupți cu voința oamenilor. Este imposibil să reușești dacă nu ai mulți Credincioși. Acum, când dețin peste o sută de mii, sunt în stare să le realizez, dar a fost o vreme – și ciudatul individ clătină din cap visător – când nici măcar nu puteam levita un prunc... sau tămădui un lepros. În sfârșit, pierdem timpul! Ar fi trebuit să fim la cea mai apropiată uzină.

Cullen se luminează la față. „Uzină” suna ceva mai prozaic.

— Am un frate, începu el, care a lucrat la o fabrică de...

— Vai de mine, domnule Cullen! Mă refeream la Uzinele mele de Credincioși. Trebuie să-i educ pe oameni să creadă în mine – nu? – iar predicile sunt prea lente. Eu cred în producția de masă. Într-o bună zi, sper să fiu denumit Henry Ford al Utopiei. Numai în Brooklyn dețin deja douăsprezece Fabrici, iar când voi produce suficienți Credincioși îi voi răspândi în lumea întreagă.

Perioada Campbell

Bătrânelul făcu o scurtă pauză, oftă gânditor, apoi continuă:

— Dacă aş avea mai mulţi... îmi trebuie un milion, înainte de a lăsa lucrurile să se dezvolte de la sine, şi până atunci sunt nevoit să mă ocup personal de fiecare amănunt. Este atât de plictisitor! Trebuie mereu să le reamintesc Credincioşilor cine sunt eu... chiar şi Discipolilor. Apropo, Cullen – am uitat să-ţi spun că pot citi gândurile, aşa că-ţi cunosc numele – fără îndoială că şi tu vrei să fii un Credincios.

— Eu ştiu..., încep conductorul, dând semne de nervozitate.

— Haide, haide! *Unele* divinităţi s-ar fi înfuriat din cauza apariţiei tale clandestine şi te-ar fi terminat – pocni din degete – uite-aşa! Eu nu procedez în felul acesta, întrucât consider că uciderea oamenilor este un obicei rău şi nepoliticos. Trebuie, însă, să fii Credincios.

Patrick Cullen era un irlandez inteligent, adică admitea existenţa ielelor, a spiriduşilor şi a zânelor şi nu avea prejudecăţi faţă de strigoi, vârcolaci, vampiri şi alte asemenea mizerii de import. Era prea binecrescut pentru a rânji când venea vorba despre nişte simple fenomene supranaturale. Pe de altă parte, nu intenţiona să-şi renege propria religie. Nu era grozav la teologie, totuşi pretenţia unui muritor de a se intitula divinitate aducea a erezie, dacă nu chiar a blasfemie.

— Eşti un şarlatan, strigă el plin de curaj. În felul acesta, vei ajunge drept în lad!

— Ce limbaj teribil foloseşti! Țâțâi din nou Crumley. Și complet inutil... Bineînțeles că tu Crezi în mine.

— Chiar așa?

— Bine, dacă ești încăpățânat, o să-ți arăt un miracol minor. Nu-i plăcut, dar acum – și flutură din mână stângă – acum Crezi în mine.

Isaac Asimov

— Evident, încuviință Cullen jignit. Am Crezut dintotdeauna. Cum pot începe să te proslăvesc? Aș vrea s-o fac în modul cuvenit.

— Ajunge să Crezi în mine. Acum, trebuie să mergi la Uzine și după aceea te vom trimite acasă - nimeni nu va ști că ai lipsit - și-ți vei putea duce viața în calitate de Credincios.

— Ce viață fericită! exclamă conductorul, surâzând extaziat. *Vreau* să merg la Uzine.

— Normal că vrei, aprobă Crumley. Haide!

Și bătrânelul ridică un deget spre ușa vagonului, care glisă în lateral. Ieșiră, însă Crumley rămase cu degetul întins. În fața lor, stânca se deschise. Cullen trecu prin perete, ținându-se după silueta micuță care era zeul său.

„Este *într-adevăr* un zeu”, gândi conductorul. Iar orice zeu care putea face așa ceva era al naibii de bun și merita să crezi în el.

Apoi, ajunse la Uzină, situată în altă grotă, ceva mai mică. Se părea că lui Crumley îi plăceau peșterile.

Cullen nu fu foarte atent la ceea ce-l înconjura. Oricum, nu distingea mare lucru din cauza ușoarei pâcle violete ce-i înțețoșa privirea. Zări o bandă rulantă mișcându-se lent, în lungul căreia, la intervale regulate, stăteau oameni. Discipoli, se gândi el. Iar pe bandă se transportau probabil ne-Credincioși, sau alte asemenea exemplare de proastă calitate.

Un bărbat îl privea zâmbitor. Un Discipol, își spuse Cullen și, cu gest firesc, făcu spre el semnul. Nu-l mai efectuase niciodată până atunci, dar era foarte simplu. Discipolul îi răspunse în același fel.

— M-a anunțat că sosești, vorbi Discipolul. Mi-a mai zis că a făcut pentru tine un miracol special. Asta reprezintă o atenție deosebită. Vrei să-ți fac un tur al locurilor?

— Evident.

Perioada Campbell

— Ei bine, aceasta este Uzina Unu. Ea constituie centrul nervos al tuturor Uzinelor din țară. Celelalte asigură doar tratamentul preliminar și produc Credincioși. *Noi* facem Discipoli.

Discipoli!

— Și eu voi fi Discipol? Întrebă nerăbdător Cullen.

— Desigur, mai ales că *ei* te-a supus unui miracol. Să știi că ești *cineva*. Există doar alte cinci persoane de care el s-a ocupat personal.

Ce mod extraordinar de a face lucruri! Tot ceea ce făcea domnul Crumley era extraordinar. Ce zeu! Ce divinitate!

— Probabil că și tu ai început la fel...

— Firește, încuviință calm Discipolul. Și eu sunt o persoană importantă. Evident, aș dori să fiu ceva mai important.

— De ce? Întrebă Cullen pe un ton șocat. Te ridici împotriva autorității domnului Crumley (fie-i numele binecuvântat!)? Este un sacrilegiu!

— Ei bine, se foi stânjenit Discipolul, am niște idei și mi-ar plăcea să le pot încerca.

— Aha, ai idei? mormăi amenințător Cullen. Domnul Crumley (fie-i viața veșnică!) știe?

— Să fiu sincer... nu. Totuși - Discipolul privi atent în jur, apoi se apropie de conductor - nu sunt singurul. Mulți dintre noi consideră că domnul Crumley (fie preaslăvit!) este cam de modă veche. Uită-te, de pildă, la luminile de aici.

Cullen privi în sus. Lămpile erau de tipul celor din peștera de la capătul liniei. Puteau proveni din orice stație a metroului newyorkez - copii perfecte ale semafoarelor și indicatoarelor de ieșire.

— Ce-i cu ele?

— N-au pic de originalitate, pufni Discipolul. Te-ai fi așteptat ca o divinitate de gradul A să vină cu ceva nou. Numai că El, atunci când ia oameni, o face prin intermediul

rețelei de metrou și respectă regulile de acolo. Așteaptă ca dispecerul să-i anunțe plecarea, se oprește în fiecare stație, folosește electricitatea primitivă și multe altele... Noi avem nevoie – Discipolul începuse să gesticuleze energic și să vorbească mai tare – de mai multă inițiativă, de mai multă imaginație. Trebuie să accelerăm lucrurile și să dăm dovadă de eficiență și vitalitate.

Cullen îl privi și clocoti de mânie.

— Ești un eretic! îl acuză. Ești sortit osândeii veșnice!

Privi nervos în jur, căutând o sonerie, un fluier, un gong sau o tobă cu care să-l cheme pe Marele Crumley, dar nu găsi nimic.

Celălalt clipi și căzu o clipă pe gânduri.

— la uite ce târziu s-a făcut! vorbi el în cele din urmă. Am întârziat. Haide, suie pe bandă pentru primul tratament.

Cullen se simțea iritat de ajutorul cu totul necorespunzător pe care domnul Crumley îl primea din partea acestui Discipol inferior, totuși tratamentul rămânea tratament așa încât, făcând semnul cu devotament, urcă pe bandă. Constată că era destul de confortabil, în ciuda deplasării oarecum poticnite. Discipolul arătă spre primul instructor al lui Cullen – un alt Discipol – aflat lângă un soi de tablă școlară. În timpul discuției, conductorul privise banda și observase că acolo se desfășura o ședință de întrebări și răspunsuri.

De aceea, rămase uluit când al doilea Discipol, în loc să-și utilizeze indicatorul pentru a-i arăta o întrebare de pe tablă, îl răsuci și-l izbi cu toată puterea în cap.

Toate luminile se stinseră!

Când își reveni, se afla sub bandă, chiar în fundul grotei. Era legat fedeleș, iar Discipolul rebel discuta despre el cu

Perioada Campbell

alți trei indivizi.

— Nu l-am putut convinge, spunea Discipolul. Probabil că Crumley l-a supus unei doze duble.

— E ultimul tratament cu doză dublă pe care-l va mai aplica, comentă un bărbat scund și gras.

— Să sperăm. Cum merge?

— Foarte bine. Realmente, foarte bine. Acum două ore, ne-am teleportat în Secția Patru. A fost un miracol perfect.

Discipolul fu încântat.

— Minunat! Cum se descurcă în Patru?

— Nu tocmai grozav, plescăi din buze grăsuțul. Nu știu de ce, au apărut niște efecte stranii. Miracolele se petrec din senin. Până și crumley-iții obișnuiți le pot realiza, iar alteori... se întâmplă de la sine. Foarte neplăcut!

— Mda, nu-i bine. Dacă apar prea multe probleme, există riscul ca moșul să devină bănuitor. Dacă investighează mai întâi acolo, îi poate reconverti pe toți instantaneu, înainte de a veni aici, iar fără sprijinul lor nu cred că am fi în stare să ne ridicăm împotriva lui. Nu suntem suficient de puternici...

— Păi, șovăi celălalt, nu suntem *deocamdată* puternici, dar...

— Nu suntem suficient de puternici, îl întrerupse sever Discipolul, pentru a-l slăbi îndeajuns ca să facem rost de un zeu nou și apoi...

— Un zeu nou, da...! repetă un altul și încuviință din cap.

— Exact, urmă Discipolul. Un zeu nou, creat de noi, poate fi distrus de noi. Va fi la mâna noastră și astfel, în loc de dictatura unui singur om, am avea un fel de... hm-m-m, consiliu.

Toți rânjiră, cu expresii încântate.

— Dar în privința aceasta, vom mai discuta, continuă Discipolul. Ar fi bine să Credem nițel. Știți bine că Crumley

nu-i idiot, de aceea n-ar fi bine să sesizeze vreo slăbire a zelului nostru. Haideți! Toată lumea!

Închiseră ochii, se concentrară în tăcere, apoi îi redeschiseră cu un suspin.

— Ei bine, rosti grăsuțul, cu *asta* am terminat. Ar fi bine să mă-ntorc la treabă.

De sub banda rulantă, Cullen îl privi cu atenție. Ținând cont de felul cum își îndoise genunchii și privea în sus, individul aducea foarte mult cu o găină ce se pregătește să sară pe un gard. Asemănarea deveni evidentă când acesta își duse brațele în lateral, se împinse cu putere în sol și se înălță.

Cullen îi putu urmări zborul doar prin intermediul privirilor celor trei rămași pe sol. Judecând după mișcările ochilor lor, se părea că grasul ajunsese la plafonul grotei. Chipurile Discipolilor exprimau o evidentă satisfacție – erau foarte încântați de propriile miracole.

După aceea, plecară, abandonându-l pe Cullen. Conducătorul era șocat până în adâncul sufletului de această rebeliune blasfemiatoare, această apostazie, această... această... Nu mai avea cuvinte, deși scotocise și tezaurul irlandez.

Să crezi un zeu care să se afle la mâna creatorilor! Imaginea în sine reprezenta o erezie antropomorfică (de unde știa cuvântul ăsta?), care submina înseși rădăcinile religiei. Avea să rămână aici, fără să facă nimic, mulțumindu-se să privească subminarea rădăcinilor religiei? Avea să se resemneze cu răsturnarea domnului Crumley (fie ca spiritul Lui să plutească veșnic pe mările extazului!)?

Nici gând!

Frânghiile erau însă de altă părere, așa că bărbatul rămase locului.

Pe neașteptate, gândurile îi fură întrerupte. Se auzi un

Perioada Campbell

sunet grav și bubuitor – un sunet care putea fi un glas, dacă n-ar fi rezonat pe un ton atât de incredibil de jos. Amenințarea conținută în el atrăgea imediat atenția. O percepu chiar și Cullen, care tremură în legăturile sale; o percepură și ceilalți bărbați din grotă, care se cutremurară și mai tare, nefiind stânjeniți de vreo legătură; ba chiar influență și banda rulantă, care se opri brusc și vibră cu putere.

Discipolul rebel căzu în genunchi și tremură mai tare decât toți.

Glasul răsună din nou, de data aceasta într-un grai cunoscut.

— UNDE-I IDIOTUL ĂLA DE CRUMLEY? bubui el.

Nu se așteptă vreun răspuns. Un nor întunecat se coagulă în centrul peșterii și scuipe un fulger negru spre banda rulantă. Din locul unde lovi fulgerul țâșni o flacără care se extinse încetisor, înghițind banda. Conducătorul se afla departe de incendiu, dar printre oamenii ce forfoteau în zonă se iscă o panică generală.

Cullen ar fi dorit din răspuțeri să li se alăture și s-o șteargă din locul acela, dar, din nefericire, Discipolul care-l legase fusese un expert. Trase, suci și răsucii de funii, însă fără efect, iar acest fapt îl determină să revină la irlandeză și la dorințe. Își dori să fie liber. Își dori să nu fie legat. Își dori să fie cât mai departe de flacăra devoratoare. Își dori multe lucruri, unele care nu pot fi menționate, dar în principal și le dori pe cele amintite.

Apoi, simți o slăbire a legăturilor, iar când privi spre picioarele sale zări un maldăr de cânepă. În mod clar, forțele pe care le eliberase rebeliunea scăpaseră de sub control nu numai în Secția Patru, ci și aici. Ce spusese grăsanul? „Miracolele se petrec din senin. Până și crumley-iții obișnuți le pot realiza, iar alteori... se întâmplă de la sine.”

Nu mai avea rost să piardă vremea. Se repezi spre peretele din stâncă și își urlă dorința ca acesta să se dizolve. Răcni de câteva ori, introducând și câteva expresii irlandeze, însă piatra nici măcar nu se înmuie. Privi în jur, cuprins de disperare, și atunci zări gaura. Se găsea de cealaltă parte a grotei, diametral opusă lui, cam la înălțimea a trei bucle din spirala formată de banda rulantă. Mai exact, bucla superioară a benzii trecea chiar pe sub gaură.

Cu un efort de care nu se crezuse capabil, Cullen apucă marginea benzii, se urcă pe ea și porni în fugă într-acolo. Focul dezintegrator se afla încă departe, însă nu dădea semne că s-ar potoli. Bărbatul goni până la a treia buclă, fără să-și permită să se simtă amețit din cauza alergării în spirală. Când ajunse la țintă, gaura, mare, întunecată și primitoare, se găsea mai sus decât ar fi putut el sări.

Cullen se rezemă de perete, gâfâind. Acum, focul se întetise, existând două surse de distrugere ce devorau totul în cale. Cei aproape două sute de oameni din grotă alergau în toate părțile, fiecare zbierând sau văitându-se în alt chip.

Cumva, vederea lor îl stimula determinându-l să-și sporească eforturile de a pătrunde în gaură. Încercă cu disperare să escaladeze peretele, dar nu izbuti.

Apoi, domnul Crumley scoase capul pe gaură și rosti:

— Vai de mine, ce dezastru! Vai, vai! Haide sus, Cullen! De ce stai acolo?

O pace infinită pogorî asupra conductorului.

— Să trăiți, domnule Crumley! strigă el. Fie ca parfumul rozelor să vă înconjoare veșnic!

— Mulțumesc, Cullen! rosti bătrânul, vădit încântat.

În clipa următoare, flutură din mână și bărbatul ajunse lângă el - o simplă chestiune de levitație. În adâncul sufletului, Cullen decise din nou că se afla în prezența unui *adevărat* zeu.

Perioada Campbell

— Iar acum, continuă Crumley, trebuie să ne grăbim. Când Discipolii s-au răsculat, mi-am pierdut o mare parte a puterilor și vagonul de metrou a rămas blocat în tunel. Am nevoie de ajutorul tău. Iute!

Cullen nu avu timp să admire vagonul micuț din capătul tunelului. Făcu un salt pe peron, urmându-l pe Crumley, și alergă cei treizeci de metri până acolo. Pătrunse prin ușa deschisă cu grația unui balerin. Omulețul avusese grijă de execuția respectivă.

— Pornește-l și du-l înapoi pe linia normală, vorbește Crumley. Și fii atent – *e/* mă așteaptă.

— Cine?

— El, noul zeu. Închipuie-ți că proștii aceia – nu știu ce mă împiedică să le zic idioți – au crezut că pot crea un zeu pe care să-l manipuleze după bunul lor plac, uitând că însăși esența divinității o reprezintă imposibilitatea controlului exterior. Evident, atunci când au creat un zeu care avea menirea să mă distrugă, au obținut un Distrugător care urmează să anihileze absolut tot ceea ce am creat, inclusiv pe Discipolii mei.

Cullen acționează rapid. Știa cum să pornească o ramă de metrou, doar nu degeaba era conductor. Alergă la capătul opus al vagonului, deblocă pârghia de control și reveni în cabină. Altceva nu-i trebuia. Șinele aveau curent, luminile funcționau și nu existau semafoare între el și Țara Zeului.

Crumley se întinse pe un scaun.

— Să taci din gură, îi spuse bărbatului. Este posibil ca *e/* să te lase să treci. Eu îmi voi anula conștiința și poate că nu mă va observa. Oricum, ție nu-ți va face nici un rău... *sper*. Vai de mine și de mine: de când lucrurile au început s-o ia razna în Secția Patru, *totul* s-a dat peste cap!

Trecură prin opt stații, fără să se petreacă nimic, apoi intrară în stația Utopia și... *parcă* nu se întâmplă nici acolo nimic. Cullen avu impresia – doar impresia – că, pentru

câteva secunde, fusese înconjurat de niște oameni care-l priveau cu ostilitate fățișă. De fapt, nu chiar oameni, ci doar un ochi gigantic, privind... privind... privind.

Trecu mai departe și aproape imediat văzu pe un perete al tunelului indicatorul alb-negru „Flatbush Avenue”. Încercă disperat să frâneze deoarece o garnitură de metrou aștepta în stație. Frâna nu funcționează însă așa cum ar fi trebuit și vagonul își continuă înaintarea, până le atinse pe celelalte. Cu un zăngănit slab, se produse cuplarea, și 30 990 redeveni ultimul vagon al metroului.

Evident, fusese intervenția lui Crumley. Acesta se afla în spatele conductorului, fiind cu ochii în patru.

— Nu te-a prins, este? Nu, e clar că ai scăpat.

— Mai există vreun pericol?

— Nu cred, răspunse trist omulețul. După ce îmi va distruge toate creațiile, nu-i va rămâne nimic de făcut, așa că, nemaifiind funcțional, va înceta pur și simplu să mai existe. Țasta-i rezultatul unei munci meschine și neglijente. Sunt dezgustat de oameni.

— Nu mai vorbiți așa! murmură Cullen.

— Ba da! se răsti nervos Crumley. Oamenii nu merită să aibă o divinitate! Ei provoacă prea multe necazuri și probleme, reușind să scoată peri albi oricărui zeu respectabil... probabil deoarece voi considerați că un zeu arată foarte impunător dacă are părul alb! Lua-i-ar naiba pe toți oamenii! Se pot descurca și fără mine. Plec în Africa, să încerc cu cimpanzeii. Sunt sigur că ei constituie un material *mult* mai bun.

— Stați, scânci Cullen. Dar eu? Eu cred în dumneavoastră!

— Degeaba, asta nu te ajută cu nimic! Haide, revino la normal!

Mâna lui Crumley mângâie aerul și Cullen, redevenit un irlandez cu frica lui Dumnezeu, scoase un urlet demn de

Perioada Campbell

strămoșii săi și se repezi asupra omulețului.

— Fir-ai tu să fii al naibii de blasfemiator...

În fața lui nu se mai găsea însă nici un Crumley. Era doar dispecerul, întrebându-l foarte nepoliticos - în engleză - ce aia mamei lui îl apucase.

12. INIȚIEREA

Thrilling Wonder Stories, octombrie 1942

Campusul Universității Arcturus de pe Eron, a doua planetă a stelei Arcturus, era un loc aproape mort în timpul vacanțelor de vară. Ba chiar un loc mort și fierbinte, ceea ce-l făcea pe Myron Tubal, student în anul doi, să considere viața plictisitoare și extrem de inconfortabilă. Pentru a cincea oară în ziua aceea, el intră în cantină, într-o încercare disperată de a găsi vreun chip cunoscut. Fu, în sfârșit, ușurat să-l zărească pe Bill Sefan, un tânăr cu piele verzuie de pe a cincea planetă a lui Vega.

La fel ca Tubal, Sefan nu promovase examenul de biosociologie și rămăsese în campus peste vară, ca să-și pregătească corigența. Asemenea situații stau la baza unor prietenii strânse între studenți.

Tubal își salută colegul cu un mormăit, își trânti uriașul trup lipsit de orice fir de păr – provenea chiar din Sistemul Arcturus – în scaunul cel mai apropiat și spuse:

— I-ai văzut pe bobocii din anu-ntâi?

— Deja? Ce naiba, școala începe peste șase săptămâni...

— Ăștia-s speciali, căscă Tubal. Sunt primii veniți din Sistemul Solar – zece indivizi.

— Sistemul Solar? Cel nou, care s-a alăturat Federației Galactice acum trei-patru ani?

— Exact. Planeta principală mi se pare că se numește Pământ.

— În sfârșit... Ce-i cu ei?

— Nu mare lucru. Atâta doar c-au venit. Unii au păr pe buza superioară și arată ca naiba cu el acolo. Altfel, nu se

Perioada Campbell

deosebesc prea mult de celelalte specii de umanoizi.

În clipa aceea, ușa cantinei se deschise și înăuntru pătrunse agitat micuțul Wri Forase. Provenea de pe unica planetă a lui Deneb, iar perișorii suri și scurți ce-i acopereau țeasta și fața începuseră să vibreze, în vreme ce ochii lui mari și purpurii sclipeau excitați.

— Hei, chițai el de-abia trăgându-și răsuflarea, i-ai văzut pe pământeni?

Sefan oftă.

— Alt subiect nu mai există? Tubal tocmai îmi povestea despre ei.

— Da? păru dezamăgit Forase. Dar... dar ți-a spus că sunt rasa aceea anormală în jurul căreia s-a făcut atâta caz când a intrat în Federație?

— Mie mi se par normali, spuse Tubal.

— Nu mă refer la aspectul fizic, preciză dezgustat denebeanul. Este vorba de particularitățile mintale. De psihologie! Asta-i important!

Forase dorea să ajungă psiholog.

— Aha! Ei bine, ce-i anormal la ei?

— Psihologia mulțimii, bolborosi Forase. În loc ca emotivitatea să se reducă o dată cu creșterea numărului de persoane, așa cum se întâmplă la toate celelalte tipuri cunoscute de umanoizi, ei devin *și mai* predispuși la reacții emoționale! Când sunt în grupuri, pământenii pot intra în panică sau acționa nebunește. S-a și inventat o nouă notație matematică pentru definirea problemei lor. Fiți atenți!

Denebeanul își scoase rapid carnețelul și stiloul, dar Tubal i le înhăță, înainte de a reuși să traseze măcar o linie.

— Tii! exclamă el. Am o idee extraordinară!

— Greu de crezut, murmură Sefan.

Ignorând intervenția colegului său, Tubal surâse din nou și-și trecu mâna peste țeasta pleșuvă cu un aer gânditor.

Isaac Asimov

— Ascultați-mă, rosti el brusc și glasul îi coborî până la nivelul unei șoapte conspirative.

Albert Williams, fost rezident al Pământului, se foi în somn și deveni conștient de un deget care-i explora interstițiul dintre coasta a doua și a treia. Deschise ochii, întoarse capul și privi nedumerit; după o clipă, icni, se sculă brusc în șezut și se întinse către întrerupătorul veiozei.

— Nu mișca! spuse silueta întunecată de lângă pat.

Se auzi un „clic” stins și pământeanul se pomeni în centrul unui fascicul puternic, provenind de la o lanternă.

— Cine naiba ești? întrebă el, clipind.

— Coboară din pat! replică necunoscutul. Îmbracă-te și urmează-mă!

— Ce-ar fi să-ncerci să mă silești? rânji Williams.

Nu primi nici un răspuns, dar raza lanternei se mută puțin, luminând cealaltă mână a necunoscutului misterios. În ea se zărea un „bici neuronice”, acea micuță și plăcută armă care paralizează coardele vocale și răsuțește nervii în noduri de agonie. Williams înghiți în sec și coborî din pat.

Se îmbracă fără să scoată o vorbă, apoi, în final, întrebă:

— Perfect, și acum ce fac?

„Biciul” schiță un gest și pământeanul se întoarse spre ușă.

— Dă-i drumul, se auzi din întuneric.

Williams ieși din odaie, merse pe coridorul tăcut și coborî opt etaje, fără a cuteza să privească îndărăt. După ce ieși din campus, se opri și simți metalul înfigându-i-se în spate.

— Știi unde-i Obel Hali?

Perioada Campbell

Tânărul încuviință și porni mai departe. Trecu de Obel Hali, coti la dreapta pe University Avenue, apoi, după un kilometru, părăsi drumul, trecând de lizieră. O navă spațială se întrezărea vag în noapte, cu hublourile întunecate – doar o lumină slabă răzbătea dinspre sas.

— Intră!

Williams sui câteva trepte și pătrunse într-o cabină. Clipi, privi în jur și numără cu glas tare:

— ... șapte, opt, nouă și cu mine zece. Probabil că ne-au strâns pe toți.

— Nu „probabil”, mârâi încruntat Eric Chamberlain. Sigur! – își frecă palmele și continuă: Eu sunt aici de o oră.

— Ce-ai pățit la mână? se interesează Williams.

— Mi-am scrântit-o pe falca șobolanului care m-a adus. Era tare ca blindajul unei nave.

Williams se așează turcește pe podea și-și rezemă ceafa de perete.

— Are cineva vreo idee despre ce-i vorba?

— Ne-au răpit, murmură micuțul Joey Sweeney, căruia îi clănțăneau dinții.

— Pentru ce naiba? pufni Chamberlain. N-am auzit ca vreunul dintre noi să fie milionar. Eu nu-s, în nici un caz.

— Hai să nu exagerăm! interveni Williams. Nu se pune problema unei răpiri, sau a oricărei acțiuni de genul acesta. Indivizii de aici nu pot fi gangsteri. Este logic ca orice societate care a dezvoltat știința psihologiei până la nivelul cunoscut de Federația Galactică să fie capabilă să înlăture delictele din sânul ei.

— Pirați, propuse Lawrence Marsh. Nu pot să pun mâna în foc... este doar o sugestie.

— Tâmpenii! exclamă Williams. Pirateria este un fenomen care se manifestă în preajma granițelor. Această regiune din spațiu a fost civilizată de zeci de milenii.

— Au totuși arme, le reaminti Joe, și mie nu-mi plac

deloc.

Își uitase ochelarii în cameră, de aceea privea în jur neliniștit, mijindu-și ochii.

— Asta nu-nseamnă mare lucru, replică Williams. Uite ce m-am gândit eu... Suntem cu toții aici – zece boboci proaspăt sosiți la Universitatea Arcturus. În prima noapte, suntem scoși în mod misterios din camere și aduși într-o navă necunoscută. Asta-mi sugerează ceva. Voi ce ziceți?

Sidney Morton își ridică fruntea de pe brațe și vorbi cu glas somnoros:

— Și eu m-am gândit la asta. S-ar părea că ne-așteaptă un ritual de inițiere! Băieți, eu cred că studenții din anii superiori vor pur și simplu să se distreze.

— Exact, încuviință Williams. Are cineva alte idei?
Tăcere.

— Perfect, continuă el. În cazul ăsta, nu ne rămâne decât să așteptăm. În ceea ce mă privește, intenționez să-mi termin somnul. Dacă au nevoie de mine, n-au decât să mă trezească.

În clipa aceea, urmă o zguduitură și băiatul își pierdu echilibrul.

— Bun, am pornit... încotro om merge...

Peste câteva clipe, Sefan avu o scurtă ezitare înainte de a intra în cabina de comandă. Când în cele din urmă o făcu, se pomeni în fața unui Forase teribil de agitat.

— Cum merge treaba? Întrebă denebeanul.

— Prost, răspunse acru Sefan. Să mă ia naiba, dacă s-au panicat. Vor să se culce.

— Să se culce?! Toți? Dar ce-au vorbit?

— De unde să știu? Nu vorbeau în galactică și nu pot pricepe boabă din păsăreasca lor.

Perioada Campbell

Forase își ridică brațele, în semn de dezgust.

— Uite ce-i, rosti Tubal, a trebuit să chiulesc de la un seminar de biosocio – chestie pe care nu mi-o pot permite. Ai garantat reacția psihologică a șmecheriei ăsteia. Dacă luăm plasă, n-o să-mi placă absolut deloc.

— Pentru numele lui Deneb, exclamă Forase disperat, parc-ați fi loviți de streche! Ce vă așteptați – să-nceapă imediat să urle și să dea din picioare? Pe Arcturus! Așteptați să ajungem în Sistemul Spic! Când s-or trezi naufragiați pe nepusă masă... Micuțul emise un chicotit nervos, apoi conchise: O să fie chestia cea mai tare de când au legat liliicii ăia puturoși de orga cromatică în Seara Concertelor.

Tubal rânji, dar Sefan se lăsă pe spate în scaun și remarcă gânditor:

— Dar dacă cineva – să zicem, rectorul Wynn – află ce-am făcut?

Arctureanul, care se afla înaintea comenzilor, ridică din umeri.

— Este un ritual de inițiere. N-o să se întâmple nimic.

— N-o lua așa, Tubal. Nu-i chiar o joacă de copii. Planeta a patra din Spic... de fapt, tot Sistemul Spic este o zonă interzisă navelor Federației, iar tu o știi prea bine. Acolo există o rasă subumanoidă care trebuie să se dezvolte fără intervenții din exterior, până va descoperi singură călătoria interstelară. Asta-i legea și nimeni n-are voie s-o încalce. Pe Spațiu, dacă se află ce am făcut, suntem în găleată!

Tubal se întoarse spre el.

— Cum te aștepti ca Wynn – fi-i-ar pielea blestemată! – să afle ce-am făcut? Bineînțeles, nu spun că povestea nu se va răspândi prin campus, fiindcă asta-i partea cea mai frumoasă. Dar nu va avea de unde să afle cine au fost implicați... N-o să ciripească nimeni. Știi doar!

— Bine, încuviință Sefan, ridicând din umeri.

Isaac Asimov

— Gata pentru hiperspațiu! anunță arctureanul.

Apăsă câteva taste și cu toții simțiră încordarea aceea stranie a măruntaielor ce însoțea ieșirea navelor din spațiul normal.

Cei zece pământeni nu erau câtuși de puțini liniștiți și fețele lor o dovedeau cu prisosință. Marsh își privi din nou ceasul.

— Două și treizeci, anunță el. Au trecut treizeci și șase de ore. Aș prefera să se termine o dată cu chestia asta.

— Țasta nu-i un ritual de inițiere, gemu Sweeney. Durează prea mult.

Williams se înroși la față.

— Ce naiba sunteți toți așa pieriți? Ne-au hrănit la ore regulate, nu? Nu ne-au legat, nu? Aș zice că-i foarte clar că au grijă de noi.

— Sau, sosis replica îmbufnată a lui Morton, ne-au pus la îngrășat în vederea sacrificării...

Tânărul amuți și, dintr-o dată, toți se încordară. Senzația internă pe care o încercaseră nu putea fi confundată cu nimic altceva.

— Ați simțit? întrebă Chamberlain. Am revenit în spațiul normal, ceea ce înseamnă că mai avem numai o oră sau două până la destinație. Trebuie să facem ceva!

— Ce anume? pufni Williams.

— Suntem zece, nu? răcni Chamberlain, bombându-și pieptul. Ei bine, pân-acum n-am văzut decât pe unul dintre răpitori. Data viitoare când mai intră - și trebuie să ne aducă în curând masa, sărim pe el!

Sweeney îl privi îngrozit.

— Ai uitat de biciul neuronice?

— N-o să ne omoare. Oricum, nu ne poate lovi pe toți

Perioada Campbell

Înainte de a-l doborî.

— Eric, rosti Williams sec, ești un tâmpit!

Chamberlain se împurpură ia chip și degetele sale bondoace se încleștară în pumni.

— Chiar aveam chef să fac un mic antrenament, bombăni el. Vrei să repeți ce-ai spus?

— Stai jos! Îl repezi Williams, fără a se obosi să-i arunce o privire. Și nu te mai strădui atâta să meriți epitetul meu! Toți suntem agitați și cu nervii în piuneze, dar asta nu-nseamnă s-o luăm complet razna. Cel puțin, nu deocamdată. În primul rând, chiar dacă am face abstracție de bici, nu cred că am avea succes dacă am sări pe temnicerul nostru. N-am văzut decât unul, dar care este din Sistemul Arcturus. Individul are peste doi metri și zece înălțime și cântărește aproape două sute de kilograme. Ne-ar face praf – pe toți zece – cu mâinile goale. Cred că tu ai avut deja o întâlnire cu el, Eric.

Tăcerea care se lăsă în cabină reflecta stânjeneala.

— Și chiar dacă l-am putea înfrânge, urmă Williams, pe el și pe ceilalți care s-ar putea afla în navă și al căror număr nu-l cunoaștem, tot n-am avea habar unde ne aflăm, sau cum am reuși să ne întoarcem pe Eron, ori măcar să pilotăm nava. – Făcu o pauză apoi întrebă apăsător: Ei, ce părere aveți?

— Prostii! se întoarse cu spatele Chamberlain, mormăind în barbă.

Ușa se deschise brusc și gigantul arcturean își făcu apariția. Cu o mână, deșertă punga pe care o adusese; în cealaltă ținea biciul neuronice, îndreptat asupra pământenilor.

— Ultima masă, mârâi el.

Tinerii se repeziră asupra cutiilor călduțe care se rostogoliseră pe podea. Morton o privi dezgustat pe cea pe care o ridicase.

Isaac Asimov

— Auzi, vorbi el într-o galactică stricată, n-ai putea să mai variezi puțin meniul? M-am săturat de porcăria asta de gulaș. E a patra conservă!

— Și ce dacă? E ultima voastră masă! se răsti arctureanul și părăsi cabina.

În urma lui, se instalează o paralizie generală.

— Ce-a vrut să zică? murmură cineva cu glas răgușit.

— Ne vor ucide! - Ochii lui Sweeney erau larg cășcați și în voce i se simțea groaza.

Williams își simți gura uscată și fu încercat de o iritare irațională față de spaima contagioasă a lui Sweeney. Se stăpâni totuși, se opri - puștiul nu avea decât șaptesprezece ani - și rosti cu glas nesigur:

— Lasă asta, da? Acum, trebuie să mâncăm.

După alte două ore, simțiră vibrația ce anunța asolizarea și sfârșitul călătoriei. Între timp, nimeni nu scosese un cuvânt, dar Williams putea simți cum cleștele fricii se strângea cu fiecare minut ce se scurgea.

Discul stacojiu al Spicului coborâse înapoia orizontului și sufla un vânt rece. Cei zece pământeni, strânși laolaltă pe creasta pietroasă a dealului, își priveau posomorâți temnicerii. Le vorbea arctureanul cel mătăhălos, Myron Tubal, în vreme ce veganul cu piele verzuie, Bill Sefan, și micuțul denebean păros, Wri Forase, stăteau tăcuți înapoia lui.

— Aveți foc, mormăi Tubal, și există destule lemne cu care să-l întrețineți. În felul ăsta, veți putea ține la distanță animalele sălbatice, înainte de plecare, vă vom lăsa două bice, pentru cazul în care vă vor deranja băștinașii. Hrana, apa și adăpostul le veți procura singuri, bazându-vă pe inteligența voastră.

Perioada Campbell

Încheindu-și discursul, uriașul se întoarce cu spatele la ei, îndepărtându-se. Chamberlain lăasă să-i scape un urlet brusc și se năpusti după el, dar fu expeditat îndărăt cu un gest lipsit de efort.

Sasul se închise în urma celor trei. Aproape imediat, nava se ridică de pe sol și țâșni în sus. În cele din urmă, Williams întrerupse tăcerea de rău augur.

— Au lăsat bicele. Eu voi lua unul, iar tu, Eric, pe celălalt.

Unul câte unul, pământanii se așezară pe jos, cu spatele la foc, înspăimântați, simțind cum panica le dădea târcoale.

Williams se căzni să suradă.

— Există destul vânat pe aici... regiunea abundă în păduri. Haideți, nu mai fiți îngrijorați, suntem zece, iar ei vor reveni să ne ia! Să le arătăm că pământanii se pot descurca. Ce ziceți?

Dar vorbele lui nu reușeau să-i mobilizeze pe ceilalți.

— De ce naiba nu taci? îl repezi Morton. Nu ne liniștești câtuși de puțin.

Williams cedă. Ghemul din propriul stomac atârna tot mai greu. *

Amurgul se preschimbă în noapte, iar cercul de lumină din jurul focului se restrânse la o zonă micuță și pâlpâitoare ce lăsa loc umbrelor. Marsh icni brusc și ochii i se lărgiră.

— E ceva... vine ceva!

Pământanii prinseră să se foiască, apoi încremeniră, ținându-și răsuflarea.

— Ești nebun, începu Williams răgușit... apoi îngheță, auzind înconfundabilul foșnet de solzi peste sol.

— Ia-ți biciul! răcni el spre Chamberlain.

Sweeney izbucni în râs - un hohot ascuțit, isteric.

După aceea... văzduhul se umplu de țipete și umbrele întonecate se năpustiră asupra lor.

În același timp, și în alte locuri se petreceau fel de fel de

întâmplări.

Nava lui Tubal rămăsese undeva pe orbita celei de-a patra planete a Spicului, cu Sefan la comenzi. Tubal se găsea în cabina sa micuță, golind din două înghițituri o butelcă imensă de lichior denebean.

Forase îl privea cu tristețe.

— O sticlă a costat douăzeci de credite, și mi-au mai rămas doar câteva se văită el.

— Ei bine, vorbi cu mărinimie Tubal, atunci nu mă lăsa să le termin singur! Bea cot la cot cu mine. N-am nimic împotrivă.

— După o înghițitură ca a ta, mormăi denebeanul, n-o să mă mai trezesc până la corigență.

Tubal nu-l băgă în seamă.

— Asta, începu el, o să rămână în istoria campusului drept...

În clipa aceea, se auzi un *ping-g-g-g* ascutit și melodios, abia atenuat de pereții despărțitori, iar luminile se stinseră.

Forase se pomeni apăsător de perete. Se strădui să răsuflă și se bâlbâi gâfâind:

— P-pe Spațiu, s-suntem în p-plină accelerație! C-ce s-a-ntâmplat cu egalizatorul?

— Dă-l naibii de egalizator! răcni Tubal, sărind în picioare. Ce s-a-ntâmplat cu nava?

Arctureanul se împletici spre ușă, dând buzna pe coridorul la fel de întunecat, cu Forase târându-se după el. Când cei doi intrară în cabina de comandă, îl găsiră pe Sefan înconjurat de luminițe de avarie, cu pielea verzuie sclipind de transpirație.

— Un meteor, croncăni tânărul. Ne-a făcut praf distribuitorii energetice. Am pornit accelerația.

Perioada Campbell

Luminile, încălzirea și aparatura radio sunt moarte, iar ventilatoarele de-abia se rotesc. – Făcu o pauză scurtă, apoi adăugă: Iar secțiunea Patru e perforată.

— Idiotule! urlă Tubal, privind disperat în jur. De ce n-ai stat cu ochii pe indicatorul masic?

— Am stat, gras împluțit, zbieră Sefan, dar n-a arătat nimic! N-a - arătat - nimic! La ce te-ai putea aștepta din partea unei rable de mâna a doua, închiriată pentru două sute de credite? A trecut prin ecranele de protecție ca prin unt.

— Gura! - Tubal deschise dulapul cu costume spațiale și gemu: Sunt numai modele arctureane... Trebuia să fi verificat... Crezi că poți manevra unul, Sefan?

— Să-ncerc, răspunse veganul cu oarece nesiguranță, scărpinându-se în creștet.

După alte cinci minute, Tubal pătrunse în ecluză, urmat de Sefan, care se bălăbănea stângaci. Reveniră după aproape o jumătate de oră.

Tubal își scoase casca.

— Am băgat-o pe mânecă!

— Murim...? icni Forase.

Arctureanul clătină din cap.

— Putem face reparații, dar va dura mult. Radioul este terminat, așa că nu putem solicita ajutor.

— Să solicităm ajutor?! exclamă șocat Forase. Asta ne mai lipsea! Cum am explica prezența noastră în Spic? Ar fi echivalent cu o sinucidere. Câtă vreme există posibilitatea de a ne întoarce singuri, fără să cerem ajutor, suntem în siguranță. N-o să murim dacă mai absentăm la câteva cursuri.

— Și ce facem cu pământeni ăia panicați de pe planeta patru? interveni Sefan, pe un ton inexpresiv.

Forase deschise gura, dar nu emise nici un sunet, apoi o închise la loc. Dacă vreodată un umanoid arătase îngrozit,

el nu putea fi decât denebeanul

Iar acela n-a fost decât începutul.

Avură nevoie de o zi și jumătate pentru a descâlci cablurile de putere ale vechii nave. Avură nevoie de alte două zile pentru a decelera, până la completa oprire. Avură nevoie de încă patru zile pentru a reveni la Spic IV. În total: opt zile.

Când nava pluti din nou deasupra locului unde-i abandonaseră pe pământeni, era dimineață, iar chipul lui Tubal care studia terenul prin intermediul camerelor video se lungise în mod incredibil. În cele din urmă, arctureanul întrerupse o tăcere ce devenise ca melasa.

— Cred c-am făcut toate tâmpeniile pe care le-am fi putut face! I-am lăsat chiar lângă o așezare a băștinașilor. Nu se vede nici urmă de ei.

— A naibii treabă! clătină din cap Sefan.

Tubal își îngropă capul în brațele sale lungi.

— Ăsta-i sfârșitul. Dacă n-au murit de frică, au pus mâna pe ei băștinașii. Încălcarea legii referitoare la sistemele solare prohibite reprezintă un delict destul de serios... dar acum cred că-i vorba de complicitate la crimă.

— Ar trebui să coborâm și să vedem dacă n-a mai rămas vreunul în viață, spuse Sefan. Măcar atât să facem pentru ei. După aceea...

Veganul înghiți un nod și tăcu. Forase îi termină fraza în șoaptă:

— După aceea, ne așteaptă exmatricularea din Universitate, psihorevizia... și munca manuală pe viață.

— Terminați cu astea! Iătră Tubal. N-am ajuns încă acolo.

Foarte, foarte lent, nava descrie o serie de spirale descendente și coborî pe podișul stâncos unde, cu opt zile în urmă, fuseseră abandonați zece pământeni.

— Cum ne descurcăm cu băștinașii? – Tubal se întoarse

Perioada Campbell

spre Forase și înălță din sprâncenele spâne. – Haide, fiule, vino cu niște psihologie subumanoidă! Suntem doar trei și n-am chef de necazuri.

Forase ridică din umeri, iar chipul lui hirsut se încreți.

— Să știi că m-am gândit și eu la asta, Tubal. Nu cunosc nimic...

— Ce?! explodară la unison ceilalți doi.

— Mai exact, continuă grăbit denebeanul, nimeni nu cunoaște. Asta-i realitatea. La urma urmelor, am hotărât să nu-i acceptăm pe subumanoizi în Federație până nu sunt complet civilizați – până atunci, îi menținem în carantină. Crezi că au existat multe ocazii de a le studia psihologia?

Arctureanul se lăsă cu greutate într-un scaun.

— Din ce în ce mai bine! *Gândește-te*, blăniță! Propune ceva!

Forase se scărpină în creștetul capului.

— Ei bine, eu zic că lucrul cel mai bun ar fi să-i tratăm ca pe niște umanoizi normali. Dacă ne apropiem lent, cu brațele deschise, dacă nu facem mișcări bruște și ne păstrăm calmul ar trebui să ne descurcăm cu acești băștinași... Nu uitați, însă: am zis *ar trebui*. Nu pot garanta nimic.

— Să-i dăm drumul și la naiba cu siguranța! îi zori Sefan. Oricum, nu mai contează prea mult. Dacă o pățesc aici, nu mai trebuie să mă întorc acasă. – Se înnegură la chip. – Când mă gândesc ce vor zice ai mei...

Ieșiră din navă și adulmecară atmosfera planetei. Deasupra capetelor lor, Spicul părea o imensă minge portocalie de baschet. Din pădure, o pasăre croncăni răgușit, o singură dată. După aceea, tăcerea îi învălui din nou.

— Hm-m, pufni Tubal, cu mâinile în șolduri.

— Pur și simplu, te apucă somnul. Nu se zărește nici un semn de viață. Bun – încotro este satul?

Disputa ce urmă nu dură mult, deși existau trei păreri diferite. În final, arctureanul, însoțit de ceilalți doi, coborî panta colinei, îndreptându-se către pădure.

După ce înaintaseră în ea vreo treizeci de metri, copacii prinseră viață, când o ceată de băștinași coborî în deplină tăcere de pe ramurile înalte. Forase se prăbuși imediat. Sefan se împletici, se luptă câteva clipe, apoi căzu pe spate, mârâind.

Doar giganticul Tubal rămăsese nedoborât. Cu picioarele larg depărtate și urlând răgușit, el împărțea lovituri puternice în stânga și în dreapta. Atacatorii ricoșau din pumnii lui precum picăturile de apă pe roata morii. Bazându-și defensiva chiar pe principiul respectiv, arctureanul se propti cu spinarea de tulpina unui copac.

Aceasta a fost greșeala lui. Pe ramura cea mai de jos a respectivului arbore se găsea un băștinaș mai prudent și mai inteligent decât tovarășii săi. Tubal observase deja că băștinașii dispuneau de cozi musculoase și lungi. Din toate rasele existente în galaxie, doar una, *Homo Gamma Cepheus*, avea coadă. Ceea ce *nu remarcase* însă tânărul fusese că apendicele respective aveau mobilitatea unor mâini.

O află destul de repede după ce ajunsese la adăpostul copacului, deoarece băștinașul de pe ramura de deasupra își coborî coada, i-o înfășură în jurul gâtului și strânse.

Arctureanul se zbătu cu disperare, reușind să-și tragă jos agresorul. Deși se ținea doar în coadă și era rotit cu putere, descriind cercuri largi cu capul înainte, băștinașul nu cedă, ci continuă să strângă tot mai tare.

Lumea se întunecă. Tubal își pierdu cunoștința înainte de a atinge solul.

Perioada Campbell

Treptat, Tubal deveni în mod neplăcut conștient de amorteala gâtului. Încercă zadarnic să se frece în locul respectiv și avu nevoie de câteva secunde pentru a-și da seama că era legat fedeleș. Amănuntul acela îl trezi pe deplin. Constată mai întâi că zăcea cu fața în jos, apoi remarcă vacarmul oribil din jur, îi zări pe Sefan și Forase legați alături... și abia într-un târziu înțelese că nu-și putea rupe legăturile.

— Hei, Sefan, Forase! M-auziți?

— Țap draconeian! îi răspunse încântat Sefan. Crezusem că ți-au venit de hac.

— Nu scapă așa ușor de mine, mormăi Tubal. Unde ne aflăm?

Urmără câteva clipe de tăcere, apoi Forase vorbi:

— Presupun că în satul băștinașilor. Ai mai auzit vreodată atâta hărmălaie? Toba aia nu s-a oprit deloc de când ne-au adus.

— Ați văzut vreo urmă...

Niște brațe îl apucară pe Tubal, întorcându-l fără menajamente cu fața în sus. Fu așezat în capul oaselor; gâtul îl dureau parcă mai rău decât oricând. Câteva colibe jalnice, construite din frunze verzi și crengi, sclipeau stins în soarele după-amiezii. În jurul lor, privind în tăcere, se aflau câteva sute de băștinași cu cozi lungi și piei întunecate. Toți purtau pe capete podoabe făcute din pene și țineau în mâini sulite scurte, cu vârfuri amenințătoare.

Ochii tuturor erau îndreptați spre siluetele ce stăteau pe vine, înaintea lor; Tubal le examinează cu mânie. Era limpede că erau șefii tribului. Îmbrăcați în veșminte țipătoare, zdrențuite, din piele prost tăbăcită, aspectul lor barbar era sporit de măștile înalte din lemn pe care fuseseră pictate

reprezentări caricaturale ale unor fețe omenești.

Cu pași măsuțați, monstruozitatea cea mai apropiată veni lângă ei.

— Salut, roști și-și ridică masca. Nu-mi imaginam c-o să vă întoarceți atât de curând...

Pentru câteva momente îndelungate, Tubal și Sefan nu scoaseră absolut nici un sunet, în vreme ce Forase fu zgâlțâit de un acces prelungit de tuse.

În cele din urmă, Tubal inspiră adânc și îndrăzni să întrebe:

— Ești unul dintre pământeni, așa-i?

— Exact. Mă numesc Al Williams. Poți să-mi spui Al.

— Încă nu v-au ucis?

— Pe nici unul, rânji încântat Williams. Dimpotrivă! Domnilor, făcu el o plecăciune exagerată, vi-i prezint pe noii zei ai tribului.

— Noii ce? icni Forase, între două accese de tuse.

— Zei. Ah, îmi pare rău, nu cunosc termenul galactic pentru „zeu”.

— Ce înseamnă „zeu”?

— Suntem un fel de entități supranaturale care trebuieenerate. N-ați priceput?

Privirile umanoizilor trădau stupoarea.

— Mai exact, urmă Williams, suntem niște persoane dotate cu puteri deosebite.

— Ce tot vorbești? exclamă indignat Tubal. De ce v-ar crede ei că aveți asemenea puteri? Voi, pământenii, sunteți sub media aptitudinilor fizice, ba chiar destul de departe de ea!

— Aici e vorba despre psihologie, explică Williams. Dacă ne-au văzut asolizând într-un vehicul imens și sclipitor care se deplasa în mod inexplicabil prin văzduh și care după aceea a decolat într-o răbufnire de flăcări este normal să ne considere atotputernici. Asta-i o chestiune ce ține de

Perioada Campbell

psihologia elementară a barbarilor.

Ochii lui Forase părură pe punctul de a ieși din orbite, în vreme ce pământeanul conținea netulburat:

— Apropo, de ce ați întârziat? Ne gândiserăm că asta era un fel de rit de inițiere, nu?

— Auzi, interveni Sefan, cred că ne aiurești! Dacă v-au considerat pe voi zei, de ce n-au gândit la fel și despre noi? Și noi aveam o navă și...

— Aici, îl întrerupse Williams, am intervenit *noi*. Le-am explicat, prin semne și desene, că voi sunteți diavoli. Când v-ați întors – și să știți că ne-am bucurat să revedem nava – ei știau ce aveau de făcut.

— Dar ce sunt „diavolii”? se interesă Forase, iar în vocea sa putea fi sesizată o anumită doză de respect.

Williams suspină.

— Voi,ăștia din Federație, chiar n-aveți habar de nimic? Tubal își răsuci încetișor gâtul dureros.

— Ce-ar fi să ne eliberați acum? mormăi el. Mi-am scrântit gâtul.

— De ce vă grăbiți? La urma urmelor, ați fost aduși aici pentru a fi sacrificați în cinstea noastră.

— *Sacrificați?!*

— Exact. Veți fi ciopârțiți cu cuțitele.

Tăcerea care se lăsa era una încărcată de groază.

— Nu te apuca să ne aiurești pe noi cu gaze de cometă! reuși în cele din urmă să croncăne Tubal. Să știi că nu suntem pământenii care să intre în panică, ori care să se sperie.

— Ah, *asta* știm! Nici prin cap nu mi-ar trece să vă păcălesc. Însă întotdeauna psihologia simplă a sălbaticilor impune mici sacrificii omenești, iar...

Sefan se zbătu în legături, încercând să se repeadă asupra lui Forase.

— Parcă spuseseseși că nimeni nu cunoaște psihologia subumanoizilor! Ai încercat să-ți ascunzi ignoranța, bastard nenorocit de reptilă cu ochi holbați și-mblănit! Uite-n ce ne-ai băgat!

— Stai! murmură Forase. Stai...

Williams aprecie că gluma ajunsese destul de departe.

— Ușurel! îi potoli el. Farsa cu ritul de inițiere s-a întors împotriva voastră - și încă frumos de tot - dar noi n-o să-ntindem coarda. Cred că ne-am distrat destul. Sweeney este acum cu șeful tribului, explicându-i că trebuie să plecăm și c-o să vă luăm și pe voi. Să fiu sincer, mă bucur c-o ștergem de-aici... Stați puțin, Sweeney mă cheamă.

Când, după vreo două minute, Williams reveni, expresia lui părea ciudată, iar chipul i se înverzise vizibil. Mai exact, se înverzea chiar în timp ce vorbea.

— Se pare, înghiți el un nod dureros, că și contrafarsa noastră a dat greș. Șeful *insistă* ca ritualul sacrificiilor să aibă loc!

Se lăsă o liniște adâncă; cei trei umanoizi nu mai puteau articula nici măcar un cuvânt.

— I-am spus lui Sweeney, urmă Williams îngrijorat, să-i comunice șefului că, dacă nu ne ascultă, ceva îngrozitor se va abate asupra tribului. Nu-i însă decât o cacealma și s-ar putea să nu se lase păcălit, îmi pare rău, băieți... Cred c-am împins lucrurile prea departe. Dacă nu ajungem la nici o înțelegere, o să vă eliberăm și o să luptăm împreună.

— Eliberați-ne acum! mârâi Tubal. Să terminăm odată cu afacerea asta!

— Așteaptă! strigă disperat Forase. Lasă-l pe pământean să facă o încercare cu psihologia aceea. Dă-i drumul, pământene! Gândește-te!

Williams se gândi până simți că-i crapă țeasta.

Perioada Campbell

— Vedeți voi, începu el fără chef, ne-am cam pierdut din prestigiul nostru de zei atunci când n-am putut s-o vindecăm pe soția șefului. A murit ieri... Dădu din cap, cu un aer posomorât, apoi adăugă: Am avea neapărată nevoie de un miracol impresionant. Auziți – ce aveți prin buzunare?

Îngenunche lângă ei și-i scotoci. Forase avea un stilou, un notes, un pieptene, niște pastile antialergice, un teanc de credite și alte flecuștețe. Buzunarele lui Sefan conțineau o mulțime de mărunțișuri similare.

Din buzunarul de la sold al lui Tubal, Williams extrase un obiect negru, cu un mâner imens și o țeavă scurtă.

— Ce-i ăsta?

— Pe el am stat până acum? gemu Tubal. E un pistol de lipit, cu care am reparat o fisură din blindajul navei. Nu-i bun la nimic, e aproape descărcat.

Ochii lui Williams scânteiară și întregul trup i se încordă de entuziasm.

— Asta s-o crezi tu! Voi, ăștia din Federație, nu puteți vedea mai departe de vârful nasului! De ce nu veniți pe Pământ, să mai învățați câte ceva și să vă modificați concepțiile?

Apoi porni în goană spre colegii săi.

— Sweeney, răcni el, spune-i idiotului ăla de maimuțoi cu coadă că-ntr-o secundă o să mă-nfurii rău de tot și-o să-i dărâm întregul cer peste căpățână! Fii dur!

Șeful nu așteptă însă mesajul. Gesticulă sfidător, și băștinașii înaintară ca unul. Tubal urlă și mușchii i se încordară zadarnic sub legături. Pistolul de lipit din mâna lui Williams se trezi la viață, raza lui slabă țâșnind spre adversari.

Cel mai apropiat băștinaș fu lovit și se prăbuși arzând.

Urmă un altul, apoi altul, al patrulea... după care pistolul se descărcă.

Fusese însă îndeajuns. Nici unul dintre băştinaşi nu mai rămăsese în picioare. Toţi urlau, cu feţele în iarbă, implorând iertare. Şeful zbiera şi se căina cel mai tare.

— Spune-i, se adresă Williams lui Sweeney, că asta a fost doar o mostră ne semnificativă din ceea ce intenţionăm să-i facem!

Apoi, în vreme ce tăia funiile umanoizilor, comentă cu superioritate:

— Pur şi simplu, psihologie banală, de sălbatici!

Abia după ce reveniseră în navă şi se îndepărtaseră binişor de planetă, Forase se hotărî să uite de mândrie.

— Crezusem că pământeni nu cunosc psihologia matematică! De unde ai ştiut toate chestiile alea subumanoide? Nimeni din Federaţie n-a ajuns atât de departe!

— Ei bine, rânji Williams, noi deţinem destule cunoştinţe desprinse din practică în privinţa modului cum funcţionează minţile necivilizate. Vezi tu, venim de pe o planetă unde majoritatea locuitorilor sunt încă, dintr-un anumit punct de vedere, necivilizaţi. Aşa că era *imposibil* să nu ştim!

— Pământeni tăcăniţi! murmură Forase, dând încetişor din cap. Cel puţin, episodul ăsta ne-a învăţat pe toţi un lucru.

— Care ar fi acela?

— Niciodată, vorbi el din nou în jargonul pământean, să nu faci pe şmecherul cu nişte tăcăniţi. Pot fi mai nebuni decât crezi!

13. SUPERNEUTRONUL

Astonishing Stories, septembrie 1941

Cu ocazia celei de-a șaptesprezecea reuniuni a Onorabilei Societăți Anania³, am tras cea mai mare sperietură din toate viețile noastre colective și, drept urmare, l-am ales pe Gilbert Hayes în funcția de Președinte Etern.

Societatea noastră nu era una mare. Înaintea alegerii lui Hayes, avea doar patru membri: John Sebastian, Simon Murfree, Morris Levin și cu mine. În prima duminică a fiecărei luni, prânzeam laolaltă și cu aceste ocazii lunare încercam să justificăm denumirea societății noastre, mizând suma totală a consumației pe abilitatea de a minți.

Procedeul era destul de complicat și avea reguli stricte. La fiecare întrunire, unul dintre membri istorisea o întâmplare ce trebuia să respecte două condiții – în primul rând, să fie o minciună scandaloasă, complicată și fantasmagorică; iar în al doilea rând, să sune cât mai adevărat cu putință. Membrii aveau voie să o atace, punând întrebări sau solicitând explicații.

Vai de povestitorul care nu răspundea imediat la acele întrebări, sau care, răspunzând, se încurca într-o contradicție! El plătea consumația! Poate că pierderea financiară nu era foarte mare, însă dizgrația era teribilă.

Astfel s-a ajuns la cea de-a șaptesprezecea reuniune., și la Gilbert Hayes. El era unul dintre „simpatizanții” care participau ocazional la întrunirile noastre, pentru a asculta povestea de după prânz, plătindu-și consumația și, desigur,

³ Numele bărbatului care a fost trăsmit pentru că mințise; Faptele Sfinților Apostoli 5,1-5 (n. trad.)

neavând voie să intervină cu întrebări; dar de data aceea, fusese singurul invitat, în afara membrilor permanenți.

După terminarea mesei, am fost votat ca președinte (funcție ce ne revenea succesiv) și am anunțat procedura. Exact în acel moment, Hayes s-a aplecat peste masă și a rostit cu glas încet:

— Dacă nu aveți nimic împotrivă, domnilor, aș dori să-mi acordați o șansă astăzi...

— Domnule Hayes, m-am încruntat eu, în ochii Societății sunteți ca și inexistent. Este imposibil să participați.

— Atunci, a replicat el, lăsați-mă să fac o declarație. Sistemul Solar își va încheia existența azi după-amiază, exact la șaptesprezece minute și jumătate după ora două.

Toți ne-am fosit pe scaune și eu am privit ceasul electric de deasupra televizorului. Era treisprezece și paisprezece minute.

— Dacă aveți cu ce vă susține această afirmație neobișnuită, am rostit eu, după o slabă ezitare, ar trebui să fie extrem de interesantă. Astăzi era rândul domnului Levine, însă dacă dânsul este de acord, iar ceilalți membri ai Societății acceptă și ei...

Levin a zâmbit și a încuviințat din cap, iar restul colegilor mei i-au urmat exemplul.

Am izbit cu ciocănelul în masă:

— Domnul Hayes are cuvântul!

Hayes și-a aprins o țigară de foi și a examinat-o gânditor.

— Am la dispoziție ceva mai mult de o oră, domnilor, dar voi începe cu începutul... care se află la aproape cincisprezece ani în trecut. Pe atunci, eram un tânăr astrofizician, aflat în plină afirmare, la Observatorul Yerkes

Perioada Campbell

- Între timp, am demisionat de acolo. Mă concentram cu toată ambiția în a descoperi soluția uneia dintre veșnicele enigme ale astrofizicii – sursa radiației cosmice.

Vorbitorul a făcut o scurtă pauză, apoi a continuat pe un ton schimbat:

— Este straniu că, în ciuda progreselor științifice înregistrate în ultimele două secole, n-am găsit această misterioasă sursă, la fel cum n-am descoperit nici motivul, tot atât de misterios, al exploziilor stelare. Ele reprezintă două enigme permanente, iar cunoștințele pe care le deținem în prezent sunt tot atât de reduse ca și cele din zilele lui Einstein, Eddington și Millikan. Eu, însă, simțeam că mă aflu pe urmele soluției privind radiația cosmică, așa că mă apucasem să-mi verific ideile pe baze experimentale, iar pentru asta trebuia să ies în spațiu. Nu era o treabă prea simplă. Ne găseam în anul 2129, războiul nu se încheiase de prea multă vreme, iar Observatorul o ducea destul de rău cu banii, ca noi toți, de altfel. Am făcut tot ce am putut. Am închiriat un model vechi, din '07, la mâna a doua, l-am ticsit cu instrumente și am plecat singur. Mai mult chiar, am fost nevoit să decolez fără aprobare, fiindcă nu doream să mă las la mâna birocrăției pe care mi-ar fi impus-o armata de ocupație. Comiteam o ilegalitate, dar doream să-mi culeg datele... așa că am pornit perpendicular pe ecliptică, în direcția aproximativă a polului sud celest, îndepărtându-mă de Soare cu peste două miliarde de kilometri. Călătoria aceea și datele pe care le-am cules sunt lipsite de importanță. În tot cazul, ele n-au fost aduse la cunoștința publicului larg. Istoria mea se va referi la planeta pe care am descoperit-o.

În momentul respectiv, Murfree și-a înălțat sprâncenele stufoase și a mormăit:

— Domnule președinte, aș dori să-i atrag atenția domnului că nici un membru al Societății n-a scăpat cu

pielea întreagă dintr-o poveste despre o planetă inventată.

Hayes a surâs amar.

— O să-mi asum riscul acesta... În a optsprezecea zi a călătoriei, am detectat vizual planeta: un disc portocaliu de dimensiunea unui bob de mazăre. Desigur, o planetă în regiunea respectivă a spațiului constituie o senzație. Am pornit într-acolo și am descoperit numaidecât că ciudățeniile abia începuseră. Simpla ei existență era uluitoare, dar, în plus, planeta nu deținea câmp gravitațional.

Paharul de vin al lui Levine s-a spart cu zgomot de podea.

— Domnule președinte, a icnit el, solicit descalificarea imediată a povestitorului. Nu poate exista o masă care să nu acționeze asupra spațiului din imediata vecinătate, determinând un câmp gravitațional. Domnul a făcut o afirmație imposibilă și de aceea trebuie descalificat.

Colegul meu se împurpurase de mânie. Hayes s-a mulțumit să ridice o mână.

— Vă solicit puțină răbdare, domnule președinte. Explicația va veni la timpul potrivit. Dacă aș oferi-o acum, aș complica în mod inutil lucrurile. Pot continua?

Am căzut pe gânduri preț de câteva clipe, apoi am hotărât:

— Ținând seama de natura istoriei dumneavoastră, sunt dispus să fiu îngăduitor. Accept ca explicațiile să fie date ceva mai târziu, dar vă rog să nu uitați că membrii societății noastre au dreptul să le solicite. Iar dacă nu le aveți... ați pierdut.

— Perfect, încuviință Hayes. Deocamdată, vă rog să-mi acceptați ca atare afirmația că planeta nu avea *deloc* gravitație. Este un lucru clar, fiindcă dețineam echipament astronomic complet și, în ciuda sensibilității instrumentelor, ele nu indicau absolut nimic. Dar și reciproca era valabilă,

Perioada Campbell

Întrucât nici planeta nu era afectată de gravitația altor corpuri. Subliniez încă o dată că nu era *deloc* afectată. Lucrul acesta nu l-am determinat atunci, dar observațiile ce au urmat, care s-au întins pe o perioadă de mai mulți ani, au demonstrat că planeta se deplasa pe o orbită rectilinie și cu viteză constantă. Deși se găsea în zona de influență solară, orbita nu era nici eliptică și nici hiperbolică, iar faptul că nu accelera o dată cu apropierea de Soare denotă că gravitația acestuia n-o influența.

— Stați puțin, domnule Hayes! – Sebastian și-a strâmbat gura într-un rânjel până ce premolarul din aur i-a sclipit stins. – Cum rămânea întreagă minunata dumneavoastră planetă? În absența gravitației, de ce nu se descompunea în fragmente, care ar fi plutit fiecare în altă direcție?

— Pur și simplu, datorită inerției! a sosit răspunsul imediat. Nu exista nimic care s-o *tragă* în altă direcție. Coliziunea cu un corp de dimensiuni similare ar fi putut s-o dezagrege, fiind exclusă posibilitatea existenței unei alte forțe proprii de legătură.

Hayes făcu o scurtă pauză, suspină, apoi urmă:

— Proprietățile planetei nu se încheiau aici. Culoarea ei roșie-portocalie și puterea redusă de reflecție, albedoul, mi-au oferit o altă idee; astfel, am făcut incredibila constatare că planeta era complet permeabilă întregului spectru electromagnetic, de la undele radio până la radiația cosmică. Doar în porțiunea roșie și portocalie din spectrul luminos vizibil manifesta o opacitate ce-i conferea culoarea exterioară.

— Din ce motiv? a întrebat Murfree.

Hayes s-a întors către mine:

— Întrebarea nu este corectă, domnule președinte. În

felul acesta, pot fi întrebat de ce sticla este permeabilă lungimilor de undă mai mari sau mai mici decât cele cuprinse în domeniul ultraviolet, astfel încât căldura, lumina și razele X o străbat, însă razele ultraviolete n-o pot face! Aceasta este o proprietate intrinsecă a substanței și trebuie acceptată ca atare.

Am lovit cu ciocănelul în masă:

— Întrebarea este revocată!

— Obiectez, a rostit Murfree. Domnul Hayes n-a înțeles esența. Nimic nu este perfect transparent. O sticlă suficient de groasă poate opri până și radiațiile cosmice. Doriți să afirmați că, de pildă, lumina albastră sau căldura pot traversa o întreagă planetă?

— De ce nu? a replicat Hayes. Faptul că permeabilitatea completă nu există în experiența dumneavoastră nu înseamnă că ea nu există deloc. În mod clar, în această privință nu s-a formulat nici o lege științifică. Planeta despre care vă povestesc era perfect transparentă, exceptând o regiune mică din spectrul vizibil. Aceasta este o observație directă.

Ciocănelul meu a lovit din nou.

— Explicația este considerată suficientă. Continuați, domnule Hayes!

Cum țigara i se stinsese, a făcut o pauză până și-a reaprins-o.

— În alte privințe, a vorbit el, planeta era normală. Nu avea chiar mărimea lui Saturn... se situa undeva între Saturn și Neptun. Experimentele ce au urmat au dovedit că deținea masă, deși era greu de determinat valoarea ei – în tot cazul, o depășea de peste două ori pe cea a Pământului. Având masă, poseda și caracteristicile normale de inerție și impuls... dar nici urmă de gravitație.

Ceasul arăta unu și treizeci și cinci. Hayes mi-a văzut privirea și a încuviințat:

Perioada Campbell

— Da, au rămas numai trei sferturi de oră. O să mă grăbesc! Evident, această planetă stranie m-a pus pe gânduri. De aceea, corelând realitatea respectivă cu o serie de teorii pe care le dezvoltasem, privind radiația cosmică și novele, am căpătat o soluție interesantă.

Apoi a tras adânc aer în piept și a spus:

— Imaginați-vă - dacă puteți - universul în care trăim sub forma unui nor de... să le zicem superatomi, care...

— Mă scuzați, a intervenit Sebastian, sculându-se în picioare, dar intenționați să vă bazați explicațiile pe analogii între stele și atomi, sau între Sistemul Solar și orbitele electronice?

— De ce întrebați? s-a interesat Hayes pe un ton blând.

— Fiindcă într-un asemenea caz, solicit descalificarea imediată. Credința că atomii reprezintă sisteme solare miniaturale face parte din aceeași clasă cu schema universului elaborată de Ptolemeu. Teoria n-a fost acceptată de savanții cu capul pe umeri nici chiar la începuturile teoriilor atomice.

— Domnul are dreptate, am încuviințat eu. Analogiile respective nu sunt acceptate ca explicații.

— Permiteți-mi să obiectez! a rostit apăsător Hayes. Dacă vă mai amintiți cursurile de fizică sau chimie elementară, știți că la studiul gazelor se făcea adesea afirmația că moleculele unui gaz ideal se comportă similar unor bile de biliard... Asta înseamnă oare că moleculele de gaz sunt *cu adevărat* bile de biliard?

— Nu, a recunoscut Sebastian.

— Înseamnă doar, a urmat Hayes, că moleculele se comportă precum bilele de biliard, în anumite privințe. Ca atare, acțiunile lor pot fi mai bine vizualizate prin studierea acțiunilor bilelor. Ei bine, eu încerc doar să descriu un fenomen din universul nostru stelar și, în scopul unei vizualizări optime, îl compar cu un fenomen similar - și mai

bine cunoscut – din universul atomic. Asta nu înseamnă că stelele sunt niște atomi mai mari.

— Precizarea este suficientă, am aprobat, pe deplin convins de argumentație. Puteți continua cu explicațiile, dar veți fi descalificat dacă apreciez că analogia devine falsă.

— Perfect, a încuviințat Hayes. Deocamdată, însă, doresc să abordez alt aspect. Există printre dumneavoastră cineva care-și mai amintește primele centrale atomoelectrice de acum o sută și șaptezeci de ani? Cineva care să știe cum funcționau ele?

— Mi se pare că utilizau metoda clasică a fisiunii uraniului, a mormăit Levine. Bombardau uraniul cu neutroni lenți și-l descompuneau în masurium, bariu, raze gama și alți neutroni – stabilind în felul acesta un proces ciclic.

— Exact! Ei bine, imaginați-vă, deci, că universul stelar acționează precum – vă repet, este vorba de o metaforă, nu trebuie să-mi luați cuvintele ca atare – un corp compus din atomi de uraniu și mai imaginați-vă că acest univers stelar este bombardat din exterior de obiecte ce pot acționa în anumite moduri, ce reproduc felul cum se comportă neutronii la scară atomică. Lovind o stea, un astfel de superneutron ar provoca descompunerea ei în radiație și alți superneutroni. Cu alte cuvinte, ar provoca o novă.

Hayes i-a privit pe cei din jurul mesei, așteptând să fie contrazis.

— Ce justificări aveți pentru această teorie? a întrebat Levine.

— Două: una logică și alta observată. Mai întâi, cea logică. În esență, stelele se găsesc într-un echilibru materie/energie. Cu toate acestea, în mod neașteptat, ele

Perioada Campbell

pot exploda fără nici o modificare observabilă, fie ea spectrală ori de altă natură. Explozia indică instabilitate, dar unde anume? Nu în interiorul stelei, deoarece acolo echilibrul dăinuie de milioane de ani. Nici într-un punct aflat în interiorul universului nostru, fiindcă novele apar în distribuție egală în univers. Ca atare, procedând prin eliminare, este vorba de un punct *exterior* universului. Acum, justificarea observată: am întâlnit un astfel de superneutron!

— Vă referiți la planeta fără gravitație? a întrebat Murfree.

— Exact.

— Ce v-a făcut însă să credeți că este un superneutron? Nu vă puteți utiliza propria teorie drept dovadă, întrucât folosiți superneutronul tocmai ca să consolidați teoria. Nu aveți voie să vă bazați pe un raționament circular.

— Știu acest lucru, a declarat bățos Hayes. Voi recurge din nou la logică. Universul atomic deține o forță de coeziune prin sarcinile electrice ale electronilor și protonilor. Universul stelar deține o forță de coeziune prin gravitație. Cele două forțe sunt asemănătoare numai într-o manieră foarte generală. De pildă, există două tipuri de sarcină electrică, pozitivă și negativă, dar un singur tip de gravitație... precum și nenumărate diferențe minore. Putem schița, totuși, o analogie. La scară atomică, un neutron reprezintă o masă lipsită de forța de coeziune din interiorul atomilor - sarcina electrică. La scară stelară, un superneutron *ar trebui să fie* o masă lipsită de forța de coeziune din interiorul stelelor - gravitația. Ca atare, dacă întâlnesc un corp lipsit de gravitație, pare logic să presupun că este un superneutron.

— Considerați că aceasta este o dovadă riguros științifică? a rostit Sebastian sarcastic.

— Nu, a recunoscut Hayes, dar este logică, nu

contrazice nici un alt fapt științific cunoscut și contribuie la explicarea novelor. Deocamdată, asta ar trebui să ne satisfacă.

Murfree își examina atent unghiile.

—Și încotro se îndreaptă superneutronul acesta al dumneavoastră?

— Observ că ați înțeles, a comentat sumbru Hayes. Aceeași întrebare mi-am pus-o și eu atunci. Astăzi, exact la ora paisprezece, nouă minute și jumătate va lovi Soarele, iar peste alte opt minute radiația rezultată în urma exploziei va trece Pământul în uitare.

— De ce n-ați anunțat toate acestea? a lătrat Sebastian.

— Ce rost ar fi avut? Nu se poate face nimic. Nu putem interveni asupra maselor cerești. Toată energia disponibilă pe Pământ n-ar putea abate corpul acela de pe traiectoria sa. Nu se poate vorbi despre o scăpare în Sistemul Solar, deoarece Neptun și Pluto vor fi lichefiate alături de celelalte planete, iar zborul interplanetar nu ne este accesibil, întrucât omul nu poate supraviețui în spațiul cosmic, suntem condamnați la pieire! Avea vreun sens să mai anunț toate acestea? Ce ar fi rezultat dacă aș fi convins omenirea că îi fusese semnată condamnarea la moarte? Sinucideri, valuri de crime, orgii, mesia, evangheliști, precum și alte lucruri rele și inutile... Și dacă stau să mă gândesc bine, să fie atât de cumplită moartea prin explozia Soarelui? Este instantanee și nu lasă răniți. La ora paisprezece și șaptesprezece vă veți afla aici. La paisprezece și optsprezece veți fi o masă de gaz rarefiat. Moartea este atât de rapidă și ușoară, încât aproape nici nu poate fi considerată o moarte.

După ultimele sale cuvinte s-a lăsat o tăcere adâncă.

Perioada Campbell

Mă simțeam tulburat. Există multe feluri de minciuni, dar aceasta părea cât se poate de reală. Hayes nu prezenta acel tremur al buzelor sau scânteierea din ochi ce anunță satisfacția convingerii auditoriului. Era foarte, foarte serios. Îmi dădeam seama că și ceilalți gândeau la fel. Levin a dat paharul cu vin peste cap, cu mâna tremurând.

În cele din urmă, Sebastian a tușit sonor.

— Când și unde ați descoperit acest superneutron?

— Acum cincisprezece ani, la peste două miliarde de kilometri de Soare.

— Iar în tot acest timp el s-a apropiat de Soare?

— Da, cu viteza constantă de trei kilometri pe secundă.

— Ei bine, aici v-am prins! – Sebastian aproape că a izbucnit în râs de ușurare. – În tot acest timp, de ce n-a fost observat de astronomi?

— Dumnezeu, a rostit Hayes pe un ton disprețuitor, este clar că nu sunteți astronom! Ce idiot ar căuta o planetă înspre polul sud celest, când ele se găsesc numai în planul eclipticii?

— Cu toate acestea, i-a atras atenția Sebastian, regiunea n-a rămas necercetată. A fost și continuă să fie fotografiată.

— Sigur că da! Din câte știu eu, superneutronul a fost fotografiat de o sută de ori – de o mie de ori, dacă doriți – deși polul sud este regiunea cerească cea mai puțin studiată. Însă ce anume ar putea diferenția superneutronul de o stea? Cu albedoul lui mic, n-a depășit niciodată magnitudinea unsprezece în strălucire. La urma urmelor, este greu să detectezi planetele sistemului nostru. Uranus fusese observat de multe ori înainte ca Herschel să-și dea seama că era vorba de o planetă. Descoperirea lui Pluto a durat câțiva ani, deși fusese căutat *în mod special*. Nu uitați că, din cauza lipsei de gravitație, superneutronul nu provoacă perturbări ale orbitelor planetare, iar absența

acestora înlătură indicația cea mai evidentă a prezenței sale.

— Totuși, a insistat Sebastian, pe măsură ce se apropia de Soare, mărimea lui aparentă ar fi trebuit să crească și să se vadă precum un disc prin telescop. Chiar dacă lumina pe care o reflectă ar fi foarte slabă, în tot cazul ar fi ocultat stelele dinapoia lui.

—Adevărat, a aprobat Hayes. Nu voi spune că o cartare cu adevărat meticuloasă a regiunii polare nu l-ar fi descoperit, însă asemenea cartări au fost făcute de mult, iar actualele cercetări superficiale nu sunt interesate decât de nove, de anumite tipuri spectrale și de alte lucruri similare. Apoi, pe măsură ce superneutronul se apropie de Soare, el apare numai în zori și în amurg – precum luceafărul de dimineață și de seară – astfel că observarea lui devine mai dificilă. Una peste alta, el n-a fost observat... și nici nu trebuia să ne așteptăm la altceva.

S-a lăsat din nou tăcerea, și eu am devenit conștient de bubuiturile inimii mele. Era ora paisprezece fix, și încă nu reușiserăm să demontăm povestea lui Hayes. Trebuia să demonstrăm că era o minciună și nimic mai mult, altfel simțeam c-o să mor de suspans. Cu toții priveam ceasul.

A fost rândul lui Levin să treacă la atac.

— Este o coincidență teribil de stranie că superneutronul trebuie să se îndrepte tocmai spre Soare. Care este probabilitatea producerii unui astfel de eveniment? Să nu uităm că este cam aceeași probabilitate ca această istorie să fie adevărată.

— Obiecția nu este corectă, domnule Levin, am intervenit eu. Apelarea la probabilități, oricât ar fi ele de reduse, nu constituie o metodă acceptabilă. Pentru

Perioada Campbell

descalificare se admite doar imposibilitatea evidentă sau inconsistențele din relatare.

Hayes a ridicat mâna.

— Nu-i nimic! Lăsați-mă să-i răspund. Dacă luăm un anumit superneutron și o anumită stea, probabilitatea lor de coliziune este infinit de mică. Recurgând însă la metoda statistică, dacă în univers sunt lansați suficient de mulți superneutroni atunci, în timp, toate stelele ar trebui să fie lovite, mai devreme sau mai târziu. Spațiul este probabil ticsit de superneutroni – să zicem, unul într-o mie de parseci cubici – astfel că, în ciuda imenselor distanțe dintre stele și a dimensiunilor relativ mici ale țintelor, numai în galaxia noastră explodează anual douăzeci de nove, adică anual au loc douăzeci de coliziuni între superneutroni și stele. Situația nu diferă mult de bombardarea uraniului cu neutroni obișnuiți. Doar un neutron dintr-o sută de milioane poate lovi ținta, dar, în timp, vor exploda toate nucleele. Dacă există inteligențe exterioare universului care direcționează acest bombardament – vă rog să rețineți că aceasta este o pură ipoteză, ce *nu face* parte din argumentația mea – este probabil ca anul nostru să reprezinte pentru ele echivalentul unei fracțiuni infinitezimale de secundă. Este posibil ca, pentru ele, ciocnirile să se petreacă într-un ritm de câteva miliarde pe secundă. Probabil că se acumulează o energie ce atinge o asemenea valoare încât materia din care se compune acest univers se încălzește, ajungând la starea gazoasă – sau la ceea ce trece drept stare gazoasă acolo. Știți, desigur, că universul se găsește în *expansiune* – ca un gaz.

— Cu toate acestea, șansele ca primul superneutron care pătrunde în sistemul nostru să se îndrepte direct spre Soare mi se par... Levin și-a încheiat fraza printr-un bâlbâit jalnic.

— Pentru numele lui Dumnezeu, a izbucnit Hayes, dar

cine v-a spus că a fost *primul*? De-a lungul istoriei Pământului, este posibil ca prin sistemul nostru să fi trecut câteva sute. Poate că unul sau doi au trecut chiar în ultimul mileniu. N-avem de unde să știm... Astronomii nu-l pot descoperi nici măcar pe cel care se îndreaptă direct spre Soare. Poate că el este singurul care a trecut pe aici de când s-a inventat telescopul... Și nu uitați: fiind lipsiți de gravitație, superneutronii pot trece direct prin mijlocul sistemului fără să afecteze orbitele planetelor. Doar o ciocnire cu Soarele ar fi vizibilă, iar atunci ar fi prea târziu.

Apoi, întorcându-și capul către ceas, a adăugat:

— Paisprezece și cinci! Acum ar trebui să fie vizibil pe fundalul Soarelui.

Hayes s-a sculat de pe scaun și a tras jaluzelele. Lumina gălbuie a pătruns în odaie, iar eu m-am ferit din calea razelor în care jucau firicele de praf. Îmi simțeam gura uscată precum nisipul deșertului. Murfree își ștergea fruntea, dar transpirația îi scliffea pe obraji și pe gât.

Hayes a scos dintr-un buzunar câteva bucățele de celuloid întunecat și ni le-a întins.

— După câte vedeți, am venit pregătit. – A ridicat una și a privit prin ea spre Soare, mijind ochii. – Uite-l, a remarcat el cu calm. Calculele mele arătau că se va găsi în tranzit față de Pământ la momentul coliziunii. Perfect observabil!

M-am uitat și eu la Soare și mi-am simțit inima oprindu-se. Perfect vizibil pe fundalul strălucitor al discului solar se zărea un punct negru, rotund.

— De ce nu se vaporizează? s-a bâlbâit Murfree. Ar fi trebuit să intre în atmosfera solară.

Nu cred că el mai încerca să demonteze povestea lui Hayes. Depășise momentul respectiv. Pur și simplu, culegea informații.

— V-am spus, explică Hayes, că este permeabil pentru cea mai mare parte a radiațiilor solare. Doar radiațiile

Perioada Campbell

absorbite se pot transforma în căldură, iar acestea constituie un procent foarte mic din totalul pe care-l primește. De asemenea, să nu uităm că nu este alcătuit din materie obișnuită. Probabil că e mult mai refractar decât ceea ce cunoaștem noi, iar suprafața Soarelui nu atinge decât 6 000 de grade Celsius.

Apoi, a arătat cu degetul mare peste umăr.

— Domnilor, este ora paisprezece, nouă minute și jumătate. Superneutronul a lovit și moartea se îndreaptă spre noi. Ne-au mai rămas opt minute.

Rămăseserăm paralizați din cauza unei terori de-a dreptul insuportabile. Îmi amintesc cum glasul lui Hayes, destul de detașat, a rostit:

— Mercur nu mai există!

După alte câteva minute:

— Venus nu mai există!

În cele din urmă:

— Mai avem treizeci de secunde, domnilor!

Secundele s-au târât una după alta, apoi au trecut alte treizeci de secunde și încă treizeci...

Pe chipul lui Hayes a apărut o expresie de stupefacție, care s-a accentuat. Și-a scos propriul ceas și l-a privit, după care s-a uitat din nou spre Soare prin bucățica de celuloid.

— A dispărut! S-a răsucit către noi: Este incredibil. Mă gândisem la așa ceva, totuși nu îndrăznisem să împing atât de departe analogia cu atomul. Știți că nu toate nucleele atomice explodează în urma impactului cu un neutron. Unele, de exemplu cadmiul, absorb neutronii tot așa cum un burete absoarbe apa. Eu...

A tăcut din nou, a inspirat adânc, apoi a continuat, cu aer gânditor:

— Până și blocul cel mai pur de uraniu conține cantități infime din alte elemente. Într-un univers cu trilioane de stele jucând rolul uraniului, ce procent reprezintă cele câteva milioane de stele tip cadmiu? Practic zero! Cu toate acestea, Soarele nostru este o astfel de stea! Omenirea merita să aibă o asemenea șansă!

El a continuat să vorbească, dar ușurarea pusese în sfârșit stăpânire pe noi, așa că nu-l mai ascultam. Pe jumătate isterici, l-am ales pe Gilbert Hayes în funcția de Președinte Etern, cu o unanimitate entuziastă, și am votat istoria respectivă drept minciuna cea mai gogonată pe care am auzit-o vreodată.

Mai rămâne un amănunt care mă pune pe gânduri. Hayes își îndeplinește bine îndatoririle; Societatea înregistrează același succes deosebit... totuși, mi se pare că ar fi trebuit să-l descalificăm. Povestea lui respecta a doua condiție: suna teribil de adevărat. Dar nu cred că îndeplinea *prima* condiție.

Eu cred că *era* adevărată!

14. NIMIC NU ESTE DEFINITIV

Astounding Science Fiction, octombrie 1941

Cu britanismul incoruptibil specific unui rus educat la Oxford, Nicholas Orloff își fixă monoclul în ochiul stâng și rosti pe un ton de reproș:

— Totuși, scumpe domn ministru... O jumătate de miliard de dolari?!

Leo Birnam ridică blazat din umeri și-și afundă și mai mult trupul uscățiv în scaun.

— Domnule comisar, alocarea fondurilor trebuie încheiată. Membrii guvernului colonial de pe Ganymede sunt sperați. Deocamdată, am izbutit să-i opresc, dar ca ministru al științei puterile mele sunt limitate.

— Știu, totuși... Orloff deschise brațele, neajutorat.

— Sunt de acord, încuviință Birnam. Guvernul imperial consideră că este mai ușor să privească altundeva. Așa a procedat în mod repetat până acum. Eu mă străduiesc de un an să-i fac să priceapă natura primejdiei ce atârna deasupra întregului sistem solar, însă se pare că eforturile mele au fost zadarnice. De aceea am apelat la dumneavoastră, domnule comisar. Sunteți nou în această funcție și puteți aborda fără prejudecăți problema jupiteriană.

Orloff tuși și-și examinează vârfurile pantofilor. În cele trei luni de când îi urmasa lui Gridley în funcția de comisar, amânase să citească materialele referitoare la „blestemații de jupiterieni”. Atitudinea lui nu era nefirească – de fapt, se conformase politicii bine stabilite de către cabinet, care etichetase afacerea jupiteriană drept „moartă” cu mult înainte ca el să fi ocupat funcția respectivă.

Isaac Asimov

Acum, însă, când Ganymede devenise agresiv, Orloff fusese trimis în Jupolis cu instrucțiuni de a-i potoli pe „nenorociții de provinciali”. Afacerea asta devenise un focar de necazuri.

— Guvernul colonial, continuă Birnam, a ajuns într-o etapă când are atâta nevoie de bani încât, dacă nu-i va căpăta, va face public totul.

Detașarea lui Orloff se destrămă cu totul; acesta prinse din zbor monoclul care-i căzuse.

— Domnule dragă!

— Știu ce va însemna asta. I-am sfătuit pe colegii mei să n-o facă, dar au motivele lor. O dată ce se vor afla dedesubturile afacerii jupiteriene, o dată ce oamenii vor ști de ea, guvernul imperial nu va mai rezista nici o săptămână. Iar când vor veni tehnocrații, ei ne vor da orice vom cere. În privința aceasta, opinia publică va avea un cuvânt greu de spus.

— În același timp, veți crea panică și isterie...

— Bineînțeles! De aceea ezităm s-o facem. Puteți considera solicitarea aceasta drept un ultimatum. Dorim discreție, *avem nevoie* de discreție... totuși, avem și mai multă nevoie de bani.

— Înțeleg. - Orloff căzu pe gânduri, iar concluziile la care ajunse nu erau plăcute. - În cazul acesta, ar fi recomandabil să investighez situația. Dacă aveți documentele referitoare la comunicațiile cu Jupiter...

— Eu le am, replică sec Birnam, la fel cum le are și guvernul imperial din Washington. Asta nu ajunge, domnule comisar. Este un aspect pe care oficialitățile pământene îl rumegă de peste un an, fără nici un rezultat. Doresc să mă însoțiți pe stația Ether.

Ganymedeanul se sculase de pe scaun, dominându-l pe celălalt cu înălțimea sa de aproape doi metri.

— Mă somați cumva? se înroși la chip Orloff.

Perioada Campbell

— Într-un fel... Vă repet: nu mai este timp. Dacă doriți să acționați, trebuie s-o faceți rapid... sau deloc. – Birnam făcu o pauză, apoi adăugă: Sper că nu vă deranjează că vom merge pe jos. În preajma stației, nu este permis accesul vehiculelor cu surse de energie. Eu voi profita de această „plimbare” pentru a vă explica unele amănunte. Nu sunt decât trei kilometri...

— Pot merge pe jos, încuviință sec pământeanul.

Urcușul spre primul nivel de sub suprafața solului se desfășură în tăcere. Orloff vorbi doar când pășiră în anticamera slab iluminată.

— Este frig aici.

— Știu. E dificil de menținut o temperatură normală atât de aproape de suprafață. Afară va fi însă și mai frig. Haideți!

Deschizând un dulap, Birnam schiță un gest în direcția costumelor suspendate de plafon.

— Îmbrăcați-vă! Veți avea nevoie.

Orloff le pipăi neîncrezător.

— Sunt îndeajuns de groase?

— Au încălzire electrică, răspunse ganymedeanul, în timp ce se îmbrăca. Veți vedea că sunt foarte călduroase. Așa! Băgați pantalonii în cizme și strângeți-i bine.

Apoi, se întoarse și, icnind, ridică dintr-un colț al dulapului o butelie dublă cu gaz comprimat. Examină cadranul, după care răsuci ventilul. Se auzi șuieratul ascuțit al gazului care ieșea – Birnam îl adulmecă satisfăcut.

— Știți să umblați cu el? îl întrebă pe pământean, înșurubând în ventil un tub flexibil acoperit cu plasă metalică, terminat la capătul opus cu un obiect ciudat, curb, dintr-un material gros și transparent.

— Ce-i chestia asta?

— O mască nazală! Atmosfera lui Ganymede este compusă din argon și azot în proporții aproape egale. Prin urmare, avem de-a face cu o combinație nu tocmai respirabilă.

Zicând acestea, ganymedeanul ridică butelia și o fixă în harnașamentul de pe spatele lui Orloff.

— E grea! exclamă pământeanul, clătinându-se. Nu pot umbla trei kilometri cu ea în spate.

— Afară nu va fi greu, replică Birnam coborându-i masca peste față. Nu uitați să inspirați pe nas și să expirați pe gură. În felul acesta, nu veți avea probleme. Apropo, ați mâncat de curând?

— Am prânzit înainte de a veni la dumneavoastră.

Birnam pufni nemulțumit.

— Cam neplăcut, comentă el, după care scoase dintr-un buzunar o cutiuță metalică și i-o azvârli comisarului. Luați o pastilă și sugeți-o!

Orloff se chinui cu mânușile voluminoase, dar în final izbuti să scoată din cutie o biluță cafenie și s-o strecoare în gură. Apoi, îl urmă pe ganymedean pe o rampă ce suia lin. Peretele din capătul coridorului glisă silențios când ajunseră înaintea lui, apoi se auzi un șuierat slab și aerul din interior se răspândi în atmosfera rarefiată a lui Ganymede.

Birnam își prinse tovarășul de braț și-l trase afară.

— V-am deschis ventilul la maxim, îi strigă el. Respirați adânc și sugeți pastila!

În clipa când trecură peste prag, gravitația deveni brusc cea locală și Orloff, după un moment oribil de aparentă levitație, simți că stomacul îi face un salt mortal, fiind gata să explodeze.

Icni și plimbă cu disperare pastila prin gură, căutând să-și regăsească stăpânirea de sine. Amestecul îmbogățit în oxigen din butelii îi arse gâtul și, treptat, Ganymede se

Perioada Campbell

stabiliză. Stomacul pământeanului se cutremură, revenind la normal. Bărbatul încercă să pășească.

— Ușurel! se auzi glasul liniștitor al lui Birnam. Nu vă alarmați: la început, orice om care este supus unor schimbări bruște de gravitație pățește la fel. Mergeți încet și căutați să mențineți ritmul, altfel puteți cădea. Așa, ați deprins tehnica.

Solul părea elastic. Orloff simțea apăsarea brațului celuilalt, ținându-l la fiecare pas, ca să nu sară prea sus. Pe măsură ce deprindea cadența optimă, pașii lui deveneau mai lungi și mai puțin sălțați. Birnam continua să vorbească cu un glas care răsună oarecum înfundat dinapoia clapei din piele ce-i acoperea gura și bărbia.

— Fiecare cu planeta lui, chicoti el. Acum câțiva ani, am vizitat Pământul, împreună cu soția, și a fost îngrozitor. Nu mă puteam obișnui să pășesc pe solul altei lumi fără să port masca. Mă sufocam, vă dau cuvântul meu! Lumina era prea tare, cerul prea albastru și iarba prea verde. Iar clădirile se ridicau direct pe sol! N-o să uit niciodată momentul în care au încercat să mă culce într-o cameră aflată la etajul douăzeci, cu fereastra larg deschisă și razele lunii pătrunzând înăuntru. M-am întors cu prima navă și mi-am jurat să nu mai calc niciodată acolo! Cum vă simțiți acum?

— Perfect! Splendid!

După ce primele senzații de disconfort dispăruseră, Orloff constata că gravitația redusă era încântătoare. Privi în jur. Terenul colinar, scăldat într-o lumină gălbuie, era acoperit de tufișuri scunde cu frunze late, ce dovedeau dispunerea regulată specifică unei cultivări atente.

— În atmosferă există suficient bioxid de carbon pentru plante, care au posibilitatea de a prelucra azotul, vorbi din nou Birnam, răspunzând parcă întrebării nerostite. De aceea, agricultura este principala ramură economică de pe Ganymede. Pe Pământ, plantele acelea, utilizate ca

fertilizatori, valorează greutatea lor în aur și poate chiar de două-trei ori mai mult, întrucât din ele se extrag cel puțin cincizeci de alcaloizi ce nu pot fi obținuți nicăieri altundeva în Sistemul Solar. În plus, toată lumea știe că frunza-verde ganymedeană bate de departe tutunul terestru.

Deasupra lor, jetul unei stratochete țiiu ascuțit în atmosfera rarefiată și Orloff își ridică privirea.

Se opri, încremeni și uită să mai respire!

Era prima dată când îl zărea pe Jupiter pe cer.

Văzut de la aproape un milion de kilometri, Jupiter este destul de impresionant, sclipind rece pe fundalul de abanos al spațiului. Dar de pe Ganymede, lăsând senzația că se pregătește să atingă colinele, cu conturul ușor încețoșat de atmosfera rarefiată, strălucind pe o boltă purpurie pe care numai câteva stele efemere îndrăznesc să-l sfideze, gigantul devine greu de descris în termeni familiari.

La început, Orloff examinează în tăcere discul uriaș. Avea de treizeci și două de ori diametrul aparent al Soarelui văzut de pe Pământ. Dungile de separație se zăreau ca nuanțe decolorate pe fundalul galben al planetei, iar Marea Pată Roșie era un oval portocaliu în apropierea marginii vestice.

— Este minunat! murmură în cele din urmă comisarul.

Birnam privea și el într-acolo, totuși fără a se arăta fascinat. Pe chipul lui se descifra o expresie de plictiseală, specifică celor ce sunt puși de prea multe ori în fața aceluiași peisaj, alături de un rictus de neplăcere. Clapeta bărbiei îi ascundea surâsul nesigur, dar strânsoarea degetelor sale pe brațul celuiilalt se simțea dureroasă chiar și prin materialul dur al costumului.

— Cea mai oribilă imagine din Sistemul Solar, rosti el.

Perioada Campbell

Orloff se întoarse către tovarășul său.

— Poftim? exclamă, apoi continuă pe un ton dezaprobat: Ah, da, acei misterioși jupiterieni...

Birnam se răsuci furios pe călcâie și porni în pași săltați, lungi de câte cinci metri. Pământeanul îl urmă cu stângăcie, păstrându-și cu greu echilibrul.

— Stați așa! găfâi el.

Birnam nu-l asculta, ci vorbea pe un ton glacial, ce trăda totuși amărăciunea:

— Voi, pământenii, vă puteți permite să-l ignorați pe Jupiter. Nu știți nimic despre el. Nu-i decât un punctuleț pe cer, o musculiță în depărtare. Voi nu trăiți aici, pe Ganymede, zărindu-l mereu deasupra voastră. Cincisprezece ore deasupra... ascunzând Dumnezeu-știe-ce-există pe suprafața lui. Ascunzând ceva care așteaptă, și așteaptă, *încercând din rășputeri să scape*. Ca o bombă gigantică ce stă să explodeze!

— Prostii! izbuti să pronunțe Orloff. Vreți, *vă rog*, să încetiniți? Nu pot ține pasul cu dumneavoastră...

Ganymedeanul reduse amplitudinea pașilor la jumătate și continuă, vădit încordat:

— Toți știu că Jupiter este locuit, dar practic nimeni nu-și bate capul vreo clipă gândindu-se la ceea ce înseamnă asta. Eu vă spun că jupiterienii aceia, indiferent ce ar fi ei, sunt născuți să conducă. *Ei sunt stăpânii înnăscuți ai sistemului solar*.

— Asta-i paranoia! mormăi Orloff. De mai bine de un an, guvernul imperial nu aude nimic altceva din partea coloniei voastre.

— Iar voi nu ați băgat în seamă atenționările noastre. Ei bine, ascultații! Fără să punem la socoteală grosimea colosalei sale atmosfere, diametrul lui Jupiter este de o sută treizeci de mii de kilometri. Asta înseamnă că are o suprafață de peste o sută de ori mai mare decât cea a

Pământului, sau de peste cincizeci de ori mai mare decât cea a întregului Imperiu Terestru. Populația, resursele, potențialul militar sunt de asemenea pe măsura lui.

— Simple cifre...

— Știi ce vrei să spunei, îl întrerupse Birnam cu patimă. Războaiele nu se duc cu cifre, ci cu organizare și tehnologie. Ei bine, jupiterienii le au pe amândouă. În cei douăzeci și cinci de ani de când comunicăm cu ei, am învățat câte ceva. Dețin energie nucleară și au transmisiuni radio. Într-o planetă de amoniac, sub presiuni imense – cu alte cuvinte, o lume unde aproape nici un metal nu poate exista mult timp *ca metal* din cauza tendinței de formare a unor combinații solubile – ei au izbutit să-și dezvolte o civilizație complexă. Au realizat materiale plastice, sticle sau silicați. Iar *asta* înseamnă o chimie la fel de avansată ca și a noastră, ba chiar aș pune prinsoare că mai avansată.

Orloff tăcu vreme îndelungată, apoi spuse:

— Totuși, cât de siguri puteți fi în legătură cu ultimul mesaj jupiterian? Pe Pământ, există serioase îndoieli în privința faptului că ei ar fi chiar atât de beligeranți, la modul irațional, cum au fost descriși.

— Oare uitați că au întrerupt toate comunicațiile după acel ultim mesaj? râse scurt Birnam. Parcă n-ar fi un gest tocmai prietenos! Vă asigur că ne-am chinuit din răspuțeri să restabilim legătura cu ei. Stați, nu vă grăbiți să trageți concluzii! Lăsați-mă să vă explic ceva. Vreme de douăzeci și cinci de ani, aici, pe Ganymede, un grup mic de oameni și-au stors creierii încercând să înțeleagă ceva dintr-o serie de clicăituri variabile ale radiourilor, acoperite de paraziți și deformatate de gravitație, întrucât acele semnale reprezentau unica noastră legătură cu ființele inteligente de pe Jupiter. Descifrarea lor ar fi fost o sarcină pe măsura întregii comunități științifice, însă în stație n-au existat niciodată mai mult de două duzini de cercetători. Eu am

Perioada Campbell

făcut parte din grupul lor încă de la început și, ca filolog, am contribuit la realizarea și interpretarea limbajului stabilit între noi și jupiterieni, așa încât vă dați seama că vorbesc în calitate de cunoscător. A fost o muncă teribil de grea. Abia după cinci ani, am reușit să depășim stadiul operațiilor aritmetice elementare: trei plus patru fac șapte, rădăcina pătrată a lui douăzeci și cinci este cinci, șase factorial este șapte sute douăzeci... După aceea, treceau luni întregi până ce eram în stare să reluăm treaba și să verificăm, prin comunicare, o singură idee nouă. Dar – și acesta este important – în clipa când jupiterienii au rupt relațiile, noi îi înțelegeam *pe deplin*. Nu există șansa unei interpretări greșite, tot așa cum nu există șansa ca Ganymede să-și părăsească pe neașteptate orbita. Iar ultimul lor mesaj a fost o amenințare, însoțită de promisiunea distrugerii. Nu poate fi nici o îndoială... absolut nici una!

Treceau printr-un defileu puțin adânc, în care lumina gălbuie a lui Jupiter nu putea ajunge, lăsând locul unui întuneric rece.

Orloff era tulburat. Niciodată situația nu-i fusese prezentată în acel mod.

— Totuși, care ar fi motivul? Întrebă el. Ce le-am făcut...

— Nici un motiv! Pur și simplu, jupiterienii au descoperit în cele din urmă – nu știu cum și când – că *noi nu suntem* jupiterieni.

— Firesc.

— Pentru ei, nu era „firesc”. Nu cunoscuseră niciodată forme de viață inteligente care să nu fie jupiteriene. De ce ar fi făcut o excepție pentru cele provenite din exteriorul planetei?

— Ați spus că erau savanți. – Glasul lui Orloff devenise

distant și obosit. – Nu s-ar fi convenit să-și dea seama că niște medii ambiante diferite vor da naștere unor forme de viață diferite? *Noi o știam*. Noi nu ne-am gândit nici o clipă că jupiterienii ar putea fi pământeni, deși nici noi n-am cunoscut alte forme de viață inteligentă, cu excepția celor terestre.

Reveniseră sub lumina lui Jupiter-în dreapta lor, sclipea chihlimbării gheața dintr-o depresiune întinsă.

— Am spus că erau chimiști și fizicieni, dar nu astronomi, preciză Birnam. Jupiter are o atmosferă groasă de peste cinci mii de kilometri, care împiedică să se vadă altceva în afară de Soare și de cei patru sateliți mari. Jupiterienii habar n-au de existența unor medii ambiante diferite.

Pământeanul căzu pe gânduri preț de câteva clipe, după care vorbi:

— Așadar, ei au decis că suntem o rasă străină. Și ce-i cu asta?

— În ochii lor, dacă nu ești jupiterian, nu ești „om”. Prin definiție, un ne-jupiterian este un parazit dăunător.

Ganymedeanul înăbuși în fașă protestul reflex al lui Orloff, apoi continuă:

— Repet, în ochii lor noi suntem paraziți dăunători. Mai rău decât atât, suntem niște paraziți care au avut deosebita neobrăzare să încerce să trateze cu jupiterienii – cu *ființe omenești*. Exact așa a sunat ultimul lor mesaj: „Jupiterienii sunt stăpâni. Paraziții trebuie stârpiți. Vă vom distruge cât mai repede!”. Mă îndoiesc că mesajul conținea vreo doză de răutate – pur și simplu, era o constatare analitică. Vorbeau însă cu toată seriozitatea.

— Totuși – de ce?

— Oamenii de ce omoară muștele?

— Haideti, domnule... O asemenea analogie nu poate fi una serioasă.

Perioada Campbell

— De ce nu? Cu atât mai mult cu cât este sigur că jupiterienii ne consideră un fel de muște, niște muște nesuferite care îndrăznesc să aspire la inteligență...

Orloff făcu o ultimă încercare.

— Cu toate acestea, domnule ministru, mie mi se pare absolut imposibil ca niște forme de viață inteligente să adopte o asemenea atitudine.

— Cunoașteți bine alte forme de viață inteligentă, în afară de oameni? sosi imediat replica sarcastică. Vă considerați atât de competent încât să puteți judeca psihologia jupiteriană? Vă dați seama cât de *diferiți* față de noi trebuie să fie ei din punct de vedere fizic? Gândiți-vă la planeta lor, care are gravitația de două ori și jumătate mai mare de cât cea terestră... la oceanele de amoniac în care puteți azvârli întregul Pământ, fără să iscați cine știe ce valuri... la atmosfera groasă de cinci mii de kilometri, la gravitația enormă ce produce în straturile de la bază densități și presiuni pe lângă care cele din fundul oceanelor terestre par simple fleacuri. Vă spun că noi am încercat să ne imaginăm ce fel de viață ar putea exista în condițiile respective și am renunțat. Este absolut de neînchipuit. Vă așteptați atunci ca mentalitatea lor să fie mai ușor de priceput? Nici vorbă! Acceptați-o așa cum este. Jupiterienii intenționează să ne distrugă - asta-i tot ce știm și tot ce trebuie să știm.

Apoi, ganymedeanul făcu o pauză și, ridicând o mână înmănușată, semnală cu arătătorul:

— În față se găsește stația Ether.

— Este subterană?

— Bineînțeles! Mai puțin observatorul - cupola micuță din dreapta, făcută din cuarț și oțel.

Călătorii se opriră înaintea a două stânci ce flancau un val de pământ. Dinapoia acestora apărură doi soldați îmbrăcați în portocaliul ganymedean, purtând măști și cu

armele în mâini.

Birnam își ridică fața, astfel încât să-i fie vizibilă în razele lui Jupiter, iar soldații, recunoscându-l, îl salutară și se retraseră. Unul dintre ei lătră o parolă în microfonul de la încheietură; o poartă camuflată se deschise între bolovani și Orloff păși în urma ministrului în prăpastia-ecluză.

Pământeanul zări pentru ultima oară imaginea imensului Jupiter, înainte ca trapa să-l separe complet de suprafață.

Planeta nu mai părea deloc atrăgătoare!

Orloff nu se simți în apele sale până când nu se așează în fotoliul imens din cabinetul lui Edward Prosser. Cu un oftat de relaxare deplină, își fixă monoculul sub sprânceană.

— Domnul Prosser s-ar deranja dacă aş fuma aici, în vreme ce-l aștept? Întrebă el.

— Dați-i drumul! răspunse Birnam nepăsător. Dacă ar fi fost după mine, n-aş fi întârziat să-l deranjez pe Prosser din fleacurile pe care le face acum. Totuși, este un tip mai ciudat... Putem obține mai multe de la el dacă așteptăm până este gata să ne primească.

Zicând acestea, își scoase din tabacheră un trabuc noduros, verzui, și-i mușcă nervos capătul.

Orloff surâse dinapoia fumului țigării sale.

— Nu mă deranjează să aștept. Aș mai fi avut ceva de discutat. Vedeți, domnule ministru, pentru moment m-ați îngrozit; dar, în ultimă instanță, chiar dacă jupiterienii intenționează să ne facă vreun rău, realitatea este – și aici apăsă deliberat pe fiecare cuvânt – că nu pot ajunge la noi.

— Sunt ca o bombă fără focos nu-i așa?

— Exact! Fiind ceva atât de elementar, nici nu merită discutat. Cred că sunteți de acord că în nici un caz

Perioada Campbell

jupiterienii nu pot pleca de pe Jupiter.

— În *nici* un caz? – Replica lipsită de grabă a lui Birnam părea ușor întrebătoare. – Vreți să analizăm puțin situația?

Ganymedeanul făcu o scurtă pauză, fixând cu privirea vârful stacojiu al trabucului, apoi continuă:

— Un vechi proverb afirmă că jupiterienii nu pot pleca de pe Jupiter. El a fost puternic mediatizat de persoane de pe Pământ și de pe Ganymede, deplângându-se de fiecare dată soarta nefericită a unor ființe inteligente care sunt în mod inevitabil legate de suprafață și trebuie de-a pururi să privească universul exterior, așteptând, minunându-se și neatingându-l niciodată. De fapt, ce anume îi leagă pe jupiterieni de planeta lor? Doi factori! Atât! Primul este imensul câmp gravitațional al lui Jupiter: de două ori și jumătate mai mare decât al Pământului.

— E un impediment destul de serios! aprobă din cap Orloff.

— Iar potențialul gravitațional al lui Jupiter prezintă o problemă și mai delicată, deoarece, din cauza diametrului uriaș, intensitatea câmpului gravitațional scade, pe măsură ce te depărtezi de el, cu o viteză de zece ori mai mică, comparativ cu felul în care acest lucru se întâmplă pe Pământ. Este o problemă serioasă... *dar a fost soluționată.*

— Cum?!

— Jupiterienii dețin energia atomică. Gravitația – chiar și cea a lui Jupiter – nu mai înseamnă mare lucru o dată ce ai pus la lucru nucleele atomice instabile.

Orloff strivi țigara cu un gest nervos.

— Totuși, atmosfera lor...

— Da, asta-i oprește. Ei trăiesc pe fundul unui ocean atmosferic gros de cinci mii de kilometri, în interiorul căruia hidrogenul component este transformat, din cauza presiunilor, în ceva care se apropie de densitatea hidrogenului *solid*. El rămâne sub formă gazoasă fiindcă

temperatura lui Jupiter se situează deasupra punctului critic al hidrogenului, dar încercați să calculați ce presiune este necesară pentru ca hidrogenul *gazos* să capete măcar jumătate' din greutatea apei. Veți fi surprins câte zerouri are valoarea aceea.

La presiunea respectivă nu poate rezista nici o navă spațială din metal sau din orice alt material. Nici o navă terestră nu poate coborî pe Jupiter fără să se sfărâme precum o coajă de ou și nici o navă jupiteriană nu poate părăsi planeta fără să nu explodeze ca un balon de săpun. Problema aceasta n-a fost deocamdată soluționată, dar ea se va rezolva într-o bună zi. Poate chiar mâine, sau poate peste o sută, ori o mie de ani. Nu știm când se va întâmpla asta, dar este cert că în clipa imediat următoare jupiterienii vor sări pe noi. Și noi știm că există o cale de rezolvare.

— Nu văd cum...

— Câmpurile de forță! Noi le avem deja.

— Câmpurile de forță! - Orloff părea cu adevărat stupefiat și, timp de câteva minute, repetă întruna cuvintele în șoaptă. - Sunt folosite ca protecții antimeteoritice pentru navele ce circulă în centura asteroizilor...

Totuși, nu văd în ce fel ar putea fi aplicate în problema jupiteriană.

— Câmpul de forță obișnuit, explică Birnam, este o zonă de energie rarefiată care se extinde până la peste o sută cincizeci de kilometri în exteriorul navei. El oprește meteorii, însă este perfect permeabil pentru o moleculă de gaz. *Dar ce se întâmplă dacă iei aceeași zonă de energie și o comprimi până ia o grosime de câțiva milimetri?* Moleculele vor ricoșa de pe ea! Iar dacă folosești

Perioada Campbell

generatoare și mai puternice și o comprimi până la o grosime de câteva zecimi de milimetru, atunci moleculele vor ricoșa chiar dacă sunt acționate de presiunile inimaginabile din atmosfera jupiteriană... iar dacă în interiorul zonei construiești o navă...

Ganymedeanul își lăsa fraza neterminată. Orloff pălise.

— Vreți să spuneți că se poate realiza?

— Sunt gata să pariez pe orice doriți că jupiterienii *încearcă* s-o facă. Și *noi* încercăm s-o facem, chiar aici, în stația Ether.

Comisarul colonial își trase fotoliul mai aproape de Birnam și-l prinse pe acesta de încheietura mâinii.

— De ce nu putem bombarda Jupiter cu proiectile nucleare? Mă refer la un atac în forță! Având în vedere gravitația și suprafața planetei, nu putem greși.

Birnam surâse fără veselie.

— Ne-am gândit la asta. Bombele atomice n-ar face decât niște găuri în atmosferă. Și chiar dacă ar putea s-o străbată, împărțiți suprafața planetei la zona pe care o poate afecta o singură bombă și calculați câți ani ar trebui să aruncăm câte un proiectil pe minut pentru a face niște stricăciuni cu adevărat semnificative. Jupiter este *imens*! Nu uitați asta!

Trabucul i se stinsese, totuși ganymedeanul nu se opri să-l reaprindă. Continuă cu glas scăzut, încordat:

— Nu, nu-i putem ataca pe jupiterieni atâta vreme cât se găsesc pe Jupiter. Trebuie să-i așteptăm să iasă... iar atunci când o vor face, ne vor întrece numeric. Ne vor copleși, pur și simplu... De aceea, noi trebuie să-i depășim în tehnologie.

— Dar cum am putea afla stadiul tehnologic la care au ajuns? interveni pământeanul, în al cărui glas se strecurase o undă de groază și fascinație.

— Nu putem. Trebuie să progresăm cât mai rapid și să

sperăm că vom avea noroc. *Știm*, totuși, un lucru, și anume că vor avea câmpuri de forță. Fără ele, nu pot ieși de acolo. Iar dacă ei le vor avea, va trebui să le avem și noi – *aceasta* e problema pe care căutăm s-o soluționăm aici. Câmpurile nu ne vor asigura victoria, dar fără ele vom fi cu siguranță înfrânți. Acum știți de ce avem nevoie de fonduri... Mai mult decât atât, dorim ca și Pământul să înceapă lucrul. Trebuie să demareze cercetările pentru tehnologie militară, care să devină o prioritate absolută, înțelegeți?

Orloff sări în picioare.

— Birnam, sunt alături de tine... sută la sută alături de tine. Vei putea conta pe ajutorul meu, de îndată ce voi reveni la Washington.

Sinceritatea lui nu putea fi pusă la îndoială. Birnam strânse cu putere mâna întinsă spre el – și, în aceeași clipă, ușa se deschise brusc și înăuntru năvăli un omuleț ce semăna cu un spiriduș.

Noul venit începu să vorbească grăbit, adresându-se exclusiv lui Birnam:

— Unde-ai fost? Nu dădeam nicăieri de tine! Secretara mi-a spus că nu ești la birou și după cinci minute ai apărut. Nu-nțeleg!

Și straniul individ începu să scotocească furios prin birou.

— Dacă ai fi în stare să te destinzi puțin, zâmbi Birnam, l-ai putea saluta pe domnul comisar colonial Orloff.

Edward Prosser se răsuci pe călcâie precum un balerin și-l examinează din cap în picioare pe pământean.

— Cel nou, da? Căpătăm ceva bani? Ar trebui. Din capul locului, am muncit cu un buget minim. Poate că nici nu vom mai avea nevoie. Depinde...

Perioada Campbell

Apoi, omulețul reveni la treaba lui. Orloff părea puțin derutat, însă Birnam îi făcu cu ochiul. În cele din urmă, Prosser scoase din adâncurile unui sertar un carnețel îmbrăcat în piele neagră, se trânti în scaunul rotativ și începu să se învârtă cu el.

— Mă bucur c-ai venit, Birnam, rosti el, frunzărind carnețelul. Am ceva să-ți arăt. Și dumneavoastră, domnule comisar.

— De ce ne-ai lăsat să așteptăm atât? Întrebă Birnam. Unde ai fost?

— Am avut treabă! Am lucrat în draci! N-am mai închis ochii de trei nopți.

Zicând acestea, își ridică privirea și fața lui micuță și zbârcită se luminează de încântare.

— Brusc, adăugă el, totul și-a găsit rostul. Precum piesele unui puzzle. N-am mai văzut așa ceva în viața mea. Asta ne dă puteri să continuăm.

— Ați obținut câmpurile de forță dense? Întrebă Orloff atârnat.

— Nu, răspunse Prosser, părând ușor nemulțumit, nu asta! E vorba de altceva. Haideți! – Își privi ceasul și sări din scaun. – Mai avem o jumătate de oră... Să-i dăm drumul!

Afară îi aștepta un vehicul cu motor electric. Prosser continuă să vorbească excitat, în vreme ce se deplasau cu viteză pe o rampă care cobora în adâncurile stației.

— Teoria! Teoria! Asta-i cea mai importantă! Pune un tehnician să-ți rezolve o problemă. O să piardă vremea... O să-și irosească viața... Nu ajunge nicăieri... Rezultate aleatorii... Un adevărat savant lucrează teoretic. Matematica îi rezolvă problemele.

Pe când turuia, satisfacția se revărsa pur și simplu din el.

Vehiculul se opri la câțiva milimetri de niște uriașe uși duble și Prosser se rostogoli afară, urmat de cei doi.

— Pe aici! Pe aici!

Deschizând ușile, îi conduse pe un coridor, apoi îi sili să urce o scară îngustă ce îi scoase pe o pasarelă circulară, aflată pe perimetrul exterior al unei uriașe săli cu trei niveluri. Pe podeaua sălii, Orloff recunoscă elipsoidul strălucitor din care ieșeau conducte de cuarț și oțel; era un generator atomic.

Pământeanul își potrivea monoculul și privea activitatea agitată de dedesubt. Un bărbat cu căști pe urechi stătea pe un scaun înalt în fața unei console de comandă ticsite de indicatoare; individul își ridică privirea și le făcu un semn cu mâna. Prosser îi răspunse în același fel și rânji.

— Aici creați câmpurile de forță? se interesă comisarul.

— Exact! Ați văzut vreodată unul?

— Nu, nici măcar nu știu *ce este*. Am auzit doar că poate fi utilizat ca protecție antimeteoritică.

— Foarte simplu, începuse Prosser. Subiect elementar. Materia este compusă din atomi. Atomii sunt ținuti laolaltă de forțele interatomice. Acum, îndepărtează atomii și lasă numai forțele interatomice. *Acesta* este câmpul de forță.

Remarcând privirea nedumerită a lui Orloff, Birnam chicoti încetișor și se scărpină înapoia urechii.

— Explicația asta, spuse el, îmi amintește de metoda ganymedeană de suspendare a unui ou la o altitudine de un kilometru în văzduh. Este cam așa: Cauți un munte înalt de un kilometru și pui oul în vârful lui. Apoi lași oul pe loc și îndepărtezi muntele. Nimic mai simplu!

Comisarul lăsă capul pe spate, râzând cu poftă, dar irascibilul Prosser își strâmbă buzele în semn de nemulțumire.

— Haide, haide! Nu-i o glumă. Câmpurile de forță sunt foarte importante. Trebuie să fim pregătiți când vor apărea jupiterienii.

Perioada Campbell

Un scrâșnet prelung ce răzbătu brusc de dedesubt îl îndepărtă pe Prosser de balustradă.

— Treceți înapoia ecranului de protecție, bolborosi el. Se dezvoltă câmpul de douăzeci de milimetri. Radiație puternică...

Scrâșnetul dispăru aproape complet și cei trei reveniră pe pasarelă. Aparent, nu se vedea nici o schimbare, însă Prosser întinse mâna peste balustradă și spuse:

— Simțiți?

Orloff întinse un deget prudent, icni, apoi lovi cu palma. Avea senzația că împingea într-un cauciuc foarte moale, sau în niște arcuri de oțel extrem de elastice.

Birnam îl imită.

— Se pare că este cel mai bun rezultat de până acum, nu? - Apoi, se întoarse către pământean și începu să explice: Câmpul de douăzeci de milimetri menține în vid o atmosferă având presiunea de douăzeci milimetri de mercur, fără pierderi considerabile.

Comisarul încuviință din cap.

— Înțeleg! Așadar, pentru a menține o atmosferă terestră aveți nevoie de un câmp de șapte sute șazeci de milimetri.

— Exact! Câmpul respectiv ar fi de o atmosferă. De asta ai fost atât de încântat, Prosser?

— De câmpul de douăzeci de milimetri? Bineînțeles că nu. Pot ajunge la două sute cincizeci de milimetri, folosind pentasulfid de vanadiu activat prin descompunerea praseodimului. Nu-i necesar. Tehnicianul ar arunca totul în aer. Savantul analizează fenomenul teoretic și o ia mai încet. - Apoi, făcându-le cu ochiul, omulețul adăugă: Acum amplificăm câmpul. Atenție!

— Să trecem înapoia ecranului?

Isaac Asimov

— Nu-i nevoie. Radiația e periculoasă doar la început.

Scrâșnetul se auzi din nou, însă mult atenuat. Prosser strigă spre bărbatul aflat înaintea consolei, care-i răspunde printr-o fluturare din mână.

Imediat însă, când ridică pumnul încleștat, savantul răcnii:

— Am trecut de cincizeci de milimetri! Pipăiți câmpul!

Orloff întinse mâna. Cauciucul moale se întărise! Încercă să-l prindă între degetul mare și celelalte – atât de perfectă era iluzia – însă „cauciucul” se transformase în aer lipsit de rezistență.

Prosser țâțâi iritat:

— Nu există rezistență la unghiuri perpendiculare pe forță. Mecanică elementară!

Bărbatul de la pupitrul de comandă gesticulă din nou.

— Șaptezeci, anunță Prosser. Acum încetăm. Punctul critic este 83,42.

Omulețul se aplecă peste balustradă și lovi cu piciorul drept aerul din spatele lui.

— Nu vă apropiați! urlă el către ceilalți. E periculos! – în clipa imediat următoare, răcnii din nou: Atenție! Generatorul are probleme!

Scrâșnetul se amplificase, ajungând la nivelul unui vacarm răgușit, și operatorul acționa disperat asupra comenzilor. În inima de cuarț a generatorului atomic central, lucirea roșie și amenințătoare a atomilor fisionați se întetise amenințător.

Pe neașteptate, scrâșnetul se întrerupse, urmă un vuiet răsunător și un val de aer care-l proiectă pe Orloff în perete.

Prosser se repezi către pământean, deși el însuși avea o tăietură deasupra ochiului.

— V-ați rănit? Nu? Bun, bun! Mă așteptam la așa ceva. Ar fi trebuit să vă previn... Să coborâm! Unde-i Birnam?

Perioada Campbell

Uriășul ganymedean se ridică de pe podea și-și scutură hainele.

— Aici sunt. Ce-a explodat?

— N-a explodat nimic. A cedat ceva. Să coborâm!

Își tamponă fruntea cu batista și o luă înainte.

La apropierea lui, operatorul își scoase căștile și coborî de pe scaun. Părea obosit, iar chipul său murdar era brăzdat de transpirație.

— Mizeria a început la 82, 8, șefu'. Era să mă prindă pe picior greșit.

— Da? mormăi Prosser. În marja de siguranță, nu? Ce a pățit generatorul? Hei, Stoddard!

Tehnicianul ce răspundea la acest nume replică din locul său, de lângă generator:

— S-a dus tubul cinci. Avem nevoie de două zile pentru reparații.

Prosser se întoarse către oaspeții săi, cu un aer extrem de satisfăcut, și exclamă:

— A funcționat! Totul s-a petrecut așa cum prevăzusem. Problema e rezolvată, domnilor! Necazurile au luat sfârșit! Să ne întoarcem în birou! Vreau să mănânc și apoi să mă culc...

Omulețul nu mai vorbește, până nu reveni în biroul său. După ce se instalează în scaunul rotativ, începu să turuie printre mușcăături gigantice dintr-un sandviș cu ficat și ceapă.

— Birnam, ții minte experiențele din iunie? Tensiunile spațiale? În ciuda faptului că n-au reușit, nu le-am abandonat. Săptămâna trecută, Finch a reușit să avanseze și i-am dezvoltat ideea. Totul a căpătat sens. Piese s-au îmbucat perfect. N-am mai văzut așa ceva!

— Continuă, rosti ministrul calm.

Îl cunoștea suficient de bine pe Prosser ca să știe că nu trebuia să dea dovadă de nerăbdare.

— Ați văzut ce s-a întâmplat. Peste 82, 34 milimetri, câmpul devine instabil. Spațiul nu rezistă tensiunilor. – Se deformează și câmpul sare în aer. *Bum!*

Birnam rămase cu gura căscată, iar brațele fotoliului lui Orloff scârțâiră sub presiunea bruscă a degetelor comisarului. Pentru o vreme, se lăsă liniștea; într-un târziu, Birnam rosti nesigur:

— Vrei să spui că nu se pot realiza câmpuri de forță mai puternice de valoarea respectivă?

— Nu e un lucru imposibil. Se pot crea. Dar cu cât densitatea lor este mai mare, cu atât ele sunt mai instabile. Dacă doream un câmp de două sute cincizeci de milimetri, el dura o zecime de secundă. Apoi, bum! Aruncam stația în aer! *Și pe mine!* Un tehnician așa ar fi procedat. Savantul este alertat de teorie. În schimb, când lucrezi cu precauție, ca mine, nu se-ntâmplă nimic...

Orloff își strecură monoculul în buzunarul vestei și vorbi cu glas tremurător:

— Dar dacă un câmp de forță este totuna cu forțele interatomice, de ce oțelul are o forță de legătură interatomică atât de puternică fără să deformeze spațiul? Ceva este în neregulă.

— Nu-i nimic în neregulă, îl privi nemulțumit savantul. Puterea critică depinde de numărul de generatoare. În cazul oțelului, un atom e un generator de câmp. Deci, avem zece miliarde de trilioane de generatori pentru un gram de substanță. Dacă și noi am putea utiliza atâtea... O sută de generatoare reprezintă limita practică. Astfel, punctul critic ajunge la valoarea de nouăzeci și șapte.

Prosser se sculă în picioare și continuă cu înflăcărare:

— Nu! Vă spun – problema este încheiată. Nu se poate

Perioada Campbell

crea un câmp capabil să mențină atmosfera Pământului mai mult de o sutime de secundă. Cât despre atmosfera lui Jupiter, nici nu se pune problema. Cifrele o afirmă, experiența o confirmă. *Spațiul nu rezistă!* Jupiterienii n-au decât să încerce. Nu pot părăsi planeta! E definitiv! Definitiv, înțelegeți? *Definitiv!*

— Domnule ministru, vorbi Orloff, pot expedia o spațiogramă din stație? Doresc să anunț Pământul că mă întorc cu prima navă și că problema jupiteriană este lichidată – complet și pentru totdeauna.

Birnam nu făcu nici un comentariu, dar ușurarea de pe chipul său, în momentul când îi scutură mâna comisarului, îi transfigura în mod incredibil trăsăturile scofâlcite.

Iar Prosser repetă, dând din cap cu o energie nebănuită:
— *E definitiv!*

Hal Tuttle își ridică privirea atunci când Everett, căpitanul *Transparentului*, cea mai nouă navă a Liniei Spațiale Cometa, pătrunse în cabina sa.

— Am recepționat o spațiogramă de la sediul din Tucson, rosti căpitanul. Trebuie să-l luăm pe comisarul colonial Orloff din Jupolis, Ganymede, și să-l aducem pe Pământ.

— Bine. Nu e nici o altă navă prin preajmă?

— Nu! Suntem departe de rutele spațiale obișnuite. Sistemul va afla de noi abia când *Transparenta* a asoliza pe Ganymede. Va fi cel mai important eveniment cosmic după aselenizare. – Pe neașteptate, vocea îi deveni îngrijorată: Ce-i, Hal? La urma urmelor, aceasta e victoria fa.

Tuttle își îndreptă privirea spre spațiul întunecat.

— Presupun că așa ar trebui să fie... Chestia asta m-a costat zece ani de muncă, Sam... Mi-am pierdut un braț și

un ochi în prima explozie, dar nu regret nimic. Problema este soluționată – țelul vieții mele a fost atins.

— Și s-a terminat cu toate navele din metal!

— Da, surâse Tuttle. E greu de închipuit așa ceva, nu? – Arată cu mâna spre exterior. – Vezi stelele? În majoritatea timpului, între ele și noi nu există nimic. Câteodată, gândul acesta îmi provoacă un fior... Glasul îi deveni gânditor: Nouă ani am lucrat în zadar. Nu eram un teoretician și niciodată n-am știut cu exactitate încotro mă îndreptam... pur și simplu, căutam în toate direcțiile. Am încercat prea multe și spațiul n-a rezistat. Am plătit cu un braț și un ochi, dar am luat-o de la capăt.

Căpitanul strânse pumnul și lovi în peretele fuzelajului prin care se zăreau stelele sclipind. Se auzi bufnetul înfundat al loviturii într-o suprafață dură.

— Este destul de solid acum, încuviință Tuttle, deși pulsează de opt sute de mii de ori pe secundă. Ideea mi-au oferit-o lămpile stroboscopice. Le știi – pulsează atât de rapid încât lasă impresia unei lumini continue. Schema este aceeași și în cazul fuzelajului. Nu este activ suficient de mult timp pentru a deforma spațiul. Nu este inactiv suficient de mult timp pentru a permite o pierdere apreciabilă de atmosferă. În schimb, per total, se obține o duritate superioară celei a oțelului.

Făcu o scurtă pauză, rămânând pe gânduri, după care continuă cu glas scăzut:

— Și nu se poate spune cât de departe putem ajunge! Accelerarea efectului intermisiune... Un câmp de forță atingând milioane de pulsații pe secundă – miliarde de pulsații... Un câmp îndeajuns de puternic pentru a se împotrivi unei explozii atomice... Munca mea de o viață!

Căpitanul îl bătu pe umeri.

— Haide, haide! Lasă gândurile astea și concentrează-te mai bine asupra asolizării pe Ganymede. Ce naiba!

Perioada Campbell

Imaginează-ți ce publicitate ne așteaptă. Gândește-te numai ce figură o să facă Orloff când va descoperi că-i primul pasager din istorie care va călători într-o navă spațială având fuzelajul din câmp de forță. Ce crezi că va fi în sufletul lui?’

Tuttle ridică din umeri.

— Păi, bănuiesc că o să fie destul de încântat!

15. DREPTURI NESCRISE

(cu James MacCreigh – pseudonimul lui Frederik Pohl)
Weird Tales, septembrie 1950

I

Stelele răsăriseră deja, cu toate că soarele de-abia coborâse sub orizont; spre vest, înapoia munților Sierra Nevada, bolta aducea cu aurul mânjit de sânge.

— Hei! croncăni Russell Harley. Întoarce-te!

Motorul vechiului Ford făcea însă prea mult zgomot; șoferul nu-l auzi. Harley blestemă în vreme ce privea mașina hurducându-se de-a lungul făgașelor nisipoase, pe roțile pe jumătate dezumflate. *Nu*, nu poți scăpa în noaptea asta; *nu*, trebuie să rămâi aici și să te lupți.

Mormăind nemulțumit, Harley se urcă înapoi pe veranda vechii case din lemn. Oricum, fusese bine construită. Deși peste ele trecuse o jumătate de veac, treptele nu scârțâiau sub greutatea bărbatului și nici nu lăsau să se vadă crăpături.

Harley ridică gențile pe care le azvârlise atunci când se răzgândise brusc – erau dintr-o imitație de piele ce se scorojise – și le duse în casă. Le trânti pe o canapea acoperită de praf și privi în jur.

În încăpere, era înăbușitor de cald și se simțea puternic izul deșertului de afară. Harley strănută.

— Apă, rosti el cu glas tare. Am nevoie de apă!

Scotoci prin toate odăile de la parter, înainte de a se opri și de a se lovi cu palma peste frunte. Evident, nu exista canalizare în locul acesta uitat de lume, situat la o distanță de peste treisprezece kilometri de cel mai apropiat oraș! În cel mai bun caz, putea spera să găsească o fântână.

Perioada Campbell

În cel mai bun caz.

Se lăsa noaptea. Bineînțeles, nu exista nici lumină electrică. Porni iarăși nervos prin camerele întunecate, până ajunse la ușa din spatele casei. Aceasta scârțâi metalic când o deschise. Lângă prag, se afla o găleată. O ridică, o întoarse cu fundul în sus și scutură nisipul dinăuntru. Privi peste „curtea din spate” – treizeci de mii de pogoane de nisip, pietroaie și petice de salvie și *ocotillo*, cu vârfurile crenguțelor încununate de flori purpurii.

Nici o fântână.

Moșu' aducea apă de undeva, se gândi el, simțindu-se cuprins de disperare. Coborî treptele și ieși în deșert. Deasupra, un milion de miliarde de stele clipeau, dar soarele dispăruse complet sub orizont și Harley nu putea vedea foarte clar pe unde călca. Tăcerea era ucigătoare. Câte un foșnet slab de briză se prelingea peste nisip – în rest, se auzea doar scârțâitul pantofilor săi.

Întrezări o scânteiere lângă cea mai apropiată tufă de salvie și porni într-acolo. Lucirea provenea de la o băltoacă de apă adăpostită între două stânci enorme. O privi încruntat, apoi strânse din umeri. Era apă. Mai bine decât nimic. Afundă găleata în balta puțin adâncă. Neștiind prea bine cum să procedeze, o umplu pe un sfert cu nisip. O duse la gură, plină ochi, apoi scuipă și blestemă cu patimă.

După aceea, își puse mintea la contribuție. Așeză găleata jos, așteptă câteva clipe, lăsând nisipul să se depună, făcu palmele căuș, le afundă în apă și le ridică la buze...

Poc. FÂSS. Poc. FÂSS. Poc. FÂSS...

— Ce dracu'!

Harley se ridică și privi în jur întrebător. Părea că undeva cădeau picături de apă pe o plită încinsă, transformându-se instantaneu în vapori. Nu vedea însă nimic, doar nisipul, salvia și băltoaca de apă calduță și

sălcie.

Poc. FÂSS...

Apoi, o zări și ochii i se holbară. Picura parcă din neant, câte o picătură pe secundă, o picătură întunecată și mare, mai vâscoasă decât apa, coborând spre sol lent, sfidând legea gravitației. Când atingeau nisipul, picăturile sfârâiau și dispăreau. Se găseau la mai puțin de trei metri de el, abia vizibile în lumina stelelor. Pentru ca, după aceea, o voce venită de niciunde să rostească:

— Șterge-o de pe pământul meu!

Harley o șterse. Când ajunse în Rebel Butte, după trei ore, de-abia mai putea merge, regretând cu disperare că nu zăbovise cât să mai bea o dușcă de apă, în ciuda tuturor arățărilor de iad. Însă primii cinci kilometri îi parcursese fugind. Avusese motive întemeiate s-o facă. Își amintea înfiorat cum văzduhul transparent al deșertului se coagulase într-o formă albicioasă în jurul sursei de picături și cum arătarea avansase amenințător spre el.

Când ajunse în dreptul primului local din Rebel Butte și se împleticise înăuntru, felul fascinat în care barmanul îi fixă pieptul hainei uzate dovedi din plin că nu înnebunise pe neașteptate și nici nu-l îmbătase senzația neobișnuită a aerului tare din pustiu. Era murdar pe toată haina și cu cât se ștergea mai tare, cu atât palmele lui deveneau mai lipicioase. Sânge!

— Whisky, rosti el cu glas sugrumat, bălăbănindu-se spre bar.

Extrase din buzunar un dolar jerpelit și-l trânti pe tejghea.

Jocul de blackjack din spatele încăperii încetase. Harley fu extrem de conștient de privirile jucătorilor, ale

Perioada Campbell

barmanului și ale bărbatului înalt și uscățiv rezemat de tejghea. Toți îl fixau în tăcere.

Barmanul rupse vraja. Fără să privească, se întinse după o sticlă dinapoia lui și o așeză în fața lui Harley. Dintr-o carafă, turnă apă într-un pahar, pe care-l puse, împreună cu altul, goli lângă sticlă.

— Ți-aș fi putut spune că așa are să se întâmple, rosti el nepăsător. Atâta doar că nu m-ai fi crezut. Trebuia să dai tu însuși ochii cu Hank, înainte să crezi că există acolo.

Harley își aminti că-i fusese sete și goli paharul de apă, apoi își turnă câteva degete de whisky și le dădu peste cap. Simți căldura alcoolului copleșindu-l, aproape îndeajuns de plăcută pentru a-i opri tremurăturile pe care le simțea în întregul corp.

— Ce tot spui acolo? Întrebă el în cele din urmă, răsucindu-se și aplecându-se înainte peste tejghea, ca să-și mascheze parțial petele de pe haină.

Barmanul râse.

— Moș Hank..., repetă el. De la început, am știut cine ești, chiar înainte ca Tom să se întoarcă și să-mi spună unde te-a dus. Am știut că ești nepotul risipitor, venit să ia conacul Harley și să-l vândă înainte ca moșu' să se fi răcit în mormânt.

Harley văzu că jucătorii de blackjack nu-și desprinseseră ochii de la el. Doar clientul cel înalt, aflat puțin mai departe, părea să nu mai fie interesat de spectacol. Își turna un păhărel, foarte preocupat de ceea ce făcea.

— Uite ce-i, se înroși la față Harley, n-am venit aici ca să cer sfaturi! Voiam să beau ceva. Plătesc pentru asta. Ține-ți gura!

Barmanul ridică din umeri, apoi îi întoarse spatele și porni spre masa de blackjack. După câteva secunde, un jucător se întoarse și aruncă o carte pe masă. Ceilalți îi urmară exemplul.

Isaac Asimov

Tânărul tocmai se pregătea să-și calce pe mândrie și să vorbească din nou cu barmanul – care se părea că știa ceva despre cele ce i se întâmplaseră, și putea așadar să-i fie de folos – când bărbatul uscățiv îl bătut pe umăr. Harley se răsuci și fu cât pe ce să scape paharul din mână. Absorbit de gânduri și cu nervii întinși la maximum, nu-l simțise apropiindu-se.

— Tinere, spuse bărbatul, mă numesc Nicholls. Vino cu mine să stăm de vorbă. Cred că ne-am putea ajuta unul pe celălalt.

Până și camioneta cu motor de doisprezece cilindri pe care o conducea Nicholls hurducăia precum o căruță peste făgașele din nisip care duceau spre casa bătrânului Zeb, denumită – în bătaie de joc – „conacul Harley”.

Russell Harley își răsuci gâtul, privind maldărul de fleacuri din remorcă.

— Nu-mi place! mormăi el. N-am mai avut de-a face cu fantome. De unde știu eu că toate chestiile astea vor funcționa?

— Trebuie să mă crezi pe cuvânt! zâmbi Nicholls. M-am mai ocupat de fantome, în decursul timpului. Dacă dorești, mi-ai putea spune exterminator de fantome.

— Tot nu-mi place! mârâi tânărul.

Nicholls îl privi cu asprime.

— Ți-ar plăcea însă să deții conacul, nu? Și să cauți banii aceia despre care se spune că au fost ascunși de răposatul tău unchi?

Harley ridică din umeri.

— Ba bine că nu, răspunse Nicholls în locul lui, ațintindu-și din nou ochii asupra drumului. Și pe bună dreptate. Zvonurile locale pomenesc despre o cifră

Perioada Campbell

frumușică.

—Și bănuiesc că aici începe rolul tău, rosti posac Harley. Eu găsesc banii – care oricum sunt proprietatea mea – și-ți dau și ție o parte. Cât anume?

— Vom discuta despre asta mai târziu, îi replică bărbatul, surâzând absent.

— Ba o s-o facem chiar acum!

Zâmbetul dispăru de pe fața lui Nicholls.

— Nu! spuse el. Tinere, nu uita că-ți fac o favoare! În schimbul ei, mă vei asculta fără crâcnire!

Harley căzu pe gânduri, iar acestea nu erau dintre cele mai plăcute. Așteptă să se scurgă câteva secunde, după care schimbă subiectul:

—Am fost acolo odată, pe când trăia bătrânul, rosti el. Nu mi-a spus nimic despre vreo fantomă.

— Poate că se temea să nu-l crezi... eu știu,... țicnit. Când s-a întâmplat asta?

— Oho, demult... E drept însă că am stat toată ziua și numai o parte din seară. Moșul era nebun de legat, dar n-avea nici o fantomă pitită pe undeva.

— Fantoma aceasta îi era prieten, spuse Nicholls. Mi se pare că barmanul ți-a spus-o deja. Răposatul tău unchi era un tip singuratic. Trăia în casa asta, la atâția kilometri de oraș, venea rareori printre oameni și nu lăsa pe nimeni să-i fie prieten. Nu s-ar putea spune însă că ar fi fost un sihastru. Îl avea tovarăș pe Hank.

— Ce mai tovarăș!

Nicholls clătină din cap, cu un aer extrem de serios.

— Nu știu ce să spun... Se pare că ei doi se împăcau foarte bine. Jucau pinacle⁴ și șah. Se zice că Hank ar fi fost

⁴ Joc de cărți (n. trad.)

un mare jucător de pinacle. Cei de pe aici povestesc că așa și-a găsit moartea. A dat peste unul care trișa și l-a provocat la duel. N-a avut noroc. A primit un glonț în gât și a murit într-un fel destul de sângeros.

Trase de volan, lăsându-se cu toată greutatea pe el, izbuti să scoată vehiculul de pe ruta obișnuită și porni zdruncinându-se peste nisip, spre casa veche.

— Asta, încheie el, în vreme ce frâna în fața verandei, explică sângele care-i însoțește apariția.

Harley deschise încet portiera și coborî, scrutând cu neliniște clădirea. Nicholls opri motorul, coborî la rândul lui, apoi ocoli camioneta.

— Haide, rosti el, trăgând lucrurile de pe platformă. Ajută-mă! N-o să le duc de unul singur.

Tânărul i se alătură fără chef, privind încruntat legăturile ciudate de crenguțe uscate, bucățile de funie colorată, cretele, mănunchiurile scârboase de buruieni uscate, oscioarele de animale mici, decolorate, și alte câteva obiecte și mai puțin plăcute.

Poc. FÂSS. Poc. FÂSS...

— I-aici! chițăi Harley. Ascultă! Este undeva prin preajmă și ne privește.

— Ha!

Hohotul fusese gros, dezagreabil și... lipsit de corp. Harley privi în jur disperat, căutând picăturile de sânge. Le descoperi – curgeau din văzduh, chiar lângă camionetă, coborând lent spre nisip și dispărând acolo, sfârâind.

— Da, vă privesc, rosti o voce sinistră. Russell, mizerabile, n-am nevoie de tine tot așa cum tu n-ai avut nevoie de mine. Viu sau mort, acesta e pământul meu! L-am împărțit cu unchiul tău, escroc mic ce ești, dar nu-l voi împărți și cu tine! Șterge-o!

Genunchii lui Harley se înmuiară și tânărul se îndreptă amețit spre bara de protecție a vehiculului, așezându-se pe

Perioada Campbell

ea.

— Nicholls..., îngăimă el buimăcit.

— Haide, haide, vino-ți în fire! replică iritat celălalt.

Azvârli către Harley un ghem din fire colorate țipător în verde și roșu, având noduri curioase, apoi se întoarse către firicelul de sânge și execută câteva gesturi energice din brațe în fața lui. Buzele i se mișcau, totuși tânărul nu auzea nici un sunet.

După aceea, dinspre sursa picăturilor de sânge răsună un icnet și un fel de chițăit întrerupt brusc. Nicholls bătuse scurt din palme și își îndreptă din nou atenția către Harley.

— la firul ăla pe care ți l-am dat și întinde-l prin casă! îi porunci el. Ai grijă să treacă prin toate camerele și să traverseze mijlocul pragurilor de la uși și ferestre. Nu reprezintă mare lucru, totuși îl va ține la depărtare, lăsându-ne timp să instalăm chestiile cu adevărat buhe.

Harley încuviință din cap, apoi îndreptă un deget către picăturile de sânge ce sfârâiau și fumegau parcă mai furioase decât până acum.

— Si *ăsta*? izbuti el să șoptească.

Nicholls surâse cu superioritate.

— O să-l țin aici până-ți termini treaba. Dă-i drumul!

Fără să vrea, Harley inhală un val de fum alb și puturos și tuși până îi dădură lacrimile. După ce-și reveni, îl privi pe Nicholls care parcurgea tăcut paginile cu colțuri îndoite ale unei cărți îmbrăcate în piele verde.

— Pot să mă opresc din amestecat? întrebă el.

Celălalt se strâmbă furios și negă din cap fără să-l privească. Continuă să citească – buzele sale se mișcară rostind silabe ce nu făceau parte din nici un grai cunoscut lui Harley. Într-un târziu, închise cartea cu zgomot și-și

șterse fruntea.

— E bine! rosti el. Până acum, merge!

Se apropie din partea vântului de cazanul atârnat deasupra focului și-i examinează conținutul cu atenție.

— Mi se pare că e gata. Ia-l de pe foc și iasă-l să se răcească!

Harley ridică recipientul, îl puse jos și-și masă cu mâna stângă bicepsul dureros. Substanța din cazan aducea cu o vată de zahăr, având însă o culoare verde, de fiere.

— Și acum? întrebă el.

Nicholls nu-i răspunse imediat. Ridică ochii, ușor surprins, auzind țipătul de triumf din exteriorul casei, urmat de urletul unei rafale reci de vânt.

— Probabil că Hank a scăpat, comentă el pe un ton indiferent. Nu cred că ne poate face vreun rău, dar ar fi bine să i-o luăm înainte.

Scotoci prin maldărul de ciudățenii și alege o bidinea.

— Unge cu substanța asta tocurele ușilor și ferestrelor, mai puțin cel al ușii din față. Pentru ea am altceva. (Arată un obiect ce părea puntea din față a unui automobil Ford, model vechi.) Pune asta pe prag. E fier mort. Tu poți trece peste el, dar Hank nu poate. A fost deja tratat cu cea mai bună taumaturgie.

— Să trec peste el? repetă Harley. Ce rost ar avea? Afară e Hank.

— N-o să-ți facă nici un rău. Vei purta asupra ta o amuletă - cea de colo - care-l va ține la depărtare. Probabil că oricum nu ți-ar putea face nici un rău, întrucât este o fantomă de ordin inferior, care nu se poate materializa la o densitate prea mare. Ca să nu riscăm totuși nimic, ia amuleta și nu întârzia prea mult pe afară. N-o să-l alunge pentru o veșnicie - efectul ei durează cam vreo jumătate de oră. Dacă ai treabă mai mult timp, leagă-ți în jurul gâtului șiragul ăla de ierburi. - Surâzând, bărbatul continuă: Este

Perioada Campbell

Însă numai pentru urgențe. Funcționează pe principiul masticului. Fantomele nu se pot apropia de el... dar nu pot spune că ție îți va plăcea în mod deosebit. Are un... miros aparte.

Se aplecă ușurel deasupra cazanului și adulmecă.

— Este destul de rece, adăugă el, strănutând. Dă-i drumul, până nu se solidifică! Începe de la etaj și ai grijă să nu uiți vreo fereastră.

— Tu ce-o să faci în timpul ăsta?

— Eu voi sta aici, răspunse sec Nicholls. Dă-i drumul!

Cu toate acestea, când Harley își termină neplăcuta îndeletnicire și reveni în bucătărie, vânătorul de fantome nu se mai afla înăuntru. Harley ieși afară și privi în jur, însă mașina dispăruse și ea.

— Grozav, mormăi tânărul și, ridicând din umeri, porni să strângă husele de pe mobile.

II

Undeva, în adâncul minții sale detașate de avocat, Turnbull cântărea asemănările și deosebirile dintre coșmar și nebunie.

Privea scaunul plușat din fața lui, remarcând cu o tulburare evidentă felul în care firul cel roșu, lipsit în mod straniu de greutate și de sursă, dispărea atunci când atingea podeaua, lăsând totuși pe tapițerie dâre prelungi, de culoarea ocrului. Nici sunetul nu era mai plăcut: *Поч. ФАСС. Поч. ФАСС...*

— Blestemată fie prostia umană! continuă vocea, pe un ton iritat. Poate că sunt o fantomă, dar martor mi-e cerul că n-am venit să-ți tulbur liniștea. Amice, nu ești chiar atât de important pentru mine. Bagă-ți în cap – mă aflu aici ca să discutăm afaceri.

Turnbull învăță un lucru nou: nu poți să-ți umezești buzele cu o limbă deshidratată.

— Afaceri juridice?

Isaac Asimov

— Bineînțeles. Faptul că am decedat în mod violent și că sunt nevoit să-mi continuu existența în planul astral nu înseamnă că mi-am pierdut drepturile legale. Corect?

Avocatul scutură amețit din cap.

— Mi-ar fi ceva mai ușor dacă n-ai fi invizibil. Nu poți face ceva în direcția asta?

Timp de câteva momente domni tăcerea.

— Ei bine, m-aș putea materializa vreun minut, spuse vocea în cele din urmă. E greu... al naibii de greu pentru mine. Multe entități astrale o pot face cât ai clipi din ochi, însă... Mă rog, dacă este neapărată nevoie o să-ncerc s-o fac o dată.

Deasupra fotoliului, aerul vibră și un fum alburii, rarefiat, se coagulează într-o formă vagă. Turnbull nu fu deloc încântat să remarce că detaliile fotoliului rămâneau vizibile prin siluetă. Aceasta prinse să se contureze tot mai distinct. Numai că exact în clipa când trăsăturile sale deveniseră vizibile - ochii holbați ai avocatului zăriseră un nas proeminent, coroiat, și o barbă țeapănă - forma explodează cu un pocnet slab.

— N-am crezut că am decăzut într-atât, murmură vocea. Mi-am pierdut antrenamentul. Cred că asta-i prima materializare la lumina zilei pe care o fac după șaptezeci și cinci de ani.

Avocatul își aranjă mai bine ochelarii fără rame și tuși. *Să mă ia dracu', gândi el, lucrul cel mai groaznic este că eu cred în ceea ce văd!*

— Păcat! comentă el cu glas tare, după care se grăbi să continue, pentru a nu-și ofensa musafirul: De fapt, ce dorești? Eu sunt un simplu avocat dintr-un orașel de provincie. În general, cazurile mele sunt unele de rutină...

— Cunoscutul despre cazurile tale și consider că te poți ocupa și de al meu - este vorba de o problemă funciară. Doresc să-l acționez în judecată pe Russell Harley.

Perioada Campbell

— Harley? repetă Turnbull, frecându-și obrazul. Are vreo legătură cu Zeb Harley?

— Nepotul și... moștenitorul lui.

— Da, mi-am amintit. Rudele soției mele locuiesc în Rebel Butte, așa că am fost de câteva ori pe acolo. E o coincidență interesantă că ai venit tocmai la mine...

— N-a fost o coincidență, râse vocea.

— Aha! exclamă Turnbull, apoi amuți preț de câteva clipe. Înțeleg... Aruncă o privire șireată spre fotoliu și continuă: Procesele costă bani, domnule... nu cred că mi-ai spus cum te numești.

— Hank Jenkins, sosi prompt răspunsul. Știu asta. Să vedem... Crezi că șase sute cincizeci de dolari ar ajunge?

Turnbull înghiți un nod.

— Cred că da, replică el pe un ton relativ lipsit de emoții, ținând cont de lucrurile la care se gândea.

— Atunci, să spunem că acela ar fi onorariul tău. Întâmplător, am ascuns o cantitate de aur pe când eram... vreau să spun, înainte de a deveni o entitate astrală. Știu sigur că n-a fost descoperită. Va trebui să declari că ai găsit aurul și să-i cedezi statului jumătate, dar este vorba de o mie trei sute de dolari.

Turnbull dădu din cap cu un aer gânditor.

— Presupunând că vom putea găsi locul unde ai ascuns aurul, spuse el, apreciez că suma e satisfăcătoare.

Apoi, avocatul se lăsă pe spate în scaun, străduindu-se să arate cât mai profesionist cu putință. Aplombul îi revenise.

Peste o jumătate de oră, rosti încetișor:

— Ți-am preluat cazul.

De când se știa, judecătorului Lawrence Gimbel îi

plăcuse meseria sa. Acum, însă, în vreme ce se strâmba obosit și se întindea după ciocănel, avu senzația că cei treisprezece ani onorabili petrecuți în tribunal nu mai aveau nici un farmec. Cazul acesta era mult prea derutant pentru gustul lui.

Grefierul termină de făcut anunțul și publicul care ticsea sala se așează. Înainte de a vorbi, Gimbel își duse pentru o clipă mâna la ochi.

— Avocatul acuzării este prezent? întrebă el.

— Da, domnule judecător.

Turnbull, aflat singur la masa lui, se ridică și făcu o plecăciune.

— Avocatul apărării?

— Da, domnule judecător! strigă Fred Wilson.

După ce răspunse, acesta aruncă o privire scurtă și plină de interes către Turnbull, apoi se aplecă spre Harley și-i șopti ceva la ureche. Tânărul aprobă posac și ridică din umeri.

— Înțeleg că ambii avocați, spuse Gimbel, au refuzat procesul cu jurați în acest caz.

Avocații încuviințară, așa că judecătorul urmă:

— Ținând seama de natura cu totul neobișnuită a cazului, presupun că va fi necesară o anumită abatere de la formalități. Unicul scop al completului de judecată este de a afla adevărul și de a pronunța un verdict în conformitate cu legile corespunzătoare. Nu voi insista asupra etichetei. În același timp, nu voi tolera abaterile ori neregularitățile inutile. Doresc ca publicul să nu uite că se află aici cu îngăduința curții. Orice manifestare nepotrivită va duce la evacuarea sălii.

Rostind aceste fraze, Gimbel scrută cu severitate chipurile care-l priveau inexpresive, apoi, stăpânindu-și un suspin, încheie:

— Are cuvântul avocatul acuzării.

Perioada Campbell

Turnbull se sculă iute și se întoarce către judecător.

— Domnule judecător, încep eu, intenționez să demonstrez că clientul meu, Henry Jenkins, a fost lipsit de drepturile legale de către pârât. În virtutea faptului că a locuit timp de peste nouăzeci de ani în casa aflată pe șoseaua 22, la doisprezece kilometri de orașul Rebel Butte, cu totalul acord al proprietarului, domnul Jenkins a dobândit anumite drepturi. În terminologia juridică, le definim ca fiind cutumă. Oamenii de rând le numesc drepturi nescrise.

Gimbel își încrucișă brațele și încercă să se destindă. Drepturi nescrise pentru o fantomă! Oftă, dar ascultă cu toată atenția.

— După moartea lui Zebulon Harley, proprietarul casei implicate – mai bine cunoscută drept conacul Harley – pârâtul a moștenit titlul de proprietate. Nu punem la îndoială dreptul său în această privință. Dar și clientul meu are un drept în conacul Harley, acela la existență liberă și neîngrădită. În mod abuziv, pârâtul mi-a evacuat clientul folosind metode care i-au adus prejudicii mentale și care chiar i-au amenințat existența.

Gimbel aprobă din cap. Dacă în practica judiciară ar mai fi existat vreun caz similar... Nu existase, însă. Își aminti nemulțumit de orele pe care le petrecuse răsfoind tot felul de manuale și culegeri de cazuistică, încercând să găsească orice similitudini. La un moment dat, se gândise, pur și simplu, să nu accepte procesul în tribunal... un judecător nu-și putea permite să fie luat în zeflemea, mai ales dacă era ambițios. Iar în cazul de față unicul lucru cert îl reprezenta amuzamentul public. Totuși,

Wilson se împotrivise în asemenea măsură încât judecătorul se ambiționase. Oricum, nu-l plăcuse niciodată pe Wilson.

— Vă puteți chema martorii, rosti el.

Turnbull încuviință și se adresează grefierului:

Isaac Asimov

— Chemați-l pe domnul Henry Jenkins.

Wilson țâșni în picioare înainte ca grefierul să deschidă gura.

— Obiectez! răcni el. Așa-numitul Henry Jenkins nu poate întruni calitatea de martor!

— De ce? întrebă Turnbull.

— Pentru că este mort!

Judecătorul prinse ciocănelul într-o mână, iar cu cealaltă se apucă de cap. Lovi în tăblia mesei pentru a potoli rumoarea din sală.

— Evident, surâse Turnbull, aveți dovezi în privința acestei afirmații.

— Evident, pufni Wilson și ridică un dosar. Așa-numitul Henry Jenkins este fantoma, spiritul sau spectrul unui anume Hank Jenkins, care acum un secol a fost căutător de aur în acest ținut. El a murit în urma unui glonț primit în gât de la Long Tom Cooper. A fost declarat în mod oficial mort pe 14 septembrie 1850. Cooper a fost spânzurat pentru crimă. Indiferent ce scamatorie ați prezenta pe post de dovadă pentru a susține contrariul, statutul decesului legal rămâne valabil.

— Aveți dovezi care să probeze că acest Hank Jenkins și clientul meu sunt una și aceeași persoană? întrebă Turnbull cu severitate.

— Negați cumva acest lucru?

— Eu nu neg nimic, ridică din umeri Turnbull. Nu sunt supus unui interogatoriu. În plus, singura condiție legată de un martor este ca respectivul să înțeleagă valoarea jurământului făcut înaintea completului de judecată. Henry Jenkins a fost testat de John Quincy Fitzjames, profesor de psihologie la Universitatea Southern California. Rezultatele – am aici declarația domnului Fitzjames, pe care o voi anexa la dosar – dovedesc în mod limpede că inteligența clientului meu depășește cu mult media, iar examinarea

Perioada Campbell

psihiatrică nu a constatat vreo anormalitate care să-l împiedice să-și exercite calitatea de martor. Insist să i se permită clientului meu să depună mărturie în propriul său caz.

— Dar este mort! croncăni Wilson. Nu-l vedem nicăieri!

—În clipa de față, clientul meu nu este prezent, replică sec Turnbull. Probabil că astfel se explică faptul că nu-l puteți vedea...

Făcu o pauză, lăsând să se audă chicotele dinspre public. „Lucrurile merg perfect”, se gândi zâmbind.

—Am aici altă declarație, continuă el. Este semnată de Elihu James și Terence MacRae, șefi la catedrele de fizică, respectiv biologie ale aceleiași universități. Dâșii afirmă că clientul meu face dovada tuturor fenomenelor esențiale specifice vieții. Dacă este necesar, sunt pregătit să-i chem în fața curții pe acești trei experți.

Wilson se strâmbă, dar nu mai insistă. Judecătorul Gimbel se aplecă peste masă și rosti:

— În acest caz, nu văd cum i-aș putea refuza reclamantului dreptul de a depune mărturie. Dacă cei trei experți care au semnat respectivele declarații sunt gata să le confirme în fața curții, domnul Henry Jenkins va putea fi audiat în calitate de martor.

Wilson se așeză greoi. Experții vorbiră puțin... și sec. Avocatul apărării îi chestionă doar formal.

Judecătorul anunță o scurtă pauză. Ieșind pe coridor, Wilson și clientul său își aprinseră câte o țigară și se priviră fără chef.

— Mă simt ca un idiot, spuse Harley. Să dau în judecată o fantomă...

— Fantoma ne-a acționat în judecată, îi reaminti

avocatul. Dacă am fi putut trăgăna lucrurile vreo două săptămâni, până venea alt judecător, aş fi putut obține anularea cazului.

— Şi de ce n-am mai putut aştepta?

— Pentru că tu erai atât de grăbit! Tu şi idiotul ăla de Nicholls... eraţi siguri că nu se va ajunge la proces!

Harley ridică din umeri şi se gândi cu neplăcere la strădania lor de a exorciza în totalitate fantoma lui Hank Jenkins. Fusese o porcărie. Jenkins reuşise să evadeze din cercul descântat pe care-l trasaseră în jurul lui, în speranţa de a-l ţine acolo până ce procesul avea să se încheie prin neprezentarea reclamantului.

— Apropo, urmă Wilson, unde-i Nicholls?

Tânărul ridică din nou din umeri.

— Habar n-am. Ultima dată, l-am văzut în cabinetul tău. M-a căutat imediat după ce am primit citaţia la proces, m-a adus la tine... şi mi-a zis că i-ai fost recomandat. Am discutat cazul, iar el a plecat după ce mi-a lăsat nişte bani ca să-ţi plătesc avansul. De atunci, nu l-am mai văzut.

— Aş vrea să ştiu cine anume m-a recomandat, mârâi Wilson. Nu cred că o să mai recomande vreodată pe cineva. Nu-mi place cazul ăsta... şi nu mă dau în vânt nici după tine.

Harley nu făcu nici un comentariu şi azvârli ţigara. Tutunul avea gustul porcăriei care-i atârna în jurul gâtului – de fapt, totul avea gustul respectiv. Nicholls nu minţise când spusese că ierburile care puteau ţine la depărtare fantoma lui Jenkins nu erau deloc îmbietoare. Duhneau îngrozitor.

Grefierul ieşi, anunţând ceva, şi mulţimea de gură-cască începu să intre din nou în sală. Harley şi Wilson îi urmară.

După ce judecătorul anunţă reluarea dezbaterilor, grefierul rosti:

— Henry Jenkins!

Perioada Campbell

Wilson sări imediat în picioare, se apropie de judecător și i se adresează pe un ton scăzut. Apoi se retrase, parcă făcând loc cuiva.

Poc. FÂSS. Poc. FÂSS...

Dinspre public răsună un cor de exclamații înăbușite, când straniul firicel de sânge traversă sala, îndreptându-se spre scaunul martorilor. Acea era fantoma – reclamantul în procesul cel mai absurd din istoria tribunalului.

— Haide, Hank! șopti Turnbull. Trebuie să te materializezi atâta timp cât să poți jura!

Grefierul se feri neliniștit dinaintea coloanei de pâclă lăptoasă cu formă vag umanoidă ce se ivi în fața lui. O mână fantomatică, pe jumătate transparentă, se întinse să atingă Biblia. Cu glas tremurător, grefierul rosti formulele uzuale și din miezul stâlpului de ceață se auzi jurământul.

Arătarea pluti către scaunul martorului, se îndoi în mod straniu la înălțimea șoldurilor, după care dispăru.

Judecătorul izbi violent cu ciocănelul în masă. Rumoarea ce venea dinspre public se stinse.

— Vă reamintesc, anunță el, că nu voi tolera nici o manifestare gălăgioasă! Se poate începe chestionarea reclamantului.

Turnbull se apropie de scaunul martorului și se adresează spațiului gol:

— Numele dv.?

— Henry Jenkins.

— Ocupația?

Urmare câteva momente de tăcere.

— Nu am o ocupație, spuse vocea într-un târziu.

— Domnule Jenkins, ce legături aveți cu clădirea denumită conacul Harley?

— Am locuit acolo timp de nouăzeci de ani.

— În această perioadă ați făcut cunoștință cu răposatul Zebulon Harley, proprietarul conacului?

Isaac Asimov

— L-am cunoscut pe Zeb destul de bine.

Turnbull încuviință din cap, apoi continuă:

— Puteți preciza când anume v-ați cunoscut?

— În primăvara lui 1907. Zeb tocmai își pierduse nevasta. După aceea, a transformat conacul în reședința lui permanentă. A devenit un fel de... mă rog, să spunem sihastru. Până atunci, nu ne întâlniserăm, deoarece el venea rareori pe la conac. Prin urmare, rămânând acolo, ne-am împrietenit.

— Cât timp a durat această prietenie?

— Până la moartea lui... asta s-a întâmplat toamna trecută. Am fost alături de el în ultimele clipe. Mi-a lăsat câteva amintiri...

Un oftat evident nostalgic se auzi dinspre scaunul care acum era mânjit cu lichid roșu, vâscos. Picăturile părură că ezită pentru o clipă, iar sfârșitul lor încetă, parcă gătit de emoție.

— Așadar, ați fost în relații bune cu el? reluă Turnbull.

— Le-aș denumi chiar excelente. Stăteam împreună serile. Când nu jucam pinacle, șah sau cribbage⁵, discutam ultimele știri. Am încă un registru în care consemnam rezultatele la pinacle și șah. Sunt scrise de mâna lui Zeb.

Turnbull abandonează martorul pentru moment. Se întoarce către judecător, zâmbind larg.

— Predau registrul amintit ca probă la dosar, vorbi el. De asemenea, predau un inel lăsat reclamantului de răposatul Harley, precum și un volum de piese scrise de Gilbert și Sullivan. Pe pagina de gardă a cărții, stă scris de mâna lui Harley: „Pentru Moș Hank”.

Apoi reveni spre scaunul gol și pătat de sânge.

⁵ Joc de cărți (n. trad.)

Perioada Campbell

— În toți acești ani, Zebulon Harley v-a cerut vreodată să plecați, ori să plătiți chirie?

— Bineînțeles că nu. Zeb n-ar fi făcut una ca asta!

— Perfect! Încuviință avocatul. Vreți acum să povestiți, cu propriile dumneavoastră cuvinte, ce s-a petrecut după moartea lui Zebulon Harley – ce anume v-a determinat să declanșați acest proces?

— Ei bine, în ianuarie, tânărul Harley...

— Este vorba despre Russell Joseph Harley, pârâtul?

— Da. A sosit la conacul Harley pe cinci ianuarie, l-am cerut să plece și m-a ascultat. În ziua următoare, a revenit cu un alt bărbat. Au pus un talisman pe pragul ușii din față, apoi au sigilat toate pragurile ușilor și ferestrelor cu o substanță otrăvitoare pentru mine. Aceste activități au fost însoțite de câteva dintre cele mai teribile descânțece din „Ars Magicorum”. În plus, a adăugat un Cerc de Excluziune cu o rază de aproape doi kilometri, având centrul în conac.

— E clar, încuviință avocatul. Vreți să explicați curții efectele acestor activități?

— Este cam greu de descris în cuvinte, ezită vocea fără corp. Nu puteam pătrunde în Cerc decât cu o cheltuială imensă de energie. Și chiar dacă intram, nu puteam avea acces în clădire din cauza talismanului și a sigiliilor.

— Nu puteați pătrunde prin văzduh? Să zicem, printr-un horn?

— Nu. Cercul de Excluziune este în realitate o sferă. Sunt aproape sigur că efortul respectiv m-ar fi distrus.

— Așadar, prin acțiunile deliberate ale lui Russell Joseph Harley, pârâtul, și ale unui complice necunoscut vi s-a interzis complet accesul în casa pe care ați ocupat-o vreme de nouăzeci de ani.

— Așa este.

— Mulțumesc, surâse Turnbull. Asta a fost tot.

Apoi, se întoarse către Wilson, pe al cărui chip se

perindaseră o mulțime de expresii posomorâte pe toată durata audierii.

— Puteți chestiona martorul!

Avocatul se sculă în picioare și se apropie de scaunul fantomei.

— Ați afirmat că vă numiți Henry Jenkins? Începu el pe un ton bătaios.

— Da.

— Mai exact, acesta este numele dumneavoastră actual. Cum vă numeați înainte?

— Înainte? – Vocea care se auzea deasupra picăturilor de sânge părea surprinsă. – Înainte de ce?

— Nu mai faceți pe ignorantul! Evident, înainte de a *muri*.

— Obiectez! țâșni Turnbull, fulgerându-l cu privirea pe celălalt. Avocatul apărării nu are dreptul să se refere la o ipotetică moarte a clientului meu!

Gimbel ridică obosit mâna și-l opri pe Wilson.

— Obiecția se aprobă, spuse el. Nu a fost adusă nici o dovadă care să-l identifice pe reclamant ca fiind persoana ucisă în 1850... sau oricare alta.

Wilson se strâmbă, nemulțumit, apoi continuă cu un glas mai scăzut:

— Domnule Jenkins, ați afirmat că ați locuit în conacul Harley timp de nouăzeci de ani.

— Luna viitoare s-ar fi împlinit nouăzeci și doi de ani. În forma lui actuală, conacul a fost construit abia în 1876, dar eu am locuit și în casa existentă anterior în locul acela.

— Unde ați locuit mai înainte?

— Mai înainte...? Câteva clipe, vocea amuți, apoi continuă, cu o oarecare nesiguranță: Nu-mi amintesc...

— Ați jurat în fața curții! accentuă cu subînțeles Wilson.

— Nouăzeci de ani reprezintă un timp îndelungat, replică glasul cu fermitate. Nu-mi amintesc.

Perioada Campbell

— Să vedem dacă vă pot reîmprospăta memoria. Este adevărat că acum nouăzeci și unu de ani, chiar în anul când pretindeți că ați început să locuiți în conacul Harley, Hank Jenkins a fost ucis în duel?

— Dacă dumneavoastră afirmați asta, s-ar putea să fie adevărat. Nu-mi amintesc.

— Mai țineți minte faptul că duelul a avut loc la nici cincisprezece metri de locul unde actualmente se găsește conacul Harley?

— Este posibil.

— Ei bine, tună Wilson, nu este oare adevărat că atunci când Hank Jenkins a murit în urma unui act violent, a apărut fantoma lui? Că ea a fost condamnată să bântuiască pe vecie locul morții?

— Nu cunosc nimic din toate acestea, răspunse sec vocea.

— Negați faptul că întregul ținut știe că fantoma lui Hank Jenkins bântuie conacul Harley?

— Obiectez! interveni Turnbull. Opiniile subiective nu reprezintă dovezi.

— Obiecția se aprobă. Ștergeți întrebarea din stenograma procesului.

Wilson începu să-și piardă controlul de sine:

— Sperjurul reprezintă un delict penal, rosti el, cu un glas amenințător de inexpresiv. Domnule Jenkins, negați că sunteți fantoma lui Hank Jenkins?

— Evident! se auzi replica surprinsă.

— Dar *sunteți* o fantomă, nu?

— Sunt o entitate din planul astral.

— Din câte știu eu, asta este totuna cu o fantomă.

— Așa o numiți dumneavoastră. Eu, de pildă, am auzit că lumea vă numește în diverse feluri. Constituie aceasta o dovadă?

Dinspre public, răsunară chicote. Gimbel lovi cu

ciocănelul în masă.

— Martorul, rosti el, este rugat să se limiteze la răspunsuri.

— În ciuda cuvintelor dumneavoastră, tună Wilson, este adevărat că nu sunteți decât spiritul unei ființe umane care a decedat în mod violent?

— Vă repet că sunt o entitate din planul astral! rosti glasul de deasupra picăturilor de sânge. Nu sunt conștient de trecutul meu ca ființă umană.

Avocatul se întoarse exasperat către judecător.

— Domnule judecător, vă solicit să avertizați martorul să înceteze să se mal eschiveze! în mod evident, el este o fantomă și, prin urmare, constituie un soi de relicvă a unei ființe umane, *ipso facto*⁶.

Există suficiente mărturii care dovedesc că e fantoma lui Hank Jenkins, ucis în 1850. Totuși, acesta reprezintă un amănunt lipsit de importanță. Definitiv rămâne faptul că este fantoma unei persoane moarte și, prin urmare, nu poate depune mărturie! Solicit ca depoziția lui să dispară din stenograma procesului!

Turnbull sări ca ars:

— Aș dori ca avocatul apărării să ne explice în virtutea cărui fapt mi-a definit clientul drept fantomă - în ciuda declarațiilor sale repetate că este o entitate din planul astral. Care este definiția legală a unei fantome?

— Avocatul apărării să continue chestionarea martorului! decretă judecătorul, zâmbind subțire.

Wilson se împurpură la față. Își șterse fruntea cu o batistă uriașă, apoi privi pârâiașul de sânge sfârâitor.

— Indiferent ce ați fi, spuse el, răspundeți-mi la

⁶ Prin însăși natura faptei (lat.) (n. trad.)

Perioada Campbell

următoarea întrebare: Puteți trece printr-un zid?

— Da, sigur că da, se auzi glasul ușor surprins. Nu este însă atât de ușor pe cât cred unii. Necesită un efort deosebit.

— Asta este mai puțin important. O puteți face?

— Da.

— Puteți fi imobilizat prin mijloace materiale? De pildă, cătușe, funii, lanțuri, o celulă de închisoare sau un cufăr metalic zăvorât etanș?

Jenkins nu avu timp să răspundă. Simțind pericolul, Turnbull interveni grăbit:

— Obiectez! Întrebările acestea n-au nici o legătură cu cazul în speță.

— Dimpotrivă, rânji Wilson. Se referă la diverse ipostaze în care ar putea fi pus numitul Henry Jenkins, în calitate de martor! Solicit un răspuns!

— Obiecția respinsă! anunță judecătorul. Martorul va răspunde la întrebare.

— Nu mă deranjează să răspund, se auzi din nou vocea, cu o intonație ce vădea disprețul! În general, barierele materiale nu reprezintă niște obstacole pentru mine.

Avocatul apărării se retrase, cu un aer triumfător.

— Minunat, încuviință ei cu satisfacție. *Minunat!* – Răsucindu-se către Gimbel, continuă să vorbească, de data aceasta repede, cu glas apăsat: Domnule judecător, afirm că numitul Henry Jenkins nu are statut legal ca martor în tribunal. Evident, înțelegerea naturii unui jurământ este lipsită de valoare dacă încălcarea jurământului nu poate fi pedepsită. Declarațiile unui individ care nu poate fi închis pentru sperjur nu au nici o valoare. Solicit ștergerea lor din stenogramă!

Din doi pași, Turnbull ajunse lângă el.

— Anticipasem acest aspect, domnule judecător, vorbi el iute. Din însăși natura cazului, este evident că acțiunile

clientului meu pot fi limitate prin intermediul descântecelor, pentagramelor, talismanelor, amuletelor, cercurilor de excluziune... Dețin aici – și înmânez curții – o listă cu diverse metode prin care o entitate astrală poate fi menținută într-o zonă restrânsă pe perioade variind de la câteva momente până la eternitate. În plus, înainte de începerea procesului, am semnat un gaj în valoare de cinci mii de dolari, ce va fi încasat în cazul în care clientul meu, găsit vinovat de sperjur, ar fi înțemnițat și ar evada.

Chipul lui Gimbel, care pe durata câtorva clipe trădase nesiguranța, se însenină, iar bătrânul judecător dădu din cap a încuviințare.

— Curtea este satisfăcută de declarația avocatului acuzării, anunță el. Pare evident că reclamantul poate fi penalizat pentru eventualele delictе. Ca atare, solicitarea apărării este respinsă.

Deși lăsa impresia că abia își stăpânea nervii, Wilson reuși să ridice din umeri.

— Bine, spuse el. Nu mai am alte întrebări.

— Sunteți liber, domnule Jenkins, rosti Gimbel, apoi privi fascinat cum coloana de ceață din care picura sânge se ridică și pluti peste podea, ieșind din sală.

Turnbull se apropie din nou de el.

— Aș dori să depun drept dovezi la dosar aceste însemnări ce alcătuiesc jurnalul răposatului Zebulon Harley. Harley însuși l-a dat clientului meu toamna trecută. Din punctul nostru de vedere, concludentă este data de 6 aprilie 1917, în dreptul căreia el menționează intrarea Statelor Unite în Primul Război Mondial și apoi continuă cu rezultatele a unsprezece partide de pinacle jucate cu un personaj identificat drept „Moș Hank”. Cu permisiunea curții, voi citi însemnările din ziua respectivă, precum și alte însemnări din următorii patru ani. Vă atrag atenția asupra referirilor „Jenkins”, „Hank Jenkins” și – într-un pasaj extrem

Perioada Campbell

de semnificativ – „Moșul invizibil”.

Wilson clocoti în tăcere pe toată durata citirii pasajelor din jurnal. Chipul său exprima o mânie evidentă, dar acest lucru nu-l împiedică să fie extrem de atent. La sfârșitul lecturii, sări în picioare.

— Aș dori să aflu dacă avocatul acuzării deține și jurnale *ulterioare* anului 1920?

Turnbull scutură din cap.

— Se pare că Harley n-a ținut un jurnal decât în acești patru ani.

— Atunci, solicit ca jurnalul să nu fie admis drept mărturie din următoarele motive: în primul rând, dovezile prezentate nu au nici o valoare. Puținele referințe, vagi și nesatisfăcătoare, la Jenkins, nu-l descriu nicăieri ca fiind... fantomă, entitate astrală, sau alt termen pe care doriți să-l întrebuințați. În al doilea rând, chiar ignorând punctul anterior, jurnalul se oprește în anul 1921. Procesul de față se ocupă de așa-zisa ocupare a conacului Harley de către așa-zisul Jenkins în ultimii douăzeci de ani – adică *după* 1921. În mod clar, dovezile nu sunt relevante pentru proces.

Gimbel privi către Turnbull, care surâse relaxat.

— Referirea la „Moșul invizibil” este departe de a fi vagă, sublinie el. Reprezintă o indicație evidentă a caracterului astral al clientului meu. În plus, dovezile prieteniei dintre clientul meu și răposatul domn Zebulon Harley înainte de anul 1921 sunt extrem de semnificative și pe baza lor putem presupune că o asemenea prietenie, o dată stabilită, s-a menținut în timp și s-a cimentat. Desigur, dacă avocatul apărării are posibilitatea să ne prezinte dovezi contrarii...

— Jurnalul este acceptat ca dovadă, anunță judecătorul Gimbel.

— Mi-am încheiat pledoaria, spuse Turnbull.

În sală, spectatorii începură să şușotească și să-și dea coate. Judecătorul răsfoi puțin jurnalul, apoi îl întinse grefierului, după care rosti:

— Apărarea își poate începe pledoaria.

Wilson se ridică și-l solicită ca martor pe Russel Joseph Harley.

— Nici vorbă! replică tânărul Harley sculându-se și indicând scaunul martorului. Este plin de sânge! Doar nu vreți să stau în mizeria aia, nu?

Judecătorul se aplecă pentru a examina scaunul. Într-adevăr, picăturile de sânge ale fantomei murdăriseră toată tapițeria. Gimbel se întrebă în sinea lui de unde avea atâta sânge spectrul, apoi renunță să-și mai bată capul.

— Sunt de acord cu dumneavoastră, aprobă el. Oricum, s-a făcut destul de târziu. Scaunul va fi înlocuit, iar ședința se va relua mâine dimineață la ora zece.

III

Harley sesiză că liftierul îl privea cu repulsie și dezaprobare și se strâmbă. Știa foarte bine că nu era unul dintre cei mai populari ocupanți ai hotelului. Greșea însă considerând că vina o purta șiragul urât mirositor de ierburi pe care-l purta în jurul gâtului. Atitudinea distantă a administrației hotelului și a altora se datora în cea mai mare măsură caracterului său.

Se îndreptă către bar, ignorând capetele ce se răsuceau surprinse din cauza insuportabilului damf pe care-l împrăștia în jur. Pătrunse în localul decorat cu piele roșie și crom și privi în jur, căutându-l pe Wilson.

Rămase uimit când îl descoperi pe avocat. Acesta nu era singur. În separeu cu el se afla un bărbat înalt și brunet, ce stătea cu spatele la Harley. Spatele acela era însă suficient pentru a-l identifica. Nicholls!

Wilson îl zărise pe tânăr.

— Salut, Harley, rosti el, arătându-se excesiv de amabil

Perioada Campbell

În prezența celui care plătea onorariul. Vino lângă noi! Domnul Nicholls a trecut pe la mine cu puțin timp în urmă, așa că l-am adus aici.

— Salut, spuse posac Harley și Nicholls îi răspunse mișcând din cap.

Mușchii obrazilor acestuia se încordară - „vânătorul de fantome” păru tensionat, ca și cum s-ar fi simțit stingherit în prezența tânărului. Totuși, ochii îi scânteiau și glasul îi sună prietenos - deși ușor disprețuitor-când vorbi:

— Salut! Cum merge procesul?

— Întrebă-l pe el, zise Harley, arătând cu degetul mare înspre avocat, apoi se așeză la masă. El este expertul. El ar trebui să se priceapă la astea.

— Și nu se pricepe?

Harley ridică din umeri și întoarse capul după chelneriță.

— Nu prea cred... Un whisky cu apă! strigă el, privind-o apreciativ pe fata care porni să-i aducă comanda, după care reveni spre Nicholls. Necazul este că Wilson își închipuie că știe cum merg lucrurile, dar mie mi se pare cam moale.

Avocatul se încruntă.

— Vrei să spui..., începuse el, dar Nicholls ridică o mână.

— Să nu ne aducem acuzații reciproce. Răspunde-mi doar la întrebări. Am și eu un interes aici și vreau să știu. Cum merge treaba?

Wilson afișă expresia lui cea mai luminoasă.

— Să fiu sincer, nu prea bine. Mă tem că judecătorul îi susține pe ceilalți. Dacă m-ați fi ascultat și ați fi întârziat lucrurile până apărea alt judecător...

— Nu aveam timp de pierdut, preciză Nicholls. Peste câteva zile, trebuie să fiu în altă parte. Deja ar fi trebuit s-o iau din loc. Crezi că am putea pierde procesul?

Harley chicoti pe un ton ascuțit. Luă paharul de pe tava adusă de chelneriță și-l dădu peste cap. Zâmbetul îi rămase

pe față, în vreme ce asculta vorbele avocatului.

— Da, cred că există posibilitatea asta.

— Hm, făcu Nicholls examinându-și unghiile. Poate că n-am ales un avocat tocmai potrivit.

— Cum să nu! pufni Harley. Comandă încă un rând, apoi reluă: Știi ce cred eu? Cred că ți-ai ales clientul potrivit, adică: f-r-a-i-e-r. M-am săturat de asta! Porcăria din jurul gâtului meu miroase de te trăsnește. De unde știi eu că într-adevăr folosește la ceva? Din câte-mi dau seama, doar pute și nimic mai mult.

— Folosește, spuse Nicholls scurt. Nu te-aș sfătui să umbli fără ea. Răposatul Hank Jenkins nu este o fantomă prea puternică – una cu adevărat puternică te-ar face bucăți și ar mânca ierburile la desert – dar fără protecția ghirlandei ăleia s-ar alege praful de liniștea ta, mai ales dacă Jenkins ar afla că n-o mai porți.

Apoi, lăsă pe masă paharul cu vin roșu, pe care-l mirosise fără a gusta din el, și-l privi atent pe Wilson.

— Am băgat bani în afacerea asta, urmă el. Sperasem că vei putea rezolva detaliile legale. Văd că va trebui să fac mai multe. Fii atent la ceea ce-ți voi spune în continuare, fiindcă n-am de gând să repet. Cazul ăsta prezintă un aspect special și constat cu neplăcere că abilitatea ta avocățească nu este în măsură să-l rezolve. Jenkins pretinde a fi o entitate astrală, ceea ce fără îndoială că-i adevărat. Acum, în loc de a încerca să dovedești că este o fantomă, și deci mort din punct de vedere legal, incapabil să depună mărturie și așa mai departe, ce-ar fi să procedezi în felul următor...

Și Nicholls începu să vorbească rapid.

Când se despărțiră, ceva mai târziu, iar Wilson îl duse pe Harley în odaia lui și-l lăsă să cadă în pat, avocatul se simți fericit pentru prima dată după multe zile.

Perioada Campbell

Russell Joseph Harley, puțin mahmur și foarte nervos, fu chemat ca prim martor de către avocatul său.

— Cum vă numiți?

— Russell Joseph Harley.

— Sunteți nepotul răposatului Zebulon Harley, care v-a lăsat moștenire reședința cunoscută sub denumirea conacul Harley?

— Da.

Wilson se întoarse către judecător.

— Anexez drept dovadă la dosar o copie a testamentului răposatului Zebulon Harley. Toate bunurile lui sunt lăsate nepotului său - pârâtul. Alte rude nu mai avea...

— Acuzarea nu pune sub semnul întrebării dreptul pârâtului asupra conacului Harley, preciză Turnbull.

— Ați petrecut o parte a copilăriei la conacul Harley, continuă Wilson, unde ați revenit si ulterior?

— Da.

— În vreuna din ocaziile când ați fost la conacul Harley, s-a făcut simțită vreo fantomă sau entitate astrală?

— Nu. Mi-aș fi reamintit cu siguranță.

— Răposatul dumneavoastră unchi v-a pomenit despre asemenea manifestări?

— El? Nu.

— Nu mai am întrebări.

Turnbull se apropie pentru contrainterogatoriu.

— Domnule Harley, când l-ați văzut pentru ultima oară pe unchiul dumneavoastră în viață?

— În 1938. În luna septembrie... cred că în jur de zece sau unsprezece septembrie.

— Cât timp ați petrecut cu el?

În mod neașteptat, Harley se îmbujoră la chip.

Isaac Asimov

— M-m-m... doar o zi.

— Înainte de această dată, când l-ați văzut?

— Nu mai țin minte exact... eram destul de mic. Părinții mei s-au mutat în Pennsylvania în 1920.

— De atunci, exceptând vizita de o zi din 1938, ați mai ținut legătura cu unchiul dumneavoastră?

— Nu. El era un tip destul de ciudat și singuratic. Aș zice chiar puțin excentric.

— Sunteți un nepot iubitor, și totuși, din cele declarate, nu pare surprinzător că unchiul dumneavoastră nu v-a pomenit niciodată de domnul Jenkins. Nu prea a avut ocazia, așa-i?

— A avut o ocazie în 1938, dar n-a făcut-o, replică sfidător Harley.

Turnbull înălță din umeri.

— Nu mai am întrebări.

Gimbel începuse să dea semne de plictiseală. Anticipase ceva mai spectaculos.

— Apărarea are și alți martori? întrebă el.

Wilson rânji larg.

— Da, domnule judecător. Acesta era momentul pe care-l aștepta, așa că surâse din nou, rostind fără grabă: Doresc să-l chem ca martor pe domnul Henry Jenkins.

În tăcerea uluită care se lăsă, judecătorul Gimbel se aplecă ușor înainte.

— Doriți să-l chemați pe reclamant în calitate de martor al apărării?

— Da, domnule judecător, încuviințăm senin avocatul.

Gimbel își dădu ochii peste cap.

— Cheamă-l pe Henry Jenkins, se adresă el grefierului, apoi se afundă în scaun.

Perioada Campbell

Turnbull părea alarmat. Își mușcă buza, încercând să decidă dacă era cazul să obiecteze înaintea procedurii neobișnuite, dar în cele din urmă ridică din umeri. Când grefierul rosti numele fantomei, Turnbull ieși grăbit pe ușa sălii. Glasul i se auzi în anticameră, apoi avocatul se întoarse mergând mai încet. Înapoia lui venea firicelul de picături de sânge: *Poc. FÂSS. Poc. FÂSS...*

— O clipă, tresări Gimbel. N-am nici o obiecție împotriva dumneavoastră, domnule Jenkins, totuși statul n-ar trebui supus unor cheltuieli inutile de retapițare a scaunului ori de câte ori depuneți mărturie. Domnule grefier, căutați ceva cu care să acoperim scaunul martorului.

Cineva apăru cu o prelată, care fu instalată peste scaun. Jenkins se materializă pe durata depunerii jurământului, apoi se așeză.

— Spuneți-mi, domnule Jenkins, începui Wilson, câte „entități astrale” – parcă asta este denumirea pe care o preferați – există?

— Nu am de unde să știu. Câteva miliarde.

— Altfel spus, un număr aproximativ egal cu cel al oamenilor care au decedat în mod violent?

Turnbull se sculă agitat, dar fantoma evită cu abilitate capcana.

— Nu știu. Cred că sunt câteva miliarde.

De pe chipul avocatului apărării nu dispăruse zâmbetul de satisfacție.

— Și aceste miliarde se găsesc permanent printre noi, peste tot, rămânând invizibile, continuă el. Așa este?

— Nu. Foarte puține rămân pe Pământ, iar dintre cele rămase și mai puține au vreo legătură cu oamenii. Pentru noi, majoritatea oamenilor sunt plictisitori.

— Cam la cât apreciați numărul celor de pe Pământ? O sută de mii?

— Poate mai mulți. Dar este numai o aproximare.

— Aș dori să știu ce semnificație au aceste întrebări, interveni Turnbull pe neașteptate. Obiectez față de ele, întrucât sunt total irelevante.

Wilson părea întruchiparea demnității avocațești.

— Încerc să aflu câteva fapte de importanță majoră, domnule judecător, care pot schimba întreaga încadrare a cazului. Vă solicit doar câteva momente de răbdare.

— Avocatul apărării poate continua, încuviință Gimbel.

Wilson își dezveli caninii într-un rânjet, apoi continuă să se adreseze picăturilor de sânge dinaintea sa:

— Avocatul dumneavoastră susține că răposatul domn Harley i-a permis unei „entități astrale” să-i ocupe locuința timp de peste douăzeci de ani, având totala lui aprobare. Mie mi se pare improbabil, dar să considerăm pentru moment că ar fi adevărat.

— În mod sigur! Este purul adevăr.

— Atunci, spuneți-mi, domnule Jenkins, aveți degete?

— Ce anume să am?

— M-ați auzit foarte bine! se răsti Wilson. Aveți degete, degete din carne și oase, de pe care se pot lua amprente?

— Păi... nu. Eu...

— Sau, continuă iute Wilson, aveți vreo fotografie a dumneavoastră, sau o mostră de scriere, sau orice altă dovadă de identificare? Dețineți așa ceva?

— Ce vreți să spuneți? Întrebă glasul pe un ton plângăreț.

Atitudinea avocatului devenise dură, amenințătoare.

— Altfel spus, puteți dovedi că *dumneavoastră* sunteți entitatea astrală despre care se spune că ar fi locuit în reședința lui Zebulon Harley? Chiar dumneavoastră... sau a fost altul dintre necunoscuții fără chip, fără trăsături, intangibili, unul dintre sutele de mii care, conform celor declarate aici, sunt răspândiți pe toată suprafața Pământului, hoinărind pe unde doresc, fără să fie

Perioada Campbell

împiedicați de zăvoare sau gratii? Puteți dovedi că sunteți *cineva* anume?

— Domnule judecător! – Vocea lui Turnbull aducea teribil cu un croncănit atunci când acesta izbuti să se scoale în picioare. – Nu s-a pus problema identității clientului meu!

— Se pune acum! tună Wilson. Avocatul acuzării a prezentat un personaj pe care l-a denumit „Henry Jenkins”. Cine este acest Jenkins? Ce este el? Este oare un individ... sau un conglomerat alcătuit din acele misterioase „entități astrale”, după cum ni se spune, care se află peste tot, dar pe care nu le vedem niciodată? Dacă e vorba de un individ, el este *acel* individ? Și cum putem ști că ne spune adevărul? Să prezinte dovezi: fotografii, un certificat de naștere, amprente... Să aducă martori care pot să-l identifice, care pot depune mărturie că este într-adevăr acea fantomă care susține că este. În caz contrar, acuzarea este lipsită de temei! Domnule judecător, solicit un verdict imediat în favoarea pârâtului!

Judecătorul Gimbel se întoarce către Turnbull.

— Aveți ceva de spus? întrebă el. Argumentația apărării pare să fie pe deplin întemeiată. Dacă nu puteți oferi o dovadă a identității clientului dumneavoastră, nu-mi rămâne decât să dau dreptate apărării.

Urmare câteva momente de tăcere totală. Wilson era triumfător, iar Turnbull furios și frustrat.

Cum poți identifica o fantomă?

În clipa aceea, dinspre scaunul martorului se auzi un glas slab, ușor amuzat:

— Lucrurile au ajuns prea departe. Cred că pot prezenta dovezi care să fie acceptate de curte.

Chipul lui Wilson se pleoști, aidoma unui om de zăpadă sub razele soarelui. Turnbull își ținu răsuflarea, temându-se să spere.

— Vă găsiți încă sub jurământ, îi atrase atenția

judecătorul. Continuați, vă rog!

În sală nu se auzi nici cel mai mic sunet, când glasul continuă:

— Domnul Harley, aici de față, s-a referit la o vizită făcută unchiului său în anul 1938. Pot confirma vizita respectivă. Au petrecut o noapte și o zi împreună. N-au fost singuri. Mai eram și eu.

Nimeni nu-l privea pe Harley, astfel încât nimeni nu remarcă paloarea neașteptată ce i se așternu pe față.

— Poate că n-ar fi trebuit să trag cu urechea, așa cum am făcut, urmă glasul, dar oricum Zeb nu avusese niciodată secrete față de mine. Am ascultat ce au discutat ei doi. Pe atunci, tânărul Harley lucra la o bancă newyorkeză. Era prima lui slujbă. Avea nevoie de bani... de mulți bani. În departamentul lui se înregistrase o lipsă importantă. O femeie, pe nume Sally...

— Stați așa! strigă Wilson. Asta n-are nici o legătură cu identificarea dumneavoastră. Reveniți la subiect!

Turnbull însă începuse să înțeleagă. Strigă și el, prea surescitat ca să mai fie coerent:

— Domnule judecător, clientul meu trebuie să fie lăsat să vorbească! Dacă se dovedește că are cunoștință de anumite detalii ale unei conversații intime purtate între răposatul domn Harley și pârât, aceasta nu poate fi decât dovada faptului că se bucura de încrederea răposatului domn Harley și astfel rezultă ceea ce trebuia demonstrat: că el este entitatea astrală care a locuit atâta vreme în conacul Harley!

Gimbel încuviință din cap.

— Doresc să-i amintesc avocatului apărării că el a chemat acest martor. Continuați, domnule Jenkins.

Perioada Campbell

— După cum vă spuneam, numele femeii...

— Taci, fir-ai al dracu'! zbieră Harley, sărind în picioare și întorcându-se spre judecător. A luat-o razna! Opriți-l! Bineînțeles că știam că unchiul avea o fantomă. El este, fi-i-ar blestemat sufletul cel negru! N-are decât să-și păstreze casa dacă o dorește. Eu am plecat. Plec naibii din statul ăsta blestemat!

Tânărul începu să bolborosească și se răsuci pe călcâie. Doar intervenția decisă a unui polițist îl împiedică să părăsească sala.

Loviturile disperate de ciocănel, conjugate cu eforturile disperate ale polițiștilor și grefierului, reușiră să restabilească ordinea în sală. Când vacarmul se redusese până la nivelul unui murmur, judecătorul Gimbel, transpirat și nervos, anunță:

— Din punctul meu de vedere, identificarea martorului s-a făcut. Apărarea are și alte dovezi de prezentat?

Wilson ridică din umeri posomorât.

— Nu, domnule judecător.

— Există alte întrebări pentru reclamant?

— Nu, domnule judecător. Mi-am încheiat pledoaria.

Gimbel își trecu o mână prin părul rar și clipi din ochi.

— În acest caz, rosti el, consider acțiunea reclamantului întemeiată. Pârâtul, Russell Joseph Harley, va înlătura de pe domeniul conacului Harley toate descântecele, pentagramele, talismanele și celelalte mijloace de exorcism utilizate. Pe viitor, el va trebui să renunțe la încercările de a folosi orice metode, indiferent de natura acestora, de evacuare a reclamantului. Reclamantul, Henry Jenkins, capătă drept deplin de locuire a zonei denumite conacul Harley, pe toată durata... hm-m... existenței sale naturale.

Ciocănelul se izbi cu putere în masă.

— Căzul este închis.

— Nu privi doar partea rea a lucrurilor, se auzi un glas

blând înapoia lui Harley. (Tânărul se răsuci posac. Nicholls venea în urma lui, însoțit de Wilson.) Ai pierdut procesul, dar ai rămas în viață. Hai să-ți fac cinste cu un pahar!

„Vânătorul de fantome” îi conduse pe cei doi într-un băruleț și-i instalează la o masă, înainte ca aceștia să aibă posibilitatea de a protesta, își examinează ceasul scump de la mână și vorbi:

— Am câteva minute libere, apoi chiar că trebuie să plec. Este ceva urgent.

Făcu semn chelnerului și comandă pentru toți. După aceea, se uită la tânărul Harley și-i zâmbi, punând o bancnotă pe masă, pentru băuturi.

— Harley, îi zise, aș dori să-ți fac cadou o zicală pe care n-ar fi rău să ți-o reamintești ori de câte ori vei trece prin asemenea momente.

— Care anume?

— „Necazurile de-abia acum încep.”

Harley pufni și-și deșertă paharul fără să scoată un cuvânt.

— Ce nu înțeleg, începu Wilson, este de ce n-au venit la noi înainte de proces cu acest încântător client fantomatic? Am fi putut aranja lucrurile fără cheltuieli de judecată.

Nicholls ridică din umeri.

— Au avut motivele lor. La urma urmelor, un caz de exorcism în plus sau în minus nu mai contează. În schimb, procesele creează precedente. Tu ești avocat, Wilson, așa că pricepi ce vreau să spun, nu-i așa?

— Precedente?

Wilson îl privi câteva clipe cu gura deschisă, apoi ochii i se holbară.

— Văd c-ai înțeles, aprobă Nicholls. De acum încolo, în acest stat – și prin clauza constituțională, în *toate* statele din țară – o fantomă are dreptul legal de a bătui o casă!

— Dumnezeuule! exclamă avocatul.

Perioada Campbell

Și Wilson porni să râdă, dar nu sonor, ci din adâncul pieptului. Harley îi aruncă lui Nicholls o privire nu tocmai prietenoasă.

— O dată și pentru totdeauna, șopti el, spune-mi ce cauți tu în toată afacerea asta?

Nicholls surâse din nou.

— Mai gândește-te, replică el amuzat. Vei începe să înțelegi.

Mirosi iarăși vinul, apoi lăasă ușor paharul pe masă...

Și dispăru.

16. PISICUȚA TEMPORALĂ

Astounding Science Fiction, aprilie 1942

Întâmplarea aceasta mi-a fost istorisită cu mult timp în urmă de moș Mac, care locuia într-o cocioabă, dincolo de colina din fața casei părinților mei. Moș Mac fusese prospector în centura asteroizilor în timpul Goanei după Aur din '37, iar acum își petrecea majoritatea timpului hrănindu-și cele șapte pisici.

— De ce vă plac atât de mult pisicile, domnule Mac? Îl întrebam.

Bătrânul miner mă privise și se scărpinase în barbă.

— Ei bine, îmi răspunsese, îmi amintesc de animalele mele de pe Pallas. Ele *aduceau* cu mâțele – aveau aceeași formă a capului – și erau cele mai inteligente creaturi pe care le-am văzut vreodată. Au murit toate!

Îmi păruse rău și i-o spusese. Mac suspinase.

— Cele mai inteligente creaturi, repetase el. Erau pisici cvadridimensionale.

— Cvadridimensionale, domnule Mac? Dar a patra dimensiune este timpul...

Învățasem asta cu un an în urmă, la școală.

— Deci ți-ai făcut lecțiile, da? – Moșul își luase pipa și o umpluse fără grabă. – Sigur c-a patra dimensiune este timpul. Pisicuțele astea aveau cam treizeci de centimetri lungime, cincisprezece înălțime, vreo zece lățime și se puteau întinde până la mijlocul săptămânii viitoare. Am numărat patru dimensiuni, da? Dacă le mângâiai pe cap, nu dădeau din coadă decât peste vreo zi. Alea mai mari dădeau din coadă după două zile. Sunt fapte reale!

Îl privisem neîncrezător, dar nu făcusem nici un

Perioada Campbell

comentariu.

— În plus, continuase Mac, erau cele mai bune animale de pază din toate timpurile. N-aveau cum să nu fie. Păi, dacă vedeau un hoț, sau orice individ ce dădea de bănuț, zbieau ca apucatele. Iar dacă-l vedeau pe hoț azi, ele țipau ieri așa că de fiecare dată eram avertizați cu douăzeci și patru de ore înainte.

Rămăsesem cu gura căscată.

— Vorbiți serios?

— Așa să m-ajute Dumnezeu! Știi cum le dădeam de mâncare? Așteptam să adoarmă și-atunci știam că-și digerau hrana. Pisicuțele temporale digerau întotdeauna hrana cu trei ore înainte de a o mânca. Atâta li se întindeau stomacurile înapoi în timp. Așa că atunci când se culcau, ne uitam la ceas și exact peste trei ore le dădeam să mănânce.

Își aprinsese pipa și pufăise, apoi clătinase din cap cu tristețe.

— Odată, însă, am făcut o greșală. Săracul motănel! Se numea Joe și era favoritul meu. Într-o dimineață, s-a culcat pe la nouă, dar eu am avut impresia că era ora opt. Evident, i-am adus mâncarea la unsprezece. L-am căutat peste tot, însă nu l-am putut găsi.

— Ce se întâmplase, domnule Mac?

— Ei bine, nici o pisicuță temporală nu-și putea înghiți micul dejun la numai *două* ore după ce-l digerase. Ar fi fost prea mult pentru ea. L-am descoperit în cele din urmă sub lada de scule din magazie. Se târâse acolo și murise de indigestie cu o oră în urmă. Bietul de el! După aceea, am folosit întotdeauna un ceas deșteptător, ca să nu mai repet greșeala.

Urmase o tăcere scurtă, încărcată de jale, pe care eu o întrerupsesem printr-o șoaptă emisă pe ton de respect:

— Ați spus mai devreme că au murit toate. Au pățit

același lucru?

Mac clătinase solemn din cap.

— Nu! Se îmbolnăveau de gripă, pe care o luau de la noi, și mureau cu o săptămână sau zece zile înainte de a se îmbolnăvi. Din capul locului nu fuseseră prea multe, iar la un an după ce începuse exploatarea lui Pallas, mai rămăseseră doar vreo zece, toate jigărite și bolnave. Necazul, puștiule, era că atunci când mureau, putrezeau aproape instantaneu. Mai ales chestia aia cvadridimensională pe care o aveau în creier și care le făcea să se comporte în felul ăsta... Am pierdut milioane de dolari.⁴

— De ce?

— Vezi tu, niște savanți de pe Pământ auziseră despre pisicuțele noastre temporale, dar știau că vor muri toate înainte ca ei să poată ajunge pe Pallas, la următoarea conjuncție favorabilă. De aceea, ne-au oferit câte un milion de dolari pentru fiecare pisicuță temporală pe care o puteam păstra.

— Si ce-ați făcut? i »

— Am încercat... dar zadarnic. După ce mureau, putrezeau imediat și trebuia să le îngropăm. Am încercat să le păstrăm în congelatoare, însă numai exteriorul rămânea neatins. Interiorul putrezea... adică tocmai ceea ce savanții doreau să cerceteze. Evident, cu fiecare pisicuță moartă pierdeam un milion de dolari, iar noi nu voiam să se întâmple așa ceva. Atunci, unul dintre noi s-a gândit că dacă am pune pisicuța în apă fierbinte, atunci când era pe punctul de a muri, apa urma s-o îmbibe. După ce ea murea, am fi congelat-o, transformând-o într-un bloc de gheață – *astfel*, se putea păstra.

Rămăsesem din nou cu gura căscată și maxilarul inferior îmi atârna.

— Ați reușit în felul ăsta? Îngăimasem eu într-un târziu.

Perioada Campbell

— Am încercat, fiule, dar nu puteam îngheța apa suficient de rapid și chestia cvadridimensională din creier se distrugea. Oricât de repede o înghețam, nu izbuteam s-o păstrăm. În cele din urmă, ne-a mai rămas o singură pisicuță care și ea trăgea să moară. Eram disperați... când unuia dintre noi i-a venit o idee. A inventat un dispozitiv complicat care putea îngheța toată apa instantaneu.

Am luat ultima pisicuță, am pus-o în apa fierbinte și am conectat-o la dispozitiv. Pisicuță ne-a privit pentru ultima dată, a miorlăit încetșor și a murit. Am apăsat butonul și, în mai puțin de un sfert de secundă, apa s-a transformat într-un bloc solid.

Aici, Mac scosese un oftat care trebuie să fi cântărit vreo tonă.

— Zadarnic! continuase el. În cincisprezece minute, interiorul pisicii s-a deteriorat și am pierdut ultimul milion de dolari.

Rămăsesem fără răsuflare.

— Dar, domnule Mac, tocmai ați spus că ați înghețat pisicuță într-un sfert de secundă... Nu avea *timp* să intre în putrefacție...

— Tocmai asta-i, puștiule! suspinase el din nou. Am făcut-o *prea* al naibii de rapid! Pisicuță a putrezit fiindcă am înghețat apa aia fierbinte atât de repede încât *gheața a rămas caldă!*

17. AUTOR! AUTOR!

The Unknown 5, editat de D. R. Bensen

Nu pentru prima dată, Graham Dorn se gândește la handicapul pe care bărbatul și-l creează singur atunci când jură că va trece prin foc și apă pentru fata iubită. Uneori, fata îl pune pe imprudent să-și respecte promisiunea.

Cam așa s-ar fi putut rezuma faptul că el fusese ademenit, păcălit și apoi silit să susțină o conferință în fața Societății Literare a mătușii logodnicei sale. Nu râdeți! Situația nu pare la fel de amuzantă de pe podiumul vorbitorului. Ce chipuri ești nevoit să vezi!

Ca să scurtăm povestea, Graham fusese târât pe platforma cu pricina. Pe un ton terorizat, citise un eseu despre „Romanul polițist în literatura americană”. Nici chiar faptul că eseu fusese scris de etern iubita lui June (făcea parte din înțelegerea lor) nu putea ascunde prostiile menționate acolo.

Apoi, când se zbătea, figurativ vorbind, în propria-i mizerie mintală, harpiile se năpustiseră, căci – iată! – venise momentul discuțiilor cu publicul și al asortatelor efuziuni feminine.

— Domnule Dorn, scrieți numai din inspirație? Adică vă așezați la masă și o idee vă vine pe neașteptate? Trebuie apoi să stați treaz toată noaptea și să beți cafea până reușiți să scrieți totul?

— Oh, da! Sigur că da. (În realitate, el scria de la două la patru în fiecare după-amiază și nu bea decât lapte.)

— Domnule Dorn, probabil că trebuie să culegeți o groază de informații pentru a scrie despre toate crimele acelea bizare. Cam cât timp vă documentați înainte de a vă

Perioada Campbell

așeza la masa de lucru?

— De obicei, în jur de șase luni. (Singurele cărți de referință pe care le folosise vreodată erau o enciclopedie în șase volume și Anuarul Mondial din anul precedent.)

— Domnule Dorn, personajul dumneavoastră Reginald de Meister este inspirat de o persoană reală? Altfel nu se poate! Este atât de convingător... în fiecare amănunt!

— Am avut drept model un foarte drag prieten din adolescență. (Graham nu cunoscuse *niciodată* pe cineva care să fi semănat cu de Meister. Se îngrozea numai la gândul că ar putea să întâlnească o persoană de acest gen. Avea chiar un inel ingenios realizat, conținând o otravă orientală, pentru orice eventualitate. Cam ăsta era adevărul despre de Meister.)

Undeva, înapoia cercului de femei, June Billings stătea în scaunul ei, surâzând cu o oribilă mândrie de proprietar.

Graham își trecu un deget de-a curmezișul beregatei și căută să mimeze, cât mai puțin evident, moartea prin sufocare. June zâmbi, încuviințând din cap, îi suflă o sărutare din vârful degetelor și nu făcu absolut nimic.

Bărbatul decise ca pe viitor să ducă o viață ascetică, singuratică, din care să excludă femeile, iar în toate romanele lui să nu mai existe decât eroine ticăloase.

Răspundea monosilabic, alternând da-urile și nu-urile. Da, uneori priza cocaină. Descoperise că-l stimula, declanșându-i puterile creatoare. Nu, nu credea că avea să permită Hollywood-ului să-l preia pe de Meister. Considera că filmele nu reprezentau adevăratele expresii ale Artei. Da, era dispus să citească manuscrisele domnișoarei Crum, dacă le primea. Avea să fie încântat. Lectura manuscriselor unor amatori este încântătoare, iar redactorii nu sunt decât niște firi nesimțitoare.

Apoi, urmă bufetul rece și în jurul său se făcu vid. Graham avu nevoie de câteva secunde pentru a se

dezmetici. Masa de feminitate se comprimase, lăsând în urmă un singur specimen cam de un metru patruzeci și șapte înălțime și nici patruzeci de kilograme. Graham măsura un metru optzeci și opt și avea nouăzeci și cinci de kilograme. Probabil că s-ar fi putut descurca foarte ușor cu fata, mai cu seamă fiindcă ambele ei brațe erau ocupate cu o poșetă imensă. Cu toate acestea, bărbatul considera oarecum nelalocul lui să-i tragă un pumn. Nu părea tocmai gestul potrivit.

Fata înainta, fixându-l cu niște ochi în care se puteau citi, cu o dezgustătoare claritate, admirația și pasiunea, și Graham pipăi zidul din spatele său. Zadarnic – nu putea găsi clanța salvatoare a vreunei uși...

— Oh, domnule de Meister... vă rog, vă rog, lăsați-mă să vă spun de Meister! Personajul pe care l-ați creat este atât de real încât nu mă pot gândi la dumneavoastră ca la Graham Dorn. Nu vă supărați, nu-i așa?

— Nu, nu, sigur că nu! aprobă Graham pe cât de bine o putea face printre cei treizeci și doi de dinți care se atingeau simultan. De multe ori, în clipele mele mai frivole, îmi închipui că sunt Reginald.

— Mulțumesc. Nu aveți habar, *scumpule* domn de Meister, cât de *mult* am ținut să vă cunosc. Am citit *toate* cărțile dumneavoastră și le consider minunate.

— Mă bucur! – Bărbatul adoptă în mod automat atitudinea modestă de rutină. – Să știți că nu reprezintă mare lucru. Ha, ha, ha! Doresc să-i mulțumesc pe cititori, dar consider că este loc și pentru mai bine. Ha, ha, ha!

— Să știți, însă, că sunt chiar minunate, rosti fata pe un ton de sinceritate intensă. Sunt bune, *cu adevărat bune*. Cred că trebuie să fie minunat să fii autor. Cumva, sunteți un fel de Dumnezeu...

— Nu și pentru editori, surioară! mormăi Graham.

Surioara nu-i auzi șoapta, așa că peroră mai departe:

Perioada Campbell

— Să poți plăsmui din nimic personaje vii... să le dezvălui sufletele în fața lumii... să transpui gândurile în cuvinte... să realizezi imagini și să creezi lumi... M-am gândit adesea că un autor este omul cel mai înzestrat și cel mai fericit de pe Pământ. Mai bine să fii un autor inspirat ce flămânzește într-o mansardă, decât rege pe un tron. Nu credeți?

— Sigur că da! minți Graham.

— Ce reprezintă neînsemnatele bunuri materiale lumești în comparație cu minunata posibilitate de a țese emoții și fapte într-un micuț univers personal?

— Ce, într-adevăr?

— Și posteritatea? Gândiți-vă la posteritate!

— Da, da. Mă gândesc deseori.

Brusc, fata îl prinse de mână.

— Am doar o mică rugămintă, l-ați putea oferi - roși ușor - bietului Reginald, dacă-mi permiteți să-i mai spun așa o dată, posibilitatea să se însoare cu Letitia Reynolds... Ați făcut-o cam crudă față de el. Uneori, plâng ore în șir după ce citesc. Dar, după cum v-am spus, el este prea, prea real pentru mine...

De undeva apăru ca prin farmec o batistuță dantelată, cu care fata își tamponă ușor ochii. Apoi, ea o ascunse din nou, surâse curajos și se îndepărtă. Graham inspiră profund, închise ochii și se lăsă să cadă în brațele Junei.

După câteva clipe, deschise brusc pleoapele.

— Poți considera, rosti el sever, că ne-am apropiat periculos de mult de punctul ruperii logodnei. Numai stima pe care o port sărmanilor și bătrânilor tăi părinți mă împiedică să anunț faptul că, de acum înainte, ai merita să porți titlul de fostă logodnică a lui Graham Dorn.

— Iubitule, cât de nobil ești! replică tânăra masându-i brațul cu obrazul ei. Haide să mergem acasă și să-ți alin rănile!

Isaac Asimov

— De acord, dar va fi nevoie să mă duci pe sus. Scumpa și adorata ta mătușă are vreun topor?

— De ce?

— În primul rând, pentru că a avut tupeul să mă prezinte drept tatăl – Doamne ferește! – faimosului Reginald de Meister.

— Și nu este așa?

— Mai întâi, s-o ștergem din locul acesta dubios. Și ține minte ce-ți spun: Nu am nici o legătură – de rudenie sau de altă natură – cu acel personaj. Îl dezmoștenesc, îl alung, scuipe pe el! Îl declar fiu nelegitim, degenerat și vlăstar al unui nemernic. Să fiu al naibii, dacă o să-și mai vâre vreodată blestematul ăla de nas aristocratic în mașina mea de scris!

Se aflau deja în taxi și June îi îndrepta cravata.

— Bine, bine, și-acum să vedem scrisoarea.

— Care scrisoare?

— Cea de la editor, întinse femeia mâna.

Graham mârâi și o scoase din buzunarul hainei.

— Mă gândisem să mă duc la el acasă pentru o ceașcă de ceai, afurisitul naibii! I-aș fi făcut cunoștință cu o doză de stricnină!

— Poți bate câmpii mai târziu! Ia să vedem ce spune. Hm-m... aha... „nu este tocmai ceea ce așteptasem... am senzația că de Meister nu este în obișnuita lui formă... eventual o mică rescriere spre... sunt sigur că romanul poate fi refăcut... ți-l restitui separat...”

Tânăra aruncă scrisoarea pe banchetă.

— Ți-am spus eu că n-ar fi trebuit s-o omori pe Sancha Rodriguez! Ea reprezenta exact ceea ce-ți trebuia. Nu dezvolți suficient intriga amoroasă.

— Atunci n-ai decât să scrii *tu!* Am terminat cu de Meister. Femeile au ajuns să-mi spună domnul de Meister, iar sub fotografiile mele din ziare scrie același lucru. Nu mai

Perioada Campbell

am personalitate. Nimeni n-a auzit de Graham Dorn. Eu sunt doar: „Dorn... *Dorn*, nu știi?... Tipul care scrie cărțile cu de Meister.”

— Prostii! se strâmbă June. Ești gelos pe propriul tău detectiv.

— Nu sunt gelos pe un personaj! Să-ți fie clar: urăsc literatura polițistă! De îndată ce trec la cuvinte compuse din două silabe încetez să mai citesc cărți de soiul ăsta. Primul roman pe care l-am conceput ca pe o satiră inteligentă, incisivă și mușcătoare. Trebuia să arunce în aer toată falsa școală a autorilor de romane polițiste. De aceea l-am inventat pe de Meister. El era detectivul care urma să reprezinte sfârșitul tuturor detectivilor. Idiotul Absolut, de Graham Dorn. Dar publicul a adoptat mizeria asta, așa cum adoptă șerpi, vipere și copii nerecunoscători... Am scris carte după carte, încercând să conving cititorii...

Urmă o scurtă pauză, pe durata căreia bărbatul se pleoști, amintindu-și zădărniciile tentativelor sale.

— În sfârșit... Zâmbi fără chef și sufletul lui măreț se înalță deasupra cotidianului potrivit. Nu-nțelegeți? Eu trebuie să scriu alte cărți. Nu-mi pot irosi viața. Cine însă va mai citi un roman serios de Graham Dorn, acum, când sunt în totalitate identificat cu de Meister?

— Poți folosi un pseudonim.

— Nu voi folosi nici un pseudonim! Sunt mândru de numele meu.

— Totuși, nu este posibil să renunți la de Meister! Fii realist, scumpule!

— O logodnică normală ar dori ca viitorul ei soț să scrie ceva cu adevărat valoros și să ajungă unul din marile nume ale literaturii! comentă amar Graham.

— Ei bine, eu doresc același lucru, Graham. Numai că, la răstimpuri, am avea nevoie de câte un de Meister, ca să achităm facturile care se adună.

Isaac Asimov

— Ha! – Graham trase borul pălăriei peste ochi, pentru a ascunde suferința unui suflet cuprins de agonie. – Acum afirmi că nu pot ajunge celebru dacă nu-mi prostituez arta. Am ajuns la tine acasă. La revedere! Merg să-i scriu o scrisoare cu adevărat usturătoare senilului nostru domn MacDunlap.

— Fă cum vrei, dulceată! îl liniști June. Iar mâine, când te vei simți mai bine, vino și plânger pe umărul meu și, laolaltă, ne vom gândi cum ai putea rescrie *Moarte pe puntea trei*, da?

— Logodna noastră, anunță Graham cu seninătate, este ruptă.

— Da, scumpule. Mâine seară, după opt, mă găsești acasă.

— Este un lucru ce nu mă interesează câtuși de puțin. Adio!

Editorii și redactorii sunt, desigur, intangibili. Ei au primit drept moștenire o serie de privilegii, cum ar fi mâna întinsă și surâsul scripitor, încuviințarea din cap și bătaia pe umăr.

Totuși e posibil ca undeva, în intimitatea vizuinilor în care autorii se retrag o dată cu lăsarea nopții, să aibă loc răzbunările personale. Acolo pot fi rostite fraze pe care nu le aude nimeni, acolo pot fi scrise misive ce nu trebuie expediate; de asemenea, n-ar fi exclus ca fotografia unui editor, zâmbind gânditor, să fie lipită pe peretele din fața mașinii de scris, pentru a juca rolul de țintă într-un ocazional concurs de tir cu săgeți.

O astfel de fotografie a lui MacDunlap, utilizată chiar în acest scop, împodobește odaia lui Graham Dorn. Redactorul, în obișnuita sa ținută de creație (haine de stradă și mașină

Perioada Campbell

de scris), se strâmba în vreme ce citea cea de-a cincea pagină. Celelalte patru atârneau peste marginea coșului de hârtii, condamnate pentru tonul excesiv de blând.

„Stimate domn” – își începu Graham scrisoarea, apoi adăugă încet, cu răutate – „sau doamnă, după cum este cazul.”

Scrise rapid, mânat de inspirație, fără să bage în seamă firicelul subțire de fum ce se înălța din tastele supraîncălzite.

„Afirmați că nu vă place prestația lui de Meister în această carte. Ei bine, nici mie nu-mi place de Meister, punct! Vă puteți lega hoitul slinos de al lui, după care puteți liber să săriți amândoi de pe podul Brooklyn. Sper că râul va fi secăt cu o clipă înaintea acestui eveniment. De acum înainte, operele mele vor ținti mai sus decât jalnica dumneavoastră editură. Va veni o zi când voi privi această perioadă a carierei mele cu acel dispreț care...”

Cineva îl bătușe pe Graham pe umăr în vreme ce scria ultimul paragraf. Autorul se ferise nervos, însă acum, se opri, se întoarse și se adresă străinului ce apăruse în camera sa, pe un ton curtenitor:

— Cine dracu’ mai ești și tu? Poți pleca fără să te deranjezi să-mi răspunzi. N-o să te consider nepoliticos.

Noul venit surâse plăcut. Dând din cap, trimise către Graham aroma delicată a unei colonii fine. Maxilarul său inferior, bine conturat, ieși puțin în afară când rosti cu un glas melodios:

— Mă numesc de Meister. Reginald de Meister.

Graham se prăbuși până la fundațiile sale mintale și le auzi pârlind.

— Hă! zise el.

— Poftim?

— Am zis „hă”, își reveni imediat Graham. Acesta este un mic cuvânt secret, însemnând *care* de Meister?

Isaac Asimov

— *Acel de Meister*, explică amabil de Meister.

— Eroul meu? Detectivul meu?

De Meister se instalează pe un scaun, iar pe trăsăturile lui fin dăltuite se aşternu aerul de plictiseală politicoasă, atât de admirat în lumea bună. Apoi îşi aprinse o ţigară turcească – pe care Graham o recunoscuse imediat ca fiind marca favorită a detectivului – după ce o lovise mai întâi, încet şi preocupat, de dosul mâinii, un gest la fel de caracteristic.

— Zău aşa, bătrâne! Începu de Meister. Nu este chiar atât de amuzant. De acord, probabil că sunt eroul tău, totuşi să nu pornim de la aceste premise... Ar fi extrem de neplăcut.

— Hă! replică Graham.

Mintea lui examina febril diverse posibilităţi. Nu obişnuia să bea – ba chiar în momentul acesta îi părea rău că nu băuse – aşadar, nu era beat. Avea un stomac de oţel şi nici nu se drogase, aşa că nu putea fi pradă unor halucinaţii. Nu visa niciodată şi imaginaţia lui – altminteri, extrem de utilă – se găsea sub un strict control. Şi întrucât, aidoma tuturor autorilor, era în general considerat sărit bine de pe fix, nu putea fi vorba de nebunie.

Prin urmare, de Meister reprezenta o imposibilitate. Formulând acest gând, Graham se simţi uşurat. Vai de autorul care n-a deprins subtila artă a ignorării imposibilităţilor în decursul scrierii unei cărţi!

— Am aici ultimul meu roman, vorbi el, recăpătându-şi calmul. Fii amabil şi spune-mi la ce pagină să-l deschid, ca să te poţi târî înapoi. Sunt un om foarte ocupat şi Domnul mi-e martor că-mi ajunge cât scriu despre tine.

— Am venit aici în interes de afaceri, amice. Trebuie să ajungem la o înţelegere de principiu. În situaţia actuală, lucrurile sunt teribil de neplăcute.

— Auzi, nu-nţelegi că mă deranjezi? Nu obişnuiesc să

Perioada Campbell

flecăresc cu eroii mei. Și-n general, nu-mi sunt amici. În plus, ar fi timpul ca mămica ta să-ți spună că, de fapt, nu existi.

— Dragul meu, eu am existat dintotdeauna. Existența este ceva atât de subiectiv! Dacă o minte consideră că un lucru există, atunci el *există* cu adevărat. De pildă, eu am existat în mintea ta din clipa când te-ai gândit întâia dată la mine.

Graham se înfioră.

— Întrebarea este ce cauți *în afara* minții mele? Nu mai ai loc? S-a redus spațiul?

— Cătuși de puțin. În felul ei, este o minte destul de mulțumitoare, dar chiar în această după-amiază am căpătat o existență mult mai concretă, așa că profit de ocazie pentru a discuta în mod direct cu tine despre afacerile de care am pomenit. Vezi tu, doamna aceea zveltă și sentimentală din Societatea ta...

— Care Societate? Întrebă Graham pe un ton jalnic. — Totul îi devenise îngrozitor de clar acum.

— Cea unde ți-ai susținut conferința — fu rândul lui de Meister să se înfioare — despre romanul polițist. Ea a crezut în existența mea — ca atare, exist!

Rostind aceste vorbe, își termină țigara și o stinse cu un gest neglijent al încheieturii.

— Logica, declară Graham, este perfectă. Spune-mi acum tot ce dorești, însă răspunsul meu rămâne nu!

— Îți dai seama, bătrâne, că dacă nu vei mai scrie cărțile cu de Meister, existența mea va deveni la fel de plictisitoare și de spectrală precum cea a tuturor străvechilor detectivi fictivi. Va trebui să rătăcesc prin pâclele cenușii ale Țării de Niciunde alături de Holmes, Lecocq și Dupin.

— Mi se pare fascinant! O soartă pe măsură.

Ochii lui Reginald de Meister deveniră de gheață și

Graham își reaminti pe neașteptate paragraful de la pagina 123 din *Cazul scrumierei sparte*:

Ochii săi, până atunci leneși și indiferenți, se transformă în diamante gemene de gheață albastră, fixându-l pe majordom, care se împletici câțiva pași îndărăt înăbușindu-și un strigăt.

În mod vădit, de Meister nu pierduse nici una dintre trăsăturile cu care-l înzestraseră în romane.

Graham se împletici câțiva pași îndărăt, înăbușindu-și un strigăt.

— Ar fi mai bine pentru tine ca romanele cu de Meister să continue! rosti de Meister amenințător. Ai înțeles?

Revenindu-și, scriitorul izbuti să protesteze indignat:

— Stai așa! Am impresia c-o iei razna. Nu uita: într-un fel, sunt tatăl tău. Exact! Sunt părintele tău spiritual. Nu-mi poți da ultimatumuri și nici să mă ameninți. Nu este o atitudine filială. Nu dai dovadă de respect și nici de iubire.

— Încă ceva, continuă imperturbabil de Meister. Trebuie să punem lucrurile la punct în privința Letitiei Reynolds. Să știi că m-am săturat de povestea asta până peste cap!

— Acum chiar că vorbești prostii. Scenele de dragoste pe care le-am realizat au fost unanim apreciate drept miracole de tandrețe și sentiment – asemenea elemente nu se întâlnesc decât într-un roman polițist dintr-o mie. Stai să-ți citesc niște recenzii! Nu mă deranjează faptul că încerci să-mi impui ce să fac, dar să fiu al naibii dacă te voi lăsa să-mi critici stilul!

— Nu mă interesează recenziile. Exact tandrețea și prostiile alea nu le doresc. Umblu după femeia asta de cinci volume încoace și mă comport în modul cel mai jalnic. Trebuie să găsești o rezolvare situației!

— În ce fel?

— Vreau să mă însor cu ea în actualul roman. Sau, în cazul în care nu dorești asta, o transformi într-o amantă

Perioada Campbell

respectabilă. Și încetează să mă prezinți drept un gentleman de modă veche în relațiile cu femeile. Sunt și eu om, bătrâne!

— Imposibil! făcu Graham. Asta-i valabil și pentru ultima ta afirmație.

— Uite ce-i, bătrâne, în calitatea ta de scriitor, faci dovada celei mai neplăcute lipse de interes față de binele unui erou care te-a sprijinit de mulți ani încoace.

— M-a sprijinit! repetă Graham și tuși elocvent. Ce să-ți spun... Cu alte cuvinte, crezi că n-aș putea vinde romane adevărate, da? Ei bine, o să-ți arăt eu! N-aș mai scrie încă o carte cu de Meister nici pentru un milion de dolari. Nici pentru cincizeci la sută din încasări și toate drepturile de ecranizare. Ce părere ai?

De Meister se încruntă și rosti cuvintele acelea celebre care reprezentaseră începutul pieirii pentru atâția criminali:

— Rămâne de văzut, dar n-ai scăpat încă de mine.

Apoi, scoțându-și cu fermitate bărbia în afară, dispăru.

Chipul lui Graham se relaxă. Încet, foarte încet, bărbatul își ridică mâinile spre cap și-l pipăi cu atenție.

Pentru prima dată, după ce se bucurase de o viață mintală rezonabil de diversificată, simțea că dușmanii lui aveau dreptate și că o curățenie sănătoasă pe dinăuntru nu i-ar fi făcut deloc rău.

Ce *chestii* puteau exista acolo!

Graham apăsă pentru a doua oară cu umărul pe sonerie. Își reamintea limpede că June îi spusese că avea să fie acasă după ora opt.

Vizorul ușii se întredeschise.

— Bună!

— Bună!

Isaac Asimov

Tăcere...

— Plouă afară, încep Graham pe un ton plângăreț. Nu pot intra să mă usuc?

— Nu știu. Suntem cumva logodiți, domnule Dorn?

— Dacă eu nu sunt, replică bătos bărbatul, atunci înseamnă că am refuzat avansurile disperate a o sută de fete pătimăse - toate, superbe - absolut fără motiv.

— Ieri spuneai...

— Cine stă să asculte ce spun eu? Se știe că sunt un excentric. Uite ce ți-am adus, ridică el buchetul de trandafiri.

June deschise ușa.

— Trandafiri! Ce vulgar! Hai, dulceață, intră și udă-mi canapeaua. Stai, stai, nu mai face un pas! Ce ai sub braț? Parcă n-ar fi manuscrisul lui *Moarte pe puntea trei...*

— Corect. Nu-i imbecilitatea aia. Aici este ceva cu totul diferit.

Glasul femeii căpătă un ton evident mai înghețat.

— Nu cumva este celebrul tău roman?

— De unde știai de existența lui?

— Mi-ai împuiat capul cu subiectul lui la nunta de argint a lui MacDunlap.

— Nu-i adevărat! Ar fi trebuit să fiu beat ca să fac așa ceva.

— Păi așa și erai. Beat mort, ca să precizez. După numai două cocteiluri...

— Ei bine, dacă eram beat, nu ți-am putut povesti subiectul în mod corect.

— Nu cumva se petrece într-o așezare minieră?

— M-m-m... ba da.

— Și personajele nu sunt cumva oameni reali, normali, neartificiali, din viața de zi cu zi, care vorbesc și gândesc ca mine sau ca tine? Nu este o istorie a forțelor economice fundamentale? Nu cumva eroii sunt azvârliți de colo-colo,

Perioada Campbell

pradă nemiloaselor interese ale industriei din zilele noastre?

— M-m-m... ba da.

June aprobă din cap.

— Acum îmi amintesc clar. Mai întâi te-ai îmbătat, apoi ți s-a făcut rău. Când ți-ai revenit, mi-ai povestit primele capitole. După aceea mi s-a făcut mie rău.

Zicând acestea, tânăra se apropie de bărbatul care se posomorâse.

— Graham, șopti ea și-și lăsă capul auriu pe umărul lui, de ce nu continui cu cărțile despre de Meister? Scoți bani atât de frumoși de pe urma lor...

Graham se zbatu să scape din îmbrățișare.

— Nu ești decât o mercenară, incapabilă să priceapă sufletul unui autor. Poți considera logodna noastră încheiată.

Zicând acestea, se trânti pe canapea și își încrucișă brațele.

— Exceptând cazul în care vei fi de acord să citești planul general al romanului meu și să-mi faci obișnuita analiză..., adăugă el.

— Pot mai întâi să-ti fac analiza lui *Moarte pe puntea trei*?

— Nu!

— Perfect! în primul rând, modul de tratare a scenelor de dragoste devine iritant.

— Nu-i adevărat, ridică indignat un deget Graham. Ele degajă un parfum dulce și sentimental, reînviind parcă trecutul. Am la mine recenzia care spune chiar așa.

Și tânărul începu să se scotocească prin buzunare.

— Termină cu prostiile! îl repezi June. Vrei să mi-l citezi din nou pe individul ăla din Oklahoma? Probabil că-i vărul tău de-al doilea. Știi doar că ultimele două cărți nu s-au vândut la fel de bine ca primele, iar *Puntea trei* nici măcar

n-a fost contractată.

— Cu atât mai bine... Au! - Graham își frecă apăsător capul. - De ce ai făcut asta?

— Pentru că singurul loc în care te puteam lovi cât de tare doream, fără să-ți pricinuiesc vreun rău, este capul tău. Ascultă-mă! Cititorii s-au plictisit de Letitia ta de modă veche. De ce n-o lași să-și dea cu benzină pe „scânteietorul păr bălai” și să-i facă cunoștință cu un chibrit aprins?

— June, dar eroina aceea este inspirată din viață. Modelul ei ai fost chiar tu!

— Graham Dorn, nu am de gând să-ți ascult insultele! În ziua de azi, literatura polițistă este orientată spre acțiune și iubire pătimasă, în vreme ce tu ai rămas la dulcegăriile trecutului.

— Pentru că așa este personajul lui Reginald de Meister.

— Ei bine, n-ai decât să-l schimbi! Uite, de pildă, ai introdus-o pe Sancha Rodriguez. Perfect! îmi place. Este mexicană, focoasă, pasională, voluptuoasă și-l iubește pe de Meister. Dar ce-ai făcut tu? Mai întâi l-ai pus să se comporte ca un gentleman perfect, apoi ai ucis-o.

— Hm-m... înțeleg... Crezi că lucrurile ar deveni mai interesante, dacă l-aș pune pe de Meister să uite de sine. Un sărut, ceva...

June își încleștă dințișorii ei frumoși și pumnișorii ei frumoși.

— Dragule, de-ai ști cât de mult mă bucur că iubirea este oarbă! Dacă aș fi putut vedea măcar un pic, n-aș fi reușit să rezist. Înțelege, cap sec ce ești, că trebuie să-i faci pe de Meister și Rodriguez să se îndrăgostească unul de celălalt. Vor avea o aventură amoroasă pe toată durata cărții, iar pe ciuma aia de Letitia o poți trimite la mănăstire. După cum ai descris-o, probabil că ar fi mai fericită acolo.

— Asta este ceea ce știi *tu*, iubito! Întâmplător, Reginald de Meister este îndrăgostit de Letitia Reynolds și o *dorește*

Perioada Campbell

pe ea, nu pe Rodriguez.

— Ce te face să crezi asta?

— El mi-a spus.

— *Cine?*

— Reginald de Meister.

— Care Reginald de Meister?

— Al meu.

— Cum adică Reginald de Meister al tău?

— *Eroul* meu. Reginald de Meister.

June se sculă în picioare, efectuează câteva exerciții de inspirație profundă, după care rosti cu glas foarte calm:

— S-o luăm de la început.

Fata părăsi odaia și reveni după câteva clipe, aducând un pahar cu apă și o aspirină.

— Reginald de Meister din cărțile tale ți-a spus personal că este îndrăgostit de Letitia Reynolds?

— Exact.

June înghiți aspirina.

— Îți voi explica, la fel cum mi-a explicat el mie, continuă Graham. Toate personajele există cu adevărat – cel puțin, în mințile autorilor. Dar în clipa când oamenii ajung cu adevărat să creadă în ele, atunci încep să existe și în realitate, pentru că, din punctul lor de vedere, existența este cea în care cred oamenii.

Buzele femeii începură să tremure.

— Gramie, te rog, oprește-te! îl imploră ea. Mama n-o să mă lase să mă mărit cu tine, dacă te vor interna la balamuc.

— Pentru Dumnezeu, nu-mi mai spune Gramie! îmi dau cuvântul că a fost acolo, încercând să mă convingă ce și cum să scriu. S-a comportat aproape la fel de îngrozitor ca tine. Haide... Nu mai plânge, scumpo!

— Nu mă pot stăpâni. Dintotdeauna, te-am considerat puțin ȋicnit, dar niciodată n-am crezut că ești nebun!

Isaac Asimov

— Și care-i diferența? Hai să nu mai discutăm despre asta. Nu mai scriu în viața mea un roman polițist. La urma urmelor-își permise el un acces de indignare – dacă personajul meu, propriul *meu* personaj, încearcă să-mi spună ce să fac, consider că lucrurile au ajuns prea departe.

June îl privi pe deasupra batistei.

— De unde știi că era cu adevărat de Meister?

— Ce naiba?! Mi-am dat seama de dezastru de îndată ce a început să-și bată țigara turcească de dosul mâinii.

Telefonul țârâi și tânăra sări de la locul ei.

— Nu răspunde, Graham! Probabil că sunt de la azilul de nebuni. O să le zic că nu ești aici. Alo! Alo? Ah, domnul MacDunlap... Suspină adânc, a ușurare, apoi acoperi microfonul cu palma și șopti: Poate fi o cursă! Da, domnule MacDunlap... Nu, nu este aici... Da, cred că pot lua legătura cu el... Măine la prânz, la „Martin's”... O să-i spun... Cu cine? Cu cine???

Închise brusc telefonul.

— Graham, mâine prânzești cu MacDunlap, șopti ea.

— Pe socoteala lui! Numai dacă el plătește consumația!

Ochii mari și albaștri ai tinerei deveniseră și mai mari, și mai albaștri.

— La prânz participă și Reginald de Meister.

— Care Reginald de Meister?

— Al tău.

— Al...

— Gramie, *nu!* – Privirea i se împăienjeni. – Nu-nțelegi, acum ne vor băga pe amândoi la balamuc... și pe domnul MacDunlap. Probabil că ne vor ține în aceeași celulă capitonată. Gramie, trei într-o cameră sunt prea mulți!

Chipul i se boți și fata începu să plângă.

Perioada Campbell

Grew S. MacDunlap se găsea singur la masă când apăru Graham. Amănuntul respectiv îi oferi romancierului câteva momente trecătoare de fericire.

Desigur, cauza nu o constituia prezența lui MacDunlap, ci absența lui de Meister.

MacDunlap îl privi pe deasupra ochelarilor și înghiți una dintre pilulele pentru ficat pe care le consuma ca pe bomboane.

— Aha! Ai venit! Ce-a fost gluma asta? Nu aveai nici un drept să mă bagi în belea cu un individ precum de Meister fără să mă fi prevenit că este real. Aș fi fost mai prevăzător... Aș fi putut angaja un bodyguard... aș fi putut cumpăra un revolver...

— *Nu-i* real. Lua-l-ar naiba! Jumătate din el a fost *idea ta*.

— Asta-i calomnie! replică MacDunlap. Și ce vrei să spui cu chestia că nu-i real? Când mi s-a prezentat am luat trei pilule o dată, dar n-a dispărut. Știi ce-nseamnă trei pilule? Trei pilule din astea (medicul meu ar muri dacă ar afla ce concentrație au) pot face să dispară și un elefant – dacă n-ar fi real. *Știu* asta!

— Totuși, spuse Graham resemnat, el există numai în mintea mea...

— În mintea ta știu prea bine că există. Mintea ta ar trebui să fie examinată de Oficiul pentru Protecția Consumatorilor.

Graham respinse aproape instantaneu câteva replici politicoase care se iviseră simultan în mintea lui, întrucât conțineau excesiv de multe obscenități.

— Principala problemă, rosti el în cele din urmă, este cum reușim să scăpăm de Meister?

— Să scăpăm de el? – Din cauză că tresări brusc, MacDunlap fu cât pe aici să-și piardă ochelarii de pe nas; îi

prinse însă în ultima clipă. Apoi, de emoție, se bâlbâi: Cine vrea să scape de el?

— Preferi să bântuie prin preajmă?

— Doamne ferește! se înfioră editorul. Pe lângă el, cumnatu-meu este un înger.

— N-are ce căuta în afara cărților mele.

— Din partea mea, n-are ce căuta nici în ele. De când am început să-ți citesc manuscrisele, medicul mi-a prescris, pe lângă celelalte medicamente, tablete pentru rinichi și sirop de tuse.

Zicând acestea, MacDunlap își privi ceasul și înghiți o tabletă pentru rinichi.

— Atunci, rosti Graham răbdător, de ce nu vrei să scapi de Meister?

— Pentru că reprezintă o publicitate excelentă.

Tânărul îl privi nedumerit.

— Fii atent! Care alt scriitor mai are un detectiv real? Toți ceilalți sunt imaginari... Dar al tău... *al tău* este adevărat. Îl putem lăsa să rezolve diverse cazuri și să ne alegem cu niște reportaje de senzație în ziare. Pe lângă el, brigada criminalistică ar părea o adunătură de idioți. El ar...

— Asta, îl întrerupse scriitorul cu hotărâre, este de departe cea mai obscenă propunere care mi-a pângărit vreodată urechile.

— Dar va aduce bani!

— Banii nu reprezintă totul.

— Spune-mi un singur lucru care nu... Ș-ș-ș!

Pe neașteptate, MacDunlap trase un șut ce ar fi putut fractura glezna stângă a lui Graham și se sculă, strâmbându-și brusc gura într-un rânjel larg.

— Domnule de Meister!

— Scuze, bătrâne, se auzi o voce leneșă. N-am putut ajunge la timp. Am avut o grămadă de întâlniri. Trebuie să fi fost plictisitor pentru tine.

Perioada Campbell

Urechile lui Graham tremurară spasmodic. Tânărul privi peste umăr și se retrase pe cât de mult se poate retrage o persoană așezată în scaun. De Meister se schimbaseră: de data aceasta, arbora un monoclu, iar căutătura lui era calculată să înghețe sângele.

— Dragul meu Watson, mă bucur să te-ntâlnesc! Îl salută cu nepăsare. Sunt copleșit de fericire...

— De ce nu te duci dracului? se interesă Graham.

— Dragul meu... Vai, vai, dragul meu...

— Asta-mi place, chicoti MacDunlap. Glume! Bancuri! În felul ăsta, toți ne relaxăm. Acum, putem să trecem la afaceri?

— Sigur că da. Sper că prânzul a fost comandat. Bun, atunci o să comand doar o sticlă de vin. Ca de obicei, Henry!

Chelnerul dispăru de lângă ei și reveni cu o sticlă pe care o destupă și-i turnă într-un pahar. De Meister sorbi cu delicatețe.

— Amabil din partea ta, bătrâne, să mă faci un obișnuit al localului, în cărțile tale... Mi se pare foarte convenabil. Toți chelnerii mă cunosc. Domnule MacDunlap, înțeleg că l-ai convins pe domnul Dorn în privința necesității continuării cărților cu de Meister.

— Da, spuse MacDunlap.

— Nu, zise Graham.

— Nu-l băga în seamă! interveni editorul, pe un ton repezit. Este temperamental. Știi cum sunt autorii...

— Nu-l băga în seamă! rosti Graham. Este microcefal. Știi cum sunt editorii...

— Uite cum stă treaba, bătrâne. Înțeleg că MacDunlap nu ți-a explicat care este latura neplăcută a încăpățănării tale.

— Care ar fi asta, bătrâne? replică politico scriitorul.

— Te-a speriat cineva vreodată?

— Adică să-mi facă „bau!” din spate?

— Dragul meu... Eu sunt mult mai subtil. Te pot speria cu metode moderne. De exemplu, ți-a fost vreodată personalitatea înăbușită?

Și, în finalul acestei întrebări, de Meister pufni.

Sunetul acela avea ceva familiar. Brusc, Graham își reaminti. Era la pagina 139 din *Moartea călărește prin ținut*:

Pleoapele lui leneșe coborâra și se ridicară. Râse încet și melodios și, cu toate că nu rostise nici un cuvânt, Hank Marslowe se înfioră. Din chicotul acela răzbătea o putere și o amenințare tainice; cumva, pistolarul cel mățăhălos nu îndrăzni să întindă mâna după armă.

Lui Graham i se părea mai degrabă un pufnet răutăcios, dar se înfioră și nu îndrăzni să întindă mâna după armă.

MacDunlap se năpusti prin fisura lăsată de tăcerea de moment.

— Vezi, Graham? Ce rost are să te pui cu fantomele? Fantomele nu sunt raționale. Ele nu sunt *oamenii*. Dacă vrei un procentaj mai mare din vânz...

— Ai de gând să încetezi să te referi la bani? explodează Graham. De acum încolo, voi scrie numai romane mărețe despre sufletul omenesc.

Chipul purpuriu al lui MacDunlap își schimbă instantaneu expresia.

— Nu! rosti el.

— Ba chiar, ca să schimbăm pentru o clipă subiectul – și tonul lui Graham deveni cuceritor de dulce, ca și cum cuvintele i-ar fi fost însirocate în miere – am pentru tine un manuscris, pe care l-am adus.

— Tânărul înhăță cu fermitate reverele editorului și continuă cu furie: La cartea asta am lucrat cinci ani. Este un roman care te va cuceri prin intensitatea lui. Un roman care îți va zgudui întreaga ființă. Un roman care va deschide o nouă lume. Un roman care...

Perioada Campbell

— Nu! repetă MacDunlap.

— Un roman care va demasca falsitatea lumii. Un roman care va dezgoli adevărul. Un...

Neizbutind să-și mai ridice mâna, MacDunlap se văzu nevoit să ia manuscrisul.

— Nu! icni el în final.

— De ce dracu' nu-l citești? întrebă Graham.

— Acum?

— Măcar începe-l!

— N-ar fi mai bine dacă l-aș citi mâine, sau chiar poimâine? Acum trebuie să-mi iau siropul de tuse.

— N-ai tușit nici măcar o dată de când am venit eu.

— Pentru că l-am luat cu regularitate până acum.

— Asta-i prima pagină. De ce nu te uiți măcar peste ea? Te va fascina imediat.

MacDunlap citi primele două paragrafe și se opri.

— Acțiunea se petrece într-o așezare minieră? se interesă el.

— Da.

— Atunci, nu pot continua. Sunt alergic la praful de cărbune.

— Doar nu-i un praf adevărat, Macldiot!

— Așa ai spus și despre de Meister.

Reginald de Meister își bătu încetitor o țigară de dosul mâinii, cu o atitudine-Graham o recunoscă imediat-ce anunța luarea unei decizii.

— Totul mi se pare teribil de plictisitor, declară el. Altfel spus, nu punem degetul pe rană. Haide, MacDunlap, nu-i timpul să umbli cu jumătăți de măsură!

Editorul trase aer adânc în piept și începu:

— Bine! Domnule Dorn, cu tine este inutil să fii amabil. În locul lui de Meister, capăt praf de cărbune. În locul celei mai bune publicități din ultimii cincizeci de ani, capăt probleme sociale. În regulă, domnule Deștept Dorn, dacă

Într-o săptămână nu te-nțelegi cu mine, *așa cum trebuie*, vei fi trecut pe lista neagră a tuturor editurilor importante din Statele Unite, și nu numai. – Scutură un deget și adăugă, cu un strigăt: Chiar și din Scandinavia!

— Ra-hat! chicoti Graham. Întâmplător, fac parte din conducerea Sindicatului Autorilor, așa că dacă încerci să mă manipulezi, o să ajungi *tu* pe lista neagră. Cum ți-ar plăcea?

— N-am nimic împotriva! Nu uita că pot dovedi că ești un plagiator.

— Eu?! icni Graham, simțind cum se sufocă. Eu, cel mai original scriitor al ultimului deceniu?

— Chiar așa? Poate nu mai ții minte, dar în fiecare roman pe care l-ai scris ai menționat de jurnalul lui de Meister.

— Și ce dacă?

— Ei bine, el *are* jurnalul respectiv! Dragul meu Reginald, arată-i domnului Dorn însemnările despre ultimul tău caz... Vezi? *Ăsta-i Misterul bornelor kilometrice* – aici este prezentat pe larg fiecare eveniment din cartea ta, numai că materialul a fost scris cu un an înainte de publicarea ei. Totul este perfect autentic.

— Repet întrebarea: și ce dacă?

— Deții cumva dreptul de a-i copia însemnările și a le declara un roman original?

— Ascultă, măi poliomielită mintală, jurnalul ăla e invenția mea!

— Cine spune asta? Scrisul îi aparține lui de Meister, după cum o poate dovedi orice expert grafolog. Sau poate că ai o hârtiuță, un contract sau o înțelegere care să-ți dea dreptul de a-i folosi însemnările?

— Cum să am o înțelegere cu un personaj fictiv?

— Care personaj fictiv?

— Noi doi știm că de Meister nu există.

— Mda, dar juriul o știe? Când voi depune mărturie că

Perioada Campbell

am luat trei pilule și n-a dispărut, care juriu va susține că nu există?

— Ăsta-i șantaj!

— Exact. Ți-acord o săptămână. Altfel spus, șapte zile.

Graham se întoarse disperat către de Meister.

— Presupun că și tu ești băgat în chestia asta. Totuși, în cărțile mele, ți-am conferit un simț al onoarei cu totul aparte. Asta ți se pare o cale onorabilă?

— Dragul meu, ridică din umeri de Meister, asta... și sperietura - nu uita!

Scriitorul se sculă.

— Unde te duci? Întrebă editorul.

— Acasă, să-ți scriu o scrisoare. - Graham se încruntă, arborând un aer sfidător. - Iar de data aceasta, ți-o voi expedia. Nu am de gând să cedez. Voi lupta până la ultima redută. Și încă ceva... De Meister, dacă te prind că încerci vreo sperietură, o să-ți smulg capul de pe umeri și-o să-ți las sângele să curgă pe noul costum al lui MacDunlap.

Tânărul părăsi restaurantul, iar în clipa când ieși pe ușă, de Meister dispăru ca prin farmec.

MacDunlap scoase un strigăt înăbușit și înghiți rapid, succesiv, o pilulă pentru ficat, una pentru rinichi și un gât de sirop de tuse.

Graham stătea în salonul Junei și, deoarece terminase de multă vreme să-și ronțăie unghiile, începuse să-și roadă încheieturile degetelor.

June încă nu apăruse, iar asta îi convenea de minune. Recunoștea, era o fată minunată; ba chiar o fată dulce și minunată. Totuși, nu se gândea la ea.

Mintea i se concentra asupra unei serii teribile de amintiri din anterioarele șase zile.

„Auzi, Graham, ieri m-am întâlnit cu eroul tău la club. Știi care, de Meister. Am avut un șoc. Dintotdeauna crezusem că era un fel de Sherlock Holmes, că nu există în realitate... M-ai păcălit, băiete! N-am știut... Hei, unde pleci?”

„Salut, Dorn. Am auzit că șeful tău, de Meister, a revenit în oraș. În curând, ar trebui să dispui de materiale pentru alte cărți. Ce noroc că ai pe cineva care-ți oferă intrigile gata realizate! Ce? Mă rog... la revedere!”

„Dragul meu Graham, unde ai fost aseară? Petrecerea de la Ann n-a avut *deloc* haz fără tine, sau, cel puțin, așa s-ar fi întâmplat dacă n-ar fi fost Reggie de Meister. El a întrebat de tine – cred că se simțea cam pierdut fără Watson-ul lui. Trebuie să fie minunat să joci rolul lui Watson pe lângă... *Domnule* Dorn! Și eu pe dumneata, domnule!”

„Aici m-ai păcălit. Crezusem că tu inventai nebuniile alea. Asta-i, întotdeauna realitatea depășește imaginația, ha, ha!”

„Conducerea poliției neagă zvonul potrivit căruia faimosul criminolog amator Reginald de Meister și-a exprimat interesul față de acest caz. Domnul de Meister n-a putut fi contactat de reporterii noștri, pentru a-și exprima punctul de vedere. Domnul de Meister este celebru pentru strălucitele soluționări a peste o duzină de crime, transpuse în formă ficțională de așa-zisul său «Watson», domnul Graham Dorn.”

Graham se înfioră și brațele sale zvâcniră, dorind cu disperare să se încleșteze pe beregata netrebnicului. De Meister îl chinuia... în mod adevărat. Își pierdea individualitatea... exact așa cum fusese amenințat.

Treptat, tânărul își dădu seama că zbârnâitul monoton pe care-l auzea nu răsuna în craniul său, ci venea dinspre ușă.

Pesemne că același lucru îl gândea și domnișoara June

Perioada Campbell

Billings, al cărei strigăt strident coborî scara, lovind violent timpanele lui Graham.

— Hei, zăbăucule, vezi cine-i la ușă, până nu crapă pereții de atâta zbârnâit! Eu cobor peste o jumătate de oră.

— Da, scumpo!

Bărbatul își târșâi picioarele până la ușă și o deschise.

— Salut, salut, rosti de Meister și trecu pe lângă el.

Ochii inexpressivi ai lui Graham se căscară nedumeriți, apoi scânteiară și un mârâit animalic se desprinsese de pe buzele tânărului. Acesta adoptă poziția de gorilă, atât de plăcută în astfel de clipe masculilor americani cu sânge năvalnic, și-i dădu ocol detectivului ușor derutat.

— Ce-i cu tine, dragul meu, nu te simți bine?

— Mă simt foarte bine, explică Graham, dar în curând pe tine nu te va mai interesa soarta mea, fiindcă îmi voi scălda palmele în sângele cel mai roșu al inimii tale.

— Dar după aceea va trebui să te speli pe mâini. Ar fi un indiciu extrem de evident, nu crezi?

— Ajunge cu flecărelile astea voioase. Ai vreo ultimă dorință?

— Nu cred.

— Mai bine. Oricum, nu mă interesa.

Și Graham trecu fulgerător la acțiune, năpustindu-se precum un rinocer asupra bietului de Meister. Acesta eschivă în lateral, întinse un braț și un picior și scriitorul descrie o parabolă ce se încheie prin distrugerea totală a unei măsuțe, a unei vase de flori, a unui acvariu și a doi metri de tencuială.

Tânărul își scutură capul și îndepărtă un peștișor curios din ochiul său stâng.

— Dragul meu, murmură de Meister, îmi pare rău, dragul meu!

Prea târziu, Graham își aminti paragraful din *Parada pistoalelor*:

Brațele lui de Meister se mișcară aidoma unor fulgere sfichiuitoare; cu mișcări sigure și rapide, Ti dezarmă pe cei doi bandiți. Nu prin forță brută, ci prin cunoașterea expertă a procedeeleor judo, îi puse la pământ fără să-și clintească un singur fir de păr. Bandiții gemură de durere.

Graham gemu de durere, apoi își ridică vreo doi centimetri coapsa dreaptă, lăsându-și femurul să revină la locul său.

— N-ar fi mai bine să te scoli, bătrâne? Îl îndemnă de Meister.

— Voi rămâne aici, rosti cu demnitate Graham, și voi contempla podeaua atât cât voi avea chef, sau până ce mă voi simți capabil să-mi clintesc un mușchi. Nu-mi pasă care anume. Și acum, înainte de a-ți aplica alte măsuri punitive, ce dracu' vrei?

Reginald de Meister își potrivi cu delicatețe monoclul.

— Știi că ultimatumul lui MacDunlap expiră mâine?

— Sper că, o dată cu el, o veți face și voi doi.

— Deci nu te răzgândești...

— Ha!

— Realmente, suspină detectivul, toată afacerea asta mă plictisește de moarte! În lumea asta, ai făcut lucrurile foarte confortabile pentru mine. La urma urmelor, în cărțile tale m-ai făcut un personaj bine cunoscut în toate cluburile și restaurantele celebre, prieten la cataramă cu primarul și șeful poliției, proprietarul unui apartament pe Park Avenue și al unei magnifice colecții de artă. Ar trebui să renunț la toate astea, bătrâne... Crede-mă, nu-i deloc ușor.

— Este remarcabilă intensitatea cu care nu te ascult și precizia cu care nu aud un singur cuvânt din ceea ce spui, mormăi Graham.

— Totuși, urmă celălalt, nu se poate nega că lumea din cărțile tale mi se potrivește mai bine. Este cumva mai fascinantă, eliberată de logica tocită, păstrând distanța față

Perioada Campbell

de necesitățile cotidiene. Pe scurt, trebuie să mă întorc și să-mi reîncep activitatea. Mai ai timp până mâine!

Graham se apucă să fredoneze fals un cântecel vesel.

— Asta-i o nouă amenințare, de Meister? catadicsi el să întrebe, între două lălăituri.

— Este vechea amenințare, amplificată. Te voi lipsi de orice rămășiță a personalității tale. În cele din urmă, opinia publică te va sili să scrii precum, ca să te parafralez, Idiotul Absolut al lui de Meister. Ai văzut porecla pe care ți-au dat-o ziarele de azi, bătrâne?

— Da, domnule Ticălos de Meister, dar tu ai citit o notiță din pagina a zecea a unui ziar? Să ți-o reproduc *eu*: „Celebrul criminolog face armata. Comisia de recrutare afirmă că va fi mobilizat în curând.”

Pentru o clipă, de Meister nu spuse și nu făcu nimic. Apoi, pe rând, își scoase încet monoclul, se așează greoi într-un fotoliu, își frecă bărbia gânditor și-și aprinse o țigară, după ce o bătuse pe îndelete de dosul palmei. Ochiul antrenat al scriitorului recunoscuse fiecare dintre aceste gesturi ca reprezentând o manifestare a tulburării și neliniștii personajului său.

Niciodată, în cărțile sale, de Meister nu executase toate cele patru gesturi.

— Realmente, nu-mi dau seama de ce a fost nevoie să bagi chestia cu recrutarea în ultima ta carte, vorbi într-un târziu detectivul. Nevoia asta prostească de a fi la zi, dorința stupidă de a proceda precum cei din jur reprezintă blestemul romanului polițist. Un adevărat roman polițist este atemporal, n-ar trebui să aibă nici o legătură cu evenimentele cotidiene, ar...

— Există o modalitate, începu Graham, prin care se poate scăpa...

— Nu ți-a trecut prin cap să mă declari inapt pentru serviciul militar...

Isaac Asimov

— Există o modalitate, repetă Graham, prin care se poate scăpa...

— O neglijență criminală!

— Fii atent! Întoarce-te în cărți și o să scapi de front.

— Scrie-le, și așa voi face.

— Gândește-te la război!

— Gândește-te la tine!

Doi bărbați puternici stăteau față în față (sau ar fi stat, dacă Graham și-ar fi abandonat poziția orizontală) , dar nici unul nu clipea.

Impas!

Tensiunea fu întreruptă de o dulce voce feminină:

— Graham Dorn, pot să te întreb ce faci pe podea? Azi a fost măturată și nu-mi aduci nici un compliment încercând să faci o treabă mai bună.

— Nu mătur. Dacă te-ai uita mai cu atenție, ai vedea că adoratul tău logodnic zace sub forma unei morman inert de vânătași, chinuit de o mulțime de junghiuri.

— Mi-ai distrus măsuta!

— Mi-am rupt piciorul.

— Și lampadarul cel mai bun.

— Și două coaste.

— Și acvariul.

— Și mărul lui Adam.

— Și nu m-ai prezentat prietenului tău.

— Și vertebra cer... Care prieten?

— Acesta.

— Prieten?! Ha!

O ceață se lăsă peste ochii scriitorului. June era mult prea tânără, mult prea fragilă pentru a veni în contact cu faptele dure, brutale, ale vieții.

— Acesta, murmură el stins, este Reginald de Meister.

Detectivul rupse în două o țigară, cu un gest încărcat de cea mai adâncă emoție.

Perioada Campbell

— Ce... ce diferit ești, în comparație cu imaginea pe care mi-o făcusem despre tine! șopti June.

— Cum te așteptai să arăt? Întrebă de Meister cu glas blând, melodios.

— Nu știu. Oricum, altfel... din ceea ce auzisem.

— Domnișoară Billings, îmi amintești într-un fel de Letitia Reynolds.

— Cred că da. Graham spunea că a plăsmuit-o după mine.

— O plăsmuire jalnică, domnișoară! Cu adevărat jalnică!

Cei doi se apropiaseră scandalos de mult, sorbindu-se din ochi. Graham emise un strigăt ascuțit și sări în picioare, când memoria îi trase un pumn răutăcios în barbă.

Își amintise o frază din *Cazul galoșului înnămolit*. Apoi o alta din *Crimele primulei*, încă una din *Tragedia conacului Hartley*, una din *Moartea vânătorului* și una din *Scorpionul alb* și, pentru a rezuma lucrurile, câte una din fiecare carte a sa.

Fraza suna cam așa:

De Meister deține o fascinație anume, care le atrăgea în mod irezistibil pe femei.

Iar June era - așa cum Graham își dăduse adesea seama în momentele sale de reverie - o femeie.

Fascinația pe care ea o resimțea i se revărsa pur și simplu pe urechi și acoperea podeaua cu un strat gros de cincisprezece centimetri.

— June, ieși din cameră! porunci scriitorul.

— Nici gând!

— Am ceva de discutat cu domnul de Meister, ca între bărbați. Te rog să părăsești încăperea!

— Te rog s-o părăsești, domnișoară Billings! spuse de Meister.

June avu o ezitare, apoi șopti:

— Bine.

Isaac Asimov

— Stai așa! strigă Graham. Nu-l lăsa să te manipuleze! Îți cer să rămâi!

Dar tânăra închise ușor ușa pe dinafară.

Cei doi rămaseră față în față. Fiecare din cele două perechi de ochi indicau un bărbat puternic, gata de luptă. Ieșea în evidență opoziția încăpățânată, fără moarte; nu exista milă sau compromis. Exact situația pe care Graham Dorn o crea în permanență în romanele sale, spre deliciul cititorilor săi: doi indivizi hotărâți înfruntându-se pentru o inimă, pentru mâna unei fete.

— Să cădem la o înțelegere, rostiră ei în același timp.

— M-ai convins, Reggie! Începu Graham. Publicul nostru are nevoie de noi. Măine voi începe altă carte cu de Meister. Să ne dăm mâna și să uităm trecutul!

De Meister se zbătea în ghearele sentimentelor.

— Dragul meu, replică el, punându-i o mână pe reverul hainei, m-am convins de adevărul spuselor tale. Nu te pot lăsa să te sacrifici! În tine, există lucruri mărețe ce trebuie aduse în fața cititorilor. Scrie romanele tale din viața așezărilor miniere! Ele sunt importante, nu eu!

— N-aș putea, bătrâne! Nu după câte ai făcut pentru mine... ținând cont de ceea ce însemni pentru mine. Măine pornim din nou la drum!

— Graham, nu te pot lăsa pe tine... pe tine, care ești tatăl meu spiritual. Crezi că eu nu am sentimente, sentimente *filiale* - spiritual vorbind?

— Dar războiul? Gândește-te la război! Membre sfârtecate... sânge... toate lucrurile acelea.

— Trebuie să rămân. Țara mea are nevoie de mine.

— Dar dacă eu nu voi mai scrie, în cele din urmă tu vei înceta să exiști. Nu pot permite să se întâmple așa ceva.

— Ah, te temi de asta? - De Meister râse cu o eleganță indiferentă.

— Lucrurile s-au schimbat între timp. Acum, o mulțime

Perioada Campbell

de oameni cred în realitatea mea, astfel încât existența nu-mi poate fi periclitată. Nu mai am grija Țării de Niciunde.

— Aha! – Graham încleștă dinții și șuieră nimicitor: Deci, ăsta ți-e planul, șarpe! Crezi că nu mi-am dat seama că-ți curg balele după Jurie?

— Uite ce-i, bătrâne, îl repezi de Meister, nu-ți pot permite să folosești asemenea limbaj referindu-te la o iubire adevărată și sinceră. O iubesc pe June și ea mă iubește la rândul ei – o știu. Iar dacă vrei să fii bățos și puritan, n-ai decât să-nghiți niște nitroglicerina și să-ți tragi una cu ciocanul.

— Mai bine o să fac asta cu tine! Diseară, merg acasă și încep altă istorie cu de Meister. Vei face parte din ea și va trebui să te întorci în ea – ce părere ai?

— Nici o părere, fiindcă nu poți scrie altă carte cu de Meister. Sunt prea real acum și nu mă mai poți manipula atât de ușor. Ce părere ai *tu*?

Graham avu nevoie de o săptămână ca să ajungă la o părere, iar când se întâmplă asta, gândurile sale erau, în totalitate, surprinzător de murdare.

În realitate, nu reușea în nici un chip să scrie ceva.

Mai exact, avea idei superbe pentru romane mărețe, drame emoționale, poeme epice, eseuri scilipitoare... dar nu putea scrie nimic despre Reginald de Meister.

Pur și simplu, era ca și cum din mașina de scris se terminaseră R-urile majuscule.

Graham plânse, blestemă, își smulse părul din cap și-și umplu degetele de briantină. Încercă să producă măcar câteva pagini cu mașina de scris, cu creionul, cu stiloul, cu pixul, apoi trecu la cărbune și la sânge.

Nu putea scrie.

La ușă, sună cineva și bărbatul se grăbi să deschidă.

În cameră, intră împleticindu-se MacDunlap și se prăbuși direct în brațele autorului.

Isaac Asimov

Graham îl lăasă să cadă peste ghemotoacele de hârtie risipite pe podea.

— Ha! exclamă el cu o demnitate glacială.

— Inima! gemu MacDunlap, căutându-și pilulele.

— Nu muri aici! îi sugeră Graham politico. Administratorul nu ne permite să aruncăm carne omenească la gunoi.

— Graham, băiatul meu, începu cu patos editorul, s-a terminat cu ultimatumurile! S-a terminat cu amenințările! Am venit să apelez la inima ta generoasă. Graham – individul se înecă și tuși puțin – eu te iubesc ca pe copilul meu! Mizerabilul ăsta de Meister trebuie să dispară. De dragul meu, scrie altă carte cu el. Graham... o să-ți spun ceva care să rămână numai între noi. Nevastă-mea este îndrăgostită de el. Îmi spune că eu nu sunt romantic. Tocmai eu...! Poți înțelege?

— Da! sosi răspunsul tragic. De Meister sucește mințile tuturor femeilor.

— Cu fața aia? Cu monoclul ăla?

— Așa se afirmă în toate cărțile mele.

MacDunlap se încruntă.

— Ah-ha! Iarăși tu. Tâmpitule! Dacă te-ai fi oprit măcar atât cât să-ți lași mintea să știe ce băteai la mașină...

— Tu ai insistat. Uiți cât m-ai pisat la cap cu publicul feminin?

Lui Graham nu-i mai păsa de-acum. Femeile! Pufni cu amărăciune. Orice carte de succes le putea da peste cap.

— Mda, publicul feminin! mormăi MacDunlap. Foarte important... Dar, Graham, ce să fac? Nu-i vorba doar de soția mea. Cincizeci de acțiuni din „MacDunlap, Inc.” sunt pe numele ei. Dacă mă părăsește, risc să pierd majoritatea. Gândește-te, Graham! Catastrofă în lumea editorială!

— Potolește-te, bătrâne! – Graham suspină atât de profund încât unghiile de la picioare îi vibrară prin empatie.

Perioada Campbell

– E cazul să te înștiințez și pe tine: June, logodnica mea, îl iubește pe viermele ăla. Iar el o iubește la rândul lui, fiindcă ea este arhetipul Letitiei Reynolds.

— Ce anume este? Întrebă MacDunlap nedumerit, suspectând o insultă.

— Nu contează. Viața mea e ruinată!

Zicând acestea, tânărul zâmbi cu bravură și-și reținu lacrimile lipsite de bărbăție, după ce primele două îi picuraseră de pe vârful nasului.

— Bietul meu băiat!

Cei doi își strânseseră mâinile cu putere.

— Prinși ca în menghină de acest monstru! zise Graham.

— Încolțiți ca germanii în Rusia! adăugă MacDunlap.

— Victime ale unui ticălos inuman!

— Exact, aprobă editorul, apoi strânse mâna autorului de parcă ar fi dorit să mulgă o vacă. Trebuie să scrii o carte cu de Meister și să-l trimiți înapoi, la dracu', acolo unde-i este locul. N-am dreptate?

— Ai, firește... Numai că mai există un mic amănunt...

— Care?

— Nu sunt în stare să mai scriu. Ticălosul a devenit atât de real acum încât *nu mai pot* să-l readuc într-o carte.

MacDunlap înțelese abia acum rostul hârtiilor de pe podea. De disperare, își cuprinse capul în palme și gemu:

— Editura mea! Soția mea!

— Poți fugi în lume! îi sugeră Graham.

MacDunlap își ridică brusc capul.

— Ce se întâmplă cu *Moarte pe puntea trei*, romanul pe care l-am refuzat acum trei săptămâni?

— Nu se pune la socoteală. Aparține trecutului. L-a afectat deja.

— Fără să fi fost publicat?

— Bineînțeles. În el am amintit de mobilizarea lui în

Isaac Asimov

armată.

— Îl puteai trimite în niște locuri și mai rele.

— MacDunlap! – Graham tresări și-l prinse pe bărbat de revere. – Ar putea exista posibilitatea de a-l revizui.

Editorul tuși în spasme și-și înăbuși un mormăit.

— Am putea introduce în carte orice am dori, continuă tânărul.

Editorul se înecă.

— Am putea aranja lucrurile...

Editorul se învineți la chip.

— Zi ceva! urlă scriitorul, zgâlțâindu-l pe celălalt cu revere cu tot.

MacDunlap se smulse din mâinile sale și luă o înghițitură din siropul de tuse. Își duse o mână la piept și se lovi ușor cu palma în dreptul inimii, apoi clătină din cap și mișcă din sprâncene.

— N-ai decât să fii posac, dacă așa vrei! ridică din umeri Graham. O s-o revizuiesc și fără tine.

Zicând acestea, tânărul scoase manuscrisul din sertarul în care-l aruncase și încercă degetele pe tastele mașinii de scris. Acestea porniră lin, fără să-i înțepenească articulațiile falangelor. Autorul mări treptat viteza, ajungând la ritmul lui obișnuit. Mașina vibra din nou voioasă sub firicelul de fum.

— Merge! strigă el. Nu pot scrie texte noi, dar le pot revizui pe cele vechi, nepublicate.

MacDunlap privea peste umărul lui, respirând greoi la răstimpuri.

— Mai repede! strigă editorul. Mai repede!

— Să depășim șaiszeci de kilometri? clătină din cap Graham. Doamne ferește! Mai avem cinci minute.

Perioada Campbell

— El va fi acolo?

— E întotdeauna acolo. Săptămâna asta a fost în fiecare seară la ea. (Scurpă pulberea fină în care se transformaseră ultimii milimetri ai incisivilor.) Dar să te ferească Dumnezeu, dacă secretara ta dă greș!

— Băiatul meu, îți poți încredința viața în mâinile secretarei mele!

— Până la ora nouă, trebuie să termine de citit varianta revizuită.

— Dacă nu moare, așa se va întâmpla.

— La bafta mea, s-ar putea să pățească ceva. O s-o creadă?

— Fiecare cuvîntel. L-a văzut pe de Meister și *știe* că există.

Frânele scrâșniră și sufletul lui Graham se înfioră pentru fiecare moleculă de cauciuc rasă de pe anvelope.

Tânărul urcă treptele în fugă, urmat de MacDunlap.

Sună la sonerie, apoi se rezezi în ușă. Aflat imediat înapoia acesteia, de Meister încasă șocul degetului arătător și numai o mișcare rapidă a capului îl salvă din a deveni un personaj chior.

June se afla alături, tăcută și stânjenită.

— Reginald de Meister, mârâi Graham pe un ton sinistru, pregătește-te să-ți vezi pieirea cu ochii!

— Măi băiete, încuviință MacDunlap, chiar c-o s-o primești!

— Pot afla cărui fapt se datorează această declarație dramatică, dar neclară? se interesă de Meister. – Detectivul își aprinse o țigară cu un gest elegant și surâse, adăugând: Aș putea spune chiar confuză.

— Bună, Gramie! rosti June, abia stăpânindu-se să nu izbucnească în plâns.

— Dispari din fața mea, femeie necredincioasă!

June smiorcăi. Se simțea aidoma unei eroine din

romane, sfârtecată între sentimente contrarii. Evident, în viața ei nu se simțise mai bine. De aceea, lăsa lacrimile să i se prelingă pe obraji și afișă o expresie de suferință.

— Pentru a reveni la subiect, spuse plictisit de Meister, despre ce-i vorba?

— Am rescris *Moarte pe puntea trei*.

— Și?

— În clipa de față, urmă Graham, versiunea revizuită se găsește în mâinile secretarei lui MacDunlap, o fată ce aduce foarte mult cu domnișoara Billings, fosta mea logodnică. Adică, o fată care aspiră la statutul de proastă, dar pe care n-a reușit deocamdată să-l atingă. Ea va crede fiecare cuvânt din carte.

— Și?

Vocea lui Graham deveni amenințătoare.

— Poate o mai ții minte pe Sancha Rodriguez...

Pentru prima dată, de Meister se cutremură.

— A fost ucisă de Sam Blake, în capitolul șase, exclamă el, reușind să prindă în ultima clipă țigara ce-i cădea dintre degete. Mă iubea. Zău așa, bătrâne, în ce situații mă băgai!

— Nici pe jumătate ca aceea în care ești acum, bătrâne. În varianta revizuită, Sancha Rodriguez *nu* moare.

— Să mor?! răsună un glas ascutit de femeie. O să-i arăt eu că n-am murit. Unde ai fost *tu* în ultima lună, nemernic cu două fețe?

De data aceasta, de Meister nu reuși să mai prindă țigara. Nici măcar nu încercă s-o facă. Recunoscuse apariția. În ochii unui observator imparțial, n-ar fi fost decât o brunetă zveltă, cu ochi negri scânteietori și unghii lungi, sclipitoare, însă, pentru de Meister, era Sancha Rodriguez – *adusă la viață!*

Secretara lui MacDunlap citise și crezuse.

— Domnișoară Rodriguez, gălgâi de Meister melodios, cât mă bucur să te revăd!

Perioada Campbell

— Doamna de Meister pentru tine, trădătorule cu două fețe, mizerabilule, scorpionule veninos! Cine-i femeia asta?

June se retrase cu demnitate înapoia celui mai apropiat scaun.

— *Doamna de Meister*, gemu Reginald și se întoarse neajutorat spre Graham.

— Ah, ai uitat, nu-i așa, fățarnicule, javră nemernică! O să-ți arăt eu ce înseamnă să înșeli o femeie lipsită de apărare! O să te fac tocătură cu propriile-mi unghii.

De Meister păși iute îndărăt.

— Scumpo...

— Lasă vraja! Ce făceai cu femeia asta?

— Scumpo...

— N-am nevoie de explicații! Ce făceai cu femeia asta?

— Scumpo...

— Gura! Ce făceai cu femeia asta?

Reginald de Meister ajunsese înghesuit într-un colț, în vreme ce doamna de Meister își ridica pumnii spre el.

— Răspunde-mi!

De Meister se făcu nevăzut.

Doamna de Meister dispăru imediat după aceea.

June se prăbuși pe canapea și începu să plângă de-adevăratelea.

Graham își încrucișă brațele și privi cu severitate în jur.

MacDunlap își frecă palmele și înghiți o pastilă pentru rinichi.

— N-a fost vina mea, Gramie! Începu June. Tu însuți ai scris în romane că fascina toate femeile, așa că nu m-am putut împotrivi. În adâncul sufletului, îl uram din răsputeri. Mă crezi, nu-i așa?

— Nu-mi vine să cred, spuse Graham, așezându-se lângă ea. Nu-mi vine să cred. Totuși, poate c-o să te iert.

— Băietе, rosti MacDunlap cu glas tremurat, mi-ai salvat acțiunile! Și pe soția mea, sigur că da. Și nu uita – mi-ai

Isaac Asimov

promis câte o carte cu de Meister în fiecare an.

— Doar una, rânji Graham, în care să-l înnebunească nevastă-sa... După aceea, voi păstra mereu o alta în sertar, pentru orice eventualitate. Iar tu îmi vei publica romanul, nu-i așa, vechiul meu amic?

— Hă! făcu MacDunlap.

— Nu-i așa?

— Da, Graham. Sigur că da, Graham. Evident, Graham. Nici o problemă, Graham.

— Atunci, ne poți părași acum. Am de discutat niște probleme importante cu logodnica mea.

MacDunlap surâse larg și porni în vârful picioarelor spre ușă.

„Ce ți-e și cu dragostea asta”, reflectă el, luând o pilulă pentru ficat și însoțind-o cu o dușcă din siropul de tuse.

18. FUNDĂTURA

Astounding Science Fiction, martie 1945

În istoria galaxiei, o singură dată a fost descoperită o rasă inteligentă de non-umani...

„Eseuri asupra istoriei” de Ligurn Vier

I.

Expeditor: Biroul Provinciilor Exterioare

Destinatar: Loodun Antyok, Administrator Public Șef, A-8

Subiect: Funcția de Supervizor Civil pe Cefeus 18

Referințe legislative:

(a) Legea 2515/971 I. G. a Consiliului: „Metodologia de numire în funcții administrative”.

(b) Decretul Imperial 2374, din 243/975 I. G.

1. Conform referinței (a), sunteți numit în funcția ce face subiectul acestei înștiințări. Autoritatea respectivei funcții de Supervizor Civil pe Cefeus 18 se va extinde și asupra supușilor non-umani ai împăratului, care trăiesc pe planetă, respectând autonomia precizată în referința (b).

2. Îndatoririle funcției înglobează supervizarea generală a tuturor problemelor interne ale non-umanilor, coordonarea comitetelor guvernamentale autorizate cu investigarea și raportarea, precum și elaborarea de rapoarte bianuale asupra tuturor problemelor non-umanilor.

C. Morily, Șef BiPrEx 12/977 I. G.

Loodun Antyok ascultase cu atenție, iar acum clătina blând din cap.

— Prietene, aș dori să te ajut, dar ai greșit adresa. Mai bine discută direct cu Biroul.

Tomor Zammo se lăsă pe spate în scaun, își frecă apăsător nasul coroiat, reflectă mai atent la ceea ce fusese

gata să replice, după care răspunse încetișor:

— Logic, dar câtuși de puțin practic! Nu mă pot deplasa pe Trântor în momentul de față. fu ești reprezentantul Biroului pe Cefeus 18. N-ai absolut nici o putere?

— Ei bine, chiar în calitate de Supervizor Civil, trebuie să acționez în limitele politicii Biroului.

— Perfect! exclamă Zammo. Spune-mi, atunci, care este politica Biroului. Eu sunt șeful unei comisii științifice aflate direct sub autoritatea imperială și am, aparent, puteri nelimitate. Cu toate acestea, la fiecare pas sunt oprit de funcționari care se justifică, precum niște papagali, cu „politica Biroului”. Care este politica Biroului? N-am primit până acum nici o definiție mai de Doamne-ajută.

Privirea lui Antyok era inexpresivă când îi răspunse:

— După cum văd eu lucrurile - dar trebuie să înțelegi că nu este nimic oficial - politica Biroului constă în tratarea cât mai decentă a non-umanilor.

— Atunci, ce autoritate au ei...

— Ș-ș-ș! N-are rost să ridici tonul! Maiestatea Sa Imperială este un umanitarian și discipol al lui Aurelion. Îți pot spune între patru ochi că este bine știut faptul că împăratul însuși a sugerat anexarea acestei planete. Poți face prinsoare că politica Biroului va urma îndeaproape părerile împăratului. De asemenea, este la fel de sigur că eu nu mă pot împotrivi *acestui* curent de opinii.

— Ei bine - și pleoapele cărnoase ale fiziologului tremură - dacă adopți o asemenea atitudine, o să-ți pierzi postul. Nu, n-o să te reclam pentru a fi schimbat! Nu intenționez să fac așa ceva. Postul va dispărea de la sine, fiindcă aici nu se va realiza nimic!

— Chiar așa? De ce?

Antyok era scund, rozaliu și dolofan; chipul său cu obraji bucălați, care, de obicei, nu reușea să afișeze altă expresie decât cea de politețe detașată și surâzătoare, devenise

Perioada Campbell

acum grav.

— Spre deosebire de mine, nu ești de multă vreme pe aici, se strâmbă Zammo. Te deranjează fumul?

Aprinse cu neglijență țigara pe care o ținea în mână, apoi continuă pe un ton nepăsător:

— Aici nu poate fi vorba de umanitarism. Tratezi non-umanii ca pe niște oameni... numai că această metodă nu va da rezultate. De fapt, mie nici nu-mi place denumirea „non-umani”. Sunt animale.

— Sunt inteligenți, șopti Antyok.

— Ei bine, să zicem atunci animale inteligente. Presupun că termenii nu se exclud reciproc. Oricum, inteligențele străine nu pot conviețui în același spațiu.

— Propui să-i ucidem?

— Pe Galaxie, nici vorbă! Își agită Zammo țigara. Eu propun să-i privim ca pe niște obiecte de studiu. Dacă ni se permite, am putea învăța multe de la aceste animale. Cunoștințe care, trebuie subliniat, vor fi utilizate în folosul imediat al rasei umane. *Asta* înseamnă umanism. Este vorba despre *binele maselor*; dacă tot zici că te interesează nevolnica sectă a lui Aurelion...

— În mod concret, la ce te referi?

— Să luăm exemplul cel mai evident... Ai auzit, presupun, despre cunoștințele lor chimice.

— Da, încuviință Antyok. Am răsfoit majoritatea rapoartelor asupra non-umanilor publicate în ultimii zece ani. Intenționez să le studiez în amănunt.

— Hm-m... Bine, ajunge atunci să-ți spun că terapia lor chimică este extrem de avansată. Eu personal am asistat la vindecarea unei fracturi - adică ceea ce consideră ei fractură - prin înghițirea unei pilule. Evident, medicamentele lor nu sunt compatibile cu metabolismul uman. Cele mai multe ne-ar uide instantaneu. Dar dacă am afla cum acționează ele asupra non-umanilor... asupra

animalelor...

— Da, da. Am înțeles ideea.

— Chiar așa? De-a dreptul încurajator! Un al doilea aspect este că animalele comunică între ele într-o manieră necunoscută.

— Telepatie!?

Gura savantului se strâmbă când acesta mârâi:

— Telepatie! Telepatie! Telepatie! La fel de bine, am putea spune „vrăjitorie”. Nimeni nu cunoaște nimic despre telepatie, cu excepția denumirii. Care este mecanismul telepatiei? Ce fenomene fiziologice și fizice sunt implicate? Mi-ar plăcea să aflu, dar nu pot. Dacă ar fi să mă iau după tine, politica Biroului mi-o interzice.

— Dar... Iartă-mă, totuși nu înțeleg. Ce anume ți se interzice să faci? Sunt sigur că administrația civilă n-a încercat să stopeze cercetarea științifică a non-umanilor. Desigur, nu pot vorbi în numele predecesorului meu, dar eu...

— Nu a fost vorba de o intervenție directă. Nu, nu mă refer la așa ceva. Dar – pe Galaxie! – ne limitează însuși spiritul general de lucru.

Suntem obligați să tratăm cu non-umanii. Acestora li se permite să aibă conducătorul lor și autonomie internă. Sunt răsfățați și dispun de ceea ce filozofia lui Aurelion ar numi „drepturi”. Eu nu pot trata cu șeful lor.

— De ce?

— Pentru că refuză să-mi dea mână liberă. Refuză să aprobe experimente asupra unui subiect, fără acceptul acestuia. Cei doi-trei voluntari pe care-i obținem nu sunt prea inteligenți. Este o situație imposibilă.

Antyok se mulțumi să ridice neajutorat din umeri.

Perioada Campbell

—În plus, continuă Zammo, este, în mod limpede, imposibil să aflăm ceva valoros în privința creierului, fiziologiei și biochimiei acestor animale, fără disecții, experimente dietetice și medicație. Cercetarea științifică este o activitate dură. Umanitatea nu-și prea găsește locul în ea.

— Trebuie să fie chiar atât de dură? Întrebă Antyok, ciocănindu-și întrebător bărbia cu un deget. Non-umanii aceștia sunt creaturi inofensive. În nici un caz, disecția... Poate dacă i-ai aborda puțin diferit... Mie mi se pare că-i ofensezi. Atitudinea ta poate fi excesiv de dominatoare.

— Dominatoare?! Nu fac parte din familia psihologilor ălor sociali plângăcioși, care sunt la modă acum. Nu cred că poți rezolva o problemă ce necesită disecția abordând-o cu ceea ce se numește „atitudinea personală convenită”.

— Îmi pare rău că gândești așa. Pregătirea sociopsihologică este obligatorie pentru toți administratorii care au depășit gradul A-4.

Zammo își scoase din gură țigara, al cărei capăt îl mestecase și, după un interval care se dorise disprețuitor, o înfipse la loc.

—Atunci, ar fi bine să-ți folosești tehnicile asupra membrilor Biroului. Să știi că *și eu* am prieteni la curtea imperială. Desigur, *nu pot* să le prezint în mod direct situația. Politica fundamentală nu cade în sarcina mea – astfel de lucruri nu pot fi inițiate decât de Birou. Am putea însă încerca o abordare indirectă, surâse el. Strategică.

— Cum anume?

Antyok ridică un deget și-și coborî lent cealaltă mână pe șirurile de volume legate în coperti cenușii de lângă scaunul său.

— Eu am citit majoritatea rapoartelor ăstora. Sunt plictisitoare, totuși conțin *anumite* lucruri. De pildă, când s-a născut ultimul copil non-uman pe Cefeus 18?

Isaac Asimov

— Nu știu, recunosc Zammo, după ce se gândi puțin. De fapt, nici nu-mi pasă.

— Dar îi pasă Biroului. În cei doi ani de la stabilirea coloniei pe Cefeus 18, nu s-a născut *nici un* copil non-uman. Cunoști motivul?

— Factorii posibili sunt prea mulți... Problema trebuie studiată.

— Perfect! Redactează-mi atunci un raport...

— Alt raport?! Am scris douăzeci.

— Mai scrie unul. Subliniază problemele nerezolvate. Menționează faptul că trebuie schimbate metodele. Pune accentul asupra problemei natalității. Biroul nu va îndrăzni să ignore așa ceva. Dacă non-umanii dispar, cineva va trebui să dea socoteală împăratului. Înțelegi...

Zammo îl fixă cu ochi întunecați.

— Asta va înclina balanța în favoarea mea?

— Lucrez de douăzeci și șapte de ani pentru Birou. Îi cunosc metodele.

— O să mă mai gândesc.

Fiziologul se sculă și ieși din birou, trântind ușa în urma lui.

Ceva mai târziu, avea să-i spună unui coleg: „În primul rând, este un birocrat. Nu vrea să abandoneze hârțogăria și n-o să riște. De unul singur nu va încerca nimic, dar poate că, totuși, vom reuși să-l manipulăm”.

Expeditor: Administrația Cefeus 18

Destinatar: BiPrEx

Subiect: Proiectul Provinciei Exterioare nr. 2563, partea II
- Coordonarea cercetărilor științifice asupra non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa BiPrEx Cep-N-CM/jg, 100132, din 302/975 I. G.

(b) Adresa Adm-Cef 18 AA-LA/mn, din 140/977 I. G.

Perioada Campbell

Anexă:

(1) Raportul col. șt. 10, Divizia Fizică & Biochimică: „Caracteristici fiziologice ale non-umanilor de pe Cefeus 18, partea XI”, din 172/977 I. G.

1. Anexa (1) este inclusă pentru informarea BiPrEx. Secțiunea XII, paragrafele I-16, se referă la posibile modificări ale actualei politici a BiPrEx față de non-umani, în scopul facilitării cercetărilor fizice și chimice, care în prezent se desfășoară autorizate de referința (a).

2. Se atrage atenția BiPrEx că referința (b) a pus deja în discuție o serie de posibile modificări ale metodelor de cercetare. Opinia Adm-Cef 18 este că modificările sunt deocamdată premature. S-a sugerat, totuși, că problema natalității non-umanilor poate constitui tema unui proiect BiPrEx, atribuit Adm-Cef 18, apreciindu-se importanța acordată de col. șt. 10 subiectului, v. secțiunea V din anexa (1).

L. Antyok, S. vizor, Adm-Cef 18 174/977 I. G.

Expeditor: BiPrEx

Destinatar: Adm-Cef 18

Subiect: Proiectul Provinciei Exterioare nr. 2563, Coordonarea cercetărilor științifice asupra non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa Adm-Cef 18 AA-LA/mn, din 174/977 I. G.

1. Răspunzând la sugestia conținută în paragraful 2 al referinței (a), se consideră că problema natalității non-umanilor nu face parte din sfera de preocupări a Adm-Cef 18. Ținând seama că col. șt. 10 a considerat că amintita sterilitate se poate datora unei deficiențe chimice din alimentație, toate cercetările din domeniu vor fi conduse de respectivul colectiv.

2. Procedurile de investigare ale colectivelor științifice vor continua conform actualelor directive. Nu se prevăd

modificări ale politicii de cercetare.

C. Morily, Sef BiPrEx 186/977 I. G.

II.

Reporterul era uscățiv și avea articulațiile foarte mobile, ceea ce-l făcea să pară înalt și grav. Se numea Gustiv Bannerd, iar reputația sa era însoțită de abilitate – două însușiri care nu se împacă întotdeauna, în ciuda unor principii de moralitate elementară.

Antyok îl privi bănuitor și rosti:

— N-are rost să afirm că nu ai dreptate – raportul colectivului științific era confidențial. Nu înțeleg cum...

— A răsuflat, rosti Bannerd indiferent. Totul răsuflă.

În mod vădit, Antyok era surprins. Chipul său rozaliu se încruntă ușor.

— Atunci va trebui să astup eu găurile. Nu pot intra în detalii. Aluziile la plângerile colectivului 10 trebuie să înceteze. Înțelegeți asta, da?

— Nu. Este o situație deosebită și, conform directivelor imperiale, am anumite drepturi. Consider că Imperiul trebuie să afle ce se petrece.

— Nu se petrece nimic! Afirmatiile tale sunt eronate. Biroul nu-și va modifica politica. Ți-am arătat corespondența.

— Crezi că vei reuși să-i ții piept lui Zammo când își va intensifica presiunea? Întrebă reporterul amuzat.

— Da... dacă voi considera că n-are dreptate.

— *Dacă!* Antyok, continuă Bannerd pe un ton pătimaș, aici există ceva important. Ceva mult mai important decât bănuiește guvernul, iar ei îl distrug. Tratează ființele acestea ca pe niște animale.

— Zău așa..., începu supervizorul, pe un ton moale.

— Nu mai spune nici un cuvânt despre Cefeus 18! Este o grădină. zoologică în care savanții tăi nemiloși împung bietele creaturi cu bețe, printre gratii. Le azvârliți bucăți de

Perioada Campbell

carne, dar îi țineti în cuști. Cunosc realitatea! De doi ani scriu despre ei. Aproape că am trăit alături de ei.

— Zammo spune...

— Zammo! șuieră disprețuitor reporterul.

— Zammo spune, insistă Antyok cu o fermitate ce trăda îngrijorarea, că îi tratăm la fel ca pe oameni.

Pomeții lungi ai celuiilalt se încordaseră.

— În felul lui, Zammo însuși aduce cu un animal. El adulează știința. Ne putem lipsi de asemenea indivizi. Ai citit operele lui Aurelion?

— M-m-m, da. Am înțeles că împăratul...

— Împăratul manifestă o simpatie față de noi. Asta-i bine... mult mai bine, în comparație cu persecuțiile domniei anterioare.

— Tot nu-nțeleg unde vrei să ajungi?

— Alienii aceștia ne pot învăța multe. Pricepi? Nu-i vorba de ceea ce vrea să examineze Zammo și colectivul lui. Nu-i vorba de chimie ori de telepatie, ci de un mod de viață, de un mod de gândire. Alienii nu cunosc crima și inadaptația. Ce eforturi s-au întreprins pentru a le studia filozofia? Sau pentru a-i privi în ansamblul ingineriei sociale?

Antyok căzu pe gânduri și fața lui dolofană se destinse.

— Pare o abordare interesantă. Cred că psihologii...

— Nici vorbă! Cei mai mulți sunt niște impostori. Psihologii identifică problemele, dar soluțiile lor sunt superficiale. Avem nevoie de discipoli ai lui Aurelion. Experti în Filozofie...

— Totuși, nu putem transforma Cefeus 18 în... într-un studiu metafizic.

— De ce nu? S-ar putea realiza foarte simplu.

— Cum?

— Renunță la aiureala cu testele de laborator. Permite-le alienilor să-și alcătuiască o societate autonomă. Oferă-le

o independență reală și favorizează schimbul de idei filozofice...

— Așa ceva nu se poate realiza într-o singură zi! replică nervos Antyok.

— Dar se poate începe.

— Ei bine, oftă administratorul, nu te pot opri să încerci. (Deveni mai încrezător.) Dacă însă vei publica raportul colectivului 10 și-l vei ataca pe considerente umanitariste, îți vei face singur rău. Savanții sunt puternici.

— Ca și noi, Filozofii.

— De acord, totuși există o cale simplă. Nu trebuie să bați câmpii. Pur și simplu, atrage atenția asupra faptului că respectivul colectiv științific nu-și rezolvă problemele. Fă-o într-o manieră lipsită de patimă, lăsându-i pe cititori să deducă singuri punctul tău de vedere. Ocupă-te, de pildă, de problema natalității. *Acolo* poți insista. Peste o generație, non-umanii pot dispărea, indiferent ce ar face știința. Sugerează că ar fi necesară o abordare mai filozofică. Sau ia alt detaliu evident. Folosește-ți inteligența, da?

Zicând acestea, Antyok se ridică din scaun, surâzând mulțumit.

— Dar – pentru numele Galaxiei! – nu fi belicos! adăugă el.

— S-ar putea să ai dreptate, murmură Bannerd.

Ulterior, reporterul scrisese într-un mesaj adresat unui prieten: „în nici un caz nu este un individ cerebral. Pare confuz și nu are o direcție precisă în viață. Cu siguranță, este complet incompetent pentru postul lui. Totuși nu-i încăpățânat, acceptă compromisuri pentru evitarea dificultăților și preferă să cedeze, în loc să riște o poziție fermă. În această privință, s-ar putea dovedi util. Al tău, întru Aurelion.”

Expeditor: Adm-Cef 18

Perioada Campbell

Destinatar: BiPrEx

Subiect: Articolele despre rata natalității non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa Adm-Cef 18 AA-LA/mn, nr. 174/977 I. G.

(b) Decretul Imperial 2374, din 243/ 975 I. G.

Anexe:

(1) Articolul lui G. Bannerd de pe Cefeus 18, din 201/977 I. G.

(2) Articolul lui G. Bannerd de pe Cefeus 18, din 203/977 I. G.

1. Sterilitatea non-umanilor de pe Cefeus 18, raportată BiPrEx în referința (a), a devenit subiectul reportajelor din presa galactică. Articolele respective sunt anexate pentru informarea BiPrEx. Deși se bazează pe materiale considerate confidențiale, reporterul respectiv își menține dreptul la exprimarea liberă conform referinței (b).

2. În lumina inevitabilei publicități și a receptării greșite din partea marelui public, se solicită ca BiPrEx să elaboreze un plan corespunzător, menit a rezolva problema sterilității non-umanilor.

L. Antyok, S. vizor, Adm-Cef 18 209/977 I. G.

Expeditor: BiPrEx

Destinatar: Adm-Cef 18

Subiect: Investigarea ratei natalității non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa Adm-Cef 18 AA-LA/mn, din 209/977 i. G.

(b) Adresa Adm-Cef 18 AA-LA/mn, din 174/977 i. G.

1. Se propune investigarea cauzelor și mijloacelor de stopare a fenomenului de scădere a natalității menționat în referințele (a) și (b). Ca atare, se declanșează proiectul „Investigarea ratei natalității non-umanilor de pe Cefeus 18”, care, în lumina importanței cruciale a subiectului,

capătă prioritatea AA.

2. Numărul atribuit proiectului este 2910 și toate cheltuielile aferente vor fi facturate în contul nr. 18/78.

C. Morily, Sef BiPrEx 223/977 I. G.

III.

Dacă în laboratoarele Stației Experimentale a colectivului 10, Zammo nu manifesta îmbufnarea anterioară, asta nu însemna că ar fi fost mai prietenos. Antyok stătea singur în fața ferestrei de observație a principalului laborator.

Respectivul laborator era o curte imensă în care se reproduceau condițiile naturale de pe Cefeus 18, spre disperarea experimentatorilor și mulțumirea subiecților. Pe nisipul încins și prin aerul uscat și bogat în oxigen sclipeau razele arzătoare ale soarelui alb și fierbinte. Sub dogoarea lor, non-umani cărămizii, având constituții vânoase și piei zbârcite, stăteau ghemuiți pe vine, singuri, ori câte doi.

Zammo ieși din laborator și se opri lângă robinet, începând să bea apă cu lăcomie. Într-un târziu, își ridică ochii; sudoarea îi lucea pe buza superioară.

— Vrei să intri?

— Nu, mulțumesc! scutură din cap cu fermitate administratorul. Care-i temperatura?

— Aproape cincizeci de grade la umbră, iar ei se plâng că-i răcoare. Acum este ora de băut. Vrei să-i vezi adăpându-se?

Un jet de apă se înălță din fântâna din centrul curții, iar micuții băștinași se sculară, clătinându-se, și porniră să țopăie spre el, într-un fel de alergare stranie, legănată. Se înghesuiră în jurul jetului. Pe neașteptate, fețele lor se desfigurară în zona centrală, ca urmare a extensiei unor trompe cărnoase, lungi și flexibile, care atinseră apa și se retraseră șiroind.

Continuară să se adape în acest fel vreme de multe

Perioada Campbell

minute. Trupurile li se dilatară și zbârciturile dispărură. Se îndepărtară apoi încet, cu tuburile pentru băut mișcându-se mai departe înainte și înapoi; în cele din urmă, acestea se retraseră, formând un soi de materie trandafirie, pulsatoare, situată deasupra gurii late, lipsite de buze. Rotofeie și sătule, ființele se culcară la umbră, în grupuri.

— Animale! pufni Zammo disprețuitor.

— Cât de des beau? se interesează Antyok.

— De câte ori doresc. Pot rezista și o săptămână fără apă. Noi îi adăpăm zilnic. Depozitează apa sub piele. Mănâncă seara. Sunt vegetarieni, după cum știi.

— Îmi place să mai obțin informațiile și în mod direct, surâse Antyok. Nu pot citi toate rapoartele.

— Mda? Care-s noutățile? Ce mai zic „fetițele” de pe Trântor?

— Din păcate, Biroul nu dorește să se implice. Pentru că împăratul îi privește favorabil pe aurelionişti, umanitarismul e la ordinea zilei. Știi bine, de altfel.

Administratorul făcu o pauză, mușcându-și nesigur buza inferioară, după care continuă:

— Acum a apărut și problema ratei natalității. A fost trecut în custodia Administrației, ai aflat poate... cu prioritate A dublu.

Zammo bolborosi ceva incoerent.

— Poate nu-ți dai seama, urmă Antyok, dar proiectul a devenit prioritar, orice alte proiecte referitoare la Cefeus 18 trecând pe planul al doilea.

Apoi, se întoarse către fereastra de observație și rosti gânditor:

— Crezi că ființele astea ar putea fi nefericite?

— Nefericite?! veni răspunsul ca o explozie.

— Mă rog, se corectă repede Antyok, să zicem neadaptate... înțelegi ce vreau să spun? Este greu să reproduci ambientul unei rase despre care știi atât de

puține lucruri.

— Auzi... tu ai văzut vreodată planeta de pe care le-am adus?

— Am citit rapoartele...

— Rapoarte! pufni disprețuitor Zammo. Eu am *văzut-o*. Poate că ceea ce zărești pe geam ți se pare un deșert, dar pentru nenorociții ăștia este un paradis acvatic. Au toată mâncarea și apa sub nas. Au la dispoziție o lume întreagă, cu vegetație și cursuri de apă, nu un bolovan de siliciu și granit, unde lichenii se cultivau în peșteri și apa trebuia evaporată din ghips. În zece ani, ar fi murit cu toții... iar noi i-am salvat. Nefericiți? Br-r-r, în cazul ăsta n-au nici măcar decența animalelor.

— Da... poate... Eu am însă altă idee.

— O idee? Ce fel de idee?

Zammo se întinse după una din țigările sale.

— Ceva care s-ar putea să-ți fie de folos. De ce nu studiezi ființele astea într-un mod mai creator? Lasă-le să-și întrebuințeze inițiativa. La urma urmelor, posedă o știință foarte evoluată. Rapoartele voastre se referă mereu la ea. Dă-le probleme pe care să le rezolve.

— Ce fel de probleme?

— Păi... păi... Antyok își desfăcu brațele neajutorat. Orice crezi că ar fi util. De pildă, navele spațiale. Bagă-i într-o cabină de comandă și studiază-le reacțiile.

— De ce?

— Pentru că reacțiile minților lor față de unelte și aparate specifice oamenilor te pot învăța multe. În plus, mi se pare că ar reprezenta o recompensă mult mai eficientă decât orice ai încercat până acum. Vei căpăta mai mulți voluntari, dacă ei vor ajunge la concluzia că fac ceva interesant.

— A vorbit psihologul din tine. Mda... Probabil că sună mai atrăgător decât va fi în realitate. O să mă gândesc...

Perioada Campbell

Oricum, cine mi-ar acorda permisiunea de a-i lăsa să zburde în interiorul unor nave spațiale? *Eu* nu am așa ceva la dispoziție și dacă aş încerca să obțin una pe căi oficiale ar dura mai mult decât merită.

Antyok căzu pe gânduri și fruntea i se încreți ușor.

— Nu trebuie să fie *chiar* nave spațiale. Deși... Dacă ai scrie alt raport și ai sugera ideea asta tu însuși – în termeni expliți, pricepi? – poate aş reuși s-o strecor cumva în proiectul meu despre natalitate. Știi bine că o prioritate A dublu îți poate aduce, practic, orice dorești, fără să se pună întrebări.

Interesul lui Zammo părea cu totul aproximativ.

— Mda, poate... Am demarat însă niște teste metabolice fundamentale și s-a făcut cam târziu. O să mă mai gândesc. Există, desigur, niște avantaje.

Expeditor: Adm-Cef 18

Destinatar: BiPrEx

Subiect: Proiect Provincii Exterioare nr. 2910, partea I – Investigarea ratei natalității non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa BiPrEx Ceph-N-CM/car, nr. 115097, din 223/977 I. G.

Anexă:

(1) Raportul col. st. 10, Divizia Fizică & Biochimică, partea XV, din 220/977 I. G.

1. Anexa (1) este alăturată pentru informarea BiPrEx.

2. Atragem atenția asupra Secțiunii V, paragraful 3 al anexei (1), în care se solicită col. șt. 10 atribuirea unei nave spațiale pentru cercetările autorizate de BiPrEx. Adm-Cef 18 consideră că respectivele cercetări pot fi utile pentru desfășurarea proiectului subiect autorizat de referința (a). În lumina priorității AA conferite de BiPrEx proiectului subiect, propunem analiza urgentă a solicitării col. șt. 10.

L. Antyok, S. vizor, Adm-Cef 18 240/977 I. G.

Isaac Asimov

Expeditor: BiPrEx

Destinatar: Adm-Cef 18

Subiect: Proiect Provincii Exterioare nr. 2910, partea I –
Investigarea ratei natalității non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa Adm-Cef 18 AA-LA/mn, din 240/977 I. G.

1. Nava-școală *AN – R – 2055* este pusă la dispoziția Adm-Cef 18, pentru a fi utilizată în cercetările asupra non-umanilor de pe Cefeus 18, conform proiectului subiect și altor proiecte autorizate de BiPrEx, conform cererii din Anexa (1) la referința (a).

2. Se solicită urgentarea lucrului la proiectul subiect prin toate mijloacele posibile.

C. Morily, Sef BiPrEx 251/977 I. G.

IV.

Creatura micuță și cărămizie se simțea probabil mult mai stânjenită. decât o sugera atitudinea ei. Se găsea la o temperatură ce-i făcea pe oamenii din jur să transpire din abundență, deși cămășile le erau complet deschiate. Avea un glăscior subțire și pronunța cuvintele cu atenție:

— Umiditatea mi se pare ridicată, totuși suportabilă la o temperatură atât de joasă.

Antyok zâmbi.

— A fost amabil din partea dumneavoastră să veniți. Plănuisem să vă vizitez, dar în atmosfera de acolo...

— Nu contează. Ați făcut pentru noi mai mult decât am fi fost capabili să realizăm noi înșine vreodată. Mulțumirea o răsplătesc, în mod imperfect, suportând un disconfort minor.

Limbajul folosit părea indirect, ca și cum și-ar fi abordat gândurile pieziș sau ca și cum ar fi reprezentat o impolitețe să procedeze într-o manieră mai deschisă.

Așezat picior peste picior într-un ungher ai odăii, Bannerd se scărpină în cap și spuse:

Perioada Campbell

— Vă deranjează dacă înregistrez convorbirea?

Non-umanul îl privi scurt pe reporter.

— Nu am nici o obiecție de formulat.

—Aceasta nu este o întâlnire pur socială, domnule, continuă Antyok să se scuze. Pentru așa ceva nu v-aș fi supus unui asemenea disconfort. Este vorba de unele întrebări importante, iar dumneavoastră sunteți liderul grupului.

Alienul încuviință din cap.

— Sunt satisfăcut că scopurile anunțate sunt pozitive. Vă rog, continuați!

Administratorul aproape că nu-și găsea locul, căutând să-și transpună gândurile în cuvinte.

— Subiectul, începu el, este delicat și nu l-aș fi adus în discuție dacă n-ar fi fost copleșitoarea importanță a... î-î-î... întrebării. Vorbesc în calitate de purtător de cuvânt al guvernului meu...

— Poporul meu consideră că guvernul vostru este unul bun.

— Da, desigur, este alcătuit din oameni buni. Tocmai de aceea, pe ei îi îngrijorează faptul că poporul dumneavoastră nu se înmulțește.

Antyok făcu o pauză și așteptă, temându-se de o reacție violentă, dar aceasta nu sosisi. Chipul alienului era nemișcat, exceptând o ușoară tremurătură a zonei ce adăpostea tubul pentru băut, acum retras.

— Am ezitat să ne referim la această problemă, continuă administratorul, datorită faptului că ea este extrem de personală. Obiectivul primordial al guvernului meu este neamestecul în treburile interne ale altora - prin urmare, ne-am străduit să investigăm chestiunea în mod discret și fără a vă deranja. Sincer vorbind...

— Ați dat greș? termină fraza pentru el alienul.

— Da. Cel puțin, n-am descoperit o cauză concretă

pentru care n-am putut reproduce cu exactitate mediul de pe planeta voastră – exceptând, desigur, modificările necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de viață. Evident, specialiștii noștri au ajuns la concluzia că ar fi vorba de niște erori de ordin chimic. De aceea vă solicit ajutorul voluntar în această privință. Sunteți mult mai avansați în studiul propriei biochimii. Dacă nu doriți, sau...

— Nu, nu, pot fi de ajutor!

Alienul părea de-a dreptul încântat. Pieile ce atârnavă pe flancurile netede ale craniului său spân se zbâciră, marcând reacția față de o emoție necunoscută.

— Nici unul dintre noi nu și-a închipuit că ar fi o problemă ce v-ar putea afecta. O asemenea atitudine constituie o altă dovadă a bunătății voastre, a grijii pe care ne-o purtați. Considerăm că această planetă este plăcută, un paradis prin comparație cu vechiul cămin. Nu ducem lipsă de nimic. Condițiile în care trăim acum se regăsesc doar în legendele noastre despre Vârsta de Aur.

— Ei bine...

— Există însă un aspect pe care este posibil să nu-l înțelegeți. Nu ne putem aștepta ca inteligențe diferite să gândească similar.

— Mă voi strădui să înțeleg.

Glasul alienului susura melodios, iar tonul său fluid părea și mai pronunțat.

— Pe planeta noastră, noi muream, dar ne luptam. Știința pe care o dezvoltaserăm de-a lungul unei istorii mai lungi ca a voastre pierdea teren, dar nu fusese încă înfrântă. Poate asta se întâmpla fiindcă știința noastră era fundamental biologică, iar nu fizică, precum a voastră. Voi ați descoperit noi forme de energie și ați ajuns la stele. Noi am descoperit noi adevăruri ale psihologiei și psihiatriei și am dezvoltat o societate lipsită de boli și crime. Nu are rost să ne întrebăm care din cele două abordări a fost mai

Perioada Campbell

lăudabilă, dar în privința succesului final nu poate exista umbră de îndoială. Pe planeta noastră muribundă, lipsită de mijloace și surse energetice, știința biologică nu reușea decât să ne ușureze moartea. Cu toate acestea, am luptat. Timp de multe secole, am înaintat târâș-grăpiș spre fundamentele energiei nucleare și, treptat, am zărit scânteia speranței de a putea depăși limitele suprafeței planetare, ajungând la stele. În sistemul nostru, nu existau alte planete care să ne slujească drept trepte intermediare. Până la cea mai apropiată stea erau douăzeci de ani-lumină. Nu credeam că ar putea exista alte sisteme planetare... Toate formele de viață posedă însă ceva care] e îndeamnă în permanență să continue, chiar dacă este zadarnic. În ultimele zile, rămăseserăm doar cinci mii. Numai cinci mii... Iar prima noastră navă era gata. Un prototip... Probabil că ar fi însemnat un eșec. Dispuneam, totuși, de principiile corect formulate ale propulsiei și navigației.

Se lăasă o tăcere prelungă. Ochișorii negri ai alienului părăuă a se pierde în amintiri.

— Apoi am apărut noi, interveni ziaristul, din colțul său.

— Exact. Totul s-a modificat. Am putut solicita energie. Am căpătat o nouă lume, confortabilă, chiar ideală, fără ca măcar s-o fi cerut. Dacă problemele sociale le rezolvaserăm de multă vreme, acelea mai dificile, ale mediului, ne-au fost în mod neașteptat soluționate, la fel de complet.

— Și? insistă Antyok.

— Și... cumva, n-a fost bine. Vreme de secole, strămoșii noștri tinseseră către stele, iar acum se dovedea că stelele aparțineau altora. Noi luptaserăm pentru viață, și aceasta devenise un cadou înmănat de alții. Nu mai există un motiv pentru a continua lupta. Nu am mai putea obține nimic. Întregul univers aparține rasei voastre.

— Planeta aceasta este a voastră, rosti cu blândețe

Antyok.

— În mod indirect. Este un cadou. Nu reprezintă dreptul nostru.

— După părerea mea, l-ați câștigat pe merit.

Alienul îl privi scrutător, apoi rosti cu glas obosit:

— Sunteți bine intenționați, dar mă tem că nu înțelegeți. Exceptând planeta primită cadou, noi nu mai avem unde să mergem. Ne găsim într-o fundătură. Funcția vieții este lupta, iar aceasta ne-a fost luată. Viața nu ne mai poate interesa. În mod deliberat, nu avem urmași. Este modalitatea aleasă de a dispărea din calea voastră.

În vreme ce asculta vorbele oaspetelui său, Antyok deșurubase fluoroglobul de lângă fereastră și începuse să se joace cu el, învărtindu-l pe postamentul său. Suprafața multicoloră reflecta lumina pe când se rotea, iar sfera cu diametrul de un metru plutea grațios în aer.

— Asta este unica soluție? Întrebă el într-un târziu. Sinuciderea?

— Am putea continua, șopti alienul, dar unde în Galaxie ar mai fi loc și pentru noi? Toată vă aparține.

— Dacă ați dori independența, n-ar exista pentru voi un loc mai apropiat decât Norii lui Magellan. Acolo...

— Iar voi nu ne-ați lăsa să plecăm. Știu, însă, că nu ne doriți decât binele.

— Numai binele... totuși, nu vă putem lăsa.

— Este o bunătate greșit aplicată.

— Posibil, dar nu vă puteți modifica opinia? Aveți la dispoziție o planetă...

— Problema depășește sfera explicațiilor complete. Mintea voastră este diferită. Nu ne putem schimba decizia. Cred, domnule administrator, că v-ați gândit la toate astea

Perioada Campbell

mai înainte. Conceptul de fundătură în care ne găsim prinși nu este nou pentru dumneavoastră.

Antyok își ridică privirea, surprins, și opri rotația globului.

— Îmi puteți citi gândurile?

— A fost doar o ipoteză. Cred că una destul de bună.

— Da... dar *puteți* citi gândurile? Vreau să zic, gândurile oamenilor, în general... Este o chestiune interesantă. Savanții afirmă că nu puteți așa ceva, însă uneori mă întreb dacă nu cumva, pur și simplu, nu doriți s-o faceți. M-ați putea lămuri? Poate că vă rețin cam mult...

— Nu... nu... (Micuțul alien se strânse mai mult în mantia sa și, pentru câteva clipe, își afundă fața în pernuța gulerului, încălzită electric.) Vorbiți de citirea gândurilor. Nu este câtuși de puțin cazul, dar nici nu vă pot explica fenomenul.

Antyok murmură un vechi proverb:

— Văzul nu poate fi explicat unui orb din naștere! murmură Antyok un vechi proverb.

— Da, cam așa ceva. Simțul pe care, în mod eronat, dumneavoastră îl numiți „citirea gândurilor” nu se poate aplica în cazul nostru. Nu pentru că n-am fi în stare să receptăm senzațiile cuvenite, ci fiindcă voi nu le transmiteți, iar noi nu vă putem explica felul în care ar trebui s-o faceți.

— Hm-m-m...

— Desigur, există situații în care dumneavoastră manifestați o stare de mare concentrare sau de tensiune emoțională, iar atunci unii dintre noi, care au simțul acesta mai dezvoltat – mai ascuțit, ca să spun așa – detectează ceva în mod vag. Este însă un fenomen nesigur și uneori eu însumi m-am întrebat...

Antyok începu din nou să rotească fluoroglobul. Fața lui rozalie trăda faptul că era adâncit în gânduri, iar ochii îi

rămăseseră fixați asupra alienului. Bannerd își dezmoțî degetele mâinilor și reciti însemnările pe care le făcuse.

Fluoroglobul continua să se rotească și, treptat, alienul se arată tot mai încordat, iar ochii îi erau atrași de sclipirile multicolore de pe suprafața fragilă a obiectului.

— Ce este acesta? întrebă el.

Antyok tresări și trăsăturile i se destinseseră într-un surâs.

—Asta? O jucărioară la modă acum vreo trei ani, ceea ce înseamnă că acum este o vechitură desuetă. Un obiect inutil, dar drăguț. Bannerd, poți comuta ferestrele pe opacitate?

Se auzi pocnetul slab al unui buton și ferestrele se transformară în zone de întuneric, în vreme ce, în mijlocul încăperii, fluoroglobul deveni brusc centrul unei radiații trandafirii, din care păreau că se desprind jeturi difuze. Antyok, o siluetă stacojie, într-o odaie stacojie, îl așează pe masă și-l roți cu o mână din care picurau raze roșii. În timp ce sfera se învârtea, culorile se modificau cu viteză tot mai mare, contopindu-se și despărțindu-se în contraste tot mai puternice.

— Suprafața globului, vorbe Antyok în atmosfera stranie de curcubeu topit, este dintr-un material cu fluorescență variabilă. E aproape lipsit de greutate, extrem de fragil, dar astfel echilibrat giroscopic încât rareori cade, dacă ești cât de cât atent. Un obiect drăguț, nu credeți?

— Extrem de frumos! răsună de undeva glasul alienului.

— Dar învechit. Moda lui a trecut de mult.

— Foarte frumos! repetă alienul.

Bannerd dezopaciză ferestrele și culorile păliră.

—Așa ceva ar plăcea poporului meu, rosti alienul în vreme ce privea fascinat globul.

Perioada Campbell

— Este vremea să plecați! rosti administratorul, sculându-se în picioare. Atmosfera noastră poate induce efecte neplăcute dacă întârziați prea mult. Vă mulțumesc din suflet pentru amabilitate.

— Eu vă mulțumesc din suflet pentru amabilitate.

— Apropo, urmă Antyok, mulți dintre confracții dumneavoastră au acceptat propunerea de a studia navele noastre spațiale. Sper că înțelegeți că am intenționat să vă studiem reacțiile față de tehnologia noastră. Știu că este în conformitate cu eticheta voastră.

— Nu trebuie să vă cereți scuze. Eu însumi dețin acum cunoștințele unui pilot uman. A fost extrem de interesant. Ne-am amintit de propriile noastre eforturi... și de faptul că porniserăm pe un drum corect.

După plecarea alienului, Antyok se așează din nou, încruntându-se.

— Ei bine, făcu el spre Bannerd, sper că n-ai uitat înțelegerea noastră. Discuția nu poate fi publicată.

— Perfect! încuviință ziaristul.

Administratorul învârtea între degete o micuță figurină metalică.

— Tu ce crezi despre povestea asta? întrebă el.

— Îmi pare rău de ei! Cred că-mi dau seama prin ce trec. Ar trebui să-i educăm, pentru a depăși starea asta. Filozofia o poate face.

— Crezi?

— Da.

— Dar nu-i putem lăsa să plece.

— Ah, nu! Nici nu se pune problema! Avem prea multe de învățat de la ei. Starea actuală este una trecătoare. Vor judeca în mod diferit lucrurile, mai cu seamă după ce le vom acorda o independență totală.

— Poate că da. Ce crezi despre fluoroglob? I-a plăcut. Ar fi un gest amabil să comandăm câteva mii. Se știe că nu

sunt deloc scumpe.

— Pare o idee bună! Încuviință Bannerd.

— Totuși, Biroul nu va accepta. Îi cunosc foarte bine.

Ziaristul miji ochii.

— S-ar putea să fie exact ceea ce le trebuie. EP au nevoie de obiective noi, care să le stârnească interesul.

— Serios? Ei bine, am *putea* face ceva. Aș putea include în raportul meu un extras din înregistrarea pe care ai făcut-o, insistând asupra globurilor. La urma urmelor, tu ești membru al Filozofiei și ai relații printre oamenii importanți, al căror cuvânt atârnă mai mult decât al meu în fața Biroului. Înțelegi...?

— Mda, făcu Bannerd. Mda...

Expeditor: Adm-Cef 18

Destinatar: BiPrEx

Subiect: Proiectul PrEx 2910, partea II: Investigarea ratei natalității non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa BiPrEx Cep-N-CM/car, 115097, din 223/977 I. G.

Anexă:

(1) Înregistrarea conversației dintre L. Antyok din Adm-Cef 18 și Ni-San, Mare Judecător al non-umanilor de pe Cefeus 18.

1. Anexa (1) este prevăzută pentru informarea BiPrEx.

2. Investigarea proiectului subiect, demarat în urma autorizării prin referința (a), continuă în direcțiile noi indicate în Anexa (1). BiPrEx este asigurat că vor fi întrebuințate toate mijloacele pentru combaterea atitudinii psihologice care actualmente domină non-umanii.

3. Este interesant de remarcat că Marele Judecător al non-umanilor de pe Cefeus 18 și-a manifestat interesul față de fluorogloburi. S-a inițiat o cercetare preliminară referitoare la acest aspect al psihologiei non-umanilor.

Perioada Campbell

L. Antyok, S. vizor, Adm-Cef 18 272/977 I. G.

Expeditor: BiPrEx

Destinatar: Adm-Cef 18

Subiect: Proiectul PrEx 2910: Investigarea ratei natalității non-umanilor de pe Cefeus 18

Referințe:

(a) Adresa Adm-Cef 18 AA-LA/mn, din 272/977 I. G.

1. Referitor la Anexa (1) a referinței (a), Ministerul Comerțului a alocat cinci mii de fluorogloburi pentru expediere spre Cefeus 18.

2. Se insistă ca Adm-Cef 18 să utilizeze toate metodele pentru reducerea nemulțumirii non-umanilor, respectând în același timp conținutul proclamațiilor imperiale.

C. Morily, Sef BiPrEx 283/977 I. G.

V.

Cina luase sfârșit, se adusese coniacul și țigările fuseseră aprinse. Grupurile se alcătuiseră deja, iar căpitanul flotei comerciale se găsea în centrul celui mai mare. Uniforma sa albă, sclipitoare, îi fascina pe ascultători.

— Drumul n-a însemnat mare lucru, povestea acesta, de-a dreptul încântat. Pe vremuri, am avut sub comandă și trei sute de nave. Totuși, încărcătura a fost neobișnuită. Pe Galaxie! – ce doriți să faceți cu cinci mii de fluorogloburi în pustiul ăsta?

Antyok râse amabil și ridică din umeri.

— Sunt pentru non-umani. Sper că n-a fost un transport cu probleme.

— Nu, nimic dificil, dar marfa era voluminoasă. Fiind niște obiecte fragile, nu puteam transporta mai mult de douăzeci pe o navă, ținând seama de prevederile guvernamentale privind ambalarea și măsurile de siguranță. La urma urmelor, guvernul plătește!

Zammo rânji sumbru.

— Este prima dumitale experiență în materie de metode

guvernamentale, căpitane?

— Pe Galaxie, nici vorbă! explodează acesta. Evident, caut să le evit, dar uneori n-ai cum scăpa. Adevărul este că sunt de-a dreptul îngrozitoare. Regulamentele... Hârțogăraia... Pur și simplu, îți îngheață sângele în vene. Este o tumoare, o excrescență canceroasă a Galaxiei. Dacă ar fi după mine, aş anula toate porcăriile astea.

— Nu-i adevărat, căpitane! interveni Antyok. Nu înțelegi situația.

— N-o înțeleg? Ei bine, întrucât dumneata ești unul dintre birocrați - și surâse, rostind cuvântul - poate că mi-o poți explica, domnule administrator.

— Păi, începu Antyok, oarecum nesigur, guvernarea reprezintă o chestiune serioasă și complicată. În Imperiu, există mii de planete și miliarde de oameni cu probleme. Consider că posibilitățile umane ar fi depășite dacă s-ar încerca o guvernare fără o organizare extrem de riguroasă. Cred că, la ora actuală, numai în Serviciul Administrativ Imperial lucrează patru sute de milioane de oameni și, pentru a le coordona și conjuga eforturile, *trebuie* să deții ceea ce dumneata dumești regulamente și hârțogăraie. Fiecare părticică, deși pare lipsită de sens, deși este iritantă, are utilitatea ei. Fiecare hârtiuță este un fir ce unește eforturile a patru sute de milioane de oameni. Dacă ai renunța la Serviciul Administrativ, ai renunța la Imperiu și, o dată cu el, la pacea interstelară, la ordine și civilizație.

— Haideți..., începu căpitanul.

— Nu, nu, vorbesc cât se poate de serios! Regulile și sistemul cadrului administrativ trebuie să fie îndeajuns de cuprinzătoare și rigide, astfel ca în cazul existenței unor funcționari incompetenți - puteți râde, dar incompetența poate fi întâlnită și printre savanți, ziariști, ba chiar și printre căpitani - așadar, în cazul existenței unor funcționari incompetenți, urmările eventualelor accidente

Perioada Campbell

să fie reduse la minim. În felul acesta, în cazul cel mai rău, sistemul poate continua să funcționeze de la sine.

— Mda! mormăi posac căpitanul. Și ce se va întâmpla cu un administrator capabil? Va fi prins în aceeași plasă rigidă și va fi târât în mediocritate.

— Cătuși de puțin, replică Antyok. Un individ capabil își poate desfășura activitatea într-un cadru restrictiv, obținând ceea ce-și dorește.

— Cum? se interesă Bannerd.

— Păi... păi... Brusc, Antyok începuse să se simtă stingherit. O metodă ar fi să obțină un proiect de prioritate A sau, dacă e posibil, A dublu.

Căpitanul își dădu capul pe spate, gata să hohotească, dar nu apucă să-și ducă intenția la bun sfârșit, deoarece ușa salonului se deschise brusc și înăuntru năvăliră mai mulți bărbați alarmați. La început, strigătele lor erau lipsite de sens, apoi se auzi limpede:

— Domnule căpitan, navele au decolat. Le-au furat non-umanii.

— Ce? Toate?

— Toate, domnule...

Peste patru ore, cei patru bărbați se regăsiră în cabinetul lui Antyok.

— N-au făcut nici o greșală! rosti tăios administratorul. N-au lăsat nici o navă, nici chiar pe cea de antrenament! Și în tot sectorul nostru nu există nici o navă guvernamentală disponibilă. Până vom declanșa urmărirea, ei vor fi ieșit din Galaxie, aflându-se la jumătatea drumului spre Norii lui Magellan. Căpitane, responsabilitatea dumitale era să menții o pază corespunzătoare!

— De-abia venisem dintr-o călătorie spațială de durată!

se bâlbâi acesta. Cine s-ar fi așteptat...

— Stai puțin, căpitane! îl întrerupse Zammo. Încep să pricep... Antyok, rosti el cu glas aspru, tu ai organizat totul!

— Eu?

Vocea administratorului era ciudat de seacă, aproape indiferentă.

—În seara asta, ne-ai spus că un individ inteligent ar căuta să obțină un proiect de prioritate A pentru a-și pune în aplicare planurile. Tu te-ai luptat pentru un asemenea proiect, pentru a-i ajuta pe non-umani să fugă.

— Am făcut eu așa ceva? Scuză-mă, dar cum aş fi putut? Problema ratei natalității a fost ridicată chiar de tine într-un raport personal. Și, dacă nu mă înșel, articolele incisive ale lui Bannerd au speriat Biroul și l-au determinat să acorde prioritatea dublu A. Eu n-am avut nici cel mai mic amestec.

— *Tu* ai sugerat să mă refer la rata natalității, explodă Zammo.

— Ții minte asta?

— Apropo, interveni pe neașteptate Bannerd, tot tu mi-ai sugerat să menționez în articole rata natalității!

Cei trei îl încolțiseră acum, amenințători. Antyok se lăsă pe spate în scaun și replică destins:

— Nu știu ce vreți să spuneți prin „sugestii”. Dacă doriți să mă acuzați, vă rog să vă folosiți de dovezi - mărturii legale. Legile Imperiului acceptă materiale scrise, filmate sau înregistrate, alături de declarații ale unor martori. Toate scrisorile mele în calitate de administrator se află aici, în dosarele Biroului, și în alte locuri. N-am solicitat niciodată un proiect de prioritate A. Biroul mi-a încredințat sarcina respectivă, iar responsabili pentru asta sunt Zammo și Bannerd. Firește, în conformitate cu dovezile scrise.

Glasul fiziologului devenise un mârâit aproape nearticulat.

Perioada Campbell

— M-ai păcălit, îndemnându-mă să le învăț pe creaturile alea cum să piloteze o navă spațială!

— A fost sugestia *ta*. Am în dosar raportul în care propuneai studierea reacțiilor lor față de echipamentele umane. Același raport îl are și Biroul. Mărturiile – mărturiile *legale* – sunt clare. Eu n-am avut nici o contribuție...

— Nici în privința globurilor? se răsti Bannerd.

— Ai făcut-o premeditat! răcni căpitanul. Cinci mii de globuri! Știai că vor fi necesare sute de nave.

— Eu n-am cerut nici un glob, răspunse calm Antyok. A fost ideea Biroului, deși bănuiesc că au dat o mână de ajutor și amicii Filozofi ai lui Bannerd.

Ziaristul fu cât pe ce să se înece.

— L-ai întrebat pe alienul ăla dacă poate citi gândurile! Așa i-ai transmis să-și manifeste interes față de globuri!

— Haide, haide! Tu singur ai transcris discuția de pe bandă și copia ei se găsește de asemenea în dosar. Nu poți susține așa ceva. – Apoi, afișând un aer preocupat se sculă de pe scaun: Scuzați-mă, vă rog, trebuie să pregătesc raportul pentru Birou...

Când ajunse lângă ușă, se întoarse.

— Într-un fel, problema non-umanilor s-a rezolvat, deși numai în folosul lor. Acum, se vor înmulți și vor avea o lume pe care și-au câștigat-o singuri. Asta doreau. Și încă ceva... Nu încercați să mă acuzați de prostiile acelea. Lucrez de douăzeci și șapte de ani în Administrație și vă asigur că rapoartele mele dovedesc că am fost extrem de corect în tot ceea ce am făcut. Căpitane, poate reluăm altă dată discuția noastră de la cină, ca să-ți explic în ce fel un administrator capabil poate evita regulamentele, obținând totuși ceea ce dorește.

Părea de necrezut că un astfel de chip, rotofei și neted precum cel al unui copilaș, putea surâde atât de sardonice.

Expeditor: BiPrEx

Isaac Asimov

Destinatar: Loodun Antyok, Administrator Public Șef, A-8

Subiect: Schimbarea funcției administrative

Referințe:

(a) Decizia Trib. ServAdm. Nr 22874-Q, din 1/978 I. G.

1. În lumina opiniei favorabile transmise prin referința (a), prin prezenta sunteți absolvit de toate responsabilitățile privind plecarea non-umanilor de pe Cefeus 18. Sunteți rugat să fiți pregătit pentru următoarea însărcinare.

R. Horpritt, Șef ServAdm, 15/978 I. G.

19. NICI O LEGĂTURĂ

Astounding Science Fiction, iunie 1948

Raph era un american tipic pentru epoca sa și, în același timp, remarcabil de urât, după criteriile americane ale vremurilor noastre. Structura osoasă a maxilarelor sale era impresionantă și musculatura pe potrivă. Nasul îi era coroiat și lătareț, iar ochii negri – mici și depărtați, din cauza amintitului nas. Avea gâtul gros, corpul masiv, degetele spatulate, cu unghii puternic curbate.

Dacă ar fi stat perfect vertical, pe picioarele groase, cu tălpi late, ar fi depășit doi metri și treizeci. Indiferent dacă stătea în picioare sau așezat, greutatea lui se apropia de un sfert de tonă.

Cu toate acestea, fruntea i se înălța într-o curbură nestânjenită, iar capacitatea cerebrală nu-i era limitată. Enorma lui mână ținea cu delicatețe stiloul, iar mintea îi zumzăia confortabil când se apleca deasupra biroului.

De fapt, soția lui și majoritatea concetățenilor îl considerau un tip arătos.

Ceea ce demonstrează alchimia unui transfer de durată pe axa temporală.

Raph Junior constituia o ediție redusă a americanului nostru tipic. Era adolescent și încă nu-și pierduse straiul hirsut al copilăriei. Acesta se întindea sub forma unei blănțițe întunecate și cârlionțate peste piept și spinare, dar se rărise deja și, în mai puțin de un an, Junior avea să îmbrace pentru întâia oară cămașa adultă ce urma să

acopere pielea mândru dezvelită a bărbatului.

Deocamdată, însă, purta numai pantaloni bufanți și-și scărpină gânditor un punct favorit situat imediat deasupra diafragmei. Era curios și în același timp puțin plictisit. Îi plăcea să-și însoțească tatăl la muzeu, când acolo se aflau oameni, dar azi, fiind Ziua-închisă, coridoarele pustii răsunau deprimant.

În plus, cunoștea tot ce se afla acolo – în majoritate, oase și pietre.

— Ce-i asta? Întrebă el.

— Ce anume?

Raph ridică fruntea și privi peste umăr, apoi surâse încântat.

— Ah, asta-i ceva nou. O reconstrucție a Primatului Primordial. Mi-a fost trimis de Grupul Râul-nordic. Un exponat frumos, nu?

Reveni la munca sa, străbătut pentru moment de un fior de plăcere. Primatul Primordial nu avea să fie expus cel puțin o săptămână... trebuia să-i pregătească un loc onorabil, într-un ambient corespunzător. Deocamdată, se afla în biroul lui și constituia principala sa mândrie.

Junior examinează „exponatul frumos” cu alte impresii decât tatăl său. Vedea o creatură jalnic de slăbănoagă, pitică, cu brațe și picioare subțiri, acoperită de blană și având un chip urât, cu trăsături mici și ochi mari, bulbucați.

— Dar ce este, tată?

Raph se foi iritat.

— O ființă despre care credem că a trăit în urmă cu multe milioane de ani. Așa bănuim că ar fi arătat.

— De ce? insistă băiatul.

Raph cedă. Se părea că trebuia să explice în detaliu subiectul.

— Ei bine, în primul rând, îi putem reproduce mușchii pornind de la forma oaselor, de la locurile unde se inserau

Perioada Campbell

tendoanele și zonele unde ar fi ajuns anumiți nervi. Dinții ne pot spune ce fel de sistem digestiv avea, iar oasele tălpilor ne precizează poziția adoptată. În rest, ne orientăm după principiul Analogiei, adică după aspectul exterior al creaturilor cu același tip de schelet din ziua de azi. Din acest motiv are blană roșcată. Majoritatea Primatelor actuale – niște creaturi mici, insignifiante, practic pe cale de dispariție – au blană roșcată, bățături pe șezut...

Junior dădu ocol reproducerii și verifică detaliul respectiv.

— ... nasuri lungi, cărnose și urechi scurte, încrețite. Dieta lor nu este specializată, de aceea au dentiție universală, și sunt nocturne – vezi ochii mari. Nimic mai simplu. Acum ești satisfăcut, tinere?

După câteva clipe de gândire intensă, Junior oferi o replică dezarmantă:

— Mie mi se pare că seamănă cu un ikah mai mare... Nimic altceva decât un ikah bătrân și urât.

Raph îl privi nedumerit. Îi scăpase ceva.

— Un ikah? repetă el. Ce este un Ikah? O creatură Imaginară despre care ai citit?

— Imaginară?! Auzi, tati, tu nu mergi chiar *niciodată* la Martor?

Întrebarea era una destul de stânjenitoare, întrucât „tati” nu trecea pe acolo, cel puțin după ce ajunsese la maturitate. Desigur, în copilăria sa, Martorul, custodele ficțiunilor vorbite, scrise și înregistrate, reprezentase o atracție deosebită. Între timp, însă, Raph crescuse...

— Au apărut noi istorii despre ikah? Întrebă el, simulând indiferența. Nu le mai țin minte din tinerețe.

— N-ai priceput, tati!

S-ar fi putut spune că Junior ajunsese în pragul exasperării, dar era prea prudent ca s-o exprime.

— Ikahii sunt adevărați, explică el, străduindu-se să nu

se arate jignit. Ei vin de pe Lumea Cealaltă. Despre *asta* n-ai auzit? Am învățat despre ea la școală și în Grupul Diverse. Pe tărâmul lor, stau cu capul în jos, atâta doar că ei n-o știu, și seamănă cu Moș Primat ăsta.

Raph se strădui să nu se piardă cu firea. Simțea că nu era firesc să-și întrebe băiatul, nici măcar adolescent, despre date arheologice, și, de aceea șovăi câteva clipe. La urma urmelor, auzise *câte ceva*. Se vorbea despre continente întinse care ar fi existat pe cealaltă emisferă a Pământului. Dacă ținea bine minte, se pomenea și despre forme de viață. Totul era însă neclar – poate că nu întotdeauna era foarte înțelept să te limitezi la propria sferă de interes.

— Există ikahi în Grupurile de aici? întrebă el.

Junior încuviință repede din cap, apoi adăugă:

— Martorul spune că ei gândesc la fel ca noi. Au mașini care merg prin văzduh. Așa au ajuns aici.

— Junior! făcu Raph cu severitate.

— Nu mint! strigă băiatul. Întreabă Martorul și vezi ce spune *ei*.

Încetșor, Raph își strânse hârtiile. Era Ziua-închisă, dar, fără îndoială, îl putea găsi pe Martor acasă.

Martorul era unul dintre membrii cei mai vârstnici ai Grupului Gurrow Râul-roșu – în prezent, existau puțini oameni care să-și amintească de vremea când altcineva ocupase respectiva funcție. El ajunsese acolo prin consens general și făcea o treabă foarte bună; era Martor din același motiv pentru care Raph era custodele muzeului. Îi plăcea să fie, dorea să fie și nu putea concepe o altfel de viață.

Tiparul social al unui Grup Gurrow este dificil de priceput dacă nu te-ai născut acolo, deși există o libertate

Perioada Campbell

generală care aproape contrazice termenul „tipar”. Individul gurrow face munca pentru care simte că are înclinații, iar corvezile rămase, care trebuie îndeplinite, se realizează fie în comun, fie de toți indivizii, pe rând, conform unei ordini determinate în colectiv. Pare un sistem prea simplu pentru a funcționa, dar tradițiile acumulate în cei cinci mii de ani de când se stabilise primul Grup Gurrow complicasera sistemul, îi conferiseră flexibilitate... și eficacitate.

După cum Raph anticipase, Martorul era acasă și, în mod inevitabil, urmă stânjeneala reînnoirii unei relații vechi și pe nedrept neglijate. Desigur, Raph se folosise de biblioteca de referință a Martorului, dar întotdeauna în mod indirect; cu toate acestea, și el fusese cândva copil, un învățăcel ghemuindu-se la picioarele înțelepciunii, însă lăsase ca prietenia lor să se destrame.

Încăperea în care intrase acum era mai mult sau mai puțin ticsită cu diverse suporturi materiale de înregistrări, dintre care hârtiile tipărite aveau ponderea cea mai redusă. Martorul amestecă tradiționalele formule de salut cu scuzele.

— Au sosit livrări de la celelalte Grupuri, explică el. Trebuie catalogate și parcă nu mai am atât de mult timp ca altădată. – Își aprinse o pipă și pufăi vârtos. – Cred că va trebui să-mi găsesc un ajutor permanent. Ce zici de fiul tău? Se învârte pe aici așa cum făceai tu acum douăzeci de ani.

— Mai ții minte vremurile acelea?

— Cred că mai bine decât tine. Ce zici, i-ar plăcea băiatului?

— Vorbește cu el. E posibil să-i surâdă ideea. Eu nu pot afirma cu toată sinceritatea că e fascinat de arheologie. – Raph ridică un obiect la întâmplare și studie eticheta de identificare: Hm-m-m, de la Grupul Valea-Joquin. Destul de

departe de noi.

— Departe, încuviință Martorul. Bineînțeles, le-am expediat și eu lucruri de-ale noastre. Realizările Grupului nostru sunt extrem de apreciate pe tot continentul, adăugă el cu o mândrie posesivă. De fapt – întinse coada pipei spre interlocutorul său – am trimis chiar și lucrarea ta despre primatele dispărute. Am expediat două mii de exemplare și tot mai primesc cereri. Nu-i rău deloc pentru arheologie.

— Ei bine, tot pentru ceva legat de arheologie am venit aici... dar și pentru a mă lămurii în privința unui lucru de care mi-a pomenit fiul meu... spune că l-a auzit de la tine.

Raph făcu o scurtă pauză, șovăind puțin, apoi începu:

— Se pare că i-ai vorbit despre niște creaturi numite ikahi, de la antipozi. Aș dori să aflu informațiile pe care le cunoști.

Martorul îl privi cu atenție.

— El bine, îți pot spune ceea ce-mi amintesc, sau am putea merge în Bibliotecă, pentru a căuta referințele.

— Nu te mai deranja să deschizi Biblioteca pentru mine. Este Ziua-închisă. Spune-mi doar câteva noțiuni generale și referințele le voi căuta eu altă dată.

Martorul mușcă din coada pipei, își rezemă spătarul scaunului de perete și privi în gol, gânditor.

— Bine, rosti el în cele din urmă. Cred că totul a început cu descoperirea continentelor de pe cealaltă parte a planetei. Asta s-a petrecut acum cinci ani. Știi?

— Doar faptul în sine. La fel ca toată lumea, știu că există acele continente. Îmi amintesc că, odată, m-am gândit că ar putea reprezenta un domeniu nou și interesant pentru arheologie, dar n-am mers mai departe.

— Aha, atunci am destule să-ți spun. Noile continente n-au fost descoperite de noi în mod direct. Acum cinci ani, un echipaj de ființe non-gurrow a sosit la Grupul Portul-estic într-o mașină zburătoare construită pe principii științifice,

Perioada Campbell

pe care le-am aflat ulterior, bazate în esență pe forța portantă a aerului. Vorbeau o limbă necunoscută, erau în mod evident inteligenți și se autodenumeau ikahi. Cei din Grupul Portul-estic le-au învățat graiul, care era destul de simplu, deși abundă în sunete imposibil de pronunțat. Dacă te interesează, dețin o gramatică a lui...

Raph îi făcu semn să continue.

— Gurrowii de acolo, cu ajutorul celor din Grupul Muntele-de-fier, care știi că sunt specialiști în construcții din oțel, au construit duplicate ale vehiculului zburător. După aceea, s-a întreprins o călătorie peste ocean... Există câteva zeci de volume, despre mașinăria zburătoare, despre o nouă știință numită aerodinamică, despre descoperiri geografice, ba chiar și despre un nou sistem filozofic bazat pe pluralismul inteligențelor. Toate au fost produse de Grupurile Portul-estic și Muntele-de-fier. Lucrări remarcabile, ținând cont de faptul că au fost numai în cinci ani, și disponibile aici.

— Dar ikahii... ei se mai găsesc la Grupul Portul-estic?

— Hm-m-m, sunt aproape sigur că da. Au refuzat să se întoarcă pe continentul lor. Afirmă că sunt „refugiați politici”.

— Politi... *cum*?

— Un termen din graiul lor, lipsit de echivalent.

— Dar de ce tocmai refugiați *politici*? De ce nu refugiați geologici, sau simfonici? Cred că o traducere trebuie să aibă sens.

— N-ai decât să consulți cărțile, ridică Martorul din umeri. Ei afirmă că n-ar fi delincvenți. Mai multe nu știu.

— În sfârșit... Dar cum arată? Ai fotografii?

— În Bibliotecă.

— Ai citit lucrarea mea „Principiile arheologiei”?

— Am răsfoit-o.

— Îți amintești desenele Primatului Primordial?

Isaac Asimov

- Mă tem că nu.
- Atunci, haide totuși până la Bibliotecă!
- Sigur că da, icni Martorul și se sculă de pe scaun.

Administratorul Grupului Râul-roșu ocupa o poziție care, în esență, nu diferea de cea a custodelui Muzeului, a Martorului, sau de oricare altă funcție deținută de un voluntar. A bănui o diferență înseamnă a presupune o societate în care capacitățile de conducător sunt rare.

Într-un Grup Gurrow, unde „slujba” este definită drept o muncă regulată de ale cărei rezultate beneficiază și alte persoane, slujbele sunt împărțite în două categorii: Voluntare și Non-voluntare, sau Comune. Toate cele din prima categorie sunt egale. Dacă unui gurrow îi place să sape șanțuri utile, înclinația lui este respectată, iar munca onorată. Dacă nimănui nu-i place să sape șanțuri, și totuși se consideră că acestea sunt absolut necesare, munca respectivă devine o Slujbă Comună, făcută de toți prin rotație – o sarcină neplăcută, dar inevitabilă.

În conformitate cu aceste reguli, Administratorul locuia într-o casă ce nu era câtuși de puțin mai mare sau mai luxoasă decât altele, nu prezida nici un consiliu, nu avea alt titlu decât pe cel al slujbei sale și nu era invidiat, detestat sau adorat. Îi plăcea să intermedieze schimburile comerciale inter-Grupuri, să aibă grijă de finanțele comune ale Grupului și să judece rarele dezacorduri ivite. Evident, el nu primea rații suplimentare de hrană sau surplusuri energetice, pentru că făcea ceea ce îi plăcea.

Ca atare, Raph venise la el nu pentru a obține acordul lui, ci pentru a-și lăsa treburile în ordine. Ziua-închisă încă nu luase sfârșit. Administratorul stătea confortabil în fotoliul-de-după-prânz, cu un trabuc-de-după-prânz în gură

Perioada Campbell

și o carte-de-după-prânz în mână. Deși șase copii și o nevestă conferă o atmosferă generală de eternitate, până și ei aveau un aer-de-după-prânz.

Intrând, Raph fu salutat din mai multe părți simultan, ceea ce-l făcu să-și ducă mâinile la urechi – dacă odraslele Administratorului aveau și ele o slujbă, aceasta era producerea de hărmălaie. În mod vădit, constituia activitatea pe care o îndrăgeau cel mai mult și în mod clar ceilalți beneficiau de rezultatele muncii lor, întrucât lăsau impresia că dispuneau de timpane impenetrabile.

După ce administratorul își alungă plozii, Raph acceptă un trabuc.

— Intenționez să părăsesc Grupul pentru o vreme, Lahr, încep eu. Este în interesul slujbei mele.

— Nu ne bucurăm că pleci, Raph. Sper că nu va dura mult.

— La fel sper și eu. Ce avem în Unitățile Comune?

— Oh, sunt sigur că îndeajuns pentru scopurile tale. Unde dorești să te duci?

— La Grupul Portul-estic.

Administratorul încuviință din cap și exhală un nor de fum.

— Din nefericire, Portul-estic are un surplus în favoarea lui, consemnat în registrele noastre – pot verifica, dacă dorești. Totuși, Unitățile Comune de Schimb existente pot asigura transportul și cheltuielile aferente.

— În acest caz, este bine... Ar mai trebui să știu când îmi vine rândul la Slujbele Comune.

— H-m-m... Pentru asta, trebuie să iau graficul. Scuză-mă.

Administratorul se sculă și ieși din odaie, pășind apăsător cu greutatea lui impresionantă. Raph îl împunse cu vârful degetului pe cel mai mic dintre copii, care se rostogolise până la el, mârâind și prefăcându-se că intenționa să-l

atace cu dințișorii strălucitori – un ghemotoc de blană deasă și neagră, cu botișorul prelung, copilăresc, ce nu se turtise deocamdată, îndepărtându-se de tiparul strămoșilor de acum o jumătate de milion de ani.

Administratorul reveni cu un registru mare și cu o pereche de ochelari. Deschise registrul, răsfoi paginile, apoi, cu maximă atenție, își coborî un deget în josul coloanelor.

— Ar fi doar problema apei, rosti el. Săptămâna viitoare vei face parte din echipa de întreținere. Nimic altceva pentru următoarele două luni.

— Până atunci, mă voi întoarce. Există posibilitatea să fiu înlocuit?

— Hm-m-m... O să pun pe cineva. Eventual, o să-l trimit pe băiatul meu cel mare. Se apropie de vârsta slujbei și nu-i rău să vadă despre ce-i vorba. Poate c-o să-i placă lucrul la dig.

— Da? Anunță-mă, dacă-i place. În cazul ăsta, m-ar putea înlocui în mod regulat.

— Nu te bizui pe așa ceva, Raph! surâse blajin Administratorul. Dacă va reuși să găsească o metodă de a face somnul util pentru cei din jur, atunci asta îi va fi slujba. Apropo, de ce pleci la Portul-estic?

— Poate c-o să râzi, dar abia acum am aflat de existența ikahilor.

— Ikahi? Da, am auzit. – Administratorul ridică un deget: Ființele de peste ocean! Așa-i?

— Exact, dar asta nu-i tot. Vin de la Bibliotecă, unde am văzut reproduceri tridimensionale. Închipuie-ți, Lahr, și ei sunt *Primate Primordiale*, sau foarte apropiați de ele. Oricum, sunt primare, primare *inteligente*. Au ochi mici, nas lătăreț și maxilare cu totul diferite... dar ne sunt un fel de veri de gradul al doilea. *Trebuie* să-i văd!

Administratorul ridică din umeri. El personal nu simțea

Perioada Campbell

nici un interes față de problema cu pricina.

— De ce? Iartă-mi ignoranța, Raph, dar chiar este important să-i vezi?

— Dacă este important? - Raph părea stupefiat de întrebare. - Nu știi ce s-a întâmplat în ultimii ani? Nu mi-ai citit cartea de arheologie?

— Nu, și n-aș citi-o nici dacă lectura ei m-ar ajuta să scap de efectuarea unei ture la Colectarea Gunoiiului.

— Ceea ce dovedește că ești mai potrivit pentru Colectarea Gunoiiului decât pentru arheologie... Dar nu contează! De aproape zece ani, mă lupt de unul singur, căutând să-mi impun teoria conform căreia Primatul Primordial a fost o creatură inteligentă, cu o civilizație dezvoltată. Deocamdată, nu am de partea mea decât o necesitate logică, adică ultimul lucru ce va fi acceptat de majoritatea arheologilor. Ei doresc ceva concret: urmele unui Grup, sau artefacte, structuri, cărți... ai înțeles? Eu nu le pot oferi decât un schelet cu un craniu uriaș. Lahr, tu ce crezi, stelele de pe cer vor mai exista peste zece milioane de ani? Metalul piere. Hârtia piere. Pelicula piere. Doar piatra dăinuie. Și osul care se pietrifică. Tocmai asta am eu. Un craniu cu o cavitate mare pentru creier. Am și pietre, cuțite cioplite din piatră, așchii de silex.

— Deci artefacte, observă Administratorul.

— Sunt denumite eolite, „pietrele din zori”. Nu sunt acceptate ca probe. Ceilalți le consideră produse naturale, create în mod întâmplător de eroziune-idioții!

Arheologul făcu o scurtă pauză, după care, rânji cu ferocitatea tipică savantului:

— Dar dacă ikahii sunt primate inteligente, teoria mea este ca și dovedită.

Raph mai călătorise, dar niciodată nu mersese spre răsărit; de aceea, rămase impresionat de declinul agriculturii pe care-l constată de-a lungul traseului parcurs. La începutul istoriei lor, Grupurile fuseseră complet nespecializate. Fiecare se descurcase pe cont propriu, iar comerțul reprezentase mai degrabă un gest de prietenie decât o chestiune de necesitate.

Același lucru continua să fie valabil pentru majoritatea Grupurilor. Propriul său Grup, Râul-roșu, reprezenta un exemplu concludent în acest sens. Fiind situat la opt sute de kilometri de țărm, într-o regiune mănoasă, agricultura rămânea principala îndeletnicire. Râul oferea pește din belșug, iar industria prelucrării laptelui se dezvoltase din plin. De fapt, exportul de alimente determinase starea înfloritoare a Unităților Comune.

Către est, însă, Grupurile prin care trecea păreau tot mai puțin interesate de sol, acordând mai multă atenție fabricilor fumegătoare.

În Grupul Portul-estic, Raph găsi un centru comercial a cărui prosperitate depindea în primul rând de corăbii. Era un Grup mai populat decât de obicei; pe alocuri, distanța dintre case nu atingea nici o sută de metri.

Raph simți un fior neplăcut la ideea de a trăi atât de aproape de alți indivizi. Docurile se prezentau și mai rău, cu gurrowi angajați în Slujbe Comune de proporții, încărcând și descărcând mărfuri.

Administratorul Portului-estic era un tânăr relativ lipsit de experiență, copleșit de satisfacțiile muncii sale și mai mult decât fericit deoarece avea ocazia să întâlnească un străin distins.

Lui Raph i se oferă un prânz excelent, pe durata căruia fu tratat cu explicații amănunțite privind proveniența fiecărui aliment. Pentru urechile sale de provincial, carnea din Grupul Preerie, cartofii din Pădurea-nord-estică, cafeaua

Perioada Campbell

din Istm, vinul din Pacific și fructele din Lacurile-centrale constituiau ceva straniu și minunat.

Când ajunseră la trabucuri – provenind din Grupul Insulele-sudice – Raph aduse vorba despre subiectul ikahilor. Administratorul Portului-estic deveni grav și puțin stânjenit.

— Persoana cu care trebuie să discuți este Lernin. Va fi bucuros să te ajute în măsura în care poate. Spui că știi câte ceva despre ikahi?

— Am spus că așa *dori* să știu câte ceva. Mi se pare că ei seamănă cu o specie dispărută de animale pe care o cunosc.

— Deci, *acesta* este domeniul tău de interes. Am înțeles.

— Ai putea, cumva, să-mi oferi câteva detalii referitoare la sosirea lor? sugerează Raph politicos.

— Pe atunci, nu eram Administrator, așa că-mi lipsesc informațiile directe, însă documentele sunt clare. Ikahii au sosit în vehiculul lor zburător... ai auzit de aceste mașinării?

— Da, da.

— Așa, deci... Ei bine, se pare că erau... refugiați.

— Așa auzisem și eu. Cu toate acestea, ei pretindeau că nu sunt delincvenți. Este adevărat?

— Da. Straniu, nu-i așa? Au recunoscut că au fost condamnați – asta s-a întâmplat în urma multor întrebări meșteșugite, după ce le-am învățat graiul – dar au negat că ar fi făcut vreun rău. Se pare că nu împărtășiseră opiniile politice ale Administratorului lor.

Raph dădu din cap cu înțeles.

— Aha, și au refuzat să se supună hotărârii comune. Așa-i?

— Chiar mai confuz. Au insistat asupra faptului că n-a fost o decizie comună, susținând că Administratorul hotăra singur politica.

Isaac Asimov

— Și n-a fost înlocuit?

— Se pare că aceia care gândesc așa sunt considerați criminali... aidoma celor care s-au refugiat aici.

După o pauză prelungă, Raph întrebă, fără a-și ascunde neîncrederea:

— Ți se pare logic?

— Nu, dar mă mulțumesc să-ți reproduc afirmațiile lor. Bineînțeles, graiul ikah constituie o barieră deloc neglijabilă. Unele sunete nu pot fi pronunțate, iar cuvintele au înțelesuri diferite, în funcție de poziția pe care o ocupă în frază și de diferențele minore în pronunție. Adesea, se întâmplă ca și cele mai bune traduceri ale unor propoziții ikah să reprezinte o enigmă.

— Dacă sunt membri ai altei specii, probabil că au fost surprinși să găsească gurrowi aici, observă Raph.

— Surprinși?! - Administratorul coborî glasul: Mai mult decât atât. Din motive evidente, informația următoare n-a fost făcută publică, așa că te rog să nu uiți că este confidențială. Ikahii au omorât cinci gurrowi, înainte de a putea fi dezarmați. Aveau un instrument care propulsa bile metalice cu viteze foarte mari, prin intermediul unei reacții chimice controlate. Între timp, am reușit să duplicăm instrumentul. Firește, ținând cont de circumstanțe, nu i-am considerat ucigași, pentru că am înțeles că ei nu-și dăduseră seama că eram ființe inteligente. Se pare, surâse amar Administratorul, că semănăm cu niște animale din lumea lor. Cel puțin, așa au declarat.

— Pe stelele din ceruri! exclamă Raph, cuprins de entuziasm. Așa au spus? Au intrat în detalii? Ce fel de animale?

— Păi... nu știu, bătu în retragere celălalt. Au nume în graiul lor. Nu știu ce înțeles pot avea. Nouă ne spun „urși gigantici”.

— Cum?

Perioada Campbell

— Urși. Habar n-am ce sunt „urșii” - probabil niște animale care seamănă cu noi. Eu n-am auzit de așa ceva în America.

— Urși, urși, repetă Raph. Interesant... Mai mult decât interesant. Uluitor! Probabil că nu știi, dar între specialiști există o dispută de proporții privind strămoșii gurrowilor. Niște fosile vii înrudite cu *Gurrow sapiens* ar avea o importanță deosebită.

Arheologul își frecă entuziasmat mâinile imense. Administratorul era încântat de faptul că reușise să stârnească interesul oaspetelui său.

— Un alt amănunt ciudat, aminti el, este că folosesc două nume pentru a se denumi între ei.

— Două?

— Exact. Deocamdată, nimeni nu știe în ce constă deosebirea, deși ikahii au încercat să ne-o explice. Un nume este general, iar al doilea specific. Baza diferenței ne scapă.

— Înțeleg. „Ikah” care este?

— Numele specific. Cel general - Administratorul se chinuie cu greu să pronunțe silabele aspre - este cim-pan-zeu. Țsta-i! Există un grup numit „ikah”, precum și grupuri cu alte nume. Dar pe toți îi cheamă cim... așa cum am zis mai devreme.

Administratorul își scotoci mintea, căutând alte amănunte de senzație din activitatea lui, dar Raph îl întrerupse.

— Îl pot vedea mâine pe Lernin?

— Sigur că da.

— Atunci, așa voi face. Mulțumesc pentru ospitalitate!

Lernin era un individ slăbuț; probabil că nu cântărea nici două sute cincizeci de kilograme. De asemenea, mersul îi

era nesigur, fiind marcat de un șchiopătat ușor. Nici unul dintre detaliile respective nu-l deranja înă pe Raph după ce începură să discute, deoarece Lernin era un ins inteligent, care-și putea impune voința în fața celorlalți.

Entuziasmul arheologului domină prima parte a conversației, iar comentariile lui Lernin erau luminoase și rapide precum fulgerele furtunii. Apoi, pe neașteptate, se produse o răsturnare de situație, și Lernin deveni centrul de greutate al dialogului.

— Iartă-mă, învățate prieten, spuse el cu o rigiditate caracteristică pe care o putea face foarte agreabilă, dacă apreciez preocuparea ta drept lipsită de importanță! Nu, nu – ridică el o mână cu degete prelungi – nu neinteresantă ca subiect de conversație, nu doar pentru că eu aș fi preocupat de alte probleme, ci neinteresantă pentru Grupul Grupurilor, pentru gurrowii din toată lumea.

Conceptul era năucitor. Pentru o clipă, Raph se simți ofensat – pur și simplu, fusese jignit în însăși individualitatea sa. Parcă fusese pălmuit.

— Poate că-ți par nepoliticos, necivilizat, mojić, continuă Lernin. Îți voi explica însă motivul. Trebuie s-o fac, deoarece, în primul rând, tu studiezi științele sociale și vei înțelege... probabil mai bine decât înțelegem noi.

— Obiectivul vieții mele, replică Raph încruntat, este important pentru mine! Nu pot adopta obiectivele altora drept preferințe.

— Ceea ce-ți voi spune în continuare ar trebui să fie obiectivul general... ținând mai cu seamă cont de faptul că ar putea reprezenta modalitatea prin care am reuși să ne salvăm viețile.

Raph începuse să se gândească la tot soiul de ipoteze, începând cu o glumă proastă și încheind cu dezechilibrul mintal ce însoțește uneori vârsta înaintată. Totuși Lernin nu era bătrân...

Perioada Campbell

— Ikahii de pe celelalte continente, rosti Lernin apăsător, reprezintă un pericol pentru noi, pentru că nu sunt prietenoși.

— De unde știi? Întrebă pe bună dreptate Raph.

— Nimeni n-a trăit mai aproape de ei decât mine, de când au sosit aici – de aceea, am ajuns să-i consider niște indivizi dotați cu o minte total diferită de a noastră. Îți voi enumera mai multe episoade stranii, pe care mi-a venit greu să le interpretez, însă care indică fără doar și poate niște direcții neliniștitoare. Așadar, ikahii, în grupuri organizate, seucid periodic între ei din motive obscure. Ikahii consideră că este imposibil să trăiască altfel decât furnicile – adică în comunități uriașe, aglomerate – dar, în același timp, par incapabili să suporte prezența altei societăți. Sau, pentru a folosi terminologia științelor sociale, sunt gregari fără a fi ființe sociale, tot așa cum noi, gurrowii, suntem ființe sociale fără a fi gregari. Dețin coduri complexe de comportament, despre care afirmă că sunt învățate din pruncie, deși în practică le încalcă în mod regulat, din considerente care ne scapă. Etcetera. Etcetera. Etcetera.

— Eu sunt arheolog, replică Raph bățos, și ikahii mă interesează exclusiv din punct de vedere biologic. Dacă le cunosc curbura osului coapsei, nu-mi pasă care este curbura proceselor culturale. Dacă le pot afla forma craniului, mă preocupă prea puțin misterul eticii lor.

— Nu crezi că nebunia lor ne poate afecta?

— Ne găsim la zece mii de kilometri depărtare, sau poate chiar mai mult. Noi avem lumea noastră, ei pe a lor. Nu avem nici o legătură. Oceanul ne desparte.

— Nici o legătură, așa au zis și alții, murmură Lernin. Absolut nici o legătură. Cu toate acestea, niște ikahi au ajuns până la noi și pot fi urmați de alții. Ni s-a spus că lumea lor este dominată de câțiva indivizi, care, la rândul

lor, sunt dominați de o neînțeleasă nevoie de securitate pe care o confundă cu un termen ikah numit „putere”. Aparent, el înseamnă impunerea voinței unui individ asupra sumelor voințelor din comunitate. Ce se va petrece dacă această „putere” se va extinde până la noi?

Raph se strădui să analizeze conceptul, dar problema i se părea cu totul ridicolă. Îi era imposibil să-și imagineze concepte străine.

— Ikahii, continuă Lernin, spun că în trecutul îndepărtat lumea lor și a noastră erau mult mai apropiate. Ei spun că în lumea lor circulă o celebră teorie științifică referitoare la deriva continentelor. Asta s-ar putea să te intereseze, pentru că altfel s-ar putea să-ți fie greu să accepți ideea existenței unor fosile ale Primatelor Primordiale foarte asemănătoare ikahilor vii, aflați la zece mii de kilometri depărtare.

Fulgerător, cețurile se ridicară de pe mintea arheologului, care își înălță ochii cu un interes viu, netulburat de nebunii.

— Trebuia să fi spus asta de la început...

— O spun acum, sugerându-ți cam ceea ce ai putea dobândi pentru tine, dacă te-ai alătura nouă și ne-ai ajuta. Încă ceva: Ikahii sunt niște savanți practici, ca și noi, cei din Portul-estic, dar cu o deosebire dictată de propriul șablon cultural. Întrucât trăiesc în „roiuri”, ei gândesc în același mod și știința lor este rezultatul unei societăți de tip furnicar. Luați individual, sunt lenți și lipsiți de imaginație – în colectiv, însă, fiecare contribuie cu o fărâmbă diferită de cea adusă de vecinul său, astfel încât pot înălța iute o structură vastă. La noi, individul este infinit mai inteligent, dar lucrează singur. Presupun, de exemplu, că tu nu știi

Perioada Campbell

nimic despre chimie.

— Câteva chestiuni fundamentale, dar nimic mai mult, recunosc Raph. Las chimia, evident, pe seama chimiștilor.

— Da, evident. Eu însă *sunt* chimist. Totuși ikahii refugiați aici cunosc mai multă chimie decât mine, deși îmi sunt inferiori în plan mintal și în ciuda faptului că în lumea lor aveau alte preocupări. Știi, de pildă, că există elemente care se dezintegrează în mod spontan?

— Imposibil! explodează Raph. Elementele sunt eterne, imuabile...

— Așa ai fost învățat, râse Lernin. Așa am fost și eu învățat și tot așa i-am învățat pe alții. Cu toate acestea, ikahii au dreptate, deoarece le-am verificat spusele în laboratorul meu. Uraniul emite o radiație spontană. Ai auzit de uraniu, nu? În plus, am detectat și alte emisii de natură energetică ce se datorează pesemne unor elemente pe care noi nu le cunoaștem, dar pe care mi le-au descris ikahii. Iar aceste elemente necunoscute se potrivesc perfect în așa numitele Tabele Periodice pe care unii dintre chimiștii noștri au încercat să le impună.

— Nu înțeleg de ce-mi spui toate acestea? Mă ajută cu ceva în problema mea?

— Poate că le vei aprecia ca pe un cadou cu totul deosebit! replică Lernin, pe un ton ironic. Vezi tu, emisia energetică a uraniului este absolut constantă. Nu poate fi afectată de modificările cunoscute ale mediului exterior și are ca rezultat transformarea uraniului în plumb cu o viteză *absolut constantă*. În clipa de față, un colectiv de cercetători folosește acest amănunt ca fundament pentru o metodă de determinare a vârstei Pământului. Pentru a determina vârsta unui strat de rocă din sol, este necesar să găsim o zonă ce conține uraniu – un element foarte răspândit – și să măsurăm cantitatea de plumb din jurul lui. Plumbul produs prin transformarea uraniului diferă de

plumbul obișnuit și poate fi ușor reperat. Apoi, va fi foarte simplu să calculezi durata de existență a stratului cu pricina. Evident, o fosilă aflată în acel strat are aceeași vârstă, nu?

— Pe stelele din ceruri, se sculă Raph tremurând, nu mă amăgești? Se poate într-adevăr face așa ceva?

— Da, și încă destul de ușor. Vreau să-ți spun că singura noastră modalitate de apărare în clipa de față, deși este destul de târziu, o reprezintă cooperarea științifică. Prietene, suntem un Grup alcătuit din reprezentanți ai altor Grupuri și am dori să ni te alături. Atunci ar fi foarte simplu să extindem proiectul nostru de datare a scoarței în regiunile pe care ni le vei indica - cele bogate în fosile. Ce spui?

— Sunt gata să vă ajut.

Este îndoielnic că Grupurile Gurrow cunoscuseră vreodată o activitate de amploarea celei care se desfășura acum. Portul-estic era un nod naval și, cu siguranță, construcția unui transatlantic nu depășea posibilitățile unui Grup ce făcea negoț de-a lungul ambelor țărmuri ale Americii. *Neobișnuit* era caracterul vast al cooperării gurrowilor din multe Grupuri cu interese deosebite.

Asta nu însemna că toți erau fericiți.

Raph, de pildă, în dimineața la care ne referim acum, la șase luni după sosirea lui în Portul-estic, îl căuta îngrijorat pe Lernin.

În cele din urmă, îl găsi pe docuri. Acesta, mușcând capătul unei țigări de foi și îndreptându-se spre zona unde fumatul era permis, îi spuse arheologului:

— Pari agitat, prietene. Nu cred însă că te preocupă construcția vasului nostru.

Perioada Campbell

— Mă preocupă, rosti Raph cu gravitate, rapoartele pe care le-am primit de la expediția de testare a vechimii rocilor.

— Aha... Ce anume te nemulțumește?

— Să mă nemulțumească?! explodă Raph. Le-ai văzut?

— Am primit o copie. M-am uitat la ea, ba chiar am citit câteva fragmente. N-am însă mult timp liber și nu pot spune că am insistat. Ești atât de amabil să mă luminezi?

— Bineînțeles. În ultimele luni, au fost testate trei dintre regiunile pe care le indicasem ca fiind fosilifere. Prima se găsea chiar în zona Portului-estic, o alta în Grupul Golful-Pacific și a treia în Grupul Lacurile-centrale. Am insistat să începem cu acestea, fiindcă sunt cele mai bogate și distanțele între ele sunt mari. Așadar, știi ce vârstă au rocile pe care stăm noi?

— Mi se pare că două miliarde de ani era cifra cea mai mare.

— Este vorba de vârsta celor mai bătrâne roci, stratul de bazalt vulcanic cel mai de jos. Dar ce vârstă crezi că au straturile *superioare*, straturile sedimentare recente, care conțin zeci de fosile ale Primatelor Primordiale? Cinci-sute-de-trilioane-de-ani! Cum se poate? Înțelegei ceva?

— Trilioane? – Lernin holbă ochii și clătină din cap. – Ciudat...

— N-am terminat încă. Golful-Pacific are vârsta de o sută de trilioane de ani, așa mi s-a spus, iar Lacurile-centrale aproape optzeci de trilioane.

— Dar celelalte măsurători? Cele care nu implicau straturile tale?

— Aici apare ciudățenia. Majoritatea investigațiilor s-au efectuat asupra unor straturi care nu erau neapărat fosilifere. Cei care le-au întreprins aveau propriile criterii de alegere, bazate pe raționamente geologice, și au obținut rezultate compatibile: între un milion și două miliarde de

ani, în funcție de adâncime și de istoria geologică a regiunii testate. Numai zonele *mele* au oferit abaterile acestea stranii și imposibile.

— Ce părere au geologii? se interesă Lernin. Nu poate fi vorba de o eroare?

— Fără îndoială. Pe de altă parte, ei au obținut cincizeci de determinări firești, rezonabile. Din punctul lor de vedere, s-a dovedit valabilitatea metodei și sunt mulțumiți. Există trei anomalii, dar le ignoră, considerând că implică factori necunoscuți. Mie nu mi se pare chiar așa. Aceste trei măsurători înseamnă totul! Apropo, cât ești de sigur că radioactivitatea reprezintă o constantă absolută?

— Cât de sigur? Cine poate fi sigur? Din câte cunoaștem deocamdată, n-o afectează nimic, și aceiași lucru îl susțin și ikahii. În plus, prietene, dacă vrei să susții că radioactivitatea a fost mai intensă în trecut decât în prezent, explică-mi atunci de ce se manifestă numai în zonele tale fosilifere... De ce nu peste tot?

— De ce, într-adevăr? Acesta este un alt aspect al problemei, care devine tot mai important pe zi ce trece. Fii atent: Avem zone ce dovedesc un trecut cu o radioactivitate anormală. Avem zone ce dovedesc o frecvență anormală a fosilelor. De ce coincid aceste zone, Lernin?

— Un răspuns evident se impune singur. Dacă Primatul tău Primordial a existat într-o vreme când anumite regiuni erau foarte radioactive, unii indivizi au pătruns pe terenurile respective și au murit. Radioactivitate și fosile - iată răspunsul tău!

— De ce nu s-a petrecut același fenomen și cu alte animale? Doar Primatul Primordial apare în exces, iar el era inteligent. N-ar fi intrat în mod repetat în niște zone care se dovedeau ucigașe.

— Poate că nu era inteligent. La urma urmelor, asta-i

Perioada Campbell

numai teoria ta, nu un fapt dovedit.

— Cu siguranță, era mai inteligent decât toți contemporanii lui cu creiere mai reduse.

— Poate că nici asta nu-i adevărat. Idealizezi prea mult!

— E posibil, șopti Raph. Mi se pare că-mi pot imagina o civilizație strălucită ce a existat acum un milion de ani... sau mai mult. O mare putere... inteligențe colosale care au dispărut complet, lăsând în urmă doar oase pietrificate... cavitățile acelea uriașe ce a adăpostit cândva creierul și o mână cu cinci degete curbate, sugerând capacități de manipulare... plus un deget opozabil. *Trebuie* să fi fost inteligenți.

— Atunci, ce anume i-a ucis? strânse din umeri Lernin. Alte câteva milioane de specii au supraviețuit.

Raph își înălță ochii, pe jumătate furios.

— Lernin, nu mă pot alătura grupului vostru în mod voluntar. Pentru scopurile voastre, ar fi util să ajung pe cealaltă lume, dar pentru mine ar însemna o simplă Slujbă Comună. Nu m-aș putea dedica ei.

— N-ar fi corect! replică Lernin neînduplecat. Mulți dintre noi, prietene, își sacrifică propriile interese. Dacă toți am ține seama numai de ele și am investiga celelalte continente doar în acest scop, obiectivul nostru măreț n-ar mai exista. Prietene, nu putem renunța la nici un om. Cu toții trebuie să muncim ca și cum viețile noastre ar depinde de rezolvarea problemei ikahilor, ceea ce, crede-mă, este absolut adevărat!

Raph se Strâmbă nemulțumit.

— Tu ai o vagă bănuială în privința acestor creaturi mici, proaste și slăbănoage. Pe de altă parte, eu am de-a face cu o problemă clar definită, care mă subjugă

intelectual. Între cele două, eu nu pot vedea nici o legătură... absolut nici un fel de relație.

— Nici eu nu percep vreo legătură. Totuși, ascultă-mă. Săptămâna trecută, un grup alcătuit din oamenii noștri cei mai devotați a revenit dintr-o incursiune făcută pe cealaltă lume. N-a fost o vizită oficială, așa cum va fi a noastră. N-au contactat pe nimeni. A fost, pur și simplu, un act de spionaj, despre care afli abia acum, de la mine. Te rog mult să păstrezi discreția absolută!

— Evident.

— Ei au pus mâna pe niște foi-cu-știri ale ikahilor.

— Pe ce anume?

— Este un termen inventat pentru a descrie obiectele respective. Zilnic, în așezările ikahilor sunt distribuite foi tipărite conținând evenimente cotidiene interesante, alături de tentative literare.

— Mi se pare o inițiativă excelentă.

— Da, în esență este. Cu toate acestea, noțiunea ikahilor asupra evenimentelor interesante pare a consta exclusiv din fapte antisociale. Nu voi insista asupra acestui aspect. Vreau să spun însă că existența Americii le este cunoscută. Mai mult decât atât, denumesc America „un nou tărâm al făgăduințelor”. Diferitele clase o sorb din ochi. Ikahii sunt mulți la număr și trăiesc înghesuiți, iar economia lor este irațională. Își doresc terenuri noi și America reprezintă pentru ei un ținut nou și nelocuit.

— Nu-i nelocuit, îi atrase atenția Raph cu blândețe.

— Pentru ei, este nelocuit. Acesta reprezintă marele pericol. Pentru ei, pământurile ocupate de gurrowi sunt nelocuite, de aceea doresc să le folosească. Nu uita că se războiesc frecvent între ei tocmai pentru pământ.

— Chiar și așa, ridică Raph din umeri, n-au...

— Ascultă-mă! Sunt niște ființe slabe și proaste... Ai spus-o tu, și este purul adevăr. Însă acest lucru este valabil

Perioada Campbell

numai în plan individual. Pentru atingerea unui țel, ikahii se vor uni. Bineînțeles, vor ajunge din nou la dezbinare după ce vor obține ceea ce doresc... dar acum se vor uni și-și vor spori puterile, realizând un lucru pe care, poate, noi nu-l vom reuși - dovada ești tu însuși. Iar armele lor au fost perfecționate în decursul conflictelor interne. Vehiculele zburătoare, de pildă, sunt niște arme teribile.

— Le-am duplicat și noi...

— În ce cantități? Le-am duplicat și explozivii chimici, însă doar în laboratoare... și țevile de foc, și vehiculele blindate, dar numai ca prototipuri. Apoi mai există o armă... una ce a fost inventată în ultimii cinci ani, deoarece ikahii veniți la noi nu aveau habar de ea.

— Ce fel de armă?

— Nu știm nici noi. Foile-cu-știri o pomenesc - termenii prin care o denumesc nu înseamnă nimic pentru noi - iar din context putem deduce că este ceva teribil, chiar și pentru această rasă de nebuni și ucigași. Nu pare că ar fi fost utilizată, sau că ar deține-o toate grupurile de ikahi... dar e fluturată ca o supremă amenințare. Poate că te vei lămuri mai bine când vei vedea toate dovezile, după începerea voiajului.

— Totuși, ce este? Vorbești despre ea ca și cum ar fi o sperietoare.

— *Ei* vorbesc despre ea ca despre o sperietoare. Și ce anume *poate* speria un ikah? Asta-i întrebarea cea mai amenințătoare. Deocamdată, știm că este vorba de bombardarea unui element pe care ei îl denumesc plutoniu - de care noi n-am auzit și nici ikahii noștri nu știu mai multe - cu niște obiecte denumite neutroni. Ikahii spun că aceștia sunt particule subatomice fără sarcină electrică, ceea ce ni se pare complet ridicol.

— Asta-i tot?

— Tot. Vrei să-ți amâni hotărârea până îți arăt foile-cu-

Isaac Asimov

știri?

— Bine, încuviință Raph fără tragere de inimă.

După ce Raph rămase singur, gândurile lui se învârtiră prin făgașurile lor adâncite.

Ikahii și Primatul Primordial... Ființe vii cu obiceiuri stranii și o creatură dispărută, care trebuie să fi tânjit să ajungă la stele. Un prezent sordid cu explozivi și bombardamente cu neutroni, alături de un trecut glorios și misterios...

Nici o legătură! Absolut nici o legătură!

20. CURSA REGINEI ROȘII

Astounding Science Fiction, ianuarie 1949

Dacă vă plac întrebările dificile, iată una: Traducerea unui manual de chimie în limba greacă reprezintă o crimă?

O pot reformula altfel: Dacă una dintre cele mai mari centrale atomoelectrice ale țării este complet distrusă în urma unui experiment neautorizat, poate fi considerat criminal cineva care recunoaște că știa de acțiune?

Desigur, problemele au evoluat în timp. Am început cu o centrală atomoelectrică golită. Realmente golită – stoarsă, secătuită. Nu știu cu exactitate cât de mare era sursa de fisiune... dar în două microsecunde nu mai avea ce fisiunea.

Nu existase nici o explozie. Nici o emisie exagerată de raze gama. Atâta doar că toate părțile în mișcare din reactorul respectiv se sudaseră. Clădirea principală se înfierbântase. Pe o rază de trei kilometri, aerul își ridicase temperatura. Rămăsese o clădire moartă și inutilă, a cărei înlocuire ar fi necesitat o sută de milioane de dolari.

Asta se întâmplase în jurul orei trei noaptea, când îl găsiseră pe Elmer Tywood singur în sala centrală a reactorului. Descoperirile făcute pe durata a douăzeci și patru de ore extrem de ticsite de evenimente pot fi rezumate rapid.

1. Elmer Tywood – Doctor în Științe, Membru Corespondent al... și Onorific al..., în tinerețe participant la Proiectul Manhattan și actualmente profesor de fizică nucleară – nu era un intrus. El deținea un permis clasa A – Fără Restricții. Cu toate acestea, nu s-a putut afla ce anume căutase acolo tocmai în momentul respectiv. O măsuță pe roțile conținea echipamente a căror prezență nu

figura în nici un inventar sau notă de comandă. Și ele se transformaseră într-o masă de materiale topite – nu însă așa fierbinte ca să nu poată fi atinsă.

2. Elmer Tywood era mort. Zăcea lângă măsuță, congestionat la față, cu pielea aproape neagră. Nu prezenta efecte ale radiațiilor. Nu existau semne exterioare de violență. Medicul legist a decretat că murise de apoplexie.

3. În seiful din cabinetul lui Elmer Tywood au fost descoperite două obiecte stranie: un teanc alcătuit din douăzeci de foi acoperite cu formule matematice și un volum legat, scris într-o limbă străină, care s-a dovedit a fi greacă. În urma traducerii, s-a constatat că era vorba de un manual de chimie.

Secretul care a învăluit întreaga afacere a fost atât de absolut încât orice l-a atins a *dispărut*. Nu am altă expresie la dispoziție prin care să pot descrie cele întâmplate. Pe durata cercetărilor, în centrală au intrat numai douăzeci și șapte de bărbați și femei, inclusiv ministrul de război, ministrul științei și alte două-trei personaje atât de importante încât erau complet necunoscute publicului. Toți cei care fuseseră acolo în timpul nopții, fizicianul care-l identificase pe Tywood și medicul legist care-l examinase au fost consemnați în locuințe – practic, era un soi de arest la domiciliu.

Nici un ziar n-a aflat povestea. N-a răsuflat nici un cuvânt. Doar câțiva membri ai Congresului au aflat câteva fragmente disperate...

Și pe bună dreptate! Orice persoană, sau orice țară, care putea absorbi toată energia disponibilă în echivalentul a aproape cincizeci de kilograme de plutoniu fără a recurge la o explozie, ținea în palmă industria și capacitatea defensivă americană; ar fi putut anula viețile a o sută șazeci de milioane de oameni între două căscături.

Tywood fusese acela? Sau Tywood și alții? Sau, pur și

Perioada Campbell

simplicu, alții, prin intermediul lui Tywood?

Misiunea mea? Eram o nadă, un fel de fațadă, dacă doriți. Cineva trebuia să se învârtă prin universitate și să pună întrebări despre Tywood. La urma urmelor, lipsea de la cursuri. Putea fi vorba de amnezie, răpire, tâlhărie, crimă, fugă de acasă, nebunie, accident... mă puteam ocupa cu chestiile astea vreme de cinci ani, alegându-mă în final cu priviri urâte din partea celorlalți, ba chiar ar fi existat șansa de a le distrage atenția. Totuși, lucrurile nu s-au petrecut deloc așa cum intenționasem.

Să nu credeți însă că am acționat de unul singur din capul locului. N-am făcut parte dintre cele douăzeci și șapte de persoane pe care le-am amintit anterior, deși șeful meu s-a numărat printre ele. Știam însă câte ceva – suficient ca să mă apuc de treabă.

Profesorul John Keyser făcea parte din aceeași catedră de fizică. N-am ajuns direct la el. Mai întâi, trebuia să desfășor, cât mai conștiincios cu putință, o mulțime de acțiuni de rutină. Lipsite de sens. Inutile, în cele din urmă, am pătruns în cabinetul profesorului Keyser.

Cabinetele profesorilor au specificul lor. Nimeni nu șterge praful în ele, cu excepția unei femei de serviciu obosite, care apare pe la opt dimineața, dar oricum nu contează, fiindcă profesorul nu observă praful. Multe cărți sunt puse de-a valma. Volumele de lângă birou sunt mai uzate – cele folosite la cursuri. Cele mai depărtate rămân acolo unde le lasă studenții, după ce le restituie. Mai există, apoi, revistele de specialitate, cu un aspect sărăcăcios și al naibii de scumpe, care zac în teancuri și așteaptă ziua când, poate, vor fi citite. Biroul este îngropat sub hârtii; multe dintre ele sunt scrise.

Keyser era un individ în vârstă, din generația lui Tywood. Avea un nas mare și destul de roșu și fuma pipă. În ochi i se citea expresia aceea relaxată și blajină asociată

În general cu o funcție universitară - fie pentru că asemenea funcții atrag asemenea indivizi, fie pentru că asemenea funcții creează asemenea indivizi.

— Cu ce se ocupă profesorul Tywood? l-am întrebat.

— Fizică experimentală.

Genul ăsta de răspunsuri mă dă peste cap. Cu ani în urmă, mă scoteau din pepeni. Acum, m-am mulțumit să spun:

— Știm asta, domnule profesor. Mă interesează detaliile.

— Sunt sigur că detaliile nu vă pot fi de folos decât dacă sunteți și dumneavoastră fizician, mi-a răspuns el pe un ton binevoitor și superior totodată. În aceste circumstanțe, ele mai contează?

— Poate că nu. Dar profesorul Tywood a dispărut. Dacă pățește ceva - am făcut un gest plin de subînțelesuri - rău, trebuie să vedem dacă nu există vreo legătură cu cercetările sale... sau poate că e bogat și motivul îl reprezintă banii.

— Profesorii nu sunt niciodată bogați, a chicotit Keyser. Problemele de care ne ocupăm noi sunt ignorate cu superioritate, întrucât ispitele lumii materiale sunt mult mai numeroase și mai palpitate.

Am ignorat și replica respectivă, fiindcă știu că, la o primă vedere, par un tâmpit notoriu. În realitate, am terminat universitatea cu „foarte bine” și n-am jucat în viața mea fotbal american deși, privindu-mă, poți crede exact contrariul.

— Atunci, am insistat, nu poate fi vorba decât de cercetările lui.

— La ce vă gândiți? La spionaj? La conspirații internaționale?

— De ce nu? S-a mai întâmplat! La urma urmelor, este specialist în fizică nucleară, nu?

— Foarte adevărat, dar nu-i singurul. Eu am aceeași

Perioada Campbell

pregătire.

— Perfect, însă poate că el știe ceva ce nu știți dumneavoastră.

Keyser și-a încleștat maxilarele. Când sunt luați prin surprindere, profesorii pot reacționa ca niște oameni obișnuiți.

— Din câte îmi amintesc, mi-a replicat el bătos, Tywood a publicat niște lucrări despre efectul viscozității fluidelor asupra profilelor, pe baza legii Rayleigh, și despre ecuațiile de câmp ale orbitelor superioare și ale cuplajului spin-orbită dintre doi nucleoni. Totuși, principalele lui cercetări s-au ocupat de momentele cvadripol. Eu personal sunt destul de competent în aceste probleme.

— Actualmente se ocupă tot de momentele cvadripol? am întrebat, căutând să nu tresar.

— Da... într-un fel. (Fusesse cât pe ce să pufnească dezgustat.) Poate că, în sfârșit, va ajunge la faza de experimentări. Se pare că și-a petrecut majoritatea vieții elaborând consecințele matematice ale unei teorii personale.

— De acest fel? - l-am azvârlit una dintre foile găsite în seiful lui Tywood.

Evident, existau suficiente șanse ca teancul acela de hârtii să nu însemne nimic, tocmai pentru că era vorba de seiful unui profesor. Vreau să spun că, uneori, lucrurile sunt puse acolo din simplul motiv că sertarul aflat la îndemână e ticsit cu lucrările studenților, ce trebuie corectate. Bineînțeles, nimic nu se scoate vreodată dinăuntru. Descoperisem în seiful cu pricina flacoane mititele și prăfuite conținând cristale gălbui și purtând etichete abia descifrabile, broșuri litografiate datând din timpul celui de-al Doilea Război Mondial și purtând ștampila „Strict secret”, un anuar de liceu, scrisori vechi de zece ani care aduceau în discuție posibila funcție de Director Științific la „American

Electric” și, desigur, manualul grecesc de chimie.

Tot acolo fuseseră și hârtiile cu formule matematice. Fuseseră făcute sul și prinse cu o bandă elastică, dar nu purtau vreo etichetă sau alt titlu. Douăzeci de coli, scrise cu stiloul, mărunț și meticulos...

Eu aveam una dintre ele. Nu cred că exista vreun om care să aibă mai mult de una. Și sunt sigur că nimeni, cu o singură excepție, nu era conștient de faptul că pierderea colii pe care o deținea și a vieții lui urmau să fie aproape simultane, în măsura în care guvernul putea să facă acest lucru.

De aceea, am azvârlit hârtia spre Keyser, ca și cum aș fi găsit-o prin gunoaie.

El a examinat-o, după care a întors-o pe partea cealaltă, care era albă. A inspectat-o de sus până jos, apoi din nou până sus.

— Nu știu despre ce-i vorba, a rostit el din vârful buzelor, de parcă ar fi înghițit ceva amar.

Nu am comentat. Am împăturit foaia și am strecurat-o înapoi în buzunarul sacoului. În clipa următoare, Keyser a adăugat pe un ton morocănos:

— Una din concepțiile eronate ale dumneavoastră, cei din familia necunoscătorilor, este că savanții sunt capabili să privească o ecuație și să exclame imediat: „Aha, da...”, după care se apucă să scrie o carte întreagă despre subiectul respectiv. Matematica nu are o existență proprie. Este doar un limbaj arbitrar, conceput pentru a descrie observații fizice sau concepte filozofice. Oricine o poate adapta propriilor necesități. De exemplu, nimeni nu poate fi sigur de semnificația unui anumit simbol, doar privindu-l. Până acum, știința a folosit toate literele alfabetului, majuscule, minuscule și italice, fiecare simbolizând multe lucruri. S-au folosit litere îngroșate, gotice, grecești, atât majuscule cât și minuscule, indici inferiori și superiori,

Perioada Campbell

asteriscuri, ba chiar și litere ebraice. Savanți diferiți utilizează simboluri diferite pentru același concept, dar și același simbol pentru concepte diferite. Ca atare, dacă îi arătați unuia dintre ei o asemenea pagină, desprinsă din contextul general, fără nici o informație referitoare la subiectul analizat sau la simbolistica întrebuintată, el nu poate deduce absolut nimic util.

— Ați spus însă că profesorul Tywood lucra asupra momentelor cvadripol, l-am întrerupt eu. Asta ar avea vreo legătură? am insistat, ciocănindu-mă cu degetul în dreptul pieptului, unde fila mă pârljolea încetișor de două zile.

— Nu pot fi sigur. Nu am văzut nici una dintre relațiile standard la care m-aș fi putut aștepta să fie implicate. Cel puțin, n-am recunoscut nici una. Evident, însă, că nu pot băga mâna în foc.

După o scurtă tăcere, tot el a continuat:

— De ce nu discutați și cu studenții lui?

— Cu cei de la cursuri? am înălțat din sprâncene.

— Nu, pentru Dumnezeu! a părut el iritat. Studenții din cercetare! Doctoranzii lui! Au lucrat împreună: Ei ar trebui să cunoască detaliile cercetărilor mai bine decât mine, sau decât oricare altul din catedră.

— Este o idee, am comentat nepăsător.

Era, într-adevăr. Nu știu de ce, dar mie nu mi-ar fi trecut prin cap. Probabil fiindcă e firesc să consideri că un profesor știe mai multe decât studenții.

Când m-am ridicat să plec, Keyser a rostit:

— În plus, am senzația că vă aflați pe o pistă greșită. Ceea ce vă spun acum este strict confidențial, sper să înțelegeți asta, și n-aș fi spus-o decât în circumstanțe cu totul deosebite... Pe scurt, Tywood nu-i considerat o capacitate în domeniul nostru. Fără îndoială, este un excelent dascăl, o recunosc, totuși lucrările sale de cercetare n-au atras atenția nimănui. În general, el

manifestă tendința de a teoretiza, fără sprijinul unor dovezi experimentale. Probabil că hârtia pe care o aveți face parte din aceeași categorie. Nimeni n-ar fi dorit să-l... ă-ă-ă, răpească pentru așa ceva.

— Adevărat? Am înțeles. Dumneavoastră aveți vreo idee referitoare la motivul pentru care ar fi plecat sau la locul unde s-ar putea ascunde?

— Nimic concret, și-a umezit el buzele, dar toată lumea știe că este bolnav. Acum doi ani, a avut un accident cerebral care l-a împiedicat să-și mai țină cursul vreme de un semestru. Nu s-a însănătoșit perfect. A rămas cu o pareză pe partea stângă și încă șchiopătează. Un al doilea accident similar l-ar ucide. Îl poate avea oricând.

— Deci, credeți că a murit?

— Nu-i deloc imposibil.

— Atunci, unde este corpul?

— Păi... bănuiesc că asta este treaba *dumneavoastră*. Avea dreptate, așa că am plecat.

I-am interogat pe rând pe cei patru studenți ai lui Tywood în mijlocul unui haos denumit laborator de cercetare. Asemenea laboratoare conțin de obicei doi studenți plini de optimism care lucrează acolo; așa zice, o populație flotantă, întrucât anual, cu aproximație, firește, ei sunt înlocuiți.

Echipamentele de cercetare sunt depozitate stratificat. Pe mese, poate fi găsită aparatura folosită în mod curent, iar în două-trei sertare situate la îndemână se află piesele de schimb și uneltele cel mai probabil de a fi utilizate. În sertarele îndepărtate, pe rafturile de sub tavan și în colțuri pot fi întâlnite urmele vechilor generații de studenți: obiecte ciudate, ce n-au fost și nu vor fi nicicând

Perioada Campbell

întrebuințate, dar nici aruncate la gunoi. Se susține că nici un student cercetător n-a cunoscut vreodată tot ceea ce conținea laboratorul lui.

Toți cei patru tineri erau îngrijorați. Pe trei dintre ei îi îngrijora în principal situația lor. Mai precis, posibilul efect pe care absența lui Tywood îl putea avea asupra stării „temei” lor. Pe aceștia i-am expediat – sper că între timp și-au obținut titlurile de doctori – și i-am rechemat pe al patrulea. Acesta arăta mult mai jalnic decât ceilalți și fusese cel mai puțin comunicativ – caracteristică pe care o consideram ca fiind un semn dător de speranțe.

Acum, el stătea rigid în scaunul cu spătar drept din fața biroului, în vreme ce eu mă lăsasem pe spate, într-un vechi și scârțâitor fotoliu rotativ, și-mi împinsesem pălăria pe ceafă. Studentul se numea Edwin Howe și *și-a obținut* doctoratul după aceea; știu asta în mod sigur, fiindcă acum este un personaj important în Ministerul Științei.

— Presupun că faci aceleași lucrări ca și ceilalți, nu? I-am întrebat.

— Da, într-un fel sunt tot cercetări nucleare.

— Dar nu chiar identice?

Howe a clătinat lent din cap.

— Abordăm problema din unghiuri diferite. Știți, trebuie să existe ceva precis definit, altfel nu se poate publica nimic. Trebuie să ne obținem diplomele.

A spus-o exact așa cum un altul ar fi spus: „Trebuie să ne câștigăm pâinea.” Poate că pentru ei însemna același lucru.

— Bine, am rostit. Care este unghiul *tău*?

— Eu mă ocup de partea matematică, mi-a răspuns. Evident, împreună cu domnul profesor.

— Ce fel de matematică?

A surâs ușor, afișând același aer pe care-l remarcasem în cursul dimineții și la profesorul Keyser. Un fel de: „Chiar-

crezi-că-mi-pot-explica-toate-ideile-profunde-unui-prostovan-ca-tine?"

— Ar fi cam complicat de explicat, a spus el cu glas tare.

— Te pot ajuta, am intervenit. Este de această formă?

I-am azvârlit foaia din seiful lui Tywood. Nici măcar n-a examinat-o. A înhățat-o imediat și a scos un scâncet.

— De unde o aveți?

— Din seiful lui Tywood.

— Aveți și celelalte foi?

— Se află în siguranță, am evitat răspunsul direct.

Howe s-a destins - dar numai puțin de tot.

— Sper că n-ați arătat-o și altora.

— Ba da, profesorului Keyser.

Tânărul a emis un sunet nepolitic, folosindu-se de buza inferioară.

— Prostul ăla... Ce-a spus?

Am ridicat din umeri, întorcând palmele cu fața în sus, și Howe a râs, apoi a vorbit pe un ton nepăsător:

— Ei bine, cam astea-s chestiile pe care le fac eu.

— Dar despre ce-i vorba? Explică și pe înțelesul meu...

Preț de câteva clipe, el a șovăit în mod evident, apoi a murmurat:

— Uitați ce este, sunt niște lucruri secrete. Nici ceilalți studenți ai lui Pop n-au habar de ele. Cred că nici eu nu cunosc *totul*. Să știți că nu-i vorba doar de doctoratul meu. Pop Tywood poate obține Premiul Nobel pe baza lor, iar eu pot deveni asistent la Cal Tech. Mai întâi, trebuie publicate rezultatele și abia după aceea pot comenta.

Am clătinat încet din cap și am rostit pe un ton cât mai blând:

— Nu, fiule! Problema nu stă deloc așa. Va trebui să-mi spui despre ce-i vorba înainte de publicarea rezultatelor, deoarece Tywood a dispărut. Poate că-i mort, sau poate că

Perioada Campbell

nu. Iar dacă-i mort, poate că a fost ucis. Iar când departamentul se confruntă cu bănuiala unei crime, atunci toți își dau drumul la gură. Mă tem că lucrurile nu vor fi deloc roz pentru tine, dacă vei încerca să ții ceva secret.

Am avut succes. Știam că așa se va întâmpla, pentru că toată lumea citește romane polițiste și cunoaște toate clișeele. Howe a sărit din scaun și a început să turuie de parcă ar fi avut scenariul în față:

— În nici un caz nu mă puteți bănuia *pe mine* de... de așa ceva. Păi... păi, cariera mea...

L-am împins înapoi în scaun, remarcând în treacăt că avea fruntea asudată, și am trecut la următoarea replică:

— *Deocamdată*, nu bănuiesc pe nimeni de nimic. Și n-o să ai nici un fel de necazuri dacă vorbești.

Era gata s-o facă.

— Să știți însă că sunt lucruri strict secrete...

Sărmanul... Nu știa ce înseamnă „strict”. Din clipa aceea, a fost permanent supravegheat de un agent, până ce guvernul a decis etichetarea cazului cu comentariul final „?”. (Nu glumesc. Cazul nu este nici clasat, nici deschis. Doar „?”.)

— Presupun că știți ce este călătoria în timp, a început Howe cu un aer nesigur.

Bineînțeles că știam ce era călătoria în timp. Puștiul meu are doisprezece ani și urmărește serialele TV de după-amiază până ce, pur și simplu, se umflă de toate porcăriile pe care le absoarbe prin ochi și urechi.

— Ce-i cu ea? am întrebat.

— O putem realiza cu adevărat. De fapt, este ceea ce puteți denumi o translație microtemporală...

Am fost cât pe ce să-mi pierd cumpătul. Ba chiar cred că mi l-am pierdut. Părea evident că țâncul încerca să mă prostescă; și încă fără subtilitate. Sunt obișnuit ca oamenii să mă creadă prost... dar nu chiar *atât* de prost.

— Vrei să-mi spui că Tywood este undeva pierdut prin timp... ca Ace Rogers, Detectivul Temporal? am mârâit eu din fundul gâtului. (Ăsta era serialul favorit al lui fiu-meu; chiar în săptămâna aceea, Ace Rogers îi făcuse de petrecanie lui Gingis-han, cu mâinile goale.)

Howe a părut la fel de dezgustat ca și mine.

— Nu! a răcnit el. Habar n-am unde-i Pop. Dacă m-ați *asculta*... am zis translație microtemporală. Țsta nu-i un serial TV și nici magie, ci un fenomen științific. Ați auzit despre echivalența materie-energie?

Am încuviințat posac. Toți știu de asta, de când cu Hiroshima în penultimul Război Mondial.

— Perfect, a continuat el, atunci putem începe de undeva. Dacă luăm un fragment de materie și-i aplicăm translația temporală – adică îl expediem în trecut-înseamnă că am creat materie în punctul temporal în care l-am trimis. Pentru asta, trebuie să utilizăm o cantitate de energie echivalentă cu cantitatea de materie creată. Altfel spus, pentru a trimite în trecut un gram de materie, trebuie să dezintegram complet un alt gram de materie ca să asigurăm energia necesară.

— Mda, am aprobat, asta pentru a crea un gram de materie în trecut. Dar nu distrugi un gram de materie, îndepărtându-l din prezent? în felul acesta nu se *crează* cantitatea echivalentă de energie?

Howe s-a arătat total surprins de intervenția mea, aidoma unui individ care se trezește pe un mușuroi de furnici roșii. Aparent, novicii n-ar trebui să le pună întrebări savanților.

— Încercam să simplific explicația ca să înțelegeți mai bine, a spus el. În realitate, lucrurile sunt mult mai complicate. Ar fi minunat dacă am putea folosi energia degajată în urma dispariției materiei pentru a determina apariția ei, dar, credeți-mă, ar fi un cerc vicios. Entropia ne

Perioada Campbell

interzice s-o facem. Pentru a fi mai riguros, energia este necesară pentru depășirea inerției temporale, conform ecuației care afirmă că energia, în ergi, necesară trimiterii în trecut a unei mase, în grame, este egală cu produsul dintre masa respectivă și pătratul vitezei luminii, exprimată în centimetri pe secundă. Altfel spus, tocmai ecuația echivalenței masă-energie formulată de Einstein. Vă pot detalia și matematic.

— Sunt convins, l-am oprit. Lămurește-mă însă: toate acestea au fost testate experimental sau sunt doar teorii?

Evident, principalul era să-l îndemn să vorbească.

Howe avea în ochi luminița aceea stranie pe care se zice că o au toți cercetătorii când li se cere să povestească despre munca lor. Ar fi spus-o oricui, chiar și unui „papagal” – ceea ce era perfect convenabil pentru mine.

— Vedeți dumneavoastră, a început el cu glasul unui care-ți destăinuie amănuntele necunoscute ale unei afaceri dubioase, totul a început datorită lui neutrino. Încă de ia sfârșitul anilor treizeci, s-a încercat descoperirea lui, dar fără succes. Este o particulă subatomică lipsită de sarcină electrică și cu masa mult mai mică decât cea a electronului. Evident, este aproape imposibil de depistat... încă n-a fost depistat. Căutările continuă, totuși, pentru că, presupunând că n-ar exista, nu se poate echilibra balanța energetică a unor reacții nucleare. Acum douăzeci de ani, lui Pop Tywood i-a venit ideea că o parte a energiei dispare, sub formă de materie, înapoi în trecut. Am început cercetări în direcția respectivă... mai exact, el a început, iar eu sunt primul student pe care și l-a luat ca asociat. În mod firesc, trebuia să utilizăm cantități infime de materie și... ei bine, Pop a avut o străfulgerare de geniu când s-a gândit să folosească izotopi radioactivi artificiali. Poți face treabă cu numai câteva micrograme, urmărindu-le activitatea cu contoare Geiger. Variațiile de activitate în timp ar trebui să

urmeze o lege simplă și precis definită, care n-a fost niciodată modificată de condițiile de laborator. De pildă, într-un rând, am expediat un grăunte de materie cu cincisprezece minute în trecut. Cu cincisprezece minute înainte de a o face – totul funcționa automat, înțelegeți? – acul contorului a sărit la o valoare aproape dublă decât cea pe care ar fi trebuit s-o indice, a revenit la normal și apoi a coborât mult în clipa trimiterii efective în trecut. Materialul s-a suprapus în timp și am numărat particulele dublate vreme de cincisprezece minute...

— Vrei să spui că aceiași atomi au existat simultan în două locuri diferite? I-am întrerupt eu.

— Da, a încuviințat el, plăcut surprins de inteligența mea. De ce nu? Tocmai de aceea am folosit atâta energie – echivalentă creării atomilor respectivi. Să vă explic acum în ce constă munca mea. Dacă trimitem materialul în trecut cu cincisprezece minute, se pare că el ajunge în același loc de pe Pământ, în ciuda faptului că, în cincisprezece minute, Pământul a parcurs douăzeci și cinci de mii de kilometri în jurul Soarelui, că Soarele însuși a parcurs alți mii de kilometri în spațiu și așa mai departe. Există, totuși, mici discrepanțe pe care le-am analizat și despre care s-a dovedit că pot fi provocate de două cauze. Mai întâi, datorită efectului de frecare – dacă pot folosi acest termen – materia se îndepărtează puțin de Pământ, în funcție de natura ei și de distanța temporală la care este expediată. De asemenea, anumite discrepanțe pot fi explicate doar presupunând că întoarcerea în timp durează și ea... un timp.

— Cum adică?

— O parte a radioactivității este răspândită în mod egal pe durata translației, ca și cum materialul testat a reacționat pe durata întoarcerii în timp. Calculele mele arată că... dacă te-ai deplasa în trecut, ai îmbătrâni cu o zi

Perioada Campbell

pentru fiecare sută de ani. Altfel spus, dacă ai putea privi un cronometru care indică timpul scurs în exteriorul unei „mașini temporale”, acesta ar înainta cu douăzeci și patru de ore, în vreme ce cadranul temporal s-a deplasat cu o sută de ani. În trecut. Bănuiesc că este o constantă universală, pentru că și viteza luminii e o constantă universală. Pe scurt, cu asta mă ocup eu.

După câteva minute, în care am rumegat cele aflate, am întrebat:

— De unde luați energia necesară experiențelor?

— Ne-au tras un cablu special de la centrală. Pop are relații acolo și a aranjat lucrurile.

— Mda... Care a fost masa cea mai mare pe care ați trimis-o în trecut?

— Oh, a înălțat el ochii în tavan, cred că într-un rând am trimis o sutime de miligram. Adică zece micrograme.

— Ați încercat să trimiteți ceva și în viitor?

— N-ar fi mers, mi-a răspuns el imediat. E imposibil. Semnele matematice nu pot fi schimbate fiindcă energia necesară ar fi infinită. Procesul este unidirecțional.

— Câtă materie ați putea trimite în trecut dacă ați fisiona să zicem... cincizeci de kilograme de plutoniu? am întrebat eu, folosind un ton cât mai neutru, în vreme ce-mi examinam unghiile cu atenție.

Mă gândeam că lucrurile deveneau tot mai evidente.

— În fisiunea plutoniului, doar unu-două procente din masă sunt convertite în energie. Ca atare, fisionând complet cincizeci de kilograme de plutoniu, se poate trimite în trecut cel mult un kilogram.

— Numai atât? Dar puteați stăpâni energia respectivă? La urma urmelor, cincizeci de kilograme de plutoniu pot provoca o explozie frumusească.

— Totul este relativ, a decretat el cu emfază. Energia poate fi stăpânită dacă este eliberată treptat. Poate fi

stăpânită și dacă este eliberată toată o dată, cu condiția să fie folosită imediat. Trimițând materie în trecut, energia poate fi utilizată mai rapid decât ar putea fi eliberată chiar prin fisiune. Cel puțin, așa afirmă teoria.

— Și cum scapi de ea?

— În mod firesc, ea se disipează treptat. Evident, durata minimă în care materia poate fi transferată va depinde de masa ei. Altfel, se poate întâmpla ca densitatea energetică să fie prea mare în timp.

— Bine, puștiule! am încuviințat. Voi suna la Cartierul General, ca să trimită un om care să te însoțească acasă. Vei rămâne acolo o vreme.

— Dar... De ce?

— Nu va fi pentru mult timp.

Nu a fost... iar el a avut numai de câștigat după aceea.

Mi-am petrecut seara la Cartierul General. Aveam acolo o bibliotecă cu totul aparte. Chiar a doua zi după explozie, doi sau trei agenți se strecuraseră în bibliotecile de chimie și de fizică ale universității. Niște experți în domeniul lor. Localizaseră toate articolele semnate de Tywood în publicațiile de specialitate și rupseseră paginile respective. În rest, nu se atinseseră de nimic.

Alți agenți se ocupaseră de reviste și cărți. În felul acesta, adunaserăm într-o încăpere tot ceea ce constituia esența carierei lui Tywood. Nu existase un scop bine definit pentru care această bibliotecă fusese realizată. Reprezenta, pur și simplu, un aspect al minuțiozității cu care se abordează asemenea probleme.

M-am apucat să citesc, dar nu lucrările științifice. Știam că ele n-ar fi conținut nimic din ceea ce doream. Cu douăzeci de ani în urmă însă, Tywood scrisese o serie de articole pentru o revistă; pe acelea le-am parcurs. De asemenea, am cercetat toate scrisorile ce fuseseră descoperite.

Perioada Campbell

După aceea, m-am așezat pe un scaun, m-am gândit... și m-am înspăimântat.

M-am culcat la patru dimineața și am avut coșmaruri.

La nouă dimineața mă aflu în biroul Șefului.

Șeful este un bărbat voinic, cu păr spicat, strălucind de briantină. Nu fumează, dar are pe birou o cutie cu trabucuri și când dorește să nu vorbească pentru câteva secunde, ia un trabuc, îl freacă între degete, îl miroase, apoi îl vâra în gură și-l aprinde cu foarte multă atenție. Până termină toate operațiunile acestea, fie găsește ce replică să dea, fie se lămurește că nu are absolut nimic de spus. După aceea, lasă trabucul în scrumieră până se consumă de la sine.

Termină o cutie cam în trei săptămâni, iar la fiecare Crăciun jumătate din cadourile pe care le primește constau în cutii de trabucuri.

Acum, însă, n-a întins mâna după un trabuc. Și-a așezat pumnii mari pe birou și m-a privit, încrețindu-și fruntea.

— Care-i treaba?

I-am povestit. I-am relatat totul, încetul cu încetul, fiindcă translația microtemporală nu este înghițită de nimeni, mai ales când o numești „călătorie în timp”. Pentru a vă da seama cât de serioase erau lucrurile, ajunge să spun că m-a întrebat doar o singură dată dacă nu cumva mă țicnisem.

După ce am terminat, am rămas privind-ne.

— Crezi că el a încercat să trimită ceva în trecut, ceva în greutate de un kilogram și că în felul ăsta a distrus centrala? m-a întrebat Șeful într-un târziu.

— Se potrivește la fix.

Apoi, n-am mai spus nimic. Șeful se gândea și doream să continue să se gândească. Doream, dacă era posibil, să se gândească la același lucru la care mă gândisem și eu, ca să nu fiu nevoit să-i spun...

Pentru că detestam să fiu nevoit să-i spun.”

Isaac Asimov

Mai întâi și mai întâi, fiindcă era o nebunie. În al doilea rând, fiindcă era prea oribil.

De aceea, am rămas tăcut și Șeful a continuat să se gândească, iar la răstimpuri unele dintre gânduri' i se citeau pe chip.

După o vreme, și-a dres glasul și a rostit:

— Presupunând că Howe a spus adevărul – apropo, ar fi bine să-i controlezi caietele, pe care sper că le-ai reținut...

— Întreaga aripă a etajului este sigilată, domnule. Caietele sunt la Edwards.

— Perfect! Presupunând că a spus adevărul, de ce ar fi trecut Tywood de la micrograme direct la un kilogram?

În continuare, și-a coborât ochii și m-a fixat pătrunzător.

— Constat că te concentrezi asupra călătoriei în timp. Bănuiesc că pentru tine acela este amănuntul esențial, energia implicată fiind secundară.

— Da, domnule, am încuviințat sobru. Exact așa apreciez situația.

— Te-ai gândit că s-ar putea să greșești? Că s-ar putea să fi privit situația pe dos?

— Nu înțeleg, domnule.

— Fii atent! Mi-ai zis că te-ai documentat despre Tywood. Perfect! El a fost unul dintre savanții care, după cel de-al Doilea Război Mondial, s-au ridicat împotriva bombei atomice... unul dintre cei care doreau un stat mondial... Cunoști genul, nu?

Am aprobat din cap.

— Avea un complex de vinovăție, a urmat Șeful, pe un ton hotărât. Ajutase la construirea bombei, apoi ajunsese să nu mai poată dormi nopțile, gândindu-se la ce făcuse. Teama respectivă l-a obsedat ani în șir. Cu toate că bomba n-a fost folosită în al treilea război mondial, îți poți închipui ce trebuie să fi însemnat pentru el fiecare zi de nesiguranță? Îți poți închipui spaima din sufletul lui,

Perioada Campbell

așteptând dintr-o clipă în alta ca alții să ia decizia, până la Tratatul din Șaizeci și Cinci? În timpul ultimului război, Tywood și alții ca el au fost analizați psihiatric în mod amănunțit. Știai asta?

— Nu, domnule.

— Așa s-a întâmplat. Desigur, am renunțat s-o mai facem după Șaizeci și Cinci, deoarece prin stabilirea controlului mondial asupra energiei nucleare, prin distrugerea arsenalelor de bombe atomice din toate țările și în urma conceperii unor proiecte comune de cercetare între diversele sfere de influență planetare, conflictele morale au dispărut din mințile savanților. Cele aflate însă până la acea dată erau destul de serioase. În 1964, Tywood manifesta o ură subconștientă față de însuși conceptul de energie nucleară. Începuse să greșească, în mod serios... în cele din urmă, am fost siliți să-l îndepărtăm din cercetare. Aceeași soartă au avut-o și alți savanți, deși situația mondială era încordată. Dacă mai ții minte, tocmai pierduserăm India.

Întrucât la vremea respectivă mă aflam în India, țineam minte. Însă tot nu reușeam să văd unde voia să ajungă.

— Acum, continuă el, ce s-a întâmplat dacă urme ale urii respective au dăinuit în subconștientul lui Tywood? Nu vezi că această călătorie temporală este o sabie cu două tăișuri? De fapt, de ce să expedieze în trecut un kilogram de materie? Demonstrase faptul că teoria lui era viabilă, trimițând câteva micrograme. Bănuiesc că asta era suficient pentru obținerea Premiului Nobel. Există însă *un* lucru pentru care avea nevoie de un kilogram, un lucru pe care nu-l putea realiza doar cu câteva micrograme: *să distrugă o centrală atomoelectrică*. Asta dorea de fapt. Descoperise o modalitate de a consuma cantități incredibile de energie. Trimițând în trecut patruzeci de kilograme de orice fel de materie, putea anula tot plutoniul din lume. Sfârșitul energiei nucleare pe o perioadă nedefinită!

Isaac Asimov

Teoria lui nu mă impresiona deloc, dar m-am străduit să nu-mi trădez sentimentele.

— Credeți că s-ar fi putut gândi că avea să reușească operațiunea aceasta de mai multe ori? am întrebat.

— Totul se bazează pe faptul că nu era un individ normal. De unde să știu ce-și imagina el că poate face? În plus, este posibil ca înapoia lui să existe alți indivizi – cu mai puține cunoștințe științifice, dar cu idei – care sunt gata să-i continue munca.

— A fost descoperit vreunul dintre acești indivizi? Există vreo dovadă a simplei lor existențe?

A urmat o mică pauză, apoi mâna Șefului s-a întins spre cutia cu trabucuri. A luat unul și l-a examinat, răsucindu-l pe toate părțile. Mai aveam de așteptat. Nu mă grăbeam deloc.

După câteva clipe, Șeful a lăsat trabucul cu un gest hotărât, fără să-l aprindă.

— Nu, a rostit el.

S-a uitat la mine – și prin mine – apoi a adăugat:

— Deci nu ești de acord cu ipoteza asta?

— Nu-mi sună tocmai grozav! am ridicat eu din umeri.

— Ai o teorie personală?

— Da, însă nu-mi vine s-o expun. Dacă n-am dreptate, fac cea mai mare greșeală din toate timpurile, dar dacă am dreptate...

— Te ascult! a zis Șeful și a strecurat o mână sub birou.

Încăperea era blindată, izolată fonic și capabilă să reziste la orice cataclism cu excepția unui atac nuclear. Iar cu semnalul care pâlâia acum pe biroul secretarei sale, nici chiar președintele Statelor Unite nu ne putea întrerupe.

M-am lăsat pe spate în scaun și am început:

— Șefule, mai țineți minte cum v-ați cunoscut soția? A fost ceva neînsemnat?

Probabil că a considerat-o o remarcă lipsită de sens. Ce

Perioada Campbell

altceva putea gândi? Dar mă lăsa acum să-mi joc soarta; probabil că avea motivele lui. În consecință s-a mulțumit să zâmbească și a răspuns:

— Am strănutat și ea a întors capul. Așteptam amândoi la o trecere pentru pietoni.

— Ce anume v-a făcut să fiți tocmai atunci la trecerea respectivă? Dar pe ea? Mai țineți minte motivul pentru care ați strănutat? Unde ați răcit? Sau de unde a venit firul de praf? Imaginați-vă câți factori au trebuit să se intersecteze în locul și momentul convenit pentru ca dumneavoastră să aveți ocazia să vă cunoașteți viitoarea soție.

— Bănuiesc că ne puteam întâlni și altă dată, nu?

— Dar nu *puteți fi sigur* de asta! De unde știți pe cine *n-ați* întâlnit, din cauză că, odată, când trebuia să întoarceți capul, n-ați făcut-o, sau pentru că, odată, când ați fi putut întârzia, n-ați întârziat? Viața se ramifică în fiecare clipă și oamenii pornesc pe una dintre ramificații în mod aproape aleatoriu. Dacă am începe de acum douăzeci de ani, ramificațiile ar cunoaște o extindere enormă. Așadar, ați strănutat și ați cunoscut o anumită fată. Drept urmare, ați luat anumite decizii, la fel a procedat și ea, la fel și fata pe care n-ați cunoscut-o, la fel și bărbatul care a cunoscut-o pe fata aceea, la fel cum au făcut și oamenii pe care voi i-ați întâlnit de atunci. Familia dumneavoastră, familia ei, familiile lor, copiii voștri... Pentru că ați strănutat acum douăzeci de ani, cinci, sau cincizeci, sau cinci sute de oameni care ar fi putut să trăiască au murit, sau care ar fi putut să moară au trăit. Să ne întoarcem cu două sute de ani în trecut, să zicem chiar cu două mii de ani în trecut. Un strănut – poate al unei persoane care n-a rămas prin nimic în istorie – ar fi putut avea drept consecință dispariția tuturor celor din ziua de azi.

— Propagarea undelor..., a mormăit șeful, frecându-și ceafa. Am citit cândva o povestire...

—Și eu am citit-o. Nu este, deci, o idee nouă, dar doresc să reflectați la ea, deoarece o să vă citesc ceva dintr-un articol scris de profesorul Tywood acum douăzeci de ani și publicat într-o revistă. Era cu puțin înainte de ultimul război.

Aveam microfilmul în buzunar și peretele alb constituia un ecran perfect; de altfel, chiar aceasta era menirea lui. Șeful a schițat un gest de întoarcere, dar i-am făcut semn să nu se deranjeze.

— Nu, domnule, am spus, vreau să vă citesc eu și să ascultați cu atenție.

El s-a lăsat pe spate în fotoliu și n-a mai scos o vorbă.

— Articolul, se intitulează „Primul eșec important al omului!” am continuat eu. Vă reamintesc, a fost scris cu puțin înainte de izbucnirea războiului, când dezamăgirea produsă de eșecul final al Națiunilor Unite atinsese cote maxime. Voi citi câteva extrase din prima parte:

„... Faptul că Omul, în ciuda miracolelor tehnice de care dispune, a eșuat în rezolvarea uriașelor probleme sociologice din ziua de astăzi nu reprezintă decât cea de-a doua tragedie abătută asupra rasei. Prima, și poate cea mai importantă, a fost că, într-un moment anume, aceleași importante probleme sociologice au fost *rezolvate*; totuși, soluțiile n-au fost permanente, fiindcă pe atunci nu existau miracolele tehnice de care dispunem în prezent.

Este ca în cazul unui sandviș cu unt: există fie pâinea, fie untul, dar niciodată amândouă...

Gândiți-vă la lumea elenică, din care se trage filozofia noastră, matematica, morala, arta, literatura - practic, întreaga noastră cultură... în vremea lui Pericle, Grecia, aidoma propriei noastre societăți, reprezenta un amalgam surprinzător de modern de ideologii și moduri de viață aflate în conflict. Apoi, însă, a apărut Roma, care a adoptat cultura, dar a pus bazele păcii, și a impus-o. Ca să

Perioada Campbell

respectăm adevărul, *Fax Romana* n-a durat decât două sute de ani, însă de atunci n-a mai existat o perioadă similară... Războiul a fost desființat. Naționalismul nu mai exista. Cetățeanul roman era în largul său oriunde în Imperiu. Pavel din Tarsus și Flavius Iosif au fost cetățeni romani. Spaniolii, nord-africanii și ilirii au adoptat purpura. Sclavia exista, însă nu era sistematică, ci impusă ca o pedeapsă, cauzată de prețul eșecului economic sau de dezastrele războiului. Nici un om nu se *năște*a sclav pentru că avea altă culoare a pielii ori pentru că era într-o regiune anume. Toleranța religioasă era absolută. Dacă ceva mai devreme se făcuse o excepție în cazul creștinismului, aceasta se datorase faptului că respectivii creștini refuzau să accepte toleranța, insistând în a se considera singurii deținători ai adevărului – un principiu detestat de romanii civilizați...

Așadar, exista o societate având toată cultura occidentală grupată în jurul unui singur *polis*, lipsită de cancerul exclusivismului religios și naționalist, cu o civilizație sofisticată – atunci, de ce n-a reușit Omul să păstreze aceste câștiguri?

Explicația principală poate fi găsită în faptul că, tehnologic vorbind, vechiul elenism rămăsese înapoiat. Fără o civilizație a mașinilor, costul confortului – implicând civilizația și cultura – pentru puțini, însemna sclavia pentru mulți. Civilizația nu putea găsi mijloacele de a oferi confort și libertate *întregii* populații. Din acest motiv, clasele asuprite s-au întors către lumea de apoi, către o serie de religii ce anulau avantajele materiale ale acestei lumi – de aceea, științei i-a fost imposibil să se dezvolte, în sensul adevărat al cuvântului, timp de peste un mileniu. În plus, pe măsură ce se destrăma avântul inițial al elenismului, Imperiul roman se trezea lipsit de tehnologia necesară respingerii barbarilor. Mai exact, abia după anul 1500

războiul a devenit cu adevărat o activitate ce implica resursele industriale ale unei națiuni, permițând înfrângerea cu ușurință a triburilor invadatoare nomade...

Gândiți-vă ce s-ar fi putut întâmpla în cazul în care, prin cine știe ce minune, vechii greci ar fi avut posibilitatea să cunoască puțină fizică și chimie modernă. Gândiți-vă ce s-ar fi putut întâmpla dacă dezvoltarea Imperiului roman ar fi fost însoțită de progresul științei, tehnologiei și industriei. Imaginați-vă un Imperiu în care sclavii ar fi fost înlocuiți de mașini, în care toți oamenii ar fi deținut o parte decentă din producția mondială, în care legiunile ar fi devenit o forță armată invincibilă, capabilă să țină piept tuturor barbarilor. Imaginați-vă un Imperiu care s-ar fi extins peste întreaga lume, *fără* religie sau prejudecăți naționaliste. Un Imperiu al oamenilor – cu toții frați – cu toții, în sfârșit, liberi...

Dacă istoria ar putea fi modificată... Dacă ar fi fost posibil să se evite acel prim eșec important..."

După ce am citit acest paragraf, m-am oprit.

— Ei bine? a întrebat Șeful.

— Ei bine, cred că nu-i dificil de făcut legătura cu faptul că Tywood a distrus o centrală atomoelectrică, obsedat de ideea de a trimite ceva în trecut, și cu faptul că în seiful din biroul lui am găsit capitole dintr-un manual de chimie traduse în limba greacă.

La auzul acestor vorbe, Șeful s-a schimbat la față și a căzut pe gânduri; într-un târziu, a rostit apăsător:

— Dar nu s-a modificat nimic!

— Știu. Asistentul lui Tywood mi-a spus însă că pentru a te deplasa cu un secol în trecut este nevoie de o zi. Presupunând că expedierea s-a efectuat spre Grecia antică, avem douăzeci de secole, așadar douăzeci de zile.

— Și nu poate fi oprită?

— N-am de unde să știu ea asta! Poate că Tywood știa, dar a murit.

Perioada Campbell

Enormitatea ipotezei m-a izbit din nou, mult mai puternic decât în noaptea trecută...

Practic, toată omenirea era amenințată cu moartea. Și, dacă afirmația respectivă nu reprezenta decât o teribilă abstracție, ceea ce o reducea la o realitate cu adevărat insuportabilă era faptul că același lucru mă amenința și pe mine. Pe nevasta și pe băiatul meu.

În plus, era o moarte fără precedent. Încetarea existenței, nimic mai mult. Disparația unui vis. Plutirea în eternul non-spațiu și non-timp ale unei umbre. În realitate, eu n-aveam să fiu mort. Probabil că nici nu m-aș fi născut.

Sau m-aș fi născut? Ar mai fi existat individualitatea, ego-ul, sufletul meu, dacă doriți? Aș fi dus altă viață? În alte circumstanțe?

În clipele respective, nu m-am gândit la toate astea sub forma unor idei clar formulate. Bănuiesc însă că dacă un ghem în stomac ar putea avea glas, cam așa ar fi sunat.

Șeful mi-a întrerupt gândurile cu brutalitate.

— Prin urmare, avem la dispoziție cam două săptămâni și jumătate... Nu mai trebuie să pierdem nici un minut! Haide!

Am rânjit strâmb.

— Ce să facem? Să pornim în urmărirea manualului de chimie?

— Nu, a replicat el sec. Există două căi pe care le putem aborda. Mai întâi, s-ar putea să te înșeli – în modul cel mai grosolan. Toate aceste raționamente circumstanțiale pot reprezenta o pistă falsă introdusă în mod premeditat pentru camuflarea adevărului. Trebuie să verificăm. În al doilea rând, este posibil să ai dreptate, dar să existe o modalitate de oprire a manualului... bineînțeles, alta decât de a-l urmări cu o mașină a timpului. În acest caz, trebuie s-o aflăm.

— Aș dori să vă spun, domnule, că, dacă ar fi o pistă

falsă, numai un nebun ar considera-o credibilă. Dacă am presupune că am dreptate și că nu există nici o modalitate de oprire?

— Atunci, tinere, voi fi foarte ocupat vreme de două săptămâni și jumătate și-ți recomand și ție același lucru. În felul acesta, timpul se va scurge mai repede.

Evident, avea dreptate.

— De unde să începem? I-am întrebat.

— În primul rând, ne trebuie o listă cu toate persoanele care apar pe statele de plată ale lui Tywood.

— De ce?

— Gândește-te! E specialitatea ta, nu? Tywood nu știa limba greacă, așadar traducerea trebuia făcută de altă persoană. Nu cred că cineva s-ar fi înhămat la o asemenea traducere pe gratis și nu cred că Tywood ar fi plătit din buzunarul lui – avea doar un salariu de profesor.

— Era posibil, i-am atras atenția, ca păstrarea secretului să-l fi interesat mai mult și să-și fi sacrificat economiile.

— De ce? Ce pericol îl pândește? E o crimă să traduci un manual de chimie în limba greacă? Cine ar fi putut deduce din așa ceva o intrigă precum cea pe care mi-ai prezentat-o?

Am avut nevoie de o jumătate de oră pentru a descoperi pe listele de colaborări numele lui Mycroft James Boulder, alături de mențiunea „consilier”, și să aflăm că în Anuarul Universității figura ca asistent de filozofie. După ce am dat câteva telefoane, am aflat că, pe lângă multe alte însușiri, Boulder posedă un atu esențial: cunoștea greaca veche.

A fost o coincidență... deoarece când Șeful s-a întins după pălărie, interfonul a zumzăit și s-a dovedit că Boulder se găsea în anticameră și, de două ore, insistă să fie primit în audiență.

Șeful a lăsat pălăria și a deschis ușa cabinetului.

Perioada Campbell

Mycroft James Boulder era un individ cenușiu. Avea părul cenușiu și ochii cenușii. Costumul lui era de asemenea cenușiu. Dar, în primul rând, chipul supt îi era cenușiu – cenușiu și încordat într-un fel care-i provoca zvâcnetul trăsăturilor.

— Domnule, a început el cu un glas moale, încerc de trei zile să obțin o audiență la o persoană cu putere de decizie. Nu am reușit să ajung decât la nivelul dumneavoastră.

— S-ar putea să fie un nivel destul de ridicat, a mormăit Șeful. Care-i problema?

— Este foarte important pentru mine să obțin o întrevvedere cu profesorul Tywood.

— Știți unde se află?

— Sunt aproape sigur că este ținut în custodie guvernamentală.

— De ce?

— Pentru că știu că intenționa un experiment care ar fi însemnat încălcarea securității. Din câte îmi dau seama, judecând după evenimentele care s-au derulat, se pare că într-adevăr securitatea a fost încălcată. Așadar, pot presupune că s-a încercat punerea în practică a experimentului. Trebuie să aflu dacă s-a înregistrat vreun succes.

— Domnule Boulder, a rostit Șeful, cred că știți greaca veche.

— Da, o cunosc.

— Și ați tradus un manual de chimie pentru profesorul Tywood, pe banii statului.

— Da, în calitate de consilier, legal remunerat.

— În condițiile actuale, traducerea respectivă constituie un delict, întrucât deveniți complice la infracțiunea lui Tywood.

— Se poate stabili o legătură?

Isaac Asimov

— Dumneavoastră nu puteți? Sau n-ați auzit despre teoria lui Tywood referitoare la călătoria în timp, sau... cum îi spuneți... translația microtemporală?

— Aha, surâse Boulder, deci v-a povestit!

— Nu, replică sec Șeful, nu ne-a povestit nimic! Profesorul Tywood este mort.

— Cum? Nu vă cred!

— A murit de apoplexie. Priviți!

A scos din seif una din fotografiile făcute în prima noapte. Chipul lui Tywood era schimonosit, dar savantul putea fi recunoscut – zăcea rășchirat pe podea, mort.

Boulder a găfâit, ca și cum plămânii i-ar fi fost suprasolicitați. A rămas privind fotografia timp de trei minute întregi, conform ceasului de pe perete.

— Unde s-a întâmplat?

— În centrala atomoelectrică.

— A încheiat experimentul?

— Nu știm, a înălțat din umeri Șeful. Când l-am găsit, murise.

Buzele lui Boulder erau albe și strânse laolaltă.

— Trebuie neapărat aflat amănuntul acesta. Trebuie înființată o comisie de savanți și, dacă va fi necesar, experimentul trebuie reluat...

Șeful s-a mulțumit să-l privească și s-a întins după un trabuc. Niciodată nu a prelungit atât de mult ritualul aprinderii lui... iar după ce l-a așezat în scrumieră, lăsând fumul să se ridice în vâlătuci, a spus:

— Acum douăzeci de ani, Tywood a scris un articol...

— Ah - buzele lui Boulder au zvâcnit - deci așa ați făcut legătura? Puteți ignora ipoteza asta. Tywood este un expert în științe exacte, care nu se pricepe nici la istorie, și nici la sociologie. Vise de adolescent, nimic mai mult...

— Așadar, nu credeți că expedierea traducerii dumneavoastră în trecut va determina o Epocă de Aur?

Perioada Campbell

— Bineînțeles că nu. Vă închipuiți că progresele a două mii de ani de acumulări lente ar putea fi grefate unei societăți nedezvoltate, care nu este pregătită pentru ele? Credeți că o mare invenție sau un principiu științific de excepție se naște în mod complet în mintea unui geniu desprins de mediul său cultural? Newton a amânat cu douăzeci de ani enunțarea legii gravitației, deoarece valoarea cunoscută pe atunci a diametrului Pământului fusese greșită cu zece procente. Arhimede a fost pe punctul de a descoperi calculul integral, dar n-a izbutit fiindcă nu cunoștea cifrele arabe. În mod similar, existența unei societăți sclavagiste în Grecia și Roma antică presupune faptul că mașinile nu atrăgeau prea multă atenție... sclavii fiind mult mai ieftini și mai adaptabili. Iar indivizii cu adevărat inteligenți nu și-ar fi cheltuit energia născocind mecanisme care să ușureze munca fizică. Până și Arhimede, cel mai mare inventator al antichității, a refuzat să-și facă publice invențiile practice, limitându-se doar la abstracțiile matematice. Când un tânăr l-a întrebat pe Platon ce rost are geometria, a fost exmatriculat din Academie, considerându-se că avea o minte inferioară, nefilozofică. Știința nu se năpustește înainte, ci se târăște în direcțiile permise de forțele mult mai mari ce modelează societatea și care, la rândul lor, sunt modelate de societate. Nici un om cu adevărat important nu avansează decât sprijinindu-se pe societatea care-l înconjoară...

În clipa aceea, Șeful l-a întrerupt.

— Ce-ar fi atunci să ne relatați care a fost rolul dumneavoastră în cercetările lui Tywood? Deocamdată, vă credem că istoria nu poate fi modificată.

— Ba poate fi modificată, dar nu în mod intenționat... Vedeți dumneavoastră, atunci când Tywood mi-a solicitat serviciile pentru traducerea în greacă a unui manual de chimie, am acceptat pentru că urma să câștig niște bani. El

dorea însă ca traducerea să fie făcută pe pergament, respectându-se terminologia din greaca veche – „graiul lui Platon”, ca să-l citez – chiar dacă asta ar fi însemnat să complic semnificația literală a pasajelor, iar totul să fie scris de mână. Evident, aceste pretenții mi-au stârnit curiozitatea. Am descoperit și eu articolul acela din revistă. Mi-a fost dificil să trag o concluzie clară, deoarece realizările științei moderne transcend în multe modalități imaginația filozofilor. În cele din urmă însă, am aflat adevărul și mi-am dat seama imediat că teoria lui Tywood despre modificarea istoriei era infantilă. În fiecare clipită, există douăzeci de milioane de variabile, iar până acum n-a fost inventat un sistem matematic – o psihoistorie matematică, să spun așa – care să se descurce prin oceanul acela de funcții variabile. Pe scurt, orice variație a evenimentelor de acum două mii de ani ar fi modificat istoria următoare, dar *nu într-un mod previzibil*.

— Ca o pietricică ce stârnește o avalanșă? a sugerat Șeful.

— Exact. Observ că ați înțeles situația. Înainte de a începe, m-am gândit pe îndelete, timp de câteva săptămâni, și am văzut cum *trebuia* să acționez.

S-a auzit un muget înfundat. Șeful s-a sculat brusc, răsturnându-și scaunul, a ocolit rapid biroul și l-a înhățat pe Boulder de gât. Am încercat să-l opresc, dar mi-a făcut semn să nu intervin... De fapt, nu făcea altceva decât să-i strângă mai bine nodul de la cravată. Boulder încă putea să respire. Devenise foarte alb la față și, pe durata cât a vorbit Șeful, s-a mulțumit să facă doar atât – să respire.

— Îmi dau seama, a început Șeful, cum ai hotărât că trebuie să acționezi. Știu că unii dintre voi, filozofi cu minți bolnave, cred că lumea ar trebui refăcută. Vreți să aruncați zarurile și să vedeți ce cade. Poate că nici nu vă pasă dacă veți mai trăi în noua orânduire... sau că nimeni nu va ști ce

Perioada Campbell

ați făcut. Cu toate acestea, doriți să creați. Ca să zic așa, îi mai acordați o șansă Domnului. Poate că eu nu doresc altceva decât să trăiesc... totuși lumea ar putea fi mult mai teribilă. Ar putea fi mai teribilă în douăzeci de milioane de feluri diferite. Cândva, un individ pe nume Wilder a scris o piesă de teatru intitulată *Urechile acului*. Poate ai citit-o. Ideea ei era că Omenirea s-a aflat în pragul dispariției, scăpând de catastrofă ca prin urechile acului. Nu, n-o să-ți țin un discurs despre epoca glaciară care ne-ar fi putut termina. Nu cunosc destule amănunte în legătură cu această problemă. N-o să mă refer nici la victoria grecilor la Maraton, la înfrângerea arabilor la Tours, la retragerea mongolilor în ultima clipă, fără a fi cunoscut măcar înfrângerea... fiindcă nu sunt istoric. Să examinăm însă secolul douăzeci. În Primul Război Mondial, germanii au fost opriți de două ori la Marna. În al Doilea Război Mondial, a existat Dunkerque, apoi nemții au fost cumva stopați la Moscova și Stalingrad. În ultimul război, noi am fi putut folosi bomba atomică și totuși n-am făcut-o. Tocmai când se părea că ambele tabere aveau să fie silite s-o întrebuințeze, s-a încheiat Tratatul... pur și simplu, deoarece generalul Bruce a întârziat decolarea din Ceylon și a putut primi în mod direct mesajul. Așadar, a existat o succesiune de episoade norocoase, pe toată durata istoriei. Pentru fiecare „dacă” ce nu s-a realizat, și care ne-ar fi transformat pe toți în supermani, au existat douăzeci de „dacă” ce nu s-au realizat și care ne-ar fi adus dezastrul. Voi mizați pe șansa asta de unu la douăzeci, jucând la zaruri soarta tuturor vieților de pe Pământ. Ba chiar ați reușit, fiindcă Tywood a *expediat* manualul în trecut.

Șeful a scrâșnit ultima frază și și-a desfăcut pumnul, astfel încât Boulder a putut cădea înapoi în scaun. După ce a răsuflat adânc, acesta a izbucnit în râs.

— Proștilor! a șuierat el răgușit. Cât de aproape puteți fi

și totuși cât de departe ați trecut de țintă! Așadar, Tywood a *expediat* manualul? Sunteți siguri?

—În locul respectiv nu s-a găsit nici un manual de chimie în greacă, a mârâit Șeful, și au dispărut milioane de calorii de energie. Totuși, asta nu modifică cu nimic faptul că avem la dispoziție două săptămâni și jumătate în care să... să facem niște lucruri foarte interesante pentru tine.

— Prostii! Vă rog, terminați cu melodrama! Ascultați-mă și încercați să înțelegeți. Au existat cândva doi filozofi greci numiți Leucip și Democrit, care au conceput teoria atomistă. Ei afirmau că materia se compune din atomi. Diferitele feluri de atomi erau distincte și imuabile, iar prin multiplele lor combinații reciproce formau diversele substanțe din natură. Teoria respectivă nu a fost elaborată în urma unor experiențe sau observații. Ea a apărut cumva complet încheșată. După aceea, poetul Lucrețiu, în „*De Rerum Natura*” – „Despre natura lucrurilor” – a dezvoltat-o, până ce a ajuns să sune surprinzător de modern. De asemenea, în antichitatea greacă, Heron a construit un motor cu aburi și armamentul de război a devenit aproape mecanizat. Perioada respectivă este considerată drept o epocă mecanicistă rudimentară, care n-a evoluat din diverse motive: fie pentru că n-a fost consolidată cu ajutorul altor invenții, fie pentru că nu se potrivea în cadrul social și economic de atunci. Știința alexandrină a reprezentat un fenomen straniu și aproape inexplicabil. S-ar putea aminti și vechea legendă romană a cărților Sibilei, care conțineau – zice-se – informații misterioase provenite direct de la zei... Altfel spus, domnilor, deși aveți dreptate când susțineți că o schimbare, oricât ar fi de neînsemnată, în cursul evenimentelor din trecut poate avea consecințe incalculabile și aveți dreptate presupunând că orice modificare aleatorie are mai multe șanse de a fi spre rău decât spre bine, trebuie să vă atrag atenția că greșiți în

Perioada Campbell

priviința concluziilor finale. *Pentru că ACEASTA este lumea în care manualul de chimie în limba greacă a fost expediat în trecut* A fost un fel de cursă a Reginei Roșii, dacă mai ții minte „Peripețiile Alisei în lumea oglinzii”. În țara Reginei Roșii, trebuia să fugi cât te țineau picioarele, pentru a rămâne pe loc. Așa s-a petrecut și aici! Tywood își închipuia că putea crea o lume nouă, dar eu am făcut traducerea și am avut grijă să includ numai acele pasaje care ar fi justificat fragmentele de cunoștințe stranii pe care le dețineau anticii. Iar singura mea intenție, în ciuda cursei, a fost să rămânem pe loc.

Au trecut trei săptămâni; trei luni; trei ani. Nu s-a întâmplat nimic. Când nu se întâmplă nimic, n-ai nici o dovadă. Am renunțat la încercarea de a găsi o explicație și am sfârșit, Șeful și cu mine, prin a ne îndoi noi înșine.

Cazul n-a fost clasat niciodată. Boulder nu putea fi considerat un criminal, fără să fie considerat salvatorul lumii, și invers. A fost ignorat, în cele din urmă, voluminosul dosar a fost etichetat „?” și pus în cel mai sigur seif din Washington.

Șeful se află acum la Washington, într-o poziție de vârf. Eu sunt Șef Regional.

Boulder a rămas tot asistent. La universitate, promovările sunt mult mai lente.

21. PĂMÂNTUL-MAMĂ

Astounding Science Fiction, mai 1949

— Dar poți fi sigur? Ești sigur că un istoric, chiar și profesionist, poate deosebi victoria de înfrângere?

Gustav Stein, care pusese întrebarea pe un ton ironic, cu un surâs insinuant, și-și ștersese ușor mustața sură din vecinătatea căreia tocmai îndepărtase un pahar gol, nu era istoric, ci fiziolog.

Dar interlocutorul său *era* istoric și acceptă împunsătura blajină tot cu un surâs.

Conform criteriilor terestre, apartamentul lui Stein era destul de luxos. Fără îndoială însă, Ti lipsea intimitatea Lumilor Exterioare, deoarece sub fereastră se întindea un fenomen ce caracteriza exclusiv planeta-mamă: un oraș. Un oraș mare, plin de oameni care se îmbulzeau pe străzi, atingându-se, amestecându-și mirosurile...

De asemenea, apartamentul lui Stein nu avea sursă energetică proprie și rezervă personală de alimente, ba nici chiar minimul elementar de roboți pozitronici. Pe scurt, îi lipsea demnitatea autoîntreținerii - aidoma tuturor lucrurilor pământene, se mulțumea să facă parte din comunitate, să fie o unitate dintr-un întreg, o porțiune a gloatei. Dar Stein era pământean prin naștere și, ca atare, se obișnuise cu respectiva situație. La urma urmelor, conform criteriilor terestre, apartamentul era destul de luxos.

Atâta doar că, privind afară, prin aceleași ferestre pe sub care se întindea orașul, puteai zări stelele și, printre ele, Lumile Exterioare, unde nu existau orașe, ci numai grădini; unde pajiștile erau fulgere de smaralde, unde toți

Perioada Campbell

oamenii erau regi și unde toți bunii pământeni sperau cu sinceritate – dar în zadar – să ajungă cândva.

Cu excepția câtorva care știau mai bine – de pildă, Gustav Stein.

Serile de vineri petrecute în tovărășia lui Edward Field făceau parte din acea categorie de ritualuri care apar o dată cu vârsta și viața tihnită. Aceste întâlniri fragmentau săptămâna în mod plăcut pentru doi burlaci trecuți de vârsta mijlocie și le puneau la dispoziție un motiv nevinovat ca să zăbovească înaintea paharelor cu sherry și a stelelor. Totodată, îi îndepărtau de mizeriile vieții și, lucrul cel mai important, le ofereau posibilitatea de a flecări.

Mai cu seamă Field profita de aceste situații pentru a cita capitole și pasaje din încă neterminata lui istorie despre Imperiul Terestru.

— Aștept ultimul act, explică el. După aceea, o voi intitula „Decăderea și prăbușirea Imperiului” și o voi publica.

— În cazul acesta, te aștepți ca ultimul act să se petreacă destul de repede.

— Într-un anumit fel, a și venit deja. Consider însă că este mai bine să aștept până-l vor recunoaște toți. Vezi tu, scepticule, există trei etape ce marchează prăbușirea unui imperiu, a unui sistem economic sau a unei instituții sociale...

Apoi, istoricul tăcu, savurând efectul cuvintelor sale, și așteptă răbdător ca Stein să-l întrebe:

— Care sunt etapele acelea?

— În primul rând, îndoii Field un deget, clipa când se manifestă prima tendință ce indică finalul inevitabil. Ea nu poate fi văzută ori recunoscută ca atare până nu se petreacă chiar finalul, și atunci e identificată cu mintea de pe urmă.

— Iar tu poți preciza care este această tendință?

— Așa cred, întrucât am de partea mea avantajul unui

secol și jumătate de minte de pe urmă. Este momentul când colonia siriuseană Aurora a obținut prima aprobare din partea Guvernului Central de pe Pământ pentru a introduce roboții pozitronici în viața comunității. Evident, privind retrospectiv, se întrevede o cale limpede pentru dezvoltarea unei societăți puternic mecanizate, bazată pe munca roboților, nu a oamenilor. Tocmai această mecanizare a fost și va fi factorul decisiv în confruntarea dintre Lumile Exterioare și Pământ.

— Ea să fie? murmură fiziologul. Cât de infernal de inteligenți sunt istoricii! Care este a doua etapă ce marchează prăbușirea Imperiului?

— Este momentul, urmă Field, îndoindu-și netulburat degetul mijlociu, când apare un semnal atât de evident încât experții îl pot distinge chiar și fără a-l examina în perspectivă. A fost și el depășit o dată cu prima restricție făcută de Lumile Exterioare în privința numărului de imigranți pământeni. Faptul că Pământul n-a fost în stare să prevină o acțiune care-l afecta în mod evident a reprezentat un strigăt ce putea fi auzit de toți, iar asta s-a petrecut acum cincizeci de ani.

— Din ce în ce mai bine... Care este a treia etapă?

— A treia? (Inelarul coborî și el.) Este cea mai puțin importantă. În momentul respectiv, semnalul amintit anterior se transformă într-un perete pe care scrie cu litere uriașe „Sfârșit”. Așadar, pentru a ști că a venit sfârșitul nu este necesară nici perspectiva, nici instruirea, ci pur și simplu capacitatea de a privi la televizor.

— Înțeleg atunci că a treia etapă n-a fost încă atinsă.

— Evident, altfel n-ar fi trebuit să întrebi! Se poate însă manifesta oricând – de pildă, dacă izbucnește războiul.

— Crezi că va izbucni?

Field evită răspunsul direct.

— Vremurile sunt schimbătoare, iar Pământul este

Perioada Campbell

afectat de un val de emoții inutile pe tema imigrării. Dacă se va declanșa un război, vom fi înfrânți rapid și pentru totdeauna, iar peretele despre care-ți povesteam va fi construit.

— Dar poți fi sigur? Ești sigur că un istoric, chiar și profesionist, poate deosebi victoria de înfrângere?

Field zâmbi.

— Poate că știi tu ceva ce eu nu cunosc. Se vorbește, de exemplu, despre un anume „Proiect Pacific”.

— N-am auzit. – Stein umplu din nou paharele. – Hai să discutăm despre altceva!

Zicând acestea, fiziologul ridică paharul spre fereastra largă, astfel că stelele îndepărtate scânteiară trandafirii în lichidul limpede, și toastă:

— Pentru un sfârșit fericit al necazurilor Pământului!

— Pentru Proiectul Pacific, zise Field.

Stein sorbi puțin, apoi comentă:

— Bem pentru două lucruri diferite.

— Așa o fi oare?

A încerca să descrii Lumile Exterioare unui pământean nativ reprezintă o acțiune destul de dificilă, fiindcă nu este vorba de descrierea unei planete, ci a unei stări de spirit. Lumile Exterioare – aproape cincizeci, inițial colonii, ulterior dominioane, în cele din urmă națiuni – diferă extrem de mult între ele din punct de vedere fizic, dar starea de spirit este aproape aceeași peste tot.

Starea respectivă caracterizează o planetă care, la început, a manifestat ostilitate față de omenire, fiind totodată populată de cei mai dificili, diferiți, disprețuitori disidenți.

Dacă ar trebui exprimată printr-un singur cuvânt, cel

mai potrivit este „individualism”.

Așa stau lucrurile, de pildă, în cazul Aurorei, lume situată la trei parseci de Pământ. A fost prima planetă colonizată în afara limitelor Sistemului Solar, reprezentând zorii călătoriilor interstelare. De aici i s-a tras și numele.

Adevărat, pe ea existau aer respirabil și apă potabilă, dar, după criteriile terestre, majoritatea zonelor erau stâncoase și sterpe. Totuși, putea fi observată un soi de vegetație, asigurată de un pigment galben-verzui, lipsit de orice legătură cu clorofila și nici la fel de eficient, care conferea regiunilor mai fertile un aspect neplăcut, parcă otrăvitor. Nu existau forme de viață animală superioare organismelor unicelulare și echivalentelor bacteriene. Evident, nimic periculos, întrucât cele două sisteme biologice, al Pământului și al Aurorei, nu prezentau afinități chimice.

Treptat, Aurora a devenit un covor împestrițat. Grânele și pomii fructiferi au fost primele specii aclimatizate; au urmat arbuștii, florile și iarba. După ele, au venit cirezile de vite. Apoi, ca și cum ar fi fost necesară evitarea unei reproduceri prea fidele a planetei-mamă, au apărut roboții pozitronici ce aveau menirea să ridice case, să modeleze peisajul, să instaleze convertizoarele electrice. Pe scurt, ei trebuiau să facă toată treaba și să obțină o planetă verde și locuibilă.

Exista, așadar, o bunăstare ce părea ireală, dată de o nouă planetă și de niște resurse minerale nelimitate, cărora li se adăuga splendoarea unei centrale atomoelectrice noi-nouțe, care avea de alimentat doar mii sau, în cel mai rău caz, milioane (dar nu miliarde) de consumatori. Cum e și normal, acest lucru atrăgea după sine înflorirea puternică a științelor fizice, pe planetele unde exista loc pentru așa ceva.

Un exemplu tipic putea fi casa lui Franklin Maynard.

Perioada Campbell

Acesta trăia, împreună cu soția, trei copii și douăzeci și șapte de roboți pe o proprietate aflată la peste șaptezeci de kilometri de cel mai apropiat vecin. Cu toate acestea, dacă ar fi dorit, Maynard ar fi putut, grație comunicatoarelor, să se afle în salonul oricăruia dintre cei șaptezeci și cinci de milioane de cetățeni ai Aurorei – întreținându-se cu fiecare pe rând, sau cu toți o dată, simultan.

Maynard cunoștea fiecare centimetru pătrat al văii în care se afla domeniul său. Știa unde acesta lua sfârșit în mod brusc, lăsând loc dealurilor neprietenoase pe ai căror versanți abrupti foșneau frunzele înguste și ascuțite ale coniferelor băstinașe – parcă privind cu ură spre uzurpatorii sosiți dintre stele.

Maynard nu trebuia să-și părăsească valea. Era reprezentant în Adunare, precum și membru al Comitetului Agenților Străini, dar își desfășura toate afacerile, cu excepția celor esențiale, prin intermediul comunicatorului, fără a-și sacrifica vreodată acea intimitate prețioasă pe care nici un pământean n-ar fi înțeles-o.

Chiar și actuala problemă putea fi rezolvată în același mod. Bărbatul din salonul său, Charles Hijkmán, se găsea în realitate în propria-i locuință, situată pe o insulă de pe un lac artificial abundând în pești de cincizeci de soiuri, aflat la patru mii de kilometri depărtare.

Desigur, legătura nu era decât o iluzie. Dacă Maynard ar fi întins mâna, ar fi atins peretele invizibil.

Până și roboții erau familiarizați cu paradoxul; când Hijkmán ridică mâna, solicitând o țigară, robotul lui Maynard nu schiță nici un gest pentru a-i satisface dorința, deși trecu mai bine de o jumătate de minut înainte s-o facă robotul lui Hijkmán.

Cei doi bărbați vorbeau ca toți locuitorii Lumilor Exterioare, adică repezit și în silabe prea scurte pentru a suna prietenoase, deși în realitate nu erau deloc ostile. Le

lipsea totuși frișca – oricât de acră și diluată uneori – sociabilității omenești, ce se impusese în mușuroaiele terestre.

— Doream de mult să discut între patru ochi cu tine, începu Maynard. Îndatoririle mele din Adunare...

— Sigur că da. Este un lucru de la sine înțeles. Te ascult cu plăcere, mai cu seamă fiindcă am auzit de calitățile deosebite ale domeniului tău. Este adevărat că-ți hrănești vitele cu nutreț importat?

— Mă tem că-i o ușoară exagerare. Adevărat, cele mai bune producătoare de lapte ale mele sunt hrănite cu importuri terestre pe durata cât își alăptează vițelii, dar o astfel de procedură ar fi incredibil de costisitoare, dacă aş generaliza-o... Dau însă un lapte extraordinar, îți voi trimite producția pe o zi.

— Mulțumesc foarte mult, înclină capul cu gravitate Hijkmán. În schimb, o să-ți trimit câteva exemplare din somonii mei.

Pentru un observator pământean, cei doi bărbați ar fi părut foarte asemănători. Amândoi erau înalți, lucru însă firesc pe Aurora, unde statura medie a bărbaților atingea un metru și optzeci și șapte. Ambii erau blonzi și musculoși, cu trăsături puternice, bine dăltuite. Deși nici unul nu avea mai puțin de patruzeci de ani, vârsta mijlocie nu li se citea în ținută.

Cam acelea fuseseră generalitățile. Fără vreo modificare a tonului, Maynard trecu la subiectul mult mai serios al apelului său.

— După cum știi, începu el, Comitetul este acum absorbit de problema lui Moreanu și a conservatorilor lui. Am dori să ne ocupăm de ei cu toată fermitatea – mă refer la noi, independenții. Dar, înainte de a o putea face cu calmul și siguranța necesare, aş dori să-ți pun câteva întrebări.

Perioada Campbell

— De ce tocmai mie?

— Fiindcă ești cel mai important fizician de pe Aurora.

Modestia nu reprezintă o atitudine firească și din acest motiv copiii o deprind cu dificultate. Într-o societate individualistă ea este inutilă și de aceea Hijzman nu era obișnuit cu ea. Pur și simplu, încuviință din cap la ultimele cuvinte ale interlocutorului său.

— Și faci parte dintre noi, adăugă Maynard. Ești un independent.

— Da, sunt membru al partidului. Îmi achit cotizația, dar nu sunt foarte activ.

— Ești totuși un cadru pe care se poate pune bază. Spune-mi, ai auzit de Proiectul Pacific?

— Proiectul Pacific? repetă celălalt, manifestând o surpriză politicoasă.

— Ceva care se desfășoară pe Pământ. Pacificul este un ocean terestru, totuși cred că numele nu are importanță în sine.

— N-am auzit niciodată de el.

— Nu mă miră. Puțini au auzit, chiar și pe Pământ. Apropo, discuția noastră trebuie să rămână strict confidențială.

— Înțeleg.

— Indiferent ce ar fi Proiectul Pacific - agenții noștri nu au obținut date precise - el poate să constituie o amenințare. Mulți dintre aceia care, pe Pământ, sunt considerați savanți par să-l fi acceptat. Același lucru este valabil și pentru unii dintre politicienii mai radicali și mai lipsiți de inteligență.

— Hm-m-m... Cândva, a existat ceva denumit Proiectul Manhattan.

— Da? făcu Maynard. Despre ce era vorba?

— Oh, este o poveste veche. Mi-am amintit de ea din cauza analogiei numelor. Proiectul Manhattan s-a derulat

Înainte de epoca zborurilor în afara Pământului. Era vorba de nu știu ce război nefericit din vremurile acelea întunecate, iar numele respectiv a fost atribuit echipei de savanți care a definitivat utilizarea energiei nucleare.

— Aha! Își încleștă pumnii Maynard. În cazul acesta, ce ar putea să reprezinte Proiectul Pacific?

Preț de câteva clipe, Hijkmán căzu pe gânduri, apoi întreabă cu glas scăzut:

— Crezi că Pământul se pregătește de război?

— Șase miliarde de oameni! rosti celălalt, strâmbându-se dezgustat. Șase miliarde de semimaimuțe, înghesuite într-un Sistem gata să explodeze, împotriva noastră, care suntem doar câteva milioane cu toții... Tu nu consideri că este o situație periculoasă?

— Parcă n-aș pune atâta bază pe cifre...

— Perfect. Dacă nu luăm în seamă cifrele, poți afirma că suntem în siguranță? Spune-mi. Eu nu sunt decât un administrator, dar tu ești fizician. Poate Pământul să învingă într-un eventual război?

Hijkmán adoptă o figură solemnă și se gândi atent, fără să se grăbească. În cele din urmă, vorbi;

— Să analizăm rațional. Există trei clase generale de arme cu ajutorul cărora un individ sau un grup poate învinge o opoziție. În ordinea crescătoare a subtilității, este vorba de armele fizice, biologice și psihologice. Fără îndoială, le putem elimina pe cele fizice. Pământul nu și-a dezvoltat o industrie serioasă. Nu deține know-how tehnic. Are resurse extrem de limitate. Îi lipsesc fizicienii de elită. Așadar, este cu totul imposibil ca el să inventeze ceva de natură fizico-chimică ce nu este deja cunoscut pe Lumile Exterioare... Firește, cu o singură condiție: să fie singur împotriva Lumilor Exterioare. Bănuiesc că nici o Lume Exterioară nu intenționează să facă o alianță cu Pământul.

— Nu, nu, nu! protestă Maynard cu o violență

Perioada Campbell

neobișnuită. Nici vorbă de așa ceva! Nu te gândi la o asemenea posibilitate!

— Atunci, putem elimina o posibilă și surprinzătoare armă fizică. Nu are rost să insistăm în direcția asta.

— Bun! Să trecem, deci, la a doua armă, cea biologică.

— În această privință, nu pot fi la fel de sigur, înălță încet din sprâncene Hijkmann. Mi s-a spus că există biologi pământeni extrem de competenți. Evident, întrucât eu mă pricep la fizică, nu consider că aș fi cel mai în măsură să se pronunțe în respectiva problemă. Cred, totuși, că în anumite domenii restrânse au rămas experți. În agricultură, bineînțeles, ca să dau exemplul cel mai la îndemână. Și în bacteriologie. Hm-m-m...

— Exact, ce părere ai despre războiul bacteriologic?

— E o idee... Nu, nu, totuși nu, este de neimaginat. O planetă suprapopulată, ca Pământul, nu-și poate permite să atace cu viruși un sistem alcătuit din cincizeci de lumi aflate la mari depărtări. Ei înșiși sunt mult mai vulnerabili în fața unor epidemii – mă refer la un eventual răspuns similar din partea noastră. Ba chiar aș afirma că, date fiind condițiile de viață de aici, de pe Aurora, și de pe celelalte Lumi Exterioare, nici o boală contagioasă nu s-ar putea transforma în epidemie. Nu, Maynard! Poți întreba și un bacteriolog, dar cred că-ți va răspunde la fel...

— Și a treia armă?

— Cea psihologică? Eh, asta chiar că-i imprevizibilă! Totuși, Lumile Exterioare sunt niște comunități inteligente care nu pot fi amăgite de o propagandă ordinară – de fapt, de nici o formă de emotivitate nesănătoasă. Mă întreb însă...

— Da?

— Oare Proiectul Pacific este chiar așa ceva? nu cumva este o super-armă menită să ne dezechilibreze? Ceva strict secret, dar lăsând să scape unele aluzii, astfel încât Lumile

Isaac Asimov

Exterioare să înceapă să facă diverse concesii Pământului, pur și simplu ca să nu riște nimic.

Urmă o tăcere prelungă.

— Imposibil! izbucni Maynard într-un târziu, vizibil nervos.

— Ai reacționat *exact* așa cum trebuia. Ai *ezitat*. Cu toate acestea, nu insist asupra interpretării mele. E doar o ipoteză.

Urmară alte câteva clipe de tăcere, după care tot Hijkman vorbi:

— Mai sunt și alte întrebări?

Maynard tresări, smulgându-se brusc din starea de reverie.

— Nu... nu...

Imaginea tremură și în locul sufrageriei lui Hijkman apăru peretele, încetișor, cu o neîncredere izvorâtă din încăpățănare, Maynard scutură din cap.

Ernest Keilin urcă treptele, pătruns parcă de istoria ultimelor secole. Clădirea era foarte înaltă, avântându-se cutezătoare către astre; totuși, timpul își pusese pecetea asupra ei, iar prin colțuri se zăreau pânze de păianjeni. Cândva, adăpostise Parlamentul Omului și din ea porniseră declarații ce răsunaseră printre stele...

În prezent, ea nu mai adăpostea Parlamentul Pământului. Acesta fusese mutat într-un sediu nou, neoclastic, care copia în mod imperfect stilismele arhitecturale ale străvechii epoci preatomice.

Construcția cea veche continua totuși să-și păstreze faima. În mod oficial, se numea tot Casa Stelară, dar pe culoarele ei mai bântuiau doar funcționarii unei birocrății restrânse.

Perioada Campbell

Keilin coborî la etajul unsprezece. Inscripția luminoasă anunța fără putință de înșelare: „Birou de Informații”. Bărbatul întinse o scrisoare recepționerei și rămase în așteptare. În cele din urmă, intră pe ușa pe care scria „L. Z. Cellioni – Secretar Informații”.

Cellioni era micuț și oacheș, avea un păr des și negru și o mustață subțire și neagră. Dinții lui, atunci când zâmbea, erau surprinzător de albi și regulați – de aceea, individul zâmbea foarte des.

Surâse și acum, ridicându-se și întinzând mâna. Keilin o strânse, apoi se așează și luă țigara care îi fu oferită.

— Mă bucur să te văd, domnule Keilin. Ai fost foarte amabil că ai venit din New York, deși ai fost anunțat în ultima clipă...

Keilin își lăsă în jos colțurile buzelor și făcu un gest scurt din mână, minimalizând spusele celui alt.

— Iar acum, continuă Cellioni, presupun că dorești o explicație.

— N-aș refuza-o, încuviință Keilin.

— Din nefericire, nu prea știu cum să-ți explic mai exact. Ca Secretar al Informațiilor, dețin o poziție dificilă. Trebuie să veghez la securitatea și bunăstarea Pământului și, în același timp, să mă îngrijesc și de fireasca libertate a presei. În mod normal, nu avem cenzură dar, la fel de normal, există momente când parcă o regretăm.

— Asta are legătură cu mine? se interesă Keilin. Mă refer la chestia cu cenzura?

Cellioni nu-i răspunse în mod direct. Surâse din nou, lent, fără ca figura lui să reflecte vreo expresie de veselie.

— Dumneata, domnule Keilin, roști el, realizezi una dintre cele mai urmărite și influente emisiuni de televiziune. Ca atare, guvernul manifestă un interes special față de persoana dumitale.

— Este emisiunea mea, vorbește Keilin pe un ton

încăpățânat. Plătesc pentru timpul de emisie și achit impozitele pe veniturile ce mi le aduce. Respect toate regulile privind subiectele tabu. De aceea, nu văd ce interes ar avea guvernul...

— M-ai înțeles greșit. Cred că-i vina mea că n-am fost mai clar. N-ai comis nici un delict și n-ai încălcat nici o lege. Am toată admirația pentru talentul dumitale. Mă refer însă la atitudinea pe care o manifesti uneori.

— Referitor la ce anume?

— Referitor - și tonul lui Cellioni deveni brusc aspru - la politica noastră față de Lumile Exterioare.

— Domnule Secretar, atitudinea mea oglindește ceea ce cred și simt.

— Sunt de acord cu asta. Ai tot dreptul la sentimente și gânduri personale. Nu este însă corect să le expui în fiecare seară în fața unui public alcătuit dintr-o jumătate de miliard de oameni.

— Din punctul dumitale de vedere, n-o fi corect. Altfel, însă, e perfect legal.

— Uneori, binele statului trebuie așezat mai presus de o anumită interpretare unilaterală și egoistă a legalității.

Keilin bătut nervos cu vârful pantofului în podea și se înnegură la chip.

— Să dăm cărțile pe față! spuse el. Ce dorești?

Secretarul Informațiilor își desfăcu larg brațele.

— Într-un cuvânt: cooperare! Zău, domnule Keilin, nu poți submina voința concetățenilor... Chiar apreciezi poziția Pământului? Șase miliarde și rezervele de hrană în continuă scădere?! Este inacceptabil! Iar emigrarea reprezintă singura soluție. Nici un pământean care este patriot nu poate să nu vadă justetea poziției noastre. De fapt, nici o ființă omenească rațională, de oriunde ar fi ea, nu poate să nu vadă justetea acestei poziții.

— Sunt de acord cu dumneata: problema populației este

Perioada Campbell

serioasă, dar emigrarea nu constituie unica soluție. Dimpotrivă, ea reprezintă o modalitate sigură de grăbire a dezastrului.

— Chiar așa? De ce crezi asta?

— Fiindcă Lumile Exterioare n-o vor permite și n-ar putea fi forțate s-o facă decât în urma unui război. *Iar noi nu putem câștiga un război.*

— Spune-mi, rosti încetișor Cellioni, *dumneata* ai încercat să emigrezi? Mi se pare că ai întruni calitățile. Ești destul de înalt, blond, inteligent...

Celălalt bărbat se îmbujoră ușor și replică scurt:

— Sunt alergic la fân.

— Ei bine, zâmbi Secretarul, atunci probabil că ai motive întemeiate pentru a dezaproba politica rasistă și arbitrar genetică.

— Nu voi fi influențat de motive personale, începui înflăcărat Keilin. N-aș fi de acord cu politica Lumilor Exterioare, chiar dacă ar corespunde pentru emigrare. Cu toate acestea, dezaprobarea mea n-ar modifica nimic. Politica lor *rămâne* a lor și o pot impune ca atare. În plus, ea poate avea motivații, chiar dacă acestea nu sunt cele mai corecte. Omenirea renaște pe Lumile Exterioare și ei – cei care au ajuns primii acolo – doresc să elimine unele slăbiciuni ale mecanismului uman ce au devenit evidente cu timpul. Un alergic *constituie o* imperfecțiune genetică. O persoană predispusă la cancer, cu atât mai mult. Evident, prejudecățile față de culoarea pielii și a părului sunt absurde, dar pot garanta că Lumile Exterioare sunt interesate de uniformitate și omogenitate. Presupun că noi, pământeni, am putea realiza destule și fără ajutorul lor.

— Ce anume?

— Ar trebui să introducem roboții pozitronici și fermele hidroponice și în primul rând să instituim controlul natalității. Mai exact, un control inteligent, bazat pe

principii psihiatrice ferme, care să elimine tendințele psihopate, infirmitățile congenitale...

— Așa cum se procedează pe Lumile Exterioare?

— Nu, câtuși de puțin! N-am menționat principii rasiste. Mă refer doar la infirmități mintale și fizice care există în toate grupurile etnice și rasiale. În primul rând, trebuie eliminat sporul natalității, până se va atinge un echilibru sănătos.

— Ne lipsesc tehnicile industriale și resursele pentru a introduce tehnologia roboți-hidroponice mai devreme de cinci secole, comentă încruntat Cellioni. De asemenea, tradițiile pământene, precum și actualele precepte morale interzic folosirea roboților și consumarea de hrană artificială. Prima obiecție ar fi însă, desigur, interzicerea asasinării unor prunci încă nenăscuți. Hai să fim serioși, Keilin, nu poți continua să spui toate astea, seară de seară! E inutil și, în plus, distrage atenția și slăbește voința.

— Domnule secretar, interveni celălalt iritat, dorești război?

— Dacă ea doresc război? Mi se pare o întrebare nepoliticoasă.

— Atunci cine sunt cei care impun politica guvernului și *doresc* războiul? Cine, de exemplu, este responsabil pentru zvonurile precis calculate ale Proiectului Pacific?

— Proiectul Pacific? De unde ai auzit de el?

— Sursele mele de informații rămân secrete.

— Atunci ți le spun eu. Ai auzit de Proiectul Pacific de la Moreanu, de pe Aurora! cu ocazia recentei lui vizite pe Pământ. Știm mai multe decât îți imaginezi, Keilin!

— Sunt convins de asta, totuși nu recunosc că aș fi primit informația de la Moreanu. Ce te face să crezi că mi-ar fi putut-o furniza el? Faptul că i s-a permis în mod deliberat să afle despre această cacealma?

— Cacealma?

Perioada Campbell

— Da, cred că Proiectul Pacific nu-i decât o cacealma menită să inspire încredere. Bănuiesc că guvernul intenționează să lanseze zvonuri despre acest așa-zis secret tocmai pentru a-și consolida politica agresivă. El face parte dintr-un mai vast război al nervilor îndreptat împotriva pământenilor și în final va duce la distrugerea Pământului. Dar eu voi prezenta oamenilor adevărul.

— N-o vei face! domnule Keilin.

— Ba da!

— Domnule Keilin, prietenul dumitale Ion Moreanu are probleme pe Aurora, poate tocmai pentru s-a comportat prea prietenos față de dumneata. Păzește-te, să nu ai necazuri similare fiindcă ai fost prietenos față de el.

— Nu-mi fac griji! râse Keilin.

Se ridică în picioare și porni spre ușă. O deschise și surâse larg când văzu că în dreptul ei erau postați doi bărbați voinici.

— Așadar, sunt arestat?

— Exact, încuviință Cellioni.

— Pot să știu care sunt acuzațiile?

— Avem timp să le găsim.

Evenimente identice cu cele menționate anterior se petrecuseră pe Aurora, dar la o scară mai mare.

Comitetul Agenților Străini își începuse întrunirile cu destule zile în urmă - de la acea ședință a Adunării cu ocazia căreia Ion Moreanu și partidul conservator încercaseră să impună un vot de neîncredere. Eșecul lor se datorase, pe de o parte, conducerii politice superioare a independenților, iar pe de altă parte, activității aceluiași Comitet al Agenților Străini.

Dovezile se acumulaseră de luni întregi, iar când votul

se dovedise majoritar în favoarea independenților, Comitetul putuse trece la acțiune.

Moreanu căpătase domiciliu forțat. Deși procedura cu pricina nu era legală – un fapt subliniat în mod repetat de el – arestul la domiciliu fusese aprobat.

Timp de trei zile, Moreanu fusese audiat în mod amănunțit, pe un ton politicos, care rareori depășise limitele unei curiozități lipsite de emoție. Cei șapte anchetatori ai Comitetului se perindaseră succesiv, iar Moreanu se odihniise doar zece minute la fiecare oră.

După trei zile, efectele anchetei începuseră să dea roade. Bărbatul răgușise solicitând să fie confruntat cu acuzatorii; obosise insistând să fie informat asupra naturii exacte a acuzațiilor și protestând față de ilegalitatea procedurii.

În cele din urmă, Comitetul îi citise declarațiile...

— Este adevărat sau nu? Este adevărat sau nu?

Moreanu de-abia fusese în stare să clatine din cap, în vreme ce pânda se urzea în jurul său. Apoi, punând la îndoială competența juraților, fusese înștiințat pe un ton mios că nu era decât o anchetă a Comitetului, cătuși de puțin de un proces...

În cele din urmă, luase cuvântul președintele, un bărbat masiv, extrem de decis în tot ceea ce făcea. Vorbise timp de o oră, rezumând constatările anchetei, dar numai o mică parte din acestea merită amintite.

— Dacă te-ai fi mulțumit să conspiri cu alți cetățeni ai Aurorei, spusese el, te-am fi putut înțelege, ba chiar ierta. Un asemenea comportament s-a mai întâlnit la multe personaje ambițioase din istorie. Situația este însă cu totul diferită. Ceea ce ne îngrozește și ne anulează orice compătimiri este dorința de a te asocia acelor rămășițe pământene bolnave, ignorante și subumane. Există o sumedenie de dovezi elocvente și acuzatoare ce

Perioada Campbell

demonstrează că ai conspirat împreună cu cele mai deklasate elemente ale metişilor de pe Pământ...

Preşedintele fusese întrerupt de un strigăt disperat din partea celui anchetat:

— În ce scop? Care este motivul pe care-l atribuieţi...

Moreanu fusese aşezat cu forţa. Preşedintele îşi ţuguiase buzele şi se îndepărtase de gravitatea lentă a discursului pregătit din timp, improvizând:

— Nu este de datoria Comitetului să-ţi analizeze motivele. Noi am demonstrat doar faptele. Comitetul *deţine dovezi...* Ajuns în acest punct, se opri, îi cercetase din privire pe membrii Comitetului, apoi urmase: Cred că pot afirma că deţinem dovezi ce indică intenţiile tale de a folosi forţa brută a Pământului pentru a pune la cale o lovitură de stat care să te înscăuneze ca dictator pe Aurora. Dar, deoarece dovezile n-au fost folosite, nu voi insista asupra lor, mulţumindu-mă să spun că un asemenea obiectiv concordă cu caracterul tău, pe care l-ai dovedit pe durata audierilor.

Apoi, preşedintele făcuse o scurtă pauză, înainte de a reveni la discursul pus la punct din vreme:

— Bănuiesc că distinşii mei colegi au auzit de aşa-zisul „Proiect Pacific” care, conform zvonurilor, reprezintă o încercare din partea Pământului de a-şi recâştiga sfera de influenţă. Este inutil să mai insist asupra faptului că orice acţiune de acest fel este sortită eşecului. Nu trebuie, totuşi, să lăsăm neexaminată posibilitatea înfrângerii noastre. O nevăzută slăbiciune internă ne poate face să ne poticnim. La urma urmelor, genetica rămâne o ştiinţă imperfectă. Deşi avem în spatele nostru douăzeci de generaţii, unele caracteristici nedorite se pot acumula în momente aleatorii şi fiecare dintre ele reprezintă o fisură în blindajul de oţel al puterii auroreane. *Acesta este* Proiectul Pacific: folosirea trădătorilor şi criminalilor din rândurile noastre. Dacă vor

reuși să găsească asemenea indivizi în structurile noastre de administrație, este posibil ca pământenii să reușească. Comitetul Agenților Străini există pentru a combate această amenințare. Prin tine, dezvăluim de-abia întinderea conspirației. Trebuie să ne extindem...

Și, discursul continuase pe același ton.

În final, Moreanu, palid, cu ochii scânteind, lovise cu pumnul în masă.

— Cer să fiu...

— Acuzatul are dreptul să vorbească, încuviințase președintele.

Moreanu se sculase și privise în jurul lui preț de câteva clipe prelungi.

Sala, proiectată pentru un auditoriu de șaptezeci și cinci de milioane, prin intermediul comunicatoarelor, era pustie. Prin comunicatoare erau prezenți numai anchetatorii, reprezentanții legii, grefierii... Iar alături de Moreanu, în carne și oase, se aflau gardienii.

S-ar fi descurcat mai bine în prezența unor spectatori. Așa însă, cui ar fi putut să se adreseze? Ochii săi trecuseră de la un chip la altul, fără să găsească înțelegere.

— Mai întâi, începuse el, contest legalitatea acestei întruniri. Au fost încălcate drepturile mele constituționale privind intimitatea și individualitatea. Am fost judecat de un grup care nu funcționează în calitate de complet de judecată, format din niște indivizi convinși a priori de vinovăția mea. Mi s-a refuzat posibilitatea legală de a mă apăra. Mai exact, am fost tratat precum un criminal deja condamnat, care așteaptă numai sentința. Neg cu toată hotărârea că aș fi fost angajat în vreo activitate în detrimentul statului sau care să fi avut drept țel subminarea instituțiilor fundamentale ale acestuia. Acuz, în mod vehement și direct, Comitetul pentru că și-a utilizat în mod deliberat prerogativele în scopul obținerii unor victorii

Perioada Campbell

de natură politică. Nu mă fac vinovat de trădare, ci de incompatibilitate. Nu sunt de acord cu o politică ce are drept țel distrugerea majorității rasei umane din motive care sunt inumane. În loc de a-i distruge, i-am putea ajuta pe acei oameni care sunt condamnați la o viață aspră și nefericită din simplul motiv că strămoșii noștri, și nu ai lor, au ajuns primii pe Lumile Exterioare. Cu tehnologia și resursele noastre, ei ar putea totuși recrea și impulsiona...

Glasul președintelui acoperise șoapta răgușită a lui Moreanu.

—Te-ai abătut de la subiect. Comitetul este pregătit să asculte orice declarații pe care le aduci în apărarea ta, însă o predică referitoare la drepturile pământenilor depășește domeniul legal al discuției.

În mod oficial, audierile fuseseră închise. Independenței repurtaseră o importantă victorie politică; toți erau de acord în această privință. Dintre membrii Comitetului, numai Franklin Maynard nu fusese complet satisfăcut. Îl rodea o mică și persistentă îndoială.

Se întreba...

Ar fi trebuit oare să mai facă o ultimă încercare? S-ar fi convenit să-i vorbească încă o dată acelei maimuțe de ambasador terestru? Se decise rapid și acționă în consecință. Avea nevoie însă de un martor, întrucât o întâlnire între patru ochi cu un pământean putea fi periculoasă chiar și pentru el.

Luiz Moreno, ambasadorul Pământului pe Aurora, era, fără nici o exagerare, un individ cu aspect jalnic. Iar asta nu constituia câtuși de puțin o întâmplare nefericită. În general, ambasadorii Pământului erau scunzi, oacheși, zbârciți ori slăbănogi... sau toate la un loc.

Faptul respectiv constituia o simplă formă de autoapărare, deoarece Lumile Exterioare exercitau o atracție uriașă pentru orice pământean. Căzând pradă farmecelor Aurorei, diplomații șovăiau în a reveni pe Pământ. Mai rău încă, deveneau tot mai asemănători semizeilor din stele și începeau să-i privească dezgustați pe locuitorii mahalalelor terestre. Există o singură soluție: ambasadorul însuși să fie privit cu ochi ostili, să trezească disprețul. Atunci, el devenea cel mai credincios slujitor al Pământului, o persoană mai greu coruptibilă.

Moreno măsura doar un metru și cincizeci și șapte înălțime, era chel, avea o bărbuță rară și ochi încercănați. Suferea aproape în permanență de guturai, îngropându-și la intervale regulate nasul în batistă. Dincolo de toate aceste aparențe, era însă un om extrem de inteligent.

Pentru Maynard, prezența lui se dovedea apăsătoare. Tresărea la fiecare tuse și se înfiora ori de câte ori ambasadorul își sufla nasul.

— Excelență, încep auroreanul, ne întâlnim la solicitarea mea, întrucât doresc să vă informez că Adunarea a decis să solicite Pământului să fiți retras din funcție.

— Este amabil din partea dumneavoastră, domnule consilier. Presimțisem că se va întâmpla așa ceva. Pot să cunosc și motivul?

— Motivul nu face obiectul acestei întrevederi. Consider că este prerogativul unui stat independent de a decide dacă un reprezentant străin trebuie sau nu să fie declarat *persona grata*. De asemenea, consider că nu aveți nevoie de date suplimentare în această privință.

— Înțeleg... Ambasadorul făcu o pauză pentru a folosi batista, murmurând totodată o scuză, apoi întrebă din nou: Asta este tot?

— Nu tocmai. Există anumite probleme pe care aș dori să le menționez. V-aș ruga să nu mă întrerupeți!

Perioada Campbell

Nărilor înroșite ale lui Moreno se dilatară puțin, totuși pământeanul surâse și rosti:

— Este un privilegiu.

— Planeta dumneavoastră, excelență, începu Maynard pe un ton disprețuitor, manifestă în ultimul timp o anume beligeranță pe care noi o găsim nemulțumitoare și inutilă. Sper că veți profita de revenirea pe Pământ pentru a vă utiliza influența în direcția evitării unor incidente de felul celor petrecute recent în New York, unde doi auroreani au fost agresați în public. Este posibil ca data viitoare să nu fie suficientă plata unei amenzi.

— Domnule consilier, au fost simple manifestări emoționale. Sunt convins că nu veți considera că niște tineri care strigă pe străzi ar reprezenta o dovadă de beligeranță.

— Aceste manifestări sunt încurajate de acțiunile guvernului dumneavoastră. De pildă, de recenta arestare a domnului Ernest Keilin.

— O problemă pur internă, răspunse încet ambasadorul.

— Dar care nu denotă o atitudine rezonabilă față de Lumile Exterioare. Keilin a fost unul dintre puținii pământenți care, până nu demult, își puteau face publice opiniile. Era îndeajuns de inteligent ca să-și dea seama că nici un drept divin nu-i protejează pe oamenii inferiori, pentru simplul motiv al inferiorității lor.

Ambasadorul se sculă în picioare.

— Nu mă interesează teoriile auroreane referitoare la diferențele rasiale!

— O clipă! Guvernul pământean ar trebui să înțeleagă că mare parte din planurile lui s-au prăbușit prin arestarea agentului dumneavoastră, Moreanu. Ar fi bine să subliniați faptul că noi, cei de pe Aurora, cunoaștem mai multe lucruri acum decât înainte de arestare. Poate că în felul acesta veți reflecta mai atent.

Isaac Asimov

— Vrei să spui că Moreanu este agentul *meu*? Domnule consilier, dacă mi se ridică acreditarea, voi pleca. Însă pierderea imunității diplomatice nu-mi afectează imunitatea personală de om cinstit înaintea unor acuzații de spionaj.

— Nu aceasta vă este meseria?

— Auroreanii consideră că misiunile diplomatice implică în mod automat spionajul? Guvernul meu va fi interesat să audă asta. Ne vom lua precauțiile necesare.

— Așadar, îl apărați pe Moreanu? Negați că ar fi lucrat pentru Pământ?

— Mă apăr numai pe mine. În privința lui Moreanu, nu sunt atât de neghiob ca să afirm ceva.

— De ce „neghiob”?

— Dacă i-aș lua apărarea, n-ar însemna un alt cap de acuzare împotriva lui? Nici nu-l acuz, dar nici nu-l apăr. Diferendul dintre guvernul vostru și Moreanu, similar aceluia dintre guvernul meu și Keilin – pe care, apropo, dumneata îl aperi fără reținere – constituie o problemă strict Internă. Acum, mă voi retrage.

Comunicația se întrerupse, apoi, aproape instantaneu, peretele dispăru din nou. Hijkman îl privea gânditor pe Maynard.

— Ce părere ai? Întrebă mohorât administratorul.

— Este dezgustător că o asemenea imitație de om trebuie să calce pe solul Aurorei.

— De acord cu tine, totuși... totuși...

— Ce anume?

— Parcă-mi vine să cred că el este maestrul păpușar, iar noi dansăm după cum ne cântă. Cunoști cazul Moreanu?

— Bineînțeles.

— Va fi condamnat și exilat pe un asteroid. Partidul lui va fi interzis. Aparent, oricine ar spune că astfel de acțiuni reprezintă lovituri teribile date Pământului.

— Te îndoiești de acest lucru?

Perioada Campbell

—Nu sunt sigur. Președintele Comitetului, Hond, a insistat să facem publică teoria lui conform căreia Proiectul Pacific a fost numele pe care Pământul l-a atribuit planului de folosire a trădătorilor interni de pe Lumile Exterioare. Eu nu cred la fel. Nu sunt sigur că faptele dovedesc acest lucru. De pildă, de unde am căpătat noi mărturiile împotriva lui Moreanu?

— N-aș putea spune cu siguranță...

— În primul rând, de la agenții noștri. Dar cum le-au obținut ei? Dovezile erau parcă *prea* convingătoare. Moreanu s-ar fi putut proteja mult mai bine...

Maynard șovăi. Păru că încerca să roșească, dar strădaniile lui erau zadarnice.

— Ei bine, ca s-o scurtez, cred că ambasadorul Pământului ne-a procurat cumva majoritatea dovezilor. Cred că el a insistat asupra simpatiei lui Moreanu față de Pământ, mai întâi pentru ca să-l atragă de partea lui, iar apoi ca să-l sacrifice.

— De ce?

— Nu știu. Poate pentru a declanșa un război... În care să fim confrunțați cu acest Proiect Pacific?

— Nu cred.

— Știu. N-am dovezi. Toate astea nu reprezintă altceva decât niște simple bănuieli. Nici Comitetul nu mi-ar da crezare. Îmi imaginasem că o ultimă întrevedere cu ambasadorul ar putea dezvălui ceva, dar simpla lui prezență mă irită și constat că în cea mai mare parte a timpului mă străduiesc să-i evit chipul.

— Prietene, am impresia că devii emotiv și asta este o slăbiciune regretabilă și dezgustătoare. Am auzit că ai fost desemnat delegat la Conferința Interplanetară de pe Hesperus. Felicitări!

— Mulțumesc! rosti Maynard cu un aer distrat.

Luiz Moreno, ex-ambasador pe Aurora, fusese fericit să revină pe Pământ. Scăpase de peisajele artificiale care păreau să nu dețină o existență proprie, ci să ființeze numai în virtutea voințelor puternice ale proprietarilor. Scăpase de bărbații-și-femeile-prea-frumoși, ca și de veșnic prezenții lor roboți.

Revenise în vacarmul vieții și la târșăitul picioarelor; la îmbulzeala prin mulțime și la respirațiile suflate în față.

Desigur, nu reușise să se bucure pe deplin de toate aceste senzații. Primele zile le petrecuse în ședințe încinse, cu factorii de decizie din guvern.

De fapt, abia după o săptămână, sosi și clipa când se putu considera cu adevărat relaxat.

Se găsea în cea mai rară anexă, specifică Luxului Terestru: o terasă cu grădină. Alături de el se afla obscurul fiziolog Gustav Stein, unul dintre fondatorii Planului care, potrivit zvonurilor, purta denumirea Proiectul Pacific.

— Până acum, testele concordă, nu-i așa? întrebă Moreno cu o satisfacție aproape morbidă.

— Deocamdată. *Numai* deocamdată. Mai este cale lungă.

—Totul va continua să meargă bine. Ca unul care am trăit pe Aurora aproape un an, pot să te asigur că ne aflăm pe calea cea bună.

— Hm-m-m... Totuși, eu nu voi acționa decât pe baza rapoartelor de laborator.

— Și pe bună dreptate. Într-o bună zi, lucrurile vor fi cu totul diferite. Stein, tu nu i-ai întâlnit pe oamenii aceștia, pe locuitorii Lumilor Exterioare. Poate că ai văzut niște turiști, locuind în hotelurile lor speciale sau străbătând străzile în vehicule etanșe, echipate cu aparate de climatizare sofisticate, menite a asigura o atmosferă pură pentru nările

Perioada Campbell

lor nobile, privind afară prin intermediul camerelor video și retrăgându-se înspăimântați din fața oricărui pământean cu care ar putea veni în contact. Dar nu i-ai cunoscut pe planeta lor, în securitatea măreției lor bolnăvicioase, intrate în putrefacție. Du-te acolo, Stein, ca să fii disprețuit o vreme! Du-te, să vezi dacă poți rivaliza cu pajiștile lor perfect întreținute, în calitate de obiect pe care se poate călca fără remușcări.

Cu toate acestea, când am tras de sforile corespunzătoare, Ion Moreanu a căzut – Ion Moreanu, singurul dintre ei care avea capacitatea de a înțelege funcționarea altor minți. Criza respectivă a fost depășită. În fața noastră se întinde o potecă netedă.

Omulețul nu făcea nici un efort pentru a ascunde faptul că radia de satisfacție.

— Cât despre Keilin, continuă el să vorbească mai mult pentru sine, acum poate fi eliberat. Nu mai are ce periclita. Mai mult chiar, am o idee. Peste o lună, Conferința Interplanetară își va începe lucrările pe Hesperus. Ar putea fi trimis acolo ca reporter special. Această însărcinare va reprezenta o dovadă a prieteniei noastre... și-l va îndepărta de aici pe durata verii. Cred că se poate aranja.

Într-adevăr, s-a aranjat.

Dintre toate Lumile Exterioare, Hesperus era cea mai mică, ultima colonizată. Din punct de vedere al facilităților, nu constituia cea mai potrivită alegere pentru o mare reuniune diplomatică. De exemplu, rețeaua de comunicatoare nu putea cuprinde toți delegații, secretarii și funcționarii necesari la convocarea a cincizeci de planete. Din acest motiv, s-au stabilit și contacte directe, fizice, în clădiri special destinate.

Alegerea lui Hesperus constituise însă un gest simbolic ce nu putuse scăpa nimănui: era planeta cea mai îndepărtată de Pământ. În sine, distanța spațială – peste o

sută de parseci - nu însemna totul. Important era că Hesperus nu fusese colonizată de pământeni, ci de o expediție de pe Faunus, altă Lume Exterioară. În consecință, ea reprezenta a doua generație și nu avea o „Mamă-Pământ”. Pentru cei ce locuiau acolo, Pământul nu era decât o bunică necunoscută, răătăcită printre stele.

Așa cum se întâmpla întotdeauna la astfel de întruniri, problemele principale nu aveau să fie rezolvate în sălile de ședințe. Locurile acelea erau rezervate declarațiilor oficiale care trebuiau să le parvină celor de acasă. Discuțiile cu adevărat importante urmau să se desfășoare în cadrul recepțiilor din saloanele hotelurilor și în localuri; multe puncte de vedere diferite se apropiau la supă, pentru a se contopi la desert.

În acest caz particular interveneau însă dificultăți particulare. Nu pe toate planetele folosirea comunicatoarelor era atât de generalizată ca pe Aurora, deși nicăieri nu juca un rol minor. Ca atare, delegații cei înalți și demni constatară cu furie și încercând senzația că propriile lor drepturi erau violate, că trebuiau să discute în persoană cu omologii lor, lipsiți de intimitatea confortabilă a peretelui invizibil, lipsiți de sprijinul unui buton ce putea întrerupe orice discuție.

Se întâlneau într-o stinghereală tulburătoare și încercau să nu se privească în timp ce mâncau; sau să nu tresară înaintea unei atingeri întâmplătoare. Până și roboții servitori fuseseră raționalizați.

Keilin, singurul reporter pământean acreditat, conștientiza aceste detalii într-un mod mult mai vag decât cel descris aici. N-ar fi putut avea o intuiție mai precisă. De fapt, acest lucru era valabil pentru orice individ crescut într-o societate unde ființele omenești există numai în pluralitate, iar o casă pustie generează temeri.

Ca atare, anumite tensiuni subtile îi scăpară pe durata

Perioada Campbell

dineului oficial oferit de guvernul hesperusean în a treia săptămână a conferinței. Alte încordări fură însă evidente.

În mod firesc, invitații la dineu se împărțiseră în grupulețe. Keilin se alătură celui în care se găsea Franklin Maynard de pe Aurora. Fiind delegatul celei mai mari Lumi, părea normal ca în jurul lui să roiască cei mai mulți reporteri.

Maynard vorbea degajat, sorbind la răstimpuri din cocteilul pe care-l ținea în mână. Își masca perfect sentimentele reale, chiar dacă întreaga piele i se zbârlea, ca reacție față de apropierea celorlalți.

— Dacă evităm aventurile militare imprevizibile, spunea el, Pământul nu are nici o șansă în fața noastră. Iar dacă dorim să evităm asemenea aventuri, unitatea economică constituie o necesitate. Să lăsăm Pământul să-și dea seama în ce măsură covârșitoare depinde economic de noi, de bunurile pe care doar noi i le putem asigura, și atunci nu se va mai ridica nici o problemă teritorială. Iar dacă suntem uniți, Pământul nu va îndrăzni să atace. Va prefera să schimbe dorințele deșarte pentru niște motoare atomice...

Zicând acestea, Maynard se întoarse către pământean cu un aer de superioritate pe care reporterul îl găsi prea arogant ca să nu comenteze:

— Cu toate acestea, domnule consilier, bunurile de pe Lumile Exterioare – mă refer la cele trimise pe Pământ – nu ne sunt *făcute cadou*. În schimbul lor, noi oferim produse agricole.

— Da, surâse mățâsos Maynard, mi se pare că delegatul de pe Tethys s-a referit pe îndelete asupra acestui subiect. Există în rândurile noastre prejudecata că doar semințele terestre se dezvoltă corespun...

— Eu nu sunt de pe Tethys, îl întrerupse un alt delegat, dar ceea ce ați spus nu-i o prejudecată. Eu cultiv secară pe Rhea, totuși n-am reușit până acum să realizez un produs

identic cu pâinea pământeană. Pur și simplu, nu are aceeași aromă. – Apoi individul se întoarce spre ceilalți din grup și continuă: Acum cinci ani, am adus șase tereștri cu vize agricole, ca să supravegheze roboții. Fac realmente minuni cu solul – grâul crește înalt de cinci metri acolo unde scuipe ei. Mi-au fost de mare ajutor, și aceiași lucru l-aș putea spune și despre semințele terestre. Totuși, chiar dacă semeni grâu terestru, semințele lui nu încolțesc și anul următor.

— Departamentul agricol guvernamental v-a testat solul? întrebă Maynard.

— În tot sectorul nu există sol mai mănos! se răsti rheanul. Iar secara este de calitate cea mai bună. Am expediat cincizeci de kilograme pe Pământ pentru analiză nutritivă și a căpătat calificative maxime. – Își frecă bărbia, gânditor: Eu mă refer însă la aromă. Nu pare să aibă tocmai...

— Deocamdată, gustul nu reprezintă o prioritate, rosti agale Maynard, stăpânindu-și cu greu nervozitatea. Când vor simți șurubul, hoardele de omuleți de pe Pământ se vor supune termenilor noștri. Noi renunțăm doar la această aromă misterioasă, dar ei vor fi nevoiți să renunțe la motoarele nucleare, la echipamentele agricole și la vehiculele de suprafață. De fapt, n-ar fi deloc o idee rea să încercăm să ne descurcăm fără aromele terestre de care sunteți atât de preocupat. Mai degrabă să apreciem aromele propriilor noastre produse – care ar reuși să ne satisfacă, dacă le-am acorda o șansă.

— Chiar așa? zâmbi rheanul. Observ că fumați tutun pământean.

— Un obicei la care pot renunța, dacă va fi necesar.

— Probabil renunțând și la fumat. Eu n-aș folosi tutunul de pe Lumile Exterioare decât la alungarea țânțarilor.

Individul își însoți vorbele cu un hohot, puțin cam

Perioada Campbell

zgomotos, apoi părăsi grupul. Maynard privi în urma lui, ușor nemulțumit.

Mica dispută legată de secară și tutun îi provocă lui Keilin o anumită satisfacție. El considera înfruntările personale de felul celei anterioare drept o reflectare a unor realități galactopolitice. Tethys și Rhea erau cele mai mari planete din sudul galactic, iar Aurora, cea mai mare Lume din nord. Toate trei manifestau același rasism și același exclusivism. Vederile lor asupra Pământului erau similare și total compatibile. În mod normal, nimeni nu s-ar fi gândit că puteau exista motive de dispută.

Aurora era însă cea mai veche dintre Lumile Exterioare, cea mai avansată și mai dezvoltată în plan militar – ca atare, aspira către un soi de supremație morală. Acest fapt era suficient pentru a trezi invidia, iar Rhea și Tethys serveau drept focare pentru aceia care nu recunoșteau întâietatea auroreană.

Keilin era extrem de încântat de situație. Dacă Pământul ar fi putut să sprijine corespunzător mai întâi o facțiune, apoi pe cealaltă, s-ar fi putut declanșa separarea definitivă, poate chiar ruperea relațiilor...

Îl privi pe Maynard cu precauție, aproape pe furiș, și se întreabă ce efect urma să aibă această discuție asupra dezbaterilor de a doua zi. Prin tăcerea lui, auroreanul depășise de acum limitele politeței.

La un moment dat, strecurându-se printre grupurile de delegați, se ivi un subsecretar care-i făcu semn lui Maynard.

Ochii reporterului urmăriră retragerea auroreanului, alături de funcționar, îl priviră ascultând atent, rostind un „Cum?!” evident, deși distanța era prea mare pentru a se distinge vreun cuvânt, apoi primind un bilețel.

Ca urmare, ședința de a doua zi avea să se desfășoare cu totul altfel decât ar fi prezis Keilin.

Isaac Asimov

Pământeanul află detaliile ascultând știrile de seară. Guvernul terestru trimisese un mesaj tuturor participanților la conferință, prin care îi avertiza în mod foarte direct că orice pact în domeniile militar sau economic ar fi fost considerat un act dușmănos la adresa Pământului, căruia avea să i se riposteze prin măsuri corespunzătoare. Mesajul se referea în mod egal la Aurora, Rhea și Tethys, acuzându-le că puseseră la cale o conspirație imperialistă împotriva Pământului etc... etc... etc.

— Dobitocii! scrâșni Keilin, stăpânindu-se cu greu să nu se dea cu capul de pereți. Dobitoci! Dobitoci! Dobitoci!

Murmură întruna același cuvânt până ce glasul i se stinse.

Următoarea ședință se caracteriză prin prezența unui număr masiv de delegați care abia așteptau să anuleze orice dezacorduri încă existente. La sfârșitul lucrărilor, problemele referitoare la comerțul dintre Pământ și Lumile Exterioare fuseseră trecute în sarcina unei comisii cu puteri discreționare.

Nici chiar Aurora nu se așteptase la o victorie atât de facilă și totală, iar atunci când reveni pe Pământ, Keilin regretă că nu avea posibilitatea de a transmite în direct, astfel încât să-și poată urla dezgustul și în fața concetățenilor săi.

Cu toate acestea, pe Pământ, unii oameni surâdeau.

Cu timpul, glasul reporterului încetă să se mai facă auzit, fiind înăbușit de vacarmul general ce solicita acțiune imediată.

Perioada Campbell

Popularitatea lui Keilin scăzuse o dată cu apariția restricțiilor comerciale. Lent, Lumile Exterioare strâneau lațul. Mai întâi, instituiseră aplicarea strictă a unui nou sistem de licențe pentru export. După aceea, interziseră exportul către Pământ a oricăror materiale ce puteau fi întrebuințate în caz de război. În cele din urmă, extinseră la maximum sfera lucrurilor considerate „întrebuințabile” într-un astfel de context.

Bunurile de lux importate – de fapt, și cele de larg consum – dispăruseră sau atinseseră prețuri pe care nu și le puteau permite decât foarte puțini.

Oamenii reacționaseră prompt; organizaseră marșuri de protest, scandaseră lozinci, pancartele fluturaseră în vânt și bolovanii zburaseră spre ferestrele consulatelor străine...

Keilin răgușise vorbind și simțea că înnebunește.

Apoi, în mod neașteptat, Moreno se oferise să apară în emisiunea lui și să răspundă oricăror întrebări în calitate de ex-ambasador pe Aurora și actual ministru fără portofoliu.

Pentru Keilin, asta însemna posibilitatea unei renașteri. Îl cunoștea bine pe Moreno – nu era câtuși de puțin un naiv. Prezența lui în emisiune îi asigura o audiență maximă. Câtă vreme Moreno era dispus să-i răspundă la întrebări, exista șansa de a fi înlăturate anumite neînțelegeri, de a fi lămurite unele confuzii. Simplul fapt că ex-ambasadorul dorea să-i utilizeze emisiunea – emisiunea *lui* – ca megafon, putea foarte bine să însemne că guvernânții se orientau spre o politică externă mai flexibilă și mai înțeleaptă. Se părea că Maynard avusese dreptate; poate că șurubul începea să se simtă și funcționa așa cum se prevăzuse.

Lista de întrebări îi fusese, desigur, prezentată din timp lui Moreno, însă acesta afirmase că va răspunde la absolut orice.

Părea ideal. Poate chiar *prea* perfect, însă în momentul acela doar un fraier și-ar fi făcut griji în privința unor

asemenea detalii.

Se făcu o publicitate corespunzătoare și în clipa când cei doi se așezară față în față, acul roșu ce indica numărul de receptoare cuplate pe canalul respectiv depășii considerabil cifra de două sute de milioane. Iar media pe receptor TV era de 2, 7 persoane. Urmă semnalul muzical al emisiunii, apoi prezentările oficiale.

Keilin începu:

Î: Domnule ministru, problema care interesează în clipa de față întregul Pământ se referă la posibilitatea unui război. Vă propun să începem chiar cu asta. Credeți că va fi război?

R: Dacă ar fi vorba numai de Pământ, v-aș răspunde: Nu, în nici un caz. În istoria lui, Pământul a cunoscut prea multe războaie și a învățat în repetate rânduri cât de puțin se poate câștiga de pe urma lor.

Î: Ați precizat „Dacă ar fi vorba numai de Pământ...” Să însemne asta că războiul va fi declanșat de factori pe care nu-i putem controla în mod direct?

R: Nu spun „va fi declanșat”, ci „poate fi declanșat”. Desigur, n-am cum să vorbesc în numele Lumilor Exterioare. Nu pot pretinde că le cunosc motivațiile și intențiile, în acest moment critic al istoriei galactice. Ele *pot* alege războiul. Sper că n-o vor face. În caz contrar, ne vom mulțumi să ne apărăm. Oricum, noi nu vom ataca niciodată, noi nu vom începe ostilitățile.

Î: În acest caz, am dreptate spunând că, în opinia dumneavoastră, nu există diferențe fundamentale între Pământ și Lumile Exterioare care să nu poată fi soluționate pe calea negocierilor?

R: Aveți perfectă dreptate. Dacă Lumile Exterioare doresc cu sinceritate o soluționare, între noi n-ar mai putea exista dezacorduri, î: Ar fi inclusă aici și problema emigrării? R: Bineînțeles. Opinia noastră în această

Perioada Campbell

chestiune este limpede și inatacabilă. În momentul de față, două sute de milioane de oameni ocupă nouăzeci și cinci la sută din teritoriile disponibile în Galaxie. Șase miliarde – adică nouăzeci și șapte la sută din toți oamenii – sunt înghesuiți pe restul de cinci la sută. Evident, o astfel de situație este inechitabilă și, mai rău, instabilă. Cu toate acestea, Pământul a fost dispus în permanență să trateze problema ca fiind una ce se poate rezolva treptat, iar poziția lui nu s-a schimbat până în prezent. Ar trebui să stabilim procentaje rezonabile și restricții rezonabile. Totuși, Lumile Exterioare au refuzat să discute despre această problemă. De peste cinci decenii, ele resping toate eforturile Pământului de începere a negocierilor.

Î: Dacă Lumile Exterioare nu vor renunța la atitudinea lor, considerați că *atunci* va apărea pericolul unui război?

R: Nu pot crede că situația va rămâne aceeași. Guvernul nostru nu încetează să spere că Lumile Exterioare își vor reconsidera finalmente atitudinea în această direcție – că simțul dreptății nu le este decât temporar adormit.

Î: Domnule ministru, să trecem la alt subiect. Credeți că Comisia Lumilor Unite, recent înființată de Lumile Exterioare pentru controlul comerțului cu Pământul, reprezintă un pericol în calea păcii?

R: Câtă vreme acțiunile ei vor indica dorința Lumilor Exterioare de a izola Pământul și de a-l slăbi economic, pot spune că da, reprezintă un pericol.

Î: La ce acțiuni vă referiți, domnule?

R: La acțiunile de restrângere a comerțului interstelar cu Pământul în asemenea măsură încât cifra totală de afaceri a ajuns sub zece la sută din valoarea de acum trei luni.

Î: Reprezintă, totuși, aceste restricții cu adevărat un pericol pentru Pământ? Nu este adevărat că comerțul cu Lumile Exterioare constituie o parte aproape insignifiantă

din totalul comerțului terestru? Și nu este adevărat că importurile de pe Lumile Exterioare ajung, în cel mai bun caz, în mâinile unei minorități din populația Pământului?

R: Întrebările dumneavoastră sunt reprezentative pentru o eroare profundă, foarte răspândită printre izolaționiști. Din punct de vedere valoric, este adevărat că acest comerț reprezintă doar cinci la sută din totalul schimburilor comerciale, dar nu trebuie să uitați că nouăzeci și cinci la sută din motoarele noastre atomice sunt importate. Optzeci la sută din toriu, șaiszeci și cinci la sută din cesiu, șaiszeci la sută din molibden și cositor provin din import. Lista se poate extinde și este lesne de constatat că acele cinci procente sunt extrem de importante, chiar vitale. În plus, dacă un mare producător primește un transport de strunguri atomice de pe Rhea, asta nu înseamnă că beneficiile îi revin numai lui. Toți pământenii care întrebuințează obiecte din oțel beneficiază de pe urma respectivelor utilaje.

Î: Dar nu este adevărat că actualele restricții impuse comerțului interstelar al Pământului ne-au redus aproape la zero exporturile de grâne și vite? Iar acest lucru nu este în avantajul populației flămânde?

R: Iată un alt exemplu de eroare considerată drept adevăr fundamental. Este foarte adevărat că aprovizionarea Pământului cu alimente este tragic de inadecvată. Guvernul ar fi ultimul care să n-o recunoască. Totuși, exporturile noastre de alimente nu reprezentau o secătuire a producției agricole. Se exportă mai puțin de o cincime dintr-un procent al recoltei anuale, pentru care se obțin la schimb îngrășăminte și utilaje care compensează din plin exportul, sporind eficiența agricolă. Astfel, cumpărând mai puțină hrană de la noi, Lumile Exterioare sunt, de fapt, angajate în reducerea recoltelor noastre.

Î: Domnule ministru, admiteți că cel puțin o parte a

Perioada Campbell

acestei vine o poartă chiar Pământul? în felul acesta, ajungem la următoarea mea întrebare: Nu considerați că guvernul nostru a făcut o gafă monumentală expediind acel mesaj de denunțare a intențiilor Lumilor Exterioare chiar înainte ca respectivele intenții să fi fost exprimate la Conferința Interplanetară?

R: Cred că intențiile lor erau destul de clare la momentul respectiv, î: Mă iertați, domnule ministru, dar eu am participat la conferință. În momentul anunțării mesajului, delegații Lumilor Exterioare ajunseseră în impas. Cei de pe Rhea și Tethys se opuneau cu vehemență adoptării unor represalii economice la adresa Pământului și existau suficiente șanse ca Aurora și aliații ei să fie înfrânți. Mesajul Pământului a pus capăt unor asemenea posibilități.

R: Îmi pare rău, dar nu am înțeles care este întrebarea, î: în lumina afirmației mele, credeți sau nu că mesajul Pământului a reprezentat o criminală eroare diplomatică, pe care acum n-o putem repara decât printr-o politică de conciliere inteligentă?

R: Folosiți niște termeni destul de îndrăzneți. Cu toate acestea, nu vă pot răspunde în mod direct la întrebare, întrucât nu sunt de acord cu premisa dumneavoastră majoră. Nu pot crede că delegația Lumilor Exterioare s-au comportat în maniera pe care ați descris-o. În primul rând, este bine știut că Lumile Exterioare se mândresc cu faptul că procentajul cazurilor de nebunie, al psihozelor, ba chiar și al măruntelor tulburări de comportament tinde spre zero în societățile lor. Unul dintre principalele lor atacuri la adresa Pământului se bazează pe amănuntul că noi dispunem de mai mulți psihiatri decât de instalatori, deși am avea mai multă nevoie de cei din urmă. Delegații la conferință reprezentau „crema” acestor societăți atât de stabile. Doriți să vă cred că acești semizei, într-un moment de neînțelegere, și-ar fi revizuit opiniile și ar fi instituit o

modificare majoră în politica economică a cincizeci de planete? Nu-mi imaginez că ar fi capabili de asemenea reacții copilărești și, ca atare, trebuie să insist pe ideea că acțiunile ce au urmat n-au derivat din mesajul Pământului, ci au fost cauzate de motive mult mai profunde.

Î: Am văzut cu ochii mei efectul pe care l-a avut mesajul asupra lor, domnule. Nu uitați că au fost acuzați în ceea ce ei consideră un limbaj jignitor, venind din partea unui popor inferior. Nu poate fi nici o îndoială că, priviți în ansamblu, locuitorii Lumilor Exterioare constituie o societate remarcabil de stabilă, în ciuda sarcasmelor dumneavoastră, dar că atitudinea lor față de Pământ reprezintă un punct slab al acestei stabilități.

R: Îmi puneți întrebări sau susțineți rasismul din opiniile și politica Lumilor Exterioare?

Î: Ei bine, acceptând punctul dumneavoastră de vedere, conform căruia mesajul Pământului n-a pricinuit nici un rău, ce bine ar fi putut face? De ce a fost necesară expedierea lui?

R: Consider că am avut tot dreptul să ne prezentăm punctul de vedere în fața opiniei publice galactice. De asemenea, apreciez că subiectul acesta este epuizat. Care-i următoarea întrebare, vă rog? Mi se pare că-i ultima, nu?

Î: Așa este. Recent, s-a anunțat că guvernul terestru va adopta măsuri ferme împotriva tuturor celor implicați în operațiuni de contrabandă. Lucrul acesta este compatibil cu opinia guvernului potrivit căreia reducerea relațiilor comerciale va avea efecte negative asupra bunăstării Pământului?

R: Țelul nostru major este pacea, nu bunăstarea imediată. Lumile Exterioare au adoptat anumite restricții comerciale. Noi nu suntem de acord cu ele și le considerăm o mare nedreptate. Cu toate acestea, le vom respecta, astfel încât nici o planetă să nu poată susține că am oferit

Perioada Campbell

cel mai neînsemnat pretext pentru ostilități. Am chiar privilegiul de a anunța aici, pentru prima dată, că luna trecută, cinci nave înmatriculate sub numere de pământene false au fost interceptate în timp ce aduceau pe Pământ materiale de contrabandă din Lumile Exterioare. Bunurile au fost confiscate, iar echipajele condamnate la detenție. Aceasta reprezintă tocmai dovada bunelor noastre intenții.

Î: Nave de pe Lumile Exterioare?

R: Da. Însă, nu uitați, înmatriculate sub numere pământene false.

Î: Iar echipajele condamnate sunt alcătuite din cetățeni ai Lumilor Exterioare?

R: Așa cred. Ei însă n-au încălcat doar legile noastre, ci și pe cele ale Lumilor Exterioare – ca atare, se fac de două ori vinovați. Iar acum consider că interviul nostru poate lua sfârșit.

Î: Dar asta...

În momentul acela, emisiunea s-a întrerupt brusc. Sfârșitul frazei lui Keilin n-a fost auzit decât de Moreno. Suna cam așa:

—... înseamnă tocmai război!

Luis Moreno nu mai era însă în direct. Punându-și mânușile, el surâse și, aruncându-i o privire plină de înțeles, ridică din umeri într-un gest de nepăsare.

A fost un gest la care n-au existat martori.

Adunarea de pe Aurora încă nu-și încheiase dezbaterile. Maynard profitase de scurta pauză pentru a ieși din sală, simțindu-se de-a dreptul epuizat. Își privi fiul, pe care-l zărea acum pentru prima dată în uniformă militară.

— Cel puțin, *tu ești* sigur de ceea ce se va întâmpla, așa-i?

În răspunsul tânărului nu se distingea nici oboseală, nici neliniște; numai satisfacție.

— Este ceea ce doream, tată!

— Nu te pune pe gânduri nimic? Nu crezi că am fost manipulați să procedăm în felul acesta?

— Cui îi pasă, chiar dacă ar fi adevărat? Va însemna sfârșitul Pământului.

Maynard clătină din cap, apoi vorbește cu o voce stinsă:

— Dar nu-ți dai seama că apărăm o cauză greșită? Indivizii aceia care au fost condamnați au încălcat legea. Pământul a avut dreptate să procedeze în felul acela.

— Sper că nu vei face asemenea declarații și în fața Adunării, se încruntă fiul său. Mie nu mi se pare deloc că Pământul ar fi avut vreo justificare. Ce dacă s-a petrecut un mărunț delict de contrabandă? Asta s-a datorat faptului că unele persoane de pe Lumile Exterioare ar fi fost gata să plătească prețuri prohibitive pentru alimente terestre. Dacă Pământul ar fi diplomat, ar putea închide ochii și toată lumea ar trage foloase. Fac atâta război din cauză că le lipsesc produsele noastre – atunci de ce nu acționează în direcția asta? Oricum, eu nu văd de ce ar trebui să lăsăm niște auroreani, sau pe alți cetățeni ai Lumilor Exterioare, în mâinile acelor troglodiți. Dacă ei nu vor să cedeze, o să-i silim. În caz contrar, nici unul dintre noi nu va fi în siguranță data viitoare.

— Văd că ai adoptat opiniile la modă...

— Sunt opiniile mele. Dacă sunt și la modă, asta se întâmplă pentru că sunt corecte. Pământul *dorește* războiul. Ei bine, o să-l capete!

— Dar te-ai întrebat de ce ar dori războiul? De ce ne forțează mâna? În ultimele luni, întreaga noastră politică economică a avut doar intenția de a provoca o schimbare a atitudinii lor, fără a se recurge la război.

Consilierul vorbea mai mult pentru sine, deoarece fiul

Perioada Campbell

său nu-l prea băga în seamă.

— Nu-mi pasă de ce doresc ei război! lansă tânărul argumentul final. Acum *l-au căpătat* și o să-i zdrobim!

Maynard reveni la Adunare, însă, chiar în vreme ce zumzetul dezbaterilor umplu din nou sala, se gândi, cu un fior, că anul acela nu avea să mai existe lucernă terestră. În absența ei, laptele nu era la fel de gustos. De fapt, și carnea părea să-și fi pierdut savoarea...

Votarea se desfășură în primele ore ale dimineții. Aurora declară război Pământului. Până la amiază, majoritatea planetelor din tabăra auroreană i se alăturaseră.

Ulterior, în manualele de istorie, conflictul a fost denumit Războiul de Trei Săptămâni. În prima săptămână, Aurora a ocupat câțiva asteroizi transplutonieni, iar la începutul celei de-a treia săptămâni grosul flotei terestre a fost complet distrus într-o bătălie purtată în vecinătatea lui Saturn, de către o flotă auroreană de patru ori mai mică.

Declarațiile de război din partea Lumilor Exterioare rămase neutre au urmat precum o jerbă de artificii.

Cu două ore înainte de a se încheia a douăzeci și una zi a războiului, Pământul s-a predat.

Negocierile privind condițiile păcii s-au desfășurat între Lumile Exterioare. Pământul nu participa decât în calitate de semnatar. Condițiile păcii au fost neobișnuite, poate chiar unice, și, sub forța unei umilințe fără precedent, toate hoardele pământene au părut copleșite, închizându-se într-o tăcere ce provenea dintr-o furie și o rușine ce nu puteau fi exprimate prin cuvinte.

Poate cel mai bun comentariu asupra condițiilor amintite a fost realizat de televiziunea aureoreană, la două zile după anunțarea lor. Iată un extras:

„... Pe Pământ, nu există absolut nimic de care noi, locuitorii Lumilor Exterioare, să avem nevoie sau pe care să-l dorim. Ceea ce a fost cândva valoros, a părăsit Pământul cu secole în urmă – strămoșii noștri. Ei ne-au spus copiii Pământului-Mamă, dar acest lucru nu este adevărat, deoarece suntem descendenții unui Pământ-Mamă care nu mai există, o Mamă pe care am luat-o cu noi. Pământul de astăzi ne este, în cel mai fericit caz, un văr îndepărtat. Atât!

Le dorim resursele? Nu le ajung nici lor. Le putem utiliza industria sau știința? Acestea sunt aproape moarte, fără ajutorul nostru. Le putem întrebuința forța de muncă? Zece pământeni nu valorează cât un singur robot. Dorim măcar gloria nesigură de a-i stăpâni? Nu există o asemenea glorie. Ca indivizi inferiori, neajutorați și incompetenți, ei n-ar reprezenta decât o frână. Ne-ar consuma alimentele, munca și capacitățile administrative.

Prin urmare, ei nu ne pot oferi nimic decât spațiul pe care-l ocupă în gândurile noastre. Nu ne pot elibera de nimic altceva decât de propriile lor ființe. Nu ne pot aduce nici un beneficiu decât cel al absenței lor. Din acest motiv, condițiile păcii au fost formulate așa cum le-ați aflat. Noi nu le dorim răul, prin urmare îi lăsăm să aibă propriul sistem planetar. Să trăiască acolo în pace. Să-și modeleze destinul așa cum doresc, iar noi nu-i vom deranja câtuși de puțin cu prezența noastră. La rândul nostru, însă, dorim pace. La rândul nostru, ne vom călăuzi viitorul după cum voim. Deci nu dorim prezența tor. Din acest considerent, o flotă a Lumilor Exterioare va patrula la granițele sistemului lor și baze ale Lumilor Exterioare vor fi stabilite pe asteroizii lor exteriori, ca să avem siguranța că ei nu vor pătrunde în teritoriul nostru.

Perioada Campbell

Nu va mai exista comerț, relații diplomatice, călătorii sau comunicații reciproce. Toate sunt anulate, desființate, sigilate. Aici avem de-a face cu un nou univers, o a doua creație a Omului, un Om superior...

Suntem întrebați: Ce se va întâmpla cu Pământul? Răspundem: Este problema pământenilor. Creșterea populației poate fi controlată. Resursele pot fi exploatate eficient. Sistemele economice pot fi revizuite. Știm toate astea, pentru că le-am făcut și noi. Dacă pământenii nu sunt în stare să treacă la fapte, atunci nu le rămâne decât s-o ia pe urma dinozaurilor și să facă loc altora.

Să facă loc, nu să solicite mereu loc!"

În felul acesta, o cortină impenetrabilă coborâse lent, izolând Sistemul Solar. Stelele de pe cerul Pământului redeveniseră simple astre, așa cum fuseseră în zilele de mult apuse, înainte ca prima navă să fi reușit să depășească viteza luminii.

Guvernul care trecuse prin război și pace demisionase, dar practic nu avusese cine să-i ia locul. Legislatura îl desemnase pe Luiz Moreno – ex-ambasador pe Aurora, ex-ministru fără portofoliu – ca președinte interimar, iar pământenii fuseseră prea zguduiți ca să-și exprime acordul sau dezaprobarea. Existase doar o stare generală de ușurare provocată de faptul că se găsisese cineva care acceptase să preia sarcina călăuzirii unei planete întemnițate.

Foarte puțini își dăduseră seama cât de bine fusese plănuisit acest final, ori de câte calcule atente avusese nevoie Moreno pentru a ajunge în scaunul prezidențial.

De pe ecranul TV, Ernest Keilin vorbea fără speranțe:

— Acum am rămas singuri. Pentru noi, nu mai există universul și nici trecutul – doar Pământul și viitorul.

În aceeași seară, el primi o înștiințare din partea lui Moreno și plecă spre capitală înainte de a răsări zorile.

Prezența lui Moreno părea nepotrivită în rigida reședință prezidențială. Omulețul suferea din nou de guturai și vorbea pe nas.

Keilin îl privi cu o teribilă ostilitate – o ură aproape arzătoare – simțind totodată că degetele sale începeau să tresară, schițând gesturile unei sugrumări. Poate că n-ar fi trebuit să vină... Ei bine, ce mai conta – ordinele fuseseră clare. Dacă nu s-ar fi prezentat, ar fi fost adus cu forța.

Noul președinte îl scrută atent.

— Va trebui să-ți modificei atitudinea vizavi de mine, Keilin. Știu că mă consideri unul dintre Groparii Pământului – parcă expresia asta ai folosit-o aseară, nu? – dar trebuie să mă ascuți cu atenție. Ținând cont de actuala ta stare de mânie, pe care ți-o reprimi cu greu, mă îndoiesc că ești foarte atent.

— Voi asculta ceea ce aveți de spus, domnule președinte.

— Ei bine, cel puțin politețea exterioară există. Asta-mi dă speranțe. Sau crezi că înregistrez convorbirea noastră?

Keilin înălță din sprâncene.

— Nu o fac, continuă Moreno. Suntem singuri. *Trebuie* să fim singuri, altfel cum ți-aș putea spune fără teamă că se pune la cale alegerea ta ca președinte, conform noii constituții care este în curs de elaborare? Ce s-a întâmplat? – Rânji în fața expresiei de consternare ce apăruse pe

Perioada Campbell

chipul reporterului. – Aha, nu crezi! Oricum, nu poți interveni cu nimic! Și, în mai puțin de o oră, vei înțelege.

— Eu – președinte? croncăni Keilin cu glas răgușit, apoi adăugă, folosind un ton mai ferm: Ești nebun!

— Nu. Nu eu sunt nebun. Nebuni sunt cei de sus. Cei de pe Lumile Exterioare.

Pe neașteptate, o forță colosală se reflectă în ochii, fața și vocea lui Moreno, punând în umbră tradiționala lui poză de omuleț cu mutrișoară de maimuță, veșnic răcit. Nu-i mai remarcai fruntea teșită și încrețită. Uitai de chelie și de hainele lălâi. Îi zăreai numai privirea luminoasă, scânteietoare și-i auzai glasul pătrunzător.

Keilin pipăi pe bâjbâite înapoia sa, căutând un scaun, în vreme ce președintele se apropie, vorbind tot mai convingător:

— Da, încuviință el. Cei dintre stele. Cei aidoma zeilor. Măreții supermeni. Rasa conducătoare – chipeși și puternici. Ei sunt nebunii. Dar asta o știm numai noi, pământeni. Ai auzit de Proiectul Pacific... Știu asta, pentru că i-ai spus lui Cellioni că-i o simplă cacealma. Nu-i deloc adevărat. Și nu-i aproape deloc un secret. Mai exact, singurul lui secret a fost că nu s-a tănuit nimic. Nu ești lipsit de inteligență, Keilin. Nu ai încercat însă niciodată să gândești pe îndelete. Erai, totuși, pe pista cea bună. Intuiai ceva. Ce ai spus atunci când m-ai intervievat în emisiunea ta? Că atitudinea celor de pe Lumile Exterioare față de pământeni reprezintă unicul punct slab al stabilității lor? Parcă așa ai formulat ideea. Foarte inspirat – excelent! Aveai deja în minte prima treime a Proiectului Pacific și nu era câtuși de puțin un secret, nu?

Încearcă numai să te gândești: care este atitudinea auroreanului obișnuit față de pământeanul obișnuit? Una de superioritate? Probabil că ăsta-i primul gând. Spune-mi însă, dacă el se simte cu adevărat superior, *realmente*

superior, de ce ar mai fi nevoie să atragă atenția asupra acestui fapt? Ce fel de superioritate este cea care trebuie permanent susținută prin repetarea constantă a unor expresii de felul „troglobiți”, „suboameni”, „animale pământene” și altele? Asta nu pare a fi siguranța intimă și calmă a superiorității. Tu te apuci să folosești în exces epetete la adresa viermilor? Nu, aici este vorba de altceva. Să abordăm problema dintr-un unghi puțin diferit. De ce turiștii de pe Lumile Exterioare stau în hoteluri speciale, călătoresc în vehicule etanșe și au reguli rigide, chiar dacă nescrise, ce opresc socializarea? Se tem de poluare? Ciudat atunci că nu se tem să mănânce produsele noastre, să ne bea vinurile și să ne fumeze tutunul. Vezi tu, pe Lumile Exterioare nu există psihiatri. Supermenii sunt, așa susțin chiar ei, perfect adaptați. Dar aici, pe Pământ, vorba proverbului, psihiatrii sunt mai numeroși decât instalatorii și au foarte multă experiență. Așadar, noi cunoaștem adevărul despre acest complex de superioritate, noi ne dăm seama că nu-i altceva decât o reacție împotriva unui sentiment copleșitor de *vinovăție*. Nu crezi că poate fi adevărat? Clatini din cap ca și cum n-ai fi de acord. Nu înțelegi că un pumn de oameni care stăpânesc o galaxie, în vreme ce miliarde de ființe de-o seamă cu ei suferă din cauza lipsei spațiului vital, *trebuie* să simtă o vinovăție subconștientă? Și deoarece ei nu doresc să împartă prada, nu pricepi că unicul fel prin care se pot justifica este încercând să se convingă că, la urma urmelor, pământenii sunt inferiori, că ei nu merită Galaxia, că acolo a fost creată o nouă rasă de oameni, iar că noi, cei de aici, nu suntem decât rămășițele bolnave ale unei rase străvechi, care trebuie să dispară precum dinozaurii, conform inexorabilelor legi ale naturii? Ah, dacă ar fi fost capabili să recunoască asta, atunci n-ar mai fi simțit vinovăție, ci numai superioritate! Atâta doar că nu merge, nu merge

Perioada Campbell

niciodată. O asemenea atitudine necesită permanentă susținere, permanentă repetiție, permanentă întărire. Și cu toate acestea, nu convinge cu adevărat. Cel mai bine ar fi fost dacă ar fi putut pretinde că Pământul și locuitorii lui pur și simplu nu există. Așadar, când vizitați Pământul, evitați-i pe pământeni, altfel s-ar putea să vă simțiți stânjeniți văzând că nu sunt chiar atât de inferiori. Uneori, pot arăta jalnic, dar nimic mai mult. Ba mai rău, pot părea inteligenți – așa cum a fost cazul meu, pe Aurora. Din când în când însă, apărea un locuitor al Lumilor Exterioare de felul lui Moreanu, care identifica vinovăția și nu se temea s-o definească cu glas tare. El se referea la datoria pe care o aveau Lumile Exterioare față de Pământ... și de aceea era periculos pentru noi. Pentru că, dacă alții îl ascultau și ne ofereau ajutor, sentimentul de vinovăție le putea dispărea din minte, și asta fără nici un ajutor consistent din partea Pământului. De aceea, Moreanu a fost îndepărtat prin conspirațiile noastre, lăsând drum liber celor rigizi, care refuzau să admită vinovăția și a căror reacție putea așadar fi prezisă și manipulată. Expediază-le, de pildă, acestor indivizi un mesaj arogant și în mod automat ei vor replica printr-un embargo inutil, care ne oferă tocmai pretextul ideal pentru război. Apoi, lasă-te rapid învins și te trezești izolat de către supermenii iritați. Nu mai există comunicații și nici contacte. Pur și simplu, nu mai ești, ca să-i enervezi. Nu-i simplu? N-a funcționat perfect?

Keilin izbuti să-și regăsească glasul, fiindcă Moreno îi oferise un răgaz, tăcând.

— Vreți să spuneți că toate acestea au fost plănuite? Ați provocat în mod *premeditat* războiul, în scopul izolării Pământului de Galaxie? Ați trimis flota noastră la moarte sigură pentru că doreați înfrângerea? Păi atunci sunteți... un monstru... un...

— Te rog, nu te ambala! se încruntă Moreno. Nu-i chiar

atât de simplu pe cât crezi și nu sunt un monstru. Crezi că războiul putea fi pur și simplu... provocat? Trebuia pregătit cu grijă și călăuzit spre finalul corect. Dacă noi am fi făcut prima mișcare, dacă noi am fi fost agresorul, dacă ei ar fi putut să arunce vina asupra noastră, indiferent din care motiv, atunci cei de pe Lumile Exterioare ar fi ocupat Pământul și ne-ar fi zdrobit. Nu s-ar mai fi simțit vinovați, dacă *noi* am fi comis o crimă împotriva *lor*. De asemenea, ar fi putut să dea vina pe noi dacă ne-am fi angajat într-un război de durată, ori dacă le-am fi cauzat mari pierderi. Dar noi n-am procedat așa. Ne-am mulțumit să întemnițăm câțiva contrabandiști auroreani, în spiritul legii. Ei au fost siliți să declanșeze războiul întrucât numai în felul acesta își puteau apăra superioritatea, care, la rândul ei, îi proteja de spaima vinovăției. Apoi, ne-am lăsat bătuți cât mai repede. De-abia dacă au murit câțiva auroreani. Vinovăția a sporit și a rezultat exact tratatul de pace prezis de psihiatrii noștri. Cât despre trimiterea oamenilor la moarte, presupun că este un lucru firesc în toate războaiele - ba mai mult chiar, o necesitate. A fost necesar să luptăm în război și în mod evident au existat pierderi.

— Dar de ce? Îl întrerupse Keilin cu violență. De ce? De ce? De ce vi se par firești toate aiurelile acestea? Ce am câștigat noi? Ce am putut obține din prezenta situație?

— Să obținem? Întrebi ce am obținut? Păi, am câștigat universul! Ce ne-a oprit până acum? *Tu* știi ce anume i-a lipsit Pământului în ultimele secole! *Tu* însuși i-ai spus-o, și încă răspicat, lui Cellioni. Avem nevoie de o societate cu roboți pozitronici și de o tehnologie bazată pe energia nucleară. Avem nevoie de hidroponice și de controlul natalității. Poți să-mi spui ce anume ne-a împiedicat să promovăm toate astea? Numai prejudecățile de secole, care afirmă că roboții sunt periculoși fiindcă îi lipsesc pe oameni de slujbe, că supravegherea natalității reprezintă

Perioada Campbell

uciderea pruncilor nenăscuți și multe altele. În plus – ceea ce reprezenta un rău și mai mare – exista întotdeauna supapa de siguranță a emigrării, fie reală, fie sperată. Dar acum nu mai putem emigra. Suntem *întemnițați* aici. Și, culmea ironiei, am fost înfrânți în mod umilitor de o mână de oameni aflați printre stele și ni s-a impus un tratat de pace înjositor. Ce pământean n-ar spumega de furie în subconștient, nutrind gânduri de răzbunare? Adesea, instinctul de conservare s-a văzut nevoit să se plece în fața dorinței copleșitoare de a-ți face dreptate. Iar aceasta este a doua treime a Proiectului Pacific – identificarea motivului răzbunării. Foarte simplul Ai să mă întrebi însă, de unde putem ști că lucrurile stau într-adevăr așa? Păi, s-a demonstrat de zeci de ori în decursul istoriei. Înfrânge o națiune fără s-o zdrobești definitiv și, peste o generație, sau două, sau trei va fi mai puternică decât înainte. De ce? Fiindcă în acel răstimp, pentru răzbunare s-au făcut sacrificii care nu s-ar fi făcut pentru simple cuceriri. Amintește-ți că Roma a învins Cartagina cu destulă ușurință prima dată, dar a fost cât pe ce să fie înfrântă a doua oară. De fiecare dată când Napoleon a învins coalitia europeană, el a pus bazele unei rezistențe sporite, până ce el însuși a fost strivit a opta oară. Wilhelm din străvechea Germanie a fost învins în patru ani, dar pentru oprirea succesorului său, Hitler, au fost necesari șase ani mult mai periculoși. Până acum, Pământul și-a modificat modul de viață numai pentru a obține un confort și o fericire superioare. În general, asemenea aspecte lipsite de importanță puteau să mai aștepte. Acum însă, trebuie să se schimbe pentru a se răzbuna, iar acest lucru implică o mobilizare rapidă. S-a terminat cu eternele amânări! Cât despre mine, doresc schimbarea respectivă doar pentru binele lumii noastre. Atât doar că... nu sunt un individ făcut să conducă. Sunt pătât de eșecurile trecutului și voi rămâne așa multă

vreme, chiar și după ce mă voi fi preschimbat în țărână. Pământul o știe. Însă tu... *tu* și alții asemenea ție v-ați luptat dintotdeauna pentru modernizare. Tu vei prelua conducerea. S-ar putea să dureze o sută de ani. Poate că abia nepoții unora care nici nu s-au născut încă vor fi primii care vor vedea capătul drumului. Tu, însă, vei asista la începuturi. Spune-mi, ce părere ai?

Keilin căuta să deslușească visul acela. I se părea că-l distinge într-o depărtare cețoasă – un nou și renăscut Pământ. Totuși, modificarea atitudinii era prea extremă. Pur și simplu, nu se putea realiza deocamdată.

— Presupunând că aveți dreptate, ce vă face să credeți că Lumile Exterioare vor permite o astfel de transformare? Întrebă el șovăielnic. Sunt sigur că ele ne vor supraveghea și vor detecta o sporire a pericolului, moment în care vor interveni pentru a-l stopa. Puteți nega asta?

Moreno își lăsă capul pe spate și hohoti cu poftă.

— Ai uitat de ultima treime a Proiectului Pacific, chicoti el, ultima parte, subtilă și ironică... Cei de pe Lumile Exterioare îi denumesc pe pământeni rămășițele subumane ale unei rase mărețe, dar *noi* suntem locuitorii *Pământului*. Ți dai seama ce înseamnă asta? Trăim pe o planetă pe care, vreme de un miliard de ani, viața-viața care a culminat prin Omenire – s-a adaptat. Nu există nici o fracțiune din Om, nici o părticică a minții sale care să nu aibă drept cauză o minusculă fațetă a alcătuirii fizice a Pământului, sau a alcătuirii biologice a celorlalte forme de viață ale Pământului, ori ale alcătuirii sociologice a societății înconjurătoare. Nici o altă planetă nu poate înlocui Pământul, *în actuala formă a Omului*. Cei de pe Lumile Exterioare există sub forma care există doar fiindcă părți ale Pământului au fost transplantate. Ei au dus pe planetele lor sol, plante, animale, oameni. Continuă să se înconjoare de o geologie artificială, dar de origine terestră, ce conține

Perioada Campbell

- de exemplu - cantitățile infime de cobalt, zinc și cupru pe care trebuie să le dețină chimia organismului uman. Se înconjoară de bacterii și de alge de origine terestră, care au capacitatea de a utiliza acele cantități infime în mod corespunzător. Iar această situație este menținută prin continuarea importurilor - produse de lux, cum le numesc - de pe Pământ. Dar pe Lumile Exterioare, chiar dacă solul terestru acoperea complet planetele, nimeni nu poate opri căderea ploilor, ori curgerea râurilor, așa încât există o inevitabilă, deși lentă, contopire cu solul nativ, o contaminare inevitabilă a bacteriilor din solul terestru cu bacteriile băștinașe și, oricum, o expunere la o atmosferă diferită și la radiații solare de un tip diferit. Bacteriile terestre dispar sau se modifică. Prin urmare, se modifică mai întâi flora, apoi fauna. Atenție, nu vorbesc de modificări masive. Flora nu va deveni otrăvitoare sau lipsită de calități nutritive într-o zi, într-un an sau într-un deceniu. Deja, locuitorii Lumilor Exterioare pot detecta dispariția sau transformarea cantităților infinitezimale de elemente care sunt responsabile pentru lucrul acela dificil de definit - „gustul”. S-a ajuns de acum în faza respectivă. Și procesul va continua. Știi, de pildă, că, pe Aurora, aproape jumătate din bacteriile locale au protoplasma bazată pe chimia fluorocarburilor, nu pe cea a carbonului? Îți poți imagina cât de străin este un asemenea mediu de viață? Ei bine, de douăzeci de ani, bacteriologii și fiziologii Pământului studiază diferite forme de viață de pe Lumile Exterioare - singura parte a Proiectului Pacific care a fost cu adevărat secretă - și au ajuns la concluzia că viața terestră transplantată acolo începe deja să prezinte anumite modificări la nivel subcelular. *Chiar și în rândul oamenilor.*

Aici se manifestă acea ironie a soartei de care am amintit. Prin rasismul lor rigid și prin politica genetică inflexibilă pe care o promovează, locuitorii Lumilor

Exterioare elimină constant din rândurile lor orice copil care dovedește semne de adaptare la planetele lor în vreun fel ce diferă de cel standard. Ei mențin – *trebuie* să mențină, ca rezultat al propriei lor gândiri – un criteriu artificial al omului „sănătos”, care se bazează pe chimia terestră, nu pe a lor. Acum însă, când legăturile cu Pământul au fost retezate, acum când la ei nu va mai ajunge nici măcar o picătură de sol și de viață terestră, schimbările se vor acumula. Vor apărea boli, mortalitatea va crește, anomaliile copiilor se vor înmulți...

— Și apoi? Întrebă Keilin, brusc interesat.

— Apoi? Ei sunt experți în științele fizice... au lăsat pe seama noastră științele inferioare, precum biologia. De asemenea, ei nu pot abandona senzația de superioritate și standardul lor arbitrar de perfecțiune umană. Vor detecta modificările abia când va fi prea târziu să le preîntâmpine. Nu toate mutațiile sunt evidente; în același timp, se va manifesta o reacție crescândă împotriva legilor din societățile mai rigide ale Lumilor Exterioare. Va urma un secol de transformări fizice și sociale care îi vor împiedica să se amestece în treburile noastre. În schimb, noi vom avea la dispoziție un secol pentru reconstrucție și revitalizare, iar la sfârșitul [ui ne vom confrunta cu o Galaxie care va fi ori muribundă, ori schimbată, în primul caz, vom clădi un al doilea Imperiu Terestru, cu mai multă înțelepciune și mai multă știință decât am făcut-o prima dată: unul bazat pe un Pământ puternic și modern. În al doilea caz, vom veni în contact cu zece, douăzeci, poate chiar cincizeci de Lumi Exterioare, fiecare locuită de o varietate ușor diferită a Omului. Cincizeci de specii umanoide care nu vor mai fi unite împotriva noastră. Fiecare va fi tot mai adaptată propriei planete, având totodată suficientă tendință spre atavism pentru a iubi Pământul, pentru a-l considera drept marea și unica Mamă.

Perioada Campbell

Iar rasismul va fi dispărut, întrucât atunci varietatea, nu uniformitatea, va reprezenta principala trăsătură a Omenirii. Fiecare tip de Om va locui o lume proprie, imposibil de substituit, pe care n-ar putea viețui alt tip. Apoi, noi planete vor putea fi colonizate, ducând la apariția unor noi varietăți ale Omului, până ce, din acest uriaș amestec, Pământul-Mamă va da naștere unui Imperiu nu doar Terestru, ci *Galactic*.

— Întrevedeți toate acestea cu multă siguranță, comentă Keilin fascinat.

— Nimic nu este *cu adevărat* sigur, dar cele mai luminate minți ale Pământului sunt de acord cu această perspectivă. Pe drum, se pot ivi obstacole neprevăzute, dar depășirea lor va fi misiunea stră-stră-nepoților noștri. Din misiunea *noastră*, o etapă s-a încheiat deja cu succes și o alta începe. Vino alături de noi, Keilin!

Încetișor, reporterul începu să recunoască în sinea lui că, la urma urmelor, Moreno nu era un monstru...

SFÂRȘIT

Isaac Asimov

În acest punct, trebuie să mă opresc, întrucât numeroasele schimbări intervenite au încheiat prima etapă a carierei mele de scriitor.

De data aceasta, îl părăsisem pentru totdeauna pe Campbell. Desigur, l-am mai întâlnit ocazional și am corespondat, totuși vizitele mele săptămânale n-aveau să se mai repete nicicând. E drept, am mai scris pentru el și am continuat să public în *Astounding*; între timp însă, apăruseră reviste noi, dintre care cele mai importante au fost *The Magazine of Fantasy and Science Fiction*, în 1949, și *Galaxy Science Fiction*, în 1950. Piața de desfacere a sporit, iar tarifele au crescut, ajungând la trei, ba chiar la patru cenți cuvântul.

Publicarea primului meu roman, *O piatră pe cer*, pe 19 ianuarie 1950, a conferit o nouă dimensiune autoaprecierii mele, prestigiului meu în domeniu și câștigurilor mele. Au urmat alte cărți - atât romane noi, cât și antologii cuprinzând povestiri mai vechi.

Slujba de la Facultatea de Medicină a Universității Boston m-a împins spre scrierea de non-ficțiune. Prima tentativă a fost un manual pentru studenții mediciști, intitulat *Biochimia și metabolismul uman*, pe care l-am început în 1950, în colaborare cu profesorii Walker și Boyd. Lucrarea respectivă a cunoscut trei ediții și, cu toate că a reprezentat mai degrabă un eșec, mi-a permis să descopăr că scrierea de non-ficțiune îmi plăcea cel puțin la fel de mult precum cea de ficțiune și m-a ajutat să încep o nouă etapă a carierei mele de scriitor.

Având în vedere toate aceste evenimente, nu este de mirare că veniturile mele de pe urma scrisului au început să crească rapid, aproape imediat ce am ajuns în Boston. În

Perioada Campbell

1952, câștigam mult mai mult ca scriitor decât ca universitar și diferența a continuat să sporească – în favoarea scrisului – cu fiecare an. Prin 1957, am ajuns la concluzia (oarecum surprinzătoare pentru mine) că fusesem tot timpul scriitor și nimic altceva.

Pe 1 iulie 1958, am renunțat la salariu și la îndatoririle din cadrul catedrei, dar, cu acceptul facultății, mi-am păstrat titlul universitar care, pe atunci, era de asistent de biochimie. Il păstrez și azi. Ocazional, susțin câte o conferință la facultate, atunci când sunt solicitat, dar țin conferințe și în alte părți (în schimbul unui onorariu). În rest, am devenit scriitor profesionist.

Acum, pentru mine, scrisul este o îndeletnicire ușoară și din ce în ce mai plăcută. Îi dedic aproximativ șaptezeci de ore pe săptămână, incluzând aici și corvezile de corectură a șpalturilor, indexare, documentare și altele. În medie, public șapte-opt cărți pe an, iar cea de față, *Perioada Campbell*, poartă numărul 125.

Trebuie să admit, totuși, că din 1949 n-am mai cunoscut palpitanta aventură a acelor primi unsprezece ani ai „Perioadei Campbell”, când scriam numai în timpul liber, când fiecare text pe care-l predam aducea cu sine un suspans insuportabil, când fiecare refuz determina jale și fiecare acceptare extaz, iar un cec de cincizeci de dolari echivala în ochii mei cu averile lui Ceresus.

Apoi, pe 11 iulie 1971, John Campbell, la vârsta deloc înaintată de șaizeci și unu de ani, a murit în timp ce se uita la televizor, la ora șapte și jumătate seara, liniștit și fără chinuri.

Nu știu ce cale aș putea alege pentru a exprima cât de mult a însemnat el pentru mine și cât de multe a făcut

Isaac Asimov

pentru mine... Scriind această carte care evocă, încă o dată, acele zile de demult, n-am făcut altceva decât să-i aduc un pios omagiu.

Perioada Campbell

Cele şaizeci de povestiri scrise în perioada 1939-1950

POVESTIREA	REVISTA ÎN CARE A APĂRUT	VOLUMUL ÎN CARE A FOST ANTOLOGATĂ*
1. Tirbuşonul cosmic (26 pag.)	—	—
2. Pericolul calistan (19 pag.)	<i>Astonishing Stories</i> , aprilie 1940	<i>Perioada Campbell</i>
3. Naufragiaţi lângă Vesta (19 pag.)	<i>Amazing Stories</i> , martie 1939	<i>Asimov's Mysteries</i>
4. Această planetă nebună (9 pag.)	—	—
5. În jurul soarelui (14 pag.)	<i>Future Fiction</i> , martie 1940	<i>Perioada Campbell</i>
6. Arma (11 pag.)	—	—
7. Cărările destinului (17 pag.)	—	—
8. Gloria Cossos-ului (17 pag.)	—	—
9. Magnifica descoperire (14 pag.)	<i>Future Fiction</i> , iulie 1940	<i>Perioada Campbell</i>
10. Tendinţe (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , iulie 1939	<i>Perioada Campbell</i>
11. O armă prea teribilă (19 pag.)	<i>Amazing Stories</i> , mai 1939	<i>Perioada Campbell</i>
12. Declinul si prăbuşirea (17 pag.)	—	—
13. Păzitorul flăcării (45 pag.)	<i>Planet Stories</i> , Trim. I 1942	<i>Perioada Campbell</i>

Isaac Asimov

14. Robbie (Un ciudat tovarăș de joacă) (19 pag.)	<i>Super Science Stories</i> , septembrie 1940	<i>Eu, robotul</i>
15. Metișii (26 pag.)	<i>Astonishing Stories</i> , februarie 1940	<i>Perioada Campbell</i>
16. Simțul tănuit (14 pag.)	<i>Cosmic Stories</i> , martie 1941	<i>Perioada Campbell</i>
17. Viață prenatală (17 pag.)	—	—
18. Frații (17 pag.)	—	—
19. Homo Sol (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , septembrie 1940	<i>Perioada Campbell</i>
20. Metișii pe Venus (28 pag.)	<i>Astonishing Stories</i> , decembrie 1940	<i>Perioada Campbell</i>
21. Imaginarul (20 pag.)	<i>Super Science Stories</i> , noiembrie 1942	<i>Perioada Campbell</i>
22. Stejarul (17 pag.)	—	—
23. Ereditate (30 pag.)	<i>Astonishing Stories</i> , aprilie 1941	<i>Perioada Campbell</i>
24. Istorie (14 pag.)	<i>Super Science Stories</i> , martie 1941	<i>Perioada Campbell</i>
25. Raționament (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , aprilie 1941	<i>Eu, robotul</i>
26. Crăciun pe	<i>Startling Stories</i> ,	<i>Perioada Campbell</i>

Perioada Campbell

Ganymede (17 pag.)	ianuarie 1942	
27. Omulețul din metrou (11 pag.)	<i>Fantasy Book</i> , volumul 1, numărul 6	<i>Perioada Campbell</i>
28. Mincinosul (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , mai 1941	<i>Eu, robotul</i>
29. Măști (4 pag.)	—	—
30. Inițierea (14 pag.)	<i>Thrilling Wonder Stories</i> , octombrie 1942	<i>Perioada Campbell</i>
31. Superneutronul (14 pag.)	<i>Astonishing Stories</i> , septembrie 1941	<i>Perioada Campbell</i>
32. Căderea nopții (38 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , septembrie 1941	<i>Nightfall and Other Stories</i>
33. Nimic nu este definitiv (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , octombrie 1941	<i>Perioada Campbell</i>
34. Drepturi nescrise (21 pag.)	<i>Weird Tales</i> , septembrie 1950	<i>Perioada Campbell</i>
35. Robotul AL-76 o ia razna (14 pag.)	<i>Amazing Stories</i> , februarie 1942	<i>Povestiri cu roboți</i>
36. Fundația (36 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , mai 1942	<i>Fundația</i>
37. Fuga în cerc (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , martie 1942	<i>Eu, robotul</i>
38. Căpăstrul și șaua (52 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , iunie 1942	<i>Fundația</i>

Isaac Asimov

39. Jocul cel mare (3 pag.)	—	—
40. Prima lege (3 pag.)	<i>Fantastic Universe</i> , octombrie 1956	<i>Povestiri cu roboți</i>
41. Pisicuța temporală (3 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , aprilie 1942	<i>Perioada Campbell</i>
42. Victorie involuntară (20 pag.)	<i>Super Science Stories</i> , august 1942	<i>Povestiri cu roboți</i>
43. Autor! autor! (34 pag.)	—	<i>Perioada Campbell</i>
44. Condamnare la moarte (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , noiembrie 1943	<i>Perioada Campbell</i>
45. Întâi să prindem iepurele (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , februarie 1944	<i>Eu, robotul</i>
46. Cel mare și cel mic (64 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , august 1944	<i>Fundația</i>
47. Icul (17 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , octombrie 1944	<i>Fundația</i>
48. Mâna moartă (71 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , aprilie 1945	<i>Fundația și Imperiul</i>
49. Fundătura (24 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , martie 1945	<i>Perioada Campbell</i>
50. Evadare (Evadarea paradoxală) (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , august 1945	<i>Eu, robotul</i>
51. Catârul (143	<i>Astounding</i>	<i>Fundația și</i>

Perioada Campbell

pag.)	Science Fiction , noiembrie 1945, decembrie 1945	<i>Imperiul</i>
52. Evidența (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , septembrie 1946	<i>Eu, robotul</i>
53. S-a pierdut un robot (29 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , martie 1947	<i>Eu, robotul</i>
54. Acum o vezi... (71 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , ianuarie 1948	<i>A doua Fundație</i>
55. Nici o legătură (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , iunie 1948	<i>Perioada Campbell</i>
56. Proprietățile endo- cronice ale tiotimolinei resublimite (9 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , martie 1948	<i>Perioada Campbell</i>
57. Îmbătrânește alături de mine (O piatră pe cer) (200 pag.)	—	<i>O piatră pe cer</i>
58. Cursa reginei roșii (20 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , ianuarie 1949	<i>Perioada Campbell</i>
59. Pământul-mamă (43 pag.)	<i>Astounding Science Fiction</i> , mai 1949	<i>Perioada Campbell</i>
60.... Acum n-o mai vezi (143 pag.)	Astounding Science Fiction , noiembrie 1949, decembrie 1949, ianuarie 1950	<i>A doua Fundație</i>

Isaac Asimov

* Dintre volumele cu titlul în limba română, la Editura Teora au apărut: *Eu, robotul* (1994), *Povestiri cu roboți* (1995) și *O piatră pe cer* (1994).

Mulți consideră că esența science fiction-ului modern se poate găsi în lucrările lui Isaac Asimov, iar această antologie de douăzeci și una de povestiri îi confirmă imaginația inepuizabilă și stilul irezistibil.

„Deși am scris peste o sută douăzeci de cărți despre aproape toate subiectele posibile, de la astronomie până la Shakespeare și de la matematică la satiră, probabil că lumea mă cunoaște cel mai bine ca autor de science fiction.

Am început ca scriitor de science fiction- în primii unsprezece ani ai carierei mele literare n-am scris nimic altceva decât texte science fiction, exclusiv pentru revistele de profil...”

Isaac Asimov

**Antologia este dedicată lui John W. Campbell,
redactor-șef al bine cunoscutei reviste
Astounding Science Fiction,
care l-a consacrat pe Isaac Asimov.**

Editura Teora
Lei 35 000

ISBN 973-601-351-0

0 780736 013515